ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 1 (372) П'ятниця, 5 січня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Висунуті кандидатами в депутати

Завершилося висунення кандидатів в народні депутати. Від нашого інституту висунуто кандидатами: до **Верховної Ради УРСР** — ректора **Бориса Івановича Мокіна**; до **обласної Ради** — декана машинобудівного факультету **Віктора Борисовича Петрова**, секретаря парткому інституту **Віталія Миколайовича Бабія**, старшого наукового співробітника кафедри мікроелектроніки **Сергія Васильовича Таранова**, доцента кафедри економіки промисловості і організації виробництва **Олену Іванівну Марченко**; до **Вінницької міської Ради** — студента машинобудівного факультету **Віктора Васильовича Онуфрійчука**, старшого викладача кафедри АІВТ **Миколу Михайловича Данильчука**, старшого викладача кафедри ОП **Гліба Васильовича Горшечникова**, доцента кафедри історії XX століття **Петра Федоровича Ушакова**, доцента кафедри ОТ **Юрія Степановича Данилюка**, доцента кафедри ЕС **Петра Дем'яновича Лежнюка**; до **Ленінської районної Ради** — студентку машинобудівного факультету **Ольгу Вікторівну Іванову**, старшого наукового співробітника кафедри мікроелектроніки **Миколу Антоновича Старовойтова**, доктора економічних наук (кафедра прикладної математики і обчислювальних систем) **Івана Семеновича Ткаченка**, старшого викладача кафедри ТОЕ **Валерія Івановича Родинкова**.

Інформаційно-методичний центр

став діяти з перших днів передвиборної кампанії в кабінеті політосвіти Ленінського райкому Компартії України.

Його основне призначення — методична і практична допомога первинним парторганізаціям, агітаторам, лекторам, пропагандистам у проведенні масово-політичної роботи, використанні в ній кращих методів та форм, набутого передового досвіду на попередніх виборах.

Експозиційна частина центру має кілька майстерно оформлених стендів. Перший з них в унаочненій формі знайомить відвідувач'в з Законами республіки про вибори, системою виборчих комісій, етапами передвиборної кампанії, їх календарними строками. Широко показані партійні документи, пов'язані з виборами на новій демократичній і гласній основі.

Інший — демонструє зразки політичних плакатів, наочної агітації за кандидатів у народні депутати, дає конкретні поради з питань усної агітації, зокрема, довіреним особам, агітаторам на виборчих дільницях та за місцем проживання виборців.

Привертають увагу заходи агітаційно-пропагандистського центру «Діалог» Вінницького політехнічного інституту. Розроблені вони на увесь передвиборний період з урахуванням вікового і соціального складу виборців, студентської молоді.

Окремої уваги заслуговують в інформаційно-методичному центрі тематичні добірки політичної і правової літератури, розміщеної на стелажах. Є чимало журнальних і газетних публікацій з питань перебудовчого процесу, роботи II-го з'їзду народних депутат'в СРСР, десятої сесії Верховної Ради УРСР, передвиборних платформ Вінницького обласного і міського комітетів партії.

Ось чому центр останніми днями приймає все більше відвідувачів. Адже нинішня передвиборна кампанія вимагає від агітаційно - пропагандистських кадрів значно більшої політичної культури, лекторської майстерності, юридичних знань, чіткої орієнтації в сучасній внутрішній і міжнародній обстановці. До послуг бажаючих отримати відповіді на ці та інші питання — кваліфіковані консультації.

Але цим не вичерпуються функції інформаційно-методичного центру. Тут проводить цікаву змістовну роботу ще й політичний клуб «Альтернатива». Нещодавно в ньому відбулася дискусія на тему: «Соціалізм, який ми побудували і до якого прагнемо». Її організатором була секретар райкому партії В. П. Лютворт.

Незабаром члени клубу стануть учасника ще однієї дискусії: «Економічна реформа: коли ж будуть результати?» Методична рада центру вже розіслала детальний план цього цікавого політичного діалогу. Користуючись ним, учасники розмови можуть вільно зорієнтуватися в економічних процесах останніх чотирьох з половиною років, політизації суспільства, запропонованих варіантах оновлення економіки країни.

М. ОЛІЙНИК,
завідуюча бібліотекою кабінету політосвіти Ленінського райкому партії.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ ВІЙНИ

1990-й буде роком славного 45-ліття нашої перемоги над німецьким фашизмом. В цьому зв'язку ми запросили для інтерв'ю одного з ветеранів минулої війни полковника у відставці Григорія Марковича Шульмана, який працює нині завідуючим однієї з лабораторій енергетичного факультету.

— Григорію Марковичу! Яке новоріччя Вітчизняної війни запам'яталося вам найбільше?

— Тут навіть задумуватись не треба. Зустріч нового, 1943 року. І не тому, що було якесь особливе застолля, чи якась надзвичайна зустріч, а тому що це було під Сталінградом. Наш аеродром знаходився у Верхній Заплавній, льотчики тієї ночі не літали, і ми, техніки й інженери, могли теж трохи перепочити. Я, пам'ятаю, вийшов з землянки незадовго до дванадцятої ночі. Над Волгою гриміли радіорупори, закликаючи оточених німців здаватися без зайвого кровопролиття, рівно о дванадцятій прогриміла пісня «Краю мій, моя ти Батьківщино», а після цього вдарили «катюші».

Ми зібралися за столом, випили по сто «наркомівських», потім закурили одну на всіх сигарету — це був особливий льотний ритуал, знак єдності і міцності фронтового братерства. Настрій у всіх піднесений, переможний — не сумнівались, що під Сталінградом гітлерівців чекає повний крах. Сміялись по-доброму, слухаючи, як над нами в холодному зимовому небі всю ніч «шелестять» «кукурузники» — жіночий бомбардувальний полк ПО-2 доконував фашистів на низьких висотах.

— Ви вже на ту пору пройшли добру школу війни?

— Не можу відповісти ствердно, тому що з першого дня воювати мені не випало. 22 червня 1941 року я готувався до чергового екзамена на IV курсі Київського авіаінституту. Певна річ, ми зразу ж пішли записуватися добровольцями, бо в першій важній більшості навчалися ще й в аероклубах, вміли літати, стрибати з парашутами. Але на фронт нас не взяли, натомість приїхав офіцер з академії імені Жуковського, одібрав 50 чоловік і повезли нас в Москву терміново перекваліфіковувати на військових спеціалістів авіації. Так що на війну я потрапив рівно через рік і одразу в самісіньке пекло—під Сталінград.

Приїхав на аеродром, пам'ятаю, о 4-й годині ранку, світало. Перше, що побачив: сідає на смугу п'дбитий ЛІ-2, а його, переслідуючи, терзають кулеметними чергами два мессери.

Зважаючи на складність фронтової обстановки, надзвичайні навантаження, людей бракувало. Полетіти було легше, ніж випустити літака в небо. Але, часом, бувало й таке, що ми, технічна обслуга, с'дали на місце бортових стрільців. Скажімо, я особисто брав участь в 44-х бойових вильотах і свій перший орден Червоної Зірки завоював саме як стрілець. Це було 29 листопада 1942 року. Ми вилетіли на двомісному ЛА-2, бачив, як з-за хмар вивалились наші тупорилі ЛА-5 і навіть хотів було гукнути командирові, що нас супроводжують свої, як тут побачив жовте пузо того супроводжуючого, а ньому —чорний хрест. Виявилось, що це фоке-вульф — 190 (він був теж з тупим носом). І, звичайно, зразу ж і пустив у хід свою турельну установку, літак відвалив, потягнувши за собою шлеиф білого диму.

— У вас багато наго-род саме за війну?

— Одних боиових орденів чотири. Орден Вітчизняної війни другого ступеня вручили мені за евакуацію пошкодженого літака з неитральної смуги, це було на Білоруському фронті в липні 44 року. Я полетів за стрільця — радиста з Володею Ганзіним (потім він став Героем Радянського Союзу). Зенітка ударила в фюзеляж, перебило трос поворогу керма, систему управління шасі, систему охолодження двигуна. Ситуація — коли треба сідати негайно. Володя подивився на карту: слава богу, це біля переднього краю. Сіли на живіт, ніби в глибині оборони, а насправді — коло першої лінії окопів. Ганзін пішов дзвонити, йому, сказали зняти годинника, забрати парашути і вертатись на аеродром, а я залишився, щоб спробувати врятувати машину.

(Закінчення на 2-й стор.)

Вечір афганської пісні

Цей ювілей можна віднести до розряду непопулярних, а якщо говорити прямим текстом, то й ганебних. Нікуди, проте, не подінешся — ювілей!

Саме напередодні нового, 1989 року, виповнилось десять літ з того дня, як наші війська перейшли афганський кордон, за яким, виявляється, нас не дуже чекали. Коштувала нам ця авантюра, названа по тому виконанням інтернаціонального обов'язку, півтора десятка тисяч молодих життів. Впали на афганській землі і четверо студентів ВПІ. Соромно, але дізнались ми про це зовсім недавно.

Йшлося про це і на в е ч о р і «Афганська пісня», де зібралися 45 тих, що пройшли крізь страшне випробування, а зараз навчаються в нашому інституті. Було вирішено на честь загиблих студентів ВПІ спорудити на території вузу спеціальний пам'ятний знак.

В. БОДНАР,
голова студентського профкому.

Цікавий диспут

З 1 по 23 грудня за постановою Всесоюзної ради по роботі з іноземними студентами проходила Олімпіада російської мови. Третій тур цієї Олімпіади у нашому Інституті проходив в читальному залі бібліотеки. Студенти дискутували на тему: «Що таке інтелігентність і що значить бути інтелігентним?»

На дискусії не було байдужих. Сперечались, обстоювали свої позиції. «Інтелігент — це людина з освітою», — говорили одні; « це просто розумна людина», — доповнювали інші; «це — **добрість у ставленні до людей**», — відповідали треті.

Тон у бесідах задавав студент третього курсу Тауфік Нежжар (гр. ЕОМ —87, Марокко). Він не тільки розумно відповідав на запитання, грунтовно аргументував відповіді, а й уміло керував ходом диспуту. Журі окремо відзначило цю його діяльність.

О. АБРАМЧУК,
член журі Олімпіади.

На знімку: Альберто Меа (Екваторіальна Гвінея) і **Шабан Хусамі** (Палестина) з польськими друзями з Свентокшицької політехніки (Польща) під час диспут

Фото **Р. Кутькова.**

ПАМ'ЯТНІ ДНІ ВІЙНИ

(Початок на 1-й стор.).

Пообіцяв мені один старший лейтенант виділити студебекера і кілька чоловік надвечір. А саме в цю пору лінія фронту пересунулась і літак мій опинився на нейтральній, між німцями і нашими. Це вже було невесело. Правда, ми порівняно спокійно зробили підкопи під колеса, випустили шасі, а коли вже зачепили літак тросами і шарпнули його машиною, то німці нарешті побачили і зустрілянину. І все-таки нам удалося вирватись і врятувати літака.

Це для війни буденний епізод. Таких були тисячі.

— Яке найбільше почуття винесли ви з тих років?

— Почуття фронтової дружби. Нічого в житті дорожчого і більшого я не знав. Найкращі друзі з війни. Ми з ними брати — до сьогоднішнього дня. Приміром, з Володею Ганзіним ми зустрічаємось і донині — він живе в Гомелі. Та хіба тільки з Володею? Перед новим роком неодмінно одержую 30—40 вітальних листівок з усіх кінців Союзу. Прекрасна у нас була дивізія — 78 Героїв Радянського Союзу, сім — двічі Героїв. Зараз вона єдина в збройних силах зберегла свою давню назву. Щороку я туди їжджу, щороку там буваю. Ну, а в рік 45-річчя Перемоги — зустріч, звичайно, буде найбагатшою. Приїдуть, мабуть, усі, хто ще може і хто ще є. Ряди наші рідіють. Це природньо, але й сумно. Зате залишаються традиції, які перейшли у спадок тим, хто й досі несе нашу естафету.

В. ІВЧЕНКО.

ДО ТАЄМНИЦЬ „ВЕРВОЛЬФУ“

Нещодавно в редакції інститутської газети побував відомий літератор, колишній керівник обласного архівного управління Іван Оксентійович Безуглий, автор книг «Таємниці «Вервольфу» та «Полювання на озброєного вовка».

Вийшовши на пенсію, письменник не полишив своїх пошуків, а віддався їм сповна, день при дні продовжує по крихті, по зерну визбирувати з різних спогадів та документів глибоко захоронену інформацію про будівництво, функціонування, охорону гітлерівської ставки під Вінницею. Особливо поглибились ці пошуки останнім часом в зв'язку з наближенням 45-річчя Перемоги над фашистською Німеччиною і посиленням інтересу до нерозгаданих таємниць минулої війни.

Ми попросили Івана Оксентійовича відповісти на деякі запитання.

— **Кажуть, що Гітлер, не зважаючи на великі затрати на будівництво своєї ставки і на зручне її розташування, так жодного разу і не бував тут.**

— Це все вигадки. Точно встановлено і документально доведено, що навіжений Адольф перебував у «Вервольфі» досить довго. Скажімо, в сорок другому році — з 15 травня по листопад, часто вилітав звідси у штаби фронтових з'єднань, які вели активні бойові дії. Достовірно з'ясовано, що останній раз він був у Стрижавці 27 серпня 1943 року, а вже у вересні оддав наказ висадити ставку у повітря.

— **Висадивши ставку в повітря перед звільненням Вінниці гітлерівці назавше схоронили таємниці «Вервольфа», чи, може, зараз є якісь спроби проникнути в підземні бункери?**

— Я не думаю, щоб у цих підземних бункерах збереглося щось таке, що підняло б завісу над таємницями «Вервольфу» чи війни взагалі. Німецькі розвідники були професіоналами високого ґатунку, а ті, що працювали в оточенні самого Гітлера, тим паче. Нема сумніву, що вони добре подумали, як не залишити після себе ніякої інформації.

І все-таки бункери «Вервольфу» можуть представляти інтерес, як можливий оригінальний музей Вітчизняної війни. Проникнути під землю було б цікаво, але це коштує грошей. А де їх узяти при загальній бідності нашої держави?

Тільки останнім часом у зв'язку з скороченням армії і конверсією з'явилась нагода одержати сучасну апаратуру. Група вчених під керівництвом професора, завкафедрою, технічної кібернетики Московського геолого - розвідувального інституту Леоніда Захаровича Бобровникова, одержавши таку апаратуру, розробила цільову комплексну програму «Гермес», спрямовану на пошук і розвідку підземних інженерних споруд. «Вервольф» став першим у цьому ряду об'єктом, своєрідним полігоном випробування армійської апаратури.

Минулої весни ця група почала працювати в Стрижавці. У неї на озброєнні більше десяти способів вивчення підземного об'єкту. Зроблено спеціальну карту місцевості, наносяться лінії розташування споруд і порожнин.

Л. З. Бобровников настроєний дуже оптимістично, але не схильний в подробицях розповідати про знахідки групи. Мовляв, курчат по осені рахують. Проте минулої осені пошуки не завершились. З весни 1990-го року група почне пробивати свердловини і «прощупувати» бункери з допомогою телеапаратури. Якщо її висновки виявляться вартими уваги, то піде мова про серйозні розкопки. Місцева влада згодна взятися за них. Отже, треба почекати ще один рік і тоді, можливо, каміння «Вервольфу» заговорить знову.

Ювілей доцента

Навіть не віриться, що нашому Левону Нариановичу 7 січня вже п'ятдесят, такий він не за роками діяльний, енергійний, моложавий. Завжди в русі, нескінченних клопотах про науку, наш колектив. А він чималий — сорок п'ять різних за віком, досвідом, знаннями та ще й характером (як правило, неоднозначним).

Але Л. Н. Гейвандов мовби не помічає **цього — зумів згуртувати і запалити різні характери перспективною науковою ідеєю.** І це багато важить в діловому ритмі нашої повсякденної праці.

Левон Нариманович — людина вимоглива, але справедлива. Він з категорії тих непосидючих і невгамовних, котрим до всього діло. Недарма Гейвандову так імпонують організаторська непохитність маршала Г. К. Жукова і громадянська мужність Володимира Висоцького. Це — його доленосні кумири. І він прагне їх наслідувати в міру своїх інтелектуальних здібностей і реальних життєвих можливостей.

В 1990 році минає і 20 років науково-педагогічної діяльності Левона Нариановича у Вінницькому політехнічному. Тут він зростав як викладач, науковець, організатор наукових досліджень.

Нині Л. Н. Гейвандов очолює нашу науково-дослідну лабораторію технічної електродинаміки і електромагнітної сумісності. Зараз річний обсяг НДР складає 500 тисяч карбованців, а економічний ефект від них — близько 3 млн. карбованців. Скажемо відверто, не кожна лабораторія вузу може похвалитись такими показниками. І в цьому неабияка заслуга керівника лабораторії кандидата фізико-математичних наук, доцента Л. Н. Гейвандова.

З ювілеєм Вас, шановний Левоне Нариановичу! Подальших творчих успіхів, щастя, здоров'я Вам!

За дорученням колективу:

Т. ЛУЧИНСЬКА,
Л. КУТЬКОВА,
наукові співробітники лабораторії ТЕД і ЕМС.

На фото: Л. Н. Гейвандов в колі співробітників лабораторії.

10 літ хорової капели

Народна хорова капела викладачів і співробітників нашого інституту, якій щойно виповнилося 10 років — це колектив з усталеними традиціями і тим чудовим внутрішнім світом, котрий відкриває перед людиною

спів.

Хорова капела — учасник телепередачі «Сонячні кларнети» у 1986 році. Тоді ж їй присвоєно звання народної. В доробку колективу 40 творів вітчизняних і зарубіжних композиторів. Капела — дипломант республіканського, обласного та районного оглядів хорових колективів художньої самодіяльності, неодноразово виступала перед трудящими області.

Наш колектив щиро запрошує вас, шановні аспіранти і доценти, професори і студенти, весь вельмишановний інститутський люде, в свої ряди. Просимо всіх, у кого молоде серце, дівчат і жінок, а особливо чоловіків — вусатих і безвусих, чубатих і кучерявих: приходьте в будь-який час, радо зустрінемо вас!

Вас чекають розрядка, душевний відпочинок після трудів праведних, навички художнього смаку і музикально-етичного розвитку.

Коли і що ми робимо? Кожного вівторка і п'ятниці з 16 год. працює в залі № 1.

Це не дискотека, де тебе обслуговують і розважають, а колективна праця, спрямована на створення художніх цінностей. Зміна розумової роботи на хоровий спів — і відпочинок, і зустріч з прекрасним.

З боку адміністрації, парткому і профкомів інституту вас чекає повне взаєморозуміння і підтримка.

Повірте, що це дуже цікаво — виступати перед друзями, трудящим міста і області, гастролювати по Україні та за її межами. То ж, запишуйтесь у капелу!

М. КОВАЛЬ,
староста хору.

На фото: під час репетиції хорової капели.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 01006. Зам. 18. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 2 (373) П'ятниця, 12 січня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

Восьмого січня відбулося перше в нинішньому році засідання ректорату, на якому розглянуто цілий ряд питань першорядного значення.

СЕРЙОЗНІ зміни передбачаються на вечірньому факультеті, який буде ліквідовано і перетворено в другу зміну стаціонару. В цьому зв'язку ректорат прийняв рішення про те, що з 1 лютого кожен декан матиме три заступники, один з яких відповідатиме за вечірнє навчання. Наступного семестру, саме на другій зміні буде запроваджено нову форму організації навчального процесу — кожна півпара лекцій читатиметься не сорок п'ять хвилин, як раніше, а тільки 35.

КЕРІВНИК деканату кафедр суспільних і гуманітарних наук професор **В. Г. Балицький** виступив на засіданні з пропозицією: факультетам енергетики, інженерно-будівельному та машинобудівному складати державний екзамен з політекономії, а радіотехнічному, обчислювальної техніки, автоматики й мікроелектроніки — з філософії. Це стало предметом палких дискусій. Одні — за те, щоб погодитись з професором, інші — щоб надати студентам право вільного вибору екзамена, ще інші — щоб усі здавали тільки філософію.

Ухвалено — не поспішати з рішенням, приймати його тільки після детального обговорення на рівні кафедр.

НА РЕКТОРАТІ йшлось і про те, що треба, не зволікаючи, прийняти основоположний документ життєдіяльності нашого інституту — Статут, проект якого був опублікований в газеті «За інженерні кадри». Визначено останній строк, до якого будуть прийматись поправки і пропозиції — це 31 січня. Отже, поспішайте всі, в кого є що додати до Статуту.

РЕКТОР інституту професор **Б. І. Мокін** повідомив, що напровесні студія хронікально - документальних фільмів зніматиме рекламну стрічку про ВПІ. Знову ж таки прохання до кожного, хто має ділові, цікаві міркування щодо того, що варто відзняти обов'язково — приходьте в зал ректорату 16 січня о 9.00 — тут о цій порі відбудеться перша робоча зустріч з режисером і сценаристом майбутнього фільму.

ЩЕ ОДНА новина — політехнічний інститут матиме незабаром свого власного дільничного уповноваженого. Про це вже укладено відповідну угоду. Сподіваємось, що дільничний зуміє з повною віддачею використати на службі порядку ініціативу і енергію тих громадських формувань вузу, які поки що не об'єднали своїх зусиль.

До речі, про порядок. В святкові дні в одному з наших гуртожитків невідомий злочинець поранив конголезького студента. Це трохи не стало причиною ще серйозніших неприємностей. Довелося втручатись міліції. Ведеться слідство.

ЯКЩО ж продовжувати «кримінальну» тему, то слід сказати, що органами правопорядку щойно арештовано студента п'ятого курсу радіотехнічного факультету Кошелева. В дусі справжніх гангстерських традицій він запропонував одному з іноземних студентів покласти «на бочку» сім тисяч карбованців. Гроші були покладені, але трохи раніше їх порахували ті, кому це належить за службовим обов'язком.

Кошелев, треба сказати, не з останнього десятка — відмінник навчання, завше мав копійку, любив пожити, вірніше, тільки починав «на широку ногу»... І ось...

Невже недарма заводимо свого дільничного?

Кандидат у депутати УРСР по Ленінському виборчому округу № 23 Мокін Борис Іванович

Мокін Борис Іванович, українець, народився у 1943 році у селі Старі Бабани Уманського району Черкаської області у сім'ї селянина. Освіта вища, у 1966 році закінчив Криворізький гірничорудний інститут, доктор технічних наук, професор. Працює ректором Вінницького політехнічного інституту. Одружений. Дружина — Мокіна Тетяна Никифорівна, викладач технікуму залізничного транспорту. Сини — Віталій, 15 років та Олександр, 7 років.

ТОВАРИШІ ВИБОРЦІ!

Мокін Борис Іванович — кандидат у народні депутати УРСР — це людина, яка за 39 років своєї трудової діяльності пройшла шлях від робітника цукрового заводу, електрика, бетонника комсомольської ударної будови до ректора інституту, вченого, який видав 130 наукових праць і має 14 винаходів.

Без перебільшення можна сказати, що Борис Іванович Мокін — це людина перебудови. Енергійний, цілеспрямований, доброзичливий і чуйний до людей, він вражає своєю ерудицією, компетентністю не тільки у службових справах, але й у чисто життєвих стосунках, добре обізнаний з проблемами і труднощами нашого суспільства, активно займається самопідготовкою у законодавчій справі по правах і можливостях радянського громадянина.

Обраний демократичним шляхом з 7-ми претендентів у червні 1989 року на посаду ректора політехнічного інституту, він за короткий період часу зумів перевести інститут на рейки перебудови вищої школи шляхом створення чіткої організаційної структури, гуманізації інженерної підготовки та її тісного пов'язання з проблемами екології навколишнього середовища, демократизації навчання, розширення прав студентського самоврядування, налагоджування ділових контактів з зарубіжними навчальними закладами та фірмами. Велику увагу ректор інституту приділяє впровадженню навчання українською мовою, у цьому аспекті інститут є одним з провідних. Неабияка увага приділяється також вирішенню житлових та побутових проблем викладачів, співробітників та студентів.

Таким чином, ми маємо цілком слушну нагоду наголосити, що колективом Вінницького політехнічного інституту керує високоосвічена, культурна, принципова людина, яка вміє відстоювати і захищати свою точку зору, з повагою ставиться до інших, користується авторитетом і повагою серед колег і студентів, широко відома у наукових, освітянських і виробничих колах України, відзначається радикальним і демократичним мисленням.

Отже, якщо ви бажаєте, щоб у Верховній Раді УРСР була людина, яка дійсно зможе відстоювати і захищати інтереси своїх виборців, яка добре розуміється на проблемах сучасного життя і перебудови, яка бажає і вміє їх вирішувати, то голосуйте 4 березня 1990 року за **МОКІНА БОРИСА ІВАНОВИЧА!**

Виявлено довір'я

До редакції надійшли повідомлення, що п'яти нашим товаришам виявлено довір'я як громадським активістам, і висунуто їх кандидатами в народні депутати. Так, до обласної Ради пленум правління міської оргнізації Товариства «Знання» запропонував кандидатуру декана кафедр суспільних і гуманітарних наук, професора Віталія Григоровича Балицького, а пленум правління міського Товариства української мови — інженера обчислювального центру ВПІ Анатолія Михайловича Малигіна.

Студент інженерно-будівельного факультету Сергій Михайлович Онуфрійчук висунутий кандидатом в депутати міської Ради пленумом міськкому комсомолу, а співробітник кафедр суспільних і гуманітарних наук Олександр Іванович Нижник — пленумом правління міського Товариства української мови.

Пленум Ленінського райкому комсомолу виявив довір'я студенту інженерно-будівельного факультету Ігорю Михайловичу Леонтюку — він балотується в депутати Ленінської райради.

ЕКЗАМЕНИ...

В самому розпалі — зимова екзаменаційна сесія. Ночі без сну, тривоги, переживання, підручники, конспекти, консультації, взаємоперевірки, як у цих ось чотирьох, що на верхньому знімку. Це студенти вечірнього факультету В. Гринчук, Л. Рибицька, М. Белера, Б. Строганов, яких наш фотокореспондент Р. Кутьков зняв перед трудним екзаменом.

А на нижньому знімку студентка С. Руда складає екзамена з фізики доценту А. В. Хрущаку.

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

ПОРУШУЄМО ПРОБЛЕМУ

Наш інститут — провідний вуз України по забезпеченості навчального процесу обчислювальною технікою. Однак ефективність застосування цієї техніки низька.

В чому ж причини? Які шляхи вирішення проблеми?

Відповіді на ці питання спробуємо знайти, виходячи з досвіду впровадження в учбовий процес обчислювальної техніки на кафедрі автоматизації проектування.

Нам довелося вирішувати такі завдання: придбання ЕОМ і запуск їх в експлуатацію; забезпечення експлуатації ЕОМ технічним персоналом, магнітними носіями і спецпапером для друку; створення методичного забезпечення для використання ЕОМ в учбовому процесі.

Враховуючи складність, високу вартість і дефіцитність обчислювальної техніки, доцільно було б якомога більше централізувати її розподіл, обслужування і експлуатацію. На жаль, кафедра відтоді, як існує, централізовано для навчального процесу не одержала жодної ЕОМ. До речі, не збагну, хто, як, за якими правилами розподіляє в нашому інституті техніку, котра надходить. Нема потенціальної оцінки того, кому, і яка техніка потрібна для ефективнішого проведення учбового процесу.

Цілком правомірним вважаю рішення про те, що керівництво комп'ютеризацією навчального процесу повинна очолити рада по комп'ютеризації. Такій раді потрібен статут з визначенням прав, обов'язків і перспективної програми. Може ця рада вирішувала б не тільки питання методичної роботи, а й централізовано розподіляла ЕОМ, які надходять до вузу, контролювала продаж кафедрами й підрозділами обчислювальної техніки стороннім організаціям?

На останньому хочеться наголосити особливо, бо з переходом НДЧ на нові господарські принципи дефіцитна техніка продається на сторону без з'ясування потреб інших інститутських підрозділів, часто на шкоду навчальному процесу.

Рада по комп'ютеризації повинна керувати розвитком технічного й методичного забезпечення комп'ютерної підготовки.

З нашої точки зору структура технічного забезпечення має включати головний обчислювальний центр інституту (підпорядкований раді по комп'ютеризації), котрий повинен технічно й організаційно обслуговувати парк ЕОМ і дисплейних залів як головного центру, так і

(Продовження на 2-стор).

ТУРБОТА КОЖНОГО

Минулого року в Ленінському районі Вінниці зареєстровано 75 автопригод. Наслідки їх сумні — п'ять смертей, 76 — важкотравмованих. Не вміють орієнтуватись на вулицях діти — з їхньої вини найбільше неприємностей на дорогах.

Велике зло — п'яний за кермом. Торік нетверезі водії здійснили 4 аварії. «Врожай»?

Один загиблий, тринадцять травмованих.

Багато порушень на рахунку власників автомобілів. «Відзначились» тут і деякі студенти політехнічного інституту. В другій половині минулого року, наприклад, автоінспектори затримали за перушення правил руху Володимира Шманова, Рудомира Саркісяна, Лідію Савлевич.

Звичайно, обмеженими силами ДАІ порядку на дорогах не навести. Це мусить бути турботою кожного водія і пішохода.

До теми автотранспорту на дорогах близько стоїть проблема його охорони. В Ленінському районі торік украдено 78 автомобілів і мотоциклів та мопедів. Ще раз наголошуємо — на території району функціонують кілька стоянок транспорту, котрі охороняються: біля заводу «Маяк», автовокзалу «Західний», заводу «Кристал», на розі вулиць Стахурського і Квятека, по вулиці Ленінського комсомолу, біля в/о «Термінал», парку культури і відпочинку ім. Горького, комісійного магазину по вул. Пирогова.

Рекомендуємо власникам автомобілів встановити на колесах гайки з секретом, встановити протиугінний засіб, підписати стекла машини.

А любителям легкого збагачення нагадуємо, що за крадіжку автотранспортних засобів можна позбутись волі на один—три роки, а якщо при цьому ще будуть дії, пов'язані з насильством, небезпечним для життя і здоров'я, чи з погрозою застосувати таке насильство, то можна, як то кажуть, «загриміти» на строк від трьох до семи років.

В. ПЕТРИШИН,
державтоінспектор Ленінського РВВС, старший лейтенант міліції.

ДОБРОМ І ЛАСКОЮ

СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я

Давно уже сказано, що найбільше багатство держави — здоров'я її народу. Правда, від повторення цієї істини здоров'я не додається, за нього треба боротись, про нього треба дбати з тією ж або ще й більшою наполегливістю, ніж дбаємо, скажімо, про квітник чи овочеву грядку. Таки дуже тривожний факт, що серед кожних ста студентів сімдесят мають якусь хворобу, чотири відсотки випускників через важкі хвороби взагалі не можуть приступити до роботи, десять процентів юнаків з цієї ж причини не призиваються на службу в армію.

Певна річ, за таких обставин неоціненне значення має профілактична медицина, а якщо говорити конкретно про наш інститут, то санаторій - профілакторій, в якому, без перебільшення, створено зразкові умови для того, щоб поправити здоров'я чи зміцнити його. На жаль, не всі це знають і просто дивуєшся, що така здравниця часто-густо буває недовантаженою. Гадаю, що першочергова вина тут лежить на наших профспілках, котрі погано займаються або й зовсім не займаються пропагандою. З іншого боку відбиває охоту бюрократичний підхід до оформлення документів. Навіщо вони взагалі? Профілактика потрібна кожному і без діагнозу.

Ну, а якщо уже така в ньому необхідність, то в профілакторії досить кваліфікованих лікарів, які й самі з'ясують, що у вас болить, де потрібне їхнє втручання, алже тут і своя лабораторія, і кабінет ЕКГ.

Розглядаю свою замітку до газети, як спробу заповнити ту прогалину в рекламі санаторію, котра допущена нашими профспілками Керує профілакторієм діяльна, підприємлива, ініціативна людина П. П. Коба. Саме завдяки його зусиллям тут створені належні умови перебування і панує стиль добра і ласки, які лікують ефективніше, ніж препарати і таблетки. Не можна собі просто уявити, щоб такі лікарі, як Є. М. Чорний, Н. І. Велика, А. Г. Сліпенчук зустріли тебе похмуро, роздратовано. Завжди на їхніх обличчях — увага, приязнь і тепла усмішка. Повірте, що це дуже приємно, це схиляє до довір'я, мимоволі починаєш думати, що твоїм здоров'ям цікавляться не тільки в силу службового обов'язку, а зі звичайного людського співчуття.

Одне задоволення користуватись послугами водолікування. Весь час тут до тебе всміхається сердечна, дивовижно працьовита медсестра О. С. Деменчук. Золотими називають руки Л. І. Присяжнюк, кожному хочеться на її масажі. Висока не тільки професійна, а й душевна кваліфікація в таких сестер, як М. К. Гладка, М. Д. Савинська.

В профілакторії, як на підбір, доброзичливі всі санітарочки і чергові. Окрику чи невдоволення тут не почуєш і не побачиш. Те ж — і в їдальні. Відзначити хочеться, насамперед, шефповара С. І. Сивакову, поварів М. С. Никонову, Н. В. Аріховську, які з невеликого набору продуктів, котрі надходять з бази, готують різноманітні і дуже смачні страви.

Таким чином, санаторій у нас чудовий, цілком у дусі сучасних вимог. Належить тільки подумати про те, як його ефективніше використати. А що коли об'єднати зусилля профілакторію, кафедри фізвиховання, медпункту, служби громадського харчування і виробити спільний план залучення студентів, викладачів, співробітників до самостійної фізичної підготовки і вчасної профілактики? Переконана, що це різко поліпшило б загальний стан здоров'я в нашому інституті.

Г. ЛАСТОВСЬКА,
доцент кафедри наукового комунізму.

НА ІНСТИТУТСЬКОМУ СТАДІОНІ

СПРАВИ КОНТРОЛЕРСЬКІ

Головна група народного контролю нашого інституту утвердила завідуючих відділами. **Організаційний** відділ доручено очолювати начальнику канцелярії ВПІ **Г. О. Гордєєву, навчальний відділ** очолив доцент кафедри вищої математики **Б. Г. Кудрін, науковий,** — доцент кафедри прикладної математики і обчислювальних систем **М. А. Соляниченко, адміністративно - господарський** — доцент кафедри організації роботизованого виробництва **В. Б. Демешко, соціально - побутовим** відділом буде керувати старший науковий співробітник кафедри АІВТ **Б. П. Зель.**

СКІЛЬКИ НАС?

ЗА ДАНИМИ МІСЬКСТАТУ

Всього жителів	373,9 тисячі
Чоловіків	180,6 тисячі
Жінок	193,3 тисячі
Українців	294,,2 тисячі (76 процентів)
Росіян	63,27 тисячі (16,4 процента)
Євреїв	15,4 тисячі (4 проценти)
Поляків	2,6 тисячі (0,7 процента)
Білорусів	2,2 тисячі (0,6 процента)
Молдаван	0,8 тисячі (0,2 процента)
За 1988 р.	
Народилось	5,981 чол.
Померло	2,547 чол.
Прибуло	22,097 чол.
Вибуло	15,359 чол.
Механічний приріст	6,738 чол.

Працюючих	205,6 тисячі чол.
у народному господарстві	90 тис. чол.
в т. ч. в промисловості	76,8 тисячі чол.
Апарат відповідальних працівників міста:	
партійний	80 чол.
комсомольський	32 чол.
профспілковий	3 чол.
радянський	63 чол.
у відділах міськрайвиконкомів	270 чол.
Лікарів	1523 чол.
Працівники культури	2285 чол.
Наукових працівників	500 чол.
Педагогів	9000 чол.
Кооператорів	5212 чол.
Пенсіонерів	60 тисяч чол.
Студентів вузів	19,2 тисячі чол.
Учнів технікумів	13,6 тисячі чол.
Учнів ПТУ	26,7 тисячі чол.

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

ПОРУШУЄМО ПРОБЛЕМУ

(Початок на 1-й стор.) обчислювальних центрів факультетів і кафедр. При цьому, очевидно, треба визначити, що розуміти під поняттям «дисплейний зал» і «обчислювальний центр» стосовно нашого вузу. Сьогодні на кафедрах є різноманітні набори обчислювальної техніки і різна кількість місць в дисплейних залах. Чи варто, наприклад, розглядати, як дисплейний, зал, в якому чотири дисплеї? А якщо в залі чотири персональних ЕОМ — це обчислювальний центр, чи ні?

Виходячи з того, що учбове навантаження планується мінімум на 0,5 групи, оптимальним є дисплейний зал, в якому 16 робочих місць. Оскільки багато ЕОМ не можуть забезпечити в реальному часі роботу такої кількості користувачів, а також, враховуючи обмеження по технічному забезпеченню, сьогодні можна проводити заняття, саджаючи за дисплей чи персональну ЕОМ двох студентів. Таким чином, дисплейним треба вважати зал, обладнаний мінімум вісьмома дисплеями і 16 посадочними місцями, а обчислювальним — центр, що забезпечує роботу дисплейного залу з вищевказаними характеристиками. Дисплейні зали і обчислювальні центри повинні бути атестовані і зареєстровані в учбовій частині.

Висока вартість обчислювальної техніки і складність її обслуговування, робить недоцільним створення дисплейних залів і ОЦ на окремих непрофілюючих кафедрах. Тільки концентрація сил і засобів забезпечить високий технічний, організаційний і методичний рівень. На всіх факультетах варто провести концентрацію техніки і створити по 2—3 дисплейних зали, поклавши технічне й організаційне їх обслуговування на головний ОЦ вузу. Тільки такі кафедри, як ОТ, АП, ПМ і ОС, АІВТ, АСУ та інші, котрі мають спеціалістів і налагоджені з приводу технічної політики в сфері комп'ютеризації. В інституті склалися з цього приводу дві діаметрально протилежні думки. Одні обстоюють розвиток парку великих і малих ЕОМ з дисплейними станціями, інші наполягають тільки на розвитку персональних ЕОМ. Очевидно, ці крайні точки зору повинні сьогодні не протиставлятись, а доповнювати одна одну. В перспективі головний ОЦ стане основою загальноінститутської локальної мережі, що об'єднає класи автоматизованих робочих місць (АРМ) на базі персональних ЕОМ. Однак сьогодні настійною стала необхідність створення кількох загальноінститутських залів персональних ЕОМ вільного доступу, котрі б працювали з 8 годин до 22.00. Один зал слід оснастити тільки персональними ЕОМ імпортного виробництва. Це потрібно не лише студентам-іноземцям, а й радянським, позаяк багато наших підприємств теж забезпечуються імпортною технікою.

Другим важливим напрямом діяльності комісії по комп'ютеризації має стати керівництво методичним забезпеченням навчального процесу з застосуванням ЕОМ. Основні цілі такої роботи визначені в комплексі учбово-методичних документів системи безперервної підготовки студентів вузів в сфері застосування обчислювальної техніки (М., МВ и ССО, СССР, 1987).

Хочу наголосити — раніше ми ставили успішне впровадження ОТ в учбовий процес в пряму залежність від того, як швидко кожен викладач стане програмістом. Це була помилка. Практично всі викладачі пройшли семінар по програмуванню, але тільки незначна частина їх освоїла і застосовує навички програмістів. Більшість же розчарувалась.

Світовий досвід використання ОТ в учбовому процесі свідчить, що більшість викладачів не розробляють, а користуються програмним продуктом і повинні вчитися, як користувачі. А програмним продуктом для учбового процесу повинна бути «дружня» програма, котра б забезпечила можливість роботи користувача. Де узяти такі «дружні» програми?

Вони розробляються у вузах країни, в НДІ вищої школи, частина імпортних програм адаптована до вітчизняної техніки. Список таких програм постійно публікується в збірнику алгоритмів і програм. Правда, в учбовий процес нашого інституту вони майже не впроваджуються. Це зв'язано з відсутністю системи впровадження програмного продукту в цей процес.

Основною ланкою системи повинен стати сектор забезпечення учбового процесу головного ОЦ, котрий зобов'язаний постачати кафедрам інформацію про наявні в Союзі учбові програми, готувати їх для впровадження, що повинно фіксуватись актом приймання-здачі. Сектор має створити банк учбових програм. Кафедра, яка розробила чи самостійно впровадила в учбовий процес програму, передає її в загальноінститутський фонд алгоритмів і програм за актом. Процес необхідно планувати, як один з основних видів методичної роботи. Враховуючи трудомісткість і важливість даного виду роботи, мабуть, доцільно створити у вузі відповідний фонд матеріального заохочення.

(Закінчення в наступному номері).

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. Політехнічний інститут кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 03008 Зам. 507. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 3 (374) П'ятниця, 19 січня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В ректораті

ЧЕРГОВЕ засідання ректорату відбулося в понеділок 15 січня. Пам'ятним воно буде для інженерно-будівельного факультету — професору М. Ф. Друкованому запропоновано скласти повноваження декана. Один з мотивів цієї пропозиції полягає в тому, що професор Друкований нераціонально використовує свої час і можливості. За останні три місяці він перебував у відрядженнях 34 дні і така тривала відсутність негативно позначається на виховному процесі. Не сприяє поліпшенню цього процесу і той факт, що Михайло Федорович водночас з обов'язками декана взяв на себе ще й ношу керівника будівельного кооперативу.

РЕКТОР інституту професор Б. І. Мокін інформував учасників засідання про деякі новини наступного прийому до вузу. В усіх районах обласного центру і Вінниччини будуть створені групи відмінників і хорошистів, від яких випускні письмові екзамени з російської чи української мов і математики прийматимуться за участю викладачів ВПІ. Ці два екзамени будуть автоматично зараховані, як вступні, і абітурієнтові залишиться зосередити свої зусилля тільки на підготовці до екзамена з фізики. Б. І. Мокін вважає, що це дозволить узяти зі шкіл більше випускників, котрі мають грунтовні знання.

ЩЕ одна новина. Факультет обчислювальної техніки пропонує в нинішньому році на вступних екзаменах замість традиційної фізики приймати інформатику. Виходять з того, що на заняттях слухачів Малої Академії Наук, якою всерйоз опікується факультет, інформатика займає істотну питому вагу і може більше свідчити про знання і здібності абітурієнта, ніж фізика. Це може також стати способом залучення до вузу значної частини випускників МАН, які покищо на 90 відсотків віддають перевагу столичним вузам.

Ректорат одначе не визнав аргументів факультету переконливими настільки, щоб прийняти позитивне рішення. Річ у тому, що в переважній більшості шкіл інформатика поки-що викладається слабко, а то й перебуває на становищі факультативу.

РЕКТОР нашого інституту виступив на засіданні з пропозицією ліквідувати з нинішнього року, так званну, дефіцитність спеціальностей. Б. І. Мокін вважає, що це просто лазівка, щоб набирати до вузу далеко не краще поповнення. Якби були справді дефіцитні спеціалісти, то за ними в приймальні ректора стояли б черги. Тим часом, «дефіцитного» інженера з новим дипломом інколи взагалі не можна влаштувати на роботу.

Критерій для всіх вступників мусить бути єдиним — складати екзамени на загальних підставах.

ЦІКАВУ, хоча й не зовсім незаперечну думку висловив професор Балицький В. Г. Виступаючи перед студентами-будівельниками Вищої політехнічної школи в Кельцях, він бачив там одну-єдину дівчину. І то виявилось, що її прийняли, як виняток, за спеціальним дозволом міністра освіти. У нас же будівельними та іншими «нежіночими» професіями оволодівають дуже багато дівчат. Не маючи, в принципі, нічого проти кращої половини людства, професор Балицький вважає, що технічні вузи все-таки більше переваги повинні надавати мужчинам.

Певна річ, з такою думкою погодились не всі, але знайшли, що вона варта серйозного обговорення на одному з засідань вченої ради.

НА ректораті оголошено, що в інституті уже сформована приймальна комісія. Головою її буде ректор Б. І. МОКІН, заступником — проректор А. С. ВАСЮРА, відповідальним секретарем С. О. БЕЗВЕРХИЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ проректора М. Є. Іванова. Державний комітет освіти СРСР запропонував нашому інститутові підібрати двох студентів для навчання в одному з технічних вузів Польщі. Для цього треба знати польську мову і скінчити два курси стаціонару. Вчитися за кордоном доведеться чотири роки. По закінченню випускники працюватимуть, як менеджери і посередники, для зв'язків між нашими й іноземними фірмами та підприємствами.

На тих же умовах підбираються також два кандидати для навчання у вузах Болгарії.

Отже, якщо є охота і відповідні дані, будь ласка, подавайте заяви.

ПОВІДОМЛЕННЯ проректора В. Д. Свердлова стосувалось програми будівництва в нашому інституті і закріплення об'єктів за факультетами. За спорудження будинку для співробітників (починається забудова спільно з інститутом кормів) відповідатимуть машинобудівники, за спорудження індивідуальних котеджів у селі Зарванцях — інженерно-будівельний факультет; за освоєння 11830 квадратних метрів учбової площі нового корпусу і благоустрій території біля нього — енергетичний факультет; за благоустрій гуртожитку номер 6 — факультет автоматики й мікроелектроніки; за спорудження двоповерхового учбового корпусу кафедри КІВРА площею 2250 квадратних метрів — радіотехнічний факультет; за будівництво МЖК і проектування нового гуртожитку з поліклінікою — факультет обчислювальної техніки.

Кандидат у депутати обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 12

Петров Віктор Борисович

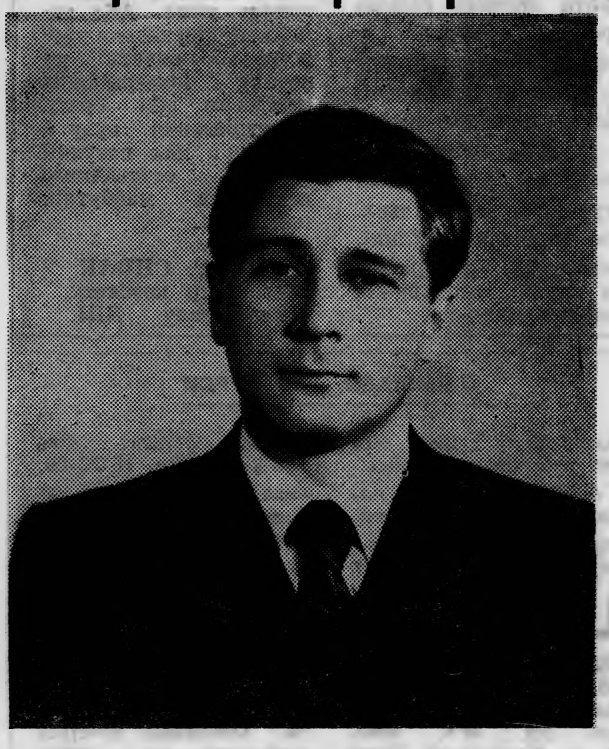

Віктор Борисович Петров народився 24 грудня 1947 року в м. Вінниці в сім'ї службовців. Після закінчення в 1965 році Вінницької середньої школи № 2 поступив до Вінницького філіалу Київського політехнічного інституту, машинобудівний факультет якого закінчив в 1970 році, отримавши спеціальність інженера-механіка.

В 1967 році В. Б. Петров вступив до лав КПРС.

З 1970 року Віктор Борисович Петров працює в Вінницькому політехнічному інституті (до 1974 року Вінницький філіал Київського політехнічного інституту), послідовно займаючи посади асистента, старшого наукового співробітника, завідуючого галузевою науково - дослідною лабораторією, старшого викладача, доцента. В жовтні 1989 року демократичним шляхом його обирають на посаду декана машинобудівного факультету, відзначаючи такі основні якості характеру, як відданість справі, любов до людей, виняткову уважність до їхніх турбот і проблем, вміння сприйняти чужий біль, як власний, і сердечно відгукнутись на нього. Людина — його головний орієнтир.

З травня 1971 року по травень 1972 року В. Б. Петров служив в Радянській Армії. В 1973—1977 роках навчався заочно в аспірантурі.

Педагогічну діяльність В. Б. Петров поєднує з активною науковою роботою, він автор 38 наукових праць, 20 винаходів, три з яких впроваджені в серійне виробництво з річним економічним ефектом 2,4 млн. крб. В 1988 р. захистив кандидатську дисертацію, присуджено вчений ступінь кандидата технічних наук. Нагороджений двома медалями ВДНГ СРСР, знаком «Винахідник СССР».

Тов. Петров В. Б. бере активну участь в громадському житті. Майже десять років (1966—1975 рр.) він очолював комсомольську організацію інституту, а з 1975 р. по 1978 р. був заступником секретаря партбюро машинобудівного факультету. З 1988 р. — член парткому інституту. Обирався також членом обкому, міському і райкому ЛКСМУ. Нагороджений знаком ЦК ВЛКСМ «За активну роботу в комсомолі», Почесними грамотами ЦК ВЛКСМ і ЦК ЛКСМ України.

Віктор Борисович — не кабінетний діяч. Його робоче місце — навчальна аудиторія, кабінети і лабораторії, кафедри, студентський гуртожиток, будзагін, спортивний майданчик, там, де пізнаються люди, де можна реально впливати на виховання їхніх характерів, на формування кращих якостей, де дуже багато важить наочна сила особистого прикладу. В політехнічному інституті знають його, як одного з найпринциповіших і послідовних лідерів боротьби за правду, проти косності, бандужості, бюрократизму.

Колективи машинобудівного та енергетичного факультетів висунули Петрова Віктора Борисовича кандидатом у депутати обласної Ради народних депутатів Української РСР по Ленінському виборчому округу № 12.

Товариші виборці!

Віддаючи свій голос за В. Б. Петрова, ви можете бути впевнені, що саме ця людина зможе відстоювати і захищати ваші інтереси, бажає і вміє вирішувати проблеми сучасного життя.

ОГОЛОШЕННЯ

Ленінський райком Компартії України повідомляє, що на черговому пленумі, який відбудеться в березні 1990 року, буде розглянуто питання про політичну й організаторську роботу парторганізацій по прискоренню соціального розвитку трудових колективів району у відповідності з установками XIX Всесоюзної партконференції КПРС.

Зауваження й пропозиції щодо поліпшення цієї роботи просимо подавати в оргвідділ райкому партії письмово або телефонами 6-68-42, 6-74-32, 6-62-42.

ЛЕНІНСЬКИЙ РАЙКОМ ПАРТІЇ

ДУША ВЕТЕРАНА

Мабуть, в нашому Інституті нема викладача чи співробітника, котрий не знав би Віктора Кіндратовича Шановського. Завше приязний, доброзичливий, готовий допомогти кожному, він ось уже 25 років працює в ВПІ.

25 років — це ювілей. В такий день хочеться сказати, що Віктор Кіндратович — людина великої мужності і працездатності. Прийшов в інститут уже немолодим, обрав професію філософа, трудився, не покладаючи рук, захистив спершу кандидатську, потім докторську дисертації. Цілеспрямованість і завидна працездатність забезпечили йому лідерство серед філософів інституту (20 років з 25-ти очолює тут кафедру), а потім і області (зараз він — голова секції Вінницького відділення філософського товариства СРСР).

Варто сказати й про стійку життєву позицію нашого ветерана. Не зважаючи на різні зміни в інституті і суспільстві загалом, Віктор Кіндратович завше залишається вірним принципам і переконанням справжнього комуніста і сміливо обстоює правоту марксистсько-ленінських ідей.

Багато й плідно працює він в ролі наставника і вихователя молодих викладачів, на власному прикладі вчить їх педагогічної майстерності, допомагає визначитись з науково - дослідницькими інтересами.

Хочеться сказати кілька слів і про людяність Віктора Кіндратовича. Серед 26-ти членів колективу кафедри нема жодного, на долю якого не вплинув би тією чи іншою мірою мудрий їхній наставник. Його людинолюбство, очевидно, визначило і основний науковий інтерес ученого Шановського. Предмет його наукових досліджень — проблема людини.

Колектив кафедри філософії сердечно вітає Віктора Кіндратовича з ювілеєм. Так і тримати, дорогий наш учителю!

За дорученням колективу кафедри проворг Л. ГАЛИЦЬКИЙ.

ГОСТРИМ ПЕРОМ

І знову наші дискотеки почепили замки на двері, хоч, здається, здобули нарешті довгождану самостійність — клуб інституту перейшов на госпрозрахунок і перестав «надокучати» дискотекам своєю опікою.

Дискотеки на замку

Так у чому ж причина? Чому не крутяться музичні диски і вмовкли балакучі диск-жокеї?

З'ясовується, що опіка нашим дискотекам все-таки потрібна, бо статус у них інститутський, а це означає, що діяльність їхня повинна в першу чергу і при тому обов'язково служити процесу виховання й прищеплення позитивних естетичних смаків, навичок, манер поведінки. Це, зрештою, найголовніше.

Але ні для кого не є секретом той факт, що для нормального функціонування дискотекам потрібні кошти. Доводиться утримувати постійний штат, купувати й ремонтувати апаратуру, шукати, відбирати, записувати музику. Основним засобом існування стає вартість вхідного квитка.

І знову-таки не секрет, що з чужої людини легше взяти за вхід більшу копійку, ніж зі свого брата-студента. В результаті, цей логічний ланцюжок має не зовсім приємне продовження - дискотека швидко заповнюється випадковими людьми з вулиці, при чому, заповнюється «по зав'язку», щоб зібрати якомога більше грошей. Студент у таку дискотеку не йде в силу її дорожнечі. Це — перший мінус, а другий полягає в тому, що, коли нема студентів, то для тих, хто прийшов з вулиці, репертуар добирається вкрай неохайно і безвідповідально.

Інститут, звичайно, не та установа, яка може з цим миритись. Дискотеки треба ставити під опіку факультетів — це однозначно. Це дозволить, належним чином поліпшити їхню виховну спрямованість.

Однак факультети не володіють коштами, щоб підтримати дискотеку матеріально і дати репертуарові незалежність від грошей.

Вихід я бачу тільки в тому, щоб просити ці кошти в нашого ректорату. На утримання п'яти дискотек потрібно протягом року 18 тисяч карбованців. Сума немала, але впевнений, що ці затрати окупляться сторицею. Та, власне, й іншого виходу нема. Або зачинити дискотеки зовсім, або оддати на поталу комерційним інтересам, або брати на утримання вузу й робити з них потужні центри естетичного виховання майбутніх інженерів.

Г. СИВАК,
секретар комітету комсомолу ВПІ.

ОЛІМПІАДИ, КОНКУРСИ

ПЕРШЕ МІСЦЕ НЕ ПРИСУДЖЕНЕ

Три великих аудиторії ледь вмістили всіх учасників олімпіади з нарисної геометрії. Учасники були розділені на два потоки — великий і малий. В малому змагались студенти спеціальностей РТ, напівпровідникових мікроприладів, АТ і ЕОМ; всі інші — у великому.

Кожен потік одержав по три задачі, які треба було розв'язати за дві з половиною години. Не всі студенти витримали це випробування. Деякі мусили покинути зал достроково, реально зваживши свої можливості.

Іншими словами, задачі виявились міцним горішком, розкусити який вдалось небагатьом. В малому потоці перше місце поділили двоє — Руслан Титор і Сергій Драч. Обидва з групи 2РТ 89 (викладач З. А. Кадинська). Друге і третє місця не присуджувались.

А ось у великому потоці нікому було присудити першого місця. Друге поділили В. Підгурський (гр. 1ТМ-98, викл. Л. І. Борщевська) і Б. Кривокульський (гр. 4РК, викл. З. А. Кодинська). Третє місце завоювали одразу шість студентів А. Шелест (гр. 2ПЦБ-89, викл. О. М. Кузьмін), В. Бочагов (2ПЦБ-89, викл. Н. М. Лейбова), О. Молдаван (гр. ІААГ-89, викл. О. В. Король), А. Харченко (гр. 3ТМ-89, викл. О. А. Гота), Н. Тарновський (гр. 1КІТ-89, викл. О. П. Вітюк), В. Мороз (гр. 3РК-89, викл. Е. І. Утеченко).

Всі призери звільняються від екзаменів з нарисної геометрії. Буде відзначений також іноземний студент Дінь Тхань В'єт (гр. 1ЕСС-89, викл. В. Е. Хржановська), який продемонстрував добру логіку, розв'язавши задачі не графічними методами, а аналітичними.

Підбиваючи результати Олімпіади, хочеться відзначити, що серед призерів є представники майже всіх факультетів. А серед викладачів найпомітніший успіх в доцента З. А. Кадинської, яка підготувала аж трьох переможців.

Загалом же рівень підготовки виявився не дуже високим. Про це свідчить насамперед той факт, що перше місце у великому потоці не присуджене нікому.

С. КОРМАНОВСЬКИЙ,
викладач кафедри нарисної геометрії і машинної графіки.

ПОРУШУЄМО ПРОБЛЕМУ

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

(Закінчення. Поч. в номері від 12 січня).

Запропонована Мінвузом СРСР система безперервної комп'ютерної підготовки, будучи логічно стрункою, виявиться неефективною, тому що в ній не закладено управління процесом навчання, оскільки нема системи безперервного збору інформації про ефективність комп'ютерної підготовки. Основи такої системи створені в нашому інституті на кафедрі інформатики й комп'ютеризації навчання. Вона передбачає три напрями контролю — контроль комп'ютерної грамотності, контроль часу, напрацьованого на ЕОМ, контроль використання ЕОМ в учбових курсах. Результати впровадження такої системи на кафедрі АП дозволили забезпечити не тільки безперервний контроль комп'ютерної грамотності, починаючи з вхідного контролю абітурієнтів, а й показали істотні відмінності в рівні підготовки студентів, виявили характерні «провали» в комп'ютерному навчанні. Дана система ефективна і при прийманні екзамена за спеціальністю.

Цікаві результати одержані також при аналізі часу, напрацьованого на ЕОМ студентами груп 1-4 КІТ-89 за листопад. Якщо 80 відсотків студентів напрацювали по 9 годин, то 20 процентів — близько ста годин, тобто, якщо брати середню цифру, то становище здавалося б благополучним, а індивідуальний аналіз показує, що 80 процентів студентів на ЕОМ самостійно не працюють.

Таким чином, ефективність комп'ютеризації учбового процесу в ВПІ буде високою тільки в тому випадку, коли буде створена єдина загальноінститутська система розвитку технічної бази, методичного і програмного забезпечення, безперервної системи автоматизованого контролю ефективності комп'ютерної підготовки.

М. ФІЛИНЮК,
завкафедрою АП, професор.

Вітаємо ювіляра

22 січня виповнюється п'ятдесят років Володимиру Леонідовичу Карпенку. Народився він на благословенній землі великого Тараса — в селі Звенигородці на Черкащині. Там минули його дитячі та юнацькі літа. І не просто минули — душею і серцем вбирав він красу рідного краю.

Після школи Володимир Леонідович подався до Київського педагогічного інституту, відслужив в армії, скінчив аспірантуру, захистив кандидатську дисертацію в галузі геометрії. Очолював кафедру математики у Вінницькому пед. інституті, а тепер ось, не один уже рік, працює на кафедрі вищої математики ВПІ. Втім, слово «працює» занадто сухе для повнокровної оцінки його роботи. Працювати може і ремісник, а Володимир Леонідович віднаходить в математиці такі тонкощі, таку філігрань не то лірики, не то романтики, які доступні хіба що справжньому таланту і його уроки від цього стають уроками великого майстра, слухають їх не те, що уважно, з захопленням. Не одному хочеться його наслідувати.

Власне, його й наслідують з охотою і задоволенням. Ціла когорта учнів у дорогого нашого Володимира Леонідовича Ось тільки прізвища тих, що працюють поряд з ним на кафедрі — В. Дереч, Н. Дубова, Н. Кокряцька, Т. Кашканова, О. Кочуров, Д. Найко.

Захоплюються майстерністю свого вчителя студенти. Ніхто ніколи не конспектував словесного підтвердження цих захоплень. На жаль! Але недавно лабораторія соціологічних досліджень провела анкетування серед студентів на оцінку педагогічного хисту. Володимир Леонідович Карпенко набрав 8,9844 бала. Ні в кого з педагогів не було вищої оцінки. Отже, ні додати, ні відняти —факт говорить сам за себе.

Хай же тобі, дорогий наш друже і майстре, і далі педагогічна нива засівається врожаями рясних ужинків, хай тішать людські серця і розум твої непересічні знання, хай і далі твоя людяність і творча праця буде зразком для нас і твоїх учнів. Нових тобі здобутків, доброго здоров'я і щастя.

Ю. ВОЛКОВ,
колеги, друзі.

На знімку: В. Л. Карпенко і старший викладач кафедри вищої математики В. А. Гарник.

Пропонує кафедра прикладної математики

Кафедра прикладної математики і обчислювальних систем вводить факультативний курс «Нові наукові ідеї» для студентів старших курсів і аспірантів усіх факультетів. Курс буде читатись у весняному семестрі 1989 — 1990 учбового року в формі лекцій-семінарів, на яких за активної участі слухачів обговорюватимуться нові наукові ідеї. Для зручності студентів заняття проходитимуть щотижня на 5-й парі.

В рамках цього курсу завкафедрою професор О. П. Стахов прочитає цикл лекцій «Числа Фібоначчі в сучасній науці», що займе 28 годин. До речі, з цими лекціями Олексій Петрович у 1988 році виступав перед студентами й аспірантами Дрезденського університету.

В курсі будуть викладені теоретичні основи нового напрямку в області обчислювальної техніки (коди і комп'ютери Фібоначчі), створеного у ВПІ.

Програма курсу: фундаментальні наукові ідеї; гармонія і виміри; золотий перетин; алгебричні і геометричні властивості; числа Фібоначчі і теорія пошуку; тригонометрія Фібоначчі; трикутник Паскаля і числа Фібоначчі; проблема вимірів в сучасній науці; алгоритмічна теорія вимірювання; числа Фібоначчі і золота пропорція в теорії кодування; інформаційні і арифметичні основи комп'ютерів Фібоначчі.

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Коктейль „Перестройка"

Взять 150 грамм «нового мышления», две большие ложки «плюрализма», пол чайной ложки «гласности», смесь тщательно смешать, перед употреблением долго болтать.

Рекомендации к употреблению:

— не рекомендуется принимать в эпоху развитого социализма — возможны осложнения с непредсказуемыми последствиями.

— консерваторам рекомендуется принимать вовнутрь.

— радикалам рекомендуется, как «наружное».

В эпоху демократического социализма можно принимать стоя (лучше за трибуной).

В эпоху застоя принимать лучше сидя.

А. АНДРЮХИН,
кандидат технических наук.

P. S. Вопрос автора к редакции о гонораре: «А сколько дадут?»

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницьке обласне управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 01031. Зам. 586
Тираж 1500.

ГОСТРА ПРОБЛЕМА

Закон про мови в Українській РСР набув чинності з 1 січня нинішнього року. Стаття 28 цього закону проголошує, що на Україні «навчальна й виховна робота в вищих навчальних закладах провадиться українською мовою... В цих навчальних закладах **можуть** (підкреслення авт.) створюватись групи і з російською мовою навчання... для громадян з інших союзних республік та іноземних громадян...». Визначені також позиції щодо термінів вводу статей Закону — від п'яти до десяти років.

Не секрет, що саме оці терміни є найбільш критикованою тезою Закону. Вони можуть стосуватися хіба-що регіонів Криму й Донбасу, але і для них задовгі. А в умовах Вінниччини є всі можливості для впровадження Закону уже сьогодні. Я виходжу, звичайно, не з голого оптимізму, а з фактів. Скажімо, на першому курсі радіотехнічного і машинобудівного факультетів зараз маємо по одному потокові студентів, що навчаються українською мовою. Вони цього самі забажали (підтверджено анкетуванням). То чи треба нам чекати, поки мине 5—10 років, чи забезпечувати молодим громадянам республіки їх конституційні права уже сьогодні?

Мабуть, і запитувати не варто. Кожен народ і кожна країна розвиваються тим краще, чим швидше і повніше реалізуються, втілюються в життя положення їхніх конституцій.

Проаналізуємо ж стан цієї справи в стінах Вінницького політехнічного.

Початок нового навчального року позначений наказом ректора про поступовий перехід на україномовне діловодство. Впродовж перших трьох місяців відчувався рух: з'явилися накази й розпорядження, на ректораті і вченій раді інституту зазвучала українська мова, правда, в ненайдосконаліших своїх варіантах.

Отже, ми починали вже тоді, коли Закон про мови ще був проектом, але ніхто не мав сумніву, що його приймуть. Таким чином, ректор давав нам змогу заздалегідь підготуватися до дуже складної справи: поновити свої знання, або вивчити українську мову з тим, щоб підготуватись до зустрічі з україномовними студентами, кількість яких буде зростати з кожним роком.

На жаль, зрозуміли це далеко не всі, бо уже в грудні-січні помітно збільшилась кількість «приказов и распоряжений» (замість наказів і розпоряджень), друкарськими машинками і їхніми шрифтами ніхто займатись не збирається. Кепські справи на кафедрах, твердо й непохитно чекають часу, коли все це минеться, адміністративні підрозділи, партійні і громадські організації.

Не вкладається в голові, чому пасуть задніх в цьому ділі кафедри суспільних наук, які, за логікою, **мали** б бути застрільниками хорошої справи?

Приміром, на кафедрі філософії нема україномовних лекторів та асистентів і схоже, що не передбачається мати їх до 1999 року, бо 10-літній термін це дозволяє.

А хто буде читати філософію для україномовних потоків з 1 вересня 1990 року? А чи краще становище з соціально-політичною історією XX століття, якщо зважити, що на першому курсі буде більше двох потоків україномовних? Невже будемо вимушені звертатися до товариства української мови ім. Т. Шевченка, аби нам допомогли силами фахівців-суспільників педагогічного інституту?

Від імені колег, які вже активно готуються до викладання українською, скажу, що це набагато складніше, ніж здається на перший погляд, навіть для тих, хто вільно володіє розмовною мовою.

Значну роботу виконав, наприклад, доцент кафедри ТОР Красиленко В. А. Він готовий поділитися своїм досвідом, надати методичну й практичну допомогу кожному. Сподіваюсь, що такі люди знайдуться й на інших факультетах.

Поряд з цим важливо на кафедрах та лабораторіях повсюди в інституті створити україномовне середовище: об'яви й реклама, наочна агітація, засідання кафедр, збори й наради, наше повсякденне спілкування, все повинно бути україномовним. Тільки в таких умовах можливе удосконалення, а, тим більше, вивчення української мови. Це доведено людським досвідом і нехтувати ним не потрібно.

Конче необхідно негайно організувати кафедру української мови й культури, яка б стала центром методичної роботи по створенню умов фактичного розширення сфери вжитку рідної мови, пропагандистом не тільки української культури, а й культур тих малих за чисельністю народів, що проживають на нашій українській землі. Нам якомога швидше потрібно перебороти байдужість основної маси й прямий опір значної маси викладачів, узятися за роботу негайно.

Хочу принагідно зауважити, що викладання будь-якою мовою потребує дотримання вимог мовної культури лектора й асистента. Тому на нашому факультеті кожний лектор, який підготувався читати українською мовою, повинен довести своє право на це перед компетентною комісією під головуванням декана та з обов'язковим членством в ній фахівця-мовника.

Така непроста робота вимагає від викладача додаткової й значної витрати часу. Тому пропоную рішенням вченої ради інституту викладачам, що переходять на викладання українською мовою, зменшити учбове навантаження годин на 100.

Висловлюючи надію, що ми всі усвідомили важливість й невідкладність вирішення порушеного питання, закликаю усіх до роботи й бажано творчої наснаги.

Ю. КРУШЕВСЬКИЙ,
декан радіотехнічного факультету.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 4 (375) П'ятниця, 26 січня 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

Кандидат у депутати обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 12 Марченко Олена Іванівна

Марченко Олена Іванівна народилася в с. Стрижавка Вінницького району, Вінницької області 31 березня 1940 року в сім'ї службовця, де жила та навчалася до 1957 року. Після закінчення Стрижавської середньої школи виїхала до Ташкента. Там працювала робітницею на заводі, касиром - контролером, бухгалтером, економістом. В 1959 році поступила на вечірнє відділення Ташкентського інституту народного господарства, який закінчила з відзнакою в 1964 році. В цьому ж році переїхала до Вінниці. І до 1967 року працювала інженером - економістом в проектно - конструкторському, технологічному інституті. В 1967 році поступила в очну аспірантуру при кафедрі економіки та організації виробництва Одеського інституту народного господарства. Після закінчення іспірантури по розподілу направлена на кафедру економіки промисловості та організації виробництва Вінницького політехнічного інституту, де працює з 1970 року по теперішній час, займаючи послідовно посади асистента, старшого викладача, доцента.

Студенти багатьох випусків знають Олену Іванівну, як вимогливого і справедливого викладача, чиї заняття завжди приваблюють глибоким змістом та цікавою формою викладки матеріалу, побудовані на нових наукових досягненнях та передовому практичному досвіді, широкому використанні прогресивних методів та технічних засобів навчання. Вони вчать творчому мисленню і самостійності в пошуку та вирішенні інженерно - виробничих проблем. В той же час багато років Марченко Олена Іванівна — мудрий наставник молоді, завжди готова прийти на допомогу кожному, дати слушну пораду в учбових та життєвих питаннях.

Викладацьку діяльність вона успішно поєднує з учбово - методичною та науково - дослідною роботою. Марченко Олена Іванівна підготувала і опублікувала понад п'ятдесят наукових праць. Наслідки її наукових досліджень впроваджені в господарську практику з високим економічним ефектом. Ряд публікацій відтворюють конкретні практичні рекомендації по використанню резервів виробництва на підприємствах Вінницької області.

Олена Іванівна постійно веде активну громадську діяльність: була членом ради інституту по самостійній роботі студентів, заміснником декана по ідейно-виховній роботі та по громадсько - політичній практиці студентів, заступником завідуючого кафедрою по навчальній роботі. Неодноразово обиралась головою профспілкового бюро факультету. Всі громадські доручення виконувала сумлінно.

Ця жінка неспокійної вдачі володіє високими діловими та моральними якостями. Їй притаманні такі риси характеру, як ініціатива, принциповість, наполегливість в досягненні мети, нетерпіння до недоліків і несправедливості, чесність та демократичність. Вона володіє здібністю глибоко вникнути в суть справи і успішно вирішувати складні проблеми. Хороший організатор, уважна до оточуючих, постійно, не жалкуючи ні часу, ні зусиль, творчо і енергійно вирішує побутові проблеми викладачів та співробітників.

Колектив факультету обчислювальної техніки Вінницького політехнічного інституту висунув Олену Іванівну Марченко кандидатом у депутати Вінницької обласної Ради народних депутатів Української РСР по Ленінському виборчому округу № 12.

Кандидат у депутати обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 12 Таранов Сергій Васильович

Сергій Васильович Таранов народився в 1951 році в селі Біле Курської області в сім'ї службовців. Безпартійний. Сім'я жила і проживає в скромному матеріальному достатку.

Навчався в школі-інтернаті міста Грайворона Білгородської області, потім— у машинобудівному технікумі міста Сум. Після служби в Радянській Армії працював слюсарем, інженером на машинобудівному заводі та заводі електронних мікроскопів в Сумах, інженером на янтарному комбінаті в Калінінградській області.

Офіцер запасу. Військова спеціальність — командир вертольота. Закінчив Ленінградський електротехнічний інститут, інженер електронно - медичної техніки, за направленням працював у Таганрозькому радіотехнічному інституті.

У Вінниці — з березня 1982 року. Працював інженером, завсектором СКТБ «Модуль» Вінницького політехнічного інституту, тут же, при ВПІ, закінчив аспірантуру. З 1988 року — старший науковий співробітник кафедри мікроелектроніки. Має наукові праці, авторські свідоцтва на винаходи, відповідальний виконавець госпдоговору з Вінницьким виробничим об'єднанням «Жовтень». Є профгрупоргом кафедри, член профбюро факультету автоматики й мікроелектроніки.

Одружений на Тарановій Олені Михайлівні. Вона — тренер - педагог з веслування. У них росте донька Настя. Проживають у гуртожитку.

Колеги по праці і студенти факультету висунули Сергія Васильовича Таранова кандидатом в депутати, як людину пряму, просту в спілкуванні, людину активної життєвої позиції, яка своїми справами допомагає прогресивним змінам в житті суспільства, добре знає потреби рядового трудівника і вміє боротись за його права.

ВІЙСЬКОВИЙ РАДНИК

Ну, ось прийшла і його черга. Відверто кажучи, знав, що цей час неодмінно настане, що викличуть рано чи пізно перед світлі очі начальства: «Підполковнику Круглов! Збирайтесь у тривале відрядження».

Не треба було й пояснювати, куди проляжуть стежки-дороги. Сам не раз відправляв туди своїх підлеглих, сам їздив по тому до деяких у шпиталі або й провідував сиріт, котрі зоставались без батька. Ще не говорили вголос, що Афганістан — це війна, але вже добре знали, що звідти привозять убитих, яких по тому хоронять мало не потайки.

Не можна сказати, що підполковника Круглова сщастливило нове призначення, але він був кадровим військовим і знав, що його місце не там, де краще самому, а там, куди пошлють за наказом старших командирів. Все його життя підпорядковувалось виконанню наказів, тому що до військового училища поступив зразу після закінчення десятирічки і на той час, коли посилали в Афганістан, мав уже 45 від народження і 27 років вислуги. Десять разів сім'я Круглова (дружина і двоє дітей) спродувалась, здавала житло і переїздила на нове місце. І не нарікала — така доля кожної офіцерської сім'ї, за спиною якої не чатує авторитет якого - небудь впливового дядька чи діда.

Цього разу, правда, їхав один. Сказали — радником начальника артилерії піхотного полку афганської армії.

«Радник» звучало не по-воєнному м'яко і заспокійливо. Все-таки не командир підрозділу з гарматами мінометами, ракетним боєзапасом. І думка при цьому вкрадлива: «Не на самому вістрі, не в самому пеклі».

Який він був тоді наївний, підполковник Круглов, який далекий від істини!

Переконатися в цьому випала нагода одразу, ще в Міністерстві оборони. Ридма ридала в коридорі якась жінка в чорній хустині.

— Хто це?

Сказали, що дружина одного радника — добивається пенсії для малолітніх дітей.

Тоскно озвалась тривожна струна в душі. По тому, в Кабулі, коли уже знав, куди їхати, затримався на добу (не було вертольота до місця служби) і знов ударило. Тільки вчора попрощався з одним льотчиком — теж їхав радником в афганську армію, а сьогодні уже прилетіла депеша — загинув!

Найстрашніша зустріч навіч зі смертю була уже в горах, куди Всеволод Іванович приїхав на місце вибулого радника. З нагоди прибуття Круглова душмани зовсім не збирались припиняти бою, який того дня затяли. На землі кипіло і варилося щось неймовірне. Навіть не думав, що в таке пекло можна сісти. Але один вертольот приземлився, щоб забрати групку людей, а другий з Кругловим на борту кружеляв дзигою в повітрі і строчив на всі боки, прикриваючи. Потім перший знявся, а другий пішов на приземлення. Круглов вивалився з люка, впав, а довкола свистіло і гупало, ухкало і хурчало — душмани били з мінометів і крупнокаліберних кулеметів.

Було таке відчуття, наче це сон, або якась дика неправда, наче це не з ним. Але це було з ним. Поряд скипала і бульбашилась, зорана металом, земля. Тільки дивом не зачепило ще і його. Він лежав, не знаючи, чи й далі лежати, чи схоплюватися і кудись бігти.

— Давай! Давай сюди! — гукав хтось криворото, мовби не по-нашому (досі не може збагнути, як він це розрізнив). Справді, це був начальник штабу афганського полку, який трохи знав російську. Вони сховалися спершу за камінь, потім подались до землянки в скелях.

Так починалась служба у військового радника В. І. Круглова. Це був один з тих 250 днів, які він провів у боях на цій чужій, спаленій сонцем і гарячими вітрами, землі. А всього він там пробув два роки і два місяці.

Виявилось, що це була служба тяжча, ніж у підрозділах обмеженого контингенту радянських військ. Тут на тебе могла чатувати куля не тільки спереду, а й зі спини. В афганській армії тієї пори ще не було чітких структур, належної дисципліни, а про її склад, бодай, і не говорити. Полк впродовж року мінявся майже повністю — то втікали до жінок і дітей, то піднімали руки у першому ж бою. З поповненням міг прийти будь-хто, навіть вчорашній душман, випадково заскочений в тому кишлаку, де проводилась чергова мобілізація. Неосвічені, без уяви про літери і цифри, вони ставали до гармат, командували батареями і Круглову треба було їх учити не тільки користуватися кутоміром чи панорамою, а й поведінки в бою.

— Я не мав права показати, що мені страшно, — говорить Всеволод Іванович, — не мав права поспішливо впасти, непевно метушитися, паніч-но ховатись. За мною дивилось багато очей. Тільки там я добре зрозумів, що означає представляти Батьківщину на чужій землі і особливо в бою. Тільки там я по-справжньому зрозумів, що таке гідність і честь радянського офіцера. «Роби тільки так, щоб тобі ні в чому не було соромно за самого себе».

Він ділив з афганськими хлопцями і скибку хліба, і грудку цукру, і вони знали, що цей російський офіцер не тільки добрий душею, в бою вони мимоволі старалися підсунутись до нього ближче, бо був завше спокійний і коло нього було не так страшно.

Одного разу вони потрапили з ним у таку кашу, з якої інший вже б не видрявся, вже пустив би кулю в голову, а він

ПРО ТИХ, ХТО ПОРЯД

тримався до останнього і переміг. Це було наприкінці 83-го, коли душмани зірвали газопровід і Круглову довелось командувати колоною, що прикривала ремонтників. Відремонтували. Ремонтників повезли однією дорогою, Круглов подався зі своїми іншою. Радіостанцію мав таку, що не ловила позивних гарнізону — заоралися далекувато від нього.

Йшли колоною. Білий день, сонце, почуття виконаного обов'язку. І раптом — вибух під першою машиною, дорогу враз «заклинило», по тому — стрільба з усіх боків. А рація не дістає, допомоги ждати нізвідки. Він хотів пробитися вперед на танках, але в одного заклинило башту, інший теж мовчав.

— Андох! Андох! (Вогонь) — гукнув Круглов з усієї сили.

Але танк мовчав. Миттю вискочив на нього, відхилив люка — навідникові ударило кулею прямо в перенісся. Сам розвернув кулемета над люком, бив з нього, поки не скінчились патрони. До Круглова сповзлись усі, хто залишився живий. «Ну, хоча б один свій, — подумав він з тоскним сумом, — хоча б один».

Треба було активно стріляти, поки душмани не дізналися, що їх небагато і що вони на чолі з росіянином.

Розташував їх колом, весело всміхаючись: мовляв, нічого не бійтеся, все іде так, як треба, а сам гарячково думав: «Що робити? Як вирватись?».

Сміливого куля боїться?

Невже це правда? Летіли два вертольоти, побачили бій, підбитих Т-34, один сів. Виявилось — навіть знайомий.

— Повідом у полк. В мене до нього рація не досягає.

— Добре.

...Протрималися до вечора. Увечері душмани термітною кулею підпалили скирту сіна, довкола якої вони й тримали оборону.

— На фоні високого вогню ми стрибали, як зайці, стало видно, як нас мало, і душмани почали вже шуміти, коли заговорила рація: «Круглов! Круглов! Обізвися. Де ти?» — гукав, що є сили, командир полку, веселий пуштун Гадо.

— Тут я?

— Де саме?

— Ідь прямо на вогонь.

— Тримайся! Іду!

Потім, уже на землі рідної Батьківщини, йому не раз чувся той голос: «Тримайся, іду!». Всеволод Іванович знає, що залишив в афганських каменях і пісках часточку свого серця, а після того бою він почав дуже швидко сивіти. Втім, може, це просто прийшла пора зрілості, яка мусить обов'язково супроводжуватись сивиною?

Тепер він уже на пенсії. Спокійний, врівноважений, з добрими усміхливими очима, якийсь дуже мирний і зичливий. Як батько. З першого погляду видно, що чоловік багато може і багато вміє. А ще ж порівняно молодий, ще йому тільки 53.

— Скільки ви уже в запасі?

— З вісімдесят четвертого.

— Найприємніша подія останнього часу у вашому житті?

— Перед Новим роком одержав квартиру.

— Ви — підполковник, учасник тієї війни, вернувшись додому, весь час були без хати?

— Це ж не так довго. Тільки чотири з половиною роки...

Я мовчу. Сказати нічого. Тут, либонь, тільки лікті кусати.

В. ІВЧЕНКО,

На фото: В. І. Круглов (ліворуч) з афганським офіцером.

Самоуправління: що про нього думають студенти

І, справді, дуже цікаво. Якщо студенти звикли, що ними весь час «поганяють», то, може, це їх хоча б обурює? А може вони взагалі не прагнуть до самостійності, може й досі не виросли з «дитячих штанців» і перебувають у тому чарівному стані, який сучасна періодика примирливо і співчутливо назвала інфатильним?

Соціологічне дослідження з цього приводу проводилося в листопаді на третіх - четвертих курсах нашого інституту. В анкетуванні взяли участь 372 студенти різних факультетів денної форми навчання. Треба сказати відверто, що анкети викликали у них жвавий інтерес. Виявилось, що 317 з 372-х (85 процентів) розуміють і енергійно обстоюють доцільність студентського самоуправління. За повну бездіяльність, отже, духовну обломовщину проголосувало тільки 6 відсотків.

Чому ж при такій масі прибічників активного способу життя на ділі ми спостерігаємо зовсім інше?

Студенти вважають, що вони скуті регламентами, порядками і традиціями застійних часів. Тільки перебудова почала давати деякий простір розвою думки і діяльності. 68 з 372 (18 процентів) опитаних вважають, що у них з'явилася реальна можливість брати активну участь в управлінні справами групи, факультету, інституту: 54 проценти написали, що є змога вільно висловлювати і обстоювати погляди; 63 відсотки відзначають, що зріс інтерес до питань політики й історії, заняття з суспільних наук набули дискусійного характеру, вільного обміну думками.

І все-таки найголовніше: чи стало провідним бажання не тільки все підмічати й критикувати, а й самому братись за реальне діло?

Ні. Тільки 17 процентів опитаних цікавляться заходами громадського характеру, у 25 процентів такого інтересу нема, 34 з 372 (9 %) хотіли б бути обраними в громадські органи і попробувати свої сили на цьому поприщі. Це дуже мало!

Майже кожен четвертий з опитуваних не вірить, що перебудова дає змогу реалізувати свої погляди і прагнення.

Це тривожна соціальна арифметика. Вона, до речі, підтверджується і спостереженнями за практичною діяльністю самоуправління в студентських комітетах. Тільки 11 відсотків опитуваних відчули її реальну віддачу і написали про це в анкетах.

Не викликає позитивних емоцій і той факт, що значна частина студентської молоді не виявила інтересу до права участі у виборах до місцевих Рад народних депутатів. Тільки 19 % висловились за надання квоти комсомолу при висуванні кандидатів у місцеві Ради, а 20 процентів взагалі виступили проти такого права. Правда, тут, очевидно, відіграє свою роль і зневіра в комсомол. 54 студенти запропонували кандидатами в народні депутати своїх товаришів по навчанню. Тим часом, 170 анкетованих переконані, що студентам займатись депутатськими ділами взагалі ще рано. Не доросли, чи що?.

Отже, соціологічне дослідження дало неоднозначні, але цікаві результати, які змушують задуматись. Є над чим!

Д. МЕЛЬНИКОВ,
викладач кафедри політичної історії XX століття.

Не місце людину, а людина місце...

Цього листа принесли до редакції з енергетичного факультету, 27 січня виповнюється 50 років Валерію Володимировичу Степуріну. Вітаючи його з полуднем віку, друзі і колеги відзначають твердість і чіткість життєвих та ідейних позицій ювіляра. Він завше у вирі гарячих буднів, що сповнені партійними, викладацькими, науковими ділами, адже Валерій Володимирович секретар факультетської парторганізації, завкафедрою, кандидат технічних наук, знавець французької та англійської мов.

За свої 50 В. Степурін працював, по суті, тільки в двох місцях — Ризькому та Вінницькому політехнічних інститутах, три роки був у закордонному відрядженні в Тунісі. Це свідчить про вміння не шукати кращого місця, а робити кращим те, що має. За це й поважають його люди.

Хай же, дорогий Валерію Володимировичу, легко стелиться ваша подальша життєва дорога, хай в усьому супроводжують вас удача і творча наснага.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 02025 Зам. 1102. Тираж 1500.

27 січня в приміщенні Ленінського райкому Компартії України відбулася зустріч партійного, радянського і господарського активу підприємств і організацій, що входять до складу виборчого округу № 23 по виборах до Верховної Ради Української РСР, з кандидатами у члени українського радянського парламенту.

Серед семи претендентів на депутатське місце був присутній і виступив зі своєю передвиборною платформою також ректор ВПІ, професор, доктор технічних наук Борис Іванович Мокін.

Тим, хто має бажання познайомитися з передвиборною платформою Б. І. Мокіна ближче, пропонуємо о 17 годині 24 лютого подивитися телепрограму «Гарт», в якій виступатиме наш кандидат до верховного органу державного влади республіки.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 5 (376) П'ятниця, 2 лютого 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

Кандидат у депутати обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 13 Бабій Віталій Миколайович

Віталій Миколайович Бабій народився 2 січня 1947 року в с. Комсомольське Козятинського району в сім'ї службовця.

Після закінчення в 1961 році восьми класів Вінницької середньої школи № 3, а в 1965 році — Вінницького політехнічного технікуму працює помічником машиніста турбіни Вінницької електростанції, електромонтером, техніком районного енергетичного управління «Вінницяенерго».

В 1969 році В. М. Бабій вступив до лав КПРС, в 1971-му закінчив Вінницький філіал Київського політехнічного інституту і пішов працювати інженером-конструктором Вінницького заводу засобів автоматики. Після служби в рядах Радянської Армії з жовтня 1972 року став інструктором відділу комсомольських організацій Вінницького обкому комсомолу. В грудні 1973 року обирається другим, а в жовтні 1974-го — першим секретарем Вінницького міськкому комсомолу. Обирався членом бюро міськкому партії, обкому комсомолу. Нагороджений знаком ЦК ВЛКСМ «За активну роботу в комсомолі», Почесними грамотами ЦК ВЛКСМ та ЦК ЛКСМУ.

З 1979 по 1983 рік В. М. Бабій працює завідуючим відділом Староміського райкому Компартії України. З 1983 року перейшов на роботу до Вінницького політехнічного інституту — асистент кафедри політекономії. Працюючи тут, закінчив заочну аспірантуру інституту економіки АН УРСР. Минулого року захистив дисертацію і здобув вчений ступінь кандидата економічних наук.

1988 року обраний секретарем парткому Вінницького політехнічного.

Колектив деканату кафедр суспільних та гуманітарних наук висунув Бабія Віталія Миколайовича кандидатом у депутати Вінницької обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 13.

Кандидат у депутати Вінницької міської Ради народних депутатів по виборчому округу № 55 Данильчук Микола Михайлович

Данильчук Микола Михайлович, українець, народився в 1948 році у селі Броники Новоград-Волинського району Житомирської області в селянській родині. Освіта вища, у 1971 році закінчив факультет радіоелектроніки Київського політехнічного інституту (Вінницький філіал). Кандидат технічних наук, працює старшим викладачем кафедри АІВТ. Одружений. Дружина — Данильчук Лідія Павлівна, старший інженер СКБ «Тороїд». Дочка Ірина, 16 років та син Роман, 10 років — школярі.

Товариші виборці!

Ваш кандидат розпочав свою трудову діяльність у 1971 році помічником майстра, потім майстром на ВЗРТА (тепер ВО «Маяк»). У Вінницькому політехнічному працює з 1973 року. Пройшов шлях від інженера НДС до старшого викладача, захистив кандидатську дисертацію. Як фахівець і як людина користується заслуженою повагою співробітників та студентів. Колектив факультету автоматики та мікроелектроніки висунув Миколу Михайловича кандидатом у народні депутати.

Найголовнішими рисами депутата він вважає чесність, принциповість, чуйність, вміння слухати і чути, готовність відстоювати законні інтереси інших людей. Йому чужі зарозумілість і все, що об'єднується терміном «бюрократизм».

Основні положення передвиборної платформи такі:

— реальна влада Радам, розширення самостійності та компетенції місцевих Рад у вирішенні питань, що стосуються територій;

— гласність у роботі органів влади, підзвітність органів влади громадянам;

— поглиблення демократії, розширення прав людини, створення громадських засобів масової інформації;

— консолідація всіх прогресивних сил суспільства на платформі революційної перебудови;

— пріоритет соціальних та екологічних питань в економіці;

— пріоритет економічних методів управління і скорочення на цій основі апарату управління;

— рівні можливості для всіх форм господарювання, плюралізм форм власності;

— перегляд та ліквідація привілеїв номенклатури;

— піднесення культури населення на основі відродження культурних традицій і національної самосвідомості всіх національностей, що мешкають у місті і області;

— поліпшення матеріального забезпечення закладів освіти, виховання підростаючого покоління та охорони здоров'я.

Кандидат у депутати міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 52 Горшечников Гліб Васильович

Горшечников Гліб Васильович народився 1935 року в місті Краснодарі. Росіянин. Освіта вища. В 1971 році закінчив Харківський юридичний інститут.

З 1981 року працює старшим викладачем юридичного права Вінницького політехнічного інституту. Трудову діяльність розпочав у 1953-му році. Тривалий час служив в Радянській Армії, зокрема, з 1966 по 1980 роки — на космодромі «Байконур».

Одружений. Дружина Людмила Сергіївна працює у Вінницькому виробничо-технічному управлінні зв'язку. Донька Наталія — викладач Вінницького медичного інституту.

Колектив інженерно-будівельного факультету висунув Гліба Васильовича Горшечникова кандидатом у депутати Вінницької міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 52.

Зустрічаємось з кандидатами

Передвиборна кампанія вже вступила у найвідповідальніший етап: з 27 січня розпочалися зустрічі виборців з кандидатами у депутати Верховної Ради республіки, її місцевих органів влади.

Кандидатами до парламенту Української РСР по виборчому округу № 23 Ленінського району м. Вінниці зареєстровані:

Абрамов Володимир Миколайович — директор заводу «Кристал;

Авксентьєв Анатолій Федорович — генеральний директор виробничого об'єднання «Аерогеоприлад»;

Костюк Дмитро Степанович — начальник цеху ВО «Маяк».

Меть Микола Олександрович — бригадир мулярів будівельно - монтажного управління № 1 тресту «Вінницяпромбуд»;

Мокін Борис Іванович — ректор політехнічного інституту;

Олішевський Роман Вікентійович — секретар комітету ЛКСМУ ВО «Вінницяенерго».

Плясовиця Юрій Олексійович — керівник архітектурно - проектного кооперативу виробничого об'єднання «Термінал».

Графік зустрічей з кандидатами у депутати Верховної Ради Української РСР по виборчому округу № 23 такий:

2 лютого, о 17 год. вул. І. Богуна, 5, приміщення ВО «Вінницяенерго», виборчі дільниці 5, 6;

5 лютого, о 17 год. Хмельницьке шосе, 29 клуб ТТУ, виборчі дільниці 8, 9, 10;

7 лютого, о 16 год. вул. 600-річчя, 17, культурно-спортивний комплекс ВО «Термінал», виборчі дільниці 11, 12, 13;

9 лютого, о 15 год., Хмельницьке шосе, 95, актовий зал ВПІ, виборчі дільниці 28, 33;

12 лютого, о 18 год., вул. Пирогова, 348, клуб мікрорайону, виборчі дільниці 39, 40, 41;

14 лютого, о 17 год. Хмельницьке шосе, 22, Палац піонерів і школярів, виборчі дільниці 2, 7;

16 лютого, о 18 год. вул. Келецька, 53, приміщення облагропрому, виборчі дільниці 14, 15, 16;

19 лютого, вул. Стахурського, 22, середня школа № 10, виборчі дільниці 21, 22, 23;

23 лютого, о 18 год. вул. Келецька, 89, середня школа № 25, виборчі дільниці 24, 25, 27, 35, 36.

27 лютого, о 16 год. вул. Порика, 28, культурно-спортивний комплекс ВО «Маяк», виборчі дільниці 32, 34, 37, 38.

До міжвузівської науково-методичної конференції

ГУМАНІЗАЦІЯ—НОВА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

7—8 лютого ц. р. в актовому залі нашого інституту відбудеться обласна міжвузівська науково-методична конференція під назвою «Проблеми гуманізації і гуманітаризації навчально - виховного процесу у вузі».

В її роботі візьмуть участь викладачі і співробітники політехнічного, педагогічного і медичного інститутів, вчителів середніх шкіл, представники органів народної освіти м. Вінниці.

Відбудеться два пленарних засідання, працюватимуть чотири секції, на яких буде заслухано і обговорено 115 доповідей, співдоповідей і повідомлень.

Організаторами конференції є Мінвуз УРСР, Вінницька обласна організація товариства «Знання», Вінницький вузівський центр і ВПІ.

Нижче подаємо матеріали окремих учасників цієї конференції.

ІНТЕЛЕКТ І ОСВІТА

Взятий курс на перебудову вищої освіти намічає якісні зміни в системі підготовки майбутнього інженера, створення у вузі інтелектуальної, моральної і естетичної атмосфери, яка забезпечує повноцінне формування фахівця.

Існуюча теоретична модель вузівського навчання містить, в основному, формування «інструментальних» можливостей інженерів, конструкторів, технологів, тобто, вироблення у них конкретних професійних навичок і умінь. Психологічні, педагогічні і соціальні аспекти випускника технічного вузу, його культурний рівень залишились при цьому на другому плані.

І, як наслідок, випускник втузу недоотримує загальнокультурну і гуманітарну підготовки. До речі, тут вина не лише вузу, але і недоробка середньої школи.

Відтак, гуманізація і гуманітаризація освіти в технічному вузі не може обмежитися лише введенням в учбовий план факультативних курсів (етики, естетики, теорії і історії культури), які доповнюють викладання суспільних дисциплін.

І якщо ми хочемо підготувати високоосвіченого інженера, то нам сьогодні потрібен серйозний і глибокий аналіз проблем гуманізації і гуманітаризації вищої технічної освіти, потріб на розробка всеохоплюючої програми гуманітарної підготовки. Вона повинна включати продуману, безперервну, комплексну систему виховання студента. При цьому вирішальним є принципове підвищення значимості психолого-педагогічних і соціально-економічних знань.

Тому в навчальні плани слід ввести такі дисципліни, як основи загальної і інженерної психології, соціології, психолого - педагогічні основи управління виробничим колективом і т. д. Важливо також, щоб гуманітарна культура увійшла в зміст технічних дисциплін. І такий напрямок найбільш перспективний при розв'язанні гуманізації освіти.

В цьому зв'язку нам необхідно позбавитися уяви про абсолютну розмежовуваність суспільних і технічних дисциплін. Бо відомо, що викладачі спеціальних предметів зводять свої функції, як правило, до передачі суми ідей, які не виходять за рамки їх предмета, покладаючи завдання по формуванню світогляду студентів на викладачів суспільних наук. А між тим, йдеться про єдиний навчально - виховний процес.

Актуальною проблемою гуманізації і гуманітаризації освіти є науково-обгрунтована організація всієї позааудиторної виховної роботи на основі самоврядування студентів, їх ініціативи, творчості і самодіяльності. Ця робота повинна стати практичною школою становлення світоглядної, моральної і професійної зрілості студентів.

Сьогодні ми перебуваємо на початковому етапі усвідомлення проблем гуманізації і гуманітаризації інженерної освіти. Сил для їх вирішення поки бракує, і, очевидно, тут на перший план постає особистість викладача, який повинен володіти сучасною технологією виховання і навчання, методами наукових досліджень. Отже, і підготовка такого викладача стає першорядним завданням кожного вузу.

Якісне розв'язання багатьох інших проблем у гуманізації і гуманітаризації інженерної освіти неможливе без наявності відповідних підрозділів, науково - педагогічних досліджень в цій галузі. З цією метою у вузах повинні бути створені відповідні кафедри, наукові лабораторії, котрі б забезпечували гуманітарну підготовку студентів.

М. ШКОДІН,
доктор педагогічних наук, професор ВПІ.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ

Рівень розвитку суспільства визначається багатством його матеріальної і духовної культури. Обсяг і якість нематеріальних благ, що створюються сучасниками, залежать від ступеня використання творчих, інтелектуальних і естетичних здібностей майбутніх спеціалістів.

Слід підкреслити, що успішне розв'язання назрілих проблем життя суспільства висуває необхідність отримання нового «обсягу» і «якості» взаємодії на міждержавному і громадсько-політичному рівнях, що може бути досягнуто шляхом підвищення культури народів і гуманізацією викладання.

В цьому контексті постають проблеми відставання розвитку загальної культури від освіченості, недостатність і нерозвинутість культурних потреб, спрощеність і заниженість моральних вимог в оцінці своєї поведінки і поведінки інших молодих людей.

Не на останньому місці — дефіцит гуманітарної освіти, який виявляє себе інфантилізмом в світоглядній проблематиці, поверховою трактовкою питань моралі, мистецтва, культури, недооцінкою гуманітарних цінностей.

Важливо підкреслити, що застосування системної, послідовної і цілеспрямованої гуманітарної підготовки дозволяє сформувати широкий культурний потенціал лікаря. Такий спеціаліст є підготовленим для своєї соціальної діяльності.

Особливо важливе значення в нашому вузі надається вдосконаленню міждисциплінарного підходу в підготовці майбутніх лікарів нашої країни і країн Азії, Африки і Латинської Америки, котрі розвиваються.

На нашу думку вдосконалення гуманізації слід реалізовувати через демократизацію вузівського життя, наближення до потреб, інтересів студентів. Тому необхідно здійснювати раціональну переорієнтацію навчальних предметів, всієї організації навчально-виховного процесу у вузі, розгорнути їх до людини як у пізнавальному, так і в практичному плані.

Процеси демократизації безпосередньо торкаються управління всіма підрозділами вузу. Зараз необхідні, мабуть, цілеспрямовані і послідовні заходи по реальній гуманізації інститутського життя в повсякденній практиці кожного студента і викладача.

Г. ПАЛІЙ,
професор,
С. ЖУЧЕНКО,
доцент, (ВМІ).

АКАДЕМІЧНІ СВОБОДИ

Демократизація і перебудова нашого суспільства вимагають корекції внутрівузівських взаємовідносин, а саме — «основного трикутника»: студенти — викладачі — керівники.

Можна дискутувати з приводу того, наскільки ефективна ця модель, але не можна не погодитися, що найменш привабливою її рисою є жорсткість. Але її, жорсткість, можна зняти, забезпечуючи компоненти «основного трикутника» деякими свободами, які слід вважати академічними. Але при цьому необхідно рахуватися з таким питанням, як об'єктивні умови.

Серед об'єктивних умов, які визначають навчальний процес, необхідно виділити: для студентів — цілі і зміст навчання, наявність управління і контролю навчання; для викладачів — контингент студентів, соціально значимі цілі навчання, професійні обов'язки, зміст навчання, управління і контроль як з боку керівників, так із боку студентів; для керівників — соціальне замовлення, матеріально-технічне забезпечення і трудові ресурси, фінансування, управління і контроль з боку місцевих партійних і радянських органів, міністерств, ради інституту, його партійного і профспілкового комітетів.

Серед академічних свобод варто виділити: для студентів — свободу вибору вузу, визначення набору дисциплін навчання за спеціальністю, в межах навчальних планів, вільне відвідування лекцій, свобода на своє бачення отриманої інформації, навіть в суспільних дисциплінах, свобода оцінки роботи викладача і рекомендації про заміну на випадок, якщо він не забезпечує якісне ведення занять, можливості вирішення важливих питань вузівського життя через ради факультетів і вузів, громадські організації; для викладачів — свобода спеціалізації в наукових дослідженнях і викладанні, свобода вибору методів і засобів навчання, які найбільш повно відповідають його індивідуальним особливостям і забезпечують високу якість навчального процесу, свобода експертної оцінки професійної придатності студентів, опублікування результатів наукових досліджень. Що ж стосується свобод керівників на рівні ректорату, то, можливо, вони будуть визначені з прийняттям нового положення про вузи.

Як показує практика роботи педагогічного інституту та інших вузів країни, надання моделям трикутника гнучкості при проектуванні своєї діяльності і діяльності інших працівників з врахуванням об'єктивних умов і відповідних свобод по вертикалі, дозволяє з одного боку — підвищити результативність вузівського навчання, а з іншого — значно просунутися в напрямку його демократизації.

А. ТОМУСЯК,
проректор ВДПІ.

Педагогіка співробітництва

Реалізація всіх народних планів і задумів починається зі шкільного порога. Це — аксіома, продиктована самим життям. Потенціал майбутнього суспільства — в руках школи.

На жаль, шкільна освіта довгі роки перебувала в занедбаному стані. Головна причина — тривале панування в ній адміністративно-наказової педагогіки, яка грунтується на уяві про людину, як про безініціативну, неслухняну, своєвільну істоту. Звідси і необхідність постійного і безперервного контролю і підпорядкування.

Ще А. С. Макаренко зазначав, що педагогіка школи повинна повторювати педагогіку суспільства. Нині школа стала на шлях перебудови. Поступово, але не відворотньо відступає з її стін командно - адміністративна система управління. Все настійніше входить сюди демократія і гласність.

Нова школа стає не установою, а соціальним інститутом, мета якого — забезпечити освітянські запити держави, суспільства, особистості.

На Вінниччині повсюдно створені міські і районні ради по народній освіті, ради шкіл. Добре зарекомендували вони себе в Тульчинському, Могилів-Подільському, Томашпільському та в інших районах. Вже удостоїлася прав громадянства виборність керівників шкіл.

На зміну авторитарній педагогіці приходить педагогіка співробітництва. Вона націлена на зняття бар'єрів, що розділяють колектив педагогів та інших, перетворення їх в єдиний загальношкільний. Співробітництво об'єднує школу і керівників, школу і соціальне оточення.

Педагогіка співробітництва — це педагогіка по-справжньому впровадженої перебудови і розвитку демократичної особистості, розкріпачення всіх здібностей і душевних сил дитини.

Кращі наші вчителі вже взяли нову педагогіку на озброєння. Кредо новаторів: учні повинні не тільки добре вчитися, але ще й мають право на власний пошук і свого місця в житті, на помилки, зрештою, на ризик і вибір.

В області зроблено впевнені кроки по вдосконаленню розвитку здібностей і схильностей школярів. Ширіться мережа класів з поглибленим вивченням окремих предметів, відкриваються школи з певним нахилом для обдарованих дітей. Розвитку творчості та ініціативи, економічного мислення значною мірою сприяють учнівські колгоспи, кооперативи, трудові об'єднання, що працюють на орендному підряді, різноманітні гуртки і клуби.

Ми широко пропагуємо кращий досвід роботи педагогічних колективів і вчителів в умовах демократизації і гласності по вихованню особистості мислячої, діяльної, сміливої в рішеннях і вчинках. Цьому служать засідання колегії управління народної освіти, діяльність теоретичної групи «Перспектива», обласної школи молодого вчителя, курси підвищення кваліфікації педагогів, публікації в пресі, передачі на радіо.

А. ГУЦОЛ,
начальник управління народної освіти облвиконкому.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. Політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 01111. Зам. 1242. Тираж 1500.

ДО УВАГИ ВИБОРЦІВ

На підставі статтей 32 і 33 Законів про вибори народних депутатів УРСР та місцевих Рад при зміні виборцями місця свого перебування в період між поданням списків виборців для загального ознайомлення з днем виборів дільнична виборча комісія на прохання виборця по пред'явленню паспорта або іншого документа, які засвідчують його особу, видає виборчий бюлетень.

Враховуючи те, що списки виборців подаються для загального ознайомлення за 15 днів до виборів, виборчі бюлетені повинні бути у цей час на виборчих дільницях. Тобто, 16 лютого, той, хто збирається у тривале відрядження, відпустку або з якоїсь іншої причини не може з'явитися в день виборів на голосування, може прийти на свою виборчу дільницю і проголосувати.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 6 (377) П'ятниця, 9 лютого 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

На обговорення. Проект

ПОЛІТИЧНА ПЛАТФОРМА

партійної організації інституту на сучасному етапі перебудови

Доля нашої країни, що стала на шлях революційного оновлення, багато в чому залежить від того, наскільки рішуче та оперативно ми будемо діяти на сучасному, виключно важливому, критичному етапі перебудови. Усвідомлюючи свою відповідальність, комуністи Вінницького політехнічного інституту вважають за необхідне чітко визначити свою політичну позицію, свою платформу дій. Її основу складає переконання в тому, що перебудова суспільства гуманного соціалізму неможлива без радикального демократичного оновлення самої партії. Партійна реформа — передумова виникнення і укріплення довіри народу до нового політичного курсу на демократизацію, умова активізації всіх здорових сил партії.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМИ КПРС

1. Керівна роль партії не декларується ст. 6 Конституції СРСР, а базується виключно на постійній боротьбі за інтереси трудящих, ідейно-політичному керівництві процесом перебудови, ролі лідера в створенні громадянського суспільства, правової держави.

2. Проведення реформи ідеології — від партії, ідеологічною основою якої є догматизований марксизм-ленінізм, — до партії, озброєної марксистсько-ленінською теорією, що діалектично розвивається, використовуючи передові досягнення людської думки.

3. Від партії, що відстоює однопартійність — до партії, здатної діяти в союзі з незалежним прогресивним рухом народу, іншими партіями, на основі прийняття Закону СРСР про партії і суспільні організації.

4. Від партії — авангарду трудящих мас, до партії —авангарду тих прошарків трудящих, які мають і відстоюють чіткі орієнтації на перебудову, виходять з соціалістичного вибору і реалізують його.

5. Від партії «монолітної єдності», в якій члени — дисципліновані виконавці — до партії, у якій на основі обговорення платформ складається єдність дій і свідома партійна дисципліна, політична творчість та відповідальність.

6. Від партії, в якій Ленінський принцип демократичного централізму деформовано в принцип бюрократичного централізму — до партії, що утверджує широку демократію, яка передбачає: забезпечення дійсного плюралізму думок в партії і можливості при допомозі організаційних засобів відстоювати ці думки, критикувати прийняті рішення; розвиток гласності та відкритості в діяльності партійних організацій; захист прав меншості та реальних гарантій відстоювати свої позиції; проведення прямих, таємних, альтернативних виборів секретарів, членів партійних бюро та комітетів на зборах, конференціях, з'їздах і делегатів конференцій, з'їздів на зборах партійних організацій; закріпити можливість створення горизонтальних структур в партії, наприклад, об'єднань за цільовими, фукціональними, професійними та іншими інтересами, вивести органи партійного контролю та засоби масової інформації з підпорядкування виконавчих органів партії, зробити їх підзвітними тільки з''їзду або конференції, несумісність членства в партії, а тим більше перебування в складі керівних органів та в апараті з якимись привілеями у постачанні, санаторно-куророткому та лікувальному забезпеченні, наданні житла; замінити номенклатурну систему виборами, конкурсами та іншими демократичними механізмами підбору кадрів; кадрові перестановки на рівні Політбюро, секретарів ЦК КПРС повинні обговорюватись в партії, державі.

7. Передбачити в проекті нового Статуту КПРС підвищення ролі первинної організації, як дійсної основи партії, реально впливаючої на вироблення політичних рішень, маючої право остаточного вирішення питань про прийом до лав КПРС, контролю за витратами партійних коштів і використання на власний розгляд не менше 50 відсотків членських внесків, положення про можливість перебувати на керівних виборних посадах від ЦК до райкому тільки до 65 років.

Закріпити в Статуті право первинної парторганізації на висунення і відкликання своїх представників з складу виборних органів всіх рівнів.

8. Вважати особов'язковим щорічно інформувати комуністів про бюджет партії і витрати парткомів всіх рівнів.

9. Найближчим завданням партії вважаємо проведення позачергового з'їзду, необхідного для здійснення прориву до демократизації внутріпартійного життя, консолідації комуністів, подолання кризи довір'я до партії.

Залучити до підготовки матеріалів XXVIII з'їзду КПРС представників первинних партійних організацій. Надрукувати проекти документів (в тому числі альтернативних) до XXVIII з'їзду КПРС для їх попереднього обговорення в первинних партійних організаціях.

НАЙВАЖЛИВІШІ ЗАВДАННЯ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВПІ.

1. Активна участь викладачів, співробітників і студентів у дискусії по проектах нового Статуту КПРС, в обговоренні проектів законів про власність, землю, підприємства, пресу.

2. Подальший розвиток взаємодії з громадськими організаціями, в тому числі НРУ за перебудову, та іншими самодіяльними об'єднаннями, конструктивне рішення питань демократизації життя Інституту, розвитку студентського самоврядування, докорінного оновлення системи підготовки інженерів і розвиток наукових досліджень, соціальних проблем студентів, викладачів та співробітників.

3. Дієва участь у передвиборній кампанії: сприяння висуненню до Рад і підтримка чесних та порядних людей, що активно мислять і діють в інтересах перебудови; оволодіння практикою політичної боротьби на виборах, новими підходами в пропаганді та агітації; організаційно-політичне забезпечення проведення виборів у відповідності із законами УРСР. Підтримуючи ідею комітетів громадського самоврядування за місцем проживання, вважаємо необхідним її реалізацію забезпечити після проведення виборів до місцевих Рад.

4. Всемірне сприяння створенню необхідних умов для реалізації Закону УРСР про мови, розширенню сфери функціонування української мови і розвитку української культури. Забезпечення у цій роботі консолідації громадських організацій, самодіяльних об'єднань та рухів. Створення атмосфери поваги до російської мови та культури, забезпечення необхідних умов для задоволення культурних потреб студентів, викладачів і співробітників усіх національностей. Розвиток інтернаціональних зв'язків з іншими вузами союзних і автономних республік, інших країн.

Турбуючись про розвиток національної самосвідомості, партійна організація інституту заявляє рішуче «Ні» націоналізму, шовінізму, різним проявам екстремізму та антирадянщини.

5. Підвищення відповідальності комуністів за здійснення реформи вищої школи, за ефективну підготовку спеціалістів на договірній основі з підприємствами, за створення системи цільової підготовки, починаючи з профорієнтації і закінчуючи підвищенням кваліфікації; за розробку і впровадження нової системи викладання суспільних наук, в тому числі курсів історії та культури України, історії та теорії світової і вітчизняної культури та ін., які сприяють гуманізації освіти; за впровадження госпрозрахунку у науково-дослідну роботу; за особисту участь в діалогах зі студентами з найважливіших проблем життя нашої країни, республіки, інституту.

Проект політичної платформи ВПІ підготовлений робочою групою парткому.

В дискотеку — строєм?

Зараз адміністрація інституту готує наказ, що регламентує роботу студентських клубів, згідно якого дозволяється проводити вечори відпочинку (дискотеки) тільки за заявками академічних груп, з набором усіх відповідних підписів.

Чим же викликане повернення до старої, давно непопулярної системи культпоходів під наглядом куратора?

В новорічну ніч у вестибюлі гуртожитку номер 1 сталася бійка. Не буду вдаватися в подробиці, щоб не ускладнювати й без того непрості стосунки з іноземними студентами. Причиною бійки оголошено проведення новорічної дискотеки в клубі «Айвенго». Нагадаю, що це була безкоштовна дискотека студентів гуртожитку. Логічно, що в таких умовах порядок забезпечує студентський комітет, але цього разу представників студкому на місці не було. І все-таки уже 2 січня адміністрація вирішила закрити всі дискотеки, як розсадники пошесті (раніше додавали —антирадянської). Метод старий, випробуваний.

Минулого року я був у Харкові, де проходила виставка Сальвадора Далі. У великій черзі, з-за якої я не потрапив до залу, сталася бійка.

Хто винен у цьому?

Звичайно ж, не художник, а ті, хто затіяв бійку.

Виставку у Харкові після тієї бійки не закрили, а от наш дискоклуб з 2 січня на замку, хоч з дня його заснування в 1979 році тут ніхто ні з ким не бився.

Мушу сказати, що ми не можемо нести відповідальність за всіх, хто прийде до нас. Серед молодих завше знайдеться один—два дурні, які можуть по дорозі завітати в гуртожиток. На дискотеці ми забезпечуємо порядок. Тим часом, усі неприємності, як правило, відбуваються у вестибюлях.

Вогнище культури, котре само потребує захисту і підтримки, чомусь звинувачується у всіх соціальних нещастях.

Секретар комітету комсомолу пропонує фінансувати дискотеки повністю з фондів нституту. Ідея цікава, але якщо її реалізувати, то не буде критерію оцінки працівників дискотек. Пропонований Г. Сиваком план проведення дискотек на замовлення груп—нереальний, оскільки групи малі, проводити дискотеки для 25 чоловік при 50—60 посадочних місцях — нерентабельно. В принципі ми за дискотеки, як за одну з форм роботи, якщо буде на це бажання студентів.

Згадаю трохи історію клубу «Айвенго».

Нинішній колектив склався в 82—85 роках і завжди був пропагандистом року—народної музики XX століття. Ми провели капітальний ремонт, що без будь-чиєї допомоги тривав два з половиною роки, створили унікальну апаратуру, що оцінюється в 14 тисяч карбованців; і все це зауважте, за кошти, зароблені дискотекою. Влітку і восени ми виїздили в «турне» до будівельних і сільгосподарських загонів інституту, регулярно влаштовували інститутські дискотеки і знову, зауважте, безкоштовно. А тепер закрити?

Звичайно, адміністрації легше, вона на дискотеки не ходить, але ж студентам без неї нікуди подітись, вони ще молоді, вони йдуть сюди, як правило, вдвох.

Пропоную такий план роботи дискотеки: керують нею факультети і клуб інституту, дискотеки проводяться за заявками груп або в дні, погоджені з адміністрацією, з продажем вхідних квитків тільки тим, хто має студентський білет. За порядок в клубі відповідає його рада, за порядок у вестибюлі гуртожитку — інститутський ОКОД.

Якщо ж буде заборонено проведення платних дискотек, це підірве і без того їхнє слабке фінансове становище, а найголовніше —позбавить нас можливості регулярно працювати для студентів, без чого наше перебування в «Айвенго» стає непотрібним і безглуздим.

Б. РОЗІН,
голова клубу «Айвенго».

Кандидат у депутати міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 53 Данилюк Юрій Степанович

Юрій Степанович Данилюк народився в с. Красне Тиврівського району Вінницької області 2 травня 1935 року в робітничій сім'ї. Освіта вища — у 1960 році закінчив Марійський політехнічний інститут. Має вчений ступінь кандидата технічних наук, працює професором кафедри обчислювальної техніки.

Трудову діяльність розпочав інженером у 1960 році. Потім працював асистентом, доцентом, деканом факультету та проректором Марійського політехнічного інституту. З 1975 року — у Вінницькому політехнічному інституті. Очолював кафедру обчислювальної техніки та деканат вечірнього факультету, а з 1978 по 1981 рік був секретарем парткому інституту. В грудні 1986 року очолив факультет обчислювальної техніки. На цих посадах Юрій Степанович брав і зараз бере активну участь в становленні інституту, організації обчислювального центру, будівництві учбово - лабораторного корпусу, студентських гуртожитків, їдальні, житлових будинків для співробітників, розвитку студентського самоврядування тощо.

Як фахівець, викладач і вихователь користується заслуженою повагою співробітників та студентської молоді. Колектив факультету обчислювальної техніки висунув Юрія Степановича кандидатом у депутати Вінницької міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 53.

Він вважає, що предметом першочергової уваги і турботи кожного депутата мають бути:

— людина, її життя, турботи і законні інтереси, які є найвищим пріоритетом, і які депутат повинен відстоювати за будь-яких обставин;

— абсолютне верховенство закону для всіх і кожного, незалежно від посади, партійності, національності і суспільного стану;

— демократичні принципи вирішення всіх питань, плюралізм думок, повна і обов'язкова гласність;

— активна участь у вирішенні всіх питань, які виникають в діяльності ради народних депутатів.

На цих положеннях і грунтується передвиборна платформа кандидата, в якій чільне місце займають питання виховання підростаючого покоління, захист його соціально - економічних і політичних прав та свобод, забезпечення можливостей одержати освіту за бажанням та здібностями, охорону здоров'я, піднесення культури, етико - моральних норм поведінки, що базуються на національних традиціях та гуманістичних набутках всього людства.

Кандидат у депутати міської Ради народних депутатів по виборчому округу № 51 Лежнюк Петро Дем'янович

ЛЕЖНЮК Петро Дем'янович народився в 1946 році в с. Дроздів Ровенської області в сім'ї службовця. Після закінчення середньої школи за комсомольською путівкою працював в будівельно - монтажному поїзді м. Кокчетав. В 1970 році закінчив Львівський політехнічний інститут за спеціальністю інженер - електрик і по розподілу направлений в Вінницький політехнічний інститут. З того часу, за винятком двох років служби командиром радіовзводу в Радянській Армії, працює в ВПІ асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедр електричних систем і електричних станцій. В 1979 році успішно закінчив аспірантуру при Московському енергетичному інституті.

В своїй викладацькій роботі завжди прагне до творчості, широкого застосування прогресивних методів та технічних засобів навчання. Старається бути в курсі всіх молодіжних проблем, завжди готовий відгукнутися порадою, прийти на допомогу. Вчить творчості і самостійності в пошуку рішень, критичному інженерному мисленні, практичній спрямованості досліджень.

Викладацьку діяльність поєднує з науково - дослідною роботою. Опублікував понад вісімдесят наукових праць. Завершує роботу над докторською дисертацією, в якій розробляє проблеми підвищення надійності електропостачання і зниження втрат енергії в електричних мережах. Успішне вирішення цього завдання може стати серйозною альтернативою будівництву атомних станцій. Підтримує тісний зв'язок з виробництвом. Виконує госпдоговорні роботи для підприємств Вінницької області і країни. Його наукові розробки впроваджуються зі значним економічним ефектом, демонструвалися на ВДНГ СРСР і УРСР, де відзначалися медалями.

Безпартійний. Бере активну участь в профспілковій роботі, проводить значну лекційну і просвітительську роботу серед населення міста і області.

Колеги по праці і студенти енергетичного факультету висунули П. Д. Лежнюка кандидатом в депутати Вінницької міської Ради народних депутатів, як людину ініціативну, нестандартно мислячу, наполегливу в досягненні мети, активної життєвої і громадської позицій. Своїми справами він показав компетентність, вміння глибоко вникати в суть проблем, схильність до сміливих і конструктивних перетворень.

Кандидат у депутати міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 60 Онофрійчук Віктор Васильович

Віктор Васильович Онофрійчук народився 18 березня 1965 року в с. Іванові Калинівського району Вінницької обл., в сім'ї робітника. Після закінчення восьми класів Іванівської середньої школи № 1 в 1980 році поступив до Барського автомобільно - шляхового технікуму, який закінчив в 1984 році.

Після закінчення технікуму працював слюсарем на Калинівському тарному комбінаті. В 1984 році був призваний до лав Радянської Армії. За період військової служби був секретарем комсомольської організації роти. Неодноразово відзначався керівництвом військової частини.

Після закінчення військової служби в 1986 році Віктор працював на комбінаті «Вінницяшляхзалізобетон» на посаді старшого інженера - механіка, де зарекомендував себе конкретними справами, як ділова цілеспрямована людина. Йому доручались найважливіші виробничі завдання, з якими він завжди успішно справлявся, виявляючи при цьому творчу ініціативу і неординарність мислення.

В 1987 році Онофрійчук Віктор поступив на підготовче відділення Вінницького політехнічного інституту. Після успішного закінчення підготовчого відділення був зарахований на 1-й курс машинобудівного ф-ту Вінницького політехнічного інституту, де і навчається зараз.

З перших студентських днів Віктор почав виявляти значні організаторські здібності в громадських справах факультету, став відмінником навчання.

У Віктора загострене почуття справедливості, обов'язку по відношенню до своїх товаришів, за що і користується в колективі заслуженим авторитетом. Колектив академічної групи другий строк підряд обирає Віктора старостою групи.

Головними завданнями своєї діяльності Віктор вважає підвищення політичної активності студентів, розвиток студентського самоврядування.

Доля перебудови залежить від молоді. Той, хто дивиться в майбутнє, опирається сьогодні на молодь.

Колектив машинобудівного факультету висунув Онофрійчука Віктора Васильовича кандидатом у депутати міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 50.

Інформаційний калейдоскоп

ВІДБУЛОСЬ чергове засідання вченої ради інституту, яка затвердила план своєї роботи на II-й квартал року, розглянула підсумки виробничої практики студентів за минулий рік і виконання заходів по поліпшенню практичної підготовки спеціалістів. Прийнято розгорнуту постанову про посилення роботи, спрямованої на попередження нещасних випадків і виробничого травматизму в усіх інститутських підрозділах.

СЕКЦІЯ «Вища освіта на шляхах перебудови» створюється на Виставці досягнень народного господарства УРСР. Вінницькому політехнічному інституту доручено очолити роботу по підбору відповідних матеріалів та експонатів для цієї секції в межах усієї республіки.

ДО інституту надійшло нове положення про державний екзамен з суспільних дисциплін. Одержавши двійку, студент не має права зразу перездавати на кращу оцінку, але допускається до захисту дипломного проекту. Правда, він при цьому не здобуває диплома. Диплом йому вручається лише після складання державного екзамена. А екзамен можна складати впродовж трьох років, але не раніше, ніж через три місяці після попередньої спроби.

У СТУДЕНТСЬКИХ гуртожитках не мають права мешкати сторонні особи, розташовуватись інші організації, служби, лабораторії. Спеціальним рішенням Мінвузу УРСР вони мають бути виселені до 30 квітня 1990 року.

НАДЗВИЧАЙНА подія сталася у сусідньому з політехнічним Інститутом м'ясомолочному технікумі. Студент з Афганістану вбив радянського студента. Ведеться слідство, історія набула неприємного розголосу, обростає вигадками, легендами, перебільшеннями.

В цьому зв'язку прийнято рішення про евакуацію афганських студентів в інші регіони республіки. Міняють адреси свого подальшого навчання і п'ятнадцять студентів нашого інституту.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня — управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ 03050 Зам. 1388 Тираж 1500.

До уваги виборців!

Ще раз нагадуємо: згідно нових умов кожен виборець, який 4 березня буде перебувати у відрядженні, подорожі, чи з якихось інших причин не зможе взяти участі в голосуванні за своїх кандидатів у депутати, може проголосувати наперед, тобто, уже сьогодні 16 лютого 1990 року. Вас чекають на ваших виборчих дільницях.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 7 (378) П'ятниця, 16 лютого 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ ЛЕНІНСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ПО ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 55 ТКАЧЕНКО ІВАН СЕМЕНОВИЧ

І. С. Ткаченко народився 20 червня 1939 року в сім'ї маріупольського робітника. Після закінчення середньої школи став студентом Бердянського педінституту. Сім'я була небагата, то ж на канікули весь час «відпочивав» у заводських цехах. Навчання в інституті теж поєднував з роботою лаборанта на кафедрах вищої математики, педагогіки, психології.

По закінченню інституту викладав фізику і математику в школах Донецької області. З 65 року — науковий співробітник інституту гірничої механіки й технічної кібернетики, тут вступив до аспірантури, закінчив й захистив кандидатську дисертацію, став старшим викладачем, доцентом.

1976 року І. С. Ткаченко переводиться на кафедру вищої математики ВПІ. Був заступником декана РТФ, а в 78 році його обрали завкафедрою економіки і управління виробництвом Вінницького філіалу ІПК Держагропрому УРСР, де він працював 4 роки, а по тому знову вернувся на кафедруВМ ВПІ. На цій кафедрі Іван Семенович завершив докторську дисертацію «Імітаційне моделювання функціонування матеріальних потоків у виробничо - економічних системах», на початку минулого року захистив її в інституті кібернетики АН ім. В. М. Глушкова, ставши доктором економічних наук.

Колеги відзначають його виняткову працьовитість, високе наукове сумління, вміння довести до логічного кінця будь-яку розпочату справу. Зараз він працює заступником завідуючого найомолодшої в інституті кафедри прикладної математики і обчислювальних систем.

Іван Семенович активний у громадському житті — свого часу був головою об'єднаного профбюро економічного факультету Донецького університету, постійний лектор Вінницького університету марксизму - ленінізму, товариства «Знання».

Передвиборна платформа кандидата в депутати базується на принципах демократизації суспільства загалом і освіти зокрема, розвитку виховної роботи за місцем проживання, економічної самостійності підприємств, освіченості суспільства, культури народу, самовідповідальності кожного перед суспільством.

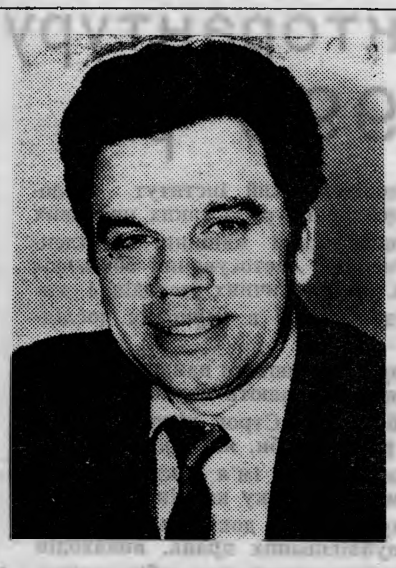

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ ЛЕНІНСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ПО ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 50 РОДІНКОВ ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ

Родінков Валерій Іванович, українець, народився в 1946 році в с. Рахни-Лісові, Вінницької області в сім'ї службовців. В 1964 році закінчив Рахнянську середню школу і поступив до Одеського політехнічного інституту, який закінчив в 1969 році.

У Вінницькому політехнічному працює з 1970 року. Пройшов шлях від інженера кафедри теоретичних основ електротехніки до доцента тієї ж кафедри. Кандидат технічних наук. Одружений. Дружина Лариса Костянтинівна працює в СКБ «Вінницяхарчопромавтоматика» провідним інженером. В сім'ї дві доньки-школярки.

Активно займається громадською роботою. Профорг кафедри. Член профбюро факультету.

Колектив енергетичного факультету висунув Родінкова Валерія Івановича кандидатом у депутати Ленінської районної Ради по виборчому округу № 50.

Найголовнішими рисами депутата вважає порядність, високу внутрішню культуру, принциповість, уміння розбиратись в поточному моменті і робити раціональні висновки, відстоювати свою точку зору. Кандидату в народні депутати властиві наполегливість та вміння вести діалог з будь-якими верствами населення.

Вихід з кризового стану бачить в багатоукладності економіки, безумовній передачі влади Радам, в переході до парламентського демократизму на чолі з президентом, який повинен обиратись прямим таємним голосуванням всіх громадян країни.

В. І. Родінков вважає депутата районної Ради першою представницькою ланкою влади, головне завдання і покликання якого — найтіснішим чином займатись всім комплексом проблем, зв'язаних з покращенням життя та побуту населення району.

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ РАЙОННОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ПО ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 49 ІВАНОВА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

Іванова Ольга Вікторівна народилась 14 грудня 1959 року в с. Лаврентія Магаданської області в сім'ї службовців. Після закінчення в 1987 році Вінницької середньої школи № 25 поступила до Вінницького політехнічного інституту на машинобудівний факультет.

Ольга ще дуже молода. Але молодь завжди була, є і буде найбільш революційною частиною будь-якого суспільства. Саме тому у молоді завжди переважає прагнення до всього нового, прогресивного. Вона володіє бурхливою енергією, загостреним почуттям справедливості, більш прихильна до нового політичного та економічного мислення.

Ольга чесна, порядна людина, яка сумлінно ставиться до навчання і комсомольської роботи. Користується авторитетом серед студентів і викладачів, завжди вислухає, порадить, ніколи не відмовить в допомозі відстаючим.

Колективом академічної групи Ольгу обрано секретарем комсомольської організації групи. За активну громадську позицію студенти факультету обрали її членом комітету комсомолу. Виконання цих обов'язків Ольга поєднує з роботою в обкомі ЛКСМ України.

А головне — вона має велике бажання займатись роботою у Раді, вирішувати важливі питання, які стосуються її виборчого округу і усього міста.

В декого може виникнути запитання: «А чи зможе Ольга відстоювати свої принципи, чи вистачить для цього вміння та енергії?».

Ось її відповідь: «За свою точку зору я буду боротись і зроблю все можливе, щоб поліпшити умови життя вінничан. Енергії в мене вистачить. А вміння прийде з часом...».

Якщо ви проголосуєте за Ольгу Іванову, то не помилитесь. Це якраз та людина, яка гідно представлятиме ваші інтереси.

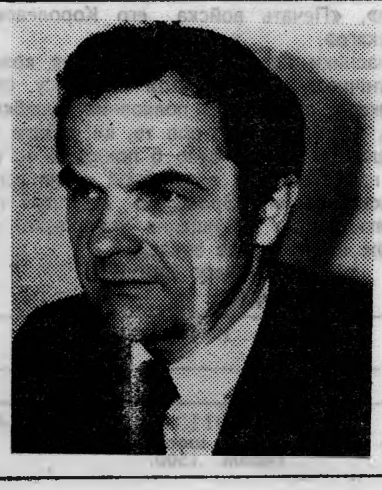

КАНДИДАТ У ДЕПУТАТИ РАЙОННОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ПО ВИБОРЧОМУ ОКРУГУ № 54 СТАРОВОЙТОВ МИХАЙЛО АНТОНОВИЧ

Старовойтов Михайло Антонович народився 18 січня 1938 року у селищі Антропово Усвятського району, Псковської області, в родині селянина. Росіянин, безпартійний. В 1955 році закінчив Усвятську середню школу і вступив до Лисичанського гірничого технікуму, який успішно закінчив в 1958 році.

З 1958 року по 1963 рік працював на шахті «Белореченська» тресту Ленінвугілля Ворошиловградської області гірничим майстром дільниці шахтної вентиляції, а також майстром дільниці видобутку вугілля.

1963 року вступив до Київського політехнічного інституту на факультет радіоелектроніки, успішно закінчив навчання в 1968 році і був призначений на роботу у Вінницький філіал КПІ ,де до 1980 року працював викладачем. В 1980 році перейшов у науково - дослідний сектор Вінницького політехнічного інституту на посаду старшого наукового співробітника, де і працює зараз.

Користується повагою в колективі за принциповість, критичне ставлення до недоліків, безкорисливість. Характер — доброзичливий, легко сходиться з людьми, наполегливий в досягненні мети. Морально стійкий, добрий сім'янин.

ПРО ТИХ, ЩО НЕ ВЕРНУЛИСЬ

ДО РІЧНИЦІ ВИВЕДЕННЯ НАШИХ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ

Вчора минула перша річниця з того часу, як останній радянський солдат переступив кордон багатостраждального Афганістану і вернувся додому. Телехроніка показувала танк,на броні якого, закутаний у брезент, лежав наш солдат, убитий снайпером на сніжному перевалі Саланг — остання жертва цієї непопулярної, непотрібної війни, яка забрала 15 тисяч молодих життів і 35 тисяч зробила калі-ками.

Страшні рани, страшні втрати. Але, мабуть, життя на землі тому й продовжується, що рани заліковуються, а болі поступово пригасають. Все це природно. Не має права згаснути тільки наша пам'ять.

Якою б ганебною не була афганська війна, сини наші йшли туди за наказом Батьківщини, виконували солдатський обов'язок, не ховались від куль і осколків. Не винні вони і в тому, що загиблих попервах привозили батькам уночі, щоб менше народу бачило, а хоронити наказували без почестей, покрадьки, не як героїв, а як самогубців. Це — теж чорні рядки в списку тих звинувачень, що пред'являються нині командармам бюрократичної системи.

Втім, останнім часом ми так звикли все валити на систему, що забуваємо про те, що ми теж частина цієї системи. І бюрократ не обов'язково сидить десь на верхньому щаблі драбини, далеко від нас, він і поряд з нами, він і в кожному з нас. Особливо добре це видно на прикладі рідного інституту.

Виявляється, що кілька студентів ВПІ теж не вернулися з афганської війни.

Хто вони? Хто про це знає? Де той стенд, на якому їхні портрети, на якому опис їхніх бойових доріг?

Певна річ, з цими питаннями ми одразу пішли у відділ Рафаїла Алійовича Асадова, який веде облік тих, що служили, служать і ще будуть служити в армії.

— Обліком загиблих афганців не займаємось, — сказав Рафаїл Алійович. — Це не наш обов'язок.

— А чим же ви займаєтесь?

— Патріотичним вихованням!

— ?!

Навіть списку загиблих не було в товариша Асадова — не предмет патріотичного виховання!

А що ж предмет? Що каже партійна і офіцерська совість? Що говорить батьківське серце? Як бути з пам'яттю живих перед мертвими?

Вдалося, звичайно, і без товариша Асадова з'ясувати, що в Афганістані загинули Сергій Громов, Павло Коваль, Башир Євлоєв. Фотографії Сергія і Павла — на спеціальному стенді машинобудівного факультету поряд з тими, що були учасниками Великої Вітчизняної; на такому ж стенді і портрет Башира Євлоєва на кафедрі фізвиховання. Афганці, згідно рішення нашого уряду, прирівнюються в усьому до тих, що воювали з фашизмом. І це, безперечно, добре відомо Рафаїлу Алійовичу.

То чому ж тоді за рік від закінчення цієї війни поряд з учасниками Великої Вітчизняної на найвиднішому в інституті місці не з'явилося стенду і з афганцями? Хто про це повинен був подбати?

Якщо це не службовий обов'язок відділу Р. А. Асадова, то, може, за це візьметься комітет ЛКСМ? Може тисячам комсомольців нашого інституту, які ніяк не знайдуть до чого докласти свої молоді, нерозтрачені сили, вдасться виготовити хоча б цей стенд?

Соромно про це говорити й запитувати! Соромно перед пам'яттю тих трьох, що не вернулись. А, може, їх і не троє, а більше, але нам невідомо? Якщо обліком ніхто не хотів і не намагався займатись, то нас може не обминути ще й така ганьба.

А на закінчення пропонуємо короткі довідки про студентів, які загинули в Афганістані.

Сергій Громов. Народився 21 вересня 1957 року. В 74-му закінчив Вінницьку середню школу номер 30. З сімдесят сьомого по сімдесят дев'ятий — студент машинобудівного факультету. В Афганістані — з лютого 1980-го. Убитий того ж року 1 червня.

15 травня 1988 року указом Президента ДРА нагороджений посмертно медаллю «Воїну-інтернаціоналісту від вдячного афганського народу».

Павло Коваль. Народився в селі Тихоновичі Чернігівської області 3 листопада 1964 року. Після закінчення школи у 83 році вступив на перший курс машинобудівного факультету. Призваний до армії в червні 84-го. По закінченню учбового підрозділу - став молодшим сержантом і був посланий до Афганістану. 19 квітня 1986 року загинув при виконанні бойового завдання.

Нагороджений посмертно орденом Червоної Зірки.

Башир Євлоєв. Народився 25 лютого 1966 року в м. Назрань Чечено-Інгушської АРСР. Там закінчив школу, був класним комсоргом, заступником секретаря шкільної комсомольської організації.

З 1982-го — студент інженерно - будівельного факультету. Кандидат в майстри спорту з дзю-до. В травні 84-го призваний до армії. В березні 85-го поранений в афганських горах. Був у відпустці. Сфотографувався. Ця фотографія тепер і висить на кафедрі фізвиховання. В кінці жовтня того ж року Башир загинув.

Нагороджений орденами Червоної Зірки і Бойового Червоного Прапора.

І ЦЕ САМОПІДГОТОВКА?

В 1988 році кафедра політичної економії нашого інституту першою серед вузів міста розпочала читання курсу за новою програмою. Був ряд незручностей і, особливо, тих, що пов'язані з забезпеченням літературними джерелами. Це стосувалося й інститутської бібліотеки, читальних залів, кафедри. Мало не єдиним джерелом знань могли стати лекції і конспекти, але їх, на жаль, у більшості студентів не було.

Справа в тому, що за наказом голови Держкомосвіти їм дозволили вільне відвідування лекцій і вони скористалися цим правом сповна. Неабияк позначилося й те, що політична економія поставлена в розкладі першою парою на суботу — лекції читалися в напівпорожніх аудиторіях (мова про радіотехнічний факультет).

З мого погляду, про вільне відвідування лекцій говорити ще рано: по-перше, наш студент не забезпечений літературними джерелами; по-друге: він не підготовлений до цього з точки зору свідомості.

Вільне відвідування лекцій для нашого студента закінчується тим, що він не сидить за партою в аудиторії, але ви його в цей час не побачите і за підручником в читальному залі бібліотеки чи кімнаті гуртожитку.

А де ж?

В ліжку, кіно, магазині, де завгодно — тільки не за навчанням.

Чи можуть бути знання за такого способу «самопідготовки»?

І запитувати не треба. Четвертий курс радіотехнічного факультету екзамен з політекономії нинішньої сесії здав на 30 процентів з трійками і на 5 процентів з двійками. Трійка — це, власне, та ж сама двійка. Отже, 35 відсотків поганих оцінок. Минулого року ці показники були незрівняно кращими.

Гадаю, що причина тут не тільки в одному вільному відвідуванні. Вплинув, безперечно, і факт заміни екзаменаційних білетів співбесідою по програмі курсу. Таке (на мій погляд, не найкраще) рішення прийняла кафедра до початку семестру і інформувала про це студентів.

Отакі діла. А виробництво, тим часом, жде спеціаліста, який добре знає методи управління, госпрозрахунок, самофінансування, податкову систему, одне слово, всі економічні категорії, зуміє керувати ними в практичній роботі, вчитиме робітників.

Насправді ж виходить по-іншому. Спеціаліста з вищою освітою вчать робітники, авторитет інженерського диплома падає, над ним дуже часто насміхаються: мовляв, за що платять чоловікові гроші?

Дійсно, платня має бути зробленою. Це основний постулат соціалізму. Але за його виконання треба братися ще в стінах інституту — не вільне відвідування, не марна трата часу, а напружена, повсякденна праця. Так і тільки так!

Є. РУМЕЛІДІ,
доцент кафедри політичної економії.

Про прийом в докторантуру на 1990 рік

Вінницький політехнічний інститут оголошує прийом в докторантуру з таких наукових напрямків: обчислювальні машини, комплекси, системи і мережі; застосування обчислювальної техніки, математичних методів і математичного моделювання в наукових дослідженнях.

В докторантуру приймаються кандидати наук віком до 40 років, які мають наукові досягнення в обраній галузі. Строк підготовки в докторантурі 3 роки. Особи, які поступають в докторантуру, подають на ім'я ректора: заяву, особистий лист по обліку кадрів і автобіографію; розгорнутий план докторської дисертації; список опублікованих праць, винаходів і звітів з науково - дослідницьких робіт; характеристику - рекомендацію з місця роботи.

ВІДДІЛ АСПІРАНТУРИ.

З ІСТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИМВОЛІКИ

Останнім часом все активніше йдуть дискусії з приводу традицій у національній символіці. Аналіз свідчить, що частина людей, які беруть в них участь, не обізнана з проблемою, не знає її історичних коренів, змісту, характеру і політичної ваги. Є люди, які спекулюють на цьому незнанні, вдаються до перекручень історичних фактів, займаються їх підтасуванням, щоб заявити про неправомірність державної символіки УРСР. Вони хочуть підняти жовто-блакитне знамено і тризуб. За цим прагненням стоять певні політичні цілі, що не відповідають інтересам трудящих.

В основу нашої консультації покладено матеріали Комісії Верховної Ради СРСР з питань патріотичного та інтернаціонального виховання і міжнаціональних відносин, яка розглядала питання про національну символіку, а також публікації з преси.

Національна символіка має давню і складну історію. Окремі її компоненти сягають часів Давньоруської держави, а то й докласового періоду, інші проявилися в більш пізній період і пов'язані з існуванням козацтва та його військово-політичної організації — Запорізької Січі, а з середини XVII століття — з формування органів української феодальної державності. Їх виникнення та розвиток — процес далеко не однозначний, як це інколи трактується в пресі, на засіданнях різних неформальних організацій.

З'являлися одні елементи, втрачалися інші. В цілому вони лише відбивали стан суспільства на тому чи іншому етапі його еволюції, політичну ситуацію на Україні.

Цілий ряд символів виникли ще в додержавний період, а пізніше — в часи Київської Русі. До них, зокрема, належить і так званий тризуб. Цей термін вперше вжитий М. Карамзіним. Зображення тризуба зустрічається на клеймах цегли, монетах київських князів. Думки вчених щодо смислу тризуба істотно розійшлися. Одні вбачали в ньому графічне зображення світильника, інші — рибальське знаряддя, треті — частину скіпетра. Сьогодні серед дослідників досить поширена думка про те, що тризуб — це символічне зображення польоту сокола, який був давнім тотемом Рюриковичів і, власне, засвідчував їх княжу владу. Не можна говорити, що тризуб — це духовний витвір лише давньоруської княжої влади, бо його зображення міститься і на візантійських, грецьких монетах. Зустрічається воно в Скандінавії і Причорномор'ї. Одне слово, мова йде не лише про певне запозичення геральдичних традицій з боку київських князів, але й, очевидно, про закономірні тенденції в процесі їх утворення.

Коли давня Русь припиняє своє існування і на суспільно-політичну арену виходить Росія, Україна та Білорусія, тризуб зникає з вжитку в державних установах. Не знайшов він поширення в інших сферах політичного життя та побуту вже українського народу. Замість тризуба запроваджуються емблеми та герби держав, у складі яких протягом багатьох століть перебували українські землі. Лише в таких великих містах, як Київ, Львів, частково — Чернігів зберігались давні традиції зображення гербів зі своїм первісним смисловим навантаженням. Символом Києва, наприклад, був архангел Михаїл, гербом Львова стало зображення Лева.

Новий етап у розвитку української етнічної символіки тісно пов'язаний з козацтвом — Запорізькою Січчю. Вперше герб (печатка) українських козаків з'явився в 1676 році. Виявлено значну кількість відбитків печаток на документах, датованих різним часом, на яких по різному зображено козака з рушницею. Спершу користувалися цими печатками кошові отамани Запорізької Січі, а після визвольної війни українського народу, тобто, коли виникла українська феодальна державність, ними завіряли найважливіші гетьманські документи — універсали, листи тощо. Написи на печатках були різні: «Печать Малой России войска, его Царского Пресвятого Величества Запорожского», «Печать славнаго войска Запорожскаго низового», «Печать войска его Королевской Милости Запорожскаго».

Про те, що сучасники сприймали зображення козака з рушницею, як етнічного герба України того часу, свідчать факти. Наприклад, лубенський полковник Кулябка в одному з рапортів, розмірковуючи про те, як робити сотенні прапори, пише, що варто було б покласти «с одной стороны герб национальный, а с другой — по усмотрению полковой канцелярии». Зрозуміло, що після ліквідації Інституту гетьманства і знищення Запорізької Січі цей символ також втратив своє значення.

Ідеологічний відділ обкому партії.
(Далі буде).

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, 2-68.

БЮ 01131. Зам. 1444. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

Зустріч з секретарем обкому

Минулої п'ятниці у нас в гостях побував перший секретар обласного комітету партії А. П. Нехаєвський. Темою розмови на зустрічі з студентами, викладачами і співробітниками був лютневий Пленум ЦК КПРС, на якому прийнято проект Платформи партії до наступного з'їзду.

Подібні зустрічі останнім часом проходять, як правило, під акомпанемент вигуків і гасел неформалів: «Геть партбюрократів», «Командно-адміністративній системі — ні!». На зустрічі в актовому залі політеху теж з'являлась писана пропозиція «Обком — у відставку!», запитання й виступи були гострими й відвертими — про екологію, одно — і багатопартійність, житло і порожні прилавки, підвищення зарплати партапаратові і вибори, одне слово, про все, що болить, чим живе народ і країна. Перший секретар обкому відповідав на ці питання в дусі часу — в основному, теж відверто і прямо.

Отже, зустріч була цікавою і взаємно корисною.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 8 (379) П'ятниця, 23 лютого 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

Кандидат в депутати міської Ради народних депутатів по виборчому округу № 51 Ушаков Петро Федорович

П. Ф. Ушаков народився 1929 року в с. Глибоке Східно-Казахстанської області в сім'ї селянина. Після середньої школи вступив до Алма-Атинського прикордонного училища, яке закінчив у 1950 році. Впродовж 35 літ служив на кордоні — начальником застави, секретарем парткомісії прикордонного загону, старшим інструктором політвідділу загону і округу, начальником відділення пропаганди і агітації політвідділу Східного округу, старшим викладачем Вищого прикордонного командного училища. В 63 році закінчив Заочну Вищу партійну школу при ЦК КПРС.

За службу в армії удостоєний 12 нагород. З 73-року — член Спілки Журналістів СРСР, написав сценарій до фільму «Стоять застави іменні», уклав збірник «Дні і ночі кордону». Кандидат історичних наук.

Після служби у 82 році обраний старшим викладачем кафедри філософії Казахського інституту фізкультури, а в 84-му — головою профкому цього ж інституту.

У 86 році переїхав до Вінниці. Обраний доцентом кафедри «Політична історія XX століття», член партбюро МБФ, голова інститутського культурно-просвітницького товариства «Меморіал». Щороку читає 50—60 лекцій для трудівників міста і області, бере участь у проведенні «круглого столу» з студентами, регулярно проводить бесіди в студентських гуртожитках.

Кандидатська програма П. Ф. Ушакова передбачає допомогу людям, що живуть на межі бідності, соціальну справедливість в розподілі житла, телефонізації, охорони здоров'я, повагу честі і гідності громадян, втілення принципів гуманізму і демократії.

В ТУ СУВОРУ ОСІНЬ

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ І ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО ФЛОТУ.

Цією публікацією редакція нашої газети розпочинає цикл матеріалів, присвячених 45-річчю перемоги Радянського Союзу у Великій Вітчизняній війні.

Звертаємось до всіх ветеранів священої борні проти німецько - фашистських загарбників — мужніх фронтовиків, невтомних трудівників тилу, що працюють нині у ВПІ — поділитися своїми спогадами на сторінках газети про той неймовірно важкий і героїчний час, який навіки, назавжди увійшов в історію нашої Вітчизни, був роками невмирущої бойової слави і надлюдських страждань радянського народу, тріумфом його стійкості і непереборної волі до Перемоги.

Якось, вже далеко після війни, Костянтин Симонов, готуючи сценарій фільму «Якщо дорогий тобі твій дім», запитав у маршала Г. К. Жукова про найдраматичніші для армії дні на фронті. Георгій Костянтинович після короткої паузи відповів: «Бої за Москву».

Не вигравши битви за столицю в жовтні — листопаді сорок першого, важко навіть уявити подальший хід війни.

Невідомо, коли б і як вона закінчилася. В усякому разі не в травні 45-го. Саме оборона Москви, розгром німців на її підступах поламали план східної кампанії третього рейху.

...Фронтові дороги для сержанта — зв'язківця Михайла Веселова розпочалися восени сорок першого, коли танкова армада Гудеріана рвалася до Москви. 564 батальйон аеродромного обслуговування, в якому командиром відділення служив двадцятирічний сержант, в ті гіркі дні відступу Червоної Армії, забезпечував бойові вильоти винищувального полку, котрому командування західного фронту наказало прикривати наші частини

від бомбардувань фашистської авіації.

Не було дня, щоб ворожі літаки не з'являлися зі своїм смертоносним вантажем над аеродромом. Адже тут базувався авіаполк, озброєний новими на той час винищувачами. А щоб штаб, ланки і ескадрильї вчасно отримували інформацію про наближення бомбардувальників, донесення про напрямки руху гітлерівських мотомехдивізій, для цього в БАО діяв вузол зв'язку. Його комутатор і обслуговував зі своїми бійцями Михайло Веселов.

Бомби руйнували фронтові лінії, а зв'язок потрібен щохвилини. І тому не раз під вибухами доводилося знаходити пориви і знешкоджувати їх. Робота вимагає швидкості, вправності і самопожертви. На лінії немає траншей, окопів. Ремонтувати її потрібно під вогнем. До смерті залишалося, як кажуть, чотири кроки.

— Нальоти авіації на аеродром, повітряні бої наших винищувачів були жорстокими. На завдання вилітало вісім — десять літаків, а поверталося — один — два, — згадує Михайло Дмитрович. — Вже наприкінці листопада авіаполк вичерпав свої бойові ресурси. Разом з ним на переформування і поповнення матеріальною частиною перемістився в село Солдатську Ташлу в Ульянівській області і наш батальйон. До речі, народився я в цьому ж краю.

...Пам'ять його цупко закарбувала ту тривожну дощову осінь, скрегіт танків і відблиск багнетів, рано засніжені, зорані снарядами і бомбами підмосковні поля. Перед очима стоять спалені села, зруйновані міста, сурові обличчя бойових друзів, похованих на підступах до столиці. А ще слова похідної фронтової:

И врагу никогда не
добиться,
Чтоб склонилась твоя
голова,
Дорогая моя столица,
Золотая моя Москва.

В подальші роки війни, після Московської битви М. Д. Веселов брав участь в наступальних операціях Калінінського, II-го Білоруського, I-го Прибалтійського фронтів, а потім — в розгромі Квантунської армії на Далекому Сході.

По війні закінчив юридичний інститут. Не стороннім споглядачем був у дні Карібської кризи, перебуваючи по острові Свободи.

«Більше інших трудився в групі юристів заступник військового прокурора групи наших військ підполковник юстиції М. Веселов, удостоєний згодом ордена Червоної Зірки», — згадує в книзі «На сторожі соціалістичної законності» генерал - майор юстиції Ю. Митюк, характеризуючи діяльність Михайла Дмитровича в ті роки.

Армії віддав 31 рік життя. Заслужив дев'ятнадцять урядових нагород, в тому числі три бойових ордени.

Нині Михайло Дмитрович — старший юрист-консульт інституту, його ветеран.

Д. БОРИСОВ.

З НОВОСІЛЛЯМ, ЕНЕРГЕТИКИ!

14 лютого увійде в історію нашого інституту пам'ятною віхою — цього дня перерізано червону стрічку перед входом до нового корпусу енергетичного факультету.

— Цієї події ми чекали довгих 12 років, — сказав один з ініціаторів і виконавців цього будівництва, декан факультету, професор Д. Б. Налбандян,— Вісім років «пробивали» ідею на рівні уряду, готували технічне завдання, проектну документацію, визначалися з генпідрядником, а чотири роки будували.

Давид Беглярович висловив батьківське спасибі героїчній роботі студентів, які трудилися тут, не покладаючи рук, а також начальнику БМУ-1 тресту «Вінницяпромбуд» В. Й. Товканю, керівнику дільниці Д. О. Атензону, головному виконробу В. І. Кулібабі.

Цілому списку будівельників, серед яких — головний інженер інституту І. А. Мальований, керівник ремонтно-будівельної групи О. А. Кринець, виконроб сантехнічних робіт М. К. Кадук та багато інших, висловив подяку при відкритті нового корпусу ректор Б. І. Мокін. Особливе слово вдячності з його вуст прозвучало на адресу колишнього ректора І. В. Кузьміна, який доклав багато зусиль, щоб енергетики мали це чудове приміщення.

Обійшлося воно, до речі, нашому інститутові в 3 мільйони 400 тисяч карбованців і займає площу майже 12 тисяч квадратних метрів.

Проректор по АГЧ О. І. Тарануха говорив, що в аудиторії нового корпусу завезені новісінькі і сучасні меблі на 100 тисяч карбованців, які зібрали по всій Україні. Це була дуже складна робота і в тому, що з нею успішно справились, безперечна заслуга відділу матеріально-технічного забезпечення на чолі з В. М. Матвійчуком.

На мітингу з нагоди відкриття нового корпусу виступили також перший секретар міськкому партії І. І. Сорока, секретар комсомольського бюро енергофаку В. Богачук, начальник БМУ-1 тресту «Вінницяпромбуд» В. Й. Товкань, представник кафедр суспільних наук В. І. Черній.

Перерізати стрічку було доручено ректору Б. І. Мокіну, проректору В. Д. Свердлову, декану Д. Б. Налбандяну. Гості і присутні оглянули аудиторії, кафедри, лабораторії нового корпусу.

З новосіллям, енергетики!

В. ІВЧЕНКО.

На фото: фрагменти з урочистого мітингу при відкритті нового корпусу.

Що за тезами?

Розмова з кандидатом в депутати Верховної Ради УРСР, ректором ВПІ Б. І. Мокіним

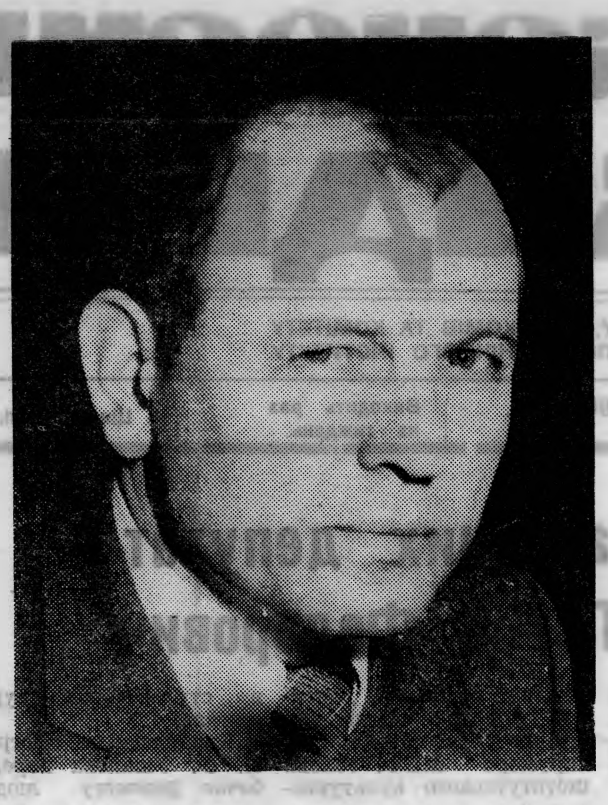

— Борисе Івановичу, з ваших коротких виступів в складі групи із семи кандидатів в депутати Верховної Ради УРСР, з тих публікацій, що вміщені в нашій газеті та у «Вінницькій правді» ми знаємо уже вашу біографію та основні тези передвиборної програми. У ній шість розділів: демократизація та гласність; економіка; освіта, наука, культура та охорона здоров'я; підвищення добробуту народу; екологія; боротьба зі злочинністю. Тому перше питання — чому саме шість і чому саме ці?

Я, наприклад, міг би назвати багато інших цікавих проблем, які заслуговують на те, щоб увійти в програму кандидата в депутати Верховної Ради республіки.

— Завдяки зусиллям преси, радіо, телебачення, які надали можливість висловити свою думку багатьом прогресивно-настроєним членам нашого суспільства, його основні больові точки всім уже добре відомі. Ставлення до деяких із них в народі однозначне,з інших — точки зору або розбігаються де в чому, або діаметрально протилежні. Тому в програмі я хочу насамперед з'ясувати свою позицію з отаких неоднозначних суджень. Друге, що я мав на увазі, коли складав програму: це необхідність висловити чітко і твердо свою громадянську позицію, своє бачення по відношенню до тих істин, які всі сприймають однозначно, але по різному пропонують іти до їх втілення в життя. І третій мотив, яким я керувався, коли складав програму — це мій фах, мої знання проблеми та шляхів її вирішення.

— То ж давайте і продовжимо далі розмову, виходячи із цих ваших трьох критеріїв. Що у вашій програмі підпадає під перший критерій?

В розділі «Демократизація та гласність» таких положень два — це «перегляд Конституції УРСР»... та «визнання права на існування різних прогресивних суспільних організацій...»

Якось так сталось, що всі «зациклились» на шостій статті Конституції і не звертають уваги на те, що в ній є багато ще й інших статей, які вже застаріли. Це 10, 11, 12, 13 глави 2, які визначають нашу економіку, і статті 19, 22 із глави 3, присвяченої соціальному розвитку і культурі, і стаття 31, яка визначає громадянство та ряд інших. Тому треба братись за грунтовний перегляд всієї Конституції УРСР, тобто, фактично мова повинна йти про прийняття нової Конституції. Особливо дивує те, що в нашій Конституції нема не те що екологічного розділу, а навіть жодної статті, присвяченої питанням екології. Багато статтей визначають ті, чи інші сторони життєдіяльності людини, але немає положень, які захищали б права людини на існування, як виду. І це треба поправляти негайно, часу для вагань та зволікань обмаль — трагедія Чорнобиля: це вже другий дзвінок з того світу. Зреагувати на третій людство може й не встигнути.

Декілька слів про «визнання права на існування різних прогресивних суспільних організацій, права на висловлення та впровадження ними в життя ідей, які сприяють демократизації та прогресу суспільства, права їх членів бути обраними до органів влади усіх рівнів». Згідно з одним із нових законів діалектики ніякого прогресу і руху вперед не буде, якщо немає боротьби та єдності протилежностей. Це означає, що однопартійна система керівництва об'єктивно і закономірно веде до застою, тому що немає «єдності та боротьби протилежностей». І всією своєю історією ми це положення марксистської теорії довели. Ще приклад — у Вінниці порівняно з такими містами, як Житомир, Київ, Львів, Тернопіль кількість прихильників «Народного Руху України за перебудову» незначна, але навіть ця жменька людей змушує членів партійних комітетів всіх рівнів, до обласного включно, вести себе зовсім не так, як вони поводились рік-два тому. Вони змушені більш досконало продумувати свої рішення, наполегливіше домагатися їх втілення в життя, бути скромнішими, частіше йти на контакти з народом, уважніше прислуховуватись до нього, а не тільки виступати від його імені. І це на користь партії, тому що від неї відійдуть всі пристосуванці, які йшли до її лав аби тільки зробити кар'єру, нахапати побільше, нажитись на привілеях. Тепер в ній залишаються тільки ті, хто дійсно сповідує марксову ідею соціальної справедливості. І різні суспільні організації, такі як «Меморіал», НРУ та інші, в тому числі й такі, які оформляються в партії, тільки допоможуть комуністам знайти ефективніший шлях втілення цієї ідеї в життя. А чесна боротьба комуністів за місця в органах влади в умовах конкуренції з представниками інших прогресивних організацій, які шукають власні шляхи перебудови нашого успільства, приведе до того, що партія із тієї аморфної маси, якою вона зараз є, знову перетвориться в авангардну силу, здатну демократичними методами в обстановці плюралізму думки та консенсусу повести народ за собою.

Що стосується розділу «Підвищення добробуту народу», то тут я хотів би зупинитись на двох положеннях: сприяння запровадженню обов'язкової багатоокладної грошової винагороди при виході на пенсію робітника, службовця чи колгоспника та законодавчого встановлення мінімального розміру стипендії на рівні зарплати офіційного прожиткового мінімуму всім студентам.

Ті поодинокі підприємства, які вже запровадили багатоокладну грошову винагороду при виході на пенсію, пішли по шляху її виплати лише тим членам колективу, які відпрацювали в ньому не менше 25 років. З мого погляду, це несправедливо не тільки по відношенню до тих, які відпрацювали скажімо, 23 роки, а навіть до тих, хто відпрацював 15, 10 чи 5 років. В нашому інституті ми закінчуємо розробку системи, яка передбачає винагороду уже за 5 відпрацьованих років в розмірі одного окладу. Кожне наступне п'ятиріччя оцінюється на оклад більше — таким чином винагорода за 10 відпрацьованих в інституті років буде становити 3 оклади, за 15 років — 6 окладів, за 20 років— 10 окладів, а за 25 років — 15 окладів.

Тепер про стипендії. За 40 карбованців сьогодні навіть місяць прохарчуватись неможливо. Одержання освіти — тяжка розумова праця, з якою не кожен юнак чи дівчина можуть впоратись, а суспільство, держава її оцінюють найнижче. На мій погляд, це теж одна із причин того, що ми знаходимось на такому низькому рівні науково-технічного прогресу. Сьогодні не кожен батько, чи мати спроможні суттєво допомогти своїм дітям — студентам, а їм же не тільки поїсти хочеться, а ще й красиво вдягнутись. Одні з них підуть заробляти гроші на розвантаженні вагонів, чи в кооперативах, втрачаючи той час, який необхідно використовувати для самостійного опанування розділів навчальних дисциплін: а інші, менш стійкі, яких, на наше щастя, небагато. шукають заробітки в проституції та рекеті. Тому підвищення стипендій до рівня офіційного прожиткового мінімуму та виплата цього мінімуму навіть тим студентам, які мають посередні оцінки — це і соціальна справедливість, і засіб підвищення якості підготовки спеціалістів, і спосіб виховання. І не треба жаліти коштів, які підуть на стипендії — вони багатократно окупляться науково-технічним прогресом, який принесуть на підприємства колишні стипендіати.

— Тепер, Борисе Івановичу, будь ласка, що ті положення програми, які ви сформулювали на основі другого критерію.

— Із першого розділу програми це положення про передачу на ділі всієї повноти влади Радам народних депутатів. З цим положенням у нас згодні всі, але шляхи його реалізації пропонуються різні.

На мою думку, для втілення цього положення в рамках існуючої політичної системи є лише один шлях — у партійних комітетах усіх рівнів, до обласного включно, залишити платні посади тільки секретря, його заступника, помічника та друкарки — всі інші члени, які на підприємствах та в установах повинні входити до складу комітету на умовах навантаження без звільнення від виконання обов'язків по основній посаді. Заступник буде вести всю організаційну роботу, помічник — оформляти протоколи, редагувати резолюції, рішення, давати до друку і розмноження, розсилати документи в первинні партійні організації. Тільки така організація партійних керівних органів об'єктивно змусить їх передати владу Радам. Якщо ж будуть залишатись декілька секретарів, декілька відділів з партапаратом, то їм необхідно буде відпрацьовувати зарплату, тому вони змушені будуть останнє слово залишати за собою і проводити по відношенню до Рад таку політику, щоб ті без їхнього схвалення серйозних рішень не приймали. А це означає, що лозунг «вся влада Радам» знову не матиме змісту, а тільки форму.

— Ви у своїх відповідях якось обходите третій та п'ятий розділи програми, що присвячені освіті, науці і екології. Чому?

— А це якраз ті розділи, що підпадають під третій критерій, тобто, це питання, з яких я вважаю себе фахівцем, здатним до законотворчої діяльності. Якщо з інших розділів я буду підтримувати прогресивних законодавців, то з цих двох, у разі обрання депутатом, я збираюся сам увійти у число законотворців, адже я пройшов в питаннях освіти і науки всі шаблі, як посадові так і наукові, а професором став в області енергетики, яка є однією з найвпливовіших на навколишнє середовище.

— Я розумію, що розкрити тези цих розділів програми ви можете широко й грунтовно, але наша розмова уже затягується, тому прошу вас вибрати по одній тезі і дати коротеньке обгрунтування. Мені, наприклад, хотілося б почути, що означає «гуманізація» та екологізація інженерної підготовки.

— То тоді я й почну з розкриття цієї тези. Ще вчора домінуючою була думка, що для підготовки висококваліфікованого інженера головне якомога більше «напхати» в нього спеціальних інженерних дисциплін. Такий підхід, як флюс, спотворив обличчя нашого інженера. Не маючи гуманітарної основи, будучи індеферентним до загальних людських цінностей, багато інженерів з технічних інтелігентів все більше перетворювались на Булгаківського Шарикова, озброєного до того ж на горе людству, спеціальними знаннями. В нашому вузі, як ви уже знаєте, ми зробили перші кроки на шляху гуманізації підготовки спеціалістів: створили кафедру історії та теорії культури, ввели до навчальних планів такі дисципліни, як українська мова, історія вітчизняної та світової культури, психологія, соціологія релігії та атеїзму, історія культури України, на черзі — створення культурного центру. Але мало виховати нашого інженера культурною людиною, треба йому показати до чого призводить нерозумне та невиважене використання тих машин та технологій, які він розробляє та впроваджує в життя. Для цього ми будемо вводити в навчальний процес такі дисципліни, як хімія екологічних професій та екологічні розділи по кожній спеціальній дисципліні. На завершення інженер буде опановувати методи та засоби захисту навколишнього середовища від шкідливого впливу продуктів його основної інженерної діяльності. Всі ці процеси та екологізацію вищої технічної освіти ми збираємося запровадити в життя без зниження, а навпаки в атмосфері підвищення якості підготовки спеціалістів, що, можливе, як ви розумієте, тільки з переходом до комп'ютерних технологій навчання. Інженер, для якого комп'ютер не стане робочим повсякденним інструментом, через 5 років нікому не буде потрібен. В напрямку комп'ютеризації ми за чотири останніх місяці просунулись вперед і досить істотно — придбано персональних комп'ютерів різних класів більше, ніж на півтора мільйона карбованців, що дасть можливість уже до квітня місяця збільшити кількість робочих комп'ютерних місць на 170 одиниць. Дуже важливо, що забезпечені комп'ютерними класами (по 13 робочих місць кожний) всі кафедри, через які проходять всі студенти — це кафедри математики, фізики, економіки та інші.

На черзі — придбання потужних сучасних АРМів для створення систем автоматизованого проектування — заявки на декілька уже прийняті, вони будуть поставлені нам до осені. Це дасть змогу широко запровадити індивідуальні графіки навчання для обдарованих студентів і таким шляхом, вважаю, повинен іти кожен технічний вуз.

— Бачу, Борисе Івановичу, що в області освіти та науки ви дійсно можете запропонувати прогресивні шляхи розвитку. Тому давайте перейдемо до останнього розділу вашої програми, зв'язаного з екологією. Знову ж таки на одній-двох проблемах розкрийте своє бачення необхідності та шляхів їх вирішення.

— Зупинюсь на двох проблемах, доцільність вирішення яких усвідомлюється кожною, навіть високоосвіченою людиною. Перша із них —це законодавче домагання модернізації всіх металургійних заводів.

Що це дасть? Якщо на металургійних заводах, а їх на Україні дуже багато, запровадити ті технології, які вже запроваджені на подібних підприємствах в усіх розвинених капіталістичних країнах, то споживання електроенергії можна скоротити на 30—40 процентів. Щоб можна було оцінити, що це дасть, наведу приклад: Криворізький металургійний завод «Криворіжсталь» споживає електроенергії вдвічі більше, ніж уся Вінниця з усіма своїми підприємствами та житловими будинками. Тому за рахунок модернізації тільки «Криворіжсталі» можна заощадити електроенергії стільки, що її буде достатньо для такого міста, яким була Вінниця всього лише 10 років тому. Модернізація ж всіх металургійних заводів Донбасу та Дніпропетровщини дасть таку економію електроенергії, що на Україні не тільки не потрібно буде будувати нові електростанції, але можна буде закрити після реконструкції ДРЕС і ті АЕС, які ми вже набудували. Де взяти кошти на модернізацію металургії?

А використати ті, які ми планували на будівництво нових атомних електростанцій.

Друга проблема, якої я хотів би торкнутися — це недопуск зменшення обсягу робіт по очищенню територій, забруднених викидами Чорнобильської АЕС. Є досить багато прихильників того, щоб забруднені території обнести колючим дротом і, оскільки земля непридатна для обробітку та проживання людей, не вкладати більше коштів у її очищення. На цю точку зору ставати не слід, тому що за рахунок ерозії, кругообороту води в природі, аерозольного підживлення та вітрів все нові і нові території, як нашої так і інших республік, будуть забруднюватись радіонуклідами і ставати непридатними для життя. Тому кошти на очищення треба швидко збільшувати.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, 2-68.

ЗБЮ 03063. Зам. 1607. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 11 (382) П'ятниця, 23 березня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

19 березня під головуванням ректора Б. І. Мокіна відбулося чергове засідання ректорату.

Учасники засідання обговорили план підвищення кваліфікації професорсько - викладацького складу і співробітників інституту. Перепідготовка здійснюватиметься як у провідних вузах країни, так і в стінах нашого інституту.

Розглянуто питання про створення в інституті факультету фундаментальних наук, введення в штатний розпис посади декана цього факультету.

Створення нового структурного підрозділу спрямоване на поліпшення і поглиблення вивчення таких фундаментальних навчальних дисциплін як вища математика, загальна фізика, хімія, економіка і організація виробництва, нарисова геометрія і машинна графіка та інші.

З метою кращої організації навчального процесу, повсюдного впровадження в нього комп'ютерної техніки і технології ректорат вирішив створити на факультетах стаціонару обчислювальні центри. В штат вводяться посади начальника, інженерів ОЦ. Це нововведення буде здійснено за рахунок спеціалістів вузівського обчислювального центру.

Ректорат розглянув також питання про обов'язкове наставництво викладачів випускових кафедр на перших курсах навчання, деякі заходи на предмет впровадження української мови, встановлення премій для студентів, які найкраще виявили себе в НДРС.

ПОВНОВАЖНІ ПРЕДСТАВНИКИ НАРОДОВЛАДДЯ

МОКІН БОРИС ІВАНОВИЧ, депутат Верховної Ради УРСР, професор, доктор технічних наук, ректор ВПІ.

ПЕТРОВ ВІКТОР БОРИСОВИЧ, депутат Вінницької обласної Ради народних депутатів, доцент, кандидат технічних наук, декан машинобудівного факультету.

ДАНИЛЬЧУК МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, депутат Вінницької міської Ради народних депутатів, кандидат технічних наук, старший викладач кафедри автоматики та інформаційно-вимірювальної техніки.

ЛЕЖНЮК ПЕТРО ДЕМ'ЯНОВИЧ, депутат Вінницької міської Ради народних депутатів, доцент, кандидат технічних наук, заступник завідуючого кафедрою електричних станцій.

РОДІНКОВ ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ, депутат Ленінської районної Ради народних депутатів м. Вінниці, кандидат технічних наук, доцент кафедри теоретичних основ електротехніки.

ТКАЧЕНКО ІВАН СЕМЕНОВИЧ, депутат Ленінської районної Ради народних депутатів, доцент, доктор економічних наук, заступник завідуючого кафедрою прикладної математики і обчислювальних систем.

В. І. Родінков і І. С. Ткаченко на виборах, які відбулися 4 березня ц. р. здобули перемогу в першому турі голосування.

На повторне голосування 18 березня ц. р. вийшли Б. І. Мокін, В. Б. Петров, М. М. Данильчук і П. М. Лежнюк, які четвертого березня набрали відносну більшість голосів виборців серед кількох претендентів на депутатський мандат.

І ось вже в другому турі голосування в Ленінському виборчому округу № 23 по виборах до Верховної Ради УРСР за Б. І. Мокіна віддали свої голоси 30415 виборців. Його суперник В. М. Абрамов набрав лише 25918 голосів.

В цьому раунді голосування на виборчому окрузі № 12 по виборах до обласної Ради народних депутатів перемогу здобув В. Б. Петров — 3441 голос або 54 проценти від загальної кількості учасників голосування. О. І. Марченко, яка повторно балотувалася в даному окрузі, завоювала тільки 2221 голос — 34 проценти.

Переважну більшість голосів набрали також М. М. Данильчук і П. М. Лежнюк, які віднині представлятимуть своїх виборців у Вінницькій міській Раді народних депутатів.

КОНСПЕКТУВАННЯ НА ЛЕКЦІЇ

Проблема конспектуваня — не остання в навчальному процесі. І не тільки тому, що конспекти лекцій — це свого роду підручник, який допомагає студенту оволодівати знаннями, а насамперед (я в цьому глибоко переконаний) тому, що конспекти лекцій в ідеальному розумінні слова повинні бути екзаменом студента перед самим собою, творчою лабораторією на шляху до пізнання і творення.

Мені можна заперечити: «Чи варто вчити когось, як йому у власному зошиті конспектувати? Чи доречно взагалі вести мову з цього приводу?».

Не тільки варто, а й треба. І ось чому.

Конспектуючи лекцію за викладачем, студент позбавлений головного — напруги, дійсної, творчої праці. Відбувається найпримітивніше, найпростіше, що може бути в навчанні — просте, механічне запам'ятовування матеріалу з елементами його відтворення в конспекті. Наслідок такої роботи — однотипні конспекти лекцій. В них ми не бачимо обличчя студента, не відчуваємо його особистості.

В чому ж причина такої ситуації і чи можна працювати по-іншому?

Думаю, причин тут багато. Зупинюсь тільки на двох.

Невисокий рівень підготовки студентів, відсутність активних стимулів в праці змушує їх дотримуватись найпростішого «правила» — не напружуйся, роби так, як тобі кажуть. Добре це, чи погано — не думай, запам'ятовуй те, що чуєш, воно знадобиться на заліку, екзамені.

Друга причина — відсутність належної методичної підготовки самих лекторів — викладачів. Рідко хто з них скаже: «Не дублюйте мене в своїх конспектах, продумайте все, що я вам говорю, пропонуйте свої варіанти виведення формул, розв'язування задач, вироблення технічних проблем, не беріть усього на віру!».

Отже, потрібні нові методи роботи викладача та студента на лекції, в основі яких лежали б ідеї творчого підходу до справи.

Декілька слів з цього приводу.

Тема майбутньої лекції не повинна бути для студентів «секретом». Вони повинні готуватись до неї заздалегідь — знати, які питаня будуть розглядатися на занятті, познайомитись до майбутньої лекції з деякою літературою. Існує, між іншим, проста закономірність: людина тільки тоді починає мислити, творити, коли в неї є для цього необхідний багаж знань. Підготовка студентів до лекції і буде частиною такого багажу, який сприятиме розвитку творчого підходу до праці на лекції.

Не слід думати, що значна кількість сьогоднішніх студентів зможе зразу ж працювати на лекції по-новому, робити «свої» конспекти.

На перших порах це під силу тим студентам, які найкраще підготовлені. Систематична праця викладачів і студентів у цьому напрямку спонукатиме їх по-іншому працювати на лекціях, перетворюючи їх в лабораторію пошуку, живої думки, людських стосунків, чого так бракує сьогоднішній вищій школі.

Д. МЕЛЬНИКОВ,
викладач кафедри політичної історії XX століття.

Про мови в школах

Про це зараз багато говориться й пишеться, питається і домислюється. А якою ж є ситуація насправді?

Роз'яснення з цього приводу дає завідуючий відділом народної освіти Ленінського райвиконкому **В. С. Зулинський...**

В період з 10 по 25 січня нинішнього року проводилось вивчення громадської думки працівниками народної освіти спільно з членами батьківських комітетів. Внаслідок серйозної, копіткої роботи було з'ясовано можливість переведення ряду шкіл району на українську мову навчання. Конкретно: 44 першокласники мікрорайону мають перестутити поріг середньої школи № 7. Для 12 з них навчання буде вестись українською мовою, решта, незалежно від мови навчання, ходитимуть в інші школи району.

Вважаємо доцільним поступовий перехід СШ № 7 на організацію учбово-виховного процесу українською мовою у зв'язку з надмірним завантаженням школи № 1.

Сто тридцять дітей підуть у перший клас СШ № 10. При опитуванні було встановлено, що 80 сімей бажають навчати своїх дітей російською, 50 — українською. Отож, вважаємо необхідною комплектацію класів, як з російською, так і з українською мовами навчання.

В СШ № 15 прийде 105 дітей — 74 сім'ї прагне, щоб їхні діти опанували українську, 31 — російську. До речі, рішення останніх — ще не остаточне. Думаємо комплектацію перших класів проводити лише з українською мовою навчання. Інші діти матимуть змогу навчатись в СШ № 21, що знаходиться неподалік від школи № 15.

У школі номер 16 двісті четверо дітей дошкільного віку. До вересня ця кількість зросте в зв'язку з заселенням нових будинків. Поки-що результати опитування такі: 125 сімей тяжіють до української мови навчання, 79 — до російської. Думаємо, що раціонально проводити комплектацію класів з російською і українською мовами навчання.

Яка ж ситуація в школах № 18 та 25?

Дослідження, проведені учителями, показали, що кількість сімей, які бажають навчати своїх дітей на російській та українській мовах, приблизно однакова. Тому учбово-виховний процес СШ № 18 буде переведено на українську мову, в СШ № 25 залишиться російська мова навчання.

Щодо школи № 26. Опитування батьків засвідчило, що на українській мові навчатиметься 60 дітей, на російській — 70. Кількість дошкільнят зросте також у зв'язку з введенням нових житлових будинків. Тому доречно перевести школу на українську мову навчання. Решту дітей можна влаштувати в школи №№ 2, 4, 21.

По СШ №№ 2 4, 21, 25, 33, 35 у 1990 році реорганізацію учбово-навчального процесу вважаємо недоцільною, адже переважна більшість опитуваних висловилась за навчання своїх дітей російською. Тим паче, що поряд знаходиться чимало шкіл, де навчання буде вестись на українській мові.

Сімнадцята школа з цього року отримає статус міської фізико - математичної, набір дітей буде здійснюватись на конкурсній основі, мова навчання визначатиметься за бажанням батьків після зарахування дітей у школу.

ЇЇ ДВАДЦЯТА ВЕСНА

На моє запитання, де вона, Наташа Мельник, бачить себе після закінчення інституту, дівчина, третьокурсниця ФАМу, не задумуючись сказала: «Тільки в конструкторському бюро, на підприємстві». І тут же пояснила, чому саме в бюро і лише на заводі.

— Бачите, за роки навчання у вузі я чітко з'ясувала парадокси нашого науково - технічного прогресу. Найперший з них, до речі, найболючіший, — непомірний розрив в часі між перспективною, багатообіцяючою конструкторсько - технологічною розробкою і її практичним впровадженням у серійне виробництво.

— Взяти, хоча б наш інститут. Його вчені на своєму балансі мають десятки, сотні високоякісних розробок, але рідко хто з науковців може стверджувати, що кожна з них отримала громадянство в цехах того чи іншого заводу. Країна несе непоправні збитки, в багатьох позиціях серйозно поступається лідерам НТР. Скажу більше — хронічно відстає від них. Ось чому я твердо вирішила при розподілі проситися в КБ, на ділі довести, що ми, молоді інженери, здатні покласти край цій ганебній нерозворотливості, прискорити вихід вітчизняної індустрії на передові рубежі технічного прогресу. Моя мета, звичайно, набагато вужча, скромніша — я готую себе до створення вимірювальної техніки.

Сказано було це без помпезності, романтичного навіювання, що властиве молодості. Говорила Наташа досить зважено, в її словах звучали впевненість, переконаність, чітке бачення власної і добре усвідомленої перспективи.

Буду відвертим: не від кожної третьокурсниці чи третьокурсника можна почути таку вивірену професійну зорієнтованість, особистий погляд у своє майбутнє. А це і є не що інше, як справжня зрілість характеру, світогляду, життєвого досвіду і власного вибору.

...Срібна медалістка, випускниця 25-ої вінницької школи, Наталія Мельник в день отримання атестату не стояла на роздоріжжі з отим бентежним «Куди піти вчитися?». Батьки — Іван Григорович і Оксана Миколаївна ані словом не обмовилися зі своїми порадами відносно майбутньої професії старшої доньки.

«Ну, що ж, в політех, значить, в політех» — тільки і того було мовлено. Знали одне: дочка блискуче встигала в школі з точних предметів, її знання високо оцінювалися педагогами Н. О. Борисовою і П. І. Шапковою. З комп'ютерами познайомилася на практичних заняттях ще будучи старшокласницею. Диво техніки нашого століття полонило розум і мрії дівчини. А відтак і вибір випав на ФАМ, на спеціальність інженера з автоматики і вимірювальної техніки.

Як і в школі, так і в інституті Наташа вчиться лише на п'ятірки. Щоправда, лише на першому курсі в її матрикулі значиться одна четвірка, але решта подальших екзаменів засвідчені тільки відмінними оцінками.

І не подумайте, що дівчиною рухає в цьому п'ятірковому «марафоні» юне честолюбство, бажання обов'язково виділитися в групі, на курсі, привернути увагу до своєї персони. Гадати так, значить, не до кінця зрозуміти Наташу, її вже відстояне накріпко життєве кредо: кожну роботу виконувати на совість, грунтовно, з надійним запасом міцності. Так вона вихована в сім'ї.

Звідси — її цілковите взаєморозуміння з більшістю інститутських викладачів, якого нерадивим студентам явно не вистачає. Звідси — її нестримне бажання до поглибленого вивчення автоматики і вимірювальної техніки (Наташа годинами просиджує в науково - технічній бібліотеці, роботою якої вона дуже задоволена).

Її улюблені дисципліни — обчислювальні машини і системи, теоретичні основи електротехніки. До речі, чимала заслуга тут Р. Н. Квєтного і О. С. Рядинських — тонких знавців своїх предметів і яскравих, талановитих лекторів.

Серед лабораторних занять Наташа віддає перевагу електронному влаштуванню автоматики і телемеханіки, а серед самостійних — в аудиторії № 318, де зосереджені факультетські ЕОМ.

Під керівництвом досвідчених наставників М. Д. Нікітчук і А. Я. Кулика дівчина, як і її однокурсники, проводить випробування плат, відшуковує підтвердження теоретичних положень, займається побудовою експериментальних кривих, бере участь в наукових дослідженнях. Тобто, повторюю, грунтовно і послідовно нагромаджує знання, конче потрібні для майбутньої виробничої діяльності, де пріоритетною буде технічна творчість.

І ще така деталь. Як відмінниця, Наташа має право на індивідуальний графік занять. Та вона ним рідко коли користується. Нарівні з іншими слухає лекції: «Цікаво знати думку викладача», справно виконує всі лабораторні роботи.

— І все ж, Наташо, при всьому твоєму потязі до інженерних предметів, не відчуваєш, чого бракує в житті нашого політеху? — запитую цю вдумливу, аналітично мислячу студентку.

— По-перше, рейтинг далеко не всіх викладачів відповідає сучасним вимогам. Маю на увазі їх загально - культурний рівень. Декому надто бракує інтелігентності, і інтелектуальності. А додайте до цього слабку професійну підготовку. Що можна отримати від такого вчителя? Тому не секрет, що лекційні зали нерідко пустують у нас.

— Не до кінця, вважаю, продумані навчальні плани. Скажімо, так. Зараз нам інтенсивно читають курси телемеханіки, теорії автоматизованого управління, а вже на четвертому курсі приступимо до лабораторних робіт з цих дисциплін. Подібна нестикованість шкідлива. Ми, студенти, розуміємо це, хоча в деканаті і в ректораті сидять, гадаю, непогані методисти...

Що ж, до таких критично мислячих особистостей, як Наташа Мельник, варто прислухатися, серйозно зважати на підмічені ними упущення в організації навчання. Зрештою, виграла б лише справа перебудови вузу.

Вона — ніяк не прагматик. Їй властиве, і не чуже, як казав класик, все людське. Щира шанувальниця Булгакова і Єсеніна, Айтматова і Сомерсета Моема... Їй близькі радощі і тривоги молоді не тільки країни, але і по той бік океану. Вона — постійний читач «Ровесника».

На календарі Н. Мельник позначена її двадцята весна. Час мрій, захоплень і кожноденної, постійної, наполегливої праці над собою, мета якої — самовдосконалення — духовне, моральне інтелектуальне, професійне. Бо активно трудитися й доведеться в начисто оновленому суспільстві, десь в XXI столітті, де понад усе в пошані стануть розум, здібності, культура особистості.

Д. БОРИСОВ.

ОБЕРЕЖНО, ВОГОНЬ!

На жаль, пожежі є ще досить непоодиноким явищем в нашому житті. І переважна більшість їх виникає у квартирах, гуртожитках, індивідуальних житлових будинках. Причини різні. Але основні — це порушення правил протипожежної безпеки при експлуатуванні електричних та газових приладів, безпечність при курінні.

Так, 30 жовтня минулого року в кімнаті гуртожитку Вінницького музичного училища двоє студентів палили і залишили цигарки на столі. Внаслідок виникла пожежа. Тоді ж у жовтні трапилося коротке замикання електромережі в кімнаті гуртожитку ВШО «Поділля». Вогнем завдано збитків на суму більше 1000 карбованців.

Частою причиною пожеж є самозапалювання телевізорів, залишених ввімкненими без нагляду. Протягом минулого року сталося близько 30 таких випадків, збитки від яких склали понад 6000 карбованців.

Багато порушень пожежної безпеки, які могли б призвести до пожеж з важкими наслідками, виявлено при перевірці гуртожитків політехнічнго інституту.

Так, в гуртожитках № 1, 3, 4, 5 і досі спостерігається пожежна небезпека через грубе порушення протипожежних правил. Студенти користуються електронагрівальними приладами в кількостях, які перевантажують електромережу, залишають без нагляду ввімкнені електроприлади, палять в ліжках.

Чимало жильців псують обладнання, що призначене для попередження пожеж і подачі сигналу про їх виникнення. Інші недбайливо ставляться до наочної протипожежної агітації, а дехто і до виконання обов'язків члена пожежної дружини.

Як бачимо, не зроблено висновків з випадку, який стався позаторік в Донецькому інституті радянської торгівлі, де внаслідок безпечності виникла пожежа. Жертвою її стали молоді юнаки і дівчата.

Щ ж потрібно робити, щоб застрахувати себе від прикрої несподіванки? Перш за все користуватись справною електропроводкою. Забороняється в кімнатах гуртожитків палити і користуватись електронагрівальними приладами. Не рекомендується встановлювати телевізор поблизу предметів, що легко запалюються, а також поруч опалювальних приладів. Коли телевізор не працює, вилка повинна бути викмненою з розетки.

Якщо виникло загорання то початковий період ліквідації пожежі слід проводити за такою схемою: відключити електроприлад з електромережі; накрити місце горіння щільною тканиною; якщо горіння не припинилось, застосовувати вогнегасники або воду з пожежних кранів; повідомити про загорання в пожежну охорону по телефону «01»; евакуюватись з гуртожитку по сходинках маршу.

В. ФЕДОСЄЄВ,
капітан внутрішньої служби, старший інспектор Держпожнагляду Ленінського району м. Вінниці.

В ДОБРУ ПУТЬ, «ЧАС»

В середині березня відбулося перше установче засідання дискусійно - політичного клубу «Час». Зійшлися викладачі, співробітники, аспіранти, студенти. Були гості з підприємств і організацій міста.

Учасники установчого засідання обговорили Положення про клуб. Вирішено організаційне питання: обрану раду і президента клубу — автора цих рядків.

Потім члени клубу провели дискусію на тему: «Народ і апарат управління: співробітництво чи конфронтація?». З власними думками з цієї суспільно - політичної проблеми поділилось 17 осіб.

Із загальної згоди запропоновано теми наступних диспутів. Серед них: «Яка влада у нас і якою ми хочемо її бачити?», «Чи будував Сталін соціалізм? Дві точки зору з даного питання», «Студентський комсомол і незалежна спілка студентів України. В чому різниця їх позицій?».

О. КОЛОС,
президент дискусійно-політичного клубу «Час», викладач кафедри філософії.

ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

ЩЕ РАЗ ПРО МЕТОД ШИЧКА

Багато людей ще перебуває у рабстві спиртного і цигарки, що не на користь їхньому здоров'ю. А чи можна вирватися з цупких обіймів цих ворогів, не застосовуючи медичні препарати і гіпноз? Член Всесоюзного добровільного товариства боротьби за тверезість Юрій Абрамович Кисельов вважає, що можна. І допоможе в цьому, на його думку, — метод Г. А. ШИЧКА.

Ленінградський вчений, кандидат біологічних наук Геннадій Андрійович Шичко створив метод, з допомогою якого наркотична залежність людини придушується внаслідок зміни її психіки, свідомого впливу цілеспрямованої мови. В своїй роботі Г. А. Шичко використав праці великих російських вчених І. П. Павлова та В. М. Бехтерєва.

Поет сказав, що словом можна вбити, словом можна врятувати, словом можна полки за собою повести. Мовний вплив на людину, сформований у систему, знімає з неї технологічну запрограмованість, яку вона одержала в результаті помилкових поглядів на роль алкогольної і тютюнової отрути, що склалися в суспільстві.

Заняття з освоєння методу проводять 10 днів, точніше, вечорів, по 2—3 години. Слухачі виконують також домашні завдання. В арсеналі — лекції, бесіди, обговорення їх, аутотренінг, тестування.

Протягом навчання кожному слухачеві випадає напружена робота. Але, як показує практика, ефект позбавлення від шкідливих звичок з допомогою методу Шичка перевищує всілякі сподівання. Так, абсолютна більшість запеклих курців уже після 3—4 занять починає відчувати відразу до нікотину і відмовляється від куріння. А загалом всі слухачі, у тому числі закоренілі алкоголіки і курці, назавжди розстаються з прив'язаністю до спиртного і тютюну.

Після проходження курсу слухач, аби закріпити нові переконання, пов'язані з відмовою від вживання наркотичної отрути, продовжує протягом певного часу вести щоденник і підтримувати зв'язок з викладачем.

За освоєння методу Шичка необхідно внести 50 карбованців. Це, напевне, небагато, якщо порахувати, скільки грошей витрачає на спиртне, цигарки, ліки кожен, хто п'є і курить. Кошти підуть в основному на розвиток руху тверезості, на пропаганду переваг здорового способу життя в області, місті, районі.

Слід підкреслити демократичність згаданого методу. В його основі — добровільність. Крім того, тут немає впливу на організм будь-яких медичних препаратів або гіпнозу, тобто, метод абсолютно не шкідливий для людини.

Переваги методу Г. А. Шичка ще і в тому, що, прослухавши курс, людина сама стає пропагандистом тверезості.

Метод Г. А. Шичка впроваджує обласна рада Всесоюзного добровільного товариства боротьби за тверезість.

Після того, як буде завершена комплектація груп слухачів, просимо повідомити свою адресу, щоб можна було сповістити, коли і куди вам слід з'явитися на заняття.

Заняття з освоєння методу проводяться анонімно, без відриву від виробництва, увечері.

Детальну інформацію можна одержати по телефону 7-58-49.

ЛАМБАДА

Якщо у вас є бажання навчитися супертанцеві «Ламбада», записуйтеся на курси. «Ламбада» — це пластика, грація, елегантність і приємне знайомство.

Перші групи розпочинають заняття з 1 квітня під керівництвом кваліфікованого викладача. Запис проводиться за адресою: Келецька, 98, гуртожиток № 5, з 17 до 22 години.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Зам. 2154. БЮ 02071. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 12 (383) П'ятниця, 30 березня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ВИЩІЙ ШКОЛІ — УКРАЇНСЬКУ МОВУ

З 19 по 21 березня в Мінвузі республіки відбулася нарада з питань впровадження Закону «Про мови в Українській РСР». Результат наради можна підсумувати одним реченням: « Закон — не передовий досвід, який можна впроваджувати чи не впроваджувати; це — нормативний акт, що мусить підлягати неухильному виконанню». З цього мають виходити і ті, хто за українську мову всіма фібрами душі, і ті, кому вона, як кістка поперек горла. При чому, відкладання в довгий ящик Міністерство не терпітиме: чим швидшим буде цей процес, тим краще для кожного вузу і для справи загалом.

Труднощі, звичайно, є. Скажімо, відсутність підручників. Однак це причина тільки для того, хто проти мови республіки, а хто за неї — може в терміновому порядку перекладати на українську з російськомовних посібників. Так, між іншим, працюють вузи Західної України. Львівський лісотехнічний інститут, наприклад, готує 150 спеціалістів з Молдавії, для яких викладання розпочали не російською, а українською. І нічого трагічного — вчаться з превеликим задоволенням, будуть духовно багатшими фахівцями, бо знання ще однієї мови ніколи нікому не зашкодило. Головне — дивитись на неї доброзичливими очима інтернаціоналістів, з шанобою і повагою, як на мову рівноправного 52-мільйонного народу, без пихи того нерозумного шахтаря, котрий говорив, що вивчив би українську, якби від цього побільшало ковбаси. (До речі, на нараді повідомлялось, що той донецький шахтар і досі одержує з усіх кінців України посилки з ліверною ковбасою — народ дотепно відреагував на це відверто манкуртство).

На нараду в Мінвуз були запрошені проректори з навчальної роботи, керівники організацій Товариства української мови імені Т. Шевченка та редактори вузівських багатотиражок. Від нашого інституту виступили перший проректор Ю. А. Буренніков та голова осередку Товариства української мови М. Д. Коваль. Керівники Міністерства дуже прихильно ставляться до тієї програми впровадження української мови, яку взяли на озброєння ректорат і вчена рада Вінницького політехнічного.

Втім, про досвід на нараді говорилось мало. Йшлося здебільшого про шляхи швидкого втілення Закону в життя, про те, щоб тут не було формалістики і спрощень. Уже є випадки, що на вивчення іноземної мови відводять 400 годин, а української — 40. Така нерівноправність межує з цинізмом. Треба більше уваги надавати мові за рахунок суспільних дисциплін, викладання яких, до речі, мусить у першу чергу переводитись на українську.

Нема сумніву, що будуть перешкоди, буде опір, будуть навіть погрози і випадки на зразок, скажімо, таких, як те, що в переходах київського метро б'ють фізіономію кожному, хто не знає, що таке кватирка і кравatка, на зразок прокламацій, що їх підкидали виборцям проти Юрія Васильовича Гнаткевича з Київського політеху: «Якщо хочете спати спокійно, не голосуйте за Гнаткевича у Верховну Раду республіки».

Народ, одначе, проголосував. Народний депутат Ю. В. Гнаткевич був головою редакційної комісії наради, яка підготувала звернення учасників до народних депутатів Верховної Ради Радянського Союзу, щоб вони ні в якому разі не дали ходу законові, яким має проголоситись право російської мови на загальнонаціональну, тому що це буде не тільки дальшим утиском української, а, можливо, навіть її смертю.

Нарада звернулася також до Ради Міністрів Союзу РСР з проханням вернути Україні Харківський та Дніпропетровський університети, а також всі сільськогосподарські вузи, які всупереч логіці і навіть здоровому глуздові передані у відання Москви (готують же спеціалістів на 95 процентів для села).

Семінар суспільствознавців

В складних умовах доводиться працювати сьогодні вузівським викладачам — суспільствознавцям. Перехід на нові учбові програми відбувається при фактичній відсутності нових навчальник посібників. Значно підвищився критичний підхід студентів до кожного слова викладача на лекції і семінарі. Намаганнями декого під прапором критики несправедливо звинувачується в усіх негативних явищах радянської історії і бідах нашого сьогодення марксизм - ленінзм.

З метою обміну думками про роботу в нових умовах і зібрались 16 березня у Вінницькому політехнічному інституті викладачі суспільних наук Вінницького вузівського регіону (Вінницька, Житомирська, Хмельницька області). Нараду-семінар вступним словом відкрив від імені ради ректорів регіону професор Б. І. Мокін — ректор ВПІ. З доповіддями про актуальні проблеми перебудови роботи кафедр суспільних наук виступили голова науково-методичної ради кафедр суспільних наук регіону доцент А. Д. Ткаченко, начальник управління викладання суспільних наук Мінвузу УРСР В. І. Даниленко.

Для учасників семінару були прочитані лекції «Неформальні об'єднання молоді» (Ю. Б. Гайсановський, лектор Вінницького обкому КП України), «Релігія і атеїзм в умовах оновлюваного суспільства» (Т. В. Мотренко — заступник уповноваженого ради в справах релігій при Раді Міністрів УРСР по Вінницькій області).

Відбулись засідання опорних кафедр, на яких викладачі поділились досвідом викладання в нових умовах та у відповідності з новими учбовими програмами з дисциплін «Політична історія XX століття», «Філософія», «Політична економія», «Проблеми теорії сучасного атеїзму», «Історія релігії і атеїзму», «Історія і теорія вітчизняної і зарубіжної культури». Вироблені конкретні рекомендації по дальшому удосконаленню роботи кафедр і викладачів.

В роботі семінару взяв участь заступник завідуючого ідеологічним відділом Вінницького обкому Компартії України Г. Г. Фесун.

В. БОНДАР,
завідуючий кафедрою наукового комунізму ВПІ

ДО 45-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

ЧЕРЕЗ ВСЕ ЖИТТЯ

На фронт Микола Кириченко потрапив влітку сорок четвертого. Йшов йому тоді двадцять перший рік. Його ровесники, ті, яких обійшла німецька окупація, мали за плечима вже два, а то й три роки війни. Пройшли від Сталінграда до Дніпра. Стали досвідченими воїнами. Але багато з них вже тоді загинули в боях, не побачили жаданої Перемоги.

Але на війні швидко стають справжніми солдатами. Так було і з Миколою. В березні, після звільнення Кусиківець, що в Літинському районі, польовий райвійськкомат направив Кириченка в запасний батальйон. Та не минуло і двох місяців, як став Микола бійцем окремої кулеметної роти стрілецької дивізії, що входила до складу 1-го Українського фронту. На той час фронт стояв в обороні, йшла підготовка до липневого наступу, який згодом отримав назву Львівсько - Бродівської операції.

Готуючись до неї, полк в якому служив Кириченко, діяв активно, вимотуючи сили противника. Щораз виникали бої місцевого значення.

В один з таких днів кулеметників стали інтенсивно обстрілювати ворожі снайпери. Дісталось і обслузі «Максима»,де другим номером був М. Кириченко. Тоді він отримав перше фронтове поранення в перенісся. Ще один сантиметр і життя обірвалося б миттю.

Кров заливала обличчя, але поруч лежав важко поранений командир обслуги. Тільки діждавшись санітара, юнак залишив позицію. Не забув, правда, захопити з собою кулемет, коробки з стрічками і два автомати. Діяв, як вимагав того статут.

Вже в наступі у напрямку Луцька молодий кулеметник був вдруге поранений. Двадцять днів гоїв рану в санчастині полку. Коли повернувся в роту, в ній залишилося тільки дві обслуги. Решта сім були виведені зі строю.

Та наказ — гнати ворога. Під вечір залишки роти зайняли хутір, кулемети встановили на залізничному насипі. Не минуло й години як фашисти пішли в контратаку, прикрившись самохідними гарматами, замаскованими снопами скошеної пшениці, і відкрили по наших позиціях вогонь.

Почулося поруч: «Рус! Хенде хох!». Схоже, що підрозділ потрапив в оточення. І це було дійсно так. Фашистські піхотинці просочилися через наш передній край. Та, завдяки сміливим діям ротного командира, кулеметники, користуючись нічною темрявою, організовано відійшли і закріпилися на новому рубежі. Під час відходу німці посилили артобстріл. Саме у цей час поблизу Кириченка розірвався снаряд і солдата сильно контузило.

— Коли б не Яків Юрець, який на передовій був за старшого брата, не зостався б у живих. Він підхопив мене, вивів з оточення, а старшина відправив у дивізійний медсанбат, — згадує Микола Іванович. — Звідти в госпіталь, що розміщався в Ярославлі. Контузія виявилась дуже важкою. Я втратив мову і слух. Не міг рухатися. Цілий місяць відходжували лікарі, сестри, няні.

Потім воєнна доля по-своєму розпорядилася молодим кулеметником. Після курсів радистів потрапляє до взводу управління, у винищувально - протитанковий артилерійський полк.

В одному з численних ворожих танкових наступів Микола Кириченко відзначився при забезпеченні управління артвогнем. Командир з'єднання нагородив тоді мужнього солдата медаллю «За бойові заслуги».

Далі фронтові дороги артилериста—зв'язківця пройшли Польщею, потім — Чехословаччиною. День Перемоги зустрів під Прагою.

Нині Микола Іванович трудиться в інститутському гаражі. Своїм «уазиком» сумлінно обслуговує профілакторій-санаторій, виконує його господарські замовлення.

Д. БОРИСОВ.
Фото **Р. Кутькова.**

І знову — вибори

Отже, попереду у нас третій тур виборів у тих округах, де у першому й другому турах не визначились переможці. Нові вибори відбудуться в неділю 22 квітня. Знов іде висунення кандидатів у народні депутати. Міська організація Товариства української мови ім. Т. Шевченка назвала своїм кандидатом до обласної Ради викладача кафедри теорії і історії культури **О. І. Нижника.**

Найбільше претендентів від нашого інституту до міської Ради. Колектив факультету автоматики й мікроелектроніки висунув до цього органу доцента кафедри КІПРА **В. Г .Руцького** і старшого наукового співробітника кафедри АІВТ **Б. П. Зеля,** колектив інженерно - будівельного факультету — професора завкафедрою технології будівельного виробництва **М. Ф. Друкованого,** пленум МК ЛКСМУ— заступника секретаря комітету комсомолу ВПІ **С. А. Коцяра,** пленум міської організації Товариства української мови — наукового співробітника обчислювального центру **А. М. Малигіна** і лаборанта кафедри філософії **М. Д. Прищака.**

Пленум Ленінського райкому партії висунув кандидатом в депутати районної Ради заступника секретаря парткому інституту **О. І. Медвецького,** а колектив інженерно — будівельного факультету — студента **С. М. Онуфрійчука.**

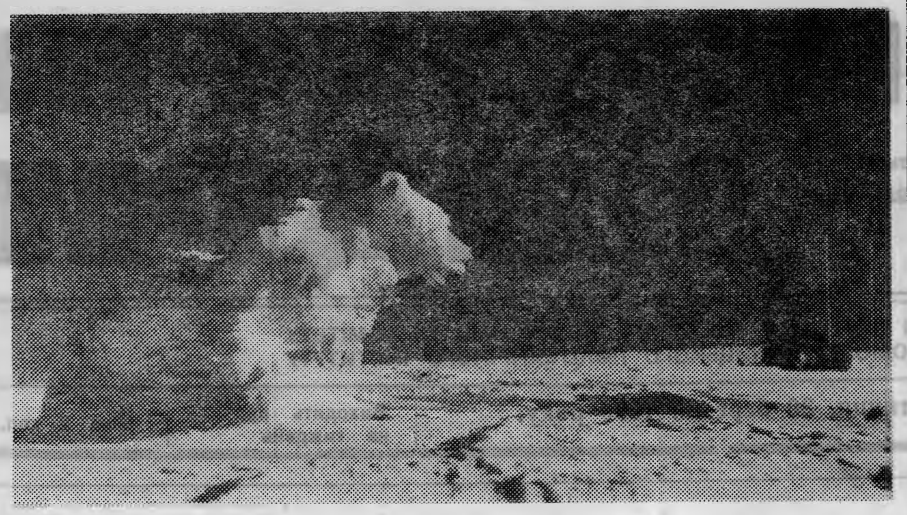

В нашому інституті відкрилась фотовиставка. Радісно і сумно.

Радісно, бо всі труднощі, нарешті, позаду і виставка все-таки є — студенти й співробітники можуть побачити кращі роботи фотомайстрів Вінниччини, країни, Польщі.

Сумно, бо 150-річчя фотографії світ відзначав минулого року, а в інституті ця подія промайнула непомітно. Сромно ще й тому, що нинішня виставка могла відбутись 10 років тому, коли був живий завкафедрою ЕПП В. П. Дубровський, а очолюваний ним фотоклуб мав славу наймасовішого у Вінниці і таку виставку, як сце наша, організували б швидко і, по суті, без труднощів. Мали ми тоді фотолабораторію біля актового залу, де кожен студент міг у зручний для нього час проявити плівки, віддрукувати фотографії.

Хочеться «подякувати» всім, хто зробив усе можливе в боротьбі за підсобні приміщення, щоб такої лабораторії не було. Ті, хто хоч раз друкував знімки, знають, скільки часу витрачається на організацію робочого місця, коли цим місцем має стати ванна чи туалет. І скільки б ми сьогодні не говорили, що у нас створені всі умови для студента, по-справжньому займатися фотосправою він не може.

Комп'ютеризація, кажуть, це-друга грамотність. Може, й так, але бачити в довколишньому світі красу, з мого погляду, не менш важливо.

Впевнений, що якби були заняття з техніки фотомистецтва, на них студентів заганяти силою не довелося б. Крім того, для них не треба дорогих, дефіцитних комп'ютерів, а віддача була б реальною — все таки непогано, коли технічна інтеліґенція бачить і вміє цінувати в довколишньому світі прекрасне.

Від душі хочу подякувати всім, хто докладав зусилля, щоб наша виставка відкрилась. Це проректор А. С. Васюра, старший виконроб А. М. Пузаєнко, столяр В. А. Кривоніс, співробітники кафедри АІВТ В. В. Злотник і О. І. Гаврилюк, кафедри ЕПП — С. В. Клепацький і В. М. Вітюк, члени туристично-альпіністського клубу «Одісей», працівники бібліотеки.

Сподіваюсь, що ця виставка в інституті — не остання, що невдовзі ми таку ж або подібну до неї зможемо влаштувати силами власних співробітників і студентів, відроджуючи славу того фотоклубу, який уже мали.

ЄВГЕН МЕЛЬНИК,
науковий співробітник кафедри АСУ.

На фото — два знімки автора, що демонструються на інститутській виставці — «Іринка» і «Зустріч в горах».

НАШ СВІТЛОФОР

ЯК ЗУПИНИТИ ПОРУШНИКА?

Нинішній час складний для всієї країни. Відчуваємо це і ми — працівники правоохоронних органів.

Зростає злочинність, зростає кількість дорожньо - транспортних пригод. Мікроклімат на вулицях Вінниці та й на дорогах області значно погіршився. Водії, пішоходи стали більше нехтувати правилами руху — цією азбукою поведінки на дорогах, внаслідок чого під колеса машин кожен день потрапляють і дорослі і діти.

Що робити? Як донести до свідомості людей, що кожен транспортний засіб — це джерело підвищеної небезпеки?

Всі знають, що машину раптово не зупинити. В Ленінському районі 80-90 % від всіх дорожньо - транспортних пригод — це наїзд на пішоходів.

Причини: пішоходи переходять проїжджу частину вулиці будь-де, будь-як, але не так, як належить — на переході; виходять або вибігають (дуже часто не тверезими) попереду тролейбуса чи автобуса, що став на зупинці.

Так, 22 січня слюсар заводу ЦА В. П. Баков в нетверезому стані переходив вул. Келецьку, не звертаючи уваги на «Жигулі», що рухались — доставлений в лікарню і госпіталізований.

21 лютого муляр БМУ - 1 тресту «Вінницяпромбуд» Ю. І. Пилипчак (теж напідпитку) вийшов з тролейбуса на зупинці. Не чекаючи, коли проїдуть машини, почав перехід. Двоє водіїв встигли об'їхати його, третій загальмував, а от четвертому не було куди дітися. Машиною ЗІЛ Пилипчак Ю. І. був збитий. З важкою травмою голови потрапив до лікарні.

Це непоодинокі факти. З прямої вини пішоходів в м. Вінниці щорічно трапляється половина всіх автоаварій. Це треба пам'ятати, над цим треба замислитися. Адже нехтування правилами переходу вулиці може коштувати життя.

Правила для пішоходів нескладні. Їх вивчають у дитсадку, школі, ПТУ, технікумах. Державтоінспекція сповіщає про них по радіо, друкує в пресі.

Ще раз нагадуємо, що переходити дорогу треба по спеціальному переходу, а там, де його нема — по лінії схрещення тротуарів. Якщо ж переходите дорогу не на перехресті, то треба спочатку подивитись ліворуч: є машини — зачекайте, коли проїдуть. Дістався середини дороги — гляньте праворуч: якщо є транспорт — треба стати на білій лінії, пропустити його і тільки потім рухатися далі.

Ні в якому разі не обходьте автобуса чи тролейбуса спереду. Це умова — категорична. Обходити автобус чи тролейбус можна тільки ззаду, а трамвай навпаки — лише спереду.

Ще одним головним учасником дорожнього руху є водій. На його совісті до 50 процентів усіх аварій. Часто допускаються перевищення швидкості, переїзди перехрест навіть на червоне світло. Люди скаржаться, що водії, особливо індивідуальних машин, їдуть через перехід і, замість того, щоб пропустити пішоходів, подають звуковий сигнал.

В місцях, де рух регулюється світлофором, можна спостерігати таку картину: подано пішоходу зелений, але водій, що наближається до переходу і повинен зупинитись, цього не робить.

Ось приклади. 17 березня о 17 годині Волинець Віктор Антонович, житель Вінницьких Хуторів, машиною «Москвич» на тролейбусній зупинці збив стареньку жінку Солодовникову Е. І. Хіба він не знав, що в цьому місці може з'явитися пішохід?

Цього ж дня Сухов Володимир Васильович, житель Вінниці, їхав мопедом «Карпати». При повороті з вулиці Хмельницьке шосе в проїзд до кладовища, збив Панчук Тетяну Вікторівну, яка їхала на велосипеді.

Як же зупинити порушника правил руху?

Тільки самодисципліною, суворим дотриманням кожним правил руху, повагою до наших законів і людей, які поруч з нами, піклуванням батьків про своїх дітей. Іншого шляху просто немає.

С. КУШНІРЕНКО.
державтоінспектор Ленінського РВВС, капітан міліції.

З ІСТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИМВОЛІКИ

(Продовження. Початок у номерах за 16 лютого і 2 березня).

Далі національна символіка була досить політизована й знайшла відображення на прапорах різних політичних угруповань і сил.

Чи мав український народ свою державність? Як відомо, Маркс назвав Запорізьку Січ козацькою республікою, яка мала вплив на політичне життя. Більше того, після визвольної війни на Україні утворюється своя державність. Богдан Хмельницький і Запорізька Січ представляли цю нову українську державність, яка народжувалася. Інша справа, що в складі централізованої держави, якою була російська імперія, така державність перспектив для свого розвитку не мала. Така була логіка розвитку подій. Що ж стосується кольорів, то, як відмічалося, спектр був якнайширший, а головний колір, під яким ішли армії Богдана Хмельницького і здобували свободу, був малиновий.

Практично до Великого Жовтня український народ своєї державності не мав. Щоправда, деякі вчені стверджують інше Так, у 1987 році в центральній пресі була опублікована стаття академіка Трубачова, який намагався представити історичну спадщину Київської Русі, насамперед, як спадщину російського народу. І навіть таку фразу вжив: «нехай українці й білоруси при цьому не ображаються» і т. д. До історії так підходити не можна. Київська Русь є спільною спадщиною російського, українського й білоруського народів. І державність Київської Русі як самостійної держави, у свій час є також спільною історичною спадщиною усіх трьох братніх народів.

Під проблемою національної, державної символіки криються різні підходи, зумовлені методологією буржуазною і пролетарською. Сучасна буржуазна історіографія твердить, що нація вільна, і державність є суто національна. Вона не классова, а є відтворенням духу цієї нації. Такий професор історії, як Щербачівський, написав книгу «Формація української нації» і лічить вік нашої української нації в п'ять тисяч років. Таким чином вважається, що українська нація вже сформувалася на початку перших століть нашої ери. А звідси Київська Русь (це загальновідома теза буржуазних істориків) начебто була витвором виключно української нації. Зазначимо, що вживається тільки термін «нація». Не народність, не союз племен, а саме нація. Звідси коріння того, чому з'являється державна символіка — тризуб. В газеті «Народна воля» є стаття М. Грушевського під назвою «Український державний герб» («Народна воля», 28 лютого 1918 року). У ній він пропонує державний символ — тризуб. Є інші твердження, що це, мовляв, ідея не його. В усякому разі, стаття за підписом М. Грушевського в газеті «Народна воля» вийшла. У ній проводиться основна ідея історика, що Київська Русь — це держава української нації. Мовляв, український народ мав свою державність ще за Київської Русі. І нині (тобто, у 1918 році) — пишеться у згаданій статті — ми, природно, маємо відродити наш державний символ — тризуб. М. Грушевський писав: «Українська Народна Республіка, ставши наново державою самостійною, незалежною, мусила вибрати собі державний герб. Найбільш натуральна річ звернутись до тих старих знаків чи гербів, які вживались за старих часів. Найкращий такий знак вживався за часів Володимира Великого. І тому натурально, що Українська Народна Республіка, поставивши своїм завданням об'єднати в самостійній державі українські землі і відновити дійсну повноту національно-культурного життя, бере собі за герб цей старий знак Володимира Великого».

Перше зображення тризуба вміщене на кредитному білеті, випущеному Центральною радою ще в грудні 1917 року. Таким чином, М. Грушевський, голова Центральної ради, як історик, по суті, перекинув міст між УНР і Київською Руссю, обминувши етапи нашої символіки, справді української, національної, яка найбільш повно втілилася в козаччині. **Під символікою тризубу криється головна політична підстава протиставити Україну Росії.**

Можна стверджувати, що тризуб до громадянської війни на Україні не був відомий в національному житті українців. Центральна рада «трансплантувала» його в 1918 рік з XI — XX століть. У спадщину від неї зберегли його як свій символічний знак націоналістичні організації. Апелювати тут до давніх національних традицій найменшою мірою — штучно.

Зарубіжні історики, зокрема націоналістичні, висувають версію, що, по-перше, коли приймалася Центральною радою націоналістична символіка, то практично ніяких сумнівів щодо її запровадження не було. Вона мала, мовляв, національні й історичні традиції. Це далеко не так.

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ВІДДІЛ ОБКОМУ ПАРТІЇ.

(Далі буде).

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17.

Зам. 2294. БЮ 02076. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 13 (384) П'ятниця, 6 квітня 1990 року | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ПРОФКОМ ЗВІТУЄ

Відбулася профспілкова конференція викладачів і співробітників інституту, основним питанням порядку денного на якій було обговорення інформації профкому про його роботу за період з 4 листопада 1989 р. по 30 березня 1990 р.

Доповідач голова профкому **В. А. Дусанюк** відзначив, що профспілкова організація вузу ще не забезпечує повну реалізацію своїх прав і обов'язків в питаннях праці і зарплати, побуту і відпочинку членів профспілки та їх сімей.

В роботі профкому, інших структур профорганізації ще немає достатньої організованості, не всі комісії працюють ефективно, що призвело до затримки реалізації ряду положень постанови звітно - виборної конференції. Зокрема, не створено столу замовлень, не організовано продаж товарів в колективі, слабо поліпшується матеріальна база культурно-освітніх установ, тощо.

В обговоренні інформації профкому взяли участь **т.т. Попов А. Я., Жуков А. О., Колосов О. В., Севастьянова Г. М., Данилюк Ю. С., Осадчук В. С., Занічковський Т. В., Куколевська Р. В.**

В прийнятій постанові зобов'язано профком здійснити рішучий поворот в бік захисту професійних і соціальних інтересів членів профспілки, встановити суворий контроль за узгодженням дій адміністрацій і профорганізацій в питаннях, які торкаються запитів членів профспілки в галузі праці і зарплати, побуту і відпочинку, а ревізкомісії періодично подавати інформацію про стан практичного розв'язання цих питань.

Постановою конференції намічено заходи до підвищення персональної відповідальності членів профкому і посадових осіб за доручені ділянки роботи, по вивченню і реалізації запитів та пропозицій членів трудового колективу, розробці програми приведення умов праці і виробничого побуту до встановлених нормативів.

Конференція зобов'язала ректорат вжити максимально можливих заходів до оздоровлення екологічної обстановки на території інституту, забезпечення щоденного прибирання приміщень, обладнання вентиляції очисними фільтрами.

Постановою конференції надано право профкому і профбюро за кошти власного бюджету при одноразовому відвідуванні хворого використовувати на придбання продуктів до 10 карбованців, до 25 карбованців — на чествування ювілярів (50, 55, 60, 65, 70 і більше років від дня народження), до 70 карбованців — на премії за активну роботу в профспілковій організації.

Порушено питання про підвищення зарплати прибиральницям, поліпшення фінансування культурно - масових заходів, будівництво бази відпочинку та ряд інших.

Делегати конференції заслухали інформації голови комісії по охороні праці **В. Ф. Кобевника** про виконання угоди по охороні праці за 1989 рік і про укладення аналогічної угоди між адміністрацією і профспілковою організацією інституту на 1990 рік.

Обрано делегатів на обласну профспілкову конференцію працівників народної освіти та науки. Представлятимуть на ній наш вуз **т.т. Буренніков Ю. А., Дусанюк В. А., Занічковський Т. В., Зель Б. П., Кобевник В. Ф., Кузьменко В. О., Марченко О. І., Ткаченко С. Й., Піхотський М. Д., Руцький В. Г.**

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ

29 березня відбулося чергове засідання вченої ради інституту.

Члени ради обговорили кандидатуру на посаду декана факультету кафедр фундаментальних і прикладних наук. Наказом ректора ним призначено до обрання на вченій раді факультету кандидата фізико-математичних наук доцента Карпенка В. Л.

Рада схвалила пропозицію ректорату про утворення на факультетах стаціонару обчислювальних центрів, затвердила додаток до Положення про науково-дослідну частину вузу.

Предметом детального обговорення на вченій раді стало питання про зміцнення і вдосконалення фінансово - господарської діяльності інституту. З доповіддю виступила головний бухгалтер З. М. Знатнова. Вона, зокрема, розповіла про впровадження нових форм і методів господарського механізму, в тому числі таких, як бригадний підряд, орендні відносини, переведення НДЧ на нові умови господарювання. Вжиті заходи дозволили торік в повному обсязі використати кошторис по бюджету у відповідності з виділеними статтями, зекономили фонд зарплати на 3,5 пропроцента, що складає 128 тисяч карбованців.

Разом з тим, відмічалося на раді, у фінансово - господарській діяльності інституту мають місце істотні недоліки. Ще слабо спрацьовує протизатратний механізм. На зберіганні у матеріально відповідальних осіб є великі запаси матеріальних цінностей. На 1 січня поточного року вони склали 796 тисяч карбованців. Наприклад, в СКТБ «Спекл» надлишки становлять 176 тисяч карбованців. Не підвищилась відповідальність виконавців господарських тем, що призвело до перевитрат на суму понад 84 тисячі карбованців, в т. ч. на кафедрі мікроелектроніки 28,3 тисячі карбованців.

Велика кількість обладнання використовується неефективно, а вартістю до 1 мільйона карбованців — не експлуатується зовсім.

В інституті не ведеться дійова боротьба за економію грошових коштів і матеріальних ресурсів. Лише за минулий рік вуз витратив на телефонно - телеграфні переговори 90 тисяч, загальна сума недостач і крадіжок склала близько 8 тисяч карбованців.

Своїм рішенням вчена Рада зобов'язала ректорат і бухгалтерію до 1 липня ц. р. довести запас товарно - матеріальних цінностей до рівня, встановленого на 1989 рік. До 1 травня ц. р. розробити положення про огляд - конкурс на кращий облік, зберігання і використання матеріальних цінностей в інституті.

Зобов'язано керівників структурних підрозділів вжити в цьому році заходів до ліквідації невикористаного обладнання шляхом реалізації, передачі і списання.

З метою посилення оперативності контролю за використанням грошових коштів на госптемах автоматизувати до 1 січня 1991 року бухгалтерський облік в інституті, а до 15 квітня ц. р. — впровадити чекову систему.

Вчена рада постановила також припинити діяльність кооперативів та інших формувань, які не уклали договорів на оренду приміщень і обладнання.

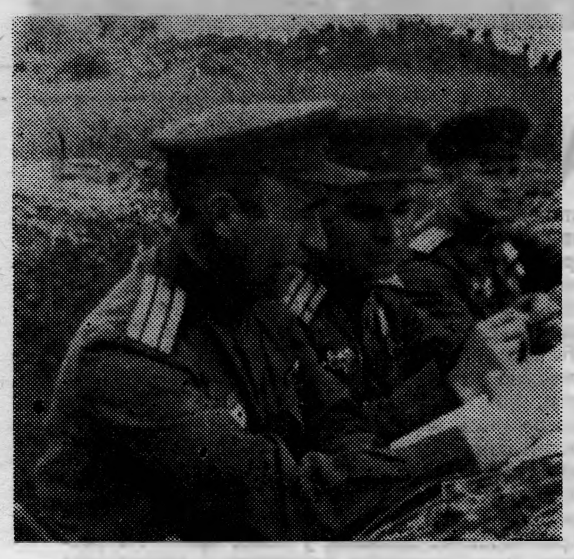

ДО 45-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

З АРХІВУ ФРОНТОВИКА

Цей знімок з архіву Степана Матвійовича Андрощука, гвардії полковника у відставці, одного з найзаслуженіших учасників війни, котрі працювали і працюють у нашому інституті. Велика Вітчизняна — особлива сторінка його життя, на якій — і Москва, і Сталінград, і Миколаїв, і Акерман, і Бухарест, і Балатон...

Зі знімків тієї пори могла б вийти цікава книжка. Цей же, що в газеті, зроблено в 1944 році на березі Дністровського лиману перед прийняттям рішення про його форсування і взяття Акермана (нинішнього Белгород - Дністровська). С. М. Андрощук — в центрі знімка. Тоді він, підполковник, був начальником оперативного відділення артилерсько - кулеметного з'єднання.

Хроніка тижня

ТОВАРИСТВО української мови імені Т. Г. Шевченка провело 2 квітня чергове засідання клубу. Гостею «Світлиці» була українка з Канади Оксана Вінницька, яка розповіла про сьогоднішнє україномовне шкільництво в Канаді.

* * *

ПРАВОСЛАВ'Я в історії вітчизняної культури — така тема зустрічі народного депутата Української РСР, члена республіканського фонду культури митрополита Вінницького і Брацлавського Агафангела (Олексія Михайловича Савіна), що відбулася 3 квітня зі студентами і викладачами інституту.

* * *

ОЛІМПІАДА з теоретичних основ електротехніки відбулася того ж дня. Її учасники, які набрали 13—15 балів, звільнені від екзаменів з ТОЕ, 11—12 балів — від розв'язання екзаменаційних задач з даного предмету. Журі відібрало претендентів на республіканську олімпіаду.

* * *

4 КВІТНЯ відбувся диспут в дискусійно-політичному клубі «Час». Його члени полемізували з надзвичайно важливої у наш час проблеми: «Якою ми хочемо бачити нашу владу?..».

* * *

ТОГО Ж ДНЯ студенти, найсильніші математики, взяли участь в математичній олімпіаді. Про її результати повідомимо в наступному номері газети.

Перший приз—у політеху

Минулої неділі відбувся останній тур міської «Гуморини» нинішнього року. Як відомо, участь у фіналі взяли команди міського рок - клубу, заводу імені 60-річчя Жовтня та Вінницького політехнічного.

Наша команда, звичайно, прагнула повернути собі втрачене торік звання лідера вінницьких гумористів. Уже в першому конкурсі їй вдалося на бал одірватися від суперників, а потім гра не пішла, стався незрозумілий спад настрою. Перед двома останніми конкурсами міський рок-клуб був уже на 1,2 бала попереду заводчани — на 0,8 бала.

Потім — конкурс перших п'ятірок. Відповідь наших—просто блискуча і набагато дотепніша, ніж домашня заготовка команди заводу ім. 60-річчя Жовтня. Перед останнім туром ми пропускаємо рок-клуб тільки на 0,4 бала. Напруга зростає.

І ось, нарешті, домашнє завдання. Жеребкування. Нам не везе. Виступаємо першими. Мобілізовуємось настроєм, підтримуємо один одного. Публіка це відчуває. Домашнє завдання йде під шквал аплодисментів.

— Мо-лод-ці! — гукає зал.

Ну, це ще ми побачимо, чи молодці.

Завод... Рок—клуб... Потім — жюрі.

— У-р-р-а!

В результаті останнього конкурсу ми випередили рок-клуб на 1 бал. Все! Перемога. Трудна і довгождана.

Спонсором нашої команди виступив центр НТТМ інституту.

Р. ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ, студент III курсу ФОТ, учасник «Гуморини».

ПЕРЕМОЖНІ СТАРТИ

Перший місяць весни був насичений спортивними змаганнями. Почалися вони з міжнародної зустрічі — наші футболісти зустрілися з командою «Ігрополь» Тернівського воєводства Польщі. Гості атакували стрімко й наполегливо. В середині першого тайму в наші ворота призначили одинадцятиметровий — гол майже стопроцентовий. Однак дуель виграв воротар і команда поступово набула впевненості, стала атакувати методично і масовано. Розв'язка настала в кінці тайму. Кілька точних передач Мішина й Зарішняка — і Олег Шевчук посилає м'яча в лівий від воротаря кут.

В другому періоді гра стала ще напруженішою. Гості силкувалися відіграться, наші — закріпити успіх. Але рахунок так і не змінився — 1:0. Вважаємо це добрим початком сезону для команди і її тренера О. М. Голубовича., адже «Ігрополь» — сильна команда. Вона провела в нашому місті ще дві гри і в обох перемогла.

В Харкові проходила «Політехніада СРСР» з баскетболу, де сперечались за перше місце 6 найсильніших команд політехнічних вузів з Владивостока, Ташкента, Калуги, Липецька, Вінниці і Харкова. Вінничани здобули перемоги над усіма командами і вийшли в фінал на зустріч з харків'янами. Про драматичний і напружений характер гри говорить рахунок 82:80. Тільки одного влучного кидка не вистачило нам для перемоги. В результаті — друге місце.

Відмінно виступив третьокурсник ІБФ Олег Жарун, визнаний кращим гравцем турніру. Однокурсник Олега Андрій Платіцин визначений, як кращий центровий. Найрезультативнішим в команді став четвертокурсник енергофаку Євген Поносов.

Відповідальним для вінницьких політехніків виявився третій тур з гандболу, що проходив у Вінниці. Щоб закріпитися в першій лізі студентських команд республіки, нашій команді належало здобути дві перемоги в трьох зустрічах.

Складне завдання блискуче виконане. З помітною перевагою (31:23) перемогли львівських політехніків і студентів Донецька (31:24). В цьому велика заслуга насамперед воротаря Сергія Койка (II курс ІБФ), результативні були дії майбутнього інженера-будівельника Івана Белікова, студента РТФ Юрія Гавшина.

...Спортивні баталії розгортаються все ширше. Побажаємо ж нашим спортсменам вдалих стартів.

А. НАЙЧУК,
голова спортклубу ВПІ.

ПІД ЧАС КАНІКУЛ

— Диви, диви, які дурні! На вулиці сонце світить, а вони з лижами кудись ідуть.

Ці вигуки та здивовані погляди супроводжували нашу різнокольорову і галасливу ватагу протягом всього походу. І дійсно, хоча на вулиці і місяць лютий, сонце світить, як у травні, а снігу у нинішньому 90-му ми й не бачили.

Але не будемо забігати наперед, а розповімо про все по черзі. «Різнокольорова та галаслива ватага» — це ми, тобто, члени інститутського клубу альпінізму та скелелазіння. В нашому клубі давно вкорінилася традиція робити зимовий похід по Карпатах. Цього року він був присвячений відродженню української національної культури.

Малосніжна зима не стала перепоною. Гори зберегли для нас сніг. Місцями можна було зануритися по пахви і без лиж довелося б сутужно.

Старт нашого походу відбувся у селищі Бистриця. На підході до перевалу почався снігопад. Йти стало тяжко. Рюкзаки чомусь одразу поважчали. Та найтяжче виявилося оволодіти лижами. Вони, здається, відібрали більше сил, ніж крутий підйом. На рівному місці намагалися розійтись в різні боки, а то й взагалі не хотіли їхати, а як тільки починався підйом, давали задній хід. Горе тай годі. А без них не підеш — сніг вище колін.

Та нарешті й перевал. Робимо першу ночівку. Веселе, тепле багаття. Зі сміхом згадуємо свої пригоди, а потім, втомлені, засинаємо, щоб зранку знову вирушити в подорож.

Намічений маршрут було пройдено за дев'ять днів.

І. ФЕСУН,
III курс, група ЕОМ-87.

ПОБАЖАЙТЕ НАМ УДАЧІ

Цього разу всі завелись, як то кажуть, з напівоберту. Уже в поїзді обмірковували всі деталі походу і підганяли спорядження.

А почалося з того, що Вася Попик запропонував: «Поїхали в Карпати». На це відгукнулись Олег Романенко, Володя Комісарчук, Іра Челпанова, Алла Ковальова, які не раз уже бували в походах. Наш маршрут — в гори Шешул і Петрос. Ніхто й передбачити не міг, що чекає всіх попереду.

Погода почала вередувати зразу ж.

Внизу сіялась дрібна мжичка. Хтось «каркав» і про можливість штормового вітру. Але було вже пізно — ми в дорозі. Важкий підйом вимотував сили. Рюкзак врізався в плечі. Ні, таки хтось мудрий сказав, що розумний в гору не піде.

Втім, нарешті й Шешул. Лавинонебезпечний схил. Йти, чи ні?

Ех, була-не-була! А позаду чути характерний шум снігу, що сповзає — кров холоне в жилах. На щастя, обійшлось. Тільки трьох зачепило краєм «чортового колеса». Бліді обличчя, злякані очі, загублений фотоапарат. «Для зупинки нема причини», — це слова з пісні. А ми за світла мусимо ще «взяти» Петрос.

Важко передньому — дуже глибокий сніг. Йдемо десять годин, сили вичерпуються, а вершини нема. Може, заблудились?

Одне слово, наша одісея тривала 12 годин. Але уже невдовзі, за квартою гарячого чаю біля багаття, з усмішкою перебирали **щойно пережиті** труднощі — як падали на крутому спуску, трималися з допомогою льодоруба, йшли краєм провалля.

Верталися стомлені й переповнені враженнями. І знов думалось про майбутні дороги, труднощі, вітри і романтику. Побажайте ж нам удачі!

П. ДРАЧЕНКО,
студент РТФ.

ЗАПРОШУЄ „ОДІСЕЙ"

Секція альпінізму і спортивного скелелазіння Вінницького політехнічного інституту чекає всіх, хто має охоту займатись цими захоплюючими видами спорту. 11 квітня і кожної наступної середи в майбутньому о 18.00 в приміщенні альпіністського клубу «Одісей» (кафедра фізвиховання, II поверх).

З ІСТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИМВОЛІКИ

(Початок у номерах за 16 лютого, 2 і 3 березня)

На нараді щодо вироблення символіки, як згадує сам М. Грушевський, представники історичного підходу пропонували як герб Української Народної Республіки зображення архангела Михаїла — символ Київського князівства, або з мушкетом — **символ війська Запорізького.**

Проти обох цих проектів виступив М. Грушевський. Він доводив, що архангел Михаїл, мовляв, не уособлює ніякої української традиції, а зображення козака з мушкетом також для нової України не годиться. Ось тоді хтось з присутніх і запропонував тризуб Володимира.

Більшістю присутніх цей проект був прийнятий, хоча його офіційно і не затверджували. А вже потім з'явилась згадана стаття М. Грушевського. Все це було підсумком наради. Спочатку М. Грушевський не пропонував тризуб. Він розумів, що цей знак після періоду феодальної роздрібненості, після татаромонгольського нашестя не використовували, він знав, що не використовували тризуб як геральдичний символ ні Богдан Хмельницький, ні навіть Іван Мазепа.

Питання про символіку УНР офіційно було вирішене вузькою групою діячів Центральної ради, а саме на малій раді, яка складалася з 48 членів. Це рішення, безперечно, аж ніяк не можна вважати за волевиявлення українського народу.

Молода Українська республіка відкинула ворожу їй символіку, яка використовувалась контрреволюційними, антирадянськими силами. На порядку денному стало питання про створення символів Радянської держави. Першим символом, який було прийнято в республіці, став державний прапор Радянської України. На III з'їзді Рад України в березні 1919 року було впроваджено червоний прапор з розташованими на ньому скороченою назвою республіки УРСР, а також символом держави робітників і селян — серпом і молотом.

У такому вигляді прапор УРСР існував до 1949 року. Указом Президії Верховної Ради УРСР 21 листопада 1949 року прапор було змінено: до червоного полотнища додавалася знизу лазурова смуга в третину його ширини. Як червоний, так і голубий кольори використовувалися в дореволюційній символіці України, а значить, відображають національні традиції українського народу.

Як відомо, буржуазна гербова символіка містила переважно образи хижих тварин, птахів, мечі, стріли, іншу зброю, а також різноманітні знаки, які символізують силу держави, не завжди зрозумілу простим людям. Наш герб символізує головне, що властиве Радянській владі: мир, творчу працю, союз робітничого класу і селянства, пролетарську солідарність.

Крім названих символів, у нашій країні і в республіці існує символіка державних і громадських організацій. Порядок використання цієї символіки регулюється Указом Президії Верховної Ради від 30 квітня 1981 року «Про прапори і вимпели державних і громадських органів, організацій Української РСР та службових осіб», затверджено Законом Української РСР від 6 червня 1981 р.

В указі зазначено, що «Прапори і вимпели всіх державних і громадських органів, організацій Української РСР та їх службових осіб підлягають реєстрації в порядку, який визначається Радою Міністрів СРСР. Користування прапорами і вимпелами, не зареєстрованими у встановленому порядку, не дозволяється».

Кольори, притаманні зараз нашим державним символам, зокрема, державному українському прапорові, уособлюють в собі ті, які були характерні для українських земель. Він увібрав кольори, які були історично притаманні різним регіонам — Київщині, Запорізькій Січі, Лівобережжю, Галицько-Волинській землі. Цей прапор завойований трудящими нашої республіки, його червоний і лазуровий кольори уособлюють життя. Нема ніяких підстав для перегляду сполучення кольорів. Прапор є не тільки державним, а й українським національним символом, відображає сутність нашу, життя, наш соціальний лад.

Підсумовуючи, можна зробити один висновок: нам немає ніякої потреби міняти пролетарські кольори наших знамен, нашу комуністичну символіку.

Протиставлення жовто - блакитного прапора і тризуба червоно - лазуровому — це не просто диспут про кольори, не просто історична дискусія. Адже кожен колір — це не тільки знак, не тільки мода. Якщо цей колір взяти для державного символу — він набуває політичного смислу, несе ідеологічне навантаження. Жовто - блакитний колір в історії нашої республіки заплямувала бандерівщина своїми злодіяннями. Він позначений боротьбою, протистоянням нашому червоно - лазуровому прапору.

Деякі групи і неформальні об'єднання з політичною невипадковістю беруть собі ці кольори протистояння нашим соціалістичним завоюванням. Під ними групуються сили, які сумують за минулими часами. Ці брудні і криваві символи — ворожі українському народу, вони завжди ототожнювалися з експлуататорською державністю. Це — ностальгія за самостійною, «соборною» Україною. Ті, хто обирає жовто - блакитний прапор, кажуть прямо, що вони за відокремлення від Радянського Союзу.

Подібні політичні акції деяких неформальних груп є діями, що не відповідають ні державності, ні історичному аспекту проблем. Вони неприпустимі, з точки зору закону — самочинні.

Ідеологічному активу, агітаційно - пропагандистським кадрам потрібно аргументовано, грунтуючись на історичній правді, пропагувати радянську символіку, розкривати її зміст, прищеплювати повагу до герба, прапора, як символів української державності. Належить здійснювати широке коло заходів, спрямованих на формування у трудящих, особливо молоді, глибоких знань національної історії, виховання любові до Вітчизни.

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ВІДДІЛ ОБКОМУ ПАРТІЇ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95.

Зам. 2364. БЮ. 00081. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 15 (387) П'ятниця, 20 квітня 1990 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 2 коп.

В РАЙКОМІ ПАРТІЇ

Бюро Ленінського райкому партії заслухало звіт члена бюро, голови райвиконкому Л. К. Очеретного про хід виконання в районі міської комплексної програми «Турбота», якою передбачається організація роботи з пристарілими людьми, ветеранами війни і праці в 1988—1992 роках.

Органами соцзабезпечення району обслуговується 28,5 тисячі тих, що одержують пенсії і допомогу, в тому числі 4700 інвалідів війни і праці, 305 сімей загиблих воїнів, 820 самотніх непрацездатних громадян. Особам, що втратили джерело засобів існування, призначається допомога з місцевого бюджету, зміцнено склад кадрів соцзабезу райвиконкому. Позитивно зарекомендувало себе нове відділення соціальної допомоги, до штату якого увійшли 25 чоловік, що обслуговують 260 самотніх пристарілих.

Проте виконкому райради, його голові, члену бюро РККПУ Л. К. Очеретному не вдалося забезпечити планомірне виконання завдань програми в повному об'ємі. Реалізація цілого ряду заходів невиправдано зволікається, не налагоджено дійового контролю за виконанням на місцях. В прямій постановці ці питання не виносились на розгляд сесій, засідань виконкому, поверхово обговорювались постійною комісією соціального забезпечення і охорони здоров'я.

Л. К. Очеретний не виявляє належної вимогливості до працівників і служб виконкому, підприємств і організацій за виконання рішень з пенсійного забезпечення й соціального обслуговування. В цій роботі нема системи. Не викорінене формально — бюрократичне ставлення до людей, лише половині ветеранів — інвалідів подається конкретна допомога, не діє комісія виконкому по роботі з пенсіонерами. Понад 200 учасників і інвалідів війни потребують поліпшення житлових умов, понад 300 пристарілих — різних видів соціальних послуг, яких поки-що не одержують.

Мало уваги приділяється плановому лікуванню, диспансеризації, медико - профілактичній допомозі, забезпеченню медикаментами. Повільно ведеться ремонт будинку - інтернату для пристарілих, багато нарікань у пенсіонерів викликають недоліки торгового, побутового і комунального обслуговування.

Міські об'єднання «Продтовари» і «Промтовари», підприємства побуту, райжилоб'єднання і райкомунгосп не завжди задовільняють потреби в товарах, ремонті квартир, інших видах послуг. Повільно вирішується питання телефонізації квартир ветеранів, бувають випадки несвоєчасної доставки пенсій, неповністю реалізуються заходи культурно - спортивним комплексом, установами культури.

На все це звернуто серйозну увагу голови райвиконкому і зобов'язано вжити невідкладних заходів для виправлення становища. Члену КПРС, заступнику голови А. І. Крицькому вказано на бездіяльність очолюваної ним комісії по роботі з пенсіонерами. Комуністам-керівникам підприємств запропоновано проаналізувати виконання заходів по поліпшенню побутових умов тих, що перебувають на заслуженому відпочинку. Парторганізації зобов'язано проводити роботу, щоб трудові колективи за рахунок своїх засобів подавали цим людям допомогу в придбанні одежі, забезпечені їх безкоштовним харчуванням, путівками в санаторії і профілакторії, встановлювали доплати до пенсій малозабезпеченим пенсіонерам і інвалідам.

Звернуто увагу начальника РБУ-1 облрембудтресту Л. Т. Гладкого на його персональну відповідальність за дотримання договірних зобов'язань при здійсненні капітального ремонту будинку-інтернату для пристарілих.

Запропоновано райкому комсомолу сформувати і організаційно зміцнити нові дієчі загони милосердя з числа молодих працівників сфери обслуговування, охорони здоров'я, навчальних закладів, і, зокрема, студентів мединституту та медучилища.

В РЕКТОРАТІ ВПІ

На засіданні ректорату 16 квітня 1990 року порушено кілька важливих питань. Начальник відділу кадрів М. А. Булгаков інформував, зокрема, про стан з розподілом молодих випускників у нинішньому році і перспективи цього розподілу на рік майбутній.

Не розподілено покищо 25 чоловік. Особливо тривожне становище на інженерно-будівельному факультеті — 12 «безробітних». Характерно, що з цих дванадцяти — 11 жінок. Всі вони з малими дітьми, чоловіки їхні — або молоді спеціалісти з обласного центру, або студенти. В принципі, кожна з них уже знайшла роботу і їм можна оформити вільні дипломи. Питання так, очевидно, й вирішиться. Проте не можна сказати, що це найкращий вихід. За умов повного госпрозрахунку, коли підприємства платитимуть за спеціаліста три тисячі карбованців, для факультету це уже втрата тридцяти трьох тисяч.

Ще складнішим може бути становище в 1991 році. Мінвуз УРСР рекомендує вузам проявляти в цій справі більше самостійної ініціативи, виходячи на прямі зв'язки з підприємствами, укладати спеціальні угоди. Неспокійною буде ситуація на тому ж інженерно - будівельному факультеті, де угоди укладено тільки на дев'ятьох спеціалістів при плані випуску — 108.

Не ліпші перспективи «світитимуть» і іншим факультетам, якщо ми терміновово не візьмемось за вивчення Черкаської, Кіровоградської, Миколаївської та Херсонської областей, що перебувають в регіоні Вінницького політеху.

Ректор ВПІ, професор Б. І. Мокін наголошував, що справа настільки серйозна, що нею впритул мусять зайнятись не одні деканн, а й керівники кафедр. Госпрозрахунок може викликати скорочення вузівських спеціальностей. Отже, щоб зберегти робочі місця і для себе, і для своїх учнів, треба діяти більш наполегливо і в плані складання угод і в плані поліпшення якості випускників.

На ректораті йшлося і про будівництво житла для викладачів і спеціалістів, а також про спорудження ще одного студентського гуртожитку, який нам вкрай потрібен, надто з огляду на те, що восени приїдуть 50 студентів з Кувейту, за навчання яких інститут одержуватиме валюту. Умови цього договору висувають перед ВПІ далеко не прості проблеми, які треба розв'язувати якомога швидше.

Ректорат серйозно обговорював графік відпусток наступного літа, зосереджуючись на тому, щоб забезпечити нормальну передачу нескладених екзаменів. Вирішено створити спеціальні групи викладачів, щоб не було ніяких накладок впродовж усього літа.

Багато зауважень висловлено щодо формування студентських будзагонів. Зобов'язано деканів брати неодмінну участь у підборі їхніх командирів.

За рахунок центру НТТМ

Той, з молодих учених і спеціалістів ВПІ, хто бажає підвищити і вдосконалити свої знання і професійну підготовку з проблем економіки та науково - технічної діяльності, а затім взяти активну участь в пропаганді і популяризації цих життєво важливих питань розвитку і перебудови нашого суспільства, може цього досягти, отримавши відрядження ректорату в м. Севастополь. Заняття розпочнуться в 1991 році.

Та для цього слід звернутися до декана відповідного факультету, який повинен представити списки кандидатів на навчання в центр НТТМ до 30 квітня 1990 року.

В Севастополі слухачі будуть забезпечені готелем, навчальними посібниками і спеціальною літературою, технічним обладнанням для занять, можливістю публікації своїх праць.

Навчання здійснюватиметься за рахунок коштів центру науково-технічної творчості молоді (НТТМ).

За довідками звертатися: ГУК, кімната 209, тел. 4-63-04; 634.

С. ТКАЧЕНКО,
проректор з наукової роботи.

Оголошення

24 квітня відбудуться партійні збори комуністів інституту з порядком денним:

— Висунення кандидатів у делегати на XXVIII з'їзд КПРС, XXVIII з'їзд Компартії України; вибори делегатів на XXVIII обласну партійну конференцію.

— Обговорення проектів Платформи ЦК КПРС і Статуту КПРС та Програмних принципів діяльності Компартії України.

Збори відбудуться о 16.00 в клубі ВО «Термінал».

ДО 45-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ

На передньому краї

Велика Вітчизняна війна тривала 1418 діб. Григорій Іванович Плахотнюк відбув безпосередньо у її боях 1113 днів і ночей. Спокійна ця бухгалтерія розкладається на чотири ордени — два Червоної Зірки, два — Вітчизняної війни, на два поранення — в голову і груди, на п'ять переформувань, коли в дивізіях, з якими наступав, відступав, виходив з оточення зоставалося людей стільки, що їх можна було порахувати на пальцях.

Найосновніше враження війни — що це нелюдськи важка робота без перепочинку. Випало починати в саперних підрозділах (за професією військовий інженер) під Ржевом, який перебував в окупації 18 місяців, а Григорій Іванович впродовж чотирнадцяти місяців брав участь у його звільненні.

— Це був труд, з яким відтоді нема чого порівняти. Розміновували залізниці, нейтральні поля, передову, копали окопи, траншеї, готували артилерійські позиції — в артилерії постійно бракувало людей і на виручку їй ходили інженерні війська.

Випало Григорію Івановичу брати участь в знаменитій операції «Багратіон», коли задля несподіванки наступу, напрямом головного удару були вибрані малопотужні і малопрохідні дороги через Білоруські болота, які вирішили зробити і потужними і легкохідними. Чи треба доводити, що це було завдання неймовірної складності, але його виконали і знову ж таки, в основному, інженерні війська.

Війна для Григорія Івановича скінчилась не 9, а 18 травня під Моравською Остравою, де «доконували» залишки угрупування Шернера, яке не визнало капітуляції гітлерівської армії. До-ко-на-ли!

По війні командував різними підрозділами Закавказького військового округу, зокрема, брав участь в спорудженні різних інженерних споруд на тій дільниці радянсько - іранського кордону в Азербайджані, яку не так давно було оголено на протязі півтораста кілометрів безглуздими і малозрозумілими діями безвідповідальних елементів екстремістського штибу.

Потім Григорій Іванович скінчив інженерну академію імені Куйбишева і взявся за формування однієї з перших частин ракетної армії Радянського Союзу. Ця частина була занесена на Дошку Пошани ракетних військ, а полковник Плахотнюк нагороджений орденом «Знак Пошани».

Другий етап долі цього великого трудівника починається з сімдесят першого року, коли він звільнився з армії і став інженером в проектному інституті агропрому — проектував, переважно, сільські дороги Вінницької області. Зараз Григорій Іванович очолює в нашому інституті відділ охорони праці, утверджуючи своєю поведінкою, вмінням переконувати і віднаходити в роботі головне стародавню істину про те, що не місце красить людину, а людина місце. Коли бачиш, як він працює, на яких акцентах наголошує, то й справді переконуєшся, що його служба має вирішальне значення для порядку й дисципліни у вузі.

Дві доньки, п'ять внуків, два правнуки — це з сімейної бухгалтерії Плахотнюків. Все добре у родині ветерана війни і праці, відставного полковника. Втім, Григорію Івановичу зовсім не пасує слово «відставний». Людина, яка звикла бути на передньому краї, будь-яку справу робить з такою самовіддачею, що вона знову і знову стає переднім краєм.

В. ІВЧЕНКО.

ПОПОВНЕННЯ НАУКОВЦІВ

З кожним роком все більше в нашому інституті науковців, котрі захистили кандидатські дисертації. Лише останнім часом їх кількість зросла на п'ять чоловік.

Взяти, приміром, Г. Л. Лисенка — наукового співробітника кафедри нарисової геометрії і машинної графіки.

Впродовж кількох років Геннадій Леонідович під керівництвом професора, доктора технічних наук В. П. Кожем'яко плідно працював над проблемами оптоелектронного логіко - часового процесора для паралельної обробки і перетворювання інформації. Водночас він успішно склав кандидатський мінімум, отримавши з усіх трьох предметів четвірки.

А оце недавно друзі і товариші по роботі поздоровили молодого науковця з отриманням вченого ступеня кандидата технічних наук.

Відмінно зарекомендував себе на кафедрі радіотехнічних пристроїв її науковий співробітник О. М. Ткаченко. Не припиняючи основної роботи, він наполегливо і цілеспрямовано поглиблював свої знання в напрямку імітаційного моделювання при діагностиці цифрових схем радіоелектронної апаратури. Власне, ці питання і стали темою його кандидатської дисертації, яку він підготував під керівництвом доцента В. К. Задорожного.

Таким же шляхом до вченого ступеня кандидата технічних наук йшов науковий співробітник кафедри АСУ О. М. Роїк. Він досконало вивчив методи і засоби вимірювання і перетворення параметрів в системах покомпонентного діагностування. На основі систематизації і узагальнення отриманого матеріалу Олександр Митрофанович захистив дисертацію. Його науковим керівником був доцент М. П. Байда.

А. ЦІСАР,
завідуюча відділом аспірантури ВПІ.

Республіканський семінар

Академія наук УРСР на базі кафедри прикладної математики і обчислювальної техніки ВПІ провела семінар «Цифри Фібоначчі і їх застосування».

Його учасниками стали вчені нашої республіки, РРСФР і Білорусії, а також кафедр обчислювальної техніки, прикладної математики і спеціалісти СКТБ «Модуль», працівники лабораторії, якою керує доцент Л. Н. Гейвандов.

Головну доповідь — «Принцип золотої пропорції в науці і природі» — зробив завідуючий кафедрою, доктор технічних наук, професор О. П. Стахов.

На запрошення інституту взяв участь в семінарі і виступив з доповіддю «Енергетично-математичний код природи» польський вчений і публіцист Ян Гжезрельський.

О. СОЛЯНИЧЕНКО,
доцент.

Свято студентів Іраку

13 квітня у Москві відбулася конференція Генеральної спілки студентів Іракської Республіки, присвячена 42-й річниці створення цієї організації.

Центральним її лозунгом є — «За вільне студентське життя, за краще майбутнє». Керуючись цим гаслом, Генеральна спілка відіграє важливу роль в справі організації і підтримки діяльності національних студентських спілок в арабських країнах, об'єднанні прогресивного студентського руху в регіоні, а також Ліги іракських студентів в СРСР.

Особисто я, як учасник цієї конференції, виніс з неї багато хвилюючих вражень, отримав чітку орієнтацію в практичній роботі по вдосконаленню діяльності нашого земляцтва у ВПІ.

Х. МУБАРАК,
аспірант.

ТІЛЬКИ ДЛЯ МОЛОДШИХ КУРСІВ

Читальний зал науково - технічної бібліотеки інституту для студентів I—III курсів не пустує ніколи. Він користується широкою популярністю серед майбутніх інженерів. Щодня послугами залу користується понад 500 студентів.

Фонд залу надає можливість користуватися підручниками зі спеціальних навчальних предметів, посібниками, методичними вказівками і розробками, розрахунково - графічними завданнями, методикою виконання лабораторних робіт, тощо.

На знімку: старший бібліотекар читального залу для студентів молодших курсів **Наталя Іванівна Золотарьова** за видачею літератури.

Про техогляд транспорту

З 1 січня 1990 року розпочався державний технічний огляд автмобілів і причепів, як державних, так і власних.

Він передбачає оцінку технічного остану транспортних засобів, уточнення їх чисельності, приналежності та інших реєстраційних даних. Це є також способом профілактики в боротьбі зі злочинними зазіханнями на транспортні засоби.

Під час техогляду ведеться контроль за медичним обстеженням водіїв, який проводиться згідно наказу Міністра охорони здоров'я СРСР через кожні 5 років (для людей пенсійного віку і інвалідів огляд — через кожні два роки).

Технічний огляд автотранспорту проводиться державтоінспекцією за місцем реєстрації на спеціально обладнаному майданчику по вулиці Сабарівське шосе (в п'ятницю з 16-ї і 19-ї години; в суботу з 9-ї і 14-ї години).

Власник автотранспорту при цьому повинен представити працівнику державтоінспекції паспорт, посвідчення водія, технічний паспорт, медичну довідку, квитанцію за техогляд (1 карбованець 50 копійок за автомобіль і 1 карбованець за мотоцикл), автопричеп, квитанцію щорічного додатку за автомобіль (з розрахунку 50 копійок за автомобіль і 30 копійок за мотоцикл з однієї кінської сили), талон токсичності із станції технічного огляду.

Якщо технічний огляд автомобіля був проведений на СТО, то необхідно пред'явити довідку про технічний стан автомобіля і вищевказані документи. Після звірки номерних даних автомобіля і перевірки автошин державтоінспекція зробить відмітку про технічний огляд.

В 1990 році технічному огляду підлягають транспортні засоби, випущені в парні роки — 1968, 1970, 1972 і так далі. Принцип поділу тут такий: ті, котрі зійшли з конвейєра в 1989-му та інших непарних роках, оглядатимуться, відповідно, в такі ж роки. І такий же порядок стосовно машин, котрі випущені в році, що закінчується парною цифрою. Податок за транспортні засоби сплачується щорічно до 1 липня.

З кожним роком зростає кількість автотранспорту, тісно стає на дорогах. В цих умовах від кожного водія залежить і суворе дотримання дисципліни і технічного стану автомобіля, бо недотримання цих вимог призводить до трагічних наслідків.

Так, в минулому році в Ленінському районі зареєстровано 77 автоаварій, внаслідок яких загинуло 6 чоловік і травмовано 81. Навести порядок на дорогах можна тільки спільними силами, коли буде висока дисципліна водіїв і технічно справний автотранспорт.

В. СЕМЕНЮК,
старший автоінспектор ДАІ Ленінського РВВС.

Улыбки весны

Вновь в одуванчика одежде
Самому солнышку под стать
Весна шагала, как и прежде,
Живою радостью опять.
Скворцовой стайкой прокатилась,
Не зная устали ничуть,
Белой черемухой раскрылась
И двинулася дальше в путь:
То перелеском, то опушкой,
То ручейком, то звоном дня.
Она шагала с добрым чувством,
К себе все светлое маня.
«Я здесь, я здесь», — кукушка бойко
«Иду, иду», — шумел ручей,
Весь лес запел на диво звонко,
Чтоб быть по нраву только ей.
«Как хорошо, что с вами рядом,
Что вы мои, а ваша — я.
Берите все мои наряды,
Добром пусть полнится земля».

* * *

Будут розы, пионы в цвету,
Васильки расцветут утром рано,
Но в душе я лелею мечту
Вновь дождаться цветенья тюльпанов.
В них я вижу дыханье огня
И улыбку зари, как надежду,
И они покорили меня,
Я пред ними в долгу, как и прежде.
С чем сравнить их? Нет мерки такой
Чтоб измерить души переливы.
Я ношу их повсюду с собой
И горжусь, что в душе они живы.

А. ЕНИСЕЕВ.

СПОРТ СПОРТ

Пам'яті Башира Євлоєва

Башир Євлоєв, студент інженерно - будівельного факультету, не дожив і до двадцяти, але навіть у цьому віці він встиг чимало — був кандидатом у майстри спорту з самбо, став кавалером орденів Червоного Прапора і Червоної Зірки. Башир загинув на полях Афганістану, але ім'я його в нашому інституті не забуте. Заслуга в цьому насамперед — кафедри фізвиховання, яка оформила стенд з його портретом, а тепер ось хоче зробити регулярними змаганнями на честь його пам'яті.

Перші такі змагання з самбо відбулися 27—28 березня. З словом про життя і подвиг Башира Євлоєва виступив завідуючий кафедрою фізвиховання Я. І. Кулик. Пам'ять мужнього спортсмена і студента було вшановано хвилиною мовчання. Серед факультетів переможцями стали — машинобудівний, радіотехнічний і інженерно - будівельний. А в особистому заліку першість здобули Олексій Тиндик (МБФ), Юрій Лозінський (МБФ), Віталій Крук (РТФ), Ігор Горбачов (ІБФ), Ваган Даурярі (ІБФ), Іван Мартюхін (РТФ), Іван Мартинюк (МБФ).

З історії спорту

Два зали уже оформлено в музеї спортивної слави на кафедрі фізвиховання ВПІ. Перший з них — сягає давніх, глибинних витоків. Цікаво дізнатись, що фундатор і засновник нашого інституту Р. Ю. Кігель, наприклад, був перед війною чемпіоном Черкас з гімнастики, що колишній ректор ВПІ І. В. Кузьмін досить успішно займався десятиборством, доцент І. Б. Матвеєв був чемпіоном України і Союзу з бігу на 400 метрів, проректор Ю. А. Буренніков очолював першу інститутську футбольну команду.

Музей кафедра влаштовує власними силами — самі відновлюють історію, збирають експонати, готують стенди. До кінця року буде оформлено всі чотири зали.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17.

БЮ 01219. Зам. 2611. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

ХАЙ ЖИВЕ І ТРАВНЯ — ДЕНЬ МІЖНАРОДНОЇ СОЛІДАРНОСТІ ТРУДЯЩИХ!

Першотравень — міжнародний день солідарності людей праці всієї планети. В цей день по-особливому відчувається зв'язок часів, спільність інтересів трудящих різних країн і континентів.

Першотравень став оглядом сил трудящих, символом їх боротьби за свої права, за демократію, за соціалізм. В Першотравні сьогоднішніх днів знаходять своє відображення всі особливості, труднощі і протиріччя сучасного етапу протиборства труда і капіталу. На його святкування накладає відбиток і національна специфіка окремих країн.

Нинішнє свято виступає в багатоцвітті прапорів, зелені. В цей день прозвучать і повідомлення про трудові справи і заклики поглиблювати, вдосконалювати перебудову, зміцнювати її конкретними ділами.

Багаточисельні маніфестації, мітинги, збори, які проходять в день Першотравня в багатьох країнах, демонструють силу солідарності людей праці, справляють сильний вплив не лише на долі робітничого, визвольного руху, але і на долю всього людства.

Ідеї Першотравня — ідеї інтернаціоналізму і солідарності в ім'я миру, прогресу, щастя народів, вони надихають мільйони і мільйони людей праці на всіх континентах.

ЦИФРИ І ФАКТИ

1 травня 1890 р. розпочалось святкування першотравневого свята, як Дня міжнародної пролетарської солідарності. Тоді масові маніфестації відбулися в країнах Західної Європи і Америки.

В Росії перша маївка пройшла 1891 року. Її підготувала і провела соціал-демократична організація М. І. Бруснєва в Петербурзі. Вона була організована за Нарвською заставою, як таємні збори, на яких присутніми були 200 чоловік.

Перші першотравневі маніфестації в Японії пройшли в 1898 р., в Китаї — в 1922 р., в Індії і на Філіппінах — в 1930 р. В 1945 р. розпочалось святкування на Африканському континенті.

ЮНАКИ І ДІВЧАТА! БЕРІТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ У ПРАЦІ, ОВОЛОДІВАЙТЕ ЗНАННЯМИ, ВЧІТЬСЯ УПРАВЛЯТИ ДЕРЖАВОЮ! У ВАШИХ РУКАХ МАЙБУТНЄ ВІТЧИЗНИ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 16 (388) П'ятниця, 27 квітня 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

Партійне життя

Збори, що не відбулися...

Втім, вони ніби й відбулися, бо автор цієї замітки сам просидів на них дві з лишком години. Але за партійним статутом тільки те зібрання комуністів має спроможність приймати обов'язкові для всіх рішення, в якому бере участь не менше половини парторганізації.

В парторганізації ВПІ 752 члени КПРС. Зареєстрували участь у зборах 422 чоловіки, а коли дійшло до принципових голосувань, з'ясувалось, що знаходиться в залі тільки 376. Зрештою, цього «кворуму» цілком вистачило б, щоб приймати відповідні рішення, але декому надокучило сидіти на зборах, декому забаглося побігти кудись у власних справах, вони вставали і йшли, наче це не партійні збори, а нудний сход вуличного комітету, де будуть говорити про іржаві труби і порвані загорожі.

Тим часом, на зборах мали обрати делегатів на обласну партконференцію, кандидатів у делегати на чергові з'їзди КПРС і Компартії України, обговорити важливі передз'їздівські документи. Власне, уже й працювали над цим порядком денним, як тут з'ясувалось, що нема «кворуму».

Халепа та й годі. Проте на фоні цієї халепи проглядається той стан непевності і спаду дисципліни, що характерний сьогодні для всієї партії. Збори доведеться скликати заново, але, на жаль, своїх кандидатів у делегати на Всесоюзний і республіканський з'їзди ми назвати не зможемо — 26 квітня минув останній строк їх висунення. Та, мабуть, так нам і треба. Що надбали, те й зібрали.

Залишається втішитись тим, що ніякі уроки дарма не минають. Стало зрозумілим, що наступні збори доведеться починати не з висунення делегатів, а з обговорення передз'їздівських документів. Це допоможе з'ясувати настрої комуністів, їхні позиції, а відтак і обрати найдостойніших.

В. ІВЧЕНКО.

Добро на виліт

В авіацію Петро Іванович Романюк пішов за комсомольською путівкою. Люди старшого покоління добре пам'ятають, як на початку тридцятих років ВЛКСМ взяла шефство над Військово-Повітряними силами країни, зобов'язалась разом з Тсоавіахімом підготувати сто тисяч льотчиків.

Пятий океан кликав молодих, сміливих, закоханих у літальні апарати, людей.

Вибір на користь «небесної» професії зробив і третьокурсник Одеського механіко-технологічного технікуму Петро Романюк, колишній робітник цукроварні, син сільського комунара. Далеко від'їздити не довелось, бо в приморському місті діяла авіаційна школа, курсантом якої став учорашній студент технікуму.

Йшов 36-й. Чорні хмари війни все ближче насувались на нашу Батьківщину. Країна, її армія, флот готувалися до відсічі фашистської навали.

Отримавши звання старшини-пілота і пригвинтивши чотири трикутники до петлиць, Петро Романюк по закінченню навчання в Одеській авіашколі, їде у Московську школу спеціальних служб ВПС. Не мине і двох років, як Романюку присвоять звання військового техніка другого рангу, що на той час відповідало званню лейтенанта, а сам він, тільки-но атестований командир РСЧА, очолить службу метеорозвідки в одній з авіаційних частин, що дислокувалася в Заполяр'ї. Згодом військового техніка переводять в підрозділ метеослужби 261-ї авіаційної дивізії. В цьому з'єднанні молодий командир пройде фінську кампанію і всю Велику Вітчизняну війну.

Що ж являє собою метеослужба в авіації, без дозволу якої не станеться жодного вильоту, не підніметься в повітря жодна ескадрилья? Існувало тоді таке беззастережне поняття, як льотна чи нельотна погода. В авіації з ним рахувалися всі — від маршала до рядового пілота. І перш ,ніж спланувати бойову операцію, всі авіаційні воєначальники вимагали від метеорологів прогнозу погоди і синоптичної карти.

Сотні таких документів довелось скласти за роки війни офіцеру П. І. Романюку, вилітати в метерозвідку, брати метеодані від партизан, цивільних метеопостів з батальйонів аеродромного обслуговування, наземних частин.

Чого варта лише метеорозвідка. Дані беруться в бойовому польоті. Один з таких особливо запам'ятався тодішньому капітану Романюку.

На СБ він, як штурман літака, разом з командиром екіпажу майором Степаном Кухарцем вели розвідку в районі ріки Свір, під Ленінградом. Німці відкрили шалений зенітний вогонь, в дію вступили ворожі винищувачі. Маневруючи літаком і кулеметними чергами, екіпаж швидкісного бомбардувальника успішно виконав бойове завдання і непошкодженим приземлився на своєму аеродромі. А таких вильотів у Петра Івановича безліч. Дивізія охороняла небо Мурманська, куди на той час прибували американські і англійські каравани зі зброєю і продовольством по, так званому, ленд-лізу.

Мурманськ в роки війни був портом великого стратегічного значення і охорона його від фашистської авіації, її бомбових ударів покладались на 7-му повітряну армію, якою командував тоді генерал-полковник авіації Красовський. До

(Закінчення на 2-й стор.).

ОБРАНІ ДЕПУТАТАМИ

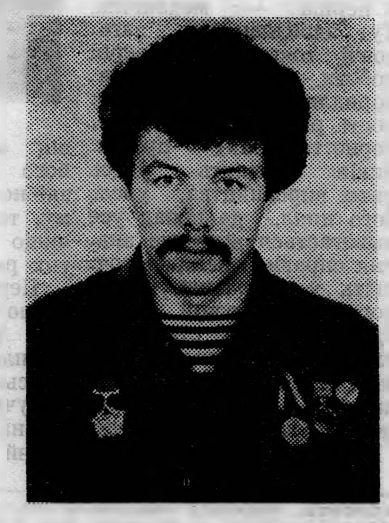

20 квітня на черговому турі виборів представники нашого інституту **Борис Павлович Зель,** старший науковий співробітник кафедри АІВТ (на фото ліворуч) і студент інженерно-будівельного факультету **Сергій Михайлович Онуфрійчук** (на фото праворуч) обрані депутатами Ленінської районної Ради народних депутатів.

Вітаємо їх від щирого серця і бажаємо всіляких успіхів на цій многотрудній ниві.

МІРЯЛИ РАДІАЦІЮ

Кому вірити?

19 квітня «Вінницька правда» опублікувала звіт із засідання круглого столу під заголовком «Відлуння чорнобиля». Йшлося про стан радіаційного забруднення у Вінниці та області. Виступали лікарі різних рангів і служб. Репліка завідуючої неврологічним відділенням Вінницької центральної районної лікарні О. А. Кноп відгукнулась помітною тривогою в нашому інституті. Річ у тім, що Олена Анатоліївна поставила питання: **«чому в клуої політехнічного інституту дозиметр показує 40 мікрорентген?»**

Отже, привід для тривоги більше, ніж достатній. Газета вийшла минулої п'ятниці. Того ж дня, не відкладаючи в довгий ящик, служба інститутської цивільної оборони зробила заміри в усіх без винятку приміщеннях клубу і з'ясувала, що рівень радіації на вході 16 мікрорентген, всередині — 14. Таким чином, на щастя — досить далеченько від панічних цифр О. А. Кноп.

На жаль, шановна Олена Анатоліївна перебуває зараз на курсах підвищення кваліфікації в Ленінграді і не вдалося дізнатись, з яких джерел вона черпала інформацію. Однак розмова за круглим столом «Вінницької правди» підняла завісу над ще одним службовим секретом нашої командно-адміністративної системи — виявляється, що про рівень і стан радіації після чотирирічного «ювілею» Чорнобиля мало що знають навіть ті відповідальні особи, яким про це належало б знати геть і найпотаємніші дрібниці. Та ж Олена Кноп стверджує, наприклад, що в грудні і січні радіація на Вишеньці перевищувала сто мікрорентген.

Чиї це дані? Ким зафіксовані?

Господь його знає. Віднесемо це на рахунок надмірної емоційності завідуючої неврологічним відділенням Вінницької райлікарні, хоч у таких випадках керуватись емоціями небезпечно і безвідповідально — надто болісна тема і доходить вона до серця кожного.

З іншого боку — сто мікрорентген це дуже небезпечно, чи ні? А сорок? Які тут нормативи?

Нема нормативів. Неозброєним оком видно тільки те, як обласна санепідстанція, надто в особі її завідуючої радіологічним відділом З. М. Міхеєвої, намагається довести, що рівень радіації у нас цілком благополучний, але міряти його треба тільки одним приладом ДРГ-01Т. Мовляв, це еталон, це арбітр, це суддя над суддями. Але чому?

Чи не тому, що ДРГ-01Т випущений уже після Чорнобиля і цілком можливо навіть на догоду командармам адміністративної системи, для заспокоєння народу?

ДРГ—01Т справді показує, що рівень радіації у Вінниці піднявся ненабагато в порівнянні з тим, який був до Чорнобиля. Але шановна санепідстанція не говорить про те, що дочоронобильський рівень вимірювався не «перебудовним» ДРГ-01Т, а приладом типу РПГ-4-01 зокрема, СРП-68-01. Цей прилад, з точки зору науковців кафедри загальної фізики нашого інституту є резонансним щодо гама-променів цезію, тоді як ДРГ-01Г «глуховатий» до них. Іншими словами, саме на цезій він реагує значно слабше... Чи не тому його так хочеться зробити еталонним? Чи не тому санстанція наполегливо приховує дочоронобильські рівні радіації, виміряні з допомогою СРП-68-01?

До речі, 24 квітня група в складі начальника штабу цивільної оборони ВПІ В. С. Крижанівського, начальника штабу ЦО СКТБ «Модуль» І. О. Калісевича, начальника служби радіаційного і хімічного захисту ЦО інституту С. Г. Авдєєва та редактора газети «За інженерні кадри» І. С. Волошенюка зробила виміри радіаційних рівнів в усіх кінцях нашого інститутського містечка. Виконувалось це «еталонним» ДРГ-01Т і «опальним» СРП-68-01. Так от, обидва прилади засвідчують більш-менш однакові рівні радіації **в повітрі**, тобто, коли йдеться про загальний гама-фон, а коли кладеш їх на землю, там, де нагромаджується **цезій**, СРП дає показник неодмінно вищий. Виходить, що спеціалісти недарма насмішкувато називають ДРГ-01Т «брехунцем».

А тому для повної інформації подаємо дані вимірів обох приладів на входах: до учбового корпусу № 1 — **20(23)**, стоянка біля корпусу № 1 — 40(43), ГУК— 18(20), корпусу № 2—21(24), клубу (вхід) — 16(20), всередині — 14(18), стоянка біля гаражів — 30 (38), СКТБ «Модуль» (вхід) — 26(40), їдальня — 20(23), гуртожитки: № 1 — 19(22), № 2 — 16(20), № 3—23 (26), № 4—18(20), № 5—14 (23), № 6—14(16), житловий будинок викладачів і співробітників — 22(25), ІБФ—23(24), ЕФ—17 (18), стадіон —15(22), доріжки стадіону — 21 (23), вхід до кафедри фізвиховання— 13(16).

МОЛОДИЙ СПЕЦІАЛІСТ: ЯКІ Ж ПІЛЬГИ?

Часто до нас в органи прокуратури звертаються молоді спеціалісти, направлені на роботу в м. Вінницю з різних учбових закладів, з проханням роз'яснити їх права щодо отримання житлової площі. Такі запитання виникають у молодих людей і на підприємствах, і в установах.

Сьогодні роз'яснення стосовно цієї теми розмови дає помічник прокурора міста О. Н. Камінський.

Згідно житлового законодавства деяким категоріям громадян надано право позачергового отримання житлових приміщень. Ним користуються і молоді спеціалісти. В даному випадку мова йде про забезпечення житловим приміщенням осіб, направлених згідно розподілу на роботу в іншу місцевість після закінчення аспірантури, клінічної ординатури, вищих, середніх спеціальних, професійно-технічних й інших навчальних закладів.

З числа вказаних осіб, найбільш багаточисельну категорію складають молоді спеціалісти, що закінчили вищі і середні учбові заклади. Надання їм житлових приміщень здійснюється у відповідності з Постановою Ради Міністрів СРСР від 15 липня 1981 року № 677 «Про гарантії і компенсації при приїзді на роботу в іншу місцевість». Береться до уваги і Житловий кодекс УРСР і Положення про розподіл і використання в народному господарстві випускників вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, затверджених Держосвітою СРСР, Держпланом СРСР, Міністерством юстиції СРСР за погодженням з ВЦРПС від 1 серпня 1988 року.

Вказаною вище постановою Ради Міністрів СРСР встановлено, що робітникам, які направляються в порядку розподілу на роботу в іншу місцевість і членам їх сімей, підприємства, установи або виконкоми місцевих Рад народних депутатів зобов'язані при приїзді надати поза чергою житлове приміщення.

Місце в гуртожитку (кімната для сімейних), орендоване житло — є тимчасовим заходом забезпечення молодого спеціаліста і членів його сім'ї житловою площею.

Правом на першочергове отримання житлового приміщення користуються молоді спеціалісти, що закінчили вищі і середні спеціальні навчальні заклади **з відривом від виробництва** і направлені на роботу в порядку, установленому названим Положенням... **при умові, що вони працюють за місцем призначення.**

На осіб, котрі закінчили ці учбові заклади і яким комісією по персональному розподілу **надана можливість самостійного трудовлаштування,** на молодих спеціалістів, **працюючих не на тому підприємстві, куди вони були направлені,** а також на тих, хто за будь-яких причин тимчасово не працює, **це право не розповсюджується.**

Права і обов'язки молодих спеціалістів виникають після видачі посвідчення - направлення на роботу установленого зразка.

Молоді спеціалісти, що отримували стипендію за рахунок засобів підприємства або організації, при розподілі звично направляються на ті ж підприємства, тобто за місцем проживання, тому правом на пільги при забезпеченні житлом вони не користуються. Винятком є випускники, які до направлення на навчання проживали в гуртожитку або орендованій житловій площі.

Говорячи про забезпечення молодих спеціалістів ізольованими житловими приміщеннями, на користування якими укладається договір найма, закон має на увазі надання їм у безстрокове користування житлового приміщення в будинку державного або громадського житлового фонду, призначеного для постійного проживання.

У відповідності із згаданою постановою Ради Міністрів СРСР від 15 липня 1981 року № 677, а також з врахуванням загальної направленості встановлених для молодих спеціалістів пільг житлові приміщення їм повинні надаватись по приїзді поза чергою. При відсутності можливості надання їм житлового приміщення одразу ж при приїзді на основі ст. 46 житлового кодексу УРСР **молодий спеціаліст зараховується в окремий список осіб,** що користуються правом позачергових приміщень.

Згідно Положення про розподіл випускник, що закінчив повний курс навчання, захистив дипломний проект, здав державний екзамен, вважається молодим спеціалістом протягом трьох років з дня укладення з ним трудового договору з адміністрацією підприємства (для випускників медичних вузів рахунок цього строку починається після закінчення річної спеціалізації — інтернатури).

Ті, хто через незалежні від них обставини, протягом вказаного строку роботи житлове приміщення не отримав, **не втрачають права на позачергове забезпечення житлом, якщо продовжують працювати на тому ж самому підприємстві, куди вони були направлені при розподілі.**

ДОБРО НА ВИЛІТ

(Початок на 1-й стор.)

її складу і входила 261 дивізія, де начальником метеослужби був П. І. Романюк, кавалер двох орденів Вітчизняної війни, Червоної Зірки, двох медалей «За бойові заслуги».

Учасник зняття блокади Ленінграда, оборони Радянського Заполяр'я, майор у відставці П. І. Романюк після звільнення у запас ось уже двадцятий рік трудиться в інституті. Порядкує в їдальні, займаючи там посаду коменданта. І в тому, що цей заклад громадського харчування в своїй системі на хорошому рахунку, є заслуга і Петра Івановича, колишнього невтомного і мужнього трудівника Великої Вітчизняної війни.

Д. БОРИСОВ.

ДЕНЬ ПІШОХОДА СКАСОВАНО

З метою зниження шкідливих речовин в атмосфері від автомобільного транспорту у Вінниці з 13 листопада 1989 року був впроваджений День пішохода.

Однак останнім часом більшість керівників підприємств та організацій, власників індивідуального автотранспорту продовжують користуватись у День пішохода автотранспортом. Аргументи такі: «У нас демократія», «Я машину купив і буду їздити».

Внаслідок цього кількість автотранспорту на магістралях міста в цей день практично не знижується.

Враховуючи те, що в рішенні не передбачені заходи адміністративної відповідальності за його порушення та непроявлення високої свідомості з боку власників автотранспорту за його виконанням, виконком міської Ради народних депутатів рішенням від 20.03. 90 р. скасував День пішохода.

Майстри

СКТБ «Модуль» вже давно органічно вписався в навчальну і науково-технічну структуру інституту. Його сім дільниць виготовляють в основному інформаційно-обчислювальну техніку. І не лише на замовлення кафедр і науково-дослідних лабораторій вузу, але й для інших підприємств і наукових закладів країни.

Чи не однією з провідних дільниць СКТБ є перша — механічна. Тут здійснюються заготовчі, токарні і фрезерні роботи. Від вміння, розпорядливості і майстерності робітників та інженерно-технічних працівників залежить увесь ритм виробництва, увесь його цикл, де понад усе вимагається відмінне знання справи, ювелірна точність у виконанні технологічних операцій. Адже йдеться про створення електронних приладів і машин на основі найсучасніших досягнень науково-технічного прогресу.

Багато тут залежить

від керівника дільниці, його організаторських здібностей, професіоналізму, технічної підготовки, якщо хочете, від особистих рис характеру.

Перший механічний повезло. Ось вже тривалий час її очолює комуніст Василь Іванович Сорочинський. **(на знімку праворуч).** Працює він у нас п'ятнадцять років. А трудовий шлях починав токарем на одному з вінницьких заводів.

Людина він душевна, привітна, як кажуть, комунікабельна, але в той же час вимоглива до себе і підлеглих. Добре розуміється в матеріалах, режимах роботи верстатного парку, технології виробництва. Якщо у когось з робітників не ладиться робота, діє за принципом: «Роби, як я», тобто, сам стає за верстат і покаже, як треба виготовити деталь.

Саме тому Василь Іванович користується цілком заслуженим авторитетом в трудовому колективі дільниці. Молоді робітники недарма вважають його своїм головним наставником.

Такої однозначної думки і токар Сергій Повх. **(на знімку ліворуч).**

В «Модулі» він трудиться вже кілька років. Виріс з учня до фахівця четвертого розряду. За цей час освоїв роботу на кількох токарних верстатах. Сергію під силу виконання будь-яких операцій. Словом, універсал. Робітники його кваліфікації — золотий фонд нашого підприємства. І не випадково, що в ці дні С. Повху доручено виконання досить солідного замовлення Калинівського машинобудівного заводу, продукція якого йде в агропромисловий комплекс країни.

СКТБ «Модуль» успішно справився з квартальним завданням, виготовивши продукції на суму понад 800 тисяч карбованців, що значно більше планового показника. І тут немала заслуга таких, як Василь Іванович Сорочинський і Сергій Повх, їх товаришів по спільній роботі.

С. ГОСТЕВ,
заступник директора СКТБ «Модуль» по виробництву.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17. Зам. 2715. БЮ 03131 Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

Честь і слава радянському народові, який відстояв свободу і незалежність Батьківщини у Великій Вітчизняній війні

Борис ЗЕМЛЯКОВ,

капітан у відставці, колишній розвідник, учасник Великої Вітчизняної війни

ПОБЕДА не сама пришла,
Не с неба к нам она свалилась —
С фашизмом Русь жестоко билась,
Чтобы Победа к нам пришла.
В тяжелых схватках шли те дни,
Мы под Москвой врага помяли,
Под Тулой ребра посчитали,
А в Сталинграде обрекли.
НЕ МОГУ поверить,
Что война
Кому-нибудь
Была нужна.
Не слышал, чтоб
когда-нибудь она
народам мира
счастье принесла.
А мир, вот мир
везде на свете всем
Всегда сиял
счастливым огоньком.
И приносил и счастье
и покой
На шар земной.
ОДЕНЬТЕ ордена
и вспомните былое,
как шли в огонь и дым,
Огнем разя врага,
И знали, что война —
несчастье для народа,
что впереди — враги,
А за спиной — Москва.
Немало верст хришлось пройти
нам в гимнастерках фронтовых.
Их, как реликвии, храним
Для вас, для молодых.
Чтоб не забыл никто из вас,
какой ценой оплачен мир,
чтоб самым дорогим для вас
Был Мир! Мир! Мир!

Шануймо ветеранів

45 літ од війни. Сорок п'ять років від переможного салюту, який пролунав 9 травня 1945-го. Важко осягнути вулканічну радість тієї пори всякому, хто народився пізніше, але той, хто вийшов живим з пекельного горнила другої світової, перебув страшний кошмар окупації, мужньо вистояв за верстатами в голодному тилу, виходив за плугом на осиротілому без чоловічих рук колгоспному полі, той і досі зі щемом сердечним згадує ясний день сорок п'ятого, коли люди сміялись і ридали, ридали і сміялись, носили на руках кожного, хто був у солдатській гімнастерці, пригощали і шанували його, як найпершу людину країни, визволителя і рятівника всього білого світу.

Жаль, звичайно, що час випиває соки, вибирає кольори, вигублює повноту гам. Якби це стосувалось гіркоти нещасть, то хай би так і було, але це стосується й радості. Втім, спогад про Перемогу завше зі сльозами на очах, сивиною на скронях, запахом пороху, болістю ран. Шануймо ж наших ветеранів, шануймо, поки вони є, бо люди ці, як і ми, не вічні, ряди їхні рідіють. Придивімося до них пильніше і побачимо, що майже кожен може стати взірцем і прикладом на все життя. Порозмовляйте колинебудь зі Степаном Матвійовичем Андрощуком, який трудиться простим лаборантом на кафедрі іноземних мов. Трудиться він, звичайно, не задля заробітку — у відставного гвардії полковника пристойна пенсія. Трудиться він для того, щоб відчувати ритм і пульс сучасності — комсомолець тридцятих років, бойовий прикордонник, під час війни — начальник оперативного відділу військового з'єднання, після війни — командир полку. За його плечима оборона Москви, Сталінграда, звільнення міст Ростова, Маріуполя, Мелітополя, Миколаєва, Очакова, Акермана; держав — Румунії, Болгарії, Югославії, Угорщини. А придивіться, які ці плечі і досі по-молодому розвернуті, яка постава, яке благородство в кожному жесті і поруху! Порозмовляйте з Степаном Матвійовичем і, може, до вас перейде часточка його чарівної мудрості, чистих і високих переконань, чесного підходу до життя, вимогливості до людей і в першу чергу до себе. Це ті якості, які стоять в довгому ряду сьогоднішніх дефіцитів, але без яких ми не зможемо збудувати по-справжньому правової, працьовитої, високорозвиненої держави, бо кожна країна стоїть не на мріях і добрих намірах, а на підвалинах ділової роботи і нормальної совісті.

Давайте вчитися у ветеранів. Може б нам запровадити якийсь їхній клуб або лекторій? Скільки цікавого і повчального могли б там розповісти Віктор Кіндратович Шановський, Олександр Пилипович Скнар, Марк Ілліч Радомисельський, Пимен Харитонович Коваль, Роман Юрійович Кігель, Микола Степанович Макаренко, Леонід Олександрович Зотов, Василь Михайлович Привалов, Олексій Федорович Зубков, Михайло Дмитрович Веселов, Борис Аврамійович Земляков, Григорій Іванович Плахотнюк... Власне, цілою статею можна перераховувати одні лише прізвища, кожне з яких може правити нам за добрий приклад у житті. Не в кожному колективі є таке багатство, таке гроно достойних доль і біографій. Гріх великий не використати цього багатства сповна!

То ж, уклонімося нашим ветеранам доземно, щиро привітаймо їх з визначним ювілеєм і не забудьмо про них зразу після свята, як забували уже не раз, як звикли згадувати тільки принагідно, тільки тоді, коли це, як то кажуть, «лягає в рядок»!

Дорогі наші ветерани, сива наша гордість, наша честь! Бажаємо кожному з вас здоров'я і довголіття! Хай не болять вас фронтові рани, хай кожен ваш день буде світлим, як 9 Травня 1945-го, хай люблять вас люди так, як любили в останній день Великої Вітчизняної війни.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 17 (389) Понеділок, 7 травня 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

1416 ДНІВ І НОЧЕЙ

Так саме стільки часу я перебував на тій війні, в яку вступив 24 червня 1941 року в складі 51-го бомбардувального авіаційного полку далекої дії в званні військтехніка другого рангу і на посаді техніка бомбардувальника ДБ-3.

Перший бойовий виліт наш екіпаж, де командиром був старший лейтенант Демушкін, зробив на початку липня в район міста Кракова з метою розвідати дислокацію фашистських військ і з допомогою авіаційного фотоапарата АФА-13 зняти розташування німецьких частин. Справилися ми з цим завданням непогано. Встановили військовий аеродром поблизу Кракова, на залізничній станції — скупчення ешелонів з бойовою технікою, солдатами. По цих цілях скинули 10 фугасних бомб і тут же по рації повідомили командуванню координати виявлених ворожих об'єктів. Невдовзі полки нашої дивізії піднялись у повітря і завдали відчутного бомбового удару по фашистах.

Це лише один з епізодів фронтового життя. Поряд з виконанням непростих обов'язків авіатехніка доводилось літати повітряним стрільцем, бити чергами з швидкісного авіаційного кулемета по літаках і живій силі ворога. Сотні годин провів у польотах, а, в основному, забезпечував технічну готовність і бездоганну справність бомбардувальників.

За увесь період війни підготував 1078 бойових вильотів, на які доводилося витрачати і дні, і безсонні ночі. Скажу одне: війна — це важка, часто знесилююча, повсякденна праця. Так було в дні оборони Москви, Ленінграда, Сталінграда, так повторювалося в дні взяття Бухареста, Будапешта і штурму Берліна. Скрізь були потрібні важкі бомбардувальники.

Перемогу зустрів недалеко від міста Замостя, поблизу с. Волька Лабунська, де в ті, до сліз радісні, хвилюючі дні розміщався наш аеродром. Згадується імпровізований салют в ніч з 8 на 9 травня, в пам'яті ніколи не зітруться імена фронтових друзів, котрі не дожили до тріумфу наших доблесних Збройних сил.

Тим то й образливо стає, коли дехто з новоявлених історіографів і наших, і чужих прагне нанівець звести велич нашої Перемоги над фашизмом, знецінити бойові заслуги десятків мільйонів співвітчизників, які віддали своє життя на вівтар слави Вітчизни. Та твердо переконаний, що в історичній пам'яті людства, у людей з чистою совістю не зітреться все те добре, що зроблено радянським народом і його армією в грізну добу Великої Вітчизняної війни. Ми врятували світ від фашистської чуми. І в цьому велич нашого вікопомного подвигу.

М. АРХИПОВ,
начальник відділу ВПІ, підполковник у відставці, кавалер ордена Вітчизняної війни 1 ступеня, двох орденів Червоної Зірки.

У ДЕМ'ЯНСЬКОМУ КОТЛІ

У вересні 1941 року, коли війна безжалісно котилася по нашій радянській землі, я добровільно вступив до лав Червоної Армії. В ту пору мені ледь виповнилося сімнадцять. Але вважав себе цілком здатним стати на захист рідної Батьківщини, свого народу. Вагань не було. Було лише нестримне бажання піти на фронт. Саме таким патріотичним поривом була охоплена молодь того часу. І я не став винятком.

В ті важкі для країни дні в Саратовській області формувалась 2-а маневрено-повітряна десантна бригада для ведення бойових дій в тилу ворога. І коли в Ртищевському райвійськкоматі мені запропонували стати в стрій десантників, я охоче дав згоду.

Розпочалися заняття — нелегкі, націлені на прищеплення сміливості, рішучості, витривалості. Адже без цих якостей нічого і говорити про бійця повітряного десанту. Чого варті стрибки з парашутом та з повною викладкою, стрімкі марші...

Наприкінці грудня того ж року наша бригада перебазувалась в прифронтову смугу і розпочала активно готуватись до складної диверсійної операції.

Справа в тому, що завдяки наступальним діям Північно - Західного фронту 16-й фашистській армії було завдано крупної поразки: три дивізії розгромлено, а сім — оточено в районі Дем'янська (місто під Ленінградом, поблизу озера Ільмень). І ось тоді у нашого командування виник намір знешкодити штаб цього ворожого об'єднання. Відтак з числа бійців нашого батальйону, яким командував Герой Радянського Союзу Григор'єв, сформували групу спеціального призначення. До цього десантного підрозділу включили і мене.

Невдовзі зі Ступіно, що в Підмосков'ї, на літаках ТБ-3 нас доставили на передній

(Закінчення на 2-й стор).

У ДЕМ'ЯНСЬКОМУ КОТЛІ

(Початок на 1-й стор.).

край, який проходив у смузі 1-ої ударної армії. Група, поставлена на лижі, непомітно для німців проникла поблизу залізничної станції Личково в їх розташування, у, так званий, Дем'янський котел. На той час про нього багато писали газети, бо це було, по-суті, перше оточення нашою армією великої кількості фашистських частин.

Становище нашої групи було непомірно складним. Пошуки штабу велись, як правило, вночі. Притулку ніякого, бо всі хати були зайняті німцями. А зима тоді видалася сильно морозною. Правилами маскування заборонялось розводити багаття. Відпочивали прямо на снігу, харчувалися всухом'ятку, І, повторюю, вели пошук ворожого штабу. Та, як виявилося трохи пізніше, він був вивезений з оточення. Але наші рейди по місцях розташування фашистів дали багато цінних розвідувальних даних для командування фронту. Зокрема, ми виявили смугу укріплень, визначили бойові порядки німецьких військ, їх боєздатність, що мало певне значення для утримання їх в оточенні майже цілий рік.

Скажу більше, Дем'янський котел відіграв серйозну роль в тому, що група німецьких армій «Північ» так і залишилась в обороні, аж до прориву блокади Ленінграда і її повного зняття.

Я і мої бойові друзі - десантники, перебуваючи в цьому лігві, добуваючи розвіддані, сповна спізнали важкий тягар війни. В другій половині лютого у нас закінчились харчі. Одинадцять днів підряд ніхто й крихти не мав у роті. Підтримували сили снігом, що правив за воду. Поранені, обморожені, в кінці лютого ми пробилися до своїх. Під час прориву ворожого переднього краю я був важко поранений. Та десантники допомогли добратися в розташування наших військ.

Загоїв рани в Свердловську. Звідти направили комсоргом кулеметного батальйону 19 запасної стрілецької бригади. В сорок третьому за станом здоров'я (далось взнаки важке поранення) мене комісували по інвалідності.

...Нашій великій Перемозі вже 45. Для історії — відрізок невеликий, а для долі народу — доленосний. І хіба тільки для нашого? Ціною неймовірних жертв наша Армія, наш народ врятували людство від наймерзеннішої диктатури, від кривавого фашизму. І тому наша Перемога має світове, загальнолюдське значення.

Я горжусь тим, що належу до покоління переможців, людей, котрі в суворі години смертельної небезпеки для нашої Вітчизни, все зробили, аби відстояти її честь, незалежність, свободу, а в повоєнні роки, переборюючи надлюдські труднощі, відродили сплюндровані ворогом поля, заводи, міста, і села. То був теж всенародний подвиг в ім'я поколінь прийдешніх.

В. ШАНОВСЬКИЙ,
завідуючий кафедрою філософії, професор, доктор філософських наук, капітан у відставці, кавалер орденів Вітчизняної війни І ступеня і Слави III ступеня.

Домбайський перевал

Стояло спекотне літо 42-го. То був чи не найдраматичніший період війни. Гітлерівці наближались до Сталінграда. Наші війська залишили Нальчик, Кисловодськ, П'ятигорськ, Майкоп... Німці увірвалися в передгір'я Кавказу, згодом почали захоплювати його перевали.

На той час я був зарахований курсантом Орджонікідзевського гірсько - стрілецького піхотного училища. Не минуло й місяця нашого навчання, як темної зоряної ночі батальйон підняли по тривозі. Перед строєм начальник училища оголосив, що підрозділ в складі 270 курсантів і офіцерів направляється на виконання бойового завдання.

Розквартирувавшись неподалік Тбілісі, ми дізнались, що наш батальйон увійшов до 9-го окремого гірсько - стрілецького загону. Десь декада пішла на оволодіння скелелазання, екіпіровку альпіністським спорядженням, організацію тактичних і вогневих взаємодій в умовах гірської місцевості.

Час був скрутний. Долю Кавказу, Закавказзя, бакинської нафти вирішували буквально дні. І тому наш загін, не довчившись як слід був перекинутий в Сухумі, а звідтіля за допомогою коней та ішаків, пішим ходом дістався на Домбайський перевал, окремі тактичні вузли, якого вже захопили гірські стрільці з німецької дивізії «Едельвейс» і фінської — «Білі ромашки». Одразу скажу, що в них служили відбірні, добре навчені і треновані солдати, більшість— з професіональних альпіністів. Вони легко переносили кисневе голодування (на Домбаї висота понад 4 тисячі метрів над рівнем моря). А нам треба було ще акліматизуватися, але водночас і зав'язати бої, не пропустити фашистів через перевал, до Чорноморського узбережжя. Словом, ні кроку назад.

Саме тут, в горах Кавказу, здобув я фронтове хрещення. Діяли ми за методом розвідки боєм, знищуючи окремі групи гітлерівців, вузли опору. Наступила осінь, потім — зимові морози. Температура в горах сягала мінус сорок. І ось в один з розвідбоїв наш взвод натрапив на групу фашистів-фінів. Бачу, кремезний солдат прямує на мене з карабіном з багнетом наперевіс. Мій же автомат ППШ від морозу заклинило. Залишилось одне — схопитися врукопашну. Так воно і сталося. Фінну все ж таки вдалося завдати багнетного удару, але він прийшовся по диску автомата, далі — в праве стегно. Сутичка була короткою. Обидва повалилися на землю, кожен прагне витягнути ножа. На щастя підоспіли мої товариші. Поранений, я не покинув переднього краю. Вилікував фельдшер загону.

Потім в дні наступу Північно - Кавказького фронту наш загін збив німців з перевалів, брав участь у звільненні Майкопа, Краснодара, кубанських станиць. Під Єлизаветинською при прориві міцно укріпленої, «Голубої лінії» я отримав два важких поранення. Довелось пролежати в чотирьох госпіталях, поки до кінця не одужав. В гірсько - стрілецьких військах воювати мені було протипоказано.

Так я потрапив у зенітно-артилерійський полк протиповітряної оборони Закавказького фронту. Служив командиром взводу управління дивізіону. В Тбілісі, будучи комсоргом підрозділу, зустрів кінець війни.

Після демобілізації працював у школі військкерівником, вчився в П'ятигорській зуболікарняній школі. Згодом був призваний, як офіцер-медик, в Тихоокеанський флот. Поступив до військово - медичної академії. Після її закінчення працював начальником медслужби ракетного полігону в знаменитому тепер Капустиному Яру. Отримав звання Заслуженого лікаря УРСР, став начальником медслужби крупного військового об'єднання.

Війна для мене, як і для всіх солдат, — сувора школа випробувань на міцність характеру, фронтову співдружність, мужність, вміння будь-що долати труднощі, вистояти, як тепер кажуть, в найекстремальніших умовах. Так було на Домбайському перевалі, так було в переможному наступі на Північному Кавказі, щедро окроплених кров'ю моїх фронтових побратимів.

П. КОБА, полковник медичної служби у відставці, кавалер орденів Вітчизняної війни І ступеня, «За службу Батьківщині» III ступеня, двох медалей «За бойові заслуги», начальник профілакторію ВПІ «Супутник».

Важкі будні тилу

Володимир Сазонович Буличов народився під Москвою в 1926 році і на початок війни йому не було й п'ятнадцяти. Батько працював на військовому зводі, три старших брати пішли на фронт, а він 1 вересня — до восьмого класу. Залишилися в школі одні вчительки, стояла страшна холоднеча — не мали чим палити, багато людей евакуювалось, у класі сиділо 5 учнів і коли німець наблизився до Москви, школу розпустили.

Батьків завод, на якому він був працівником житлової служби, частково евакуювався на Урал, але значна кількість людей і обладнання залишилися й випускали все те, чого потребував фронт. При евакуації було багато плутанини, дехто погрів на цьому руки, а окошилось на Сазоні Буличові — завели на нього судову справу, бо пропало якесь майно. Мати, хвороблива, змучена недоїданням і холодом, щоденною тривогою за трьома синами, вмерла у грудні сорок першого, а на початку 42-го забрали батька. Через півтора року його визнають невинним і звільнять достроково, але факт є фактом — п'ятнадцятилітній Володя зостався круглим сиротою, маючи на руках сестру, інваліда І-ї групи. Ситуація й для мирної доби невесела, а для війни — тим паче.

На фронт Володю не брали, а на військовому заводі, де були одні молодиці й дівчата, місце знайшлося. Учнем токаря по дереву став юний Буличов.

— Що ми робили? Виточували деталь, таку дрібну, як шашечка — без неї не вибухала авіабомба. А дерева не вистачало. То ми зрізували ті березн, що росли за вікнами цеху.

По тому Володю перевели в цех деревозаготівлі і з січня сорок третього він поїхав на повал лісу — ялину, сосну, березу кряжували на паливо. Щодня то директор, то головний інженер з'являлися у паніці і тривозі.

— Ще одну, ще дві платформи додатково. Котельня вистигає.

— «Той час, — говорить Володимир Сазонович, — був у моєму житті схожим на епопею Корчагіна під Бояркою. Страшно допікав голод. Система була карткова — на суп видавали талончик на 20 грамів крупи, на кашу — 40 грамів. Пам'ятаю, взяв одного разу миску з борщем, а там одна кропива і вода — навіть скалочки жиру.

Перед війною ми поросятко тримали — навряд чи йому захотілося б мого обіду.

Я почав спухати. Натисне на щоку пальцем, а там утворюється і довго не зникає ямка. В буфеті на лісоповалі працювала дівчина, з якою до війни вчилися в одній школі. Побачила мене вперше і відсахнулась: «Володю! Що з тобою?» — став я невпізнанним.

Так було важко, що дехто не витримував. Ніби ненавмисне поранить собі руку сокирою чи уламком дерева, щоб хоч трохи перепочити. Не виправдати цього, але зрозуміти можна — не всі ж люди однакові.

Не легше було і в цеху. Щодня надурочні, вихідних нема, якщо не виконувався план, то навіть ночували на робочих місцях».

З листопада сорок третього Володю Буличова і білобілетника Івана Букіна, як єдиних чоловіків на весь цех, призначили вантажниками. Освітлювальна бомба важила 88 кілограмів, авіафугасна центнер. Двоє з великим зусиллям клали цю бомбу на спину сімнадцятилітнього Буличова.

— Ми там, на тилових харчах війни, не видолали б, якби не спирт. Була у нас тьотя Маня комірником. Ходили до неї просити спирту — то для очистки поверхні бомби перед паянням, то для написання трафаретів. Вона невдоволено бубоніла, але не відмовляла. Спирт — усе-таки річ калорійна. Це не в порядку пропаганди (я, звиняйте, не прихильник Бахуса), а для об'єктивної інформації. Тим часом, дисципліна була залізна, керували заводом — від директора до майстра — люди в погонах. Почули від мене запах на прохідній. Викликав директор. А в мене тільки руки довгі, величезні, розплескані, а все інше — ще дитяче. Рукав прорваний і незашитий. Був у директора грізний вигляд, а побачив того рукава і очі враз погасли.

— Ну, от — голки в руках тримати не вмієш, а шити навчився.

І більше нічого. Але мені достатньо було й цього щоб обходити горілку десятою дорогою. Слово старшого, та ще керівника, мало для нашого покоління дуже велике значення.

...А газети писали про фронт, про подвиги, від братів. З війни теж ішли листи про бої, про ненависного ворога, якого ми неодмінно здолаємо... І Володя марив фронтом, мріяв про бої, писав братам, щоб просили за нього у вищих інстанціях. Приїхав у коротку відпустку старший брат Олександр, пішов до директора...

Це сталось 26 вересня 1944-го. Через півтора місяця йому мало виповнитись вісімнадцять. Буличов почувався, мабуть, найщасливішим серед кількох тисяч таких, як сам, а також фронтовиків, що вертались з госпіталів і тепер перебували на сортувальному пункті. Тут уже пахло фронтом, боями, звідси він недомінно потрапить на передову.

Мріям цим не судилося збутись. Володя Буличов виявився на ту пору досить освіченим чоловіком. Сім закінчених класів щось та значили! І поїхав він не на фронт, не до кордону, як хотілося а в протилежний бік — до Скопина Рязанської області, де перебувало Телавське піхотне училище. Зважаючи на війну, мали вчитися не більше року, але війна котилась до завершення, вирішили курсантів од парт не відривати і провчився Буличов аж до 46-го. Тож єдиним його фронтом виявились трудні будні тилового чорнороба, з гіркої чаші яких він напився сповна.

Володимир Сазонович став кадровим офіцером — спершу стройовим командиром, потім слухачем Військово-Політичної Академії, політпрацівником на флоті, а пізніше аж до демобілізації — в ракетних військах стратегічного призначення. Демобілізувався в званні підполковника і нині читає політичну історію XX століття перед студентами нашого інституту.

В. ІВЧЕНКО.

На фото:
В. С. БУЛИЧОВ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, БЮ 01228. Зам 2767. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 18 (390) П'ятниця, 11 травня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

НА ЧЕСТЬ ДНЯ ПЕРЕМОГИ

8 травня в актовому залі відбулися урочисті збори студентів, викладачів і співробітників інституту, присвячені 45-й річниці Перемоги Радянського народу в Великій Вітчизняній війні.

В залі — ветерани фронту. Всі вони відзначені високими і почесними нагородами Батьківщини. Це вони, будучи воїнами доблесних Збройних Сил, нанесли поразку фашистській Німеччині, відстояли в жорстокій боротьбі з агресором свободу і незалежність нашої Вітчизни, принесли звільнення народам Європи.

Збори відкрив секретар парткому В. М. Бабій.

З доповіддю на них виступив доктор філософських наук, професор, активний учасник Великої Вітчизняної війни В. К. Шановський.

Перемога у тій важкій війні, відзначалося у доповіді, була завойована мужністю, бойовою майстерністю і героїзмом радянських воїнів на полях битв, самовідданою боротьбою партизан і підпільників за лінією фронту, кожноденним трудовим подвигом працівників тилу, об'єднаними зусиллями антигітлерівської коаліції і антифашистського руху.

В роки Великої Вітчизняної війни були примножені героїчні традиції Радянських Збройних Сил. В єдиноборстві з сильним і підступним противником вони переконливо довели перевагу вітчизняної зброї, радянського військового мистецтва, показали світу зразки військової доблесті, самовідданості і гуманізму.

Ветеранів минулої війни з всенародним святом теплим словом поздоровили народний депутат УРСР, професор, доктор технічних наук, ректор ВПІ Б. І. Мокін та воїн - інтернаціоналіст, депутат Ленінської районної Ради народних депутатів, студент ІБФ С. М. Онуфрійчук.

В той же день з нагоди свята відбувся «Вогник» для колишніх фронтовиків. Голова ради ветеранів війни полковник у відставці В. М. Говоров вручив присутнім на «Вогнику» подарунки, а піонери вітали їх з Днем Перемоги. Аматори художньої самодіяльності інституту порадували учасників Великої Вітчизняної змістовним концертом.

НАШ ІНТЕРКЛУБ

26—28 квітня відбувся перший міський фестиваль студентів країн Азії, в якому взяли участь посланці Бангладеш, Індії, Пакистану, Шрі-Ланки, котрі навчаються в політехнічному і медичному інститутах Вінниці. В програмі фестивалю — виставки народної творчості, страв національної кухні (з дегустацією і продажем), великий концерт художньої самодіяльності, що відбувся в будинку культури виробничого об'єднання «Термінал».

Найактивнішу участь в організації і проведенні фестивалю взяли студенти Удінмухаммед Аслам (Бангладеш), Мухаммед Джамшід (Пакистан), аспірант Умар Шахід (Пакистан). Кошти, виручені від фестивалю (понад 700 крб), перераховані в фонд Чорнобиля.

В. КАВКА,
заступник декана по РІС.

З 29 квітня по 3 травня в Тернополі відбувся фестиваль дружби «Інтермаївка-90». В ньому взяли участь також 9 студентів нашого інституту з Іорданії, Палестини, Куби і СРСР.

Нашу делегацію розповіддю про Вінницю і ВПІ представляв палестинець Гассан Мохаммед (4 курс РТФ).

Було багато цікавих знайомств, поїздок, екскурсій. Надовго залишаться в пам'яті відвідини Почаївської лаври, а також концерти, пісні і танці під відкритим небом, у лісі. На прощальному концерті наша делегація виконала пісню «Ти ж мене підманула» — фестиваль відбувався українською мовою.

Делегація ВПІ за активну участь у фестивалі нагороджена грамотою.

І. ВАСИЛЬКОВА,
викладач кафедри української та російської мов.

ПІДРУЧНИК І ЙОГО АВТОР

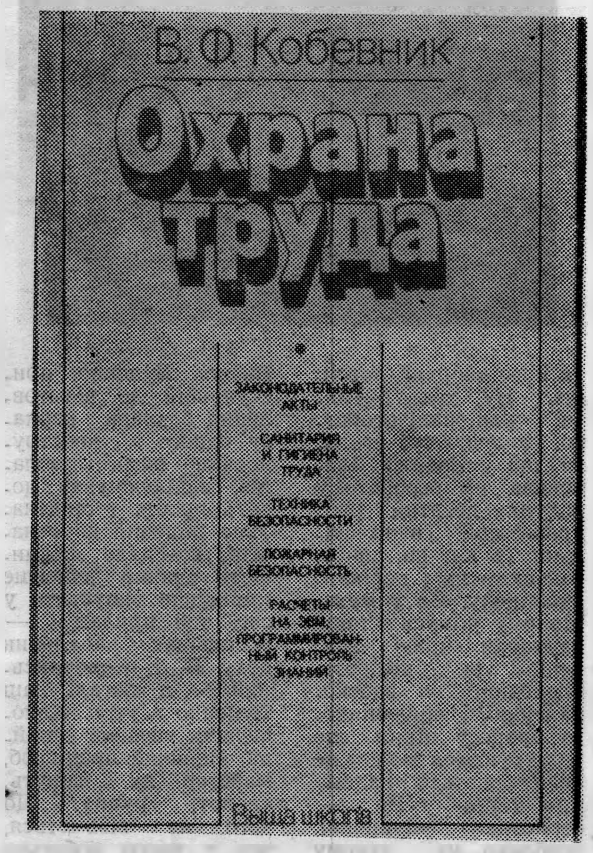

Ця подія в історії інституту небуденна. Вперше автором підручника, за яким навчатимуться студенти технічних вузів України (не виключено, що й Радянського Союзу), став працівник нашого інституту, доцент кафедри охорони праці і навколишнього середовища Василь Федорович Кобевник. Підручник «Охрана труда» щойно випущено видавництвом «Вища школа» на російській мові. У ньому майже 15 друкованих аркушів. Тираж — 26 тисяч примірників (отже, цілком достатній, щоб ним могла скористатись переважна більшість вузів країни).

Як же почувається автор першого інститутського підручника?

— Зовсім буденно, — говорить Василь Федорович. — Книга вийшла в березні. Вона є тільки в системі бібколектора, а на полицях магазинів ще не з'являлась.

— Чи довго ви працювали над нею?

— Загалом впродовж шести років. Три роки писав, три роки «видавав». Чому «видавав» у лапках? Тому, що видавничий процес — суцільне походіння по муках. Було дуже багато уточнень, доробок, «кліматичних» та «атмосферних» змін у видавничій погоді. Спершу планували 20 аркушів, потім передумали — поставили десять. Я — у високі міністерські кабінети. Вдалося відвоювати 15 — п'ять, де йшлось про техніку безпеки будівельних робіт, зняли (якийсь автор на той час активно пробивався з коротким довідником по охороні праці в будівництві). Якби вдалося зберегти цих п'ять аркушів, то підручник, охоплюючи всі види робіт, був би універсальним.

...Таким чином, залишається поздоровити Василя Федоровича з визначним творчим досягненням і побажати йому ще більших успіхів у викладацькій і науковій роботі. Цей підручник у його житті перший. А до того було більше десятка різних навчальних посібників, в тому числі й монографія «Механізація і автоматизація на рудниках», випущена 1962 р. в Москві. Зараз він трудиться над посібником «Методика розрахунків практичних учбових завдань з охорони навколишнього середовища».

А тепер — про самого Василя Федоровича. Він — з шахтарського роду. Батько був бойовим котовським кавалеристом і коли по закінченні громадянської, частина котовців об'єдналася в комуну і оселилася в панських маєтках славетної відтоді Ободівки, Федір Кобевник вибрав свою долю — подався до Кривбасу — лопаточником. Була така професія в шахті — лопатою руду вантажити і одкидати. По тому за кмітливість і живий, природній розум послали на курси, так званих, «відповідальників», що готували для шахт відповідальних працівників.

Став колишній кавалерист гірничим майстром, а син пішов його дорогою — у 1953-му скінчив Криворізький гірничорудний інститут за спеціальністю інженер-електромеханік. По тому — електромеханік шахтарської дільниці, інженер - наладчик в енерголабораторії тресту «Дзержинськруда», старший інженер відділу головного енергетика, заступник, головний енергетик тресту. Тут і закінчив десертацію з електробезпеки в шахтних мережах.

У Вінницькому політеху В. Ф. Кобевник уже 17 років. Зважаючи на великий досвід керівної роботи і прекрасні людські якості, обрали секретарем парткому вузу (1975—1978 рр.). Десять літ, тобто, два можливих строки, доцент Кебевник очолював кафедру охорони праці, де трудиться й понині.

У Василя Федоровича — три сини. Два з них пішли до нашого інституту — один уже працює інженером - енергетиком, а другий готується ним стати.

Отака біографія автора підручника. Головним у ній було і є — працювати, не покладаючи рук. Праця — мати усіх багатств і досягнень. Охороняють працю від небезпеки, але ніколи не можна охороняти людину від праці. Це — однозначно!

В. ІВЧЕНКО.

ПОСЛАНЕЦЬ НА З'ЇЗД

Геннадій Сивак — особа серед наших студентів популярна. Він очолює інститутську комсомольську організацію і тому, природньо, на конференції 20 квітня йому довірили бути делегатом XXVI з'їзду ЛКСМ України.

Інститут Геннадій скінчив минулого року. Навчаючись за студентською партою, керував комсомольською організацією машинобудівного факультету. Ініціативний, енергійний, любить постійний пошук.

З якою ж програмою поїде наш секретар на республіканський комсомольський з'їзд?

— З'їзд відбудеться в червні і я ще маю час багато про що подумати і багато що обговорити в колі наших активістів — отже, будуть вироблені основні параметри програми. В усякому разі поїду до Києва не для того, щоб тільки голосувати за рішення, підготовлені заздалегідь і піднесені в друкованому вигляді — намагатимусь, щоб до них увійшли і ті думки, які сьогодні тривожать серйозно мене самого. Зокрема, хочеться ширшої участі комсомолу в різних виборних організаціях, більшої його соціальної захищеності, економічної діяльності і самостійності. Неодмінно потрібні зміни в змісті і напрямках комсомольської роботи, але сам комсомол мусить залишитися, адже в нього стільки досвіду і добрих традицій, що похо-вати їх, відмовитися від них назавжди просто нерозумно.

В ГОДИНИ ДОЗВІЛЛЯ

Створений в інституті культурно-музичний студентський центр «Союз» має можливість ознайомити всіх бажаючих з відеофільмами як зарубіжного, так і радянського кіномистецтва. В фондах відеотеки є стрічки, відзняті в останні роки і місяці. Отож, якщо випали години дозвілля, то запрошуємо завітати в гуртожиток № 5, де діє наш відеосалон.

М. ДОБЕНКО.

І ЗНОВУ „ЛАМБАДА"

З 15 травня ц. р. розпочнуться заняття з популярного в наші дні танцю «Ламбада». Вони проходитимуть в культурно-музичному студентському центрі «Союз», що в гуртожитку № 5. Запис з 17 до 22 години.

ФРЕЗЕРУВАЛЬНИК

Коли в механічному цеху СКТБ «Модуль» заходить мова про найкращих виробничників, неодмінно в ряду цих авторитетних прізвищ ви знайдете Василя Івановича Буценка — фрезерувальника з більш як десятирічним стажем.

Якось його запитали: «Де ж ти, Василю, так вправно навчався фрезерувати?». У відповідь почули: «Навчальних закладів не кінчав. Щоправда, вечорами трохи відвідував класи - майстерні другого міського профтехучилища. А в основному самотужки набирався знань і уміння».

Що ж, не кожному дано досконало оволодіти професією фрезерувальника, не пройшовши курсу теоретичних дисциплін, тривалої практичної підготовки під керівництвом досвідчених майстрів.

Взяти хоча б той же фрезерувальний верстат 6Р-82-Ш. В його комплект входять сотні фрез, призначення котрих потрібно знати, як отченаш, безпомилково оперувати ними при виготовленні деталей. Вкрай необхідні і знання з металознавства, характеристик якості матеріалів, міцні навички читання складних креслень. Тут тобі фізика і математика, геометрія і хімія та ще з десяток спеціальних предметів, пов'язаних з обробкою металів, технологічними процесами, організацією виробництва, матеріальною частиною верстатів тощо.

І від того, наскільки твердо цими знаннями володіє робітник, таким і буде його коефіцієнт корисної дії, настільки виявляться і обов'язково дасть про себе знати ту чи іншу роботу.

І зовсім не випадково те, що В. Буценко вважається на «Модулі» справжнім наставником молодих робітників. Це з його «легкої» руки освоїли фрезерувальну професію Олександр Данилюк і Микола Ковальчук. Та хіба лише вони!

У колишнього прикордонника вчаться не тільки юні. До голосу кадрового фрезерувальника прислуховуються вчені і дипломовані фахівці, винахідники і організтори виробництва. Прикладів тому можна навести безліч. А суть їх одна: «Дуже хочеться, щоб скрізь було добре, щоб скрізь був порядок», — так охарактеризував своє життєве кредо сам Василь Іванович.

Саме для загального добра він при якісному виконанні виверщує норми виробітку до 140 процентів. Здається, більше нього в цеху рідко хто йде з таким випередженням. І це робить честь передовому виробничнику. Успіхам його раді в колективі, раді і в сім'ї. Бо зовсім не байдужа до трудової слави свого татка донька Наталка, учениця двадцять першої середньої школи, тієї самої, яку сімнадцять років тому закінчив В. Буценко. З повагою до виробничих заслуг ставиться і дружина — контролер ВТК заводу «Кристал», де до 86-го трудився Василь Іванович, де здобув спеціальність і став майстром високого класу, гордістю кристалівців, а нині і взірцем для гідного наслідування кількасотенного колективу «Модуля».

Д. БОРИСОВ,
Фото Р. КУТЬКОВА.

ГОТУЮТЬСЯ АБІТУРІЄНТИ

Про необхідність серйозної передекзаменаційної підготовки майбутніх абітурієнтів для вступу у вуз говорити не доводиться. Адже з кожним роком вимоги до вступників зростають. На екзаменах вони повинні показати тверді і ґрунтовні знання в обсязі за середню школу з математики, фізики і на вибір — з російської або української мов і літератур.

Без вільного володіння цими предметами, вкрай потрібними для навчання у політехнічному інституті, й мови не може бути про вступ. Тим то і викликана була потреба у створенні в 1970 році підготовчих курсів для претендентів на звання студента політеху.

Нині структура курсів така: з тривалістю навчання 8 місяців (204 чол.), 6 місяців (251) і 3 місяці (176 чол.) З першого червня діятимуть півторамісячні і двотижневі курси, які охоплять передекзаменаційною підготовкою близько 800 молодих людей, котрі виявили бажання здобути інженерну спеціальність.

Крім цього існує і заочна форма навчання. Нею охоплено 122 чоловіки з різних куточків нашої країни. Свої контрольні роботи надсилають жителі Мурманська і Красноярська, Воркути і Брянська, Ашхабада і Магадана, не кажучи вже про сусідні Білорусію і Молдавію, багато областей України.

Таким чином, протягом року підготовчими курсами охоплюється навчанням з трьох провідних загальноосвітніх дисциплін понад 1500 чоловік. Про ефективність роботи курсів свідчить такий показник: близько 80 процентів наших учнів стають студентами ВПІ та інших втузів країни.

І в цьому чимала заслуга викладачів курсів, котрих у нас нараховується понад 40. Це — висококваліфіковані вчителі математики, фізики, української та російської мов і літератур, переважно з вінницьких середніх шкіл, а також викладачі кафедр вищої математики, загальної фізики і російської мови нашого інституту.

Серед них варто відзначити плідну роботу математиків Г. А. Каченаускене, С. В. Семашко, Ф. И. Ямпольської, фізика Л. Г. Цибрій, філолога В. Я. Корженко та інших.

Зусиллями викладачів інституту, зокрема, кафедр математики і фізики, на допомогу нашим учням підготовлено чимало методичних розробок з навчальних дисциплін і профорієнтацій.

Підготовчими курсами послідовно здійснюється наказ ректора про перехід на українську мову навчання. Зараз у нас діють дві україномовні групи, а влітку буде створено десять таких груп, до яких увійдуть понад 400 юнаків і дівчат.

Заняття на курсах проводяться, як правило, вдень з 8.30 до 14 години, у вечірників — з 18.15 до 21.40 на четвертому поверсі кульового корпусу.

Однак слід зауважити, що умови для нормальної роботи курсів покищо, як слід, не створені. Маю на увазі робочі місця для викладачів. До цього часу ми перебиваємося в одній тісній кімнаті, де окрім трьох штатних працівників, доводиться перебувати і вчителям.

Ректорату варто подумати про виділення ще хоча б однієї кімнати для викладацького складу підготовчих курсів.

М. ЗМІЄВСЬКА,
завідуюча підготовчими курсами ВПІ.

СКІЛЬКИ НАШИХ ВЧИТЬСЯ ЗА КОРДОНОМ?

Як відомо, в Радянському Союзі навчаються тисячі студентів, аспірантів і стажерів більше, ніж зі ста країн світу. А які перспективи збільшення числа радянських студентів і стажерів, що навчаються за кордоном? Про це розповідає заступник начальника Головного управління зовнішніх зв'язків Держкомосвіти СРСР М. Слєпцов.

— На повний курс навчання наші студенти відправляються в країни Східної Європи, Китай, на Кубу, в Монголію. Зараз загальна їх кількість складає 550 чоловік.

В інші ж держави вони відправляються на півроку —рік. В 1989 р. курс, так званого, «включеного навчання» (строком до року) пройшли 250 радянських студентів в США і 120 — в ФРН...

Більше половини навчальної квоти припадає на вузи (решта місць віддається АН СРСР, ТАРС та іншим), причому розподіляється вона рівномірно по всій території країни.

В 1988 р. по лінії Держкомосвіти для наукової роботи за рубіж виїхало 2600 чоловік. В минулому році ця цифра склала 3 тис. чоловік.

Що стосується наших випускників середніх шкіл, то вони повинні бути за кордоном матеріально забезпеченими і мати житло, а в капкраїнах — ще платити за навчання, причому, не в карооваицях, а валютою. При вступі в зарубіжний вуз у радянської людини виникає проблема: ми визнаємо диплом про закінчення вузу лише тих країн, з якими СРСР має угоди про еквівалентність документів про освіту (держави Східної Європи, КНДР, В'єтнам і деякі країни, що розвиваються). З капіталістичних держав таку угоду маємо тільки з Фінляндією.

Щоправда, в провідних європейських вузах—Оксфорді, Кембріджі, Сорбонні навчаються представники Радянського Союзу, але то діти працівників радянських закордонних установ. Окрім цього, торік в Оксфорді (Англія), навчалось також 10 аспірантів.

Слід відзначити, що останнім часом популярним став обмін студентами на рік для навчання в зарубіжному вузі. Наприклад, в США, куди ми відряджаємо по 2—3 чоловіки в коледж одразу після закінчення другого курсу в радянському вузі. Кандидати повинні вільно володіти англійською мовою. Мешкають радянські студенти разом зі своїми американськими ровесниками в гуртожитках.

Що стосується добору кандидатів, то ми цю процедуру віддаємо повністю на розгляд вузів. Існує думка, що серед радянських студентів, котрі їдуть в США на навчання, — лише «блатні». Скажу одразу, що «вичисленням» їх соціального складу Держкомосвіта не займається — нас цікавить виключно успішність кандидатів і їх професійна підготовка.

Як повідомили в деканаті по роботі з іноземними студентами ВПІ, зараз у нашому вузі навчається 520 студентів, більш як з 70 країн світу.

На стажуванні в Мюнхенському технічному університеті (ФРН) в 1988 році перебував докторант нашого інституту С. М. Набойщиков.

Нині 5 науковців ВПІ працюють викладачами у вузах країни Африки.

Для навчання у вузах зарубіжжя готуються два аспіранти Вінницького політеху.

РОЗДУМИ

ПРОЩЕ всего человека замарать,
Чтобы потом всю жизнь отмывался.
Напустить на него собак рать,
Чтобы сам, как собака, кусался.
В творчестве — лишить свободы,
Введеной в Афинах Платоном.
Оторвать от красоты природы,
Чтобы Ньютон не смог стать Ньютоном.
Трудно дается в исскустве добро —
Талант через черствость должен пробиться,
Уплатить за способности эти оброк,
Днем и ночью упорно трудится.
Свою жизнь надо трудом оправдать,
Все лучшее из души людям отдать.

СЛОВО дороже коня» —
Так говорят в Дагестане.
Слово крепкое, как броня,
Серце спасет во вражьем стане.
Как кинжал, слово может
Ранить смертельно грудь,
На лопатки богатыря положить,
Пробудить, заставить уснуть.
Слово красоту калечит,
Калеке дает красоту,
Смертельно больного излечит,
В душу вселяет мечту.
Доброе слово стремлюсь найти,
Чтобы дальше могли все уйти.

Іван ІВАНОВ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

БЮ 00097 Зам. 9836

КОМУНІСТИ ЛЕНІНСЬКОГО РАЙОНУ ОБРАЛИ СВОЇМ ДЕЛЕГАТОМ НА XXVIII З'ЇЗД КПРС СЕКРЕТАРЯ ПАРТКОМУ ВПІ БАБІЯ ВІТАЛІЯ МИКОЛАЙОВИЧА.

II Травня відбулася партійна конференція ВПІ. Комуністи обрали своїми делегатами на обласну партійну конференцію

БАБІЯ Віталія Миколайовича,
ВОЛКОВА Юрія Івановича,
ГОРШЕЧНИКОВА Гліба Васильовича,
ПЕТРОВА Віктора Борисовича.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 19 (391) П'ятниця, 18 травня 1990 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

ГІРКІСТЬ ПОЛИНОВА

Партконфере н ц і я прийняла рішення, головну тезу якого хочеться процитувати повністю: **«Рекомендувати цеховим парторганізаціям у процесі підготовки до XXVIII з'їзду КПРС і XXVIII з'їзду Компартії України і у відповідності з відкритим листом ЦК КПРС до комуністів країни «За консолідацію на принциповій основі» персонально розібратись з тими членами партії, хто співробітничає з політизованими об'єднаннями, організаціями та формуваннями, які стоять на антипартійних, антирадянських, антисоціалістичних позиціях. Рішуче розмежуватися з тими із них, хто допускає дворушництво, очолює роботу по створенню альтернативних партій, підтримує сепаратистські, націоналістичні ідеї, веде огульні наклепи на КПРС, виступає з поглядами, які не сумісні з програмними і статутними положеннями КПРС».**

Навіть при найпалкішому бажанні лексику цього документа дуже важко назвати демократичною, такою, що обстоює дорогоцінний плюралізм нашої перебудови. Прощай, гласність, прощай думка! Думати по-своєму — небезпечно, а висловлюватися вголос — тим паче.

Отже, вертаємось до того «славного» однодумства, яке привело нашу партію на грань кризи, а з комуністів поробило слухняних солдатів командно-адміністративної системи?

Чи підносить така резолюція авторитет партійної організації в очах колективу? Чи захоче колектив йти за тією організацією, в котрій засуджується саме право думати і на цій основі робити реальні висновки, а, отже, й реально діяти в реальних обставинах? Чи захоче колектив після кількох років плюралізму перейти на позицію «захопленого схвалення» неіснуючих досягнень або ж повного замовчування недоліків, бо віднині критика не популярних рішень і дій може кваліфікуватись, як огульний наклеп на партію?

Боюсь, що навіть цей звіт з інститутської партконференції теж можна оцінити, як продукт антипартійності, антирадянщини, антисоціалізму. Рішення конференції таке об'ємне, що кожне гостре, чесне, принципове слово при бажанні можна віднести до тих, хто проти «консолідації на принциповій основі».

В цьому рішенні чути «музику» звичних заборон. Це «мелодія» тієї епохи, котра відзначалась тотальним однодумством і дозволяла апарату керувати нами, як забагнеться.

Тим часом, на партконференції гостро і відверто засуджувалась саме ця лінія. Скажімо, професор В. К. Шановський, один з найавторитетніших наших комуністів, відзначив, що партія завше була тільки фоном для прийняття рішень, але сама їх не приймала. Її змушували втілювати в життя лінію апарату, а не лінію партії.

На чолі нашої партії не завше стояли найрозумніші і найталановитіші. Слухняні, пробивні, хитрі, балакучі, але не найрозумніші і ненайпринциповіші. Щоб такого більше не було, на з'їзд повинні поїхати не лицарі послушання, а бійці — наполегливі, мудрі, хоробрі, котрі б не боялись ні звинувачень, ні погроз, а могли обстоювати розум і демократію за будь-яких обставин. Тільки у цьому разі партія буде сильною, боєздатною і авторитетною.

Рішення нашої партконференції дивовижно не відповідають змістові тих виступів, що звучали на ній. Від цього — враження сумбуру, поспіху, загальної втоми, ніби люди, збайдуживши до всього, спішать якомога швидше завершити зібрання. Може це і від того, що в залі погано працював мікрофон і доповіді комуніста В. Г. Балицького, по суті, ніхто не чув. Під час доповіді в залі висів той характерний монотонний, безугавний шум, коли і доповідач сам по собі і слухачі — теж. Це, зрештою, дало право комуністові І. Б. Матвєєву, який сидів у перших рядах і, мабуть, щось чув, назвати доповідь «стрептоцидною», себто, неперетравною (стрептоцид знищує бактерії не якимись отруйними властивостями, а тим, що, не засвоюючись, нагромаджується і стає причиною смерті).

Товариш Матвєєв висловив, очевидно, найраціональнішу думку:

— Партія зараз перебуває в катастрофічному становищі і якщо «не встряхнется», то в нинішньому своєму вигляді існувати не зможе. В Сумгаїті було кілька кримінальних елементів, але комуністи не дали їм відсічі і вони стали диктувати свою волю. Дорогою платою за грубі помилки партії є Чехословаччина, Угорщина, Румунія, Прибалтика. Між керівництвом партії і її низовими ланками лежить провалля, але жоден із передз'їздівських документів не дає повної відповіді, як вийти з кризового становища. Отже, треба вибрати з усіх платформ найчіткіші принципи і консолідуватися на їхній основі.

— Я вивчив уважно всі передз'їздівські документи, — сказав у своєму виступі комуніст В. Г. Руцькой. — Більшість принципових розділів суперечать один одному, але найнебезпечніше те, що жодна з платформ не передбачає механізму виконання, наче їх ніхто й не збирається реалізовувати, наче вони призначені тільки для того, щоб лишитись на папері.

Товариш Руцькой гостро порушував питання дальшої демократизації в партії.

— Як бути з тими, чиї думки відрізняються від думки ЦК? Чи можна й далі миритися з тим, коли ЦК веде власну лінію, а не лінію партійного з'їзду і його діяльність виходить за рамки цієї лінії? Де і як зібратися тим комуністам, котрі несповна розділяють якесь рішення?

В. Г. Руцькой доходить висновку, що **демократизм у партії тільки проголошено, але не впроваджено.** Чимало комуністів мовчать з цього приводу або не погоджуються, але резолюція партконференції підтвердила гірку правоту Руцького.

Гострим був також виступ секретаря парткому інституту В. М. Бабія, особливо в тій його частині, де йшлось про діяльність, а, вірніше, бездіяльність ідеологічного відділу парткому.

— В кожного декана є заступник з ідеологічних питань, маємо потужний контингент висококосвічених суспільствознавців, які, на жаль, не беруть належної участі у вихованні студентів, маємо майже 800 комуністів в парторганізації, а, тим часом, неформали із СНУМУ розвішують листівки проти партії, влаштовують мітинги, знімають червоні прапори з гуртожитків, активну руйнівну роботу серед студентів веде на кафедрі АСУ один з наших викладачів П. Ф. Кутузов і веде це на очах комуністів, які погоджуються чи не погоджуються з ним, але мовчать.

Комуніста О. І. Нижника в передз'їздівських платформах не влаштовує те, що жодна не враховує повністю гіркого досвіду 70-ти років побудови соціалізму в нашій країні і тих помилок, що були при цьому допущені.

— Концепція єдиної неділимої партії в єдиній неділимій країні, — сказав Олександр Іванович, — виявилась придатною не на всі часи і тому рано чи пізно повинна бути переглянутою. На жаль, цього не сталося й донині, а тому ми маємо зараз те, що збудували власними руками.

Вважаю, що жодну з передз'їздівських платформ не можна приймати за основу, але всі разом вони можуть послужити ідейно - теоретичними матеріалами для прийняття основоположного документа.

О. І. Нижник вважає фракційність звичним явищем партій. КПРС, з його погляду, в нинішньому її вигляді не може очолювати перебудову і повинна стати партією, що не відрізняється від інших партій і на рівні з ними демократичними методами бореться за утвердження своєї авангардної ролі.

...Іншими словами, жорстка, недемократична постанова партконференції інституту зовсім не відповідає тому плюралізмові думок, тій розкованості, що панували при обговоренні порядку денного. Дуже дивно й те, що постанова **прийнята переважною більшістю** голосів без натиску, без якоїсь особливої обробки, а з легкістю і навіть під окремі вигуки «розібратися персонально з кожним». Що це? Рішуче поправіння на фоні різкого падіння загальної моралі, елементарна зневіра в силі колективних рішень, чи втома і байдужість?

Давайте опам'ятаємось, люди! Ми ж зобов'язані своєю поведінкою сповідувати авангардну роль демократичної, передової сили, яка повинна вести колектив за собою.

І. ВОЛОШЕНЮК.

ПРОТИ БУДЬ-ЯКИХ СТАТУТІВ

(З виступу на конференції комуніста А. Кочелаби).

Зупинюсь коротко на «Програмних принципах діяльності Компартії України». Для мене незрозуміло, чому ми повинні засуджувати все те, що було за сталінських часів, як говориться в принципах, і відмежовуватись від «всього республіканського державного керівництва сталінського часу». Так і проситься думка Бориса Олійника, що за останній час ми настільки перебудували своє минуле в ім'я обновленого майбутнього, що настала пора вже оглянутись назад і подумати, а чи не повторюємо помилок минулого, з люттю плямуючи, розбиваючи їх посталінськи?

Виходячи з цього, пропоную в констатуючій частині, де йде мова про засудження сталінщини, звільнитися від слів «тодішнього республіканського державно - партійного керівництва». Якщо ці слова залишити, то разом з сталінщиною засуджуємо і плямуємо тих чесних людей, які гинули від рук сталінщини, стоячи на захисті справедливості.

В другому розділі «Пріоритети економічної політики» необхідно конкретизувати, що належить до відома республіки, а що-до відома Союзу, особливо з таких питань, як транспорт, фінансово - кредитна та податкова політика, питань децентралізації та демонополізації економіки.

В третьому розділі «До правової суверенної Української державності», мені не зрозуміло, для чого потрібно вводити українське громадянство. Що це дасть і кому це потрібно? На мою думку, це приведе до розмежування багатонаціональної України на українців і неукраїнців, а самих українців — на «борців за самостійність» і тих, хто проти. Кінцевий наслідок — конфліктна ситуація на національній підставі.

В цьому ж розділі говориться про припинення дії союзних Законів, що виходять за межі повноважень Союзу. Виникає питання!: «А хто буде арбітром у цій сварці між республікою і Союзом»?

Якщо не буде пріоритету вищого органу над нижчим, то у нас ніколи не буде правової державності, так ми зможемо дійти до того, що виконавчий комітет сільської Ради буде відміняти Закони республіки та Союзу.

Я категорично проти бядь-яких Статутів Компартії України. Якщо буде Статут, то це буде окрема партія, яка може спілкуватися з КПРС тільки на основі конфедерації, а я за єдину КПРС, а не за конфедерацію.

Рішення комуністів

Нещодавно комуністи кафедри ТАМ машинобудівного факультету на своїх чергових зборах виступили з хорошою і благодійною ініціативою: вирішено одноденний заробіток перерахувати на будівництво міської дитячої інфекційної лікарні. Почин партійців кафедри підтримали всі комуністи МБФ. Однак, як виявилося, спорудження такої лікарні намічено на 1994 рік. Сьогодні ж у місті будується дитяча багатопрофільна лікарня за рахунок централізованих капіталовкладень, а за рахунок підприємств Ленінского району споруджується терапевтичне відділення 4-ої міської лікарні, розширюється в ній дитяче відділення, яке буде наповнюватися сучасною апаратурою. Але для цього потрібні кошти.

Відтак, є пропозиція: підтримати ініціативу комуністів — машинобудівників і перерахувати одноденний заробіток партійців інституту на розширення дитячих лікувальних закладів міста.

Партійна конференція вузу одностайно підтримала ініціативу комуністів МБФ.

В. ПЕТРОВ,
декан МБФ.

Дипломне проектування? Це—серйозно.

Кількісний показник ВПІ — (випуск 1989 р. — 1325 інженерів) можна вважати свідченням того, що інститут набрав силу й забезпечує регіон кваліфікованими фахівцями. Але потреби перебудови не можуть мати достатніми формальні показники, що включають середню оцінку захисту дипломних проектів — 4,2.

Як вказав Президент СРСР на нараді ректорів вузів 11 травня 1990 року, якість знань та їх обсяг недостатні. Проведена з ініціативи ректорату перевірка дипломних проектів та курсових робіт виявила серйозні хиби.

Багато проектів, скажімо, за змістом не розкривають можливостей випускника, бо є простим копіюванням матеріалів підприємства, до того ж застарілих.

Недопустимо забільшений обсяг креслярських робіт та непотрібне роздування другорядних розрахунків і пояснень при наявності браку таких обов'язкових розділів, як огляд існуючих рішень та вибір оптимальної схеми проектованого об'єкту.

Є чимало випадків порушень держстандарту, особливо при перевірці курсових робіт. При виконанні студентами курсових та дипломних проектів має місце незабезпеченість методичними матеріалами, більшості факультетів бракує залів для проектування.

Методична комісія ВПІ розробила і подала на обговорення вченої ради інституту перелік пропозицій для усунення головних недоліків. Вченою радою запропоновано зменшити графічну частину на 25 — 30 процентів, підвищити вимоги в роботі державної екзаменаційної комісії, щоб вона пильнувала за відповідністю знань та умінь молодого фахівця офіційно затвердженій моделі. Захист дипломів у 1990 році повинен бути не формальною, а суттєвою оцінкою всієї роботи інституту. Треба відкинути, як помилковий, погляд на обов'язкове одержування дипломів кожним, хто провчився до закінчення інституту.

І. МАТВЄЄВ,
доцент, голова секції дипломного та курсового проектування методради ВПІ.

Багатолюдно в ці передекзаменаційні дні в залах науково - технічної бібліотеки інституту. Юнаки і дівчата напружено готуються до веснянолітньої сесії.
Фото Р. Кутькова.

Будемо відпочивати в Карпатах?

Тут, у Косовій Поляні на Закарпатті, не просто чудові, а по-справжньому чарівні місця. Стрункі смереки, стрімкі схили і урвища, чиста блакить неба, повітря, напоєне трунками гірської природи, прозорі джерела і пронизливо - холодні струмки. Одне слово, про відпочинок в таких місцях можна тільки мріяти.

Втім, ця мрія цілком здійсненна. Як офіційний представник інституту, я з цього приводу уже їздив у косовополянський колгосп «Карпати» і розмовляв з його головою Іваном Юхимовичем Чаусом. Землі в господарстві дуже мало, адже довкола одні гори і ліси, однак колгосп одержує мільйонні прибутки, має культурний комплекс з дискоклубом, рестораном, кафе, потужний столярний цех, будівельну базу, широко розвиває місцеві промисли. Сам голова колгоспу людина європейського типу, блискуче ерудований, чудовий співбесідник, знавець чотирьох мов. Познайомив мене з ним Володимир Миколайович Матвійчук, начальник інститутського відділу (забезпечення, який має давні ділові стосунки з багатьма господарствами Закарпаття, зокрема, в Рахівському районі. Саме йому ми значною мірою й завдячуємо ідеєю спорудити в тутешніх місцях базу відпочинку ВПІ.

Урочище, в якому має розташуватись майбутня база, знаходиться метрів за 600 — 700 від Косової Поляни над добре впорядкованою дорогою з твердим покриттям на схилі під горою. У двох місцях б'ють джерела мінеральної води, газованої самою природою, — набирай і тут же закупорюй в пляшки. Поряд — крута гора, на вершину якої можна підвести канатну дорогу і влаштувати відмінний лижний спуск.

Іван Юхимович Чаус вважає, що з допомогою колгоспу, в якому досить і будівельних матеріалів, і висококваліфікованих майстрів можна швидко спорудити базу відпочинку, причому не сезонного характеру, а цілорічного функціонування.

Цілком погоджуюся з його міркуванням, знаходжу їх резонними, переконливими і теж голосую за створення такої бази. Це було б просто прекрасно, адже Карпат, слава богу, ще не досягла радіація, тут озонно-чиста, дистильована кліматом гір, атмосфера, тут не завадить по два тижні нарік побувати кожному.

З Косової Поляни повідомили, що на початку травня правління колгоспу «Карпати» прийняло рішення про відведення земельної ділянки під базу відпочинку для Вінницького політеху. А 7-го травня на засіданні ректорату ВПІ була схвалена ідея цього будівництва.

Наприкінці місяця в Косову Поляну поїде делегація на чолі з ректором Б. І. Мокіним для того, щоб домовитись уже про строки будівництва і практичні взаємозвязки.

В. ДУСАНЮК,
голова профкому ВПІ.

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

СТУДЕНТИ У ВЧЕНІЙ РАДІ

Демократизація суспільства зачепила своїм крилом і студентське життя. Одним з її проявів є те, що студентів почали обирати до вченої ради інституту. Діло, безперечно, прогресивне, цікаве, але настільки нове, певною мірою навіть несподіване, що його треба серйозно вивчати, аналізувати, робити висновки і подавати пропозиції, щоб не вмерло або не перетворилось на формальність.

З цією метою соціологічна служба інституту провела в березні спеціальне дослідження, яким було охоплено 19 студентів — членів вченої ради.

Хто ж їх рекомендував сюди?

Згідно відповідей — збори груп, курсів, факультетів, комсомольське і профспілкове бюро. Троє, правда, були направлені в раду волею деканів.

Чи хотілося студентам самим опинитися в такому представницькому виборному органі, адже ні для кого не секрет, що багато з них мало вірять в ефективність громадської роботи і, зокрема, громадських організацій?

Дев'ятеро опитуваних сказали, що в них був інтерес до нової справи, а восьмеро навіть хотіли потрапити до вченої ради.

І ось вони потрапили. Як це було сприйнято старшими товаришами, маститими вченими, досвідченими педагогами, одне слово, тими, для кого перебування в раді — звична річ?

— Поважають, уважно прислухаються до пропозицій, — такою була відповідь дев'яти респондентів.

— Байдужість. Абсолютно ніякого інтересу до нас, — відповідь ще дев'яти.

Отже, діаметральна протилежність.

Зате аж 16 чоловік зізнались, що дуже рідко вступають в ділові суперечки, дискусії з іншими членами ради. Тільки троє обговорюють питання майже на кожному засіданні.

Певна річ, це не може подобатись. В раду обрані, переважно, діяльні, активні студенти. Їм би хотілося впливати на хід інститутських справ, але вони цього не можуть зробити в силу того, що не знайомляться детально і заздалегідь з питаннями, що виносяться на обговорення.

З іншого боку, є проблеми, які для студентів чужі, мало — або й зовсім незнайомі. Тому вони вважають і, очевидно, цілком резонно, що їхня присутність на засіданнях в таких випадках не обов'язкова.

Наймолодші члени ради в один голос скаржаться, що рада дуже рідко розглядає питання, котрі стосуються безпосередньо студентів. Дехто з опитуваних не хоче перекладати вину за слабку активність на когось іншого, а вважає винними тільки і тільки себе.

— Досить відсиджуватись, треба виявляти більше ініціативи, — говорять вони і пропонують в окремих випадках надати студентській фракції навіть право «вето».

Таким чином, студентів — членів ради треба вчити мистецтву управління. А навчання це може набути довільних, нетрадиційних форм — і консультація, і бесіда, і навіть заняття з тієї проблеми, яка має розглядатись.

Д. МЕЛЬНИКОВ,
викладач політичної історії XX століття.

ЛИРИКА

АЛЕКСАНДР ЕНИСЕЕВ

ЖУРАВЛИНАЯ СТАЯ

Проплывала под тучами
Журавлиная стая
Словно кем-то разлучена
Жизни радость живая.
Мы встречали их весело—
Посланцев синих далей,
Как-бы счастье занесено
Вместо жизни печалей.
Их курлыканье вьяжется
В бисер тонкий и нежный,
И, глядя на них,
кажется—
Они дарят надежду.
А уходят и чудится —
Мы себя провожаем.
Коль не сбылось, не
сбудется —
Ах, досада какая.

МЫСЛЬ БЬЕТСЯ, КАК ПТИЦА...

Мысль бьется, как птица,
Не зная покоя —
То в платье царицы,
То в тряпье изгоя,
То ветром всесильным
Несется по свету,
То тяжкой провиной
Закрыла рассветы.
Порою теснится
В ущелье бесплодном,
Ей негде раскрыться —
Она неугодна.
И совесть нередко
Ей ставит препоны,
Душа в тесной клетке,
Зачем ей короны?
В тайге и пустыне,
Житейских кюветах,
Ей горше полыни
Во тьме искать света.
Подняться бы выше
Чуть-чуть над планетой,
Взглянуть на все с
крыши,
Увидеть рассветы.
Как это непросто —
Самой быть собою,
Отбросить все гости,
Плескаться волною.
Живою надеждой
И правдой живою,
Храня свято нежность
Среди непокоя.
Как трудно в ненастье
Не сбиться с дороги.
Найти свое счастье
У жизни порога.

Лідери олімпіади

Відбулась чергова математична олімпіада інституту, організована кафедрою вищої математики. Її учасниками стали 48 найобдарованіших молодих знавців цього предмету.

Насамперед відзначимо, що пакет олімпіади містив вісім задач. А їх правильне розв'язання вимагало далеко не стандартного математичного мислення, своєрідної інтуіції, досконалої теоретичної підготовки з вищої математики.

За своїм змістом задачі рівнозначні тим, які практикуються на математичних олімпіадах втузів республіки. І цим ускладнювалось суперництво учасників змагання.

Особливою активністю на олімпіаді відзначилися студенти-іноземці. Більшість з них показали хорошу математичну підготовку, добре володіння предметом, що й обумовило їх лідерство. Тим то і був забезпечений успіх студента першого курсу енергофаку Дінь Тхань В'ета, який заслужено виборов перше місце. Друге місце завоював студент - першокурсник радіотехнічного факультету Сергій Печений, а третє посів студент IV курсу РТФ Микола Суконніков.

Користуючись нагодою, від імені журі математичної олімпіади ВПІ щиро поздоровляю переможців і бажаю їм подальших успіхів в зростанні математичної підготовки, як основи в оволодінні професією інженера.

Ю. ПОЗДНЯКОВ,
голова журі математичної олімпіади.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17,

ВЮ. 03153. Зам. 2904. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 20 (392) П'ятниця, 25 травня 1990 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 2 коп.

Перші підсумки

Розпочалася весняно-літня екзаменаційна сесія. Першими екзаменувалися четвертокурсники всіх факультетів. Як повідомили в учбовому відділі, 18 травня в екзаменах взяли участь 648 студентів стаціонару. Їх успішність склала 83 проценти, а якість знань — 65. 173 чоловіки отримали п'ятірку, а 251 — четвірку, 58 — двійку.

Найвищу успішність показали студенти ФАМ. Їх «рейтінг» — 98, а якість знань — 75, середній бал — 4.

За ним іде ФОТ, де успішність — 88 процентів, якість — 72, середній бал — 3,69.

Впритул за ФОТ йде енергофак. Успішність тут 86 процентів, якість — 65, середній бал — 3,63.

На МБФ ці показники відповідно 82, 72 і 3,7, РТФ — 82, 55 і 3,43, ІБФ — 69, 53 і 3,14.

ПЛАТФОРМА ДЕЛЕГАТА

В числі делегатів XXVIII з'їзду КПРС, обраних в парторганізаціях Ленінського району м. Вінниці, значиться секретар парткому ВПІ **Віталій Миколайович Бабій.** Він же — делегат XXVIII обласної партконференції. Ми попросили В. М. Бабія відповісти на наші запитання, на які він дав відповіді, що приводяться нижче.

— Як відомо вибори делегатів на XXVIII партиний з'їзд були двохступінчатими і альтернативними. Спочатку комуністи висунули вас кандидатом в делегати, а вже потім ви балотувалися по партійному виборчому округу в Ленінському районі. Вашим суперником на отримання делегатського мандату був відомий в області і республіці журналіст і письменник Микола Рябий. Скажу відверто — це досить серйозний претендент. Йому важко відмовити в чіткій і принциповій політичній позиції, високій інтелектуальності і організаторських здібностях. Не кажу вже про його людяність, простоту, чуйність. Що ж зумовило вашу перемогу над М. Рябим?

— По виборчому округу, де я балотувався кандидатом в делегати з'їзду спочатку було висунуто три кандидатури. На жаль, зняв свою кандидатуру ректор медичного інституту В. М. Мороз. А М. О. Рябий, дійсно, серйозний конкурент. В основу своєї платформи він поклав загальнолюдські цінності. Я більше звернув на проблеми, які стоять перед партією на сучсному етапі, конкретно — на перебудовчих процесах.

Хочеться подякувати комуністам, які віддали свої голоси за мене. Для того, щоб я гідно представляв інтереси комуністів, зараз потрібно мені вивчити та узагальнити всі їх пропозиції, зауваження, які були висловлені на партійних зборах під час обговорення проектів Платформи та Статуту КПРС.

— Ви вперше в житті, в своїй партійній біографії будете учасником з'їзду КПРС. Причому такого, якому суджено стати доленосним, переломним для партії і народу. На карту, як кажуть поставлено майбутнє нашої країни, зрештою, соціалістичної держави, всього нашого суспільства. Отож, як ви розумієте свою особисту відповідальність за рішення, які прийме всесоюзний партійний форум і їх подальші наслідки. Адже ми перебуваємо на крутому історичному зламі. Звідси і ваша позиція, як делегата. І не тільки. Ви ж бо представляєте інтереси понад чотирьох тисяч комуністів різних підприємств, установ і організацій району.

— Дійсно, перед з'їздом будуть стояти складні питання. Він повинен стати з'їздом оновлення партії. Оновлення на ленінських принципах. Потрібно буде на основі різних думок, позицій, поглядів комуністів виробити політичну платформу, Статут КПРС, визначити нові функції партії. На мою думку, єдності на з'їзді у вирішенні цих основних питань не буде. Частина делегатів може лишитися в меншості. І це закономірне явище повинно бути закріплено в Статуті. З'їзд повинен дати принципову оцінку діяльності партійних лідерів періоду «бурхливої течії застою», провести партійний суд над Сталіним та його приспішниками.

— Будучи секретарем парткому одного з провідних вузів України, вам, Віталій Миколайович, після з'їзду доведеться насамперед втілювати в життя рішення з'їзду за місцем своєї безпосередньої роботи. В чому ви бачите її основні напрямки вже зараз?

— Вони чітко викладені в промові М. С. Горбачова на Всесоюзній зустрічі ректорів, яка відбулася нещодавно. В ній обгрунтована програма дій вищої школи в нових умовах, поставлено конкретні завдання по перебудові освіти взагалі, в т. ч. вузів країни. Вони в повній мірі стосуються комуністів інститутів і університетів. Зрозуміло, і Вінницького політеху.

На мою думку, потрібно підвищувати авторитет партиної організації. Він визначається передусім тим, наскільки партком, партійні бюро факультетів аналізують політичну ситуацію, діагностують її «больові точки» в житті інституту. Слід розробити конструктивну програму та об'єднувати на її основі увесь колектив. Потрібно сказати, що життя у вузі все більш характеризується переходом від показного однодумства до нового мислення.

Є й невирішені питання. Відчувається відсутність глибоких знань та політичної культури. Не вистачає вміння вести полеміку та чути не тільки свою точку зору, але й опонентів. Проявляється невміння поєднувати політичні лозунги з практичними завданнями колективу. Турбує те, що значна частина комуністів пасивна в думках та діях, займає очікувальну позицію. Частина комуністів вважає, що окриком зверху можна заборонити мислити інакше.

— В інституті вже діє Рух, до нього досить схильно ставиться осередок Товариства української мови імені Шевченка. Назбирується кілька десятків активістів. Більше того, окремі з них вийшли на міський, обласний функціональний рівень. Вони стали організаторами санкціонованих і несанкціонованих мітингів у місті. А промови, що проголошуються на них, як відомо, носять і антикомуністичний, і вкрай націоналістичний, сепаратистський характер. Я веду до того, що з'їзд дасть належну оцінку цим неформальним, але досить політизованим об'єднанням.

Яке ваше особисте ставлення до дій Руху та осередку Товариства української мови?

— Багатопартійність — сьогодні вже реальність. Тому на з'їзді повинно бути обговорено питання взаємодії КПРС з іншими партіями. Відносно дій народного Руху у Вінниці моє ставлення негативне, тому що окрім балаканини, організації мітингів, конфронтації, члени Руху нічим конкретним не займаються. Але скільки не кажи халва, в роті солодко не буде. Небажання членів Руху до взаємодії наочно проявляється в ході першої сесії Верховної Ради республіки.

Щодо Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка, то воно, на мій погляд, стало політизованим об'єднанням, і менше всього уваги приділяє питанням розповсюдження української мови та культури, займаючись переважно обговоренням проблем Руху.

— І, нарешті, уявіть себе, Віталію Миколайовичу, на трибуні з'їзду...

— В своїй промові, коли б це сталося, я зупинився ось на чому.

По-перше, на оцінці діяльності Центрального Комітету після XXVII з'їзду КПРС. На мій погляд, його робота, як виборного органу партії, незадовільна.

По-друге, порушив би питання про персональну відповідальність членів Політбюро за стан справ в партії.

По-третє, акцентував би увагу на розриві взаємодії первинних партійних організацій та Центрального Комітету.

В-четверте, вийшов би з узагальненими пропозиціями комуністів виборчого округу.

А в цілому, питання уявлюваного виступу на з'їзді дуже серйозне, тому потрібно ще думати та думати, про що сказати на такому авторитетному партійному форумі. Ясність внесуть, звичайно, доповіді, а їх буде чотири, виступи делегатів.

ПРОФСПІЛКОВЕ ЖИТТЯ

Активність активістів падає

Такий висновок довелось почути від голови студентського профкому Віталія Боднара, коли він характеризував підсумки звітно - виборних зібрань факультетських профорганізацій.

Судіть самі. На ФОТ і РТФ вони двічі переносились, на ІБФ — один раз. А причиною була відсутність кворуму. «Всю вину за це звалювати на студентів вважаю помилкою. Великі упущення бачу в роботі профкому і профспілкових бюро факультетів. Останнім, між іншим, передано більшість прав профкому, тобто, в профбюро зосередились головні важелі управління», — сказав доповідач на звітній профспілковій конференції вузу, що відбулася 16 травня в актовому залі.

Біда вся в тому, що профбюро часто нездатні самостійно розв'язати те чи інше завдання, не володіють обстановкою, виявляються немічними в організаторській роботі, не мають впливу на членів профспілки.

Звичайно, тут чимало супутніх причин: часто міняються голови профбюро, пасивність профоргів, які, до речі, мають досить слабке уявлення про свої обов'язки, форми, методи профспілкової роботи. В результаті, наприклад, студенти не сплачують внески, не знають про пільгові путівки в профілакторій, спорттабір, будинки відпочинку, про можливість надання їм матеріальої допомоги. А, між тим, серед молодих людей є ті, що з багатодітних сімей, сироти, інваліди, у яких бюджет, як кажуть виходить за межі бідності.

Зрозуміло, кому, як не активістам, в подібній ситуації слід більше виявляти людяності, елементарної чуйності і товариськості до своїх колег - студентів.

Або взяти їх житловопобутові умови. До цього часу немає статусу студрад, кімнат для громадських організацій, загальноінститутської ради з побуту. В більшості гуртожитків проживають студенти різних факультетів.

Відтак, студради без-силі навести в гуртожитках і навколо них належний санітарний порядок, зволікається ремонт жилих приміщень, меблів, комунікацій тощо.

В піврічному звіті профкому також порушувалися питання оздоровчої роботи дозвілля студентів, їх громадського харчування. Майже кожного п'ятого студента оздоровлено, близько 700 карбованців витрачено на путівки вихідного дня, значні суми асигновані на туризм, організовано пільгове харчування (50 процентів вартості обіду), в їдальні відкрито нову лінію вільного вибору страв.

Однак сутужно, як відзначив В. Бондар, зі спортінвентарем, різними тренажерами, особливо в гуртожитках. І тут — слово за кафедрою фізвиховання.

На конференції були розв'язані і організаційні питання. Делегатами обласної галузевої профспілкової конференції обрано 17 чоловік, в тому числі голову профкому **В. С. Боднара** і професора **В. А. Огороднікова.** Решта — студенти, як правило, активісти профспілкової організації інституту.

Кандидатами в делегати профспілкового з'їзду стали студенти-третьокурсники **Сергій** Онуфрійчук **(ІБФ)** і Сергій **Рачок** (ФАМ).

Конференція дообрала до складу студентського профкому **Віталія Селецького** (РТФ) **Василя Хаб'юка** (МБФ) і Анатолія Якименка (ФАМ).

УСПІШНИЙ ДЕБЮТ

Днями у відділенні інформатики, обчислювальної техніки і автоматизації Академії наук УРСР відбулися вибори членів - кореспондентів.

Як вже повідомлялось, вчена рада інституту представила на обрання в членкори Української АН кандидатуру професора, доктора технічних наук, завідуючого кафедрою обчислювальних систем і прикладної математики О. П. Стахова. За свідченням директора Центрального інституту кібернетики та інформаційних процесів (НДР) професора Ф. Кемпе вінницький вчений досяг значних результатів в новому і оригінальному оптимальному квантуванні і перешкодостійкому кодуванні. Його фундаментальні праці справили великий вплив на оцінку погрішностей в архітектурі ЕОМ, а також на статистичні проблеми самоорганізації і еволюції.

Кандидатуру О. П. Стахова підтримали вчені ради Дрезденського технічного університету, Донецького Львівського і Харківського політехнічних інститутів, інституту проблем інформатики АН УРСР, Ленінградського інституту метрології, військового інституту імені Можайського, Держкомосвіта СРСР, ряд провідних вчених країни в галузі обчислювальної техніки, зокрема, членкор АН СРСР Б. А. Бабаян.

В першому турі виборів О. П. Стахов набрав 12 голосів із 17 можливих і увійшов в четвірку претендентів (всіх було 13) на звання членкора, котрі теж вибороли по 12 голосів. Олексій Петрович балотувався вперше в АН УРСР і такий результат на виборах вважається досить успішним.

Однак при повторному голосуванні (потрібно було обрати двох членкорів) О. П. Стахов не набрав необхідної кількості голосів. Як правило, з першого заходу рідко хто стає академіком або членкором. Відтак, в планах професора через два роки знову виставити свою кадидатуру для балотування в члени - кореспонденти АН республіки.

У ФОНД МИЛОСЕРДЯ

На західній околиці Вінниці є незвичайний у багатьох відношеннях будинок. Його мешканці — малюки — сироти при живих батьках... !

І ось у членів профбюро новоствореного факультету фундаментальних та інженерно - практичних дисциплін, яке очолює О. І. Марченко, виникла ідея: організувати благодійний ярмарок в стінах інституту. Пустити на розпродаж рукодільні вироби майстрин, котрі трудяться викладачами і співробітниками кафедр нарисової геометрії і машинної графіки,вищої математики, загальної фізики, хімії, охорони праці, фізвиховання, працівниками СКТБ «Квантрон».

Будуть виставлені для охочих придбати за помірну ціну виготовлені умільцями декоративні кошички, квіти, салфетки, макраме, фіранки та інші потрібні для домашнього затишку речі.

А на виручені гроші ми придбаємо дитячий одяг, взуття, іграшки. Окрім цього, той, хто не обзаведеться рукодільними виробами, має можливість допомогти будинку маляти, опустивши для цього гроші в скарбничку, яка буде встановлена поруч з торговими рядами.

Вся підготовча робота проведена членами профбюро Н. М. Лейбовою і Т. О. Данилюк.

Отож, запрошуємо студентів, викладачів, співробітників інституту на благодійний ярмарок, котрий розпочнеться о 12 годині 1 червня в нульовому корпусі і триватиме до кінця робочого дня.

Т. ВАСИЛЬКІВА, профорг кафедри нарисової геометрії.

Про Рух для прихильників і противників

Народний Рух України за перебудову виник в складних умовах протистояння консервативних сил демократичним процесом оновлення суспільства. В своїй програмі, прийнятій на Установчому З'їзді 10 вересня 1989 р., він обстоює економічний і політичний суверенітет України, демократизацію і національно - культурне відродження республіки.

Цілком природно, що Рух став противагою існуючій партійній монополії на владу, яка намагалась його скомпрометувати і довести всім людям, що він непотрібний.

Але це не так. В той час, коли перебудовчі процеси в країні гальмуються значною частиною партапарату, Рух виступає за радикальне і конструктивне оновлення суспільства без революції. Таким чином, Рух—проти насильства і аморальності адміністративно - командної системи, проти будь-яких антигромадських явищ, нечесності, націоналізму і шовінізму, а також екстремізму. Своїм радикалізмом і безкомпромісністю в боротьбі з кризовими явищами в нашому суспільстві Рух не подобається людям, котрі звикли до «системного» життя.

Але перебудовчі процеси в республіці, хоча і повільно, все-таки ідуть вперед. Подекуди, у всякому разі зовні, вже й зміни сталися. 9 лютого 1990 р. Рада Міністрів УРСР зареєструвала Рух як громадсько-політичну організацію. Розгортання його структур триває. Та, на жаль, не вгамуються ніяк функціонери і бюрократи існуючої системи, особливо в м. Вінниці, в учбових закладах, на підприємствах і в селах. Визнання Руху не призвело до поміркованого ставлення до нього з боку партійних органів і радянських установ. Навпаки, прихована (а то й відверта) робота по паплюженню рухівців, аби вони відійшли від своєї діяльності, триває. Це помітно не тільки на підприємствах м. Вінниці й області, а і в учбових закладах, зокрема, в медичному та педагогічному інститутах, на кафедрах суспільних наук політехнічного інституту з боку т.т. Балицького В. Г., Бондаря В. І., Шановського В. К. та інших. Взагалі створена атмосфера, в якій прихильникам Руху важко дихати, тому і бояться люди, яких залякували десятки років, висловлювати своє відверте ставлення до нього. Ось такий загальний фон утисків та лицемірства по відношенню до Руху маємо сьогодні.

Тому не дивно, що, як тільки було скасовано ст. 6 Конституції УРСР, багатопартійність багатьом рухівцям стала здаватися реальністю, однією з умов демократичного стану і розвитку суспільства. Вимагаючи більш енергійної його радикалізації для подолання національного, соціального і духовного зубожіння України багато робітничих і селянських колективів, осередків Руху стали вимагати проведення позачергового з'їзду НРУ за перебудову, на якому виробити концепцію Руху та його діяльності, як політичної партії. У відповідь на ці заяви керівництво республіканського Руху виступило з відповідним зверненням «До членів Руху та до всіх громадян України». 24—25 березня 1990 р. в м. Хусті Закарпатської області відбулася сесія Великої Ради з цього питання. Гостра дискусія, яка проходила дуже емоційно, закінчилася прийняттям рішення— не перетворювати Рух в партію. Навпаки, всім членам Великої Ради докласти зусиль, щоб люди зрозуміли— народ може встати з колін за допомогою Руху, в якому об'єдналися демократичні сили України. Народний Рух України — всенародний Рух, що консолідує людей навколо завдань перебудови. І тому перетворення його в партію призведе до втрати тієї перспективи і мети, на яку він розрахований при створенні. Але Рух буде сприяти народженню нових партій, які, виникаючи, будуть незалежними і парламентськими. Всі вони мають входити до Руху і делегувати не тільки своїх представників, але і певні права у Велику Раду Руху.

Таким чином, Рух — не партія і, на мою думку, не може бути нею. Рух — це соціальна хвиля народних мас, яка піднімається в особливо критичний період перебудови для подолання кризи і оновлення суспільства. Гасла Руху — єдність, співпраця і суверенітет України, стали практикою сьогодення. Усі сили мусять консолідуватись для вирішення цих завдань, долаючи у співпраці гальма перебудови і свої недоліки. Це стосується не тільки молодіжних організації (ВЛКСМ, НСС, СНУМ), але і Руху взагалі, а також новоутворених партій, діяльність яких відповідатиме вимогам і сподіванням більшості народів України.

Зараз вирішальне значення має вміння вести політичне суперництво ненасильницькими методами, понад усе ставити закон, право громадян на життя, особисту гідність. Тим паче, що одні стомились чекати позитивних зрушень, другі залишаються байдужими, треті домагаються рішучих змін, а керівництво КПРС, закликаючи до консолідації, створює умови конфронтації в самій партії і суспільстві.

О. НИЖНИК, член КПРС, голова координаційної Ради Вінницького крайового народного Руху.

ВПІ — КПА

Щодо абревіатури. Перша пояснення не потребує. Що стосується другої, то ще донедавна Келецький політех був інститутом. Нині він прийняв статус академії. З цим польським вузом ми підтримуємо найтісніші зв'язки ось уже сімнадцять років. Носять вони різноспрямований характер: науковий, педагогічний, культурний, спортивний. Зрештою, рідко з яким вузом у нас встановлено такі дружні контакти, як з КПА.

А оце недавно з 5 по 11 травня відбулася чергова зустріч зі спортсменами політехнічної академії. Про неї і розповім.

Поїздка до польських друзів розпочалася вранці 5 травня. Непомітно минуло сім годин, проїхали не менше 550 кілометрів і ми вже на радянсько - польському кордоні. Митний догляд, перевірка документів. Тут же зустріли польських студентів, котрі їхали до Вінниці. То були волейболісти. Помінялися автобусами, побажали один одному спортивних успіхів, щасливої дороги.

Належало проїхати ще 250 кілометрів, щоб дістатися до Кельц. Наші не відривались од вікон. Адже з 35 чоловік 33 у Польщі вперше. Спочатку ландшафт нічим не відрізнявся від нашого. Хіба-що замість просторих колгоспних ланів незвичними були невеличкі одноосібницькі наділи, найменування населених пунктів польською мовою. Згодом все більше польського, національного. Це і архітектура міст і сіл, оригінальні будівлі, зовнішність і одяг жителів.

Опів-на восьму вечора (вже по західному годинниковому поясу) в'їжджаємо в академічне містечко. Тепла зустріч з польськими друзями. Багато знайомих облич (торік ми приймали у себе келецьких спортсменів). До того ж тридцять польських політехівців відпочивало в нашому спортивному таборі.

Другий день візиту був відведений на знайомство з академією, тутешньою системою навчання студентів. Знаходимо багато спільного. В КПА готуються спеціалісти з машинобудування, будівництва, енергетики, обчислювальної техніки. Але вразила (не в пример нашим) чистота в навчальних корпусах, доглянутість студентського містечка.

Поцікавилися, звичайно, матеріально - побутовими умовами. Дехто ахнув, коли дізнався, що місячна стипендія (в переводі на наші гроші) складає 400 карбованців. Але, зважте, з них треба заплатити 85 за гуртожиток. Понад п'ять з половиною карбованців йде на комплексне харчування. Привертали увагу високий рівень відвідування занять, свідоме і старанне ставлення молоді до навчання.

В цей же день здійснили екскурсію по місту, знайомилися з його історією.

Сьомого травня вступили в змагання. Першими розпочали футболісти. Гра закінчилась з рахунком 2:2. Нашій перемозі на заваді стала відсутність ігрової дисципліни, надмірна емоційність, які переходили у звичайні прорбощі. Про це свідчать чотири попередження і два видалення з поля наших гравців.

Змагання з бадмінтону тривали три години. Впевнено переміг Анатолій Мизинюк, друге очко команді приніс Ярослав Щерба. Напружений характер носила зустріч Кирила Ніколаєва. Але він здобув перемогу. Коли на майданчик вийшли дівчата, рахунок уже був 3:0 на нашу користь. Остаточний підсумок матчу 6:2. З таким рахунком перемогли вихованці М. І. Іванова і В. М. Дубнюка.

8 травня розпочали змагання кульовики. Чужа, незвична зброя, низької якості патрони, тир, котрий бачиш уперше. І головне — перша для багатьох міжнародна зустріч, до того ж за кордоном. Все це не може не хвилювати. Спочатку не витримали нерви у Марини Боровської. Після 5 десяток — досадна п'ятірка. Однак Марина виявила бійцівський характер. Вона швидко заспокоїлась, наступні чотири серії відстріляла добре і вийшла на третє місце.

Невдачі в третій і четвертій серіях чекали Олександра Олексюка. В останній серії поправити справи неможливо. Отож, в підсумку він став п'ятим. Але коли підрахували очки, то виявилося, що перемога на стороні наших чоловічої і жіночої команд. Чемпіонами з вправи МВ-8 стали Світлана Немирівська (271 очко) і Олег Сапожников — 272.

9 травня змагання кульовиків продовжувалися в олімпійському центрі, що в м. Староховице (53 кілометра від Кельце). Нервова напруга спала, з'явилася впевненість. Сил додавало наше всенародне свято — День Перемоги. У вправі МВ-5 знову лідирувала Світлана Немирівська (551 очко), другою стала Марина Боровська (548), серед чоловіків переміг Валерій Гулеватенко (549 очок), І як тільки закінчилися змагання по стрільбі з гвинтівки, Валерій змінив зброю, взяв свій улюблений пістолет (тут він майстер спорту) і легко випередив своїх суперників Григорі Вінниські і Грегора Новика. До речі, теж майстрів спорту. В результаті ще одна перемога — 550 очок.

В стандарті (стрільба лежачи, з коліна і навстоячки) поза конкуренцією були Ольга Лех — 516 очок і Олександр Олексюк (511).

Я. КУЛИК, доцент, завідуючий кафедрою фізвиховання.

(Закінчення в наступному номері).

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95.

ВЮ 00107. Зам. 3029. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 21 (393) П'ятниця, 1 червня 1990 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 2 коп.

В ЦІ ДНІ ЗАСІДАЄ НОВООБРАНИЙ ПАРЛАМЕНТ НАШОЇ РЕСПУБЛІКИ. У НЬОМУ БЕРЕ АКТИВНУ УЧАСТЬ НАШ ПОСЛАНЕЦЬ — РЕКТОР ІНСТИТУТУ, ПРОФЕСОР, ДОКТОР ТЕХНІЧНИХ НАУК, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНСЬКОЇ РСР БОРИС ІВАНОВИЧ МОКІН. МИНУЛОЇ СУБОТИ МИ ВЗЯЛИ У НАРОДНОГО ПАРЛАМЕНТАРІЯ ІНТЕРВ'Ю, ЯКЕ ПОДАЄМО НИЖЧЕ.

ВЧИМОСЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

— Ваша думка, Борисе Івановичу, щодо розстановки сил на сесії Верховної Ради? До якого угрупування чи блоку ви тяжієте?

— На сесії помітне досить чітке розмежування між двома угрупуваннями депутатів: одне із них складають депутати демократичного блоку, друге — депутати, які займають керівні посади в комітетах партії, виконкомах різного рівня та керівники великих підприємств.

Із 449 депутатів Верховної Ради УРСР приблизно 130 чоловік примикають до «демократичного блоку» і десь близько 150 чоловік — це партгоспактив республіки та керівники радянських органів влади республіканського, обласного, районного та місцевого масштабів.

В «демократичний блок» входять депутати Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Ровенської, частково, Волинської і Дніпропетровської областей та більшість депутатів м. Києва. З вінницьких депутатів до цього блоку входить тільки Зінченко А. Л.

Між цими полярними угрупуваннями розмістився «центр» — приблизно 140—150 депутатів, які в основу своєї діяльності поклали критерії здорового глузду і голосують, не зважаючи на те, хто висунув пропозицію, «демократи» чи «апарат».

Я належу саме до цього «центру», не входячи до жодної депутатської групи. Можливо й увійшов би, але за регламентом від групи повинні виступати тільки ті депутати, яких призначає керівник, а це означає, що, увійшовши до групи, ти втрачаєш особисте «я», і якщо навіть маєш протилежну думку, ототожнюєшся з групою.

— Ваша оцінка перших десяти днів роботи сесії Верховної Ради УРСР?

— Ідучи на сесію, в колі знайомих, я прогнозував, що за перших два тижні роботи ми навряд чи дійдемо до обрання голови Верховної Ради УРСР. Так воно й сталось. І це не дивно — затяжність дискусій з обговорюваних питань зумовлена полярністю, або й повною непримиренністю думок досить великої кількості депутатів; невмінням багатьох депутатів в своїх, навіть конструктивних, виступах обходитись без навішування політичних ярликів опонентам, що призводить до сплесків емоцій; правовою необізнаністю більшості депутатів в питаннях регламенту та положень Конституції УРСР; ігноруванням депутатів, які звикли діяти так, як накажуть, необхідності суворо дотримуватись правових норм; бажанням навіть тих депутатів, яким нічого сказати з обговорюваного питання, потрапити в об'єктив телекамери.

Через все це об'єктивно потрібно було пройти, аж поки кожен депутат (а це все розумні люди, інакше їм би не віддали голосів десятки тисяч виборців) не збагне, що в залі сидять люди, які можуть мати власну точку зору, але кожен з яких все-таки хоче добра Україні.

При прийнятті ряду рішень депутати уже продемонстрували, що здоровий глузд у них може брати гору над емоціями, і вони можуть приходити до консенсусу, не зважаючи на різні точки зору, навіть у питаннях, з яких ці точки зору були полярними — так було, наприклад, з внесенням до залу державного прапора УРСР та в полеміці про звіт уряду про політичне, економічне та екологічне становище в республіці.

— Не могли б ви, Борисе Івановичу, більш детально зупинитись на тому, чому навіть досить слушні пропозиції, висунуті представниками «демократичного блоку», не знайшли підтримки більшості депутатів?

— Тут є дві причини. Перша полягає в тому, що деякі депутати від «демократичного блоку» із західних областей України в перші дні роботи сесії виступили з заявами, які викликали протест не тільки з боку «апарату», але і з боку «центру», без підтримки якого не зможе пройти пропозиція жодного із протистоячих угруповань. Я нагадаю дві такі заяви. Одна з них виголошена депутатом від Рівенщини Поровським М. І., який поставив вимогу винести із залу засідань статую В. І. Леніна, друга виголошена теж депутатом від Рівенщини Червонієм В. М., котрий заявив, що, якщо сьогодні їм забороняється святкувати день народження Симона Петлюри, то завтра, коли вони прийдуть до влади, комуністам буде заборонено святкувати день народження Леніна.

Друга причина, з якої «центр» не підтримав «демократів», це тиск та образи з боку посланців західних областей України, що зібрались на площі біля Верховної Ради УРСР. Як тільки депутати виходили на площу, на ній починало лунати: «Ганьба», «Запроданці», «Яничари», навіть «Фашисти», «Слава депутатам демократичного блоку!». Оскільки вгамувати людей фактично міг тільки депутат від Львівщини, голова обласної Ради Чорновіл В. М., то багато депутатів сприйняли це, як «домашню заготовку», що ще більше настроїло «центр» проти «демократів».

Спілкування з багатьма депутатами «центру» дає мені право заявити; якби в перші дні не було необдуманих заяв з боку «демократів», тиску і образ від людей на площі, то обговорення багатьох питань на сесії могло б піти зовсім по іншому руслу.

Якщо представники «демократичного блоку» зроблять відповідні висновки, то вже на осінній сесії багато їхніх пропозиції може бути втілено в життя. А на нинішній сесії їм уготована участь меншості, бо, як тільки починає намічатись консолідація хоча б частини «центру» з «демократами», з протилежного угрупування підкидається пропозиція, обговорення якої знову призводить до конфронтації «демократів» навіть з «центром». Та й плакати на площі, хоч і стали більш поміркованими, все-таки не сприяють консолідації. Між іншим, я підходив до людей, які стояли під плакатом «Вінниччина вітає», «Вінниччина пропонує Лук'яненка на президента України», але серед них не було нікого з вінничан.

І останнє питання: «Чи збираєтесь ви виступати на сесії, і якщо так, то на яку тему?».

— Взагалі-то я вже виступав двічі — перший раз при обранні Мандатної комісії з пропозицією не обирати до її складу депутатів, проти яких є заяви, що під час їх обрання не все було «абсолютно чисто», тобто, були порушення етичного характеру. І оскільки мене в цьому питанні підтримали депутати від «демократичного блоку», але позитивного рішення прийнято не було — троє депутатів, яких обрали з порушеннями етичного характеру, увійшли до складу Мандатної комісії.

Вдруге я виступив при обговоренні порядку денного. «Демократи» запропонували почати конкретну роботу з обговорення звіту уряду про політичне, економічне та екологічне становище на Україні, «аппарат» запропонував почати з виборів голови Верховної Ради УРСР. Не здобувши підтримки, «демократи» вийняли картки з системи голосування і перестали брати участь в роботі сесії — такий собі «сидячий страйк». А оскільки дві третини депутатів в роботі участь брали, то голова ставив питання на голосування і порядок денний ріс і ріс. Коли дійшли до 15-го питання, я не витримав і попросив слова, оскільки треба було найти компромісне рішення, а протистоячі угрупування уже одне одного не чули. Я запропонував повернутись назад, відмінити прийняте рішення про початок конкретної роботи з обрання Голови, прийняти рішення про початок із звіту уряду, потім розглянути питання про суверенітет України, потім урівняти всіх в правах, розглянувши 6-ту та 7-му статті Конституції УРСР, і вже після цього зайнятись виборами керівництва Радою та Урядом.

Голова поставив пропозицію на голосування і депутати дійшли згоди: здоровий глузд переміг, вирішили почати із звіту уряду, але після цього все ж таки поставили не питання суверенітету, а обрання Голови Верховної Ради УРСР. Але, як то кажуть, і то слава богу! Головне, що ситуація вийшла із глухого кута.

В подальшому я збираюся взяти участь в обговоренні питань про суверенітет республіки, мораторій на будівництво АЕС, розвиток села, питання про власність, а якщо пробʼюсь, то і при обговоренні інших.

Мабуть, на цьому буду закінчувати.

— Дякую за інтерв'ю. Від читачів нашої газети бажаємо подальших успіхів у роботі сесії.

Бесіду вів Б. ДЬЯКОНОВ.

В ДУСІ АБСОЛЮТНОЇ ДЕМОКРАТІЇ?

Ходять-бродять Вінницею легенди, що обласна партконференція, котра завершилась минулої суботи, проходила в традиційному стилі брежневського соціалізму — це був, доведений до [illegible]цього рівня досконалості, [illegible]едевр збанкрутілого застою.

Правда, 28 травня другий секретар міськкому партії Іван Миколайович Бондарчук, скликавши редакторів багатотиражних газет м. Вінниці, не залишив од цих побрехеньок каменя на камені.

Секретарі обкому справді обирались на безальтернативній основі, але не тому, що хтось затискував демократію, не дозволяв альтернативних висунень. Навпаки. На місце першого секретаря, приміром, конференція запропонувала, крім А. П. Нехаєвського, ще 5 кандидатур, але всі вони взяли самовідвід. Самовідвелися й конкуренти на посади секретарів з питань сільського господарства та ідеологічної роботи. Втім, керівник парткому політехнічного інституту В. М. Бабій не захотів поступитись своїм правом. Та позаяк це не вписувалось у сценарій, то відвід йому заявив тов. Бондарчук, пояснивши, що чоловік ще не доріс.

Як повідомив Іван Миколайович, доповідь А. П. Нехаєвського на конференції була традиційною, не дуже гострою. Це викликало деяку критику. Була навіть пропозиція визнати роботу обкому незадовільною, але більшість не погодилась. Проти самого ж А. П. Нехаєвського проголосували тільки 70 душ з 545-ти.

До секретаріату обкому обрано нову людину А. І. Яковлева, інспектора ЦК Компартії України по Вінниччині. Кажуть, що для нього це була цілковита несподіванка. Та, мабуть, і для учасників конференції. однак, «альтернативні» кандидатури, слухняно виконавши роль, теж узяли самовідводи.

Не менш «демократично» дообирали й деяких делегатів на наступні партійні з'їзди. Перший секретар міськкому І. І. Сорока, наприклад, після одних-двох зборів в первинних парторганізаціях, де зібрав дуже скромну кількість голосів, зняв свою кандидатуру. Нащо тратити енергію? Обласна партконференція подарувала йому мандат без будь-якої боротьби.

Такого ж мандату в такий же спосіб удостоєний найперший у Вінниці губитель природи, директор хімзаводу Л. М. Гаврилюк.

Між тим, на зустрічі з редакторами другий секретар міськкому бідкався, що дуже мало робітників обрано на з'їзди — тільки восьмеро з вісімдесяти двох. Реальний привід для тривоги! Та, коли наприкінці зустрічі я запитав І. М. Бондарчука, чи можна судити з його оптимістичної розповіді, що обласна партконференція пройшла в дусі абсолютної демократії, він відповів: «Так». І в голосі його не було й натяку на іронію.

В. ІВЧЕНКО.

Чого ждати від УРП?

(ІНТЕРВ'Ю З ДОЦЕНТОМ КАФЕДРИ АСУ, ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ П. Ф. КУТУЗОВИМ)

— УГС стала Українською республіканською партією. Ви — один з її керівників. Розкажіть, будь ласка, детальніше про ваш з'їзд, керівництво партії, про завдання, які партія ставить перед собою, її політичні цілі.

— Я не являюсь керівником партії, але вважаю себе її активним членом. На з'їзді був обраний до Ради, яка засідає у Києві раз на квартал. Від Вінничини до Ради партії обрані: Василь Підпригорщук та Євген Смирнов. Голова партії — Левко Лук'яненко, колишній політв'язень. Із 62 років життя майже половину провів у мордовських та уральських концтаборах. Як це сталося? Після закінчення юридичного факультету МДУ, працюючи юристом на Львівщині, створив робітничо - селянську партію. Левко Лук'яненко склав програму цієї партії, в якій показав повну залежність всіх пороків тодішнього життя від союзного центру, який грубо зневажав інтереси місцевого населення. Програма вказувала на колоніальну політику керівництва Москви і закликала до відокремлення України від СРСР, без чого не передбачалося можливості поліпшення життя українського народу. За цю діяльність Левка Лук'яненка засудили до страти, яку потім замінили 15 роками ув'язнення. Після того, як він відбув повний строк, у 1975 році став одним із засновників Української групи сприяння Гельсінським угодам. Наприкінці 1977 року його знову за правозахисну діяльність засудили до 10 років таборів та 5 років заслання. Проти жорстокого і неправомірного вироку Лук'яненкові та іншим відомим правозахисникам неодноразово виступав академік А. Д. Сахаров.

Перебуваючи у засланні, Л. Лук'яненко очолює Українську Гельсінську групу, яка у 1988 перетворюється в Українську Гельсінську спілку (УГС). В грудні 1988 його звільнили. На з'їзді 29—30 квітня 1990 року УГС перетворилася на Українську республіканську партію (УРП). Вінницьку обласну організацію УРП очолює Василь Підпригорщук, а міську — Віктор Івасюнько. Керівним органом УРП, крім того, є секретаріат у складі семи осіб. На з'їзді були прийняті програма та статут партії. Згідно з програмними документами, основна мета УРП — перетворення України у незалежну соборну державу парламентським шляхом. УРП не претендує на монопольну владу і враховує, що для демократичної держави необхідна багатопартійна система. Ця система повинна мати всі можливості захистити суспільство та окремих громадян від сваволі влади. Основним принципом будування влади УРП вважає принцип її поділу на законодавчі, виконавчі та судові рівні з забороною службовцям усіх правоохоронних органів та офіцерам української армії належати до будь-якої політичної партії.

— Як УРП ставиться до принципу «Хто не з нами...»? Аби ваша партія перемогла і зробилась керівною, яка б доля чекала тих, хто не поділяє ваших поглядів?

— УРП виступає за багатопартійну політичну систему, буде домагатися заборони діяльності політичних організацій, керівні органи яких лежать за межами України, або дотримуються людиноненависницьких та насильницьких методів. УРП виступає за співпрацю і координацію дій з усіма демократичними силами. Наслідки однопартійної системи яскраво демонструє досвід КПРС. Монополія на владу веде до кризи в усіх галузях суспільно - політичних та економічних відносин. Наш тяжкий історичний досвід вказує на небезпечність існування політичної партії, котра прагне до монополії. Що стосується відокремлення України від СРСР, то це необхідно для врятування економічного, екологічного, культурного та духовного життя. Визиск України в складі тоталітарної імперії призвів до спустошення надр, лісів, забруднення і вичерпання вод, зруйнування чорноземів. Наш край перетворено у колонію, що постачає сировину, хліб, цукор, овочі за наказами імперських відомств в інші регіони СРСР та інші країни світу, одержуючи натомість отруєне і виснажене середовище. Культурна та національна спадщина України гине, потребує рятування. Кожен трудівник УРСР віддає в союзні фонди приблизно 4000 крб. Значна частина продукції вивозиться за межі республіки, 90% енергії АЕС постачається за кордон. На Україні діє більше 1000 шкідливих хімічних заводів, 93% продукції яких іде на експорт. У 78 містах України вміст шкідливих речовин в атмосфері перевищує норму у 60 і більше разів (там живе 80% населення республіки). Україна займає «передове» місце у світі за смертністю немовлят та онкозахворюваннями.

— Чи є у вас молодіжне крило, якщо є, то які істини воно буде сповідувати, до яких цілей збираєтесь кликати наших студентів?

— УРП будується на демократичних гуманних принципах. Її керівні органи не роблять адміністративного тиску на своїх членів, УРП не сповідує принципу демократичного централізму. Тому, як уже було згадано, співпрацює з усіма демократичними організаціями, включаючи Спілку незалежної української молоді (СНУМ), Незалежну студентську спілку (НСС). Якщо наші студенти відчують, що вони розділяють погляди УРП, то можуть починати співробітництво через вищезгадані організації чи РУХ.

— Чи є в партії власна програма поліпшення навчального процесу вузів? Якщо є, то в чому її відмінність від офіційної, що ви в ній приймаєте, а що заперечуєте? Чи маєте намір активно втручатися у хід навчального процесу?

— Програма УРП не схожа з програмою КПРС навіть за змістом. Тому не має спеціального розділу про навчальний процес у вузі. Але згідно з програмою передбачається побудова економічних відносин за законами ринкової економіки. При існуванні вільної конкуренції буде зростати зацікавленість кожного фахівця в здобутті певної кваліфікації, яка буде стимулювати навчання студентів.

НАЙВРОДЛИВІША В ІНСТИТУТІ

Даючи такий заголовок цій замітці, ризикуємо накликати на редакцію праведний гнів чарівної половини ВПІ — мало яка жінка погодиться визнати себе невродливою, а якщо й погодиться, то з обов'язковими коментарями й поправками.

Однак назвати Наталю Гаврилюк найвродливішою студенткою Вінницького політехнічного дають нам право підсумки міського конкурсу на титул першої красуні обласного центру. Наталя, правда, стала не першою, вона друга — віце міс Вінниця. Але якщо друга у Вінниці, то в інституті, безперечно, перша.

Так що, звиняйте, дорогі наші жінки й дівчата.

Наталя навчається на першому курсі факультету автоматики й мікроелектроніки. Спеціальність — автоматизація наукових систем управління.

Народилась і скінчила школу в Києві, але кожне літо проводила в Городківці, під Крижополем, у бабусі і діда — приросла душею до рідних батькових місць і тому вибір саме Вінницького політеху для неї — не випадковість. Випадковістю могла бути хіба-що врода, але вона перейшла від тата й матері — обоє були гарними на заздрість багатьом. Писати «були» доводиться тому, що матері уже нема — вона загинула в автокатастрофі того року, коли Наталі виповнилось всього - навсього шість літ. Це — її незагойна рана і постійний біль. Від цього, либонь, неперебутний смуток в молодих, дуже добрих і приязних очах. Ця доброта, в оправі тонкої вроди, подобається всім, навіть суворим суддям на конкурсах краси.

Ще в десятому класі подруги умовили взяти участь в такому конкурсі на приму-вродливицю самого Києва. Не дуже охоче записалась десь уже чотирьохсотою і несподівано для себе увійшла в десятку фіналісток.

Скромна, мрійлива, захоплена історією й літературою, вона, проте, переконана, що вірно обрала життєву дорогу — програмування, себто, інформатика було улюбленим предметом в школі. В УПК вона з великою охотою вчилась на оператора електронно - обчислювальної машини. Зараз їй теж цікаво навчатись.

Ну, а щодо Вінницького міського конкурсу вроди, то пішла на нього з цікавості — те, київське жюрі, помилялось, чи у неї справді «щось» є?

Отже, є! Але з цим «щось» Наталя не ув'язує свого майбутнього. Все її майбутнє — в інженерній професії. Так, принаймні, думає вона сьогодні, в свої вісімнадцять.

Віце міс Вінниця нагороджена путівкою за кордон і 29 червня поїде до Німецької Демократичної республіки. Організатори конкурсу подарували Наталі чудову вечірню сукню, яку одягала в фіналі; вінницькі художники—мальований портрет; облфілармонія — пральну машину «Либідь».

Щасти тобі, Наталю.

ВПІ — КПА

(Закінчення. Початок в номері від 25 травня ц. р.)

9 травня в 16 годин розпочався другий футбольний матч. І хоча гра закінчилася з рахунком 1:1, нашу команду впізнати було неможливо. Де поділися розхлябаність, недисциплінованість? Стриманість, технічна майстерність прийшли їм на зміну. І глядачі, і ми, керівники, були приємно здивовані. Від душі раділи за команду. Хотілося бачити її завжди такою.

Спортивні зустрічі закінчилися змаганням з бандмінтону. За взаємною домовленістю наші студенти зустрілися зі збірною командою м. Кельце першої ліги, до якої, крім студентів КПА, увійшли гравці інших клубів міста. Оскільки зустріч носила дружній характер, командний результат вирішили не підбивати. Зате наші гравці набули спортивного досвіду, отримали урок морально - вольової підготовки.

В цілому виступ наших команд був досить вдалим. Та це не головне. Нам була надана можливість ближче познайомитися з побутом і відпочинком польських студентів. Жили ми в гуртожитку, харчувалися в університетській їдальні. Наше перебування в КПА співпало з студентським святом, яке тривало близько тижня. Особливе враження залишив студентський бал, котрий проводився на площі і тривав до 6 години ранку.

Гостюючи в Кельце, відвідали спортивні бази, музеї, історичні монастирі і костьоли, визначні пам'ятки міста, а 9 травня разом з польськими друзями поклали квіти на кладовищі і до обеліску радянським воїнам-визволителям.

Вінницькі і келецькі викладачі дискутували з питань фізвиховання, основ методики навчання і тренування. Крім цього, вивчили документацію студії фізвиховання КПА, відвідали заняття, обмінялися досвідом їх організації.

Увечері 10 травня проректор по навчальній роботі Ришард Сабочинський, голова студентського товариства Вецлав Клаужек і зав. кафедрою Войтек Клужняк провели нагородження переможців, а студентська організація вручила сувенір: всім учасникам змагань.

Довго прощалися наші студенти зі своїми польськими колегами. Лунало: «До зустрічі», «Ми друзі — назавжди!».

По дорозі додому зупинилися на кладовищі загиблих радянських воїнів, що звільняли м. Сандомир і поклали квіти. Серед 12 тисяч солдат і офіцерів, похованих тут, лежить також батько викладача нашої кафедри А. С. Хрущака. За його проханням ми встановили на могилі С. Хрущака пам'ятну табличку.

О 13 годині 11 травня автобус зупинився на польсько - радянському кордоні. Чекаємо нашого автобуса. Хотілося почути, як же зіграли команди у Вінниці. В другій зустрічі програли гандболісти, двічі перемогли баскетболісти, вничию закінчилась гра волейболістів.

Обмінюємося міцними рукопотисканнями. Студенти КПА їдуть до себе, ми — у Вінницю. «Щасливої дороги!», «До відзеня!».

Я. КУЛИК,
доцент, зав. кафедрою фізвиховання.

Дещо про МЖК

У 1987 році з ініціативи міськкому комсомолу був створений штаб МЖК (молодіжного житлового комплексу), організації, яка визначила свої цілі, як сприяння і прискорення будівництва житла для молоді. Основними умовами вступу в члени МЖК є вік до 35 років і перебування на квартирному обліку. Умовами одержання житла в МЖК є перемога в соціалістичному змаганні і необхідність відпрацювати 21 місяць з відривом від основної роботи. У цей строк входить тримісячне навчання однієї з будівельних професій, (стаж і попереднє місце роботи зберігається).

Прийнято рішення, що перший 240-квартирний будинок МЖК буде розташований на розі вулиць Чекістів і Громова. Його будівництво розпочнеться наприкінці нинішнього року. Нашому інституту, який уже перевів на рахунок міського штабу МЖК понад 200 тис. крб., у цьому будинку буде виділено 60 квартир.

Хотілося б наголосити, що черга в МЖК залежить не від терміну подачі заяви, а від реальної участі у справах комплексу, від кількості балів, здобутих у соціалістичному змаганні.

6 членів нашого колективу вже працюють у складі першої черги будівництва. На сьогодні до штабу МЖК ВПІ надійшло 83 заяви про вступ. Відбір буде проводитись на конкурсній основі. Отже, декому доведеться відмовити (переважно, тим, хто не перебуває, як того вимагають статут МЖК і нині діючі закони, на квартирному обліку).

Всім членам МЖК ВПІ необхідно в період з 1 по 6 червня пройти перереєстрацію (кожен вівторок четвер ГУК 214, або щоденно по тел. 6-65, 4-61-57).

6 червня 1990 року в ауд. 203 о 17.30 відбудуться чергові збори МЖК з організаційних питань і підведення підсумків.

О. МЕДВЕДСЬКИЙ,
голова правління штабу МЖК ВПІ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. Зам. 3143. БЮ 03174. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 22 (394) П'ятниця, 8 червня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Щодо позиції члена КПРС Нижника О. І. та Руху

Чи важко дихати активістові Руху, членові КПРС з більш як 30-річним стажем Нижнику О. І. в політехнічному інституті? Мабуть, ні. Як вільно він дихав в період розквіту адміністративно - командної системи в лавах Радянської Армії, свідчить його шлях від курсанта училища до полковника. Вільно він, як, до речі, і інші члени Руху, дихає і сьогодні, працюючи в інституті.

Олександр Іванович — один із активних функціонерів Руху в ВПІ, Вінниці, області, республіці. За його словами, бере участь в цій громадській організації, щоб проводити в ній ленінську ідею роботи комуністів в непартійних організаціях, щоб попередити антирадянські, антисоціалістичні дії з боку її окремих членів і підрозділів.

Разом з тим, на практиці спостерігалась участь Нижника О. І. в несанкціонованих мітингах, на яких паплюжили КПРС, але реакції гніву чи обурення з його боку не виявилося. Поблажливо ставиться Нижник О. І. до екстремістських дій угруповань, які діяли під дахом Руху (УГС, НСС, СНУМ).

Зважаючи на цю розбіжність між словами і ділами, партком вирішив з'ясувати у комуніста Нижника О. І. його справжню позицію. У зв'язку з цим 4.04.90 р. на засіданні парткому відбулась розмова, в ході якої було прийнято рішення, щоб О. І. Нижник чітко висловив особисту думку з ряду питань на сторінках інститутської багатотиражки. Ось ці питання:

— оцінка заклику групи керівників Руху про перетворення Руху в партію і вирішення в зв'язку з цим своєї належності до КПРС;

— ставлення до окремих членів Вінницького Руху та їх практики проведення несанкціонованих мітингів;

— ставлення до сепаратистських закликів, лозунгу «Самостійної України» окремих керівників Руху;

— що для комуніста Нижника О. І. є первинним — те, що він член КПРС, чи член Руху і його функціонер (голова координаційної ради Вінницького крайового народного Руху)?

Що ж відповів комуніст Нижник О. І.? **(див. «ЗІК» від 25 травня ц. р.).**

Фактично відповіді на конкретні запитання парткому стаття не дає. Якщо й є певна відповідь особиста

Прикро також, що комуніст Нижник О. І. використав газетну площу для перекручення політики КПРС.

Як інакше можна оцінити таку заключну фразу в його замітці: «...керівництво КПРС, закликаючи до консолідації, створює умови конфронтації в самій партії і суспільстві»?

Ще дещо про амбіції Руху і «лицемірство» його противників.

Викладаючи у статті уявні програмні положення Руху, Нижник О. І. весь час підкреслює, що організація, яку він представляє — це найдемократичніша, найпрогресивніша інституція, а ті хто не входить до неї — консерватори. Тобто, варто будь-кому увійти до складу Руху, як одразу ж з'являється над ним німб демократа і прогресиста.

Хто демократ, хто консерватор — оцінить життя.

Однак, вже сьогодні видно, що слова про демократію, про правову державу, про добробут народу, про його суверенітет у деяких керівників Руху не співпадають з ділами **(див. засідання сесії Верховної Ради УРСР).**

В статті кожен, хто не згоден з Рухом, а тим більш критикує його, отримує ярлик лицеміра.

Ось така позиція Нижника О. І. Абстрактно виступаючи за плюралізм думок, позицій, він враз забуває про це, коли мова йде хоч про найменшу критику його думок і дій. Істина тільки в Русі — таке його кредо...

Ось це і є, скажу відверто, справжнє лицемірство.

Зупинюсь на деяких неточностях в статті. Як викладач з багаторічним стажем, активний функціонер Руху, який, безперечно, слідкує і цікавиться процесами, які проходять в республіці, Нижник О. І. повинен знати, що ст. 6 Конституції УРСР ще не скасована, а це питання тільки-що виноситься на розгляд сесії Верховної Ради республіки з ініціативи Пленуму ЦК Компартії України.

Коли гасла Руху — єдність, співпраця, то чим можна пояснити, що у Львові сьогодні йде «полювання на комуністів», коли плюралізм замінюється політичним тоталітаризмом, а замість толерантності — ненавистю? **(див. «Учительская газета», 20 травня).**

І чи буде консолідація ВЛКСМ та СНУМУ, коли 22 квітня ц. р. до пам'ятника В. І. Леніну члени СНУМУ кинули вінок з колючого дроту, і мають такого «славного земляка» і «національного героя», як С. Петлюра, та готові, «коли буде потрібно», піти в бій під керівництвом «нових петлюр» та «шуховиків».

Що ж думає про це член КПРС, голова координаційної ради Вінницького крайового народного Руху Нижник О. І.?

В. БАБІЙ,
секретар парткому інституту.

НАРАДА ЕКСПЕРТІВ КРАЇН - ЧЛЕНІВ РЕВ

Наприкінці травня — в перші дні червня у ВПІ відбулася нарада експертів з Болгарії, Румунії, Польщі і СРСР з питань створення технологій і устаткування для поверхневої модифікації матеріалів електронним пучком. Це вже третє зібрання такого роду.

Нарада заслухала й обговорила інформації заступника головного директора технологічного центру електронно-променевих і плазмових технологій і техніки Н. Димитрова (м. Софія), керівника кабораторії термообробки, електронно-промислових і плазмових технологій І. Нікулеску (м. Бухарест), декана факультету політехнічної академії (м. Кельце) професора Ч. Бобровського, заступника директора інституту електрофізики Ю. Ю. Крейнделя (м. Свердловськ), керівника сектора електронно - променевих енергоустановок Всесоюзного електротехнічного інституту Ю. В. Григор'єва (м. Москва), завідуючого лабораторією інституту сильноточної електроніки Сибірського відділення Академії наук С. І. Белюка (м. Томськ), провідного наукового співробітника цього ж інституту Н. М. Коваля, начальника лабораторії науково - дослідного інституту електрофізичної апаратури М. А. Аброян (м. Ленінград), доцента кафедри мікроелектроніки Вінницького політехнічного інституту А. О. Новікова.

На нараді відзначалося, що в Болгарії, наприклад, виготовлено, змонтовано і налагоджено електронно - променеву установку для поверхневої модифікації потужністю 60 квт. Запуск цієї установки здійснено спільно зі спеціалістами інституту електрозварювання Академії наук УРСР.

В Румунії проведені дослідження джерела електронів на основі високовольтного тліючого розряду потужністю 60 кіловат з прискореною напругою для електронно - променевої модифікації поверхностей сталі, алюмінієвих, титанових, нікелевих сплавів, різних марок чавуну. Розроблено цифрову систему управління з програмним забезпеченням для керування параметрами електронної гармати і переміщення оброблюваного виробу.

Польські спеціалісти виготовили внутрікамерне обладнання з мікропроцесорним управлінням обробки металу, яке в даний час проходить випробування.

Що стосується СРСР, то в Ленінградському науково - дослідному інституті електрофізичної апаратури, наприклад, проведені роботи з модифікації металевих поверхностей електронним пучком з використанням сильноточних електронних прискорювачів з великою енергією пучка. Завершується розробка технологічного прискорювача для радіаційного затвердіння тонких полімерних покрить на рулонних матеріалах.

У Всесоюзному електротехнічному інституті проведені експерименти по відбілюванню зразків з сірого чавуну, загартуванню сталевих зразків, прошивці отворів у сталевих платівках. Завершена конструкторська розробка системи живлення електронних гармат потужністю 250 і 600 квт. Випуск дослідного зразка намічено на перший квартал наступного року.

У Вінницькому політехнічному інституті виготовлено і випробувано джерело електронів на основі високовольтного тліючого розряду з циліндричним електронним пучком діаметром 120 міліметрів, потужністю 120 кіловольт для термічного обплавлювання напівпровідникових матеріалів. Розроблене, виготовлене і попереднъо випробуване джерело електронів з стрічковим їх пучком. Воно призначене для поверхневої модифікації конструкційних матеріалів. Намічена серія технологічних експериментів, в яких візьмуть участь співробітники кафедри технології металів ВПІ.

В планах учених Болгарії, Румунії, Польщі, СРСР визначено, зокрема, розробку і виготовлення електронно-променевої установки безперервної дії для зміцнення деталей двигунів внутрішнього згорання, електронно-променевого енергокомплексу для нанесення корозійностійких покрить, прискорювача електронів з виведенням пучка великого перетину в атмосферу для поверхневої обробки виробів тощо.

Робота науковців і спеціалістів дружніх країн вимірюється значним народногосподарським ефектом і служить дальшому розвитку науково - технічного прогресу. Робочу нараду експертів країн-членів РЕВ організували обласне правління Спілки науково - інженерних товариств СРСР, Вінницький політехнічний інститут та обласний Будинок науки і техніки.

Пора гаряча, екзаменаційна

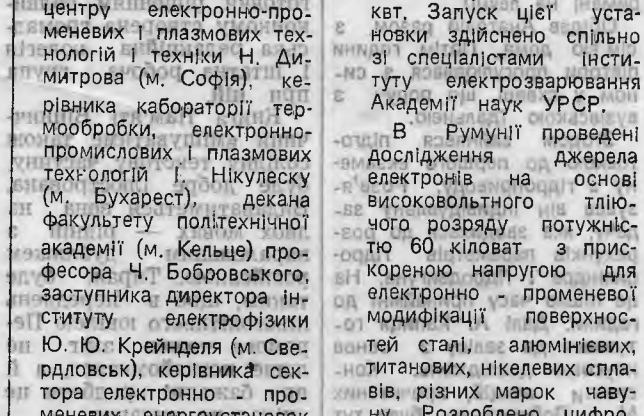

Триває екзаменаційна сесія, завершується ще один семестр і з ним — черговий навчальний рік. Випускники приступили до захисту дипломних робіт.

Багато турбот нині у викладачів і студентів. Адже треба обов'язково вкластись у суворо регламентований графік здачі екзаменів, забезпечити об'єктивне і в повному обсязі виявлення теоретичних знань, і певних навичок майбутніх інженерів. Це — завдання професорсько - викладацького складу. А щодо студентів, то їх обов'язок — грунтовно готуватись до кожного екзамену, ущільнити дні і години для повторення навчальних дисциплін, показати цілковите володіння основами предметів, так необхідних для формування висококваліфікованого технічного спеціаліста.

Наш фотооб'єктив зафіксував студентів - другокурсників енергофаку, коли вони готувались до чергового екзамену. В дружних зусиллях енергетикам важко відмовити: тут, як кажуть, кожен за всіх, а всі за одного.

Настала пора скласти екзамен і студентці гр. 4 РТ-86 О. Скрипник. Мине ще кілька хвилин і вона стане перед викладачем.

Вдумливою, глибокою, добре продуманою була відповідь на всі запитання екзаменаційного білета з технології виробництва ЕОМ студента третього курсу факультету обчислювальної техніки Руслана Смирнова. Доцент Ю. С. Кравченко заслужено виставив йому п'ятірку.

Того ж дня в групі 1 ЕОМ-87 відмінно відповідали Юрій Бондурянський, Олена Дембовська, Олена Вовк, Ірина Ставнійчук, Роман Переяславський, Сергій Ужвак.

Літня екзаменаційна сесія триває. Її завершення намічено на 1 липня. Однак четвертокурсники всіх факультетів (за винятком спеціальності 1609, що на МБФ) вже повністю скінчили семестр, склали всі екзамени.

За станом на 4 червня успішність по вузу становила 68 процентів, якість знань — 40. «Урожай» п'ятірок і четвірок — 975, двійок, правда, теж забагато — 634. Дані по факультетах за успішністю і якістю знань у процентах такі: ФАМ — 79 і 55; ФОТ — 75 і 46; МБФ-73 і 44; ІБФ — 70 і 45; ЕФ — 59 і 33; РТФ — 58 і 36.

ФОТОРЕПОРТАЖ

Один день відмінника

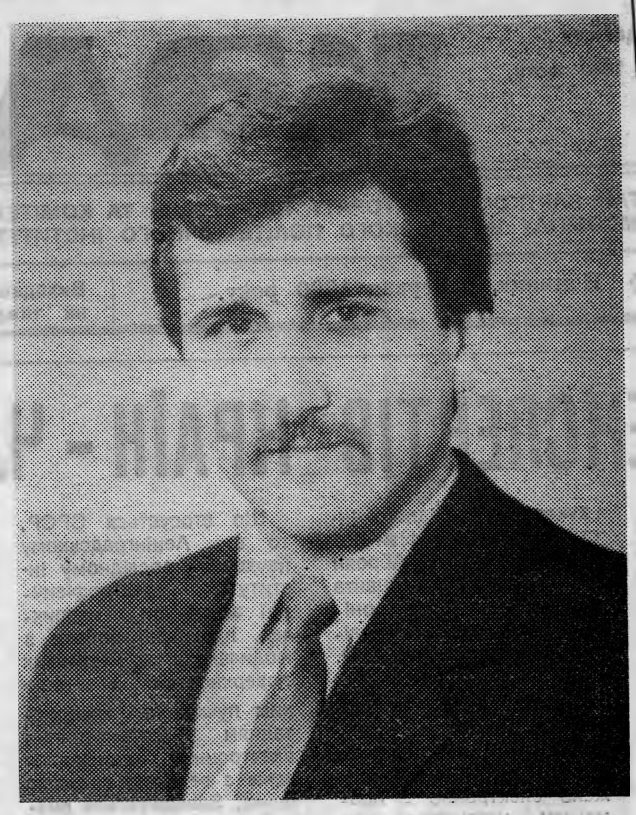

Цього разу вибір декана машфаку Віктора Борисовича Петрова випав з поміж інших кращих студентів на Анатолія Капицю. Моє прохання було досить простим: «Назвіть, будь-ласка, звичайного, рядового відмінника. Бажано, щоб відзначався він стабільністю в навчанні».

Знайомство з Анатолієм відбулося в той же теплий травневий день. В редакційну кімнату увійшов міцно збитий, смаглявий і стрункий юнак. В його зосередженому погляді відчувалися і сила характеру, і вольова зібраність. Розмова одразу набрала змістовності, що властива людям не слів, а конкретного діла.

— В моїй заліковій книжці поки-що одні п'ятірки. В такому ключі думаю закінчити третій курс. Не збочу, гадаю, з цієї лінії і в наступні роки навчання, — впевнено говорив Анатолій.

— В чому ж секрет такого твердого переконання в своїй студентській долі?

— Думаю, що в стилі, самоорганізованості, жорсткому самоконтролі, які ні на день не дають мені розслабитися, спонукають увесь час перебувати в стані готовності до засвоєння нових знань з обраної професії, — так відповів на моє запитання третьокурсник машфаку.

І ось тоді виникла ідея: показати в цьому газетному матеріалі його звичайний, буденний день, який би ілюстрував той самий стиль навчання відмінника, який би на конкретних прикладах відсвітив його особисті риси.

Але спершу про біографічні дані. Родом він з села Заболотного, що в Крижопільському районі Вінницької області. Йде Анатолію двадцять п'ятий. Закінчив місцеву восьмирічку, а потім Ладижинський технікум механізації сільського господарства і одразу з дипломом техніка - механіка пішов служити в армію. Потрапив в окремий розвідувальний батальйон, де старшого сержанта, заступника командира розвідвзводу. Одразу зауважу, що не кожному в армії вдається набрати такий послужний список, як цього домігся Анатолій. Тут потрібні характер, воля, організаторські здібності. Без них немає і не може бути справжнього молодшого командира.

Ще одним виявом довір'я до Анатолія по закінченню дворічної служби була і рекомендація командування частини на предмет вступу до вищого учбового закладу. З нею і приїхав у ВПІ на екзамени старший сержант запасу.

Здав, як годиться, документи і на першому письмовому екзамені з математики... провалився.

Це був серйозний, повчальний урок для Анатолія на все життя. Тоді він глибоко усвідомив, що скрізь, де б він не перебував, скрізь все слід робити грунтовно, накріпко, з надійним запасом міцності.

Відтак А. Капиця стає учнем восьмимісячних підготовчих курсів, заново вчить математику, фізику і мову. Екзамени складає з них на «відмінно», так само, як і вступні на машфак. Відтоді й пішов рахунок Анатолієвим п'ятіркам. До речі, він уже одружений, батько півторарічного Станіслава. Дружина Світлана — студентка третього курсу ФОТ.

Ну, а тепер про один день життя і навчання відмінника. Обрали з ним звичайнісіньку п'ятницю, 11 травня.

Як завжди, Анатолій піднявся о сьомій годині і заходився готувати молочну кашу для сина, а Світлана нашвидкоруч — сніданок: яєшню, зрозуміло, в гуртожитівській кухні.

На початку дев'ятої години Анатолій вже був у навчальному корпусі. Перша пара — залік з німецької мови. До нього студент підготувався заздалегідь і тому текст статті в спеціалізованому журналі, виданому в НДР, «Машинобудівна техніка» під назвою «Машинобудівна гідротехніка в 1800 році, винайдена вченим Велером і Ланге в м. Хемніц» він вільно переклав, відповів на запитання викладача Т. В Анпіліпіним, чверть години. Черговий залік він склав успішно.

Друга пара була зайнята фізкультурою. Маючи хорошу спортивну підготовку, Анатолій без будь-яких зусиль пробіг стометрівку за 14 секунд, дванадцять разів підтягнувся на перекладині, виконавши таким чином, нормативи ГПО. Потім залюбки грав з однокурсниками у футбол.

На третій парі А. Капиця слухав лекцію Ю. В. Львова «Структура програм». Студент ретельно занотував у зошит складові програми по виготовленню деталей на верстаті з ЧПУ. З'ясував тіло програми і на конкретному прикладі, що його навів викладач, з використанням мікрофункцій склав програму виготовлення деталі. Вона вмістила кадр, тип кадра, параметри і позицію — всього 28 рядків.

В результаті студент з допомогою викладача чітко засвоїв методику складання програми для верстата з ЧПУ.

Але, як він сам сказав, твердих навичок в цій справі йому ще бракує. Доведеться на наступних лабораторних заняттях поглибити і закріпити знання, отримані на лекції.

Обідав Анатолій разом з сім'єю дома. Потім години півтори прогулювався з сином у сквері, що поруч з вузівською їдальнею.

Згодом зайнявся підготовкою до першого екзамену з гідроприводу. Розв'язував він індивідуальну задачу, яка зводилася до розрахунків параметрів гідроциліндра і гідродвигуна. На це пішло часу принаймні до години. Далі А. Капиця готувався до заліку з основ наукових досліджень. Конспекти лекцій, прочитаних М. І. Побережним, були тут якраз до речі.

О сьомій годині вечора Анатолій, як комісар гуртожитку, проводив інструктаж з новопризначеними черговими. А вже о сьомій тридцять його можна було бачити за читанням «Дванадцяти стільців» Ільфа і Петрова.

Проглянувши телепрограму «Час», він допоміг дружині викупати Станіслава, уклав його до сну, а сам проглянув газети «Комсомольська Україна».

Як бачите, увесь день, до самих вечірніх сутінок, Анатолій планомірно, без ривків, підкоряючись жорсткій самодисципліні, навчався, приділяв увагу сім'ї, займався вихованням сина. В нього ніколи не буває, так званих, «штурмових днів і ночей» До кожного заліку або екзамену готується послідовно і розмірено, завчасно повторює той чи інший навчальний предмет, міцно і надійно засвоює теоретичний курс. Серйозно ставиться до кожної лабораторної роботи і, як наслідок, показує лише відмінні знання з усіх дисциплін. Всі вони в нього пріоритетні, другорядних немає.

— З відпущених п'яти років, прагну, щоб кожен з них поступово виносив мене на щабель високої професійної підготовки, формував в мені широкий технічний і політичний кругозір, наділяв ерудованістю і компетентністю в обраній спеціальності інженера-механіка. Мета — здобути диплом з відзнакою, а працювати на підприємстві, ну, хоча б такому, як наш вінницький «Термінал».

Д. БОРИСОВ.

НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ, НІЩО НЕ ЗАБУТЕ

Назвати всіх поіменно

НА ВІННИЧЧИНІ СТВОРЮЄТЬСЯ КНИГА ПАМ'ЯТІ

Вже два покоління радянських людей виросли після Великої Вітчизняної. Та й досі не перестають діти чекати батьків, що пішли воювати, а жінки продовжують шукати могили загиблих чоловіків... Всі вони, відомі й безіменні герої боїв, гідні народної пам'яті.

Саме увічнити імена всіх загиблих воїнів, партизан і підпільників, а також деяких інших категорій учасників минулої війни і має на меті Всесоюзна книга Пам'яті, яка створюється у відповідності з Постановою ЦК КПРС від 17 січня 1989 р. Меморіальне видання приурочується до 50-річчя Великої Перемоги над німецьким фашизмом.

Складовою частиною Всесоюзної, повинна стати книга Пам'яті Вінницької області, до якої мають бути занесені прізвища всіх загиблих у боях за Батьківщину земляків та короткі розповіді про них. Для її підготовки рішенням облвиконкому створена громадська редакційна колегія і штатна робоча група при ній.

Книга Пам'яті Вінничини вміщуватиме також солідну текстову частину, буде добре ілюстрована. Видаватиметься вона на двох мовах — рідній з паралельним дубляжем російською. Тираж буде таким, щоб в переддень півстолітнього ювілею Перемоги кожен зміг не лише познайомитися, а й при бажанні придбати це унікальне видання.

Передбачається, що при складанні книги Пам'яті основою для занесення загиблого до видання того чи іншого територіального регіону визначатиметься місцем призову військкоматом на фронт. У випадках, якщо встановити це буде неможливо, то заносити до книги доведеться за місцем поховання. Партизани і підпільники заносяться за принципом місця народження.

Слід мати на увазі й таке: до списків будуть занесені імена тільки тих, хто загинув у роки Великої Вітчизняної війни з 22 червня 1941 по травень 1945 року — в боях проти гітлерівських загарбників і з 9 серпня 1945 по 3 вересня 1945 року — в боях проти японських мілітаристів.

До числа загиблих заносяться також військовослужбовці і особи вільнонайманого складу діючої армії, які перебували в момент закінчення війни на лікуванні в госпіталях і померли від одержаних в боях важких поранень.

Для здійснення цієї виключної важливості і складності справи належить провести велику й копітку пошукову роботу. Дієву допомогу в цьому мають надати громадськість, все населення області. В селах та селищах виявлення імен загиблих земляків здійснюється шляхом подворового опитування, звірки даних з архівними матеріалами військкоматів тощо. В містах таку роботу провести складніше.

Тому редакційна колегія обласної книги Пам'яті через багатотиражну газету звертається до всіх членів трудового (вузівського) колективу, сім'ї, яких втратили в роки війни рідних та близьких, допомогти у встановленні імен загиблих.

Для цього необхідно заповнити пропоновану нами в газеті статистичну картку, вирізати її і в конверті направити нам за адресою: 286018, м. Вінниця, вул. Гоголя, 14, редакції книги Пам'яті. Заповнені статкартки можна надсилати або передавати й за місцем проживання — в кожному районі при виконкомах місцевих Рад створені районні (міські) редакційні комісії, а в селах (селищах) — редакційні групи.

Сподіваємося, шановні вінничани, на вашу глибоку зацікавленість у тому, щоб ніхто з загиблих на війні земляків не залишився забутим і знайшов своє місце в книзі Пам'яті області. Розраховуємо на вашу активну допомогу у встановленні їх імен, даних про них. Адже ті краплини відомостей, що зберігаються у вас чи ваших родичів, у сімейних архівах, можуть стати дуже цінною інформацією і послужити спільній благородній справі.

Вернути народові імена загиблих вінничан — почесна справа не лише редакційної колегії, а й усіх нас, живих.

В. ПАЛАМАР,
відповідальний секретар редколегії обласної книги Пам'яті, завідуючий редакцією.

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

(місто, район, село)

СТАТИСТИЧНА КАРТКА
загиблого в роки Великої Вітчизняної війни

Прізвище

По-батькові

Рік народження Місце народження

Освіта

Національність Партійність

Призваний на фронт (дата, назва військкомату)

Адреса місця проживання до призову

Ким працював

Військове звання, нагороди

Дата смерті (число, місяць, рік)

Місце поховання

Картка складена « » 19 р.

Склав (прізвище, ім'я, по-батькові — повністю, адреса)

На підставі яких документів складена картка

Ре

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хме політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Тира

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 23 (395) П'ятниця, 15 червня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ВЧОРА БУЛО Б КРАМОЛОЮ...

Три-чотири роки тому сумлінний сексот зацікавлених служб збирав би на таких засіданнях щедрий урожай. Хіба не крамола, скажіть, заперечувати керівну роль Комуністичної партії чи її монопольне право на використання засобів масової інформації?

Хто пробував відверто говорити про це в глуху добу брежнєвського панування, сповна сьорбнув «демократії» розвинутого соціалізму. То ж, споглядаючи вбогі прилавки сьогоднішніх магазинів, давайте не будемо говорити про те, що перебудова нічого не дала. Ні, вона-таки розкріпачила людський дух, спрагу жити за статутом власного розуму і серця, без командирів і штовхачів.

А сповна відчути це, з мого погляду, можна на засіданні дискусійного клубу «Час». Думка і воля, не загнуздані умовностями заборон, почуваються тут розкуто і легко, як господарі. Спасибі за цю атмосферу організатору клубу Олександру Володимировичу Колосу.

Минулого тижня на черговому засіданні розглядалось питання про становище і взаємостосунки партій в умовах нинішнього перехідного періоду. Це, власне, та злоба дня, про яку сперечаються, полемізують, ламають списи на рівні парламентів, пленумів, конференцій, колективів, товариських застоль, пенсіонерських шахівниць і т. д.

Нові партії з'явились — це факт, а правляча перебуває в кризовому стані. Тим часом, у її складі — найліпші інтелектуальні сили, котрі, на жаль, не діють, позаяк командний апарат зайнятий не роботою, а самозбереженням. Відчуваючи, що під ним захитались тронні постаменти, що влада вислизає з рук, терміново увімкнув усі механізми гальмування. Між КПРС та іншими партіями почалась жорстка конфронтація, котра при взаємній непоступливості може вилитись в соціальний вибух небаченої сили з непрогнозованими наслідками.

Учасники дискусії в клубі «Час» майже одноголосно — за злагоду, мироблюбний діалог полярно-протилежних позицій. Однак, які його підвалини, організаційні структури, з чого починати, кому керувати, кому бути старшим — кому меншим, хто має наказувати, а хто — виконувати?

Сто запитань без відповідей.

Деканат кафедр суспільних наук нашого інституту обстоює дві позиції: одна — всі здорові сили суспільства повинні визнати провідну роль КПРС і гуртуватись довкола неї; друга — КПРС повина піти, щоб вернутись, тобто, відмовитися від усіх здобутих привілеїв і починати з того нуля, що й інші партії, утверджувати провідну роль не словами, а ділом, щоб це визнав увесь народ.

Здавалося б, такий шлях — найреальніший, На жаль, — тільки з позицій тих, котрі нічого не мають. Позиція тих, що мають все, але повинні втрачати, відмінна на сто відсотків. З їхніх рядів на адресу опонентів лунає — «демагоги», «екстремісти», «деструктивні сили, що рвуться до влади».

Поки-що, слава богу, не дійшло до барикад, але їхній другий бік уже гуртується і в нього свої ярлики — «партбюрократи», «сталіністи», «солов'ї і яструби застою»,

...На таких от «конях» і їде сьогодні наша перебудова. Особливо це було видно на прикладі перших трьох тижнів роботи Українського парламенту, а зараз схожа картина, здається, в парламенті російському.

Учасники дискусій у клубі «Час» звертали увагу на те, що керівництво КПРС відстає від бурхливих процесів навіть у самій партії. Недавнє Всесоюзне анкетування засвідчило, що кожен четвертий з опитаних у 16 регіонах країни комуністів сумнівається, чи зуміє КПРС перебудуватися взагалі. В командно - адміністративному апараті багато корумпованих елементів, хабарників, непорядних людей, які ні в що не вірять, а дбати можуть тільки про персональний комунізм. Нам сьогодні потрібен такий Закон про партії, який поставив би їх усіх в умови рівноправ'я. Жодна не повинна мати права на керівництво арміею, держбезпекою, прокуратурою, міліцією, судом. Все повинне підпорядковуватись не партії, а законові.

Усі суспільні сили в умовах багатопартійності повинні консолідуватись не навколо якоїсь однієї партії, а навколо завдань побудови демократичного суспільства. Партія, звичайно, може бути авангардом, але тільки тоді, коли в неї вірить значна частина суспільства. За всіх інших обставин треба негайно перебудовуватись. Якщо партія має владу і право на істину, якщо в ній армійська дисципліна з неодмінною карою за інакодумство, то це вже не партія, а замкнутий орден мечоносців, який ніколи не буде визнавати демократичних партій.

...Ось конспективно — короткий виклад тих позицій, що прозвучали на черговому засіданні клубу «Час». Влада мусить, врешті-решт, перейти до Рад. Цей лозунг проголошено. Але чому ж він не виконується?

Нема механізму передачі влади. Втім, він ніби-то і є, але ще недосконалий, вибори у нас ще настільки не демократичні, чи, вірніше, не настільки демократичні, щоб народ міг обрати справді тих, хто воістину заслуговує його довір'я.

А головний висновок дискусії: якщо перемога однієї партії може загрожувати народові громадянською війною, то нікому такої перемоги не треба, Крамольна думка?

Вчора вона справді була б крамольною.

УКРАЇНСЬКУ МОВУ — В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ПРИКРІ ПЕРЕШКОДИ

Питання впровадження української мови в навчальний процес розглядалось на засіданні вченої ради факультету фундаментальних дисциплін. Не можна сказати, що йшлося на цьому засіданні про якісь дуже втішні зрушення або наслідки. Коло нерозв'язаних проблем набагато ширше, ніж кількість здобутків. В активі маємо хіба - що більш-менш нормальну підготовку до викладання українською мовою і створення паралельних двомовних потоків кафедрами фізики та вищої математики. І то це завдяки особистій наполегливості завідуючих І. Г. Мельника та Ю. І. Волкова. Педагогічний колектив, на жаль, у цьому ділі дотримується тактики очікування або й одвертого ігнорування Закону про державність української мови. До плюсів належить віднести підготовку науковцями ВПІ підручників з фізики, вищої математики й загальної хімії національною мовою республіки.

Вчена рада факультету фундаментальних дисциплін наголосила на тому, що ректорат мусить пильніше дбати про виконання спеціального інститутського плану. Чому завмерла робота методичної комісії по впровадженню українсько мови в навчальний процес, яку очолює депутат міської Ради народних депутатів, енергійний, в принципі, чоловік М. М. Данильчук?

Треба також «розтлумачити» педагогам, що інертність і очікування — не ті робочі стани, за які платять зарплату.

Слід звернути увагу ректорату на те, що при конкурсах на заміщення посади враховуються тільки знання предмета і рідної мови, а треба неодмінно говорити і про вміння викладати нею.

І, нарешті, ще одне. Готуються, а подекуди вже й підготовлені методики українською. Завважає елементарне — як їх передрукувати з рукописних примірників?

Відповідні букви в друкарських машинках, спасибі, замінені, але кваліфікованих друкарок нема. Було рішення інститутської вченої ради розв'язати це питання позитивно. Але рішення повисло і «висить» ще й досі.

Чи ж довго йому так висіти?

Г. КОРЧИНСЬКИЙ, професор, завкафедрою хімії, член комісії ВПІ по впровадженню української мови.

Готуються студентські будзагони

В роботі студентських будзагонів наш інститут бере участь з 1967 року. Тепер навіть уявити важко, як без них обходились, що то за життя було без третього трудового семестру.

Ось і нинішнього року ВПІ створив 49 загонів, з них два — сільськогосподарського спрямування, решта — будівельні. Адреси їхньої дислокації, певна річ, різноманітні — Тюменська, Кримська, Житомирська, Черкаська, і, звичайно, Вінницька області. Всі загони на сьогодні вже уклали угоди з тими організаціями, де будуть працювати.

Вибір місця роботи диктується двома чинниками — бажанням і потребою. Так, СБЗ «Дружба-90» (командир В. Прищепов) працюватиме в Житомирській області на спорудженні житлових будинків для потерпілих в результаті аварії на Чорнобильській АЕС; СБЗ «Союз» (командир А. Стракович) та «Радист» (командир А. Маркевич) — на благоустрої Нафтоюганська в Тюменській області; СБЗ «Слов'яни (командир В. Каган) укладатиме сільську дорогу в Теплицькому районі, а сільгоспзагін «Ягідка» (командир Т. Жученко) надасть допомогу Подільській станції садівництва у Ведмежому Вушку на збиранні врожаю фруктів.

Треба сказати, що студентів вабить у загони не тільки матеріальний інтерес, а й нагода поміняти обстановку, побачити більше «світу», випробувати себе в незвичних обставинах. Бажаючих багато, але працювати будівельником може не всякий. Тут недостатньо бажання і сили, треба знати хоча б основи професії. Тому з допомогою учбово - курсового комбінату облагробуду в нашому інституті проводилось навчання з таких спеціальностей, як стропальник, оператор РБУ, техніки безпеки.

Сумлінно поставились до проведення занять викладачі В. П. Загреба, І. С. Марущак, О. П. Щуровський. Однак у цілому відвідування занять було слабким, принаймні, не таким, як би хотілось. Гадаю, що тут зіграла роль традиційна наша безпечність, яка минулого року скінчилась для інститутських будзагонів двома трагедіями. Тому хочеться ще раз наголосити на дотриманні техніки безпеки всіма студзагонівцями — по закінченні робіт вони мають вертатись додому без прикрих втрат.

Проводились занятя з спеціальності і для керівників загонів. Використовувались найрізноманітніші форми навчання — лекції, практичні роботи, ділові ігри. Звичайно, це — для того, щоб командири й комісари були на висоті свого становища, могли нести повну відповідальність за нормальне функціювання колективів, їх високий трудовий і моральний стан.

Нинішнього року, згідно з положенням Статуту нашого інституту, практикуємо нову форму роботи. Так, студенти ІБФ поєднають працю в загонах з виробничою практикою, що дозволить їм краще оволодівати навичками майбутньої професії. Тому й не дивно, що найбільше загонів (аж 17) створено саме на цьому факультеті. Традиційна кількість СБЗ на РТФ (8), МБФ (7), ФОТ (7) та ЕФ (8). На жаль, «підкачав» цього року ФАМ, де створено всього два будзагони, в яких працюватиме тридцять студентів. Вина тут, передусім, комсомольського комітету факультету, який не зміг під час підготовчого періоду подати необхідну допомогу в об'єднанні студентів.

Потрібно сказати про ще одну прикрість. У зв'язку з дефіцитом будівельних матеріалів падає середня чисельність бійців в СБЗ — цього року вона складає тринадцять чоловік. Більшої кількості робочих рук підприємства не можуть забезпечити матеріалами.

Знову СБЗ зарахували до складу своїх колективів почесних бійців — їхня зарплата піде на допомогу будинкам дитини і пристарілих у Вінниці.

На закінчення хочу побажати всім загонам успішної роботи, доброго відпочинку, щоб трудове літо не засмутилось нещастями. Щоб третій семестр був радісним і світлим.

М. СЕМЕНЮК, заступник секретаря комітету комсомолу ВПІ, студент РТФ.

СТЕПАШКИ ЧЕКАЮТЬ

Великою популярністю серед студентів, викладачів і співробітників інституту користується спортивно-оздоровчий табір «Супутник», що розташувався в мальовничому куточку поблизу села Степашок у Гайсинському районі.

Впродовж літніх місяців тут проводять канікули й відпустки близько тисячі членів вузівського колективу. Порівняно низька вартість путівок (для студентів десять. для працюючих - тридцять п'ять карбованців), смачне і калорійне харчування, культурно-спортивна база зі станцією човнів — все це служить зміцненню здоров'я.

Готуючись до нового оздоровчого сезону, ремонтно-будівельна група АГЧ нещодавно завершила в «Супутнику» всі ремонтні роботи. На чолі з головним інженером АГЧ І. А. Мальованим вона обклала цеглою дерев'яні будиночки-котеджі, вивершила нові огорожі, обладнала вручний танцювальний майданчик, заново перекрила шифером всі дахи.

Найсумлінніше потрудились для нас з вами муляр В. А. Мохнатюк, зварювальник О. Є. Босовський, теслі О. А. Матвійчук, Г. Б. Зацерковний, О. Г. Цегельний, плиточник В. К. Васильєв, робітник Є. Ф. Гуршін.

Перша партія відпочиваючих (понад 200 чоловік) прибуде в Степашки на початку липня. Дуже приємно, що завдяки вусиллям ремонтників їх можна приймати уже хоч сьогодні.

М. ОМЕЛЬЧЕНКО, нормувальник ремонтно - будівельної групи.

АКЦІЯ МИЛОСЕРДЯ

Відбулась вона на початку місяця і присвячувалась Міжнародному дню дитини. Співробітники факультету фундаментальних наук, здебільшого жінки, які вміють шити, в'язати, робити руками всілякі симпатичні дрібнички домашнього декору вирішили наготувати всього цього, щоб вистачило на влаштування спеціального ярмарку.

Цей перший ярмарок пройшов успішно. Вторгували 775 карбованців, котрі до копійки будуть використані на подарунки сиротам з Вінницького будинку маляти.

Т. ДАНИЛЮК, учасниця ярмарку

ЗНАЙОМТЕСЬ: МІС ЧАРІВНІСТЬ!

Доводиться починати цю замітку з вибачень перед Іриною Михалюк, лаборанткою кафедри автоматизованих систем управління. Це, власне, наше зізнання в тому професійному упущенні, якого не повинно бути. Газета написала про віце-міс Вінницю, студентку факультету автоматики й мікроелектроніки Наталю Гаврилюк, котра була другою на конкурсі найвродливіших дівчат обласного центру. Це повідомлення виявилось для нас настільки приємним, що ми не дослухали інформаторів з міськкому комсомолу і не почули, що конкурс назвав не тільки міс і віце-міс, а ще й міс Чарівність, котрою стала Іра Михалюк.

То ж, просимо, Ірино, у вас пробачення за цей промах і хоча й з запізненням, але від щирого серця вітаємо з визначною перемогою на конкурсі краси.

Ну, а тепер-біографія.

Народилась 1968 року у Вінниці. Скінчила школу № 26. Навчається заочно уже на 5-му курсі торгово-економічного інституту. Наступного року має одержати диплом економіста. Любить свою роботу, особливо електронно - обчислювальні машини — вважає, що вони дуже знадобляться майбутній професії.

Пристрасть до техніки — вроджена. В УПК здобула права водія і досить пристойно водить батьківського «Жигуля».

Захоплення — зарубіжна література. Улюблена книга — «Унесенные ветром» Маргарет Мітчелл.

— Чисто жіноча, — пояснює Ірина. — Там багато про кохання.

Ще любить в'язати. Вовняні кофти, шарфи, спідниці не поступаються якістю перед кращими зразками модних західноєвропейських фірм. В цьому Ірина не раз переконувалась.

Характер у міс Чарівність веселий і діяльний. Вона вміє бути помітною, любить мати про все власну думку, боїться нудьги, активно з нею воює, не цурається експериментів.

Активність життєвої позиції привела Іру і на конкурс вроди. Надій перемогти у неї не було, але спробувати взяти участь у боротьбі вона, в силу свого характеру, хотіла обов'язково. І перемогла!

— Найоригінальніший приз?

Тринадцять запрошень на сто карбованців кожне — до кооперативного ресторану «Вітер мандрівок».

— Іро! Та на таку чортову дюжину весілля можна справити!

Заміж вона поки-що не збирається — у такої вродливої дівчини нема, на жаль, нареченого: «Такого, — щоб до серця».

(Хлопці! Не ловіть гав! Невже політехнічний інститут віддасть на сторону одну з перших своїх красунь?)

...А ще на тому конкурсі міс Чарівність одержала стільки квітів, як ніколи в своєму житті. Як і Наталі Гаврилюк, їй вручено путівку за кордон — правда, не до Німеччини, а в Польщу — на конкурс найвродливіших дівчат міста Кельці.

Ірино! Хай вам легко стелиться дорога.

В. Івченко.

АЛЕКСАНДР ЕНИСЕЕВ

РАДУЮСЬ ПЕСНЕ

Я радуюсь песне, что в гордом полете,
Девчонке — весне наяву,
Мечте, что искрится на творческом взлете,
Я радуюсь тем, что живу.
Бурлит неуемным потоком речушка,
Поют по утрам соловьи.
Весна раздарила природе веснушки
И милые грезы свои.

Во всем просыпается жизни дыханье,
Раскрыла любовь два крыла.
Я радуюсь встрече, грущу расставаньям,
Надежда в душе ожила.

Бывают морозы, дожди и туманы,
И буйные ветры, порой,
Полетом лечу свои боли и раны,
А жизнь утверждаю борьбой.

В ВЕЧЕРНИХ СУМЕРКАХ ЛУНА

Машины выкрутили день
И ночи заняли начало,
А по кюветам злая лень
«Бездельники!» — вдогон кричала.

Что ей — маршруты, колеи,
Крутые жизни повороты?
Ее бы только берегли,
А до других ей нет заботы.

В вечерних сумерках луна
Гляделась робкою девченкой.
Ее ли была в том вина,
Что лужицы из слез сторонки?

Ей, впору, должное воздать
За то, что высветила лужи,
Чтоб не вернулися опять
Лихие сквозняки и стужи.

ИВАН ИВАНОВ

Если с тобой старость —
Если мечта с тобою —
Береги ее;

Если с тобой мудрость —
Умножай ее.

Ее достичь спеши,
Насладись высотою,
Не отсиживайся в тиши.
Если женщина пришла —
Люби ее страстно,
Чтобы она в тебе нашла
То, что ждала ненапрасно,
Мечтай ,мой друг, мечтай,
В явь мечты превращай.

УВАЖНЕ ОКО

Не знаємо, чи друзі дитинства називали його «Віктором — уважне Око», але те, що Віктор Аркадійович Дусанюк народився людиною спостережливою — факт незаперечний. Він бачив у природі, навколишньому світі поведінці друзів, батьків, сусідів ті чарівні митєвості, які хотілось неодмінно зупинити, а, якщо не зупинити, то, бодай, запам'ятати. Але цих миттєвостей поступово набиралося стільки, що запам'ятовування не допомагало — потрібен був якийсь інший спосіб колекціонування. І Віктор придбав фотоапарата.

Вже багато літ — він найдорожчий і найбажаніший його супутник. Не бере фотоапарата хіба — що на роботу, себто, в кабінет голови інститутського профкому — там мало фотогенічного. Власне, фотогенічне є, але нема коли дивитись на ситуації очима сторонньої людини, бо ти сам постійно в їхньому епіцентрі.

Та коли випаде нагода вибратись на природу чи в якусь мандрівку, фотоапарат — обов'язково під рукою. Розкошує тоді око, стає унятливим до найтонших проявів незвичайного, або такого, що ніби й звичайне, але малопримітне. Невтомно клацає затвор, а душа перебуває в стані справжнього творчого натхнення.

Ми про це хоббі Віктора Аркадійовича дізналися випадково. Один знімок одразу занесли до «Вінницької правди», а там одразу ж надрукували, та підписали, що знімав не Дусанюк, а Володимир Очеретний (живе блискучий фотомайстер з таким прізвищем у Тиврові). Досвідчений працівник секретаріату обласної газети не глянув на зворотний бік фотографії, що лежала поряд з роботами В. Очеретного, і подумав, що й ця належить йому.

Так сталась помилка. Щоб виправити її, друкуємо знімок «Подружились» у нашій газеті, а заодно представляємо й інший. Хай це буде початком доброго шляху до популярності справжнього майстра і хай на цьому шляху вас, Вікторе Аркадійовичу, чекають добрі творчі удачі!

Увага! СНІД!

Світ охоплений новою інфекційною хворобою — синдромом набутого імунодефіциту (СНІД). Збудник СНІД — вірус імунодефіциту людини (ВІЛ).

На 31.12. 89 року зареєстровано 203599 хворих та 150 млн. носіїв вірусу СНІД в 152 країнах світу. В СРСР за станом на 01. 03. 80 р. 28 хворих (з них 17 дітей) і понад 450 вірусоносіїв, які становлять потенціальну небезпеку розповсюдження інфекції.

В умовах існуючого дефіциту одноразових шприців, систем переливання крові, інших запобіжних засобів ситуація може ускладнитись. Держосвіта СРСР, Мінвуз УРСР підтримують пропозицію Міністерства охорони здоров'я СРСР про необхідність ще раз привернути увагу молоді до цієї проблеми.

Пропонуємо ознайомити студентів та учнів учбових закладів зі спільною декларацією Міжнародної федерації профспілок робітників освіти, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Міжнародної організації праці ЮНЕСКО та зверненням Комітету по боротьбі з СНІД при міністерстві охорони здоров'я.

Л. КАНІЩЕНКО.
перший заступник міністра.

ЗВЕРНЕННЯ ДО РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ

Дорогі друзі!

Із засобів масової інформації вам відомо, що світ переживає одну з трагедій сучасної історії людства — пандемію захворювання синдромом набутого імунодефіциту (СНІД). В багатьох розвинених країнах і країнах, що розвиваються, епідемія набула характеру національної біди, підриває економічну, політичну і соціальну стабільність суспільства.

Не зважаючи на значні зусилля вчених і матеріальні затрати міжнародних організацій, одержання потрібної безпечної вакцини для профілактики і ефективного лікування очікується не раніше кінця десятиліття.

В цьому зв'язку ключовим засобом боротьби з СНІДом є зм-і на мотивів поведінки людини. Успіх чи неуспіх цієї боротьби вирішальною мірою залежатиме від молоді, котра найбільш схильна до небезпечної для здоров'я поведінки, але дуже часто менше інших знає про загрозу зараження. Випадкові статеві зв'язки, безневинні, на перший погляд, «ігри кохання» зі зміною партнерів, групові внутрівенні введення наркотиків призводять до зараження вірусом СНІД.

Що несе ця «чума XX століття» молоді, і, опосередковано, всьому населенню?

По-перше, заражений вірусом СНІД залишається інфікованим на все життя. Нещасний робить співучасником своїх страждань близьких і друзів, стає, до певної міри, вигнанцем суспільства.

По-друге, зараження вірусом СНІД — загроза святому обов'язку материнства. Від зараженої матері, як правило, народжується заражена дитина.

По-третє, СНІД згубно позначиться на стані нинішнього суспільства, його соціально - економічному розвитку, оскільки суспільство втрачає найбільш працездатних членів.

Враховуючи це, ми не можемо дати СНІДові відстрочки і не повинні упускати всіх можливостей профілактики. Тут нема якогось згущення фарб, лицемірства і ханжества. Всесвітня організація охорони здоров'я назвала ситуацію зі СНІДом надзвичайною. Сьогодні понад 200 тисяч хворих і 150 млн. носіїв вірусу приречені.

Нещадний вірус має свої жертви і серед наших співвітчизників. Смерть хворих і вірусоносіїв — перший сумний наслідок нашої спільної безпечності.

Задумайтесь над цим, друзі!

Комітет по боротьбі зі СНІД при Міністерстві охорони здоров'я СРСР.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. БЮ 03186 Зам. 3388. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 24 (396) П'ятниця, 22 червня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ПІСЛЯ З'ЇЗДУ

Повернувся з 26 з'їзду ЛКСМУ секретар інститутського комітету комсомолу Геннадій Сивак. Перше запитання нашого кореспондента під час інтерв'ю з ним було:

— **Ви приїхали додому окриленим?**

— Швидше заклопотаним. Дискусії і суперечки про те, чи бути комсомолові, а якщо бути, то яким, все це — нерви, безсоння, постійне думання, яке не окрилює. Це вам не хрущовське: «Цілі визначені, завдання ясні — за роботу, товариші!»

Втім, тепер уже, мабуть, і не буде ніколи «цілі визначені, завдання ясні», бо сучасна перебудова націлює нас на перспективу постійного пошуку, а не постійного послуху. Думати і шукати! При чому, не тільки в ешелонах влади, а, насамперед, в первинних комсомольських організаціях, де найкраще, найглибше і найусебічніше знають життя, потреби і проблеми молоді, без лакування, показухи і пристосуванства до кон'юктури моменту.

— Але я чув, що брати участь в роботі первинної комсомольської організації тепер не обов'язково.

— Справді, цю тезу з нової редакції Статуту вилучено. Ми ухвалили, що **«Членом ЛКСМУ може бути будь-яка молода людина віком від 14 до 28 років, яка визнає програмні документи ЛКСМУ, виконує Статут ЛКСМУ і сплачує членські внески».** Але це не означає, що комсомолець буде бездіяльним. Річ в тому, що тепер він вступатиме в організацію справді цілком добровільно. Отже, за бажанням, а якщо людина має бажання бути комсомольцем, то вона матиме бажання й робити щось на цьому поприщі. Нащо ж тоді вступати, якщо не робити?

З іншого боку, ми тепер не будемо з упертістю, гідною кращого застосування, виховувати з кожного комсомольця мало не політичного діяча, чи, принаймні, вимагати з нього високої політичної активності. Хай молода людина живе і розвивається так, як їй того самій хочеться. Головне в тому, щоб ця людина була нашою, поділяла наші погляди, щоб ми могли на неї розраховувати у вирішальну хвилину вибору.

— Чи не було на з'їзді дискусій з приводу того, що у вузах комсомол не потрібен, бо там є студентська профспілка?

— На жаль, комсомолові навчальних закладів на з'їзді приділялося дуже мало уваги, хоча й прийнята спеціальна резолюція по студентству. Особисто я вуз без комсомольської організації уявити не можу, тому що вона давно уже стала його невід'ємною, органічною частиною, яка має істотний вплив на всі сторони життя і діяльності інституту. Цього навіть фактами підтверджувати не треба.

Ну, а з профспілками якось поділимось і обов'язками, і сферою впливу, і авторитетом. Мусимо пильніше доходити до кожної людини, працювати так, щоб нашу діяльність вони сприймали, як корисну і вкрай потрібну.

— В умовах багатопартійності, яка стає фактом, вам доведеться працювати паралельно з іншими молодіжними формуваннями, котрі уже є і котрі ще з'являться. Як про це говорилося на з'їзді?

—Якщо на штандартах СНУМУ написано, що комсомол — це виродок ,то, звичайно, мені трудно буде знайти з ними мову. Говорити треба не гаслами і не погрозами, а розважливо і доказово.

Якщо прийдуть розумні хлопці, що пропонують якісь питання розв'язувати по-своєму, нестандартно, якщо це не на розвал і розруху, а конструктивно, то я тільки і тільки за співробітництво,

А якщо група чи організація обстоює постійні мітинги, галас, крикливість і навіть екстремізм, то ви мені, звиняйте. Це не конструктивізм, а звичайне хуліганство.

— Комсомол поміняв назву?

— Тепер він називається ЛКСМУ (МДС), тобто, молодь за демократичний соціалізм. Було з цього приводу багато полеміки — хтось навіть не витримав і запропонував влаштувати конкурс з видачею премії за найбезглуздішу пропозицію. Зрештою, не в назві діло, хоч її повна зміна могла б обійтись комсомолові України в добру копійку. Якщо ЛКСМУ має на балансі понад 8 мільйонів карбованців, то на зміну вивісок, печаток, документів, прапорів, пішло б десь до семи мільйонів. Хіба не безглуздя?

Краще вкласти ці суми, скажімо, в будівництво МЖК,молодіжних підприємств, туризм.

Так що обійшлись без особливої зміни назви, але нинішня програма українського комсомолу — з більшим пріоритетом загальнолюдських цінностей, спрямована на те, щоб доходити до кожного члена спілки, обстоювати, представляти і захищати його інтереси. Думаю, що це не погано.

Добре й те, що ми зразу обговорили програму, а вже потім назву. Усіх влаштовувала також особа першого секретаря ЦК ЛКСМУ Анатолія Матвієнка, який виріс нині у справжнього демократичного лідера. Але Верховна Рада республіки затвердила його головою комітету у справах молоді, сумісництво двох таких високих посад недопустиме і тепер нам доведеться обирати нового лідера. Це гірше. В Матвієнка, його енергію вірила більшість, більшості була приємною і розкованість його мислення.

В РЕКТОРАТІ

НА ЗАСІДАННІ, коре провів професор Б. І. Мокін, скориставшись перервою в роботі сесії Верховної Ради УРСР, були дані деякі пояснення щодо його політики пенсійного забезпечення. Виступаючи з передвиборною програмою, а за тим і з положенням про пільги для тих, хто тривалий час працює в ВПІ, Борис Іванович брав за основу офіційну дату заснування нашого інституту 1 січня 1974 року, тобто, день, коли філіал Київського політеху набув статусу самостійного вузу. Тільки цей термін може бути бездоганною юридичною й фінансовою основою для нарахувань за стажність.

Таким чином, сьогодні навіть найшановаиіші наші ветерани мають право претендувати на пільги не за 25 і більше відпрацьованих років, а лише за 16 з половиною.

МИНУЛОГО тижня ректор увільнив професорів І. В. Кузьміна та В. К. Шановського з посад завкафедрами автоматизованих систем управління і філософії. Причина — обрання їх на ці посади після досягнення 65-річного віку, що заборонено спеціальною постановою Держкомосвіти СРСР.

Обидва ветерани переведені на посади професорів кафедри, призначені виконуючими обов'язки завідуючих, де й працюватимуть, поки стане снаги і здібностей.

З СІЧНЯ 1991 року УРСР переходить на економічну самостійність. Вузи будуть готувати фахівців тільки для України, тому що в інших республіках за 16 тисяч карбованців, як це передбачено умовами, їх брати не будуть. Отже, треба скорочувати випуск тих фахівців, яких готується більше потреби і переорієнтовуватись на підготовку дефіцитних професій. Чому б енергетикам, скажімо, не взятись за спеціалістів по вітрових електродвигунах, а будівельникам — по спорудженню шляхів чи виготовленню дорожних машин тощо?

Повідомлення ректора сприйняте з великим інтересом.

49 років тому, 22 червня

Запам'ятався той день до найменших подробиць, бо почався з тривоги, яка, проте, нікого не злякала. Літні табори — вчення, тривоги тут діло звичне.

Труба лементувала й лементувала, ми шикувались на передній лінійці, прошелестіло «війна», але обережно, непевно. А тоді над головами зависло густе й погрозливе ревисько чужих моторів, в темному досвітковому небі чорними шуликами попливли сотні літаків.

Отже, не брехня!

Тиждень до цього стояли в Луцьку караулом біля військового ешелона, наступного дня вернулись до свого лісу і не впізнали його — з усіх полян зникли машини й гармати, що стояли на видноті — хтось пустив чутку, що німці стоять на кордоні, готові до атаки. Наші зразу все замаскували, було два-три дні напруги, розмов, строїв з піснями, які ми мали співати на вулицях Берліна, якщо німці справді подумають напасти.

Не поліэуть, ні. А вони тобі ось, перед очима.

З боку Луцька рвало так, що земля ходила ходором — падали бомби з сотень літаків. Дивізія готувалась виїхати на кордон під Володимир - Волинський. І тут хтось згадав, що наша сержантська школа ще не приймала присяги. Призвали 24 березня і забули, чи що?

Отже, затримались, потім — услід за дивізією. Всю дорогу над нами — чорні літаки з білими хрестами. Горохом сипалися з машин, розосереджувались, падали на землю, перевертались горілиць, били з карабінів. Звідусіль кричали сержанти:

— Стріляні гільзи підбирайте! Гільзи! Гільзи!

Одного разу не могли рушити далі. Якийсь недотепа волав: «Зачекайте! Нема двох гільз!»

Уже надвечір, коли вдрузки розліталися гармати й машини, коли довкола валялись карабіни і втоптані в землю патрони й снаряди, переставав вірити, що оті панічні вигуки лунали не торік, позаторік чи й давніше, а ще сьогодні до обіду.

Того дня на очах за гинули двоє моїх друзів. Лежали над дорогою за селом, гуркоту було багато — не чув, коли впала міна, тільки голову інстинктивно ткнув у землю — розбив губу, оглух, а моїх товаришів — насмерть.

Пам'ятаю, як стріляв, кричав, перебігав з місця на місце, штовхав гармату. Все це ніби безглуздо, безладно, але, мабуть, все одно за якоюсь системою, бо виконував команди.

Бої йшли день і ніч. Аж на третю добу, коли дали команду переїздити, я раптом побачив розірваного мішка з сухарями, відчув, як мене смокче під ямкою і згадав, що за весь цей час ріски не мав у роті.

Було мені тоді тільки 20. Не міг повірити, що таких днів попереду ще більше тисячі.

М. БУЛГАКОВ,

полковник у відставці.

ІМЕНЕМ ДОБРА

Першого червня, в День захисту дітей, у вестибюлі нульового корпусу нашого інституту проводився благодійний ярмарок і збір пожертвувань для сиріт. Увагу багатьох співробітників і студентів привернуло розмаїття корисних і красивих речей, що за якістю і естетичним виглядом значно перевершували всі відомі зразки вітчизняної промисловості. Були тут, переважно, швейні і в'язані вироби хатнього декору й затишку, біжутерія. В принципі, нічого незвичайного. І все-таки незвичайність полягала в тому, що усі речі виготовлялись не на заводах і фабриках, це ручна робота ентузіастів — умільців факультету кафедр фундаментальних і інженерно - практичних дисциплін.

Особливим попитом користувались різноманітні жіночі фартухи, пошиті В. Ф. Лученко, А. І. Іванисовою, Л. В. Варчук, Н. І. Копняк, кухонні комплекти Н. П. Харіної, біжутерія Н. М. Лейбової, різні предмети хатнього вжитку Т. Г. Васильківої, Л. Л. Леонович, Т. В. Скорюкової, Л. М. Тичинської, пінетки й шкарпетки для малят В. А. Каплун, Т. К. Мещерякової.

Благодійний ярмарок і грошові пожертвування були влаштовані за рішенням профбюро факультету кафедр фундаментальних і інженерно-практичних дисциплін. Роль організаторів ми поклали на Т. О. Данилюк та Н. М. Лейбову, які поставились до цього доручення з винятковими сумлінням і відповідальністю. В зборі пожертвувань взяли участь всі підрозділи, а особливо активну — співробітники кафедри хімії. Загальна сума виторгу і збору 775 карбованців.

Профбюро створило комісію, якій доручено придбати на ці гроші товари першої необхідності і передати їм у будинок маляти для дітей-сиріт. Висловлена щира подяка всім, хто своїми «золотими» руками і чуйним серцем вніс посильний вклад у добру справу, не залишився байдужим до нужди бідних, хворих і слабких.

Ми любимо людей за те добро, яке вони роблять, а ненавидимо за те зло, якого завдають. Тільки за рахунок людської доброти можна створити світ, у якому жити і добре, і надійно, і комфортно. Хочеться, щоб усі пам'ятали слова великого гуманіста Л. М. Толстого, керувалися ними, реалізовували їх у житті.

Підготовка до благодійного ярмарку вигранила і ще один бік справи. З'ясувалось, що багато жінок хотіли б взяти участь у виготовленні різних речей, але не можуть цього робити тому, що не вміють або не мають відповідних умов. Була висловлена цілком слушна думка про досвідченого інструктора-інституті майстерні (назва може бути й іншою), для якої слід придбати швейні машини, найняти доцільність створення в ра, який би міг і навчити, і показати, і дати потрібну консультацію. На цій основі пізніше можна було б влаштувати госпрозрахунковий центр, який готував би речі для продажу, став самоокупним і навіть прибутковим.

Гадаю, що вирішенням цього питання слід серйозно зайнятися жіночій раді і інститутському профкомові.

О. МАРЧЕНКО,

голова профбюро кафедр ФІД.

Так чого ж чекати від УРП?

Епоха багатопартійності, в яку вступила наша країна — реальність. А коли так, то потрібно визнати, що переконання представників різних партій будуть відрізнятися між собою. Головне питання в тому, якими методами відстоювати ці переконання.

Я не буду вести мову про політичну платформу УРП, про СНУМ — це інша тема. Мова про дані, викладені доцентом Кутузовим П. Ф. в його інтерв'ю газеті.

Коли виступає в пресі доцент, кандидат технічних наук, то, мабуть, дані, про які він пише, повинні бути дійсними. Але давайте глянемо на ці дані більш уважно. «Значна частина продукції вивозиться за межі республіки». Яка значна? За 1988 рік ввіз продукції в республіку склав 49,86 млрд. крб., вивіз — 46,94 млрд. крб. Що ми ввозимо? Нафтопродукти та газ, кольорові метали, хімічні продукти, лісоматеріали та вироби з них, продукцію легкої промисловості. Вивозимо: молоко та м'ясопродукти, зерно, овочі, фрукти, цукор, масло рослинне, товари культурно-побутового та господарського призначення. Більше ввозимо, ніж вивозимо сировини для легкої промисловості, тканин всіх видів . І, мабуть, ніхто не буде сперечатися з тим, що без завозу пального та сировини, багатьох видів машин та обладнання, металу і т. д. практично неможливе функціювання виробничої та соціальної сфер народного господарства будь-якої республіки.

Щодо електроенергії. На 1. 1. 1990 р. Україна виробляла електроенергії на рік 295 млрд. квт. год., що складає 17 процентів від виробництва електроенергії в СРСР. Експорт електроенергії країною в цілому складає близько 35 млрд. квт. год. Атомні електростанції виробляють 12,6% електроенергії в країні.

По хімічних заводах. По країні в асоціації «Агрохім» нараховується 100 заводів, по «Хімпрому» — 116, по «Фармахімпрому» — близько 60. Таких заводів, як Вінницький хімкомбінат, на Україні — 12. По експорту хімпродукції. Хімічні продукти в структурі експорту складають 3,5%, в структурі імпорту — 5,1%. Можна навести конкретніші дані з окремих видів експортованої продукції, але це займе багато місця, та по жодному виду експорт не складає навіть 50% від випуску. Наприклад: азотних добрив випускаємо 15,3 млн. тн, експортуємо — 5,83 млн. тн; калійних відповідно 11,3 млн. тн. та 5,13 млн. тн; кислоти сірчаної — 29.4 млн. тн. та 230,8 тис. тн. (див. Статистичний збірник «Внешняя торговля в СССР » та «Народное хозяйство СССР в 1988 г.»).

Отже, і ця заява доцента Кутузова — видумана.

До чого я веду? Що галасувати на мітингах та вводити в оману людей неперевіреними даними — це одне, а оперувати точними та конкретними даними — зовсім інше. І дивно, що кандидат технічних наук, доцент П. Ф. Кутузов цього не знає. А коли з фіктивними даними виступає ще й член Ради партії, то чого чекати від такої партії?

В. БАБІЙ,

секретар парткому інституту, кандидат економічних наук

Видається українською мовою

Дедалі ширшає випуск навчально - методичних посібників українською мовою в нашому інституті.

Так, в 1991 році видавництво «Укрвузполіграф», що належить Мінвузу УРСР, видасть у світ підручник «Загальна хімія», автором якого є професор, доктор хімічних наук Г. А. Корчинський. Підручник з питань загальної фізики підготували доцент І. Г. Мельник і професор І. С. Буда.

В нинішньому році столичне видавництво випустить три навчальних посібники, авторами яких стали доценти Ю. І. Волков, В. С. Білоусов, В. М. Бурдейний, Е. Л. Страшевський, В. В. Чижик, професор В. П. Кожем'яко, кандидат наук П. В. Гель та інші. А всього буде видано в цьому році близько 17 навчальних посібників.

Особливо активно трудяться над написанням навчальної літератури українською мовою доценти М. С. Сапон, Г. С. Ратушняк, професор В. С. Осадчук.

В наступному році «Укрвузполіграф» видасть близько 20 навчальних посібників, які надійдуть до інститутської науково - технічної бібліотеки.

З. ГРОЗНИЙ,

зав. лабораторією методичного забезпечення навчального процесу.

Де будемо мешкати?

Відбулося спільне засідання житлово-побутової комісії профкому студентів і комісій з питань поселення факультетів. Ними розглянуто порядок розміщення студентів в новому 1990—1991 навчальному році.

Так, при потребі для факультету обчислювальної техніки 478 місць студентам виділяється в гуртожитку № 1 336 місць, № 4 — 104 і № 6 — 41 місце.

Факультету автоматики і мікроелектроніки надається 194 місця в гуртожитку № 6.

322 студенти інженерно-будівельного факультету проживають в гуртожитку № 4, 431 машинобудівник мешкатиме в гуртожитку № 2, а 431 енергетик поселиться таким чином: в гуртожитку № 3 — 285 чоловік, № 4 — 146.

Студенти радіотехнічного факультету розмістяться в гуртожитку № 3 — 555 і в гуртожитку № 1 — 13 чоловік.

Для підготовчого відділення надається 70 місць в гуртожитку № 1.

В. БОДНАР,

голова студентського профкому.

ОГОЛОШЕННЯ

В центрі НТТМ з дозволу Мінвузу УРСР і за наказом ректора інституту створено госпрозрахунковий консультаційний пункт. Центр НТТМ оголошує прийом заяв на посаду завідуючого пунктом.

З пропозиціями звертатись до директора центру.

Діти і СНІД

Спільна декларація Міжнародної федерації профспілок працівників освіти, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Міжнародної організації праці і ЮНЕСКО.

ЗАГАЛЬНІ ПОЗИЦІЇ

СНІД висунув перед людством багато складних проблем — соціальних, економічних, політичних, правових, культурних, етнічних. Значну частину населення всіх країн світу складають діти віком від п'яти до вісімнадцяти років. Знання, які вони набувають в школі, є для них основоположними. Тому потрібна діяльна участь педагогів і вихователів в розробці навчальних програм, зв'язаних з попередженням СНІДу та інших хвороб, що передаються статевим шляхом. Потрібні спільні зусилля викладачів, медпрацівників, засобів масової інформації, представників гуманітарних і суспільних наук в цьому напрямку — тільки тоді вірогідність захворювання істотно зменшиться. Необхідно також, щоб люди, інфіковані вірусом СНІДу, могли жити й працювати поруч із здоровими.

ПОЛІТИЧНІ ПРИНЦИПИ

Люди, що страждають СНІДом, мають право на соціальну захищеність і не повинні піддаватись ніякій дискримінації. Діти і вчителі, що заражені вірусом, але не мають ознак захворювання, можуть безборонно продовжувати навчання і роботу там, де їм хочеться. Система освіти повинна надати їм змогу жити й трудитись в нормальних людських умовах.

Спеціальні програми і курси по розширенню знань про СНІД необхідно ввести в усіх навчальних закладах. Оскільки підлітки часто починають ранні статеві зв'язки, то в програмах слід мати інформацію про можливі наслідки необдуманих вчинків.

Активна і діяльна політика, спрямована на попередження захворювань СНІДом, повинна вестися в усіх країнах.

СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ЦІЄЇ ПОЛІТИКИ

Той, хто поступає на роботу до школи, не повинен піддаватись обов'язковій перевірці на СНІД. Там, де така перевірка необхідна, її результат має залишатися таємницею:

— вчителі і діти не зобов'язані інформувати адміністрацію про те, що вони хворіють СНІДом;

— викладачі і діти, заражені вірусом, не повинні зазнавати ніякої дискримінації з боку колег, профспілки, адміністрації, учнів і їх родичів;

— захворювання СНІДом не накладає ніяких обмежень на роботу вчителів та заняття учнів, якщо вони можуть трудитися з повною віддачею;

— від будь-якого покарання з боку адміністрації мають бути захищені викладачі, що ведуть заняття, зв'язані з профілактикою СНІДу.

ПРАВОПОРУШЕННЯ ТРИВАЮТЬ

Аналіз стану правопорядку в інституті свідчить про те, що продовжують мати місце окремі випадки правопорушень. Так, за п'ять місяців нинішнього року їх скоєно вже 21, що на вісім більше, ніж торік.

На МБФ їх припадає шість, на РТФ, ІБФ і АГЧ по два випадки, на енергофаці, ФАМ і підготовчому відділенні — по одному.

Окремі члени колективу, виявляючи недисциплінованість і явну неповагу до суспільства, поводять себе розв'язно і чинять проступки, які не сумісні з громадянською гідністю, наносять моральчу шкоду інституту.

Приміром, в середині січня цього року студент 4-го курсу ФОТ С. Величко в ресторані «Першотравневий» вчинив бійку, розбив віконну шибку і виявив опір працівникам міліції.

Лише за поточний період 1990 року за появу в громадських місцях в стані сп'яніння було доставлено в медвитверзник 5 студентів і 3і співробітники.

Серед них студенти 2-го курсу МБФ С. Гавруцький, В. Зубков, іноземний студент Калатают Авіло Оскар, старший науковий співробітник кафедри мікроелектроніки С. Таранов, зав. лабораторією кафедри будівельних конструкцій Є. Кулішов, водій АГЧ М. Прокопенко та інші.

Особливу тривогу викликає те, що за п'ять місяців цього року студентами вчинено 6 кримінальних злочинів, пов''язаних в основному з крадіжками, грабунками тощо. Чотири з шести злочинів вчинені студентами радіотехнічного факультету. Так, п'ятикурсник В. Кошелєв звинувачується в шантажі й залякуванні іноземного студента, одержанні від нього 2 тисяч карбованців, а третьокурсник Ю. Шуригін і четвертокурсник А. Коцар — в переховуванні краденого..

Студент цього ж факультету Д. Калашников взяв участь в нарузі над державними прапорами СРСР і УРСР.

А ось, як кажуть, свіжі дані. Так, 16 квітня, студент другого курсу МБФ В. Кондратюк, перебуваючи на релігійному святі в нетверезому стані в с. Кордишів Тернопільської області, безпричинно пристав до громадянина В. А. Бульбаха і з хуліганських мотивів наніс йому два сильних удари по голові і обличчю.

За скоєння злісного хуліганства В. Р. Кондратюк 8-го червня 1990 року засуджений до двох років позбавлення волі. Його відраховано з вузу.

15 квітня студент третього курсу МБФ Ю. Карнаух в нетверезому стані сів за кермо мотоцикла, наїхав на бензозаправку, по дорозі затриманий працівниками державтоінспекції, а пізніше був оштрафований на 200 карбованців. За цей випадок Ю. Карнаух також відрахований з інституту.

Наведені факти правопорушень і кримінальних злочинів свідчать про послаблення ідейно-виховної роботи на факультетах і в службових підрозділах. В ряді випадків їм не дається принципової оцінки. Профілактична робота проти пияцтва, яке є однією з основних причин більшості антигромадських проступків, проводиться в інституті від випадку до випадку. Зустрічі студентів і співробітників з працівниками правоохоронних органів не організовуються. Поки що низький рівень виховної роботи з іноземними студентами, в інституті мало уваги приділяється організації змістовного і культурного відпочинку молоді.

М. ВЕСЕЛОВ,

старший юрисконсульт інституту.

Тенденція: спад інтелекту

В СРСР спостерігається тенденція до зниження частки молоді, яка навчається у вузах і середніх спеціальних закладах. Так, у 1980--81 навчальному році з розрахунку на 10 тисяч населення у вузах навчалося 196 чоловік, в 1988—89 — вже 174. В середніх спеціальних навчальних закладах — відповідно 178 і 152.

В розвинутих країнах — тенденція прямо протилежна. Так, у США і Канаді це число в півтора рази більше, ніж у нас. По коефіцієнту інтелектуальної підготовки ми скотилися з 3-го на 42 місце в світі. Вже зараз людей з вищою освітою в СРСР на 5 мільйонів менше, ніж у США. Є загроза до 2000 року виявитися в 6—7-ій десятці країн з цього показника.

Головна причина спаду інтересу молоді до освіти криється в бідній матеріальній базі, мізерному фінансуванні всіх освітніх ланок. За останні 30 років частка доходу, яка спрямовується на потреби освіти, знизилась в півтора рази. З 1980 року державні витрати на освіту виросли в усьому світі більш, ніж у 12 разів, а в СРСР — лише в 4,5 раза.

В СРСР на одного учня середньої школи припадає обладнання на 58 карбованців, в НДР — 119 доларів, у Швеції — 1000 доларів. В радянських вузах на одного студента припадає устаткування на 24000 карбованців, в розвинутих капіталістичних країнах — на 80000 доларів.

В середньому освітянські витрати на душу населення у нас складають менше 150 карбованців. В інших розвинутих країнах — 465 доларів на рік.

Соціологічні дослідження показали, що серед старшокласників тільки 9 процентів вчаться з інтересом і лише 30 відсотків хочуть стати справжніми професіоналами.

В цілому в СРСР посилюється тенденція зниження числа високоосвічених людей. Це зменшує потенціальний інтелектуальний рівень суспільства, і, таким чином, можливості його науково-технічного, соціального і культурного розвитку. Така тенденція ускладнить впровадження економічної реформи і розв'язання соціальних проблем.

С. ПЛАКСІЙ,

доктор філософських наук.

«Собеседник», № 20, 1990 р.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. БЮ 00148 Зам. 3463 Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 25 (397) П'ятниця, 29 червня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ВИНЯТКОВА СТУРБОВАНІСТЬ

Якою має бути партія на сьогоднішньому, переломному етапі в житті країни?

Годі й говорити, що це питання турбує нині, як комуністів, так і безпартійних, членів усіх суспільних формувань та об'єднань.

16—17 червня у Москві відбувалась друга Всесоюзна конференція «Демократичної платформи в КПРС», яка розглянула питання «Про політичну ситуацію в країні та КПРС. Завдання та перспективи «Демократичної платформи».

Які враження виніс я з цієї конференції?

По-перше — про склад делегатів цього зібрання 877 делегатів представляли партійні клуби дванадцяти республік, 65 областей. Були присутні гості-представники соціал-демократичних партій з Англії, Індії, Сполучених Штатів Америки, Франції. Проте переважна більшість (90 процентів присутніх) була членами КПРС.

Друга Всесоюзна конференція «Демократичної платформи» викликала величезний інтерес преси. На ній було акредитовано 253 журналісти, в тому числі 151 з-за прикрим жалем доводиться констатувати, що наша «Правда» чомусь не була представлена жодним кореспондентом.

Одним словом, чи одним реченням не скажеш про думки і позиції всіх учасників конференції. Проводилось спеціальне анкетування. 20,3 відсотка делегатів висловились за те, щоб не виходити з КПРС, а робити все можливе для демократизації КПРС зсередини; 56 процентів — за те, щоб дочекатись XXVIII з'їзду КПРС і лише після цього вирішувати, бути чи не бути в партії; і лише 15 відсотків готові вийти з партії ще до з'їзду.

Таким чином, члени «Демократичної платформи в КПРС», як і в інших течіях та формуваннях, не мають єдності думок.

Які ж основні проблеми порушувались на пленарному та секційному засіданнях?

Червоною ниткою проходила думка про те, що КПРС повинна стати партією парламентського типу, тобто, відмовитись від принципу демократичного централізму, територіально-виробничого принципу побудови партії тощо.

Певна річ, виступи були різними, часто навіть полярно-протилежними за змістом — від щирої тривоги за подальший стан і розвиток партії до повного заперечення права на її існування. Скажімо, члени координаційної Ради «Демократичної платформи» В. М. Лисенко, В. М. Шостаківський, обстоюючи тезу про необхідність нарощування активності комуністів в боротьбі за демократизацію, водночас висловлювали досить сумнівну думку про те, що з 85-го року розвиток партії не залишив ніяких сподівань на демократизацію.

Висловлювались також міркування, що нині існуючі партії лише умовно можна назвати партіями, бо їхня малочисельність, навіть карликовість, не створює реальної багатопартійності.

Чимало делегатів вели мову про вихід з партії, про створення на базі «Демократичної платформи» нової партії, котра стала б альтернативною КПРС.

Були виступи надто різкі й категоричні. Наприклад, народні депутати СРСР С. С. Сулакшин і Т. Х. Гдлян називали КПРС організацією злочинного типу.

Погодитись з такими міркуваннями аж ніяк не можна, бо в мільйонних сталінських репресіях першими були пущені під прес каральної машини найактивніші комуністи, найдіяльніші члени партії, найвірніші бійці ленінської гвардії, котрі були совістю партії і всього народу, героями соціалістичної доби, а не злочинцями.

Необхідно відзначити, що в роботі Другої Всесоюзної конференції «Демократичної платформи» брали також участь представники партклубів України, що грунтуються на демплатформі. Примітним був виступ заступника Голови Верховної Ради УРСР В. Б. Гриньова, який висловився за пошук громадянської згоди, наголосив на необхідності якнайшвидшої демократичної реформи в партії. Якщо ж цього не станеться, то партія остаточно втратить авторитет, оскільки це буде кричущим відставанням від суспільних процесів.

Делегати приділили значну увагу роботі партії і завданням «Демократичної платформи» в багатьох напрямах. Засідали секції — програмна, партійно - політична, по роботі в Радах, Збройних Силах, КДБ, МВС, з питань робітничого і молодіжного рухів.

Величезне враження справив перегляд нового фільму С. Говорухіна «Так жити не можна», в якому порушені найгостріші проблеми нашого часу. З мого погляду, цей фільм треба показати в усіх без винятку трудових колективах. Він може сприйматись по-різному, але нікого не залишить байдужим, змушуватиме кожного щось робити, якось діяти.

Навколо конференції гуртувались з своєю продукцією десятки видавців абсолютно нових і абсолютно несподіваних видань, про які вчора ніхто ще й не мріяв. Не з усіма ними можна погоджуватись, не всі вони подобаються, але так воно, певне, й має бути в суспільстві, котре хоче стати демократичним, неоднорідним, суспільством плюралізму і гласності.

Узагальнюючи, можна сказати, що делегати конференції виявили виняткову стурбованість сьогоднішнім станом Комуністичної партії і нашої країни.

В. БАБІЙ, секретар парткому ВПІ, делегат XXVIII з'їзду КПРС.

Повідомлення

В попередньому номері газети була опублікована інформація з засідання ректорату про звільнення професора В. К. Шановського з посади завкафедрою філософії ВПІ і про переведення його на посаду в.о. завкафедрою.

Цей наказ відмінений ректором Б. І. Мокіним. Доктор філософських наук В. К. Шановський залишається керівником кафедри філософії.

ВИПУСКНИКИ

Це щорічне, приємне і водночас щемке до сердечного болю, свято відбувається наприкінці червня. Нинішнього літа воно випало на завтра, тобто, на 30 червня. Молоді спеціалісти одержать дипломи — путівку в життя після п'яти літ напруженого учбового марафону.

1136 інженерів різних профілів підуть на заводи, фабрики, об'єднання повпредами нашого інституту. Сподіваємось, що це повпредство буде зі знаком плюс, що воно скликатиме в аудиторії Вінницького політехнічного достойне поповнення.

Випускники нинішнього року забирають з собою 71 червоний диплом. Не можна сказати, що це дуже «радісна» цифра. Торік фінішувало 1253 молодих спеціалісти, але в них було 96 дипломів з відзнакою, і хоч фахівці педагогіки вважають, що ці цифри не дуже багато важать, що не кожен «червоний» диплом буде ознакою «червоного» рівня кваліфікації, все-таки це рівень знань. І тут треба серйозно виважити, в чому причина, яка сторона більше винна — та, що викладає, чи та, що слухає, чи, може, обидві однаковою мірою?

Наш фотокореспондент Рем Кутьков в переддень випуску запропонував до газети знімок, зроблений десятьма днями раніше, після захисту дипломних проектів на радіотехнічному факультеті. На фото (зліва направо) група молодих інженерів С. Попик, В. Будиленко, О. Мазур, М. Таращук, Н. Хрущак, В. Автухов після державного екзамена. Втім, у день фотографування вони ще не були інженерами, вірніше, не почувались інженерами, у них все ще було студентським — і враження, і спосіб мислення, і емоції. Блискуче захистився Віктор Будиленко. Того дня екзаменатори з повагою назвали його вже Віктором Вікторовичем. Над дипломним проектом «Розробка пристрою для точного вимірювання лінійних зміщень» він почав працювати ще з третього курсу і перед державною комісією постала талановита молода людина аналітичного складу мислення, глибоких знань, з явною схильністю до науково-дослідної роботи. То ж і не дивно, що комісія без вагань і сумнівів рекомендувала його до аспірантури по кафедрі професора В. Я. Суп'яна (теоретичні основи радіотехніки).

Вітаючи Віктора Будиленка з цим першим успіхом на ниві нової роботи, бажаємо всім випускникам 1990 року, щоб і в них починалось не гірше.

Потрібен музей

В гості до мене завітав знайомий з Києва.

— Де можна побачити найцікавіших професорів, учених, викладачів вашого інституту?

— Зараз складу тобі список та й підеш по кафедрах.

Товариш мій був здивований:

— А що нема галереї з портретами засновників інституту, винахідників, блискучих педагогів, авторів книг і підручників?

— Нема!

Він ніяк не міг збагнути, чому нема. Адже в усіх вузах, — це святе місце. Туди водять вступників, щоб їм дух забивало від захоплення й гордості: ось де знаходяться, ось які люди їх учитимуть. Власне, туди й водити не треба — самі усі прийдуть.

Аж дивно, чому Вінницький політех з його тридцятилітньою біографією не має такої галереї. Чому в центральному вузівському холлі висять тільки фотографії ветеранів армії і війни — все-таки ВПІ не військове училище?

Звичайно, ми схиляємо голову перед ветеранами і мужністю тих років, коли наша земля вставала на смерть проти грізного ворога, але інститут може гордитись не тільки відставними офіцерами й фронтовиками, тут є чимало інших прекрасних імен, котрі завоювали повагу й шану на ниві педагогики, науки, винахідництва. Чому про них майже ніде нічого, чому все це — на ентузіазмі й самодіяльності деканатів, кафедр, лабораторій?

І галерея — це дуже мало. Інститутові потрібен великий музей. Власне, говориться про це не вперше. Той музей було б чим наситити.

Між іншим, на одному чи й двох ректоратах при І. В. Кузьміні, пам'ятаю, вже доповідали про виготовлення якихось планшетів вінницькими художниками, про розподіл обов'язків між деканатами по збиранню експонатів, виділено було під музей спеціальну залу, що біля штабу інститутської науково - дослідної частини. Була навіть ставка для директора музею.

Куди все це поділося, куди все це пропало?

Не знайти кінців. Не було ентузіаста. Але цей ентузіаст потрібен і обов'язково з фундаторів ВПІ, з тих людей, що були першими, для кого в інституті дороге і знайоме все, на що впаде погляд. Може цей ентузіаст обізветься сам, може він тільки чекає, щоб його попросили?

Тож просимо уклінно. Допомога ректорату, парткому і профкомів йому, без сумніву, буде гарантована.

В. ІВЧЕНКО.

РАДЯТЬСЯ ОРГАНІЗАТОРИ НІТ

Нещодавно відбувся черговий пленум обласного правління Спілки наукових і інженерних товариств (НІТ).

Пленум відзначив, що, виходячи з рішень 1-го установчого з'їзду Спілки НІТ СРСР, діяльність облправління характеризується цільовою спрямованістю на розв'язання найбільш значних завдань соціально-економічного розвитку області і регіону, прагненням формувати громадську думку з актуальних проблем на основі глибокого аналізу, зважених наукових оцінок компетентних спеціалістів.

В центрі уваги організацій Спілки НІТ перебувають питання охорони навколишнього середовища, підвищення якості продукції, що випускається, і технічного рівня виробництва, зниження матеріало- і енергомісткої промислової і сільськогосподарської продукції, впровадження безвідходних і маловідходних технологій. На порядок денний систематично виносяться питання комплексної механізації і автоматизації виробництва. Роботі більшості первинних організацій Спілки властивий діловий підхід до розв'язання цих проблем.

Обласне управління широко використовує і вдосконалює різноманітні форми і методи роботи. Серед них — традиційні: проведення конференцій, нарад, семінарів, постійно-діючі курси і школи, виставки технічної творчості, організація «круглих столів», днів спеціалістів і новаторів; а також нові: громадські приймальні, тимчасові творчі колективи госпрозрахункові Центри науково - технічних послуг ярмарки, аукціони ідей і рішень.

На засіданнях президії товариств систематично обговорюються проблемні питання, до підготовки яких залучаються компетентні і активні спеціалісти. Як правило, розробці пропозицій товариств з науково-технічних проблем передує їх обговорення на конференціях, засіданнях комітетів і секцій, що дозволяє співставляти різні точки зору, глибше з'ясувати громадську думку спеціалістів.

Так, наприклад, розгляду «Стану природоохоронної роботи в області і завдань науково - технічної громадськості по охороні навколишнього середовища», торік на засіданні президії облправління Спілки НІТ передувала обласна нарада з питань роботи державного і громадського контролю в галузі охорони навколишнього середовища. Це ж питання було предметом обговорення і на засіданні президії, пленумах обласних правлінь товариств машинобудівників і автотранспорту.

Будинок науки і техніки спільно з комітетом по охороні природи систематично проводять регулярні заняття природоохоронного університету, де підвищують рівень екологічних знань керівники підприємств і організацій та працівники, відповідальні за здійснення природоохоронних заходів.

Більш цілеспрямованою, відзначалось на пленумі НІТ, стала робота правління після створення послуг «Експерт» по організації позавідомчої науково-технічної і економічної експертиз.

Використання госпрозрахункових форм роботи дозволило обласному правлінню Спілки активізувати участь членів товариства у вирішенні інших науково-технічних проблем. За останні півтора року тільки обласним правлінням Спілки НІТ виконано 32 розробки на суму 627 тисяч карбованців. Обсяг укладених договорів в поточному році вже становить майже півмільйона карбованців. На більш ефективне надання науково-технічних послуг спрямована діяльність, створених при правлінні центрів «Соріс», «Супутник», «Оріон», які здійснюють науково-дослідні, проектні, конструкторські і технологічні роботи, виготовляють дослідні зразки інформаційної і вимірювальної техніки, товарів народного споживання.

Однак, у цілому, говорилось на пленумі Спілки НІТ, організаторська робота обласного правління ще не повною мірою забезпечує необхідні темпи перебудови діяльності науково-технічних товариств, їх первинних організацій на місцях.

Вони не приділяють необхідної уваги організації на договірній основі замовлених заходів і конкурсів пошукового характеру для розв'язання конкретних технічних проблем.

Правління Спілки покищо мало виробляє пропозицій до зведеного плану економічного і соціального розвитку області. Серйозні упущення є в питаннях узагальнення і розповсюдження позитивного досвіду в діяльності ВНТТ, повільно вирішується справа по організації випуску періодичного інформаційно - рекламного листка. Вкрай рідко проводяться виїздні засідання президій товариств, мало надається допомоги правлінням НІТ, які працюють на громадських засадах і як результат — жодне з них до цього часу не займається госпрозрахунковою діяльністю.

В прийнятій пленумом обласного правління НІТ постанові намічені конкретні заходи по поліпшенню пропаганди досягнень науки і техніки, підвищенню технічного рівня виробництва, дальшому розвитку технічної творчості робітників, колгоспників і спеціалістів народного господарства, наукової громадськості.

С. ТКАЧЕНКО,
голова обласного правління НІТ СРСР, професор, доктор технічних наук.

СПОГАД ПЕРЕД КАНІКУЛАМИ

ЗАХОПЛЕНИЙ АЛЬПІНІЗМОМ

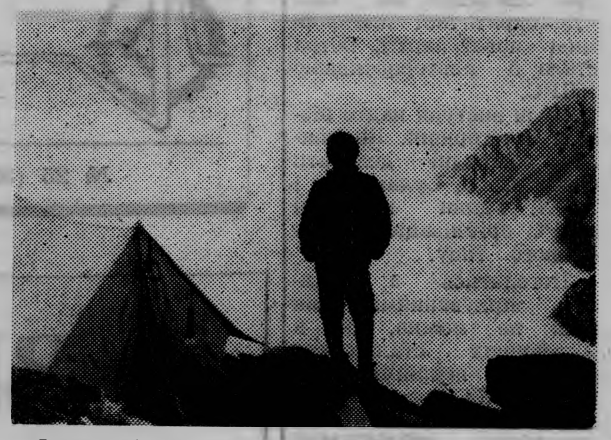

Гори вабили людей споконвіку, адже з них, здається, можна побачити цілий світ.

Згадую своє перше сходження на найвищу вершину Кавказу - Ельбрус. Ранішній вихід з намету, тріскучий мороз, на тобі вся, яка є, одежа, на ногах — кішки для ходьби по твердому фірну. А внизу, біля підніжжя гір — літо, серпень, спека, вода, люди на пляжах. Навіть не віриться, що й ти незабаром пірнеш в теплий купіль води. Поки-що тобі, студентові політеху, треба зійти на два найвищі білосніжні куполи Ельбрусу — західний і східний. Ми з напарником уже пройшли практику на дрібніших горах, відбули інтенсивні заняття в альптаборах і тому впевнені в успіхові.

Ельбрус здавався нам чарівним гігантом. На світанку, коли західним схилом добиралися до перемички між двома куполами, він кидав могутню тінь на багато кілометрів, закриваючи гори й ущелини, хоч довкола уже всіма барвами грало сонце.

Ці спогади прийшли до мене і минулої зими, коли виникла думка про сходження на Петрос і Говерлу — найвищі вершини в Карпатах, де я бував уже не раз. Є там у мене навіть улюблені місця.

Цього разу подалися невеличкою компанією — окрім мене, ще студенти РТФ Толя Андрійчук і Сергій Гаврилюк.

Маршрут починаємо з селища Кваси неподалік од Рахова. До схилів Петроса підходимо з півдня. Ночуємо в закинутому будиночку — таких тут багато: влітку мешкають пастухи, взимку — туристи. Тут є грубка, сірники, пакетики з залишками круп — якщо ти сам без нічого, все одно не пропадеш.

Спати — тепло. Грубка нагрілася, аж червона, підлогу ми застелили поліетиленом, надворі гудуть вітри. Приємно і легко думається за таких умов. Аби тільки погода — ось що найбільше турбує.

Вона й підвела. Сарайчика, якого звечора бачили поряд з будиночком, уже не видно. Густий туман, снігові крупи. Мусимо ждати.

О дванадцятій посвітліло. Стаємо на лижі. Ще вчора примітили, що до вершинного купола веде не дуже виразний гребінчик. Але вітер тут прудкий, ледве дозволяє триматися на ногах, дує в ліву щоку і нікуди від нього сховатись.

Йшли досить довго, а потім наш гребінчик почав жартувати — то вниз, то знов догори і ми мусимо всі ці звивини повторювати, бо по боках — провалля, може й не страшні, але ми їх не бачимо, вони в молочному тумані.

Через три години збагнули, що блудимо — компас теж про це свідчить. Ось тобі й досвідчені скелелази, ось тобі й розрядники. Чи знайдемо ще дорогу назад, до будиночка?

Хоч і не високі Карпати, але підступні. Погода тут може змінитися вмить. Після сонця зразу — сніг або густий морок туману. Дуже швидко темніє. А на схилах гір постійно чатує небезпека лавин. Багато людей забрали вони на Говерлі, Близниці, Петросі.

Нам повезло. Стали з'являтися «промоїни» в хмарах, сніг помен шав. Але зорієнтуватись нелегко — старі сліди замело. По вчорашніх орієнтирах обираємо новий напрям і близько шістнадцятої години стоїмо на знайомому схилі Петроса. Будиночок трохи нижче, приблизно за кілометр від нас.

І тут ми рішаємо — сходження не відкладати, група наша мала, їй легко маневрувати, ми можемо досягти вершини і вже у темряві спуститися крутим схилом, якого не знаємо, але про який нам багато розповідали. Ризиковано?

Звичайно. Але ще неприємніше відкласти все до завтра і знову дочекатись непогоди.

Отже, в дорогу!

Зупинка через кожні 30 хвилин, аби тільки дух перевести, а потім знову — вгору і вгору. Поки видно — дорога кожна секунда. Після відпочинку міняємось місцями, стараємося не розтягнутися. Це своєрідний крос, постійне, напружене відчуття дистанції, коли не милуєшся нічим, навіть природою — її не видно.

На вершині силкувалися сфотографуватись на пам'ять. Це було досить весело — притискаєшся до землі, бо вітер хоче зіпхнути донизу.

Потім — по плиточці шоколаду з виноградним соком і — спуск. З льодорубами і лижами, прив'язаними до спини.

Нарешті — рівна земля. Десь тут мають бути будиночки, але хіба ти їх знайдеш у суцільній пітьмі. Нам і в наметі добре. Та ще й з гарячим чаєм.

...Наступні два дні була негода. Спроба зійти на Говерлу не вдалась. Нічого! Іншим разом! Адже не востаннє тут. Хто спробував цієї висоти, буде прагнути до неї знову. Вона кличе і вважаю, що це дуже добре, коли людина хворіє прагненням висоти.

С. КЛЕПАЦЬКИЙ,
інженер кафедри ЕППМ і СГ.

Пенсія: перспективи і корективи

СЬОГОДНІ У БАГАТЬОХ ІЗ НАС НА СТОЛІ — ГАЗЕТИ ІЗ ЗАКОНОМ «ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН СРСР». ЧИМАЛО ХТО БЕРЕТЬСЯ ЗА ПІДРАХУНКИ: ЯКОЮ Ж БУДЕ ВОНА, ПЕНСІЯ?

Треба віддати належне — нова система чітка і зрозуміла. Отож, вдамося до підрахунків. Як роз'яснює стаття 20, пенсія визначається в розмірі 55 процентів заробітку. Крім того, за повний рік роботи понад 25 років чоловікам і 20 років жінкам вона збільшується на 1 процент заробітку. Для визначення середньомісячного заробітку сума за будь-які п'ять років з останніх п'ятнадцяти ділиться на шістдесят календарних місяців. Припустимо, ваш середній заробіток — 260 карбованців. 55 процентів з них — 143 карбованці. Якщо ви понад визначений строк працювали 10 років, то це ще 26 карбованців, отже, ваша пенсія — 169 карбованців. Ми взяли, так би мовити, пересічний приклад. Для різних категорій трудящих закон передбачає різні принципи визначення пенсій. Багатьох, зрозуміло, цікавить, як вони визначатимуться при неповному робочому стажі, які перспективи у тих, хто працює в шкідливих умовах, які перерахунки тим, хто вже на заслуженому відпочинку тощо. Все це варте окремої розмови.

Ми ж повернемось до характерного прикладу — при всій простоті підрахунків задачу ускладнює ряд невідомих. Є серед них і відрадні. Новий закон, скажімо, надає право трудовим колективам за рахунок своїх коштів, призначених на оплату праці, встановлювати доплати до державних пенсій з урахуванням трудового вкладу працівників, тривалості загального і безперервного стажу. Крім того, підприємства можуть вводити персональні надбавки до пенсій, виплачувати одноразову допомогу при виході на відпочинок працівників, які мають особливі заслуги перед даним трудовим колективом. Власне, у багатьох колективах ввели це ще до прийняття закону. Десять середньомісячних окладів одержують при виході на пенсію трудівники чернівецького заводу «Кварц». З ощадною книжкою виходять на відпочинок трудівники київського «Точелектроприладу» — за кожен рік безперервного стажу роботи їм нараховується місячний заробіток. Це складає часом більше десяти тисяч карбованців. Такі «плюси» залежать, зрозуміло, від успішної роботи, як усього колективу, так і кожного трудівника зокрема.

Крім того, певні доплати до пенсій можуть бути встановлені законодавством республіки. На цьому ж рівні будуть визначатися пенсії «за видатні досягнення у праці та заслуги перед республікою», як сказано в Законі.

Реальні корективи у наші підрахунки може внести перехід на ринкову економіку. Адже ціни — особливо у перехідний період — значно зростуть. За даними доповіді М. І. Рижкова, подорожання товарів обійдуться середньостатистичній сім'ї з трьох чоловік у 106 карбованців. А пенсіонеру? Уряд передбачає компенсацію... зокрема пенсіонерам, які не працюють. — 35 карбованців. Але гарантій того, що витрати пенсіонера з підвищенням цін збільшаться саме на стільки, нема. Це, зрозуміло, тривожить

І все ж спеціалісти вважають: новий закон про пенсії — найсправедливіший із усіх попередніх. Хоч заковики у ньому є. Ось, приміром, одна з них. Людина сорок років напружено працювала за верстатом. А хтось інший працював сяк-так чи й байдикував; а під кінець влаштувався на п'ять років сторожем у кооператив, і може мати пенсію значно вищу, ніж верстатник...

Життя, безперечно, вноситиме свої корективи, за якими пенсія відповідала б трудовому вкладу кожного. На думку ряду спеціалістів, для цього треба, щоб людина протягом трудового життя відраховувала страхові внески на майбутню пенсію. Причому, це, власне, її ощадний вклад, який даватиме певні проценти. Але така система — справа майбутнього.

А. СОЛОНСЬКИЙ,
оглядач Укрінформ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17, БІО 02122 Зам. 3604. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 26—27 (398—399) | П'ятниця, 7 вересня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 4 коп.

З ПОЧАТКОМ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ, ДРУЗІ СТУДЕНТИ І ВИКЛАДАЧІ!

СЬОГОДНІ ви взяли перший в новому навчальному році номер інститутської багатотиражки. Побачите чимало змін в її оформленні, вихідних даних. Але не тільки свій зовнішній вигляд міняє газета «За інженерні кадри». Прагнемо більш повно висвітлювати життя колективу студентів, викладачів, працівників вузу, показувати його таким, яким воно є, без оглядки на ті чи інші політичні амбіції, групові інтереси. Наше найбільше бажання, щоб газету читали, а не, побіжно глянувши на заголовки статей, тут же відкладали. Для цього необхідно врахувати всі смаки і уподобання нашого читацького загалу, який відзначається високою освіченістю і інтелектом, вимогливістю і духовними запитами.

Тож неодмінною умовою читабельності газети стає її багатотемність і жанрова різноманітність. Віддаючи належне публікаціям громадсько - політичного і ділового характеру, багатотиражка в міру своїх можливостей публікуватиме матеріали на чисто житейські теми: про любов і сім'ю, мораль, мистецтво і спорт, незвичайні явища природи і цікавих людей. Знайдеться місце і для жанрових фотографій, кросвордів, поезії, гумору тощо.

Зрозуміло, що два штатних працівники такої роботи не здолають. Тому покладаємо головну надію на вас, дорогі друзі-читачі, на вашу активну допомогу і співробітництво.

На кожному факультеті, в кожному підрозділі, групі знайдуться аматори, які умітоть фотографувати, малювати, захоплюються поезією чи гумором, в силі написати статтю чи нарис, замітку про цікаву людину, чи подію в своєму колективі. Обіцяємо, що кожна така робота буде з радістю прийнята в редакції, належно оцінена і використана в газеті.

Отже, заходьте до нас, дзвоніть, пишіть до своєї багатотиражки «За інженерні кадри».

Редакція.
Телефони: 4-74-17, внутрішній 2-68.

ФОТО РЕПОРТАЖ

ТАКЕ НЕ ЗАБУВАЄТЬСЯ

Останній день літа видався на диво погожим і лагідним, наче він увібрав і видав усе гарне, чисте і світле, що приховали червень і липень. А тут, на стадіоні «Олімп» йому додали краси квіти, оксамит прапорів, лозунгів, святковий настрій людей, що зібралися на одне з найпрекрасніших, традиційних свят інституту — урочисте посвячення в студенти ВПІ.

Ще задовго до 10.00 тут почалися приємні клопоти: працівники факультету фізвиховання та інститутського клубу, комсомольські активісти готували трибуни, зелений газон поля, встановлювали мікрофони, гучкомовці, одним словом, усі були на ногах. Є в нас умільці розробляти і здійснювати цікаві заходи, особливо масові.

І ось на футбольне поле почали збиратися ті, на честь кого було приурочено свято — першокурсники. Понад 1300 юнаків і дівчат майже вщерть заповнили прямокутник стадіону, і він з зеленого став багатобарвним від людського розливу. Живими острівцями вони оточили столи з емблемами своїх факультетів, згрупувалися і завмерли, слухаючи закличні звуки труб.

— Слухайте! Слухайте!— залунав голос диктора. — Починаємо урочисту посвяту в студенти Вінницького політехнічного інституту...

Вже цього досить, щоб на очах багатьох учасників свята — викладачів, батьків. Інших присутніх заблищали сльози.

А як гаряче торкнули серця винос і передача прапора інституту, хвилина пам'яті загиблих у Великій Вітчизняній війні і запалення факела скорботи!

Потім зі щирими побажаннями і напученнями звернулися до першокурсників ректор інституту, депутат Верховної Ради УРСР, доктор історичних наук, професор Б. І. Мокін, декан кафедр суспільних наук В. Г. Балицький, студент-випускник Сергій Захарченко, а від імені новачків — Сергій Данилюк.

А далі було те, що властиве тільки фантазії молодих — парад міфічних героїв. В одязі богів і богинь екзотичною валкою пройшли покровителі наук і мистецтв, закружляли в танку темпераментні танцюристи, продемонстрували свою силу і спритність самбісти і дзюдоїсти, — майстри спорту і чемпіони.

Закінчилося торжество врученням першокурсникам спочатку символічного ключа і студентського квитка, потім — справжніх посвідчень студентів ВПІ, які були отримані кожним з рук деканів факультетів.

Урочисто звучать слова клятви майбутніх Коперників і Ломоносових. Звуки

чарівної мелодії студентського гімну по вінця виповнюють всю велику чашу стадіону, осяяного золотими променями сонця, яке вже дісталося самого зеніту і з блакитної високості, зачудовано спостерігає за радісним виром захоплених людей.

Таке не забувається.

Л. ЛЕОНІДОВ.
Фото **С. Лісового.**

Екзамен тримає ректор

Думаю собі, що якби такого екзамена набралися мужності складати всі без винятку керівники, то наша перебудова йшла б уперед революційними темпами, а якість життя поліпшувалась на очах. Борис Іванович Мокін перший рік свого перебування на посаді ректора вирішив, як то мовиться, розкласти по поличках і звітувати перед колективом абсолютно про все, навіть про те, які у нього, з ким були конфлікти, хто на нього міг образитись і чому, як він у кожній ситуації поводився, яку обирав позицію, що робив. Вийшов він на трибуну розширеного засідання інститутської ради з тією чистосердною сповіддю, яка ніколи не була в стилі командно - адміністративної системи, адже більшість питань вирішувалася в кабінетах потайки. І чим більше секретності, тим більше вважалось за нею «мудрості», тим легше було сповідувати принцип: «Ви собі робіть, а думати за вас є кому». До чого ми у такий спосіб додумались, видно на прикладі сьогодення — 73 роки таємничо - секретної діяльності довели країну до ручки і збудоване у нас бо-зна яке суспільство — і не соціалізм, і не феодалізм, і не капіталізм, і тим паче не комунізм, сама ідея якого в тих кабінетах спотворена і сплюндрована до глупоти.

На цьому фоні абсолютна відкритість — це крок. Маючи твердий характер і цілком здорове честолюбство, керуючи тисячами, сотень яких і в обличчя не знаєш, зважитись на такий звіт зовсім непросто. Тим паче, що міністерські документи чітко регламентують подібні процедури — молодий ректор виступає зі звітом про свою діяльність тільки через п'ять років після «старту».

Борис Іванович вирішив не ждати так довго. Хотілося дізнатись, чи схвалюють люди вже перший рік його роботи, адже вдавався інколи до рішень, котрі сприймались багатьма, як вельми ризиковані. Скажімо, призначення першим проректором молодого доцента Ю. А. Буреннікова, який ніколи не був не те, що деканом — навіть завідувачем кафедри. Мокіна тоді не зрозуміла переважна більшість. Хіба не можна було знайти людину більш досвідчену?

30 серпня у своєму звіті Борис Іванович торкнувся і цього.

— Я за характером чоловік жорсткий і запальний, можу «заводитись», людей це ображає, а Юрій Анатолійович — інтелігент першої руки, чемний, уважливий, делікатний, іншими словами, повна протилежність ректору, яка й компенсує певною мірою мої недоліки. Крім того, Буреннікова не зіпсований чиновними премудростями влади, не знає традиційних ходів і дрібних хитрощів, котрі панують в її коридорах, отже, не боїться приймати нестандартні рішення. А це в моїх очах — велнкі плюси...

Відверто говорив ректор і про причини майже повної заміни деканського корпусу, про свої помилки в деяких випадках, як, наприклад, при переведенні професора В. К. Шановського з завідувача кафедрою на посаду виконуючого його обов'язки в зв'язку з тим, що був обраний після досягнення 65-річного віку.

Ректорський наказ виявився неправомірним. Борис Іванович випустив з уваги, що таке положення не стосується інвалідів Великої Вітчизняної. Довелося вибачатись перед нашим заслуженим ветераном привселюдно.

Вийшло у ректора непорозуміння і з членами НСС (незалежної спілки студентів), котрі в середині навчального року

(Закінчення на 2-й стор.).

ЧИТАЙТЕ НА СТОРІНКАХ: 2. ЧИЄЮ ГАЗЕТОЮ СТАНЕ БАГАТОТИРАЖКА | 3. У ПЕРЕБУДОВУ З СТАРИМИ ГАСЛАМИ | 4. ПРИРОДА, ГУМОР, СПОРТ, ІНФОРМАЦІЯ

ІНСТИТУТСЬКІ новини

Δ Здійснюється монтаж нової найсучаснішої, квазіелектронної АТС на 1000 номерів. З її пуском (орієнтовно в грудні цього року) інститут повністю забезпечить свої потреби в телефонному зв'язку. Кілька сот телефонів з виходом на місто і міжмісто одержать працівники вузу.

Δ Новий буфет-їдальню на 50 посадочних місць відкрито на енергетичному факультеті. Його відвідувачі можуть одержати тут, крім холодних закусок і кондитерських виробів, також гарячі другі страви.

Δ Монголія, В'єтнам, Мозамбік, Конго, Гана — ось неповний перелік країн третього світу, представники яких навчаються у ВПІ. У нинішньому навчальному році вперше до нас приїхала група майбутніх інженерів з Ліберії.

Всього «зарубіжний корпус» перевищить сто різномовних студентів.

Δ «Концертним семестром» назвали цьогорічні канікули студенти — учасники інститутської агітбригади. Самодіяльні митці під керівництвом О. П. Декалюка дали 5 концертів для членів табору відпочинку ВПІ «Супутник».

Δ У зв'язку з особливо напруженим станом на збиранні врожаю студенти 2—3 курсів почали навчальний рік трудовою вахтою допомоги селу. Близько 600 юнаків і дівчат виїхало в колгоспи і радгоспи області. З 1-го жовтня до них приєднаються першокурсники.

ЕКЗАМЕН ТРИМАЄ РЕКТОР

(Початок на 1-й стор.).

закликали оголосити інститутський страйк. Причиною послужив арешт одного із студентів у Києві, який за офіційною версією закликав до збройного повалення влади. Ректор застеріг НСС від нерозважливого кроку. Підтримавши екстреміста, вони підтримали б курс на збройну боротьбу.

Бориса Івановича послухали, а пізніше офіційна версія, котру обстоював ректор, виявилась обманом — студента у Києві арештували не за клич до зброї, а за організацію несанкціонованого мітингу. Захищаючи товариша, таки треба було оголошувати страйк.

Б. І. Мокін оголосив, що з початком навчального року покличе до себе студентів, яких обманув мимоволі, і неодмінно вибачиться перед ними.

Погодьтесь, що таке відверте визнання своїх помилок, своєї «несвятості» імпонує і викликає довіру. Звичайно, якби ректорат Мокіна міг «хвалитися» одними помилками, були б йому непереливки. Тим часом, зроблено багато хорошого. Скажімо, цього року уперше наш інститут не чекав милостині від шкіл, а наперед «закинув волока у водоймища народної освіти». В усіх районах області були вибрані базові школи, куди приїздили кращі учні випускних класів, під наглядом вузівських викладачів складали екзамени з двох дисциплін. Одержання восьми балів зараховувалось їм одразу, як складання вступних екзаменів до політеху. Залишалось скласти в інститут лише одну дисципліну.

Нема сумніву, що це послужило добрим стимулом для абітурієнтів і дало значний виграш вузові. Прийняли 216 юнаків і дівчат, або дві третини учасників експерименту.

Нинішнього літа на стаціонар зараховано 975 чоловік, на заочне відділення 237. 322 абітурієнти, успішно склавши екзамени, не пройшли за конкурсом. Серед них 90 — з дванадцятьма балами.

Такий значний резерв дозволив вдатися до ще одного експерименту — вперше 120 чоловік будуть навчатися в інституті платно, вносячи щомісяця по 60 карбованців. З одного боку це додаткові кошти в інститутську касу, з іншого — елемент неабиякої конкуренції, адже після другого курсу платне навчання для тих, хто старається, може стати безплатним — їх переведуть на місце тих, хто вчиться погано. Ускладниться в цьому зв'язку і повернення назад студентів, які з тих чи інших причин були з вузу відчислені.

Вінницький політех перебуває в числі навчальних закладів, що найактивніше взялись за впровадження української мови, створені і створюються з цією метою спеціальні студентські потоки, на два роки заморожено видання посібників російською, при зарахуванні у вуз теж надається перевага тим, хто не відмовився від вивчення рідної мови. До речі, Мінвуз вищої й середньої спеціальної освіти УРСР нагородив медалями і першою премією восьмох професорів, доцентів і викладачів за впровадження в навчальний процес української мови.

У Вінницькому політеху взято курс на всебічну комп'ютеризацію, гуманізацію й екологізацію навчання. Зменшено навантаження на викладача, не пред'являються йому претензії за великі «врожаї» трійок — це не вважається показником поганої роботи.

Проте якість інженерної підготовки бажає бути кращою. Відчутна слабина — на фініші навчання, коли свідомо завищуються оцінки за дипломні проекти, які рецензуються, хоч значно більше користі дає опонування. Слід позбутися добрячків і в державних екзаменаційних комісіях, бо вони знижують конкурентоспроможність інженера, якому доведеться працювати в умовах ринкової економіки.

Ректор виступає проти завищення рівня успішності на деяких складних технічних кафедрах — це натяжки. Треба рішуче наводити порядок в організації практики на на підприємствах, бо вона залишається легким навантаженням і для студентів, і для викладачів. Особливої уваги потребує відмінник навчання. Ректор обстоює думку, що це майбутній лідер технічного прогресу — його слід переводити на індивідуальні графіки навчання.

Йшлося у звіті про ширше залучення студентів до наукової роботи, поліпшення виховного процесу з участю всіх громадських організацій, піднесення трудової і фінансової дисципліни, вдосконалення процесу управління тощо.

Розширене засідання ради інституту провело таємне голосування оцінки діяльності нашого молодого ректора. В бюлетені було п'ять жорстко оголених положень, проти одного з яких належало поставити плюса: «дуже прогресивна», «позитивна загалом», «не можу оцінити», «загалом негативна», «вкрай негативна. Лічильна комісія нарахувала 216 бюлетенів. 66 чоловік визнало роботу ректора дуже прогресивною, 116 — загалом позитивною, не змогли дати оцінки 15 чоловік, 14 визнали її загалом негативною, один бюлетень був зіпсований. Четверо, мабуть, чимось дуже ображених, або просто злостивих чи почорному заздрісних написали, що робота Мокіна вкрай негативна. Ну, що ж — кожен судить з своїх позицій. Суб'єктивізм, між іншим, теж позиція.

Отже, вотум довір'я — 84 відсотки, а не 72, як було оголошено поспіхом, при попередньому підрахунку. Це більше, ніж прекрасно. Хай же ця обставина буде для нашого ректора, популярного депутата республіканського парламенту ще одним стимулом для подальшої енергійної діяльності, підтвердженням правильності обраного курсу.

І. ВОЛОШЕНЮК.

Головний управлінський корпус інституту.

ЗАПЕРЕЧУВАТИ КРИЗУ БЕЗГЛУЗДО

ІНТЕРВ'Ю НАШОМУ КОРЕСПОНДЕНТУ ДАЄ ДЕЛЕГАТ XXVIII З'ЇЗДУ КПРС, СЕКРЕТАР ПАРТКОМУ ВПІ В. М. БАБІЙ.

— Після XXVIII з'їзду КПРС минуло вже немало часу. Чи не здається вам, що за цей час в житті партії якихось принципових змін не сталося? Рядові комуністи, привчені виконувати вказівки і покірно слухатися наказів згори, не спішать виявляти ініціативу, а керівні партійні інстанції, позбавлені з'їздом права командувати і націлені на те, щоб думати, шукати виходу з кризового стану, не вміють цього робити. Партія ризикує опинитись в стані повного паралічу. Чи вам, як делегатові XXVIII з'їзду КПРС, котрий, безперечно, володіє істотнішою інформацією, становище здається іншим?

— З'їзд підтвердив, що партія може знайти вихід в складній економічній та політичній обстановці. Прийнята радикальна програмна заява, важливі думки закладені в резолюції по політичному звіту, прийнято Статут КПРС, який докорінно відрізняється від попереднього.

Партія хвора. З'їзд ще раз наголосив на цьому. Але вперше за останні роки вона подивилась на себе в об'єктивне дзеркало. Зрозуміло й те, що виконанню завдань по перебудові суспільства може відповідати тільки партія, котра стала на шлях демократії. Гарантією її оновлення є такі положення Статуту КПРС, як широка самостійність первинних парторганізацій, їх парткомів у визначенні своєї структури, штатів, форм і методів роботи, права меншості, прийому, вибуття або виключення з КПРС, постановки на облік, виборності делегатів на з'їзди та конференції, в партійні органи.

А щодо кризи в партії, то безглуздо було б її заперечувати. Але вихід можливий — шляхом політичних засобів, активної діяльності комуністів у радах, в розширенні форм і методів парламентської діяльності, в зростанні бойовитості й активності кожного члена КПРС.

— Які зміни сталися в настроях партійців після XXVIII з'їзду КПРС? Радісні вони, чи гіркі? Чи в інститутській організації нема схильності до виходу з рядів КПРС, як це спостерігається в багатьох промислових колективах країни?

— Гама настроїв комуністів після з'їзду різнобарвна. Але переважна більшість, в тому числі і в нашому інституті, дивиться у майбутнє з оптимізмом. Перші труднощі, викликані перебудовою, так налякали деяких, що вони готові протестувати проти цього здачею квитків. На сьогодні в партійних організаціях міста здали квитки 242 чоловіка. Йде природний процес очищення партії. Виходять, звичайно, і люди чесні, достойні, ті, хто вжахнувся гнійників і болячок, відкритих в епоху гласності. Але більшість втікачів це усетаки ті, кого В. І. Ленін влучно назвав «примазавшимися» до безроздільно правлячої, всім і вся керуючої партії.

Трагедія партії, в тому, що в ній останніми роками стало дуже багато показних комуністів, які «забули» чи й не хотіли знати, ради чого на зорі двадцятого століття об'єдналися люди в РСДРП(б). Що стосується нашого інституту, то на сьогоднішній день вийшли з партії 15 чоловік.

— Нема сумніву, що в низових ланках партії реально сталося рішуче і масове «полівіння». Як це сприймається у вищих ешелонах місцевого керівництва — з тривогою, чи оптимізмом?

— Рішуче і масове поліпшення партії — ще один прояв її подальшої демократизації, зростання ролі і впливу партійних мас. Реформи і зміни, пов'язані з цим, відбуваються і вгорі і внизу. Наприклад, скасування райкомів у Вінниці — це ініціатива первинних організацій та міськкому партії. Триває й зміна партійного крівництва. На місце старих «ортодоксів» приходять молоді «радикали», але, звичайно, не завжди поворот партії до демократизації відбувається легко й безболісно. Ті представники партійного керівництва, які звикли керувати, а не діяти в нових політичних умовах, сприймають усі новації без ентузіазму.

— Які зміни намічаються в умовах роботи і стилі інститутського парткому? Де він буде віднині розташований, яким буде штат його працівників, оплачуваних з партійної й інститутської каси, чи доведеться (і скільки?) платити за оренду приміщень, де будуть ці приміщення, які кошти виділить на бюджет парторганізації ВПІ міськком партії?

— Щодо змін умов роботи парткому хотілося б сказати, що тепер ці питання будуть вирішувати самі комуністи, згідно з Статутом КПРС. Але вже зараз можна не сумніватись, що тепер ці питання будуть вирішувати самі комуністи, згідно з Статутом КПРС. Але вже зараз можна сказати, що склад його значно зменшиться, а місце розташування поки-що залишається тим же. Найреальніше — партійна організація орендуватиме це приміщення в інституту приблизно за 2500—3000 карбованців на рік. А щодо бюджету, то тепер парторганізації мають право залишати в себе до 50 процентів внесків. Штат звільнених працівників теж визначатимуть самі комуністи і труд їх теж буде оплачуватись тільки з партійної каси.

— Як ви дивитесь на те, що згідно з новим Статутом ВПІ газета «За інженерні кадри» не буде органом парткому, ректорату, профспілкових та комсомольських комітетів і стане органом інститутської ради?

— Позитивно. Та хотілося б побажати оновленій багатотиражці завше бути об'єктивною і не діяти за принципом: «Замовляє музику той, хто платить».

З ПАРТІЄЮ, ЧИ БЕЗ НЕЇ?

Незабаром у комуністів нашої парторганізації — звіти і вибори по всіх ланках. Здається, це буде не просто обрання чи переобрання партгрупоргів і секретарів, а вирішення кожним комуністом питання: далі йти з партією, чи без неї?

XXVIII з'їзд КПРС дав масам право і можливість самим розпорядитись своєю партійністю, обирати умови, форми структури подальшої діяльності. Така сьогодні реальність.

До звітів і виборів парторганізація готувалась заздалегідь. У квітні — травні проводилось анкетування з приводу того, кого обрати до складу і керівництва парткому. В анкетуванні взяли участь 305 комуністів.

Названо 57 прізвищ тих, хто може очолити інститутську парторганізацію в цей складний час. Найбільшу кількість голосів зібрали: В. М. Бабій — 78 (26 процентів), В. Б. Петров — 54, В. Г. Балицький — 22, О. Д. Азаров — 16, І. Г. Мельник, В. В. Степурін — по 15, Ю. А. Буренніков — 14. Від чотирьох до одного відсотка анкетованих назвали можливими претендентами на пост партійного лідера ВПІ Г. В. Горшечникова, О. І. Медведського, С. Г. Лютворта., Ю. С. Данилюка., М. Ф. Друкованого., О. В. Колоса., Т. Б. Буяльську.

До складу парткому запропоновано 108 осіб, хоча багато партійних активістів вважають, що партком має складатися не більше, ніж з 15 чоловік.

Нинішня звітно - виборна кампанія особлива. Вона має відповісти не тільки на те, хто очолить інститутську парторганізацію, а і в якій формі їй існувати, які мати структури, як надалі будувати свою фінансову діяльність, як підняти авторитет і роль КПРС у нашому житті. Діємо в умовах реальної багатопартійності, тому кожен, хто пов'язав своє життя з КПРС, повинен чітко усвідомлювати, що в умовах жорсткої і гострої ідеологічної боротьби успіх перебудови і партії і суспільства залежить насамперед від активності життєвої позиції кожного комуніста.

О. МЕДВЕДСЬКИЙ,
заступник секретаря парткому.

ІНФОРМАЦІЯ

ДЛЯ РОЗДУМІВ

ХТО ВИ, НОВАЧКИ?

Понад 1200 юнаків і дівчат 1-го вересня переступили поріг нашого Інституту — стали його студентами. Для кожного це — велика подія, початок нового, цікавого і, прямо скажемо, відповідального періоду життя. Хочеться вірити, що в більшості абітурієнтами стали ті, хто омріяв професію інженера, має нахил до складних наук і здатний внести чільний вклад в розвиток електроніки, радіотехніки, кібернетики, будівельної інженерії, без яких не може нині обійтися суспільство.

Що гріха таїти, у минулі недалекі часи не перед кожним юним Ломоносовим килимовою доріжкою лежав шлях до інститутів, бо главенствували не ознаки таланту, а зовсім інші критерії: протекціонізм, телефонна еквілібристика, так званий національний підхід, а то і просто головотяпство. Ось тому і одержало наше народне господарство авторів Чорнобильської драми, будівельних інженерів, що зводять розвалюхи, одним словом, спеціалістів, про яких в народі говорять: боронь, боже, не приведи!

Нині, в добу перебудовчу, плекаємо надію, що борщ варитиме кухар, а комп'ютерами займатимуться фізики, а не навпаки. Тож хотілось би зазирнути в обличчя тих, хто нині заповнить перші курси нашого політехнічного інституту. Хто вони, новачки? Як і звідки прийшли до вузу, чи все тут чисто і справедливо щодо прийому на навчання?

Статистичні дані, люб'язно надані редакції обчислювальним центром «Абітурієнт», дають можливість поміркувати над цим дуже актуальним питанням.

ЗАРАХОВАНО НА СТАЦІОНАРНЕ НАВЧАННЯ:
всього — 977 чоловік,
в тому числі:
медалістів шкіл — 174
з дипломом техн. — 15
з дипломом ПТУ — 37
випускників міських СШ — 704
випускників сільських СШ — 132
випускників шкіл роб. мол. — підготовчий відділ — 84

ЗАРАХОВАНО НА ЗАОЧНЕ НАВЧАННЯ:
всього — 219 чоловік,
в тому числі:
медалістів — 1
з дипломом технікумів — 11
з дипломом ПТУ — 12
випускників міських СШ — 45
випускників сільських СШ — 16
випускників шкіл, роб. мол. — 5
підготовчий відділ — 60

СОЦІАЛЬНИЙ СКЛАД (всього):
чоловіків — 904
жінок — 282
членів КПРС — 18
членів ВЛКСМ — 810
безпартійних — 168
робітників — 558
колгоспників — 46
службовців — 592
в тому числі:
міських жителів — 1026
сільських — 170
окремо вінничан — 611

ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ПРИНАЛЕЖНІСТЮ (всього):
українців — 954
росіян — 188
євреїв — 40
інших — 13.

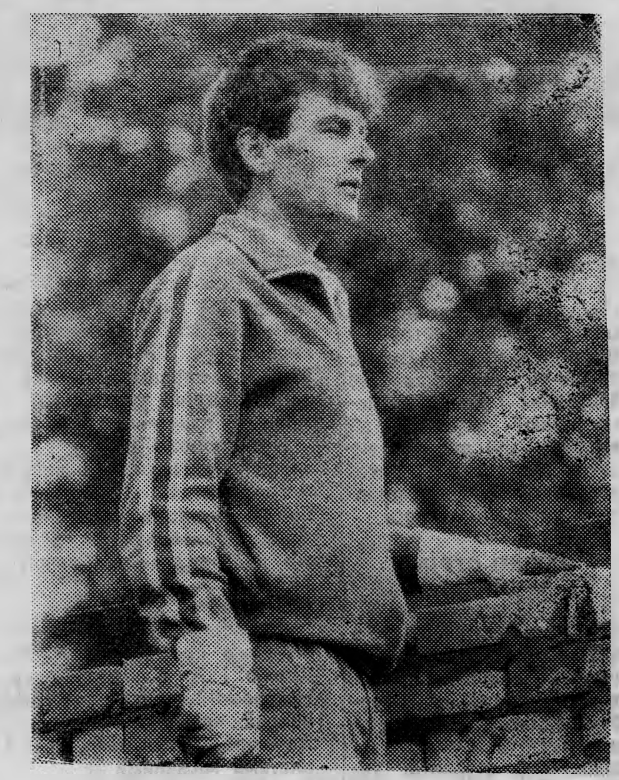

І ЗРОБИЛИ, І ЗАРОБИЛИ

НА ПОВІРЦІ ТРУДОВЕ ЛІТО

Студентські будівельні загони. Що це? Одні кажуть, — пусте, показушна витівка комсомолу. Мовляв, від студзагонівців користі, як від козла молока. Інші запевняють, що це просто експлуатація студентської маси або ж шабашництво.

А ось наш дописувач Михайло Семенюк доводить протилежне: СБЗ — це розвідка в майбутнє трудове життя, благородний порив душі, форма зміцнення дружби, взаємодопомоги і, не без того, засіб поліпшення свого матеріального становища. А, втім, почитайте його замітки і самі зробіть висновки.

МОЖУ запевнити, що в студентські загони йдуть люди, щоб залишити слід на землі. Цьому, правда, далеко не всі вірять тепер. Але той факт, що немало студентів ВПІ з нетерпінням чекали літа — незаперечний.

Загалом 49 студентських загонів було сформовано в цьому році у нашому інституті, і можна з впевненістю сказати, що більшість з них виконали свої договірні зобов'язання. Надано відчутну допомогу жителям сіл і міст області, інших областей у вирішенні складних проблем будівництва.

Хоч ще декілька загонів продовжують роботу, в основному, вже можна підбити деякі підсумки діяльності наших трудзагонівців. Загалом в СБЗ Інституту працювало 745 юнаків та дівчат, котрі споруджували житлові будинки, дитячі садки, школи, спортивні майданчики, тваринницькі ферми, інші народногосподарські будівлі. Їх силами освоєно більше 1,3 мільйони карбованців капіталовкладень, що на 15 процентів більше в порівнянні з минулим роком. Середній заробіток склав 20 карбованців в день на одного бійця загонів.

Найпродуктивніше попрацювали СБЗ «Дружба» (ФОТ), «Стріла», (ІБФ), «Україна» (РТФ), «Дружба-90» (ІБФ), «Авангард» (МБФ), «Політехнік» (ЕФ). Так, хлопці з «Авангарду» (командир В. Степанчук) вже третій рік працюють в колгоспі «Переможець» села Іванівки Вінницького району, де нині допомогли в будівництві цегельного заводу. На знак вдячності студентам правління господарства вирішило назвати новобудову.

А бійці СБЗ «Нейтрон» (командир О. Івойлов) з радіотехнічного факультету закінчили спорудження одного з приміщень центральної районної лікарні в селищі Погребище. Не зважаючи на те, що майже всі вони вперше працюють в СЗ, хлопці швидко освоїли суміжні професії мулярів і вчасно, з високою якістю виконали заплановані роботи.

Таке ж можна сказати про бійців СБЗ «Юмир» (командир Л. Ковалевська з ІБФ), які дуже продуктивно працювали в Запорізькій області. Свідченням цьому — нагорода загону — грамота та пам'ятний альбом місцевого райагробуду.

Не можна також не відзначити і СБЗ «Дружба-90» (командир В. Прищепов). Майбутні інженери-будівельники успішно працювали в Житомирській області, де зводили житлові будинки з підсобними приміщеннями для потерпілих в результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Можна з впевненістю твердити, що село Жабокричка Чечельницького району стало ще красивішим після того, як там побував загін «Політехнік» з енергетичного факультету. Бійці цього загону під керівництвом А. Апостола спочатку звели житловий будинок для колгоспників, а потім приступили до будівництва спортивного комплексу.

Наші студенти збирали врожай малини, полуниці, смородини на Подільській дослідній станції садівництва в селі Медвеже Вушко.

Та далеко не всі студентські загони змогли вчасно виконати договірні зобов'язання, зашкодив дефіцит будівельних матеріалів. Саме з цієї причини значно раніше намічених строків покинули місця дислокації СБЗ «Машинобудівник» (МБФ), «Ровесник-90» (ІБФ), «Протон» (ЕФ). Змушені були роз'їхатись додому і бійці СЗ «Зодчий», який працював в селі Велика Стратіївка Тростянецького району. З 13 там залишилось тільки 5 трудзагонівців. Така ж доля спіткала загін «Україна-90» з ІБФ, якому місцева організація «Містобуд» в Сургуті не могла дати роботу.

Більшість керівників господарств гостинно зустріло наших студзагонівців. Та довелось зустрітись і з протилежними фактами, з керівниками байдужими, черствими. Ось, наприклад, бійці СБЗ «Механік», які трудилися в колгоспі «40-річчя Жовтня» Могилів-Подільського району, протягом трьох днів були позбавлені можливості харчуватись в місцевій їдальні і тільки після довгих зволікань конфлікт було уладнано.

Слід також визнати, що не всі командири загонів приділяли належну увагу дотриманню техніки безпеки, внаслідок чого траплялись неприємності. Зокрема, мали місце порушення в загонах «Квазар» ФОТ (командир С. Петлинський), «Електрон» РТФ (командир Г. Бистрицький), «Поділля» ІБФ (командир І. Денисяк). На щастя, все обійшлося без травм, але не слід забувати, що саме через порушення правил техніки безпеки у минулому році сталось чимало трагічних випадків.

Ясна річ, були труднощі, але, не зважаючи на них, трудовий семестр пройшов успішно. Студенти не тільки поправили своє фінансове становище, але й добре відпочили, розширили свій світогляд і таки залишили добрий слід на землі.

Ну, а для кращих бійців СЗ комітет комсомолу інституту разом з обласним штабом СЗ організували цілий ряд цікавих подорожей, в тому числі, в Угорщину, Румунію, на відпочинок в Ялту, Одесу, Бердянськ.

На закінчення хочеться щиро подякувати усім бійцям СЗ за їхній посильний вклад у важливу справу, за сумлінну роботу.

М. СЕМЕНЮК,
студент РТФ.

ФЕЙЛЕТОН

...ПЛЮС ЧОРНОБИЛЬ

ЩО сталося з наочною агітацією, яка впродовж семидесяти з лишком років вела нас вперед до комунізму, націлювала на непримиренну боротьбу і милувала око повідомленнями про історичні здобутки? Завмерла вона, наче її паралізували променями гласності і правдивості.

Дивна річ, раніше після проведення того чи іншого політичного заходу — з'їзду чи пленуму ЦК КПРС, сесій Верховних Рад — на фронтонах будинків, в парках і скверах, на кожному кроці з'являлись стенди, плакати, гасла, які закликали «виконати», «мобілізувати», «включитися»... Тепер усе тихо, без мобілізації. Навіть такі, справді історичні події, як XXVIII-й з'їзд партії, з'їзди народних депутатів, заходи по перебудові політичної і економічної систем не знаходять відображення в наочній агітації.

Чому? А тому, що нинішній КПРС, яка перебуває в затяжному цейтноті, не до гасел, а нові партії і громадські утворення надають перевагу не художньо написаному, а оглушливому, мітинговому слову.

То що ми сьогодні маємо на стендах, агітмайданчиках?

Те, що завжди мали — застійну облуду. Можна якось виправдати такий стан в селах, де і в часи міцного здоров'я парткомів, підмочена дощами і заросла бур'янами, наочна агітація десятиліттями закликала молодь опановувати ХТЗ, чи славила передову доярку Настю, яка давно померла. Сільський застій був на голову вищий міського. Інша справа вуз, приміром, наш політехнічний інститут, де працюють сотні мудрих людей — професорів, філософів, соціологів, декотрі з яких зуби з'їли на ідеологічній ниві. Здавалось би, тут кожне закличне слово, пропагандистський витвір відповідає часу, злобі дня.

Але це тільки здається. Автор цих рядків побував на кількох факультетах, і ось які він побачив гасла, стенди:

«Вперед, до остаточної перемоги комунізму!».

«Комунізм — це радянська влада плюс електрифікація всієї країни».

«Слава Октябрю, открывшему новую эру в истории человечества»!

Це — в нульовому корпусі такі барвисто написані одкровення. Вони нікого не хвилюють, нікому не заважають, бо ми давно звикли, притерпілися до цього, мягко кажучи, словоблуддя. Люди добрі, до якого комунізму йдемо, коли, чим далі, тим гірше живемо і відверто заздримо «загниваючому» капіталізму! Виходить, як у тій пісні: «дорога без начала и конца». Тепер і найстійкіші партійці перестали жонглювати не тільки словом «комунізм», а й навіть «соціалізм».

Ну, а який відгук можуть викликати слова про комунізм і електрифікацію. Мені довелося бачити на одному стенді дописаний кимось до слів «плюс електрифікація», ще й другий плюс — «плюс Чорнобильська АЕС».

Звісно, вчинок не назовеш лояльним, але він відображає настрій, ставлення людей до необмеженої, безконтрольної індустріалізації, що здійснювалася за рахунок зниження життєвого рівня народу і яка, врешті, привела до багатьох бід і криз.

Отже, старі догми стали такими, що мусять зійти зі сцени народного життя, а з ними і оті застійні гасла. Залишитись можуть, хіба-що, для гумору отакі перли, що красуються на першому поверсі нульового корпусу:

«До тех пор, пока наступит фаза коммунизма, социализм требует строжайшего контроля со стороны общества...».

«Народный контроль — это надежное оружие в борьбе с недостатками, со всем, что мешает нашему движению вперед...».

Дорогий, Володимире Іллічу Ленін, якби ви знали, у що перетворився цей, омріяний вами, народний контроль у другий половині століття, ви не починали б революції! Кумівство і байдужість, вигородження потрібних людей, і прислужництво сильним, стали візитною карткою цього розгалуженого, багаторукого монстра. Недарма в РРФСР, інших республіках, сам народ вирішив відректися від такого «народного контролю», що став знущанням над законами і чесністю.

Ну, а шедеврам наочної агітації, котрі красуються на будівельному факультеті, могли б позаздрити всі гумористи країни разом з Жванецьким і Петросяном. Взяти хоча б таку сентецію, вміщену у монтажі «Ленінським курсом»:

«История не знает государства, которое в кратчайшие сроки сделало бы так много для всестороннего развития нации и народностей, как СССР — социалистическое Отечество всех наших народов».

Що й казати, дуже «вдалий» аргумент. Чимало націй і народностей так розвинулися за роки радянської влади, що почали хапати один одного за горлянку, зокрема, на Кавказі і в Середній Азії, в Молдавії і Прибалтиці.

Кому ж потрібні такі вислови? Може в інституті нема паперу, щоб виготовити інші, правдиві? Чи в дефіциті опинилися художники? Напевне, більш ймовірне те, що працівники, котрі мають за це відповідати, просто втратили почуття відповідальності, не хотять думати, йти в ногу з часом.

І. НОВІНСЬКИЙ.

ДОВІДНИЧОК ГЛАСНОСТІ

ПІЛЬГИ ПРИВІЛЕЇ ДАЧІ

В додатку «Гласность» до № 6 журналу «Известия ЦК КПСС» за 19 липня 1990 року опубліковані відповіді М. С. Горбачова і М. І. Рижкова на запитання, поставлені їм в ході зустрічей з секретарями первинних партійних організацій — делегатами XXVIII з'їзду КПРС. Одне з таких запитань стосувалось привілеїв, які мають керівники партії і держави.

Ось відповідь:

М. С. ГОРБАЧОВ: По порядку. Вони були затверджені. Всі члени політичного керівництва щомісяця отримували по 800 карбованців. Мали право безплатно замовляти продукти: члени Політбюро — на 400 карбованців, кандидати в члени Політбюро і секретарі ЦК — на 200 карбованців. Кожний відповідно своєму рангу мав державну дачу з обслуговуючим персоналом, охороною. Дачі великі, кожна вартістю в кілька мільйонів карбованців. Запитують, чия дача була у Л. М. Зайкова? Сталінська. У Сталіна їх було близько десяти. За квартиру не платили. Було право користуватися літаком в салонному виконанні. Тепер усе це відмінено. Держдачі є тільки у М. І. Рижкова і О. І. Лук'янова. Близько 20 держдач уже передали ветеранам, під дитячі сади, Мінздорову, «афганцям»...

Про свої блага. Зарплату президенту затвердила Верховна Рада СРСР. Ви знаєте, яка вона. Я наполіг: як вирішать, так і буде. Мова не про мене: мій президентський строк наближається до кінця, але треба, мабуть, врахувати і досвід інших країн.

Коли став Генсеком і Головою Ради оборони, держдачу одержав таку, де можна було провадити і засідання Політбюро і побесідувати із зарубіжним гостем. На її території — вертолітний майданчик, взагалі, як і у президента будь-якої країни.

Де б не перебував, завжди поряд зі мною телефонний зв'язок — з усією країною і світом. Ця та інша «начинка» є і в автомашинах, які переміщаються разом зі мною. Ось тому їх чотири, інакше, навіщо були б вони потрібні? Є охорона, щоб усе це охороняти. Є спеціальне обладнання на випадок застосування ядерної зброї. До речі, частина цієї техніки була використана під час ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС.

Той, хто останніми роками ставав членом Політбюро, насамперед просив: «Зніміть охорону!». Тепер зняли. Це ж не дуже приємно, коли за тобою весь час ходить людина. Тільки у Генсека нічого не міняється.

Є президентська квартира. Закінчаться повноваження — виїду звідти в свою особисту трикімнатну квартиру.

Автор наступної записки цікавиться, чи дорога дача, про мої начебто 15 мільйонів доларів в швейцарських банках...

Гадаю, дача дорога, коштує декілька мільйонів карбованців, зізнатися, я не цікавився цим. Вона державна, а не особиста. Власної дачі нема ні в мене, ні у дітей. Сім'я володіє автомобілем «Жигулі».

Звісно, ніяких моїх рахунків в швейцарських банках, або десь інше нема. І дач — також: ні в Швейцарії, ні на Ризькому узбережжі. Дурниця якась з отими дачатиі Повторюю, нема ні в мене, ні у дітей.

Коли такі чутки «курсують», було б безглуздо кожний раз пояснювати: нема в мене нічого подібного, мовляв, я гарний, споживаю тільки рисові котлетки і зайнятий самовдосконаленням.

Я вже розповідав про все це, здається, в об'єднанні «Ижорский завод» в Ленінграді і на Уралі. Просив: опублікуйте. Виходить, не все опублікували.

Але якжо вже почали... За кордоном продовжує видаватися моя книга «Новое мышление» у всіх варіантах, я й не чекав, що її так зустрінуть. Попутно: коли виходили праці моїх попередників за кордоном, наша країна платила валютою, а потім радянські посольства не знли, куди ці праці дівати.

Гонорар від книги склав близько двох мільйонів доларів. З них Іркутську передав 300 тисяч, своїм землякам на будівництво районної поліклініки — 400 тисяч, Вірменії — 150 тисяч, Таржикистану — 50 тисяч, на пам'ятник Тьоркіну — 200 тисяч... Все це опубліковано. Та близько 600 тисяч карбованців здав у партійну касу.

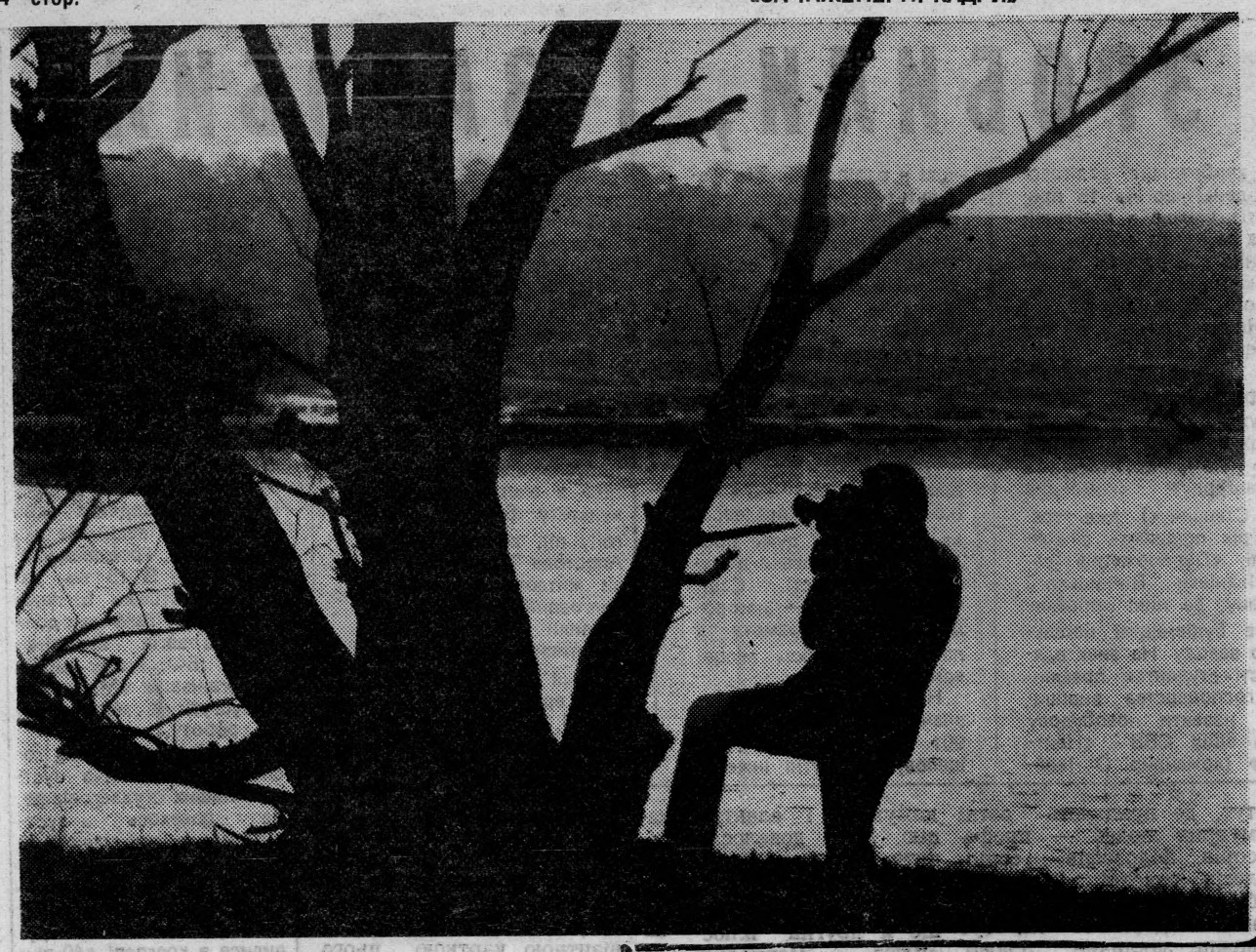

Мандрівка у вересень

Слухаєш з надією прогнози вечірніх телепрограм і сумно стає на серці — з 1 по 10 вересня на Поділлі найкращі строки для сівби озимини, котра стане хлібом наступного року. А хліба посієш в пересохлу землю? Тільки зерно переведеться.

І все-таки о цій порі в природі панує дивовижна гармонія чарівності. Зверніть увагу на кольори. Вересень — геніальний маляр і особливий підбір фарби у нього для плодів та овочів. Придивіться до свого города, якщо він у вас є — помідори прямо-таки примагнічують погляд, ряхтять полум'яно, мовби у них всередині — жар, мовби вони — центр всесвіту.

Втім, може й центр? Природа нічим дарма не хвалиться — вона спеціально вифарбовує те, що достигло, щоб ми його не обминули. Так і хочеться думати, що в ній є розум. А, може, справді існує всевишній, адже ця доцільність не виняткова? Он грушки, як жовті зорі між зеленим листям, он яблука, як дитячі рум'яні щоки, он сливки — синім туманом вкутані. Все напоказ — бери, шановний, свої козубеньки і ящики, не дай пропасти плодам працьовитого дивосвіту.

Пахощі над садами, мов продовження кольорів, а загальний трунок — не дразливий, спокійний — трунок ситості і спокою. Це від багатого врожаю. Вбога осінь має інші запахи, у них неодмінно є щось від тривоги, а нині все по-іншому. Бджола, сяючи під сонце, важко пише свою гліcаду, гуде бомбовозом і в повітрі за нею лишається глибоко проораний слід. Так, принаймні, здається. Не може не лишитися сліду від такої роботи — дуже вона в неї о цій порі нелегка.

Щось не видно шпаків. Кожного року вони на початку вересня гуртуються, «мітингують», намічають маршрути далеких вирїїв. Впадуть де-небудь на лісосмугу і вона, аж чорна, кипить від «балачок» — крони ворушаться, як живі. Нині — мовчанка. Аж дивно. Невже з суспільства перекинулось у природу — всі стомились від мітингів?

Рано почали жовкнути верби над річками. Вже навіть потихеньку падає листя. Кажуть, що це на суху осінь. До речі, ще одна прикмета сухої осені: якщо на Пречисту (28 серпня) був погожий день, то — теж на безхмар'я аж до Жовтневих. Зафіксовано в цей день вище 30 градусів при абсолютно чистому небі. Невже справдиться?

Поживемо - подивимось. Але, якщо відверто, то хочеться, щоб не справдилось. Хай би і в наступному році був урожай не гірший.

В. ІВЧЕНКО.

ДНІ ВЕРЕСНЯ, НЕСПРИЯТЛИВІ ЗА ГЕОФІЗИЧНИМИ ЧИННИКАМИ: **1-Е, СУБОТА, 6-Е, ЧЕТВЕР, 9-Е НЕДІЛЯ, 14-Е, П'ЯТНИЦЯ, 23-Е, НЕДІЛЯ, 26-Е, СЕРЕДА**

КІЛЬКА ПОРАД ГРИБНИКАМ

Не беріть у кошик перестиглого гриба, бо він зразу починає гнити. А вживати його небезпечно.

Не залишайте свіжі гриби надовго неперебраними і непочищеними — в них швидко з'являються небезпечні для здоров'я речовини. Намагайтесь відварити, а ліпше й остаточно підготувати гриби в день збирання.

Страви із свіжих грибів не варто готувати на кілька днів.

Недоварені гриби плавають, готові — опускаються на дно.

Якщо гриби неїстивні, опущена у грибний відвар ложка темніє.

Якщо на розріз неїстивного гриба насипати солі, він пожовтіє.

Цибулина, занурена в посудину, де варяться отруйні гриби, стає чорною.

Щоб печериці не дуже чорніли, промийте їх водою з оцтом, або лимонною кислотою.

Гриби, які збираєтесь сушити, не промивайте, а лише старанно очистіть від бруду.

Сухі гриби зберігайте в закритому посуді, інакше втрачається аромат.

Якщо сухі гриби протримати кілька годин у молоці, куди додано трохи солі, вони стануть як свіжі.

Не забувайте — всі гриби погано засвоюються організмом, тому їсти їх треба в міру.

ІНТЕРВ'Ю — В НОМЕР

РУХ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Голова Координаційної Ради Вінницького крайового народного Руху, старший викладач кафедри історії і теорії культури О. І. НИЖНИК відповидає на питання.

МАЙЖЕ все літо керівники Руху провели на «пляжі» біля міськради, в тих шести наметах, які хтось дотепно назвав Шестипалатинським. Цю незвичайну і небувалу акцію політичного голодування проведено вперше за всю історію Вінниччини. Що ви могли б сказати про її наслідки? Що вона дала? Чи був це крок уперед, а якщо був, то куди, до якої мети?

— Акція політичного голодуваня, яка проводилась під гаслом «КПРС, вийми руки з народної кишені, поверни народу незаконно привласнене, припини беззаконня і сваволю», перетворилась, по суті, на політичний клуб під відкритим небом. На площі перед міськвиконкомом різні прошарки населення змогли нарешті вільно і відкрито висловитися з приводу болючих питань сьогодення, подискутувати. Десятки тисяч мешканців Вінниччини та інших областей України, підтримуючи голодуючих і програмні положення народного Руху України, усвідомлювали свою національну гідність, почувалися народом. Ця акція сприяла небувалій раніше соціально-політичній активності народних мас, реально виявила цинічну байдужість партійних і радянських органів до людських страждань, їх намагання не розв'язувати невигідних проблем, сховати за ліву фразу правоконсервативну позицію конкретних можновладців.

Політичне голодування виявило людей, засланих в НРУ з єдиною метою — компрометувати його діяльність, усіляко їй перешкоджати, і все-таки це був крок уперед в готовності мас до практичних дій. Вся інша конкретика викладена в протокольній угоді, підписаній 31 липня від представників Руху, демократичних організацій і партій, голодуючих заступником голови секретаріату НРУ і головою Подільського народного Руху В. С. Мулявою з одного боку і головою обласної Ради народних депутатів А. П. Нехаєвським — з другого.

— Які подальші перспективи Руху? Він залишиться чимсь на зразок національного фронту чи оформиться, зрештою, у партію?

— Рух не буде перетворюватись у партію. Його завдання полягає в тому, щоб консолідувати різні демократичні організації і партії, прогресивні течії суспільства в боротьбі за незалежність України, як соборної держави.

— Що за розкол стався в рухівських рядах? Ходять чутки, що це якщо не крах, то його початок.

— Спроби влаштувати «двірцевий переворот» у крайовій організації Руху, захопити в ньому керівництво П. Ф. Кутузов, В. О. Нінов, Б. М. Лампіга, К. В. Хлопіцький, Л. С. Бровченко робили давно, ще в січні цього року і навіть раніше — відразу, як тільки прийшли в Рух. Заслані в Рух люди — недалекозорі політично, ними легко маніпулюють партдержбюрократичні консервативні сили області і міста. Вони намагались та й досі намагаються розвалити Рух зсередини, скомпрометувати його, а тому вдаються до дешевої брехні й наклепів. Є в цих спробах і амбітні наміри дрібних владолюбців, котрі будь-що хотять бути на поверхні політичних подій. Не прийняли чи виключили з Української республіканської партії, скажімо, В. Івасюнька, П. Кутузова, В. Нінова, К. Хлопіцького, Л. Бровченка та інших, вони тут же утворюють Українську національну партію; не вдалося захопити керівництво Координаційною крайовою радою Руху, як вони тут же підлогом і фабрикаціями намагаються зробити вигляд, що провели «надзвичайну» крайову конференцію Руху і незаконно утворюють (М. Грінкович, В. Мазур та ін.) якусь іще одну крайову Координаційну Раду, перебравши неналежну їм назву.

— Ваш штаб знаходиться у ВПІ. Як це позначиться на діяльності інституту? Ви збираєтесь активно втручатись в інститутське життя?

— Штаб Руху у ВПІ ніколи не знаходився. У ВПІ існують лише первинні осередки Руху, які працюють згідно статуту НРУ.

— Які на сьогодні ваші фінансові можливості? Перехід країни на рейки ринкової економіки зачепить усіх. Тепер і партком буде платити за оренду приміщень. А ви?

— Вінницька крайова організація Руху має поточний рахунок № 002700638 у Вінницькому жилсоцбанку, на який перераховуються внески учасників Руху та пожертви громадян.

Партком КПРС в інституті, на нашу думку, зобов'язаний взагалі сплатити всі борги за тривале використання приміщень, комунальні послуги, майно, зв'язок, меблі тощо, повернути суми заробітної плати постійних працівників парткому, які виплачувались їм за рахунок інституту. Вуз має бути деполітизованим, орієнтуватись на загальнолюдські цінності.

— Рух — це обов'язкова участь молодих. Ваша молодіжна політика...

— Рух — це добровільна соціально - політична організація, відкрита і для молоді, яку він прагне якомога повніше включити в суспільне життя народу України. Програмою дій Руху на Вінниччині на цей рік є протокольна угода, про яку вже згадувалось вище, а перспективу визначить віче Вінницької крайової організації НРУ, яке відбудеться 8—9 вересня 1990 року у Вінниці.

Такі ось позиції крайової Координаційної ради Руху.

СПОРТ

ПОЛКУ МАЙСТРІВ ПРИБУЛО

Добру згадку залишило нинішнє спортивне літо в пам'яті студента III курсу факультету автоматики і мікроелектроніки Віктора Бурлаки. Виступаючи в змаганнях на байдарках і каное в містах нашої країни і за рубежем, він добився високих результатів і виконав норму майстра спорту міжнародного класу.

ВЛУЧНІ СТРІЛИ ЛУЧНИКІВ

Майстри стрільби з лука нашого інституту продовжують поповнювати копилку спортивних трофеїв. Цього літа вони відзначилися в Сумах на спартакіаді студентів України. Приміром, чоловіча команда здобула почесне 3 місце, а студент Василь Боднар на п'єдесталі Пошани був другим.

ПРОФЕСОРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Мінвуз УРСР нагородив професора Б. І. Мокіна і доцентів В. М. Бурдейного, Ю. І. Волкова, Б. А. Вальчука, В. Л. Карпенка, Ю. В. Крушевського, Г. С. Страшевського медаллю «За досягнення в навчальній та методичній роботі» і першою премією в розмірі 750 карбованців. Це нагорода за успіхи в пропаганді і запровадженні української мови в навчальний процес.

На пропозицію завідуючого кафедрою вищої математики Ю. І. Волкова премія повністю передана в фонд Чорнобиля для дітей, що постраждали від аварії АЕС.

* * *

В серпні виповнилось по 65 років професорам Р. Ю. Кігелю і Д. Б. Налбандяну. Наказом ректора вони обидва нагороджені Почесними Грамотами ВПІ і шістьма місячними окладами.

Портрет Романа Юрійовича Кігеля, як засновника нашого інституту, буде розташований у вестибюлі головного корпусу ВПІ, а портрет Давида Бегляровича Налбандяна, як фундатора енергетичного факультету — у вестибюлі нового корпусу ЕФ.

ГУМОР

Всюди і про все він надсилав «сигнали». Жодного з них не підписував. Навіть подаючи заяву до бюро загсу з проханням зареєструвати шлюб, залишився невідомим — свого прізвища під заявою не написав.

ТРЕТЄ ПРОХАННЯ

— Товаришу директор, дозвольте, будь ласка, залишитися мені вдома.

— Для чого, що трапилося?

— Мати померла. Треба порохон організувати.

— Скільки ж у тебе матерів? Ти вже третій раз просишся на похорони матері.

— А що мені робити, коли батько одружується знову і знову.

Анекдоти

Сімейний скандал в домі Брежнєвих.

— Ну й дуб же ти, Леонід Ілліч!

— Так, ми комуністи, всі твердої породи!

* * *

В дитячому садку. Вихователька:

— Діти, в якій країні найкрасивіші дитячі іграшки?

Діти хором:

— В Радянському Союзі!

Вихователька:

— А в якій країні найнарядніший дитячий одяг?

Діти:

— В Радянському Союзі!

Вихователька:

— А в якій країні щасливе дитинство?

Діти:

— В Радянському Союзі!

Раптом Вовочка заридав.

Вихователька:

— Вовочко, чого ти плачеш?

Вовочка крізь сльози:

— Хочу жити в Радянському Союзі!..

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефони: 4-74-17,

Зам. 4594. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 28 (400) | П'ятниця, 14 вересня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

На черговому засіданні ректорату 10 вересня розглянуто цілий ряд питань інститутського життя. Серед них на найбільшу увагу заслуговує, очевидно, повідомлення заступника проректора з науково-дослідної роботи С. М. Зленка про намір створити відділ маркетингу.

Це має бути служба, що буквально триматиме руку на пульсі вузівського життя республіки і всієї країни, служба, що об'єднає людей енергійних, контактних, ділових, без котрих не обходиться ринок з його найвищою ритмікою конкуренції. Штати її зумовлюватиме рівень авторитету і підприємливості — чим краща робота, тим більше справ, а, отже, й прибутків. І ще одне — маркетинг не претендує на дотації і грошові ін'єкції — він всуціль госпрозрахунковий. Тому ректорат і дав «добро» на його народження .

Проректор В. Д. Свердлов представив проектну документацію на будівництво нового навчального корпусу кафедри фізвиховання, в якому буде і футбольне поле, і волейбольний та баскетбольний зали з високими стелями, і басейн на вісім доріжок, і приміщення для секційних занять, і кабінети тренерів, одне слово, маса тих зручностей, які і приємні, і потрібні. Вартість комплексу — 3 мільйони 84 тисячі карбованців. Потрібну документацію вже затверджено на всіх рівнях. Будівництво розпочнеться в 1992 році і триватиме 36 місяців.

Ректор Б. І. Мокін інформував про створення ініціативної групи по відкриттю в майбутньому нового факультету — економічного. Поки-що ця ідея уже розвивається в рамках інженерно-будівельного і машинобудівного факультетів.

Щодо інших повідомлень, то найцікавішим має бути те, що 23 вересня Б. І. Мокін вилітає в Канаду на запрошення технічного університету міста Торонто, де він збирається укласти угоду про безвалютний обмін студентами для подальшого зміцнення дружби і співробітництва з країною, в якій проживає так багато наших земляків.

ЗНОВУ СІЛЬГОСПСЕМЕСТР

Підставляй плече, студенте!

Недавня постанова Ради Міністрів СРСР про заходи щодо врятування врожаю стала чи не єдиним законодавчим актом сьогодення, що не викликав гарячих суперечливих дискусій в суспільстві. З одного боку це чудово — нарешті серед нас панує одностайність і всі усвідомлюють потребу врятувати багатий цьогорічний врожай. Та з іншого боку, викликають непорозуміння, навіть стурбованість ті методи, за допомогою яких союзний уряд взявся вирішити всі горезвісні проблеми сільського господарства, а саме те положення у постанові, де говориться про обов'язкове (!) залучення до польових робіт студентів вузів країни.

Студентам не пропонують, не просять, а в директивному тоні наказують знову збирати рюкзаки і без зайвих розмов вирушати на порятунок села, яке вже сімдесятий рік підряд не може впоратись з власним врожаєм.

Щось дуже попахує від таких наказів недалеким минулим, коли нехтували думкою не тільки якихось там студентів, а й навіть цілого народу. Мабуть, недемократичність своєї постанови зрозуміли і її автори, бо постійно твердять, що такі заходи приймаються тільки в екстремальній ситуації, мовляв, давайте, товариші студенти, останній раз допоможемо нашим «славним» колгоспам і радгоспам! Не пропадати ж урожаєві!

Ні, не пропадати, і ми з вами нікуди не дінемося, допоможемо. Але я особисто не вірю, що це робиться востаннє. Сьогодні — надто високий урожай, наступного року — ще вищий, або нижчий, потім посуха, чи, навпаки, дощі. І в усіх випадках «дірки» в нашій державній системі господарювання повинні латати студенти.

Щоб хоч якось згладити цю ситуацію, коли замість того, щоб вчитись, студенти мають місити грязюку в саду чи на полі, комітет комсомолу інституту спільно з деканатами та обласним штабом СЗ розробили типовий договір про збирання врожаю силами студентів. Ним, на відміну від попередніх років, передбачається система матеріального стимулювання праці, включаючи і натуральну оплату в розмірі 20 процентів від зароблених грошей по плановій собівартості продукції. Передбачені різні доплати і пільги в нормуванні і оподаткуванні.

На період збирання врожаю (з серпня по жовтень) діє госпрозрахунковий штаб по організації робіт. Визнано неприпустимим направлення студентів у господарства, які не мають необхідних житлово - побутових умов, налагодженого громадського харчування, медичного та культурно-масового обслуговування.

По закінченню робіт кращі учасники сільгоспзагонів будуть премійовані пільговими туристськими путівками в Ленінград, Москву та інші міста країни.

У цьому році фронти робіт ССГЗ дуже широкі. Це і збирання яблук в с. Бронниці Могилів - Подільського та в Терешках — Барського районів, і допомога на картопляних жнивах в Мур.-Куриловецькому районі, збирання цукрових буряків в Барському районі. Всього у вересні в сільськогосподарському «семестрі» задіяно 1050 студентів нашого вузу.

Вперше рішенням облвиконкому від 23.08.90 р. запроваджено обов'язкову оплату за трудові ресурси, тобто, кожне господарство повинно перераховувати певну суму грошей, які підуть на страхування юнаків і дівчат, придбання пільгових путівок, проведення вечорів відпочинку, обладнання гуртожитків, дискотек та на інші потреби.

Отже, хоч не «за так» тепер підставлятимуть плече наші інститутські «косарі» і «орачі».

М. СЕМЕНЮК,
студент РТФ, заступник секретаря комітету комсомолу.

Торби замість комп'ютерів. Студенти радіотехнічного факультету на збиральних роботах в колгоспі.

Інститутські новини

Кабельне телебачення

Як зробити цікавішим і корисним вільний час студентів, що мешкають в інститутських гуртожитках? Здається, комітет комсомолу знайшов вірне рішення. За ініціативою секретаря комітету Геннадія Сивака, його заступника Сергія Коцура, студента енергетичного факультету Олександра Собчука в інституті створюється кабельне телебачення. Зроблено перший крок — почато прокладання ліній між гуртожитками №№ 3, 4, 5, 6, а в одному з них створюється телестудія.

Якщо все буде гаразд, організатори інститутського телебачення потягнуть кабель до 1-го і 2-го гуртожитків, а в перспективі в співробітництві з відділом технічних засобів навчання створять єдину вузівську систему телебачення.

Неважко побачити, яку користь принесе таке нововведення. Крім того, що студія дасть можливість студентам дивитись в гуртожитках радянські кінофільми, інші цікаві телепередачі, записані на плівку, можна буде транслювати виступи ректора, інших керівних працівників Інституту, публічні лекції тощо.

Справа рухається вперед. Вже чимало зроблено, але ініціатори гарного задуму заклопотані тим, що не можуть розв'язати проблему з придбанням відеомагнітофону, а допомогти коштами ніхто не поспішає. Політехнічний інститут виявився єдиним вищим учбовим закладом у місті, який не має такого конче потрібного апарату.

Комп'ютери в бухгалтерії

Сучасні засоби автоматизації виробничих процесів знайшли застосування і в обліковій роботі. Автоматизованою ділянкою стає, зокрема, інститутська бухгалтерія, працівники якої успішно освоюють комп'ютери. Приміром,один з апаратів ризького виробництва почав використовуватися для нарахування стипендій іноземним студентам. Ефект очевидний: якщо раніше, працюючи вручну, бухгалтерські працівники виконували цю операцію за 3—4 дні, то за допомогою комп'ютера вони справляються з цим за один робочий день. Крім того апарат видає готові відомості, підсумкові документи більш, як на півтисячі стипендіатів.

Тут слід віддати належне працівникові бухгалтерії Н. П. Кузьменко, яка досить швидко увійшла, як кажуть «в курс справи».

Другий комп'ютер планується використати для нарахування командировочних, у фінансових операціях по науково - дослідних роботах, основних засобах та інших.

Зустрічі в „Світлиці"

Помітно активізувалась діяльність осередку товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка, що діє в інституті. Останнім часом в клубі «Світлиця» відбулося чимало цікавих зібрань, зокрема обговорення матеріалів дослідження Немирівського городища, вечір пам'яті Василя Стуса.

Насиченою була зустріч інститутських українознавців з представниками французької діаспори. Гості привезли численні матеріали, які відображають життя українців у Франції.

НРУ скликає віче

В актовому залі Інституту відбулося третє віче, скликане крайовою Радою народного Руху України.

Потреба в ньому була зумовлена цілим рядом обставин і подій, що склались як навколо, так і в самому Русі.

Про це говорилося у вступному слові заступника голови Секретаріату НРУ В. С. Муляви і в звітній доповіді голови Вінницької Координаційної Ради НРУ О. І. Нижника. Учасники віча заслухали і обговорили також співдоповідь голови юридичної комісії організації С. М. Вовка про угоду між Рухом і міською владою, досягнутої в процесі політичного голодування на площі біля міськради, співдоповіді, присвячені питанням екологічної та економічної ситуацій у Вінниці і області, роботи правової та інформаційної служб, структури Руху тощо.

Відбулися вибори керівних органів і делегатів на Всеукраїнські збори НРУ. Головою виконкому крайової Ради обрано викладача інституту О. І. Нижника, головою координаційної Ради С. М. Вовка.

Школа у вузі

В обласних газетах не раз друкувалися об'яви про набір учнів у заочну математичну школу, яка діє при інституті. Цікаво, що існує вона уже десятий рік і надає послуги безкоштовно. З погляду на це ми звернулися до її керівника, доцента кафедри вищої математики Анатолія Олександровича СИРОВАТКА із запитанням: яка мета її створення і що від цього має інститут?

— Здібні математики потрібні державі, як свіже повітря. Ця галузь знань сьогодні, у вік комп'ютеризації стала пріоритетною. Тим часом, десятки, а може й сотні майбутніх Лобачевських і Ковалевських проходять мимо нас і розчиняються десь в інших галузях. Ось тому створили таку школу, за допомогою якої знаходимо таланти з числа здібних школярів, у тому числі і з віддалених районів і сіл.

Та й взагалі, учням особливо сільських шкіл потрібна допомога у вивченні математики.

— Як організовано навчання?

— Слухачі отримують завдання для роботи вдома, а взимку зустрічаються з викладачами, отримують консультації, залучаються до роботи в Малій академії, що діє в інституті.

— Яку ж конкретну користь від школи має інститут?

— А таку, що з їх числа щороку одержуємо поповнення здібних математиків. Приміром, в 1987—88 навчальному році прийнято в Інститут 13 випускників ЗМШ, в наступному році — 41, у минулому навчальному році успішно склали екзамени і стали студентами інституту ще 27 здібних математиків.

І не тільки наш вуз відчув віддачу школи. Її вихованці показують неабиякі знання з улюбленого предмету, поступаючи в інші вищі учбові заклади. Назову хоча б вінничанку Оксану Клочко. Закінчивши ЗМШ, вона успішно склала екзамени в Чернівецькому держуніверситеті і тепер продовжує розвивати свої математичні здібності на факультеті прикладної математики. Випускниця ЗМШ Оксана Гура з Луганської СШ Немирівського району вже закінчила Одеський держуніверситет. Не останнє місце в її становленні, як математика, належить і нашій школі.

— Чи знаходять відгук ваші об'яви і запрошення?

— Безсумнівно. Вже надійшло понад сто заяв. Всього цього року сподіваємось зарахувати 250—300 слухачів. Хай з цієї кількості лиш десятки поповнять математичну еліту, то й тоді вважатимемо докладені зусилля не даремними. Саме так думають і мої колеги, котрі віддають справі свої знання і зусилля, зокрема, такі ентузіасти-математики, як Б. Г. Кудрін, Ю. С. Кривошея, В. Л. Карпенко та інші викладачі, а також працівники підготовчого відділу. Вони ретельно ставляться до справи: проводять консультації, перевіряють контрольні роботи, готують методичний матеріал.

РОЗДУМИ ПРО ДНІ ЛІТНЬОГО ВІДПОЧИНКУ

А ВИ В „СУПУТНИКУ“ БУЛИ?

Цього літа внаслідок нерозпорядливості профспілкових організацій у таборі відпочинку «Супутник» біля села Степашки під Ладижином пустувало 120 місць в першій і другій змінах. Прикрий факт.

У РИМІ є фонтан. Прощаючись з вічним містом, туристи кидають в басейн монети — це ознака, що той, хто так зробить — обов'язково знову побуває в Римі. Коли б такий фонтан був у спортивно-оздоровчому таборі «Супутник», то, без сумніву, відпочиваючі закидали б його басейн по вінця.

Справді, важко, побувавши в таборі, не полюбити його і не побажати приїхати сюди знову. І це не дивно. Красу цього місця неможливо описати. Південний Буг завширшки понад кілометр з двома затоками огортає табір з трьох боків, а з четвертого підступає Степашківське урочище площею 890 гектарів. Донизу за течією вздовж берегів росте змішаний ліс, юрмляться дивовижні скелі. Чим тобі не Швейцарія?!

Мабуть, завдяки винятковим природним умовам, достатку води, пляжів, багатій флорі і фауні, великій кількості сонячних днів, тут створився свій мікроклімат, який якнайкраще сприяє відпочинку людей.

Крім того, для їх послуг є човнова станція, спортивні майданчики тощо.

Цього року в таборі відпочило близько 750 студентів, викладачів і співробітників інституту. Відрадно, що кількість студентів зросла в порівнянні з минулими роками і перевищила цифру 300. Але це всього 6,6 процента від всього студентського загалу інституту. Чомусь наші молоді друзі починають звертати увагу на табір у Степашках лише на IV та V курсах, тобто, тоді, коли вже закінчують навчання. Шкода, що стільки упустили.

Не так давно в нашому таборі гостювали польські студенти. Обмін делегаціями для відпочинку між келецькими і вінницькими політехніками вже став доброю традицією. Побувавши в «Супутнику», студенти з Келеччини відзначили: «У нас таких гарних місць, річок з такою чистою водою, де так багато риби, з такою самобутньою природою нема. Тільки, чому так мало відпочиває тут студентів?..».

Дуже прикро, що внаслідок нерозпорядливості відповідальних працівників, допущених прорахунків цього літа пустувало 120 місць в першій і другій змінах.

Ті ж, хто скористався з можливості побувати в «Супутнику», залишилися дуже задоволеними. В таборі провадилися цікаві культурно-масові і спортивні заходи. Бажаючі навчалися плавати. Працювала бібліотека. На висоті були наші кухарі, які готували смачні страви. За це відпочиваючі тепло дякували начальнику табору В. М. Пушкарю, шеф-повару Е. П. Гнедюк, лікарю З. П. Лагрюшкину, викладачам фізвиховання Л. В. Сатайкіну, В. М. Костенко, В. Ф. Ковальському та іншим.

На майбутнє кафедрі фізичного виховання і студентському профкому належить багато зробити, насамперед, хоч удвічі збільшити кількість відпочиваючих студентів, адже їм треба не тільки зміцнити своє здоров'я після напруженого учбового року, а й навчитись організовувати масовий відпочинок (майбутнім командирам виробництва такі знання дуже знадобляться).

Прагнучи залучити до літнього відпочинку більшу кількість студентів, не можна обмежувати можливості для викладачів і співробітників. Тому неодмінно слід запровадити додаткову зміну в червні. Доведеться тільки, прискорювати ремонт табору, на що є всі можливості в нашому інституті.

Необхідно також вирішити деякі чисто організаційні питання, зокрема, проблему доставки відпочиваючих, торгівельне обслуговування тощо. І нарешті таке. «Супутник» збудований 13 років тому. Внаслідок труднощів з будматеріалами, деякі житлові будиночки зроблені фактично з відходів деревини і вони не вічні. Тому вже сьогодні необхідно почати проектування добротних цегляних корпусів за всіма сучасними вимогами.

Наш табір повинен стати справжньою кузнею здоров'я, ще одним чинником підвищення якості підготовки спеціалістів народного господарства.

Я. КУЛИК,
завідуючий кафедрою фізвиховання.

На знімках: на відпочинку в таборі «Супутник».

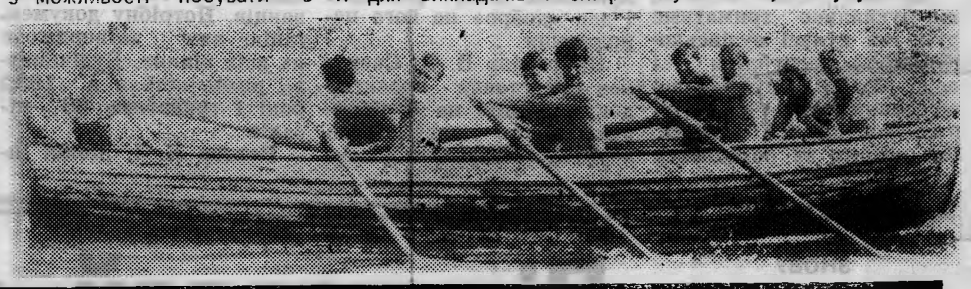

Доцент політеху—лідер вінницьких неофашистів?

На це та інші запитання кореспондента відповідає працівник кафедри АСУ П. Ф. Кутузов.

— Шановний Петре Феодосійовичу. На політичному горизонті Вінниччини ви стаєте все помітнішою постаттю, ваша діяльність та й біографія починають цікавити багатьох людей, але знають про вас дуже мало, а тому прізвище Кутузова обростає здогадами, вигадками, а то й плітками. Говорять, зокрема, що Кутузов, насправді, не Кутузов, а людина з іншим прізвищем, але поміняв його, щоб відмежуватись від своєї попередньої діяльності самовідданого активіста Компартії. Інші твердять, що це зроблено вами за спеціальним завданням відповідних служб, щоб завоювати довір'я неформальних організацій, увіходити в них, ставати активістом, вербувати прибічників, а потім разом з цими прибічниками виходити з організації, щоб вона розпалась. Повірити в це важко, але ваша нинішня діяльність в Русі ніби повністю підпадає саме під таку атестацію. Як ви це поясните?

— Я народився у 1942 році в м. Іркутську. Мій дід Фрол Кутузов був репресований у тридцяті роки, як особа дворянського походження, і помер у тюрмі. Батько — теж Кутузов пішов добровольцем на фронт і загинув. Мати після втрати чоловіка залишилась з чотирма дітьми і мене, молодшого, віддала на виховання своїй сестрі, котра перевезла мене 1947 року до Вінниці. Я так більше й не побачив своєї матері — вона померла у 1955 році. 1959 року тітка і її чоловік мене офіційно усиновили і моїм прізвищем стало Кулаков.

Впродовж усього життя боліла душа за рідними і в січні 1989 року вдалося повернути батьківське прізвище — Кутузов. Саме в цей час я почав активно займатися громадською діяльністю.

Бажаючи знайти в мене щось компроментуюче, деякі псевдопатріоти почали вдаватися до різних вигадок. Проте я гадаю, що всю діяльність треба зосередити на поліпшенні життя українського народу і не приплутувати сюди нічого особистого. Не прагну до будь-яких посад ні в Русі, ні в партіях, а той, хто звинувачує мене в прагненні до лідерства, не матиме підтримки серед людей, котрі мене знають. А щодо причетності до будь-яких служб, то це настільки неправдоподібне, що скомпрометує кожного, хто розповсюджує такі чутки.

— 1 червня нинішнього року наша газета брала у вас інтерв'ю, як в одного з фундаторів Української республіканської партії, активного її члена, обраного навіть до її найвищого органу—Ради. А тепер ось поголос—Кутузова з партії виключено. В чому річ, якщо це правда?

— Нетерпиме ставлення деяких лідерів Вінницького Руху до моєї позиції проявилось і у Вінницькій організації Української республіканської партії. Якщо людина за основну мету ставить особисту популярність, не дотримуючись норм моралі, то вона, цілком можливо, доб'ється успіху. Така честолюбива особа, як Підпригорщук, голова Вінницької обласної організації УРП, перебуває під впливом В. Муляви. Діючи під тиском статутних ідей та стереотипів **Комуністичної партії, Підпригорщук** залучив свого часу в члени Української Гельсінської спілки людей за принципом особистої прихильності. Утворення обласної організації УРП йшло з порушенням статуту, тому на зборах 29 липня представник секретаріату УРП Петро Розумний наполіг на переобранні всіх членів УРП. Вирішили поступово давати один одному рекомендації, створити організацію УРП із членів УГС, котрі повинні були при цьому голосувати. Підпригорщук оголосив свій список членів УГС, не назвавши при цьому багатьох прізвищ, а у відповідь на протест заявив, що не бачив їхніх заяв.

Це викликало обурення. Першим дали рекомендацію В. Івасюнькові. За результатами голосування він був обраний членом УРП. Коли голосували за мене, то проти були: Лариса Корнієнко (помста за те, що я свого часу відхилив деякі її пропозиції, робив зауваження щодо некоректності у ставленні до людей, котрі обстоювали власну думку, що провів на звільнену посаду скарбника міського Руху не її, а Валентину Артемчук); Сергій Чаплигін ,помщався за те, що робив йому зауваження на мітингу); **Валерій** Ковальов, голова оргкомітету по створенню української автокефальної церкви (помста за те, що вів з ним виховну роботу під час підготовки до мітингу, а на мітингу 15 червня не дав слова).

Коли я покинув зал, за мною вийшли В. Івасюнько та багато інших. Ми вирішили створити нову організацію із перевірених, чесних, щирих людей. Між іншим, не потрібно було переобирати в УРП, оскільки я був уже обраний з'їздом до Ради. Таким чином, юридично я й досі — член УРП.

— Ну, а остання новина? Ви засновуєте Українську національну партію. Ходять чутки, що платформа цієї партії нічим не відрізняється від платформи націонал-соціалізму. Іншими словами, доцент політехнічного інституту П. Ф. Кутузов — лідер Вінницьких неофашистів?

Відверто кажучи, мурахи бігають по спині, не зважаючи навіть на те, що в наш перебудовний період звикаємо до всіляких новин. Але що з цього приводу можете сказати ви самі?

— В. Івасюнько запропонував створити у Вінниці організацію Української національної партії (УНП). Утворили оргкомітет. Головою обрали В. Івасюнька, я увійшов до його складу. УРП у Вінниці основну увагу зосередила на підтримці репутації лідерів Руху, викладачів марксистсько - ленінської ідеології О. Нижника і В. Муляви, а також на забезпеченні на необмежено тривалий час посадою голови Вінницької організації УРП В. Підпригорщука. Що стосується інтересів України, то тут вони залишаються поза межами фактично тоталітарного мислення. Жодна партія не може охопити множину галузей життя народу України, якщо вона прагне до ефективної, якісної діяльності. Для суспільства треба мати множину партій з єдиною метою, до досягнення якої вони йдуть різними шляхами.

Наше суспільство не одійшло від заперечення всього, що хоч трохи відрізняється від загальноприйнятих уявлень. Під впливом ідеології марксизму - ленінізму і московської колоніальної політики слово «національний» — це щось страшне, тим часом, національний рух, який проявляється зараз на Україні, спрямовується на боротьбу проти колоніального гноблення Москви мирним шляхом. Для пояснення національного питання наводжу витяг із стратегії УНП: «УНП виходить з того, що в Україні мешкає один народ — український. Кримських татар УНП не розглядає, бо їх доля ще не визначена. В Україні немає таких народів, як російський, болгарський, єврейський, бо, якби такі народи мешкали тут, то ми говорили б про те, що існують декілька російських народів, декілька болгарських тощо. Однозначне тлумачення категорії «нарід» і «етнічна група» дозволяє розв'язати парадокс і з'ясувати, що є тільки один єврейський нарід, Батьківщиною якого є Ізраїль, є тільки один грецький нарід, який мешкає в Греції, і є тільки один російський нарід, який мешкає в етнічній Росії. Є також тільки один український нарід, який мешкає в Україні, він є єдиний нарід. Крім українського народу, в Україні мешкають етнічні групи (не народи!) росіян, греків, болгарів, євреїв тощо».

УНП вважає, що уряд України — маріонетка Москви, що вести переговори можна лише з урядом СРСР, що ще в 1918 році була проголошена Українська народна республіка. Тому необхідно домогтися міжнародного визнання України, як окупованої території, вивести окупаційні війська, створити національні збройні сили, створити багатопартійну демократичну систему, котра б гарантувала права людини.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Зам. 4644. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 29 (401) | П'ятниця, 21 вересня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

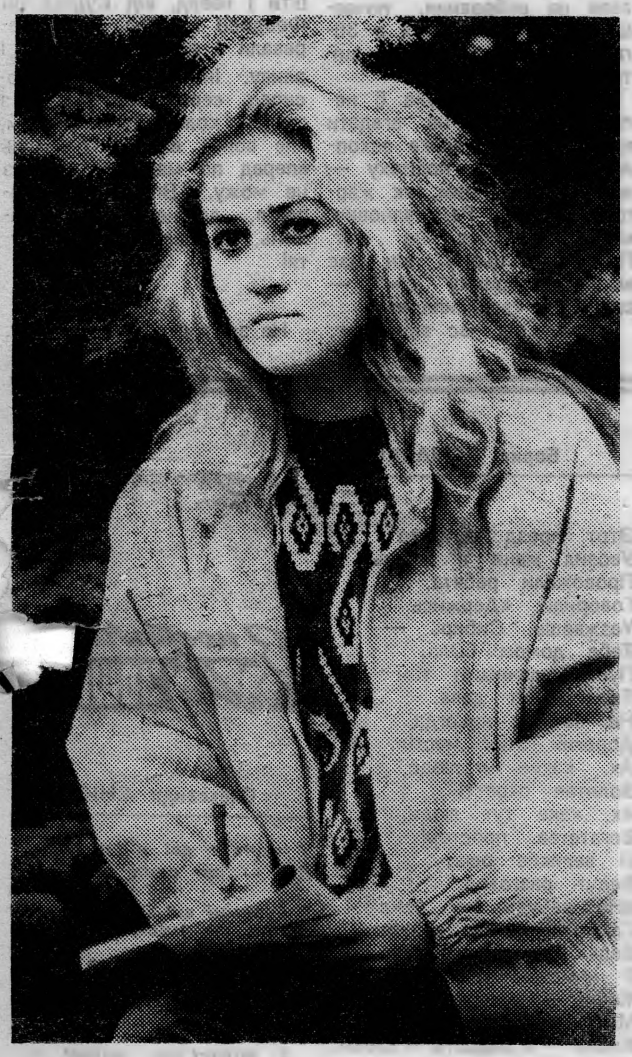

Ваші симпатії

Не знаємо, як в інших вузах, а в інших вузах, а в нашому політехнічному інституті гарних студенток багато. Правда, критерії оцінки дівочої краси у різних людей — різні: одним подобаються шатенки з овальним обличчям і короткою зачіскою, іншим більш до вподоби тендітні брюнетки з довгим розсипчатим волосям або й косами.

А от нашому читачу Степану Лісовому до душі ось ця дівчина — студентка факультету автоматики і мікроелектроніки. Прізвища ми спеціально не називаємо — хай її друзі напишуть і трошки розкажуть про неї.

До кінця року сподіваємось одержати і опублікувати багато інших фотографій і тоді зможемо визначити найсимпатичнішу, назвати «Міс» нашого інституту.

Присилайте, заносьте в редакцію знімки своїх симпатій. Підходять тільки чорно-білі фото розміром не більше 12х18 см, зроблені, як любителями, так і фотомайстрами. Після опублікування вони будуть повернуті власникам.

БУДЕ ЗДРАВНИЦЯ В КАРПАТАХ

Її адресу можна назвати вже сьогодні: Косівська поляна, Рахівський район, Закарпатська область. Але, щоб мати уяву, які там мальовничі місця, чарівні краєвиди і цілюще повітря, треба неодмінно побувати самому.

Піднімаєшся на крутий бік гори і таке враження, наче сидиш на крилі хмари і бачиш внизу казкові розломи гір, смереки, ущелини, потічки, врунисті долини.

Цього разу на територію Косівської поляни, щоб остаточно вирішити — бути, чи не бути в Закарпатті іституткській здравниці — виїздив ректор Б. І. Мокін.

Тепер можна сказати коротко — бути!

Село тут тихе, туликове, довкола джерела мінеральних вод: якщо хочеш — лікуйся. Найвибагливішого туриста задовольнить невичерпна краса Карпат, знаменитої Яремчі, до якої — рукою подати, Ужгорода. Це влітку. А взимку — лижі, м'який клімат, здорова засмага. Отже, здравниця на всі смаки.

Місцевий колгосп, в якому достатньо будівельних матеріалів, починаючи з каменя й мармурової кришки і кінчаючи найвигадливішою столяркою, візьме на себе основні турботи по спорудженню корпусів, Наше завдання — найближчим часом вирішити деякі оргпитання і готувати документацію.

ІНСТИТУТСЬКІ НОВИНИ

ХТО КРАЩИЙ БІБЛІОТЕКАР

Що б ви робили, яких би дотримувались принципів у тому випадку , коли книгу бібліотека має в одному екземплярі, а хороший читач, приємна вам людина, просить дати її додому?

Як би ви вчинили, аби той, хто загубив книгу, прийшов до вас вибачатися з квітами?

Правда ж, і запитання небуденні, і ситуації неординарні? Спробуй знайти дотепну відповідь, або несподіваний варіант виходу.

Цим і цікавий був конкурс на кращого молодого працівника, запроваджений цього року в нашій науково-технічній бібліотеці. Готувались до нього серйозно. Молодим треба було зробити бібліографічний огляд 3—4 книг, проявити себе в діловій грі, спеціальній вікторині на знання літератури.

Все це проходило в жвавій атмосфері під спеціально підібрану музику, на фоні приємних цікавинок з астрологічних прогнозів, що стосувались кожного учасника конкурсу. Ні переможців, ні переможених — усім вручили квіти, подарунки, сфотографували на пам'ять. і все-таки найбільше компліментів випало Олі Лавренюк, заочниці першого курсу Київського інституту культури. Як сказала, жартуючи, головний бібліотекар Т. М. Дмитренко, зорі її долі розташувалися в цей вечір так, що віщували щасливу долю і повсякденну удачу.

Т. КОНДРАТЮК,
зав.відділом суспільно-політичної і художньої літератури.

З ПОТОКУ ОБ'ЯВ

Бурхливим життям сповнений наш інститут. Щоб відчути його пульс і багатогранність, достатньо познайомитись зі стендами, на яких вивішуються об'яви і оголошення.

Ось кілька з них, що з'явилися минулого тижня.

«17—22 вересня в актовому залі відбудеться X Всесоюзний симпозіум по дефракції і поширенню хвиль (СДВ-10)».

«18 вересня — вечір старовинного російського романсу».

«15-го вересня — засідання клубу «Світлиця», присв'ячене річниці з дня народження М М Коцюбинського».

Студенти і викладачі мали також можливість довідатися про надання кафедрою іноземних мов послуг в перекладі науково-технічної літератури на англійську, німецьку та французьку мови, про прийом заяв на придбання садових ділянок, набір в ансамбль бального танцю «Елегія» та інші.

Очима студента

В принципі, так можна було б назвати соціологічне дослідження професійних і особистих якостей викладачів нашого інституту, яке проведено серед студентів 2—4-х курсів по педагогічному навантаженню 1988—1989 навчального року, і на першому та п'ятому курсах — по неднавантаженню поточного року. Анкетним опитом було охоплено 51 процент студентів, в тому числі на ЕФ — 64 відсотки, на МБФ — 53,6, на ФАМІ — 63,8, ФОТ — 46,7, РТФ — 46, ІБФ — 54,9, ВФ — 38.

Низький процент охоплення опитом пояснюється вкрай поганим відвідуванням студентами учбових занять, хоч ця робота велася перед зимовою екзаменаційною сесією. З цієї ж причини у 47 викладачів виявилась недостатня кількість відповідей (менше 25 анкет). А окремі студенти несерйозно поставились до заходу, виставивши викладачам або всі п'ятірки або всі двійки.

Одержано дані на 560 викладачів (96,7 процента) за п'ятибальною шкалою оцінки. Отже, **середня оцінка рівня педагогічної майстерності по інституту** — 4,19, в тому числі, 37 відсотків викладацького складу одержали середню оцінку 4,0 і вище, а 7 відсотків — 3,5 бала і нижче.

Багато роздумів викликають оцінки викладацької майстерності по факультетах і кафедрах: факультет кафедр суспільних і гуманітарних дисциплін — 4,19, факультет кафедр загальноосвітньої підготовки — 4,37, ЕФ — 4,11, МБФ — 4,21, ФОТ — 3,94, ФАМ — 4,07, РТФ — 4,11, ІБФ — 3,93, кафедри соціально-політичної історії — 4,26, філософії — 4,18, теорії соціалізму й політології — 3,99, політекономії — 4,14, історії й теорії світової культури — 4,24, іноземних мов — 4,52, інформатики й комп'ютеризації — 3,99; вищої математики — 4,20, фізики — 4,27, хімії — 4,28, НГ і МГ — 4,19, ЕПІОП — 4,13, охорони праці і ЦО — 4,17, фізвиховання — 4,42; ЕППМ і СГ-4,20, ЕС — 4,19, ЕСС — 4,32

ТОЕ — 4,10, теплотехніки й електротехніки — 3,93; ТАМ — 4,44, МРВ — 3,81, проектування обладнання — 4,40, ТКМ — 4,41, прикладної математики й опору матеріалів — 4,04, ААГ — 4,44; ОТ — 4,04, АП — 3,93, ПМ і ВС — 4,01; АСУ — 4,12, АІВТ — 4,24, мікроелектроніки — 3,85; ТОР — 4,12, РТУ — 4,19, КІВРА — 4,19, технології, організації, управління й економіки будівництва 3,84, БК — 4,17, ТТМ — 4,22.

Середня оцінка керівних кадрів інституту (проректори, декани, завкафедрами) становить 4,33; доктори, професори — 4,12.

Аналіз результатів анкетування показує, що найвищим балом студенти оцінили такі елементи педагогічної майстерності:

— показує глибоке знання свого предмета;

— в спілкуванні простий, тактовний, без елементів зверхності і недоступності;

— при оцінці знань вимогливий, суворий, але об'єктивний.

Водночас студенти найнижче оцінили такі елементи:

— вміє зацікавити слухачів набувати глибокі знання;

— спонукує до дискусій і творчої роботи;

— матеріал предмету ув'язує з іншими дисциплінами, майбутньою роботою, громадською діяльністю.

Треба сказати добре слово про викладачів, які за підсумками студентського анкетування впродовж останніх двох років одержують стабільно високі бали: **Г. Н. Бакунін, В. М. Бурдейний, Ю. І. Волков, А. М. Тхорівський, Б. Л. Рудницький, Е. Л. Страшевський, Н. П. Хоменко, В. Г. Балицький, Е. П. Шиліна, Б. П. Штефан, В. Л. Кофанов, І. Г. Мельник, Ю. А. Скидан, В. Д. Борисенко, В. Л. Карпенко.**

Чи потрібні сьогодні і в подальшому подібні анкетні опити?

Лабораторія соціологічних досліджень звернулася з цим питанням до студентів 3—4 курсів (452 чол.).

— Так, — відповіли 82 відсотки опитуваних.

Чи ефективні подібні опити?

32 проценти вважають, що це дозволить піднести якість викладання, 48 відсотків думають, що нічого не зміниться, 26 — сподіваються , що викладачі з більшою повагою ставитимуться до студентів, 3 проценти анкетованих передбачають, що внаслідок таких опитів викладачі будуть загравати зі студентами.

Щодо викладацького складу інституту, керівників факультетів і кафедр, то вони з великим інтересом ставляться до висновків анкетованих опитів.

М. СИНЕЛЬНИК,
Ж. ХЛИСТОВА,
працівники лабораторії соціологічних досліджень.

ДОВІДНИЧОК ГЛАСНОСТІ

ЖИВЕМО Ж МИ, ГЕЙ!

Наближення епохи ринкової економіки не викликає ні радощів, ні спокою. Навпаки, багато з нас побоюється, щоб не було гірше, ніж є.

Тим часом, факти свідчать про те, що саме без ринкової економіки нам може бути гірше. Країна котиться в безодню на рейках того соціалізму, який ми так захоплено розхвалювали впродовж усіх сімдесяти літ його існування. І ось до чого дохвалились.

Останніми днями в союзній пресі опубліковано порівняльні дані, скільки часу треба працювати одному робітникові автомобільної промисловості Радянського Союзу, США і Китаю, щоб купити собі одні і ті ж товари, Передруковуємо цю таблицю з «Комсомольской правды».

Назва товару	СРСР	США	Китай
Кг хліба	12,6 хв.	5,8	18,8
Кг яловичини	1 год. 29 хв.	13 хв.	1 год. 15 хв.
Кг курятини	2 год. 16,9 хв.	9 хв.	37,5 хв.
Кг цукру	45,3 хв.	3,5 хв.	22,5 хв
Шерстяний костюм	137 год. 22 хв.	10 год. 45 хв.	87 год 15 хв.
Чол. туфлі	26 год. 43 хв.	2 год 15 хв.	12 год. 30 хв.
Кольоровий телевізор	534 год. 12 хв.	31 год.	187 год.
Автомобіль	4961 год.	753 год.	3490 год.

Отже, живемо ж ми, гей! Вже он як відстали від Китаю, який вважали набагато біднішим за себе. А кому будемо дивитись у спину завтра?

Ні, мабуть, таки не—геть ринкову економіку. Мабуть, таки, здрастуй, ринок! Виручай!

СТЕЖКИ ЖИТТЯ

ЧЕРЕЗ НЕ МОЖУ

Що й казати, не дуже ласкаво обійшлася доля з цією людиною. Рем Іванович Кутьков, котрий працює інженером відділу науково-технічної інформації НІЧ, дістав у спадок неприємну фізичну ваду. Інший на його місці опустив би руки, і без надії на краще чекав би свого безславного фінішу, втішаючись хіба-що інвалідською пенсією. Рем Іванович виявився не таким.

— Якщо я дихаю — то живу, — каже він. — А якщо живу, — то нічого не пропущу, ні від чого не відмовлюся.

Можна тільки вражатися тому великому колу справ і захоплень, якими оточив себе цей чоловік. Фотоаматорство, мистецтво, туризм, спорт, економіка, збирання і художня обробка корінців і гілок — це тільки частина з них.

Та особливо багато вільного часу віддає він спорту, фізичному самовдосконаленню. Чи всім знайомий такий вид фізичної культури, як російський гарт — біг? Мабуть, ні. Його ще називають «моржуванням по сухому». Ще двадцять років тому Рем Іванович почав займатися бігом на довгі дистанції. Спочатку долав 6—7, потім 10—15, 20—25 кілометрів, причому щотижня. Врешті, і щодня виходив до лісу і робив забіг.

Це вже стало обов'язковою нормою. Але взимку все припиняв, бо як бігти в пальто чи куртці і тоді Рем Іванович вирішив стати бігуном-моржем, тобто виходити на трасу лише в шортах.

Йому вже перевалило за п'ятдесят, а відмовитись від таких «прогулянок» в мороз і завію не думає.

І що ви думаєте? — здоров'я пішло на поправку. Відчув полегшення з радикулітом, гейморитом, позбувся простудних захворювань та й просто життя стало цікавішим. Мало того, Рема Кутькова помітили спортивні фахівці. Знайшлося ще кілька десятків таких же завзятих любителів бігу, які об'єдналися в клубі марафонців «Ювентус» і почали активно виступати в різних змаганнях, в тому числі, на республіканському, всесоюзному і навіть міжнародному рівні. Ось і цими днями всі вони вирушать на великий марафонський забіг, що візьме старт в Білій Церкві.

Тут в клубі ентузіастів оздоровчого і спортивного бігу Рем Іванович зустрів багатьох справжніх прихильників Королеви спорту, які ще більше переконали його в тому, що життям можна управляти і добиватись бажаного. Взірцем наполегливості стали, зокрема, старший викладач кафедри фізвиховання Василь Іванович Олійник, зав. кафедрою вищої математики Юрій Іванович Волков, проректор Олександр Іванович Тарануха, декан факультету підвищення кваліфікації інженерів-будівельників Василь Романович Сердюк та інші члени клубу «Ювентус», люди, які попри всі «зайнятості», обов'язки і чини, не зраджують спорту.

Особливе враження на Рема Івановича справив доцент Ігор Борисович Матвеєв, який в свої 78 років систематично виходить на бігову доріжку. Побігає — і артеріальний тиск — в нормі. А 60-річний член клубу кандидат наук Марлен Соломонович Безродний з ЦКБІТ щороку оновлює свій організм, вдаючись до 24-х денного голодування. Його методику Рем Іванович теж взяв на озброєння, почавши на перших порах з 36-годинного голодування щотижня.

Ця розповідь була б неповною, якщо не згадати про ще одне велике захоплення інженера політеху — велосипед. З ним, як жартома говорить Рем Іванович, він і народився на світ. Правда, в цьому він має велику підтримку сім'ї — вся вона «велосипедна».

Влітку, під час відпусток, всі троє: він, дружина Тетяна і шостирічний син Артем, для якого є місце на батьківському «Туристі», вирушають в дорогу, прихопивши намет, спальні мішки, харчі.

Якщо хтось в позаминулому чи в нинішньому році був на Південному узбережжі Криму і бачив на гірських дорогах трьох мандрівників на двох велосипедах — то це, напевне, він бачив сім'ю Рема Кутькова. По 350—450 кілометрів долали вони від Євпаторії до Алушти і назад, від Судака до Феодосії і назад. Через перевали і долини, в спеку і зливу. Іноді ламався велосипед, серце вивалювалось з грудей, коли долали підйом, але вони вперто рухались вперед по маршруту. Через не можу. Вперед до здоров'я, до незабутніх вражень, до повноцінного життя!

Л. ШАМІС.

На знімку: під час походу.

Будьмо милосердними!

Хата для Ольги Софронівни

Чого плачете, Ольго Софронівно?

— Хіба я тільки плачу? Ночами не сплю, Думок повна голова і все про хату, все про той день, коли скінчиться тяжкий мій клопіт. Але, часом, думаю, що сама швидше кінчусь.

І знов на змарнілому, немолодому обличчі — рясні сльози.

Тим часом Ольга Софронівна Пенежко за характером — людина неплаксива. Знають її, як сумлінну й працьовиту, що зрання до смеркання наводить порядок в інститутських коридорах, кабінетах, аудиторіях — двадцятий рік трудиться вона в нашому колективі прибиральницею. Ветеран праці, два десятки різних грамот, можна було б дати й ордена та на її скромну посаду ліміт таких високих нагород не передбачений.

Прибирати доводиться в приміщенні, але це не такий уже й комфорт, якщо зважити на те, що постійно маєш діло з мокрою шваброю, водою, а, провітрюючи кабінети, постійно остуджуєш перегріте тіло. Тому ноги й руки мучить лютий ревматизм, згинає, викручує поперека — ходить Ольга Софронівна, зігнувшись у спині, тримаючись рукою за крижі. Підводить здоров'я!

Звичайно, даються взнаки і літа — 66 уже за плечима. Та й живе далеченько — щодня доводиться добиватись у Зарванці. Своєю стала в інституті, прописалась тут зразковою роботою, а от прописатись у Вінниці, одержати квартиру не мала часу. Пильнувала праці та ще старенької матері, якій 87. Глуха, сліпа, майже нерухома — без догляду не може. Помиєш свої дерев'яні і цементовані гектари та й — бігцем до матері.

Хата Ольги Софронівни збудована ще в 32-му році. Нема в неї фундаменту, поставлена прямо на землю і, природньо, по такому тривалому часі, сама уже йде в землю. На кухоньці тріснув сволок, великим черевом нависла стеля, в комірчині все давно уже на дерев'яних підпорах, вікна хати з квадратних поробились ромбічними, даху навіть полагодити до пуття не можна — тече, мов решето. В дощ підставляй що хочеш — все одно не допомагає.

Отже, виходить, що за ціле життя, працюючи важко, не жаліючи сили й совісті, не спромоглась на власний сухий і затишний куточок.

Врешті-решт поставили Ольгу Софронівну в чергу і без прописки, але в чергу не пільгову, а звичайну — невідомо, чи й дочекаєшся, бо це ж не той вік, що везе на базар, а той, що — з базару.

Враховуючи заслуги Ольги Софронівни перед інститутом і ту крайню безвихідь, в якій вона опинилась, вирішено було коштом інституту збудувати їй у Зарванцях нову хату розміром 5х10 метрів. Відповідальність за це поклали на секретаря профкому вузу Н. В. Нікітіну.

Поки Наталя Василівна була на цій посаді, то клопоталась будівництвом повсякденно й наполегливо. Завезено камінь, цеглу, дерево. Ольга Софронівна найняла майстрів, за підсобників пішли студенти. Вже є стіни, покрівля. Але кінця не видно, хоч план був — уже восени 1990-го вселити її в нову хату.

Може і вселилася б, але Наталя Василівна уже не секретар профспілки, у неї багато турбот на новій посаді, будова зосталась без людини, яка за неї відповідає. За кожною дощечкою, кожною дрібницею треба ходити, бігати, шукати, а тобі ж не двадцять — шістдесят шість, до того ж скручена в поперек, як перевесло, а ще ж робота, яка не постоїть і сама не зробиться. Дякувати хоч начальникові відділу постачання Володимиру Миколайовичу Матвійчуку — як тільки є потрібний матеріал, неодмінно випише і допоможе завезти. Але він теж не бог — самого з усіх боків обсідають господарські дефіцити.

А тут уже й задощило, вже серйозно похолодало і. якщо увіходити в зиму старою хатою, то можна й не перезимувати. Плаче Ольга Софронівна, а виходу нема. Хто доведе до кінця новобудову? Хто прийме до серця тяжкий її клопіт?

Вихід один — йти на прийом до народного депутата, ректора ВПІ Б. І. Мокіна. Тільки на нього надія.

То ж хай ця кореспонденція буде заодно заявкою Ольги Софронівни на позачерговий прийом і просьбою редакції газети звернути увагу на становище людини, яка не займає високої посади, але все життя була одним із найзразковіших трудівників.

І. ВОЛОШЕНЮК.

АНЕКДОТИ

Під час доповіді Брежнєва в залі заарештували людину, яка виявилась шпигуном.

— Як вам вдалося розпізнати ворога? — запитав Брежнев майора Проніна.

— Ворог не дрімає, Леоніде Ілліч. Ви самі про це постійно нагадуєте.

* * *

Два хлопчики перемовляються через Берлінську стіну.

— В мене є апельсин, — хвалиться західний німець.

— А у нас соціалізм.

— Подумаєш? Захочемо, і собі зробимо.

— А тоді в тебе апельсина не буде.

* * *

На порядок денний колгоспного правління виноситься два питання: «Будівництво корівника» і «Будівництво комунізму».

— Позаяк на будівництво корівника нема дощок, — бере слово голова колгоспу, — то пропоную зразу перейти до другого питання.

* * *

Водії і пішоходи! Будьте взаємно... тверезими!

Борис ЗЕМЛЯКОВ.

Этот поезд когда-то
Увозил меня в жизнь.
Провожали ребята,
Говорили: «Держись.
Уезжаешь. Сибирь —
Тебе домом была,
Пусть удачными там
Твои будут дела.
Не забудь никогда
Дорогих этих мест!».
Ах, какие тут люди,
Золотая окрест!
Ах, каке тут люди.
Богатства, простор!
И великие реки
Ведут разговор:
«Не забудь эту землю.
Смотри — не забудь.
Ведь отсюда уходишь
В намеченный путь,
Жизнь — не поле, которое—
Махом пройти,
Жизнь — и радость, и слезы,
И битвы в пути».
Были вьюги, метели,
Было много дорог.
Для страны, для победы
Все ли сделал, что мог?
Не беда, что седая
Уже голова.
Нет, как прежде, покоя.
Все дела и дела.
Еду в поезде снова,
Будто в юность назад,
Вижу светлые лица
И ребят и девчат.
Знаю — путь их нелегок,
Испытаний года.
В век грядущий летят их
Мечты-поезда.

З поетичного зошита

Олександр ЄНІСЕЄВ.

У мене є дві рідні мови,
Дві — що одна, мов дві сестри,
В буремні дні і дні святкові
Одним зі мною шляхом йшли.
Їх вже не можна роз'єднати,
Вони в душі злились навік.
З дитинства, майже з немовляти,
Вони йдуть поруч з року в рік.
Весни їх повінь не розмила,
Не розітнув їх грім років.
В братерській дружбі їхня сила,
У спільній праці трударів.
Вкраїнську мову ще в колисці
Із вуст я неньки перейняв,
Слова російської барвисті
Життям років я сповивав.
Яка з них краща? Це кощунством
Було б для мене так питать,
Бо «почуття» з'єдналось з «чувством»
І їх не можна роз'єднать.

Фотоусмішка

Шарик не сподівався зіткнутися з таким непослухом «вусатої» компанії, але вирішив краще не вступати в конфронтацію, а подану лапу потиснути на знак дружби і справедливо поділитись залишками молочної страви.

Момент побачив і зафіксував В. Кіхтенко.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17,
Зам. 4711.
Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 30 (402) | П'ятниця, 28 вересня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В ІНСТИТУТІ -НОВИНА:

відкрився художньо-культурний центр

Взяв би я бандуру
Та я заграв, що знав —
Кафедру культури

З центром привітав.
Взяв би я гітару,
Коли б її мав,
Я б для Вас, Тамаро,
Пісню заспівав.

Грім перебудови
Шостий рік лунає,
А вона, голубка,
Алебастр шукає...

Рядки цього вірша, чи то, пак, пісні будуть незрозумілими без спеціального пояснення. Прозвучали вони вперше увечері 20 вересня нинішнього року на кафедрі історії світової й вітчизняної культури, яку очолює доцент Тамара Болеславівна Буяльська. Вірші є плодом спільної творчості наших деканів, які того вечора на кілька хвилин об'єдналися в колектив «Деканозо-ностра-90», щоб створити «безальтернативний, безперспективний хор подільських солов'їв». Співали на мотив знаменитої української пісні «Взяв би я бандуру»...

Веселість і зворушливість того вечора зумовлювали відповідний настрій і вселяли надію, що ти є свідком події, яка не минеться після кількох приємних годин, а на довгі роки утвердить в інституті атмосферу людяності, розкутості й доброзичливості і осердям його буде художньо-культурний центр, з нагоди відкриття якого й зібрались гості та організатори.

Шлях до цього був довгим і тернистим. Ще кілька років тому ідею виношував колишній проректор, доктор технічних наук, професор Ю. А. Карпов, котрому завше не подобалась консервативна закутість інженера, його «негуманітарність», скерованість на машину й комп'ютер, а не на вивчення всіх набутків світової культури.

Ректорат Б. І. Мокіна взявся за діло рішуче й наполегливо. Першим кроком до цього стало заснування кафедри історії світової й вітчизняної культури. Багато трудів довелось покласти на вівтар, нової справи Т. Б. Буяльській. Вона розповідала в гуморі, з яким жахом дивився на неї і список її потреб проректор О. І. Таранухa, як головний бухгалтер З. М. Знатнова говорила: «Передайте ректору, що ми за центр, але грошей нема...»...

Втім, все це уже позаду і обшарпаного поверху, який раніше належав кафедрам суспільних наук, сьогодні не впізнати. Зі смаком і любов'ю обладнані коридори, кабінети, аудиторії, чотири з яких повністю готові до занять — натиснув гудзичок вимикача і автоматично зашторились вікна, розгорнулось полотнище екрана. Є приміщення для виставок художньої творчості, з великим смаком і естетичною доцільністю устатковано кімнату українського мистецтва. Мають свого художника-дизайнера. Невдовзі матимуть і кабінет психологічного розвантаження, лікаря терапевта, читальний зал, науково-методичний центр, музей, навіть садівника, котрий дбатиме про зелену архітектуру вузівської території — ректор видав спеціального наказа, яким оголошено відкриття центру з 1 жовтня і надання йому статусу повної самостійності. Директором центру призначено Т. Б. Буяльську. До 1 грудня вона має повністю сформувати штат і визначитись з напрямками діяльності.

Оголошуючи наказа, проректор Ю. А. Буренніков відзначив, що ця подія знаменна в першу чергу тим, що відбулася в технічному вузі, де подібні центри традиційно вважались невиправданою або й непотрібною розкішшю. Часи, як бачимо, міняються. Цілюще повітря відродження мусить стосуватися всіх сфер людської діяльності.

Отже, художньо-культурний центр існує. Залишається тільки сказати слово вдячності тим, хто взяв участь у його створенні і віднині почне воювати за добрі його діла. Це, крім Т. Б. Буяльської Ю. М. Патієв, В. М. Боровик, Р. М. Сокирянська, Р. А. Мацко, Г. Р. Білоус, В. Г. Кузнецов, Л. В. Філонов, В. П. Поливаний, О. І. Нижник.

В. ІВЧЕНКО.

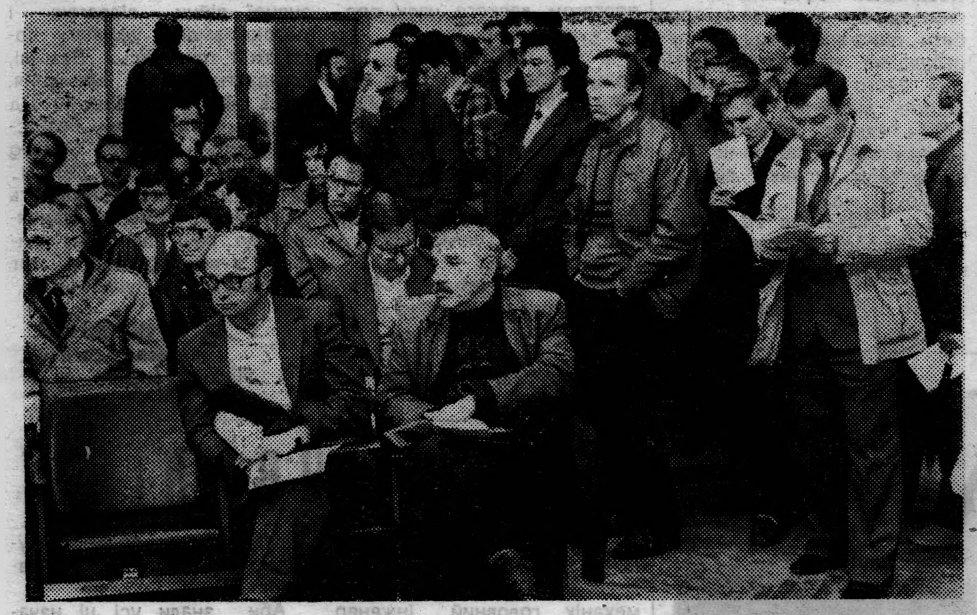

З 17 по 21 вересня в нашому інституті проходив Всесоюзний симпозіум по діфракції і розповсюдженню хвиль (СДВ-10), в якому взяли участь десятки найавторитетніших учених з усіх кінців Радянського Союзу від Владивостока й Хабаровська до Москви, Ленінграда й Києва. Заслухано сотні доповідей і повідомлень, відбулася маса дискусій.

Учасники симпозіуму висловили подяку організаторам за добру його підготовку, змістовні екскурсії по місту, цікаву культурну програму.

КОРОТКО

Першокурсники інституту провели змагання команд веселих і винахідливих. Перемогу в фіналі здобув колектив факультету обчислювальної техніки (командир Іван Єфремов — студент групи ІП-90).

* * *

На черговому засіданні клубу «Світлиця» з розповіддю про голодомор 1947 року виступив професор Вінницького педагогічного інституту Ілля Гаврилович Шульга.

* * *

В лекційному залі кафедри фізичного вихованння відбулись установчі збори по організації інститутського клубурибалок. Головою клубу обрано доцента А. С. Афоніна.

* * *

Відновила роботу народна хорова капела викладачів і співробітників інституту. Самодіяльні митці готуються до відповідального концерту на підтвердження високого звання — народна капела. Програма з двох відділів включає українські народні пісні, твори сучасної радянської і світової класики. Відбулися перші репетиції.

ДОВІДНИЧОК ГЛАСНОСТІ

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Рік-у-рік розширюються і міцніють ділові і наукові стосунки інституту з колегами зарубіжних країн: обмін студентами, спеціалістами, культурні і спортивні контакти. Тільки в цьому році в зарубіжних поїздках побувало понад 50 представників ректорату, професорсько-викладацького складу, студентства.

Хто ж і з якої мети побував останнім часом в зарубіжних відрядженнях?

Професор **А. О. Жуков** — XXI національний конгрес ливарників Румунії;

професор **Г. О. Корчинський** — міжнародний семінар з гальванотехніки в м. Карламаркс штадті (НДР);

доцент **Л. Н. Гейвандов** з групою наукових працівників міжнародний Вроцлавський симпозіум з електромагнітного сумісництва (Польща) і XIII Генеральна ансамблея Міжнародної спілки радіотехніки (Прага),

Нові ділові зв'язки встановлені із зарубіжними вузами і науково-дослідними організаціями. Інститут став співвиконавцем плану робіт з проблем комплексної програми країн-членів РЕВ. Разом з ученими Болгарії та Румунії доктор технічних наук **С. Й. Ткаченко** і доцент **А. О. Новіков** розробляють технології і обладнання для поверхневої модифікації матеріалів електронним пучком. У співробітництві з ученими інституту інформатики і обчислювальної техніки (Берлін) професор **О. П. Стахов** працює над проблемою «Відмовностійкі обчислювальні системи».

Чимало представників інституту беруть участь в міжнародних наукових кворумах. Так, доцент **В. Г. Мадьяров** має виїхати у Болгарію на III Міжнародний семінар по підвищенню кваліфікації молодих викладачів ТОЕ; група наукових працівників на чолі з доцентом **В. Г. Авакумовим** одержали відрядження на XIII Міжнародну конференцію з промислової енергетики: доцент кафедри обчислювальної техніки **А. В. Силагін** — в Югославію на 10-місячне наукове стажування до Люблянського університету.

Вперше інститут почав налагоджувати науково-технічне співробітництво з вузами капіталістичних країн. Ось назви держав, які поповнили, так би мовити, міжнародне досьє ВПІ:

Канада. За запрошенням університету Ватерлоо там в провінції Онтаріо нині перебуває ректор інституту **Б. І. Мокін.**

ФРН. В жовтні намічено підписати договір про науково-технічне співробітництво між ВПІ і Мюнхенським технічним університетом. Професор **А. О. Жуков** виступить з доповіддю перед науковцями і металургами міст Клаусталь і Аахен.

Італія. Там, в роботі V Міжнародного симпозіуму взяв участь доцент кафедри вищої математики **В. Д. Кондратович.**

Великобританія. У цікаве тримісячне наукове відрядження виїжджає доцент **І. С. Степанова.**

Група аспірантів і студентів незабаром має виїхати у Францію.

І. ЗАХАРОВ,

старший інспектор деканату по роботі з іноземними студентами.

Хобі професора Налбандяна

У ГАЗЕТЯРІВ постійний інтерес викликає та людська слабкість, що прозвана хобі: скажімо, колекціонування етикеток, чи старовинних годинників, мандрівки, чи підводні зйомки. Одне слово, щось незвичайне.

Коли запитав про це декана енергетичного факультету професора Давида Бегляровича Налбандяна, то він всміхнувся і розвів руками:

—На жаль, похвалитись нічим. Хіба-що в юності марки збирав.

А, подумавши, сказав:

— Моє хобі — мій факультет! Ним живу, радію, переживаю...

Кажуть, що усім на світі править випадок: випадково ми зустрічаємось з другом життя, пізнаємо таємницю, робимо відкриття, чи ще щось. Може воно справді так. Яка, приміром, може бути закономірність в тому, що молодий вірменин, який народився у Кисловодську, вчився в Ленінграді, працював на Уралі, ні з того, ні з сього опинився у Вінниці? Логіки в цьому ніби немає. Просто, його здібного інженера-енергетика, хтось знав у Вінниці і запросив на роботу у філіал Київського політехнічного інституту, що створювався в місті над Бугом.

Налбандян на той час уже був доцентом, деканом електромеханічного факультету одного з найстаріших вузів країни — Уральського електромеханічного інституту залізничного транспорту. Та запрошення він прийняв. Справа в тому, що заради здоров'я дружини треба було змінити місце проживання.

Але чому Вінниця? Логічніше було їхати в більш теплий Краснодар, куди його також запрошували до подібного вузу, і від якого рукою було подати до рідного Кисловодська?

Однак, і Вінниця була йому не чужою — тут він воював у роки Великої Вітчизняної, звільняв місто від окупантів, породнився з цією землею.

Отож, у 1968 році Давид Бегляр ович разом з директором філіалу Романом Юрійовичем Кігелем вже оглядали благеньке приміщення енергетичного факультету.

Нема нічого клопітнішого, ніж починати нову справу з нуля, особливо в підготовці кадрів. Факультет — це не стіни, а люди, передусім, професорсько-викладацький склад, ну, й, звісно, умови праці для них — матеріальна база.

З того дня, як доцент Налбандян переступив поріг Вінницького політеху, минуло 22 роки. Нині енергофак став справді гордістю Інституту. Це, можна сказати, вуз у вузі, з десятками навчальних лабораторій, майстерень, сучасним обчислювальним центром, обладнаним найновішою комп'ютерною технікою, могутнім професорсько - викладацьким корпусом.

ЛЮДИНА ТА ЇЇ РОБОТА

12 тисяч квадратних метрів учбово-лабораторних приміщень, сотні аудиторій, добре налагоджений студентський побут дають можливість організувати навчальний процес не гірше, ніж в спеціалізованому вузі, навіть конкурувати з ним. Всі найновіші віяння вищої школи через призму власного досвіду вивчає і впроваджує декан, вимагає цього і від своїх колег.

Але давайте ще раз повернемося до того «нуля», коли, призначений на посаду декана, тут з'явився Давид Беглярович. Скажемо прямо, розгубився він. Випадало так, що мав сам читати лекції з різних дисциплін, бо більше нікого не було в деканаті. Довелося молодому керівнику теж вдатися до запрошення іногородців, що додало труднощів з житлом. Та й не всі запрошені бажали розділити труднощі становлення факультету — через місяць-два — втікали.

Ось тоді і з'явилась на світ, так звана, «налбандянівська платформа», суть якої — створити викладацький корпус з числа своїх випускників. Це, як той скульптор, що з глини виліплює собі подібних. Саме з них декан взявся готувати не тільки молодих інженерів-практиків, а й спеціалістів, здатних вчити інших.

Неабияким умінням, якщо хочете, навіть пророцтвом, треба володіти, щоб за зовнішністю нічим непримітною, вгледіти непересічний талант, творчий вогник, бажання ділитися своїми набутками. Давид Беглярович знаходив таких і, як дбайливий селекціонер, ростив. Уже з першого випуску в 1972 році отримав першу, як він каже, золоту еліту — червонодипломників.

Через кілька років, закінчивши цільову аспірантуру у вузах Москви, Києва, Інших міст, вони повернулися до Вінницького політеху вже кандидатами технічних наук, готовими зайняти відповідальні місця на кафедрах.

Потім були ще випуски і ще більше істино своїх, корінних викладачів-вінничан одержав факультет. Тож тепер більше половини викладацького складу становлять саме вони. Чимало їх уже просто не сприймаються, як колишні, ще зовсім недавні скромні студенти, які боязко стояли перед екзаменаторами, молячи бога, аби не попалось важке запитання. Тепер вони самі можуть і навчити, і спитати. Про ті, колишні тривоги, мабуть, уже і не згадує, приміром, заступник декана, доцент Микола Павлович Свиридов, ні кандидат технічних наук Олександр Миколайович Демов, ні декан заочного факультету Василь Олександрович Леонтьєв. Вже багато вихованців енергетичного — з високими титулами і званнями. А Олександр Володимирович Кобилянський пішов далі — в докторантуру, де під керівництвом ректора інституту, професора Бориса Івановича Мокіна працює над докторською дисертацією.

Ось такий викладацький корпус має тепер енергетичний факультет.

До повного здійснення наближається і друга програма-платформа декана — створення зразкової матеріальної бази, такої, яка б перекреслила будь-які сумніви щодо доцільності існування у Вінницькому політеху такого факультету. Адже для підготовки висококваліфікованих фахівців-енергетиків потрібно багато років навчання в спеціалізованих вузах з «повною начинкою» учбового процесу технічними засобами.

Ідея збудувати новий сучасний корпус вже з перших днів призначення на посаду декана заволоділа ним безроздільно. Але треба було 12 літ, щоб вона здійснилася. У ті роки декану можна було сміливо призначити й другу ставку — виконроба будівництва. Проекти, кошториси, ескізи, безперервні поїздки в Міністерство, Держплан, гресті, щоб «вибити» будматеріали, ліміти, підрядників і субпідрядників, остаточно позбавили можливості «по-людськи» відпочивати, займатися сім'єю. Але добрий кінець- всьому вінець. Нині енергетичний факультет Вінницького політехнічного інституту, якому віддав стільки зусиль декан Д. Б. Налбандян, — один з кращих в республіці. Недарма саме в ньому засновано єдиний на Україні факультет підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників Мінеенерго УРСР і СРСР, в якому щороку одержують знання сотні практиків з різних кінців нашої країни, а також Куби, В'єтнаму.

Коли я оглядав кабінет декана, увагу привернув барвистий ескіз, що лежав на столі.

— Це фрагмент інтер'єру однієї з аудиторій, — пояснив професор.

Виявляється, що задумав він тепер створити комфорт для викладачів і студентів, поєднавши офіційність точних наук з естетикою, зробити приємними години перебування на факультеті. Для цього запросив спеціалістів дизайну. Розробляються ескізи, макети, прикрашаються мозаїчними панно фасади будинку, зали.

Що й казати, прекрасне хобі у професора Налбандяна — любов до свого факультету, до своєї роботи.

Л. ЛЕОНІДОВ.

ЛИСТИ ДО БАГАТОТИРАЖКИ

СОНЦЕ СХОДИТЬ ЗА СИБІРОМ

НАФТОЮГАНСЬК — ТОЧКА ДОКЛАДАННЯ СИЛ БУДЗАГОНІВЦІВ СБЗ «СОЮЗ» ВПОРЯДКОВУЄ МІСТО, А МІСЦЕВІ ЛЕДАРІ ПИЯЧАТЬ СКЛАДАЄТЬСЯ ВРАЖЕННЯ, ЩО МІРА БЕЗГОСПОДАРНОСТІ ЗРОСТАЄ З ВІДДАЛЕНІСТЮ ВІД УКРАЇНИ

Суворий край сибірський і не кожний тут може жити. Але природні багатства в ньому справді невичерпні. І для того, щоб їх узяти, поставити на службу Вітчизні, з усіх республік їдуть в Сибір молоді патріоти. Серед них і будзагонівці нашого інституту, які зводять молоде місто Нафтоюганськ.

Це — одне з наймолодших міст Тюменської області, якому 16 жовтня виповниться лише 23 роки. Своїм народженням воно зобов'язане багатющим запасам нафти Усть-Баликського родовища. Саме дякуючи його відкриттю були створені всі передумови для організації в Середньому Приоб'ї нової нафтодобувної бази.

Та час йде, і злободенним став заклик — перейти від освоєння до обживання нафтоносного краю. Тому першим питанням, яке розглянув новий склад Нафтоюганської міськради, було виконання наказу виборців привести місто в порядок, зробити його затишним і впорядкованим.

Одним з етапів вирішення поставленої задачі стало залучення до робіт по благоустрою будівельних загонів. Два з них, що відгукнулися, — з Вінницького політехнічного інституту: «Радист» (командир Анатолій Маркевич) і «Союз» (командир Анатолій Стракович). Перший уже закінчив договірний строк і повернувся у Вінницю. А другий, що складається з студентів 5-го курсу радіотехнічного факультету, ще протягом деякого часу продовжуватиме роботу.

І хоч цей будзагін ще працює, але вже можна підбити деякі підсумки зробленого. Тут слід відзначити і озеленення—13000 квадратних метрів території навколо житлових будинків, і близько 2000 метрів бетонних доріжок, укладених руками студентів.

Звичайно, чимало було також труднощів, та до них бійцям «Союзу» не звикати. Більшість третій чи четвертий раз бере участь у трудовому семестрі. Кращі з них: Анатолій Стракович, Анатолій Сторожук, Володимир Черняк, Анатолій Микуляк. Коли ж потрібне якесь цікаве інженерне вирішення для полегшення робіт, то тут відзначаються наші раціоналізатори Альберт Магденко, Олександр Фертюк і Віталій Садурський.

Взагалі у «Союзу» є гарні традиції. Не дивно, що чотири колишні бійці цього загону вже самі стали керівниками СБЗ. Два роки підряд саме цим загоном керує завідуючий сектором студентських будзагонів Михайло Семенюк.

Через рік ці студенти стануть інженерами, тож і не дивно, що придивлялись вони і до того, як були організовані роботи, як ведуть себе в різних ситуаціях бригадири, майстри, інші трудівники. На жаль, ці враження не назвеш відрадними. Доводиться стикатися з людьми, які безповоротно забули про свої обов'язки перед суспільством, ганебно байдужі до наслідків своєї праці. Це і шофери, що роблять рейси куди їм заманеться (частіше всього — наліво), і недбайливі робітники, які пояснюють прогул тим, що напередодні отоварили талони на горілку. На жаль, такі виправдовування приймаються тут.

Нелегко доводиться нашим будзагонівцям. Ці труднощі якраз і є наслідком байдужості, безвідповідальності місцевих служб. Навіть не віриться, що це відбувається в славному сибірському краї, виходці якого відзначились в роки Вітчизняної війни відвагою і патріотизмом, умінням воювати і трудитись. Взагалі, складається таке враження, що в міру віддаленості від центру, від України безгосподарність зростає. Однією з причин є те, що 100 тисяч нафтоюганців вважають себе тимчасовими мешканцями. До речі, половина жителів, з яким довелося тут спілкуватися — українці.

М. ПРИСЯЖНИЙ,
комісар загону.
м. Нафтоюганськ.

ПРОСТІ МУДРОСТІ

ВИКЛАДАЧУ НА ЗАМІТКУ

Працюючи тривалий час в учбовому відділі інституту, а згодом в лабораторії соціологічних досліджень, я привчив себе постійно з великою увагою вивчати літературу, в якій відображається життя вищої школи. В одному з журналів виявив, на мій погляд, виключно корисні поради по лекторській майстерності і гадаю за доцільне запропонувати їх нашим викладачам.

Ось деякі з них.

Примушуючи поважати «свій» предмет, не принижуй інші.

З першої ж лекції не прагніть здаватися ні строгим, ні добрим — залишайтеся самим собою за умови, що ви самі по собі достойна людина.

Зроби все, щоб студент відчув систему у викладанні курсу (експерименти доцільні лише в прикладах, ілюстраціях і у відповідях на запитання).

У виборі темпу викладання не орієнтуйся ні на тихохода, ні на спринтера, перший примусить більшу частину аудиторії та й тебе самого нудьгувати, а за другим ти і сам можеш не угнатися.

Не переоцінюй зацікавленості студентів твоїми лекціями — це може зашкодити тобі краще до них готуватися.

Не пускай студентів, що запізнилися в аудиторію, але тільки в тому випадку, коли сам не запізнюєшся.

Не сподівайся , що, не поважаючи твій предмет, студенти будуть поважати тебе.

Не шкодуй часу на пояснення основ, читай краще менше, але глибше.

Читай пристрасно, щоб не було так: «лектор повільно, але явно засипав — аудиторія його набагато обігнала».

Не віщуй, не читай — бесідуй!

Читай не так швидко, щоб слова обганяли думки, але й не так, повільно, щоб думкам було скучно без слів.

Вдумаймося, друзі викладачі: в кожній з цих порад є зерно істини.

М. СИНЕЛЬНИК,
співробітник лабораторії соціологічних досліджень.

НА СВІТАНКУ.
Фотоетюд П. Кочубія.

ЛІФТИ–ІНВАЛІДИ

Звертаюся до тих начальників і тих головних (головний енергетик, головний механік, головний інженер та інші), які відповідають за порядок в інституті: до яких пір в головному учбовому у корпусі так погано працюватимуть ліфти? Звертаюсь від студентів, а, передусім, від старих людей-відвідувачів інституту, інвалідів, вагітних жінок, які, піднімаючись на 8-й чи сьомий поверхи, хотіли б скористатись ліфтом, а вимушені підніматися сходами. Два ліфти не працюють, вони взагалі відключені.

Дивна річ, за обслуговування ліфтового господарства хтось одержує гроші, але ремонтом обладнання ніхто не займається. То ж виникає думка, чи використовуються ці кошти за призначенням?

Аби знали усі ці начальники і головні, скільки на їх адресу сиплеться слів обурення, особливо від тих, хто, направляючись в бібліотечні зали, зупиняється перед недіючим ліфтом. А скільки було випадків, коли люди застрягали в кабінці і годинами чекали допомоги, щоб їх хтось звільнив з полону. Та де там? Загубились десь інститутські ліфтери.

Коли верстався цей номер, один ліфт запрацював. Чи надовго?

Ю. КНЯЗЄВ.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17.
Зам. 4843. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 31 (403) | П'ятниця, 5 жовтня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

Одне з головних питань, що обговорювалось на засіданні вченої ради 27 вересня — підсумки роботи державних екзаменаційних комісій по випуску спеціалістів у нинішньому році. План підготовки їх виконано на 107,5 процента, в народне господарство направлено 1192 інженери дванадцяти спеціальностей, серед них — 71 з «червоним» дипломом, 57 фахівців — для зарубіжних країн.

Характерно, що дві третини дипломів виконувались з реальними конструкторськими й технологічними розробками, майже половина — за конкретними завданнями підприємств і організацій, в значній частині проектів є елементи досліджень, рекомендованих до впровадження. І ще деталь — 94 відсотки дипломів виконувались з допомогою електронно - обчислювальних машин.

Втім, учена рада головну увагу зосередила не на досягненнях, а недоліках. Відзначалось, що не всі кафедри своєчасно видають студентам теми дипломних проектів. Бували випадки, коли студенти йшли на переддипломну практику, не маючи завдання на проект. Інколи з запізненням призначались керівники дипломів, несвоєчасно мінялися теми, окремі засідання ДЕК влаштовувались без участі їхніх голів. Чимало упущень було і в якості виконання дипломів.

Вчена рада прийняла розгорнуту постанову, спрямовану на всебічне поліпшення цієї роботи.

* * *

Рішенням вченої ради продовжено право на отримання стипендії імені Леніна в розмірі 130 карбованців щомісяця.

Головку Олегу Андрійовичу — студенту 5 курсу факультету автоматики й мікроелектроніки;

Коцуру Сергію Антоновичу — студенту 5 курсу радіотехнічного факультету;

Несену Леоніду Михайловичу — студенту 5 курсу інженерно - будівельного факультету.

Студентці 3-го курсу енергетичного факультету **Первушиній Тетяні Вікторівні** надано право одержувати Ленінську стипендію вперше.

Стипендію вченої ради інституту в розмірі 90 карбованців отримуватимуть:

Вернигора Олександр Володимирович — студент 4-го курсу факультету обчислювальної техніки;

Резнік Юрій Андрійович — студент 3-го курсу факультету автоматики й мікроелектроніки;

Пугач Оксана Вікторівна — студентка 4-го курсу інженерно - будівельного факультету.

ВЕРЕСЕНЬ — У РОБОЧІЙ СПЕЦІВЦІ

Чи доцільно залучати студентів на осінні роботи?

На це питання важко відповісти однозначно, принаймні, оглядаючи діяльність сільгоспзагонів ВПІ.

Нагадую, що у вересні працювали студенти 2—3 курсів нашого інституту на збиранні щедрого врожаю 1990 р. Більшість з них поставились до справи з розумінням становища, і тепер можна підвести деякі підсумки.

Давнім партнером ВПІ є Барський консервний комбінат. Ось і нині тут працював студентський загін факультету обчислювальної техніки під керівництвом І. М. Мусаєва. Трудилися на совість. Директор підприємства не раз висловлював своє задоволення. Тому й не дивно, що з великим бажанням запросили на роботу ще й першокурсників.

Дякують студентам машинобудівного в селі Дерешеві Муровано - Куриловецького району, студентам РТФ — в Кожухові Літинського.

На жаль, не скрізь так. В селі Окладному Барського району непорозуміння почалися з першого дня перебування фамівців. Ніяк не могли дійти спільної згоди з дирекцією радгоспу стосовно норм збирання помідор. Студенти не були зацікавлені працювати сумлінно — норми такі, що їх не те, що перевиконати, а й виконати не мали змоги. Ну, а крім того додалася ще й непогода, туація була і в Немерчах Муровано-Куриловецького району, де працював сільгоспзагін факультету обчислювальної техніки. Конфронтація між дирекцією радгоспу і загоном скінчилась студентським страйком.

Практика засвідчує неприємний факт — студентів намагаються використовувати на тих ділянках, де робота низько оплачується. В Немерчах, наприклад, їх посилали підбирати картоплю після комбайна. Природньо, що це не задовольняє, це наштовхує на думку, що краще було б сидіти за партою, успішніше закінчити вуз, щоб швидше придумати таку машину, яку не треба підстраховувати з допомогою студентських рук.

Хочеться вірити, що наступного року, перейшовши на ринкові відносини, господарства почнуть хазяйнувати розумніше і обійдуться без традиційної осінньої мобілізації з вузівських аудиторій. А поки-що залишається тільки сказати, що в листопаді, по закінченню польових робіт, комітет комсомолу ВПІ влаштує вечір відпочинку, на якому для учасників сільгоспзагонів буде розіграватись право на придбання магнітофонів, телевізорів, холодильників, магнітофонних касет та інших дефіцитів. Намічено також під час зимових канікул поїздки до Москви, Ленінграда, Карпат, Прибалтики.

М. СЕМЕНЮК,
заст. секретаря комітету комсомолу.

* * *

Фотокореспондент газети Степан Лісовий зробив ці знімки в цеху Барського плодоконсервного комбінату.

В цеху розфасовки фруктів (зліва направо) студентки другого курсу факультету обчислювальної техніки **Марина Мелешко, Оля Костенюк та Наталя Кислиця.**

«Ану, вродо, зупинись на хвилинку, всміхнись перед об'єктивом!» — на фото студентка другого курсу того ж факультету на тому ж плодоконсервному **Наталя Десятнюк.**

ПРО НАБОЛІЛЕ — ГОСТРО

НАСТУПИЛИ ПІСНІ НА ГОРЛО

Минулого року народна хорова капела політехнічного інституту справила своє десятиліття. Умисне вживаю нейтральне слово «справила», бо сказати «відзначила», або «відсвяткувала» — не можна. Ніякого свята, ніякої відзнаки не було. Були тихі, скромні поминки без пісень і заздравних тостів. Своє десятиріччя капела зустрічала мало не в стані агонії.

Але дивуватися з цієї обставини нема чого. То тільки спочатку всі тішились і раділи, що завойовуємо перші сходинки шани на п'едесталах міських оглядів, що жодного разу в тих оглядах не опустились нижче другого місця, що нас запрошували на телеконкурси «Сонячних кларнетів», що нам присвоїли звання народної, що тричі ставали лауреатами республіканських фестивалів. З рясним урожаєм успіхів швидко звиклися, сприйняли їх за норму і наше інститутське начальство вирішило, що капела — це такий романтично - піднесений організм, котрий може цілком процвітати за рахунок абсолютно голого ентузіазму. Тому останніми роками жоден з учасників капели не знає, що таке матеріальне заохочення, нікому не вручено навіть худенької інститутської грамоти. Більше того — якщо хочеш вирватись на репетицію, треба проявити чудеса винахідливості, часто-густо домовлятись, щоб тебе хтось замінив на робочому місці, адже у нас не студентська або мішана з студентів і викладачів капела, а чисто викладацька і співробітницька (отже, унікальна, єдина, до речі, на всю Україну) — тут кожен сильно зайнятий по службі.

В ім'я загального добра, здається, треба було б вимагати якусь повагу до учасників хорової капели. Скажімо, репетиції у нас традиційно кожного понеділка і четверга о 16-й годині. Чому б викладачів - хористів саме у цей час не розвантажувати на роботі, не влаштовувати для них спеціальне «вікно»? Це ж так просто, без ускладнень.

Але то тільки здається, то тільки за нормальною логікою. Факти ж... Прекрасне, приміром, сопрано в Нелі Семенівни Белінської. Керівники кафедри економіки промисловості і організації виробництва добре знають про це і про те, коли в їхньої колежанки репетиції. Знають і мовби навмисне саме на 16.00 призначають їй пари. Кому і для чого потрібна ця дрібна конфронтація?

Логічної відповіді дати не можна. Якщо студент ходить на заняття духового оркестру чи ансамблю народного танцю, то йому платять спеціальні надбавки, а якщо — викладач чи співробітник, то надбавкою для нього може стати хіба-що презирливе «у-у-у, хористі».

За десять літ інститут не спромігся виділити нам постійної аудиторії, придатної для занять хоровим співом. За десять років хор, у якому було 60 чоловік, поменшав більше, як на третину. Отже, типова хворість технічних вузів — їх насамперед цікавить «душа» комп'ютера і двигуна, а вже потім — людини.

З перебудовою, коли партія почала скидати зі своїх плечей обтяжливу турботу про виробництво і мала б зайнятись чисто ідеологічними та виховними функціями, з'явилась надія, що лицем до хорової капели повернеться нарешті партком. На жаль, не так сталося, як гадалося.

Може податись тепер за допомогою в рухком? Адже і в рухівців з'явився свій робочий штаб. Правда, рухівців слава інституту цікавить мало, вони ще шукають свого місця в суспільстві, сповідуючи на всяк випадок гасла про відродження національної культури, але мені здається, що тільки з пропагандистською метою — було б добре, якби це зробив за них хтось інший а в самих до справжнього діла руки поки-що не доходять. Тим часом, репертуар нашого хору — українська народна пісня, українська радянська пісня, західноєвропейська класика.

Втім, кого це в політехнічному інституті цікавить? Народна хорова капела вмирає на очах, а їй нинішнього року треба буде підтверджувати високе звання. Як спеціаліст можу сказати впевнено — без допомоги вона нічого не підтвердить. Не зважаючи навіть на свою унікальність і винятковість.

І. ДРУКЕР,
керівник народної хорової капели співробітників і викладачів.

Передплачуйте «Комсомольське плем'я»

Передплатна кампанія на газети й журнали сягнула зеніту. Гамірно в поштових відділеннях — що виписати на наступний рік?

Бюджети наші, в переважній більшості, скромні, а студентські — тим паче. Отже, вибір має бути найточнішим, щоб якраз — у «яблучко».

Гадаємо, що саме таким «яблучком», приємним для ока й солодким для душі, є газета «Комсомольське плем'я», одна з найцікавіших в республіці, найближча до вас за адресою. Немало важить і те, що «КП» часто пише про Вінницький політехнічний, активно підтримувало на виборах до Верховної Ради УРСР нашого ректора Б. І. Мокіна, широко розповідало про його депутатську діяльність. Нинішнього року редакція газети дуже багато робила для поліпшення «читабельності» — безбоязно виступала на гострі теми дня, не обходила трудних і «слизьких» проблем, сміливо пропагувала людську красу — духовну і тілесну, багато уваги приділяла питанням нашої занедбаної і заплутаної історії, молодіжному рухові, неформальним організаціям і об'єднанням. В принципі, «КП» можна теж сміливо називати неформальною газетою молодих, бо вона виходить далеко за межі тем, традиційно властивих органові обкому комсомолу, прагне перетворитись на газету, цікаву для всіх. З наступного року в зв'язку з цим вона, очевидно, поміняє й назву.

А поки-що оформляйте документи на стару назву. Передплатна ціна на рік — 7 крб. 20 коп. Індекс 61127.

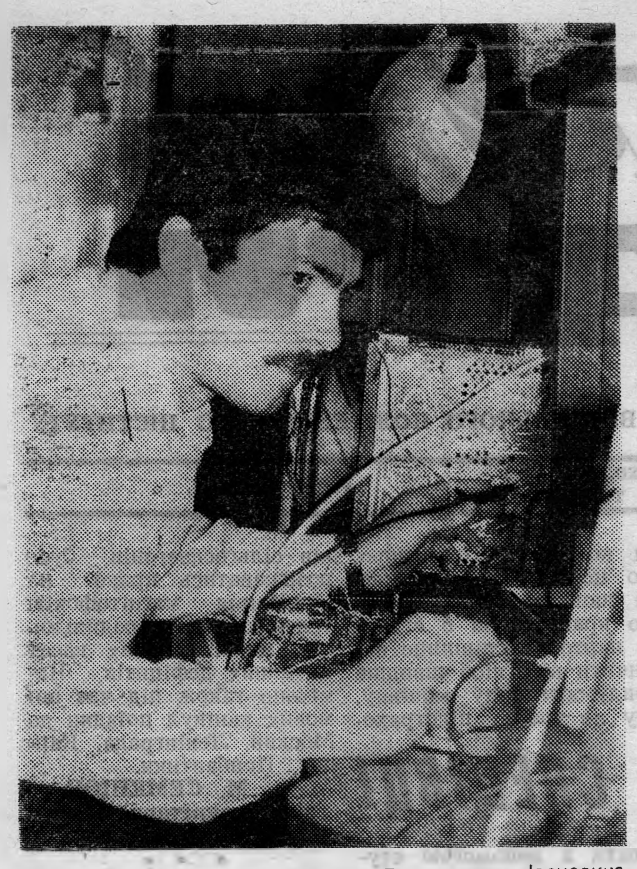

На цьому знімку ви бачите Олександра Івановича Гаврилюка — інженера факультету автоматики і мікроелектроніки. Ще будучи студентом інституту, він почав розкривати себе, як здібний дослідник. Вчився і працював на кафедрі, виконуючи різні завдання дослідницького характеру.

Потім була служба в рядах Радянської Армії, інші справи і турботи. Але Олександр Іванович залишився вірним і інституту, і дослідницькій роботі. Повернувся в рідний інститут, причому на той же факультет і в ту ж групу дослідників.

А діапазон його пошуків дуже широкий. Нині інженер О. І. Гаврилюк розробляє прилад для контролю рідинного середовища, зокрема питної води, водних басейнів, що має велике значення в природоохоронній роботі, в заходах, зв'язаних з екологією.

Певна річ, у його пошуках, знаннях, досвіді є чимало зацікавлених, то ж Олександр Іванович частенько зустрічається з колегами по професії, ділиться своїми думками, здобутками. Так, нещодавно він взяв участь у всесоюзній конференції по приладобудуванню, яка відбулася в Ленінграді.

На факультеті його поважають ще й за безвідмовність, сумлінну роботу зі студентами.

Недавно у молодого фахівця сталась радісна подія— він одружився. Побажаємо ж йому нових успіхів у праці і щасливого сімейного життя.

Фото: Р. Кутькова.

РЕПЛІКА

Стіни не винні

Кілька днів тому студентів і працівників інституту на всіх входах в приміщення зустріли наклеєні на стінах, густо надруковані листівки. Чиїсь руки так міцно пришльопали їх, що віддірвати було неможливо.

А відірвати конче потрібно було, бо не тільки юнаки і дівчата червоніли, прочитавши надруковане, а й люди, що вже усяке бачили на своєму віку.

То був витвір, можна сказати, спеціалістів базарно-крикливого жанру. «Скажи, хто твій друг? Скажу, хто ти!» — вигукує листівка. І тут же починає називати прізвища і ганьбити їх усіма можливими і неможливими епітетами, зовсім не турбуючись про такт, пристойність, загально прийняту культуру публічних висловлювань. Слова «гомосексуаліст», сіфилітик», «проститутка», «гидота» — це ще більш-менш м'які вирази, якими заповнені листівки.

Кожному, хто прогнівив анонімних викривачів, дано мальовничу характеристику: той мав чотири жінки, інший двічі лікувався від сифілісу, одне слово, бруду всякого — хоч відбавляй.

Коли б це зробили звичайні хулігани, що пишуть непристойності на парканах, можна було б їх просто покартати, стерти написане і навіть не згадувати про це. Але ж, ба! Тут усі знайомі прізвища: Мулява, Нижник, Вовк... Це—ті, проти яких спрямовані отруйні стріли — керівники вінницького Руху. А картає їх група, яку уособлює підписаний під листівками А. Багрійко — теж з рухівців, чи якогось іншого об'єднання неформалів.

Ось яку маємо толерантність, політичну полеміку людей, котрі претендують на лідерство в суспільстві! Нічого дивного не станеться, коли в запалі боротьби за владу, в зведенні рахунків, вони перейдуть на кулачну аргументацію, прикрашену матом.

Що ж — це їхня справа. Але при чому тут стіни інституту? Навіщо їх забруднювати? Весь ранок прибиральники очищали їх від листівок.

І. СТАВЧУК.

НА ТЕМИ МОРАЛІ

Чорна невдячність

Сама старість уже несе з собою чимало прикрощів — неміч, хвороби, а нерідко гнітючу самотність. Нікому слова сказати, довіритись, розділити радість чи горе. А коли ще додається чийсь глум, вороже ставлення — то хоч петлю накидай на шию. Недарма добре ставлення до стариків, милосердя є першою ознакою здоров'я суспільства.

На жаль, дедалі зростаюча деградація людської особи, бездуховність торкнулись і цієї святая святих заповіді, болісно вдарили і по старості.

Найприкріше те, що втрачають «бога в серці» й дехто з тих, хто має формувати моральне і духовне обличчя часу — представники інтелігенції. Є такий і в нас, в політеху, причому не студент чи рядовий працівник, а кандидат технічних наук, асистент кафедри економіки Ю. Ю. Жигуц.

Ось яка неприглядна сталась історія.

Два чоловіки живуть у Вінниці — згаданий 28-річний науковець Юрій Юрійович Жигуц і 73-річний інвалід II-ої групи Олександр Петрович Матвійчук. Їх ніщо практично не зв'язує: ні родинні узи, ні ділові інтереси, ні інше. Тим часом, один одному дуже зобов'язані: молодий старому за те, що допомігдобитися бажаного в житті — одержати вищу освіту, а старий молодому за те, що... зживає зі світу.

В народі кажуть: доброта карається. Коли Юрій Юрійович ще був маленьким хлопчиком і жив на Закарпатті, рідна ненька говорила, що у Вінниці є дуже хороша людина, її вітчим Матвійчук, який любить робити добро, нікому не відмовляє в допомозі. Правда, одружившись на її матері, не удочерив, але ставився, як до рідної.

Минали роки. Дві неповнолітні сестрички стали дорослими. Одна з них одружилась і поїхала в місто Берегове, де й побачив світ майбутній кандидат наук Юрій Жигуц. Друга теж готувалась до самостійного життя, а вони, старики, дбали про свої справи.

Лише в 1979 році до них в гості приїхав 17-річний Юрій. Приїхав, щоб поступити до політехнічного інституту. Гостем, звісно, раділа бабуся, радий був і нерідний дід Олександр Петрович. Без усяких приписав юнака до себе на час навчання.

...На кафедрі, де нині працює Юрій Юрійович Жигуц, про нього непоганої думки — досвідчений спеціаліст. Він, справді, вчився успішно, наполегливо йшов до мети. Закінчивши інститут, поступив в аспірантуру, захистив у професора Жукова кандидатську дисертацію. Досить добре складались і особисті житейські справи. Молодий, привабливий чоловік, науковець справляв гарне враження своєю інтелігентністю, манерами, неперечним розумом.

Назовемо це так: людина утвердилась, як особа, впевнено увійшла в життя.

То ж яка прикрість, коли іноді успіхи починають псувати людину, а впевненість переростає в іншу, далеко не кращу рису — самовпевненість, що межує з нахабством. Йому стало мало того чого досяг, почав крокувати далі, переступаючи і через недозволене, непристойне.

Закінчивши аспірантуру, Юрій Жигуц виписався з квартири стариків, але не поїхав на свою батьківщину, а одружився, і поселився в молодої. Факт цей можна було б кваліфікувати, як цілком нормальний, коли б не одна деталь: молодий науковець вирішив сбійти закон про паспортний режим і ніде не приписався. Отож, він сховався від призову на військову службу — не хотілося йому переривати свою бадьору ходу по сходинках егору.

Так і пішло: за одним порушенням — друге, третє...

У цей же час відбувалися зміни в сім'ї Матвійчука: квартира була розміняна на дві однокімнатні. Одну подружжя віддало другій дочці Новікової, а в другу самі поселилися, мовляв, досить їм і такої. Потім прийшло горе — не стало самої Новікової, і Олександр Петрович залишився один — хворий, вбитий горем.

...Пам'ятаєте: Матвійчук взяв до себе у трикімнатну квартиру чужу сім'ю, нерідних дітей, доклав чимало сил, душевної теплоти для їх виховання, притютив потім Юру, давши йому можливість вивчитися. Хоч би хто згадав про старика, прийшов у важку днину, допоміг...

Пробачаюсь, один таки прийшов — Юрій Юрійович. Але з якою метою?

Коли минув вік для призову в армію, Жигуц вирішив впорядкувати, нарешті, свої документи, одержати прописку, щоб оформитись на кооперативну квартиру, хоч жити було де. З цим і явився він до Олександра Петровича. І «добрий дід» не відмовив — вдруге приписав Юрія Жигуца до себе. Але не для того, щоб там мешкати, затяв цю справу молодий чоловік. Йому було зовсім непогано в трикімнатній квартирі дружини. На 44-х квадратних метрах житлової площі було цілком довільно і молодим і батькам молодої. Ціль була інша — діждатись кончини «діда» і заволодіти його квартирою. Ось тут якраз і вимальовалось справжнє обличчя цього «інтелігента». Здійснюючи задумане, Юрій Юрійович порушив перед відповідними органами клопотання про опікунство, мовляв, старий вже недієздатний, навіть несповна розумом.

Одного дня до будинку підрулило таксі, звідки разом з Жигуцем вийшли... психіатри, щоб засвідчити розумовий стан господаря квартири.

Можете уявити, який це був удар для Олександра Петровича — шанованого ветерана праці, кавалера ордена Жовтневої революції. Таке йому і присниться не могло. Ніколи, в найскладніших життєвих перипетіях на його очах не з'являлися сльози, а тут заплакав. Від сорому, кривди.

Злий намір не вдався— медики не знайшли якихось психічних відхилень у Матвійчука і не підписали потрібних Жигуцю паперів. Тоді проти господаря почались прямі погрози, насильницькі дії. Маючи ключа до дверей, кандидат наук у відсутності Олександра Петровича робив у квартирі шкоду, забрав дорогий килим, лсував речі, домагався, щоб старик мимо волі перейшов в будинок для престарілих.

Розуміючи, чого прагне запопзятий квартирант, Олександр Петрович зробив те, чого не наважився раніше зробити — одружився.

Реакція на цю подію була моментальною. Юрій Юрійович відповів на це справжнім терором, робив все, щоб не приписали законну дружину Олександра Петровича — навіть викликав міліцію, щоб видворили з квартири стару жінку.

Тепер подружжя старих людей живе, як на пороховій бочці — ні сну, ні відпочинку, чекають нових витівок Жигуца та його матері, яка теж підключилась до знущань над своїм колишнім добродієм.

— Ось така відплата за добро, — каже Олександр Петрович.

ПІСЛЯМОВА.

Винести таку наругу над собою О. П. Матвійчук не міг і звернувся за допомогою і захистом до ректора інституту Б. І. Мокіна, як депутата Верховної Ради УРСР і прямого керівника Жигуца. І Борис Іванович не залишив цю справу без уваги, доручив зайнятись нею старшому науковому працівнику кафедри автоматики та інформаційно-вимірювальної техніки, депутату Ленінської районної Ради м. Вінниці Борису Павловичу Зелю.

Ось тільки одна фраза, висловлена ним: «Нема виправдання цій людині. Його дії несумісні зі званням науковця і громадянина...».

За позовом О. П. Матвійчука порушено також кримінальну справу, але кандидат наук не з'явився на судове засідання, показавши цим знову свою зверхність. На боці позивача мало виступити 15 свідків. Вони чекали можливості сказати Жигуцу те, що думають про нього, та він уникає зустрічі. Можливо, накладений на нього штраф в розмірі 100 карбованців дещо вплине на нього і на наступне засідання він таки прийде.

Про рішення суду газета повідомить.

І. НОВИНСЬКИЙ.

ДУШІ ВИСОКІ

ПОРИВАННЯ

ПЕЛЮСТКА ЛЮБОВІ

Він нерішуче переступив поріг редакції.

— Можна?

Не знав, що говорити, як вестися.

— У мене тут, ось... Може це не для газети?

Іншими словами, в нього — Любов. Звати його Василем. Навчається на факультеті обчислювальної техніки (так, принаймні, сказав. А вона?

— Не питайте. Я приніс ось це... Тут вірші. Вони — для мене, але думаю, що читати їх треба не мені одному. Може, газета надрукує?

— То напиши від себе якусь передмовку.

* * *

ВІН. Епіграф нашого кохання:

«Синь неба зів'яне,
Стане порохом
камінь —
Тільки я не забуду
тебе».

Кохання. Слово, в якому закладене життя людини. Хочу, щоб ці рядки — порив твоєї душі, знов нагадали тобі, що я тебе кохаю.

ВОНА. Яке це щастя, коли любиш! Повір мені, я так багато пережила. Яке це щастя, коли думаєш не про себе, а про інших. Тоді душа не заростає егоїзмом й іскриться любов'ю до всіх.

Знов осінь опечалює і гне,
Знов осінь добавляє
по сивинці.
Моя любове, не
лишай мене,
Побудь хоч мить зі
мною наодинці.
Під зорями удвох
помовчимо
І підем лісом, де
жовтаві рядна,
Чорніє, гасне днина
листопадна,
А ми червоні яблука
їмо.
Безмов'я пальців,
бесіда очей,
В яких і щастя, й
гіркоти відлунок.
І скотиться сльоза на
поцілунок,
Твої уста раптово
обпече.
Зі всіх жадань я
виберу одне:
Моя любове, не
лишай мене!

ПРИГОДИ

Хоч поряд нікого не було

Це сталось нещодавно в селі Гопчинці Погребищенського району. Недільного дня електрик місцевого колгоспу «Дружба» А. А. Бабич з дружиною, двома донь-ками і зятем почали копати картоплю. Робота кипіла. Невдовзі, коли сонце підбилось вище і пригріло сильніше, господар скинув сорочку, повісив її на стебло кукурудзи, яка росла тут же.

Працювали далі, розмовляючи про різне. Раптом одна з доньок вигукнула:

— Дивіться! Сорочка горить!

Всі остовпіли, побачивши на кукурудзяній стеблині яскраве полум'я. Фланелева сорочка згоріла вмить, що так нехарактерно для подібних тканин — адже вони тліють. По тому всі кинулись до вогню і почали збивати його лопатами. Погасили, але від сорочки зосталась жменя попелу і зовсім незаймана кишеня, в якій була пачка сигарет і пачка сірників. Але на жодній — найменшого сліду вогню.

Уважно обдивились, чи не міг хтось наблизитися до місця події непоміченим. Ні, не міг. Подивувались, постенали плечима, похитали головами і знову взялись за роботу.

«Робітнича газета». 26 вересня.

Редактор І. ВОЛОШКЕВИЧ.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. Зам. 4978. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 32 (404) | П'ятниця, 12 жовтня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

РЕПОРТАЖ

У НАС — ЗАМОРСЬКІ ГОСТІ

Місто над Бугом все частіше відвідують гості з-за рубежа. Міцнішають наукові, ділові і культурні зв'язки, розширюється обмін студентами, спортсменами, громадськими діячами, туристами, які прагнуть ближче познайомитися з мальовничим Поділлям, його людьми.

І дуже приємно, що гості з інших країн не обминають наш інститут. Ось і минулої п'ятниці до нас завітали члени делегації з міста Пітерборо з Великобританії, котрі гостюють у Вінниці за програмою тижня дружби двох міст. В її складі — містер Джефрі Ріджуей, заступник директора фірми по виробництву обладнання для легкої і харчової промисловості, його дружина Джун, містер Мартін Фарбс, старший чиновник департаменту освіти графства Кембрідж та містер Майкл Сміт, представник згаданої фірми. Вони відразу, як тільки переступили поріг «білої зали», відчули себе бажаними гостями. На них чекали квіти, привітні усмішки, атмосфера зацікавленості і доброзичливості. На знак поваги і дружби дівчата в українському національному вбранні піднесли їм запашний пшеничний каравай, подарували вишитий подільським орнаментом рушник, а група дітей на англійській мові виконала популярну у Великобританії пісню, яку дружно підхопили гості.

Обов'язковий в таких випадках церемоніал прийому офіційних гостей відбувся, однак не затягнувся. Від професорсько - викладацького складу, студентів інституту делегацію привітав проректор Юрій Анатолійович Буренніков, який відзначив, що зближення двох міст, двох народів сталось завдяки загальному потеплінню міжнародного клімату, зокрема, великим позитивним змінам у внутрішній і зовнішній політиці Радянського Союзу.

Не забарилися висловитись і гості. Містер Ріджуей особливо захоплено говорив про теплоту, з якою зустріли членів делегації на вінницькій землі, про велике благо жити в дружбі, мирі і співробітництві. Він висловив сподівання на ще більш тісні зв'язки, зокрема, в галузі науки і освіти, на обмін студентами між нашим інститутом і технічним коледжем Пітерборо. Містер Ріджуей взагалі не проти того, щоб бачити нашу країну членом Європейського співтовариства.

Члени делегації поділилися думками про встановлення ділових контактів з підприємствами Вінниці, повідомили про домовленості на обладнання технологічних ліній, технічне оснащення деяких заводів і фабрик легкої та харчової промисловості області.

Потім були традиційні запитання і відповіді з різних галузей життя англійського міста: про соціальний розвиток, народну освіту, наукову роботу і торгівлю, бізнес, одне слово, про все, що цікавить людину.

І хоч спілкувалися представники різномовних народів, вони прекрасно розуміли один одного. І не тільки завдяки знавцю англійської мови, заступнику секретаря парткому Олександру Івановичу Медведському, який успішно виконував обов'язки перекладача. В народі кажуть, що друзі можуть порозумітись і мовою усмішок, жестів, поглядів. Справді, і без перекладача було вдосталь схвальних вигуків, рукостискань. А скільки сміху від м'якого англійського та іскристого українського гумору викликали різні спогади, репліки!

В атмосфері ось такого гарного, веселого настрою промайнув весь день. З «Білої зали» члени делегації в супроводі гостинних господарів відправились оглядати інститут. Вони відвідали ряд факультетів і кафедр, профілакторій, бібліотеку, спортивні споруди, клуб.

Особливо зацікавив англійців нещодавно відкритий в інституті культурно-художній центр. За склянкою чаю друзі з Пітерборо і вінницького політехнічного інституту говорили про загальнолюдські цінності, мораль, гуманізм. В кімнаті українського образотворчого мистецтва було біля чого вести розмову — чудові зразки живопису, художньої вишивки, гончарства стали предметом пожвавленої дискусії. А викладач кафедри історії світової і вітчизняної культури Леонід Володимирович Філонов представив гостям експоновані тут твори відомого українського митця Федора Панчука.

У ці хвилини важко було виділити, де гості, а де господарі. Розмова, дискусії стали розкутими, довірливими. В них взяли участь також завідуюча кафедрою історії світової і вітчизняної культури Тамара Болеславівна Буяльська, доцент Ріта Маркусівна Сокирянська, проректор по роботі з іноземними студентами Михайло Євгенійович Іванов та інші.

Члени делегації щиро дякували політехнікам за гостинність і дружбу, яка після цієї зустрічі зробила ще один виток вгору.

Л. ЛЕОНІДОВ,

На знімках: розповідає **Мартін Фарбс**, поряд — **Джефрі Ріджуей**. Своїми думками діляться **Майкл Сміт** і **Р. М. Сокирянська**, **гостей вітають діти.**
Фото С. Лісового.

На запрошення президента

Цими днями з Канади повернувся ректор інституту, професор Б. І. Мокін, який перебував там на офіційне запрошення президента університету міста Ватерлоо провінції Онтаріо.

І не встиг Борис Іванович, як кажуть, перевести дух після тривалої, насиченої поїздки, як виявив бажання цього ж дня поділитися враженнями з колективом.

На зустріч з ним в актовий зал прийшли викладачі, працівники служб, чимало студентів. В живій популярній формі ректор розповів про стан вищої освіти в Канаді, як живуть і трудяться канадці.

Для бажаючих детальніше познайомитися з цією країною Борис Іванович привіз велику кількість брошюр, проспектів, інших матеріалів, які має намір передати для загального користування в інститутську бібліотеку.

В наступних номерах «За інженерні кадри» друкуватимемо дорожні нотатки, які ректор люб'язно погодився написати для багатотиражки.

АРОМАТ ОСІННІХ ЯБЛУК

БАГАТИЙ урожай яблук дозрів цього року в садах радгоспу «Зоря комунізму» Могилів-Подільського району. Збирати його довелось зведеному загонові студентів енергетичного й будівельного факультетів. Розташувався він у двох зручних гуртожитках, де і телевізори, і репродуктори, і свіжа пошта. Коротко кажучи — все для доброї роботи і нормального відпочинку. В цьому, безперечно, заслуга директора радгоспу В. А. Кучера, який регулярно бував і в гуртожитках, і на робочих місцях, в усе вникав, в усьому допомагав, вирішуючи питання швидко і діловито.

В загоні створили 9 бригад, які надійшли в розпорядження бригадирів-садівників, серед яких особливе слово хочеться сказати про В. С. Зябченкова і С. М. Грицкову. Жодної хвилини простою! Праця організована так, що сприяє швидкому збиранню і упаковуванню. Чітко діяли в саду трактористи О. Буга і А. Дзюбенко, а на перевалці В. Будзя та М. Лученко. Особливо подобалась робота Володимира Будзі, колишнього воїна-афганця, який уміє робити своє діло з особливим блиском і навіть шиком. Це запалювало, це позначалось на загальному результаті.

А норми були нелегкі. В перші дні не кожному вдавалося нарвати два контейнери яблук. Але потім з такими учителями прийшов і досвід. Постійно виконували й перевиконували план Гена Ліщинський, Олег Юрченко, Володимир Молярчук, Володимир Коломієць, Іра Міщук, Наталя Бондаренко, Віка Остапенко. Приємно було розписуватись у відомості за 140—120 карбованців грішми та ще за 20 процентів заробітку фруктами.

Бригади Зябченкова і Грицкової зібрали за вересень понад 400 тонн яблук.

Певна річ, наслідок був би значно слабшим, аби не копітка праця викладачів Н. Дворникова, М. Орленко, Н. Мельник, котрі постійно були поряд, підтримуючи словом і ділом.

Вечорами в гуртожитку грала музика, дзвеніли пісні, невтомно функціонувала дискотека. У вихідні їздили до батьків, вирушали на круті схили Дністра, розводили багаття. Отже, хоча й за стінами вузу, місяць минув напрочуд змістовно. В студентських гуртожитках про нього ще довго буде нагадувати тонкий аромат достиглих осінніх яблук.

П. УШАКОВ,
кандидат історичних наук

ПОПРАВКА:

В номері газети за 5 жовтня (стаття «Вересень — у робочій спецівці») вкралася помилка. В абзаці: «Майже аналогічна ситуація була і в Немерцях Мурованого - Куриловецького району, де працював сільгоспзагін факультету обчислювальної техніки» — слід читати **«факультету автоматики й мікроелектроніки»**.

СЬОГОДНІ — В КПРС

ОЧІКУЮЧИ РЕФОРМ І КОМАНД

В нашій партійній організації триває звітно-виборна кампанія. Проведено збори більше, ніж у половині партгруп, а 4 жовтня відбулися вони і в двох цехових організаціях — адміністративно-керівного персоналу та на факультеті суспільних і гуманітарних наук. Секретарями обрано В. Я. Суміна (працівника учбового відділу) і Л. М. Ігнатова (доцента кафедри політекономії).

З великим занепокоєнням йшла мова про стан справ у нашій парторганізації і партії загалом, було багато пропозицій щодо подолання кризи, подальшої активізації діяльності. Висловлено багато зауважень на адресу парткому, міськкому та обкому партії.

В багатьох виступах домінує стереотип чекання реформ і команд згори, не кожен усвідомлює, що на сьогоднішньому етапі перебудови партії все залежить від його особистої позиції.

Непокоїть стан справ у цехових парторганізаціях ФОТ, РТФ і ФАМУ, де секретарями Ю. С. Ільницький, О. М. Мацюк, О. С. Гіренко. Тут ще й досі не проведені збори в переважній більшості партгруп, не визначені строки проведення зборів у цехових організаціях, не приділяється належного контролю сплати внесків.

Тим часом, наприкінці місяця вже й інститутські партзбори. Чи розв'яжуть вони всі назрілі проблеми?

Все залежатиме від того, з чим і як підійде до зборів кожен член КПРС, від його розуміння ситуації, що склалась, від пошуку шляхів і методів виходу з кризи.

В процесі звітно-виборної кампанії розглянуто заяви щодо виходу з лав КПРС. На АКП залишили партію 7 чоловік, на ФСГН — двоє. У члени КПРС рішенням зборів АКП прийнято В. Л. Попова, співробітника планово-фінансового відділу.

О. МЕДВЕДСЬКИЙ.
заступник секретаря парткому.

Прилад — мільйонер

Прилад, що на знімку, перед його автором доцентом кафедри ЕППМ і СГ Віталієм Івановичем Кузьміновим, називається складно і мудро — стенд зняття кругової діаграми навантаження і побудови її електричних характеристик. Крім складності і мудрості назви, в стенду є ще одна, либонь, найголовніша заслуга — він працює на ту наукову проблему якості енергії, яка на одному з заводів республіки вже дає мільйон карбованців річного економічного ефекту.

Прилад цей невдовзі буде відправлено до Москви на Виставку досягнень народного господарства Союзу РСР. Побажаємо ж Віталію Івановичу, щоб доскіпливі експерти оцінили його працю найвищим балом і щоб це чадихнуло на нові пошуки, адже у нього вчаться. В. І. Кузьмінов — педагог з двадцятирічним стажем, ветеран праці, веде кілька лекційних курсів, в тому числі й «Основи технічної творчості». Вчений має спеціальний гурток талановитої студентської молоді, з якого, слід сподіватися, виростуть послідовники — такі ж діяльні і невтомні, як і їхній учитель.

Фото **Р. Кутькова.**

ВЕРСІЯ

БОРМАН — АГЕНТ КДБ?

Останнім часом поширюється версія, що колишній найближчий поплічник Гітлера, його заступник по фашистській партії Мартін Борман, був агентом КДБ. Наскільки реальні ці чутки можуть дати спогади кадрового німецького офіцера , представника Генштабу сухопутних сил нацистської Німеччини, а потім — організатора і керівника (до 1968 р.) розвідувальної служби ФРН Рейнхарда Гелена, автора книги під назвою «Служба».

ОДНОГО разу після тривалої розмови ми з Канарісом дійшли до висновку, що Радянський Союз має добре інформоване джерело відомостей безпосередньо в колах вищого німецького керівництва. Неодноразово і незалежно один від другого ми виявляли, що в найкоротший строк противник дізнавався у всіх деталях про розмови, що відбувалися у правлячих колах Німеччини і намічених там діях.

Тут хочу покінчити з замовчуванням одної таємниці, в ретельному збереженні якої зацікавлена радянська сторона і яка є ключем до одної з найзагадковіших справ нашого століття. Мова йде про фатальну роль, яку в останні роки війни і невдовзі після неї відігравав найближчий довірений Гітлера— Мартін Борман.

Вже перед початком війни Борман працював на Радянський Союз в ролі інформатора і консультанта. Незалежно один від одного ми встановили той факт, що тільки Борман користувався ніким не контрольованою радіостанцією. Ми обидва розуміли також, що цілеспрямоване стеження найвпливовішим після Гітлера членом нацистської ієрархії в той момент цілком виключалось. Будь-яка необережність означала б кінець розслідуванню і наш власний кінець. Канаріс виклав мені свої підозри і припущення і зробив висновки щодо мотивів зрадницької діяльності Бормана. Можливість шантажу Канаріс не виключав, однак найбільш ймовірним вважав те, що до цього Бормана спонукали безмежне честолюбство і комплекси, а в остаточному розрахунку намір рейхсляйтера одного щасливого дня замінити Гітлера. Спритність, з якою Борману вдавалося підривати довір'я Гітлера до своїх суперників — Герінга і Геббельса, була нам відома. Мої власні висновки підтвердилися після 1946 року, коли я отримав можливість розслідувати таємничі обставини втечі Бормана з бункеру Гітлера в Берліні і його зникнення. Неодноразові твердження, що з'являлися в міжнародній пресі, що начебто Борман живе в непрохідних джунглях між Парагваєм і Аргентіною під охороною до зубів озброєних охоронців, позбавлені усяких підстав.

У 50-х роках з двох інформацій, одержаних з надійних джерел, я впевнився в тому, що Мартін Борман жив в умовах найсуворішої таємниці в Радянському Союзі.

Під час захоплення Берліна колишній рейхсляйтер перейшов на бік радянських військ, а згодом помер в Росії...»

„ВІЛЬНІ СТУДЕНТИ" НЕ ВИЗНАЧИЛИСЬ

Група активістів студентської профспілки і комсомольського комітету інституту в складі В. Боднаря, О. Янченка, М. Семенюка і Н. Абдулаєва з 29 вересня по 5 жовтня нинішнього року перебувала з візитом в Свєнтокшицькій політехнічній академії міста Кельце в Польщі. Мета візиту — поновлення дружніх стосунків, котрі помітно підупали у зв'язку зі зміною політичного клімату в обох країнах. Спілка студентів Польщі, зокрема, що була осердям цих стосунків, опинилася в числі тих багатьох громадських формувань, що раптово здрібніли і втратили колишню вагу.

Тепер найавторитетнішою студентською організацією країни є Спілка вільних студентів, котра діє з позицій «Солідарності». З лідером цієї Спілки в Свєнтокшицькій політехнії Анджеєм Секулою встановлено товариський контакт. Відбулася також зустріч з ректором Збігневим Ковалем.

Питання про обмін студентськими будівельними загонами, що був традиційним і щолітнім, не розв'язане. Досягнуто принципової домовленості про безвалютний обмін туристичними групами, яка, правда, буде істотно підкорегована тоді, коли вступить у дію ринкова економіка.

В. БОДНАР, голова профкому студентів.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

Кажуть люди, кажуть...

28 вересня 1990 року в газеті «За інженерні кадри» Ю. Князєв справедливо обурювався тим, що немає в нашому інституті сили, яка б змусила наших відповідальних осіб забезпечити нормальну роботу ліфтів у головному корпусі. Деякі працівники бібліотеки вже кілька разів бували на лікарняних , ходили до проректора по госпроботі, оббивали пороги головспеців, звернулися навіть до комітету народного контролю...

Нема сумніву, народні контролери поцікавляться, хто і скільки одержує за ці неподобства і попросить адміністрацію найвищого рівня навести нарешті належний порядок. Вважаю, що знайдеться і найголовніший відповідальник...

А поки-що хочу додати, що з року в рік наш інститут у вечірні години не освітлюється. Добре, що зараз нема дощу і снігу, але ж скоро все це буде. То за чий рахунок будемо платити потерпілим?

Між тим, кожного року головний енергетик, тов. Нікітін, справно отримуючи заробітну плату, вперто нічого не робить, щоб і освітлення було справним. Кажуть люди, що чоловік вважається головним енергетиком за те, що робить темряву. Доки ж так триватиме?

Може, до тих пір, поки він буде головним?

В. ДЕМЕШКО, зав. відділом комітету народного контролю.

НА САТИРИЧНІЙ ХВИЛІ

Нестандартний Лука

— РІШЕННЯ партії — закон! — любив виголошувати на зборах і пленумах номенклатурний Лука Овдійович Кащук. І партія за це любила його, посилала на найвідповідальніші ділянки.

І не тільки за послух. В ньому щось було неординарне, нестандартне. Інші партфункціонери, обійнявши якийсь пост, неухильно вели генеральну лінію, не збочуючи ні ліворуч, ні праворуч. Він же, якщо ця лінія хоч трохи вертала ліворуч, сам лівішав від голови до ніг, навіть перетравлював їжу тільки лівою частиною рота, і, навпаки, робив різкий розворот на 180 градусів, якщо лінія брала трішки праворуч.

Така заповзятливість імпонувала високим особам.

— Цей не проспить, завжди вирветься вперед, — говорив про нього перший секретар обкому.

Справді, коли генеральна партійна лінія вивела країну на рейки укрупнення, концентрації і спеціалізації, то першим відгукнувся саме він — районний секретар Лука Кащук, котрий вирішив об'єднати усі тридцять існуючих колгоспи у три великих господарства «Гігант-1», «Гігант-2», і «Гігант-3».

Не біда, що від головних садиб до окремих сіл відстань іноді сягала двох десятків кілометрів і тамтешніми бригадами керували за допомогою радіозв'язку. Бо, щоб дістатись особисто, треба було спочатку їхати в сусідній район на залізничну станцію, звідти поїздом до наступної станції і лиш тоді, пересівши на рейсовий автобус, добиратися до потрібної бригади або ж навпаки.

Звісно, були незручності. Зате які масштаби! Які ниви безкраї.

Але треба було такому статися — усі три «Гіганти» виявилися колосами на глиняних ногах, через рік завалилися в прямому і переносному значенні. Безкраї ниви, які за день не можна було ні обійти, ні об'їхати, запустіли і видали по три засушених колоски на квадратний метр, а продуктивна худоба — бички, телята, корови, як не ревіла від голодухи, не була почута в «столиці» і мусіла сама шукати собі прокорм, перетворившись в зграї здичавілої ВРХ, яка нагоняла жах на довколишнє середовище.

Тож м'ясо втекло, зерно горобці склювали, а молоко кицька вилизала ще тоді, коли корови свійськими були і юрмились в корівнику.

Довелося на черговому партпленумі вказати Кащуку на певний перегин і зробити оргвисновок — його перевели в сусідній район на секретаря по пропаганді.

— Нічого, — поплескав його по плечу Перший. — На помилках вчимося. Ти ще випливеш на широку воду...

Справді, про Кащука незабаром знову заговорили. Партія зробила акцент на поглиблене вивчення марксистсько-ленінської теорії — і забутий було Лука почав енергійно втілювати партійну лінію в життя: організував обов'язкові народні школи по емпіріокритицизму, перевірив усі підприємства, колгоспи, організації на предмет наявності на стінах портретів класиків марксистської філософії, навіть парк культури і відпочинку перейменував у Марксове поле.

Дуже дісталося тим керівникам, службовцям, на столах яких замість класиків під склом лежали фотознімки красунь-акторок чи інших там жіночок. А ще згодом його розум осяйнула нова ідея — розвішати портрети Маркса, Енгельса і Леніна в церквах, костьолах, синагогах, щоб їм, а не Ісусу молились люди — віруючі і невіруючі.

Першими організованим порядком привели туди учнів шкіл і профтехучилищ, які клали поклони святим комуністичним ідолам і вимолювали: «Боги наші милосердні, зробіть аби швидше комунізм явився, аміньі».

Скоро в районі все населення стало віруючим: вдень люди молились, увечорі гризли емпіріокритицизм, так що і працювати було нікому.

Тож знову довелось робити оргвисновки, причому серйозні — Луку перевели на роботу в село, дали радгосп.

І знову сам Перший його заспокоював:

— Досвіду, ініціативи тобі не позичати. Ти себе покажи на селі!

Треба віддати належне нестандартному Луці, він не впав у відчай після чергової невдачі, а уважно стежив за подіями в країні, партії, і коли на горизонті заманячили контури перебудови, негайно сам почав линяти. Проаналізував, куди повіяв вітер, і став неформалом, організував навіть нову партію — радикал-націонал-селянську.

— Тож от, — виголосив він промову на першому віче. — Відтепер у нас буде демократія, гласність і самостійність. Створимо свій парламент, оберемо президента, приймемо декларацію про суверенітет села, як це робиться в усій країні — що не губернія — то суверенна держава.

— А навіщо він нам той авторитет, потрібен.? Його у нас доволі і так, — висловилась якась свинарка.

— Не авторитет, а суверенітет, — поправив Лука. — Матимемо свій державний, цебто сільський прапор — синьо - зелено - коричневий, свої гроші, позначимо кордони, щоб чужі не заходили, і житимемо демократично, тихо і суверенно, як ховрахи у норах.

— Як же тоді буде з самогоном? — запитала та ж свинарка, — ні купити, ні продати на сторону...

Це багатьох схвилювало, але Лука Овдійович пообіцяв побудувати свій «національний» спиртзавод і учасники віче заспокоїлись, перейшовши безпосередньо до виборів парламенту і президента та вироблення декларації про суверенітет.

Дорогі читачі! Не буду далі випробовувати ваше терпіння розповіддями про шалену діяльність нестандартного Луки. Може те селс і справді вже стало суверенним, незалежним і люди вже сплять там на голих нарах та ходять в чім матінка народила, бо порвали усякі зв'язки з «іновірцями», а може створили свою армію, щоб з боєм добувати собі штани і спідниці...

Боюся, що усі ми прийдемо до такого стану, якщо і далі терпітимемо отаких кащуків та йому подібних. Конче треба усіх їх скликати, припустімо, на тому ж, Марксовому чи Петлюрівському, Лігачовському чи ще якомусь полі і скомандувати: «Струнко, головотяпи, Кроком руш до музею тупості і глупоти! Безповоротної»

І тільки тоді, коли вони займуть там належне місце, як експонати, а лідерами стануть люди розумні, ми зможемо здолати всі наші кризи, зрушити вперед Перебудову і стати в ряду цивілізованих країн.

І. НОВІНСЬКИЙ,

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня Зам. 5058.
управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.
політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 33 (405) | П'ятниця, 19 жовтня року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Сто карбованців за кращу назву газети!

З 25 жовтня після розширеного засідання вченої ради інституту газета «За інженерні кадри» має набути нового статусу — вона не буде органом парткому, ректорату, профспілкових та комсомольського комітетів, а стане просто щотижневою газетою колективу ВПІ з підпорядкуванням великій раді інституту і звітністю перед нею. Редактора газети, природньо, теж затверджуватиме вчена рада.

При обговоренні цього питання на ректораті 12 жовтня висловлено побажання змінити також назву газети на милозвучнішу, бажано з одним словом у титулі. Ректор Б. І. Мокін виділив сто карбованців на премію того, чия пропозиція буде прийнята. Таким чином, оголошується конкурс. Кожен, хто хоче взяти в ньому участь, свої пропозиції з означенням місця роботи чи навчання, прізвища, імені й по-батькові може приносити чи надсилати до редакції газети, яка поки-що називається «За інженерні кадри», в кімнату 0220 або дзвонити по телефону 4-74-17 чи 2-68.

В РЕКТОРАТІ

На ректораті 12 жовтня Б. І. Мокін говорив про подальше впровадження української мови в інститутське життя. Настала пора переводити на українську спілкування деканатів з усіма підлеглими й залежними від них службами. В грудні тим деканам, які зволікатимуть цей процес, на тридцять відсотків зменшиться оплата по надбавці. Повністю на рідну мову викладання інститут має перейти в 1994 році і здійснювати цю програму треба методом послідовних наближень.

Ректор виступив з пропозицією внести на розгляд розширеної вченої ради 25 жовтня зміни до Статуту по переходу інституту на бакалаврсько - магістерську форму навчання. Пропонується також студентів, відчислених свого часу за неуспішність, знову приймати назад тільки на платну форму навчання — 60 карбованців у місяць за стаціонар, 45 — на вечірньому і 30 — на заочному. Студентам з платною формою навчання пропонується дозволяти перездачу екзаменів тільки за додаткову оплату.

На пропозицію Б. І. Мокіна ректорат прийняв рішення завезти безкоштовно по два ящики яблук нового врожаю тим ветеранам праці, які нині не працюють в інституті і не мають великого достатку.

ВІДЛУННЯ ТРЕТЬОГО СЕМЕСТРУ

Студентський будівельний загін «Авангард» з МБФ — один з кращих в інституті. У селі Іванівка Вінницького району він успішно споруджував колгоспний цегельний завод.

На знімку: боєць загону **Віктор Паращенко.**
Фото **С. Лісового.**

АНАТОМІЯ ПРОБЛЕМИ

СТУДЕНТСЬКЕ САМОУПРАВЛІННЯ

Отже, студент — не дитина і поводитися з ним, як з дитиною — елементарний гріх. Істина це прописна, знають її, без сумніву, всі, одначе, продовжують ставитись до вісімнадцяти двадцятилітніх так, наче їх постійно треба водити за руку.

Тим часом, основною підвалиною перебудови вищої освіти є обов'язкова самостійність кожного, його власні думки і громадянські позиції. То ж не дивно, що в червні 1987 року Мінвуз СРСР, ЦК ВЛКСМ і ВЦРПС прийняли постанову «Про першочергові заходи по розширенню участі студентів в управлінні вузами».

Відтоді минуло вже багатенько часу, а позаяк постанови пишуться і приймаються для того, щоб їх виконували, то вельми цікаво, як діла з цією справою в нашому інституті, чи прижилась вона, чи дала реальні плоди і результати, чи, може, активність, котра впроваджується за наказом, так і залишається активністю паперовою?

В нашому інституті впроваджувались такі елементи самоуправління: не менше четвертої частини складу вчених рад вузу і факультету становлять студенти; не менше третини — увійшли в розширені ради при виборі ректора і деканів; на факультетах впроваджено анонімне анкетування професійних і особистих якостей викладачів; групи самі обирають старост, подають у ректорат мотивовані міркування з питань покарання чи відчислення їхніх товаришів за вчинки, не зв'язані з успішністю, при видачі характеристик і рекомендацій для навчання в аспірантурі; працюють учбово-виховні і стипендіальні комісії, студради в гуртожитках і т. д. і т. п. Іншими словами, вже виробилась певна структура самоуправління, але на скільки ж вона ефективна?

Ось на це питання і мало відповісти спеціальне соціологічне дослідження, яким охопили 655 студентів других - третіх курсів навчання, що становить 40 процентів їхнього складу.

Загалом аналіз громадської думки з цієї проблеми досить-таки невтішний. 75 відсотків опитаних заявили, що відколи навчаються, питань самоуправління не обговорювали, а більше 75 процентів не бачили цього управління на своїх факультетах або й не знають, що це за штука.

Ясна річ, що самоуправлінню сильно бракує гласності, агітації і пропаганди, хоч є у нас своя телестудія, своє радіо, які, на жаль, мертві. Мало працюють в цьому плані комсомол і студентська профспілка, перестали виходити стінні газети, погасли прожектори і блискавки, мало пише про це інститутська багатотиражка.

Здається, найбільшу питому вагу в організації самоуправління повинні б займати студентська профспілка і комсомол, але, саме їм, як не дивно, студенти висловили свій вотум недовір'я

Які ж фактори стримують впровадження самоуправління?

40 процентів респондентів заявляють: «Пасивність і незацікавленість самих студентів».

В чому ж причини пасивності?

На погляд лабораторії соціологічних досліджень, в зайвій централізації, що є путом для розвитку активних начал; в недоліках правового регулювання студентської молоді, в результаті чого багато питань вирішують не самі студенти, а вузьке коло керівних осіб або й одна людина; слабкими зв'язками інститутських органів управління з студентами; недостатньою гласністю, формалізмом.

Чим, скажімо, студент доби перебудови відрізняється від студента застійного часу?

Відповідають так: «Він став сміливішим у розмовах, але його як не слухав ніхто, так і не слухає й досі».

Мало хто зі студентів знає власні права і права своїх органів самоуправління, нарікають також на відсутність реальних прав, опір адміністрації, власну некомпетентність при розв'язанні багатьох практичних завдань життєдіяльності факультетів.

Найбільшого студентське самоуправління могло б досягти в організації учбового процесу, хорошою школою могли б стати і гуртожитки, якби їхні мешканці по-справжньому стали тут повними господарями. Половина респондентів, принаймні, переконана в цьому.

В заключній частині анкети ми запитали студентів, чи вірять вони в те, що самоуправління буде сприяти піднесенню активності життєвої позиції молодих?

«Цілком упевнені» — такою була відповідь тридцяти семи процентів опитаних; «Важко сказати», — відповів 41 процент, «Не зовсім упевнений в цьому», — сумнівається решта 22 відсотки студентів.

М. СИНЕЛЬНИК,
Ж. ХЛИСТОВА,
працівники лабораторії соціологічних досліджень.

ІДЕЇ І ПОШУКИ

Вчені за технопарк

Нарешті зроблено прорив у нашій товстій застійній оболонці і ми виходимо на шлях пошуків ефективних, різноманітних форм науково-технічного прогресу.

Досвід передових країн, з якими все активніше і глибше знайомимося, переконує, що наше виробництво зможе одержати відчутний стимул для розвитку, якщо зуміємо об'єднати в одну систему, один комплекс і науково-технічні, і впроваджувальні організації. Маються на увазі, так звані, технологічні утворення (технополіси і технопарки), коли поряд, на одній території, групуються наукові заклади і дослідно-виробничі підприємства різного профілю. Мало того, на цій території повинна діяти добре налагоджена соціальна сфера, зосереджено все, що необхідно людині для праці, відпочинку, задоволення культурних і побутових потреб.

Тоді максимально поліпшуються можливості для контактів між людьми, утворюються найкращі умови для реалізації намічених наукових і виробничих програм. В ідеалі технологічне об'єднання типу парк для середнього міста — це технічний вуз, оточений невеликими підприємствами впроваджувального характеру, котрі й повинні реалізувати ідеї вчених, плюс розвинута соціальна сфера — неодмінний супутник в будь-якій діяльності людини. Крім того, технополіс чи технопарк передбачають неодмінні контакти з зарубіжними спеціалістами.

Сприятливі умови для створення технопарку має наш обласний центр. Це дозволяють зробити, насамперед, природні умови, значний науково - технічний потенціал, достаток робочої сили. Вимальовується і профіль виробництва — наукомісткий. У місті, причому переважно в одному районі — на Вишеньці, засереджено кілька підприємств приладобудування. Це — об'єднання «Термінал», ВЗРТА, «Модуль» та інші. Є і великий технічний вуз — наш політехнічний інститут. Отже, вже нині існують головні, так би мовити, складові для створення технопарку. Не вистачає тільки в достатній мірі налагодженої соціальної сфери.

Мені довелося побувати у місті Томську, де вже діє технологічний парк. Він об'єднує інтереси вузів, НДІ області і являє собою регіональну форму з нових технологій, комерції і міжнародних зв'язків. Основне призначення — прискорити процес нововведень в народному господарстві. Його головні напрямки: інформаційно - рекламна діяльність, підготовка і перепідготовка кадрів, виробничо-дослідна і зовнішньо-політична діяльність.

Що треба нам, аби на Вишеньці заснувати технопарк? Насамперед, посилити дослідне виробництво, створити і розвинути службу маркетингу. Потрібні також виставка - ярмарок промислової продукції, готель, офіси, заклади громадського харчування. побуту тощо.

Усе це по плечу нашому місту.

Який же конкретний ефект дасть Вінниці технопарк? По-перше — екологічний. З'явиться більше наукомістких, ресурсозберігаючих виробництв — поменшає димарів, шкідливих відходів, збільшиться кількість робочих місць.

Дальшого розвитку набере система науково - технічних, культурних і гуманітарних закладів, створюватимуться кращі можливості для використання, так званої, сірої речовини (мозку).

Виходячи з сказаного, вчені нашого інституту дійшли до висновку, що Вінниця має стати технопарком. Їх силами розроблені перші начерки такого об'єднання, а також звернення до депутатів обласної Ради, громадськості міста Вінниці, яке друкується нижче.

С. ТКАЧЕНКО,
проректор з наукової роботи, доктор технічних наук, професор.

Дорогі товариші!

Ми, ініціативна група наукових співробітників Вінницького політехнічного інституту, **проаналізувавши** стан політичної і економічної ситуації в країні, республіці, області, щиро **бажаючи** взяти активну участь в оздоровленні економіки області, **вважаючи** необхідним поліпшувати соціальний і культурний рівень життя, **усвідомлюючи**, що подальший розвиток міста Вінниці можливий тільки в напрямку виробництва наукомісткої, ресурсозберігаючої, передової в країні і в світі продукції, **беручи** до уваги, що умови життя у Вінниці створилися відносно комфортні, екологічно чисті, **враховуючи** світовий досвід розвитку науки і техніки і ясно **розуміючи**, що в умовах ринку необхідно розраховувати на свої здібності і можливості, і на республіканському та союзному ринку нашому регіону необхідно діяти єдиним комплексом, **заявляємо** про свою готовність докласти всі сили і знання для формування у Вінниці **ТЕХНОПАРКУ.**

Звертаємося до вас за всебічною підтримкою в організаційній і економічній сферах, у виділенні зручної адміністративної будівлі з постійно-діючим виставочним залом.

Висловлюємо намір негайно підготувати і провести загальноміську конференцію наукової, виробничої і культурної громадськості з метою розробки програми найближчих і перспективних завдань.

Звернення підписали провідні науковці інституту.

Девять днів у Канаді

День перший.

ПОЧНУ зі спростування чутки, яка розповсюджена серед студентів та викладачів інституту, і суть якої полягає в тому, що в московський аеропорт «Шереметьево-2» сьогодні дістатись можливо, лиш ризикуючи життям, і тільки на таксі, заплативши 150 карбованців. Насправді, це зовсім не так. О дев'ятій годині ранку в неділю, 23 вересня, до готелю «Університетський», де я мешкав, під'їхало, замовлене напередодні, таксі і за 40 хвилин доставило мене в аеропорт. Заплатив по тарифу — 12 карбованців. А о 13-й 40, теж за графіком, літаком «Аерофлоту» ІЛ-62 я вилетів до Монреалю. Хочу додати, що, крім таксі, в «Шереметьево-2» можна доїхати, затративши не більше години, автобусами: від станції метро і «Річковий вокзал», «Планерна» та автобусом-експресом від центрального аеровокзалу.

Політ, під час якого двічі годували, причому так, що нормальній людині з'їсти все було не під силу, тривав 9 годин 10 хвилин без проміжних посадок, і, оскільки різниця в часі складає 8 годин, то о 14.50 за місцевим часом того ж таки дня я ступив на канадську землю, в Монреальському аеропорту «Міратель».

І ось тут на мене чекала перша несподіванка — виявилось, що продовжувати політ далі до Торонто, столиці провинції Онтаріо, мені треба з іншого аеропорту, який розташований за 70 км від «Мірателя». А для того, щоб туди дістатися, необхідно було мати канадські долари, чи іншу валюту. А їх у мене не було, оскільки жодного карбованця мені не поміняли, незважаючи навіть на те, що я їхав на запрошення президента університету у Ватерлоо, міста, розташованого в 100 кілометрах від Торонто. І тільки завдяки професорові університету в Ватерлоо Івзнові Вінницькому, з ініціативи якого президент університету Дуглас Райт запросив мене ознайомитись з постановкою вищої освіти в Канаді, я зміг подолати труднощі з переїздами. Мене зустрів в Монреалі і посадив у літак до Торонто канадець українського походження Богдан Маців, а звідти вже сам професор Іван Вінницький привіз до себе додому в Ватерлоо. До речі, того вечора він сам прилетів аж з Японії, де брав участь в роботі наукового симпозіуму.

Слід зазначити, що, як при вильоті із Монреалю, так і при посадці в аеропорту Торонто, на мене чекали ще й інші сюрпризи, запрограмовані «Аерофлотом». Приміром, в Монреалі мого прізвища не виявилось в списках пасажирів літака, на який мені в Москві продав квитка «Аерофлот». Тому канадці відправили мене в Торонто іншим рейсом, отже, потрапив туди в інший час, і Михайло та Оксана Вінницькі — діти професора, котрі приїхали зустріти мене, зуміли зробитти це лише через півтори години після прильоту.

Якщо до цього додати, що і в Монреалі Богдан Маців зустрів мене не відразу, а також те, що я зовсім не володію англійською мовою, то говорити про гарний настрій не доводиться. І тільки тепла зустріч родиною Вінницьких розвіяла кепські почування.

Закінчити розповідь про перший день перебування в Канаді я хочу коротким описом домівки професора Івана Вінницького, в якій я провів першу ніч, а потім ще три із дев'яти, і яку, як я переконався, можна вважати типовою для канадської сім'ї, де є 2—3 дітей.

Насамперед слід відзначити, що типова канадська сім'ї живе в окремому будинку, який має два або три поверхи. Правда, один поверх може бути фактично нульовим, оскільки майже весь він знаходиться під землею. В будинку професора Івана Вінницького на цьому поверсі розмістилася велика бібліотека. Тут — стелажі з книжками та журналами, письмові столи професора та його дружини — магістра Іроїди Вінницької, персональний комп'ютер із солідною пам'яттю. На цьому ж поверсі є також кімната регулювання температури в будинку, де змонтована система автоматичного керування потоками гарячого чи холодного повітря, що надходить в усі кімнати за допомогою безшумного компресора. Включається він за командою датчика температури.

Гарячим повітря стає, проходя через електричні нагрівачі, які також включаються в роботу автоматично при зниженні температури нижче заданого рівня.

Звичних для нас батарей парового опалення в канадських будинках немає. Є щілини невеликі вздовж стін, з яких знизу вгору і надходить гаряче чи холодне повітря, залежно від пори року.

На першому поверсі (справжньому) розміщена вітальня, велика зала, спальня, дві кімнати для дітей, кухня, великий блок гігієни та санітарії. Всі стіни в кімнатах та коридорах обшиті деревом — в жодному будинку Канади я не бачив звичної для нас шпалери, накату, або побілених стін чи стель — тільки пофарбоване дерево. Тому в них зовсім відсутня радіація. На стінах висять тільки картини. Килими використовуються лише на підлозі. Бокова стіна зали, що виходить у двір, скляна. Двір відгороджено від вулиці гаражем на дві автомашини. На моє запитання: «Навіщо вам дві машини?» — професор відповів: «Коли я на одній поїхав, то дружині, що ж, пішки йти?».

Взагалі, в Канаді кожна доросла жінка має автомобіль, і за кермом бачив жінок не менше, ніж чоловіків. Не бачив я також будинків, біля яких чи в гаражах стояли б у вечірню пору менше, ніж два автомобілі. До речі, на ніч в Ватерлоо гаражів не зачиняють на замок, як і автомобілів, залишених на стоянках.

Щоб не повертатись більше до «автомобільної теми», на завершення першого репортажу, скажу додатково, що в Канаді велике розмаїття марок автомашин, оскільки в цій країні є дочірні фірми усіх відомих автомобільних концернів Америки та Японії, а також магазини по їх продажу.

(Далі буде).

СМЕРТЬ ДЕРЕВА

З вікон своєї хати наш фотокореспондент Степан Лісовин робив сотні знімків цієї берези. Вона йому подобалась тим, що була найвищою серед усіх навколишніх дерев, давала широку, розлогу тінь, коли дуже пекло сонце, і горіла білим свічадом тоді, коли заступала похмура, сльотава осінь чи збиралися хмари і надворі робилось темно.

Іншими словами, око фотографа любило спочити на березі і він зняв про неї справжню фотопоему.

Того дня, коли сталась трагедія, Степан Степанович глянув за звичкою у вікно і побачив, що біля дерева стоїть машина з колискою підйомника і в ній чоловік, озброєний механічною пилкою. (Намір його не викликав сумніву. Іншого можна було б зупинити навіть жартівливими словами: «Ой, не ріж косу, бо хорошая, не губи красу — дуже прошу я». Когось іншого, але не цього. Цього Степан Степанович знав добре і просити його не було сенсу — все одно не послухається. Він, можливо, й вирішив зрізати березу саме тому, що подобалась багатьом.

Нема тепер білого дерева перед вікном Степана Лісового. Зосталась тільки фотопоема про його вроду. Втіха, звичайно, невелика, але все одно це водорозділ між добром і злом, світлом і тінню.

В. ІВЧУК.

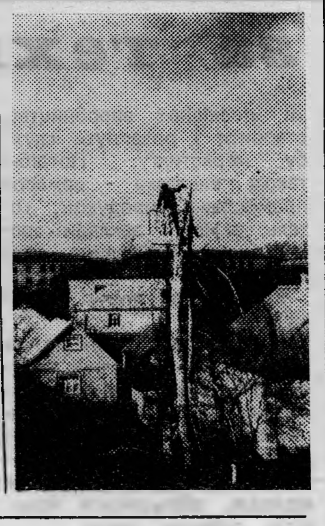

СЬОГОДНІ — В КПРС

ЛІКВІДАЦІЯ...

Ці партійні «офіси» схожі один на одного, як близнята. Кращі будматеріали — мармур, граніт, фарфор йшли на зведення приміщень обкомів, міськкомів, райкомів правлячої партії. Порівняйте, приміром, будинок Ленінського райкому партії, що на проспекті Космонавтів, з приміщенням дитячої поліклініки, що поряд на вулиці Артоболевського. Райком, наче білий корабель, що пливе посеред моря квітів. Троє високих дубових дверей, оббитих міддю, широкі гранітні сходи, величні портали, світлі холи, покликані нагадувати відвідувачу, куди він прийшов. А на дитячу поліклініку соромно й дивитись. Навіть стіни будівельники не спромоглись побілити — одні брудні плями на голій цегляній кладці.

Так було: партії — все найкраще! Тож, дивно побачити замість престижних чорних «Волг» біля парадного під'їзду до непристойності прості грузовики, на які зносять різне майно. Рішенням пленуму міськкому партії районний комітет ліквідовується. Виносяться надвір масивні сейфи (не одна персональна справа чекала тут непередбаченої участі). А ось волочуть спорожнілу шафу, громіздкого годинника, який ще вчора відліковував тут час, наповнюючи чийсь кабінет мирним туканням маятника. М'які стільці, килими східної роботи пливуть опустілими коридорами до виходу.

Так, де-юре райком партії вже не існує. На фронтоні зникли вивіски. Залишилися тільки райвиконкомівські, комітету народного контролю і райкому комсомолу. Ці організації, наче осиротіли, втратили годувальника.

Втім, не будемо драматизувати становище. Крім де-юре, є ще де-факто. На перших двох поверхах і справді, начебто нікого нема, але поверхом вище життя йде своїм порядком: чути голоси в кабінеті завідуючого загальним відділом М. І. Лісінчука, в кабінетах інших партійних функціонерів, в приймальні першого секретаря. А ось і він сам — М. Ф. Костін твердою ходою прокрокував до свого кабінету, на ходу кинувши секретарці: «Я зайнятий».

Авжеж, для сторонніх відвідувачів він завжди був зайнятий.

А поговорити з першим (він же — голова ліквідкому) конче потрібно. Ну, не з ним, то з іншим відповідальним працівником. Бо читачам газети зовсім не байдуже, що діється в партійній організації, як виконується рішення пленуму, кому перейде приміщення, що має вивільнитися, як будуть трудовлаштовані, райкомівські працівники.

З цими питаннями і прийшов сюди. Та завдання виявилося непростим. Першого відкоша дістав від М. І. Лісінчука, який довго оцінював відвідувача і врешті дав зрозуміти, що від нього марно чекати інформації, порадив звернутися до «самого». Але й Микола Федорович Костін говорити з кореспондентом не захотів.

Ну, що ж, можна зрозуміти цих людей. Мабуть, до смерті набридли їм газетярі. Просто, остогидли своїми інтерв'ю. І вони, і демократи, і неформали, і всі інші, які таки доопились свого — ліквідації цього теплого гнізда, цієї задубілої бюрократичної ланки партійного апарату. З якою б насолодою цей непохитний, як монумент, партійний функціонер підняв телефонну трубку і мовив «кому слід», щоб «зайнялись мною», «що є думка»...

Тепер він тільки роздратовано зміряв мене з ніг до голови і відвернувся, давши зрозуміти, що розмова закінчена.

І все ж, поговорити вдалось, правда, не з керівниками, а рядовими працівниками. Від них дізнався, що ліквідація фактично торкнулася тільки машиністок, секретарок, інших неноменклатурних кадрів, перед якими гостро постала проблема трудовлаштування.

— Нас чекає безробіття, — скрушно каже молода жінка, що розбирає папери в одній з кімнат. — Усюди йде скорочення штатів. Навіть досвідчених друкарок ніде не приймають.

Звісно, «першим особам» думати про це не доводиться — для них зарезервовані «запасні» місця. Приміром, М. Ф. Костін вже пересів на «заброньоване» для нього положенням про сумісництво в Радах крісло «районного президента». В тому ж таки приміщенні...

Своєрідно вирішується питання з передачею приміщення. У молодіжній газеті «Комсомольське плем'я» повідомлялося, що частину будинку займе міська дитяча стоматологічна поліклініка. Та ця інформація не відповідає дійсності. Навіть головний лікар згаданої поліклініки поняття про це не має. Більш компетентними виявилися господарі кімнати № 321, які якраз дружно чаювали там.

— Яка поліклініка! — здивувались вони. — Тут ми працюватимемо...

Це — сусіди з лівого крила будинку, де розміщений райвиконком. Поки вирішується, а, може, й не вирішується доля приміщення, ця організація не дрімає — займає потихеньку вільні кімнати. Якраз прийняли на роботу нового інструктора і поселили в кабінеті № 321, де колеги і справляють новосілля.

* * *

Покидаючи райком, знову звертаю увагу на таблички — однієї нема. Але щось заважає повірити, що в апартаментах цього будинку візьмуть верх демократичні принципи роботи, що його господарі будуть гостинно зустрічати і чемно розмовляти з відвідувачами. І ще закарбувався в пам'яті вираз обличчя колишнього і теперішнього першого в районі — неприв'ітне і зверхнє. Не позаздриш колективу, який очолить цей представник партійно - державної ієрархії.

О. СТОЛЯРОВ.

ПЕРЕБУДОВА І ЛЮДИ

Анатолій Собчак

Ім'я професора Ленінградського університету, народного депутата СРСР, голови Ленради Анатолія Олександровича Собчака, напевне найпопулярніше в місті на Неві. Ще коли місце голови було вакантне і «Ленінградська правда» попросила читачів назвати можливих кандидатів, то з 40 чоловік, котрі подзвонили протягом години, 22 сказали «Собчак». Але, мабуть, не знайдеться в місті жодної людини, яка б йому позаздрила.

Екологічна катастрофа, необгрунтоване будівництво дамби, жахливий стан будинків, вулиць, пам'ятників архітектури... Це тільки частина проблем.

Зростаюча злочинність, наркоманія, проституція, спекуляція, як снігова куля, обрушилась на нову міську раду і його голову. І як удари в спину: страйки транспортників, наслідки антиалкогольної кампанії, тютюновий бум, а також такі непопулярні заходи, як впровадження цілого ряду талонів, не підносять авторитету нової влади і її голови.

Анатолій Собчак закінчив Ленінградський університет. За весь час навчання не мав жодної четвірки, але, не зважаючи на свій червоний диплом, не зміг залишитися в аспірантурі, оскільки не мав ленінградської прописки... Поїхав у Ставропільський край, про що, між іншим, не шкодує. І лише потім обміняв двокімнатну квартиру на кімнату в ленінградській комуналці. Будучи юристом і спеціалістом в галузі житлового права, А. Собчак вважає, що сьогодні вкрай потрібно впровадити нову житлову політику, яка передбачає, що людина повинна бути власником свого житла, що відповідає принципу соціалістичної справедливості. Сьогодні місто отримало статус вільної економічної зони. Це дає можливість підприємствам, розташованим на його території, вийти з підпорядкування міністерств і відомств, діяти в якості самостійних, економічно і юридично незалежних виробників, які можуть співробітничати, створювати спільні і підприємства, а також сприятливі умови для вкладення іноземного капіталу...

— У найкоротші строки нам треба розв'язати два завдання, — говорить А. Собчак. — По-перше, перетворити Ленінград з центру військово - промислового комплексу, яким він є сьогодні, в центр культури, науки і виробництва товарів масового вжитку. Для цього доведеться вирішити долю недобудованих об'єктів: про давати їх тим, хто запропонує найбільш вигідні для міста умови. Вирішити долю тих підприємств, які економічно нерентабельні або становлять екологічну загрозу.

Нинішній склад міської ради, в якому більшість місць належить прихильникам радикально - економічних і політичних реформ, збирається впровадити у життя ідеї багатопартійності, класового співробітництва, пріоритету загальнолюдських цінностей.

(З газети «Советская молодежь». Латвія).

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня Зам. 5154.
управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.
політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 34 (406) | П'ятниця, 26 жовтня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

З ХОРОШОГО КОЛЕКТИВУ...

Навіть в обід їм нема спокою. Бачу — сидять обидві за одним столом, а за сусіднім — клієнт, котрий скінчив їсти. Сидить і нетерпляче жмакає кашкета.

— Дівчата! Я вже готовий.

— Зараз, зараз їдемо.

А кажуть, що працювати завскладом — проста і вручна робота.

— Зручна? — перепитує Ніна Антонівна Вороліс. — Не доведи господи. На центральному складі відділу постачання я уже вісім років і жодного разу не можу нормально піти у відпустку. Цього літа пустили на 10 днів, то десять разів і відкликали. — бензин, труби, фарби. Більше тисячі найменувань різних матеріалів у мене під рукою і всі вони потрібні людям щодня.

— Поміняли б роботу...

— Роботу поміняти легко, а от знайти колектив, щоб тобі з ним було добре — непросто, бо хороших, згуртованих, доброзичливих колективів і на світі небагато. З-за колективу й тримаюсь. Ну, а ще надихає мене приклад Лариси Миколаївни Бардась вона працює по сусідству на складі науково-дослідної частини на рік більше мене, але завше у доброму настрої, завше з сердечним підходом до людей — знайомих і незнайомих, хороших і не дуже.

На фото: вгорі — Н. А. Вороліс, внизу — Л. М. Бардась.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

«ЛІФТИ - ІНВАЛІДИ»

Під таким заголовком в нашій газеті за 28 вересня 1990 року йшла мова про погану роботу ліфтів в головному корпусі. Довгий час вони взагалі не діяли, хоч на обслуговування ліфтового господарства виділяються кошти і в штаті є ліфтери, служба ремонту.

Як повідомив редакцію головний енергетик інституту О. Г. Нікітін, останнім часом справді було багато нарікань на перебої в роботі ліфтів в головному учбовому корпусі. Це зв'язане з тим, що в травні 1990 року звільнився працівник, який їх обслуговував. Знайти іншого ліфтера, який би погодився працювати за вказаним бібліотекою графіком — від 8.30 до 21.30 з одним вихідним днем на тиждень та ще з оплатою в розмірі 80 карбованців на місяць тепер практично неможливо.

Вихід знайдено в тому, щоб передати всі ліфти інституту на повне обслуговування спеціалізованій організації «Вінницяліфт».

За час відсутності ліфтера в головному учбовому корпусі його заробітну плату не одержував ніхто.

У вересні-жовтні 1990 року проведено ремонт всіх машинних приміщень, наладку ліфтів у гуртожитках. Здійснюється

Здійснюються роботи по ремонту зіпсованого (внаслідок неправильного використання) ліфта в головному учбовому корпусі.

СЕРЕД визначних вчених в галузі ливарної справи ім'я доктора технічних наук професора Вінницького політехнічного інституту **Андрія Олександровича ЖУКОВА** відоме далеко за межами нашої країни. Він часто виступає з лекціями на міжнародних конгресах, в зарубіжних вищих технічних учбових закладах.

Ось і недавно Андрій Олександрович побував у Німеччині, де виступив з доповіддями в одному з найбільших в країні Аахенському технічному університеті.

Багато вражень залишилось від поїздки, були приємні зустрічі, знайомства. Але були й... Втім, про це ви дізнаєтесь з інтерв'ю, яке дав газеті професор.

ТАМ, ЗА „БУГРОМ"

АБО НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ ПРОФЕСОРА ЖУКОВА В НІМЕЧЧИНІ

— Шановний Андрію Олександровичу, мабуть, це не перше ваше наукове відрядження за рубіж в нинішньому році?

— Їх було вже чимало. Моїми теоретичними і експериментальними роботами зацікавились ще на 55-му міжнародному конгресі ливарників в 1988 році, і я був запрошений у Польщу. Тепер, в 1990 році, також на безвалютній основі, побував з циклом лекцій в Болгарії, Румунії, і, нарешті, в Німеччині.

— Кажуть, що у вас були складності з виїздом туди?

— На жаль, були. У Києві у Міністерстві закордонних справ сталась затримка з оформленням службового зарубіжного паспорта. Від мене вимагали особистого прибуття у столицю України. Але зробити цього не міг, бо якраз напередодні дуже пошкодив ногу (її загіпсували). Крім того, був украй зайнятий перекладом на німецьку мову частини моїх лекцій, а також оформленням дозволу на вивезення лекцій за кордон. Отож, у Київ поїхав колега І. В. Черниш і привіз отой зарубіжний паспорт лише в суботу 29 вересня.

Мало того, на добу запізнився «Інтурист» з одержанням для мене залізничного квитка на проїзд Москва — Берлін — Ганновер, і мені довелося відмовитись від візиту до Клаустальського технічного університету, де мене чекали до 3-го жовтня (у Ганновер був навіть направлений співробітник для зустрічі на вокзалі).

Одним словом, замість 1-го жовтня мій виїзд відбувся 3 жовтня і зовсім в іншому напрямку — квиток дали на поїзд, що проходив через Вінницю на Прагу.

— А як же з Праги ви потрапили у Німеччину?

— Тут ціла детективна історія. «Інтурист» чомусь виписав мені квиток до Нюрнберга (через Прагу).

Ось так я і поїхав у невідомість з одною милицею і двома рюкзаками. У Празі по телеграмі мене зустрів на пероні мій знайомий Франтішек Штоурач. Виявилось, що за компостування мого квитка на поїзд Прага — Нюрнберг треба доплатити 6 крон. Це зовсім небагато, але в мене не було ні крони, ні марки. Одні «дерев'яні» карбованці, які жодна міняльна контора (а вони є на кожному великому вокзалі) не бере.

Виручив Франтішек своїми кронами. А коли б він не з'явився (захворів, чи перебував у відрядженні, або й взагалі у цьому місті в мене не було знайомого, що тоді?

— Чому ж у Вінниці не обміняли карбованці на валюту?

— Жодного карбованця. Незважаючи на лист ректорату. Відповідь банку була категорична — ні!

Ще в першому становищі я опинився в Нюрнберзі. Не маючи жодної марки, не міг з прибуттям туди навіть надіслати телеграму своїм знайомим у ФРН про термінову фінансову допомогу. На вокзалі якась добра душа направила мене в «Бюнхоф-Міссіон» (спочатку подумав, що це якась напівдипломатична «місія», але, виявилось, що потрапив до місіонерів міської церкви, які мають нічліжку для люмпенів і мандрівних людей. До їх числа потрапив і я — радянський професор, двічі доктор наук). Тим часом, мені дали чисту постіль на ніч, подзвонили моїм друзям в Саарлуї (Саарська область на кордоні з Францією), з якими я не бачився більше 30 років після пам'ятного знайомства на Московському Всесвітньому фестивалі Молоді в 1957 році. Наступного дня телеграф доставив мені гроші, і я добрався до Саарлаї з пересадками у Франкфурті-на-Майні та Саарбрюкені.

Два чудових вихідних провів серед друзів (атеїсти, і католики, борці за мир, «зелені», вони ще до недавна влаштовували навколо американської ядерної бази в Мутлангені живий ланцюг. Тепер їм по 66—72 роки, і вони радіють, що добилися свого, дожили до домовленостей Коля з Горбачовим).

У колі цих друзів я перевірив свою доповідь (вніс граматичні виправлення, дещо переписав). А 8 жовтня в Аахенському технічному університеті, який переважає за розмірами МВТУ імені Баумана, виступив зі своїми лекціями. До речі, тут навчається 40 тисяч студентів. Училище складається з кількох десятків самостійних інститутів (щось на зразок великих факультетів).

Здається, мої лекції пройшли успішно, досягнуто домовленості про науково-технічне співробітництво в 1991 році на валютній основі по темі дисертації старшого викладача нашого інституту, кандидата технічних наук В. П. Половинчука. Директор інституту ливарного виробництва професор Зам, який добре володіє багатьма іноземними мовами, в тому числі і російською, поставив перед Вінницьким політехнічним інститутом поки-що лише одну вимогу: знайти «нішу» в домовленостях, протоколах і відповідних документах Коля — Горбачова, в яку вписалася б запроектована спільна робота, що спростило б її валютне фінансування.

Минув тиждень після мого повернення з Німеччини, а ми, з відомою усім «радянською повороткістю», тільки починаємо ворушити «сірою речовиною»: куди нам звертатися — у Київ, Москву?

Мабуть, звертатися слід усюди і якнайшвидше.

— Ви здійснили велике турне, і все поїздом?

— Так. І переважно вдень. З вікна вагона бачив виняткової краси долини Рейну і Мозеля, мальовничі міста Кобленц, Трір (де народився Карл Маркс), Бонн, і, нарешті, Дюссельдорф — столицю металургів і ливарників Німеччини.

Там, в Дюссельдорфі, я був гостем одночасно Товариства ливарників Німеччини, науково - дослідного інституту ливарної техніки і редакцій журналів «Гіссерай», «Конструірен унд Гіссен», «Гіссерай-форшун».

Відверті дискусії на лекціях, різні думки з ряду питань теорії виявились дуже корисними для всіх. Досягнута попередня домовленість про створення двомовного радянсько - німецького довідника «Чавун».

Гонорар за лекції я залишив у касі інституту в Дюссельдорфі. Не хочу більше бути в ролі люмпен-професора за рубежем. Купив чотири пари шкарпеток і все... Адже мені належить восени 1991 року так чи інакше потрапити в Клаусталь, де на мене дарма чекали. Крім того, одержав запрошення приїхати у Францію, в Технічний Центр ливарної промисловості Парижа.

— Як ми зрозуміли, в Дюссельдорфі ваше лекційне турне завершилося?

— Так. Я повертався в СРСР з пересадкою в Берліні, де знову зіткнувся з труднощами. На вокзалі колишнього східного Берліну мені повідомили, що можуть закомпостувати зворотній квиток до Києва або Бреста тільки на один з радянських поїздів, що виходить через чотири дні. До цього строку всі квитки були розпродані в основному військовослужбовцям, котрі виїжджають з колишньої НДР з сім'ями.

Ніч провів у безуспішному штурмі поїздів, що проходили. Тільки о 5-й годині 40 хвилин ранку співробітниця Райзе-бюро «Юросіті» (щось на зразок нашого Трансагенства) пожаліла мене, обдзвонила своїх подруг і... закомпостувала мій квиток на 10 ранку до Києва. І не взяла ні марки за компостер.

У поїзді ж, як і «належить», аж до Києва були місця в купе, у тому числі і в моєму — від самого Берліна!

Коли в СРСР люди відчайдушно штурмують залізничні каси, а поїзди йдуть напівпорожні, ми до цього звикли, говоримо: діє залізнична мафія... Але коли таке ж повторюється на наших поїздах в центрі Європи, в Берліні, столиці об'єднаної Німеччини, то як це назвати?

— Тим часом, в цілому вашу поїздку слід вважати успішною і корисною?

— Безперечно. Нам слід відмовитися від образу вічного гітлерівського ворога. Обидва наших великих прекрасних народи (я свідомо тут об'єдную український, російський, білоруський та інші народи СРСР в один — я прихильник добровільного союзу, будучи сам на 50 процентів української крові) були жертвами двох жостоких тиранів і душегубів XX століття. Покаяння в Німеччині пройшло (якщо не на 100 процентів, то на 95). Покаяння у нас тільки починається.

Об'єднання зусиль наших народів може і повинно стати плодотворним. У них — багата, воскресла з руїн країна, чудова сучасна промисловість буквально на п'ятачку європейської землі, при мінімумі екологічних бід, з дисциплінованим народом, царство електронно-обчислювальних машин. У нас, — поки-що, — тільки безмежні простори і ресурси, промисловість і сільське господарство, які вимагають модернізації, плюс гостре бажання покінчити з відсталістю, а подекуди і з дикістю. Треба прискорити це об'єднання сил. Для цього, як мінімум, слід навести порядок в нашому домі, щоб підняти нашу «кредитабельність».

На рівні інституту слід це зробити «знизу», уже сьогодні, зараз.

Бі.Мокін
Дев'ять днів у Канаді

(Початок в № 33).

В ПОНЕДІЛОК, з'ївши смачний сніданок, приготовлений пані Іроідою, разом з професором Іваном Вінницьким я поїхав до університету. Для проїзду «тойотою» на стоянку автомобілів викладачів і студентів йому довелося вкинути до автомата дрібну монету — тільки після цього шлагбаум піднявся і ми хвилину чи дві курсували вздовж рядів, шукаючи вільного місця.

По тому, префосер Вінницький повів мене до університету, в якому сам працював на факультеті інженерії в департаменті хімічної технології, та в якому навчався його син Михайлик на факультеті суспільних наук, вивчаючи історію Східної Європи, включаючи й Україну.

Насамперед хочу пояснити, що в Канаді вищу освіту здобувають тільки в університетах — там нема, як у нас, різного роду інститутів, скажімо, інженерно-будівельних, металургійних, гірничих, політехнічних, педагогічних, сільськогосподарських, медичних тощо. Факультети в університетах дуже великі і об'єднують великі групи «одномастних» спеціальностей, наприклад, факультет медичний, факультет сільського господарства, факультет інженерії, факультет суспільних наук, факультет педагогіки і таке інше. Тобто, наші політехнічні інститути там складали б тільки факультети інженерії, а такі, як хіміко-технологічні, інженерно-будівельні та інші вузькоспеціальні, були б частинами факультету інженерії, складаючи якийсь департамент. Наприклад, на факультеті інженерії в університеті Ватерлоо готують бакалаврів та магістрів з хімічної технології, металургії, будівництва, електротехніки, комп'ютерної техніки, радіотехніки, машинобудування, мікроелектроніки — як бачите, цей факультет охоплює більше спеціальностей, ніж наш Вінницький політехнічний інститут. Однак студентів на факультеті інженерії в університеті менше, ніж у нас. Якщо ми маємо 5400 студентів, то вони готують 3500 бакалаврів та магістрів з інженерії, тобто, майже на 2000 менше. А всього в цьому університеті 15 тисяч студентів.

Отже, о десятій ранку разом з професором Вінницьким я увійшов до кабінету президента університету доктора Дугласа Райта. До речі, ніщо так не цінується в Канаді, як час. Якщо вам призначили зустріч, то треба з'явитись без запізнень і використати тільки той термін, який вим визначено, тому що ні хвилини більше з вами розмовляти не будуть, яким би шановним гостем ви не були. І саме тому там ніколи нікому не доводиться чекати — всі приходять згідно попередньої домовленості в точно призначену годину і негайно потрапляють в потрібний кабінет до потрібної людини.

Розмова з доктором Дугласом Райтом згідно домовленості між ним і моїм спонсором Іваном Вінницьким, тривала тридцять хвилин. Ми коротко розповіли один одному про свої учбові заклади, обмінялись сувенірами та обговорили перспективи подальших контактів. Коментатором та перекладачем у нас був професор Вінницький. Із розмови з президентом я зробив не дуже втішний висновок, що він не зацікавлений направляти канадських студентів навчатися в ВПІ на умовах обміну, тому що невисокої думки про якість підготовки фахівців у радянських вузах, навіть провідних, але на загальних умовах він згоден прийняти на навчання до свого університету українських студентів. Про ці умови я можу дізнатись у відповідних деканатах та службах.

Залишив я його кабінет без будь-яких надій на перспективу подальшого співробітництва, але професор Вінницький, зауважив, що не треба брати дуже близько до серця слова президента. По-перше, він не хоче підписувати угоду про співробітництво не тому, що взагалі проти контактів з Україною, а тому, що боїться, аби ми йому не направляли потім, згідно з цією угодою, не дуже розумних дітей великих партійних начальників. По-друге, він хоче, щоб я спочатку добре ознайомився з умовами навчання в університеті, і якщо вони будуть прийнятні, то він не буде створювати перешкод. А головне — що всі питання прийому іноземних студентів на навчання в університеті вирішує, за поданням відповідного департаменту, рада факультету, на чолі якої стоїть декан. Тож головна розмова з приводу навчання посланців України в їхньому університеті буде з деканами факультету інженерії Девідом Бірнсом та факультету підготовки магістрів і докторів Томасом Гарднером.

Але, перш, ніж я потрапив до цих деканів, відбулась розмова з заступником декана факультету інженерії Брісом Гачінсоном. Із цієї розмови я зрозумів таке. Кожен канадець, який хоче мати вищу освіту, повинен щорічно платити за навчання університетові 2200 канадських доларів, кожен іноземець платить 10 тисяч доларів. За перші чотири роки навчання студент вивчає 40 дисциплін (по 5 за семестр). Вивчення кожної закінчується екзаменом. Знання оцінюється за стобальною системою. Наша оцінка «задовільно» відповідає 660 балам. На підготовку до екзамена під час сесії час не надається — п'ять екзаменів здаються підряд за 5 днів. Щоб здати таку сесію, треба опановувати кожен предмет систематично впродовж семестру. Тому канадські студенти, незважаючи на право вільного відвідування лекцій, цим правом не користуються, а ходять на лекції досить дружно, в чому я згодом переконався, заходячи в аудиторію під час проведення занять.

В кінці четвертого курсу студент складає державні іспити й одержує вчений ступінь бакалавра. Приміром, бакалавра електротехніки.

Бакалавр інженерної спеціальності одержує глибоку фундаментальну підготовку з математики, фізики, хімії, нарисної геометрії та машинної графіки, комп'ютерної підготовки. Спеціальності не дробляться, як у нас — скажімо, наші фахівці за спеціальностями «Електричні станції», «Енергетичні системи та мережі», «Електропостачання», «Автоматизація енергосистем» — це все електротехніка і програма підготовки бакалаврів електротехніки одна, причому у вивченні фундаментальних дисциплін вона не відрізняється від програми підготовки, скажімо, бакалаврів з металургії.

Одержавши диплома бакалавра, випускник іде працювати в фірму чи якусь іншу організацію, при чому працевлаштовується він сам, ніякого розподілу по закінченню університет не здійснює. Ті із бакалаврів, які показали себе здібними і знайшли професора, який згоден стати їх науковим керівником, продовжують навчатися в університеті ще 1—2 роки, впродовж яких вивчають ще три спеціальні дисципліни, одну дисципліну суспільно-гуманітарного циклу та пишуть магістерську дисертацію.

До речі, програма бакалаврської підготовки на факультеті інженерії передбачає обов'язкове вивчення не менше, ніж двох дисциплін суспільно-гуманітарного циклу. Більшість вибирають для обов'язкового вивчення філософію та економіку при бакалаврській підготовці та політологію — при магістерській.

Склавши екзамени з чотирьох запланованих дисциплін та захистивши дисертацію, магістри їдуть працювати до фірми або в іншу установу, знову ж таки працевлаштовуючись самостійно.

Ті, що виявились здібними до науково-дослідної роботи та знайшли професора, який погодився стати їх науковим керівником, продовжують і далі вчитись в університеті, але уже в докторантурі — це ще 2—4 роки, ще три обов'язкових спеціальних та одна суспільна дисципліна — це може бути етика, естетика, чи історія культури — та захист ще однієї дисертації.

(Далі буде).

МІЛІЦІЄ, ДЕ ТИ?

УКРАЛИ КОМП'ЮТЕРА

ВПРОДОВЖ РОКУ В ІНСТИТУТІ СТАЛОСЯ БЛИЗЬКО ДЕСЯТКА КРАДІЖОК РІЗНОГО МАЙНА І ЖОДНА З НИХ НЕ РОЗКРИТА.

Вранці, 9 жовтня, прийшовши на роботу в кабінет номер 0417, старший науковий співробітник центру інженерної екології Євген Павлович Ларюшкін своїм очам не повірив — замки обох дверей були виламані. «Чи не сниться?» кинув поглядом по кабінету, шукаючи ще яких-небудь схожих слідів.

Втім, усе, наче, в порядку. Але за хвилину Євген Павлович ще більше схвилюється — на тому місці, де учора звечора стояли ящики з персональною електронно-обчислювальною машиною польського виробництва «Мазовія», не було нічого.

«Як же це так? Прибиральниця їх не подумає зрушити та й не має звички зачіпати речі, з якими не вміє поводитись. Тим паче, такі дорогі, електронні».

«Мазовію», виявилось, ніхто нікуди не пересував. Вона просто-напросто зникла, пропала, випарувалась, бо ніде ніякого сліду.

За годину приїхали дужі хлопці з міліції (як не як, а коштує «Мазовія» 11 з половиною тисяч карбованців), привели вченого пса з розумними очима. Але ні розум собачий, ні нюх не могли зарадити біді — уже минула перша півпара, сотні ніг затоптали можливі сліди.

Міліція позаписувала все, що можна було записати, таємничо пошепталася між собою, зберігаючи при цьому загадкові вирази облич, наступного дня з'явилася ще раз, правда, уже в помітно зменшеній кількості, а потім перестала їздити.

Спробуй вгадати, що це означає: чи продовження пошуків, чи те, що доблесні охоронці правопорядку скажуть своє слово аж через рік, коли за їхніми канонами спливе максимальний термін, відпущений на розкриття злочину? Тоді міліція попросить подати відповідного документа на списання матеріальних цінностей і залюбки його підпише.

Знайомий почерк. 15 квітня минулого року на кафедрі автоматики проектування сталась пожежа. Навіть сліпому було видно, що це умисний підпал, тим більше, що злочинці зоставили такі сліди, які не дозволяють сумніватися в цьому. І що ж?

А нічого. Міліціонери так само глибокодумно морщили лоби, так само багатозначно перемовлялися між собою, а через рік підписали документа на списання 7612 карбованців збитків од стихійного лиха. Отже, винуватців не знайшли, бо не дуже й шукали. Це в них уже стиль.

14 березня 1990 року з аудиторії 0425 зникають два телевізори вартістю 344 карбованці. 27 травня викрадено три мікрокалькулятори (вартістю 450 карбованців) з планово-економічного відділу інституту, з 3 по 13 червня на кафедрі ТАМ побито вікна, «конфісковано» телефонний апарат та цілий ряд дрібних речей, що лежали в робочих столах викладачів і службовців (годинники, кросовки, ручки, олівці).

І знову нікого не знайшли.

— Тут Літин недалеко, — сміються люди. — Може, в довколишніх лісах ще з громадянської лишились браві парубки з банди атамана Шепеля?

Смішки смішками, але крадіжки тривають. 18 червня вчинено «шмон» в деканаті факультету обчислювальної техніки. На столах у декана, вийняті з сейфів, лежали особові справи випускників. Дякувати богу, злочинців вони не зацікавили — з'їдено тільки цукерки з шухляд методистів, заодно пограбовано буфет корпусу номер два.

Вересень. На кафедрі обчислювальної техніки з зачиненого сейфа зникає 488 дискет до імпортного комплексу Міра-685 вартістю близько семи тисяч карбованців.

Може, досить, хоча це й не повний перелік?

Минає буквально тиждень-другий, і, дивись, знов пішла чутка, що знову чогось шукали то в тому, то в іншому кабінетах.

Міліціє! Де ти? Чому не розкрито жодної справи?

Політехнічний інститут завів нарешті персонального детектива, себто, власного дільничного у званні лейтенанта, виділивши на його утримання 6000 карбованців. Сума цілком достатня, щоб налагодити сигналізацію найважливіших об'єктів, але її вирішено тратити на живу людину — все-таки вона може більше, ніж прилади. Однак ця людина, на жаль, поки-що не виправдовує сподівань колективу, поводиться тихше води, нижче трави. Скажімо, з весни редакція просить нашого детектива «розсекретитись», дати в газету своє фото, щоб люди знали в обличчя того, хто має їх захищати, до кого звертатись в разі потреби.

На жаль, ця операція для нашого дільничного, либонь, заскладна або просто чоловік не хоче мати зайвого клопоту.

За логікою, всі нерозкриті злочини мав би тримати на контролі саме дільничний ВПІ, але в міліції на це інший погляд. Використовуючи гроші інституту, вона за них охороняє ще й технікум електронної промисловості і частину Вишеньки. Міліції, звичайно, видніше, але при чому тут кошти ВПІ? Дільничний мав би працювати за «сценарієм» ВПІ і для потреб ВПІ.

До речі, в інституті не завадило б вирішити, кому з проректорів цей дільничний має підпорядковуватись — Олександру Івановичу Таранусі, який відає адміністративно - господарськими питаннями, чи Анатолію Степановичу Васюрі, зайнятому проблемами виховного комплексу? В усякому разі Олександр Іванович схильний думати, що прямий начальник дільничного по лінії ВПІ — це Анатолій Степанович, а Анатолій Степанович запитує: «чого б це?».

Але, як би там не було, ясно одне: становище з дотриманням правопорядку в нашому інституті явно неблагополучне і міліції тут все-таки належить сказати своє вагоме слово і поставити крапки над усіма цими загадковими історіями, в яких явно проглядається почерк знавісніої, досвідченої, компанії, яка знаходиться не десь інде, а в стінах нашої рідної альма-матер.

В. ІВЧЕНКО.

КЛИЧУТЬ ГОРИ

Хто сказав, що фізики не сприймають лірику? Щороку десятки груп туристів, альпіністів, скелелазів інституту вирушають на Кавказ, Тянь-Шань, в Карпати, Крим, щоб відчути романтику гір і ущелин, спробувати свої сили, виучку на крутих схилах, прямовисних скелях, помилуватися красою піднебесся.

І цьоголітні студентські канікули багатьом політехнікам принесли незабутні враження, а декотрим і — спортивні трофеї.

В альпіністських таборах «Цей», «Адел-су» на Кавказі чимало студентів виконали норматив на значок «Альпініст СРСР», стали розрядниками, взявши участь у сходженнях на вершини Баксай, Козутай-Баші, Віа-Тау та інших. А кілька днів тому група спортсменів інституту взяла участь у відкритій першості з скелелазання, проведеній у Бахчисараї Херсонським облспорткомітетом. Відзначилися студенти Василь Горкун і Олег Рябий.. Перший виконав норму кандидата в майстри спорту СРСР і привіз дві медалі за призові місця, а Олег підтвердив своє кандидатське звання і також здобув медаль за друге місце в змаганнях.

Альпіністський клуб «Одісей» переживає другу молодість. На зміну тим, хто закінчив інститут, приходять новачки - першокурсники. У корпусі № 1 члени клубу

провели «День відкритих дверей». Відвідувачі мали можливість познайомитися з виставкою спорядження альпініста і скелелаза. Про найцікавіші моменти походів і змагань розповіли слайдофільми, фотогазети.

Дорогі друзі, якщо вас не засмоктали будні і не взяли над вами гору лінощі і байдужість — йдіть до нас, у клуб «Одісей». Гарантуємо новий приплив енергії, бадьорості та радості пізнання!

Чекаємо вас кожної середи о 18.00 на кафедрі фізвиховання, другий поверх.

А. БОНДАРЕНКО,
член клубу «Одісей», студент факультету обчислювальної техніки.
На знімку — вершина взята. Праворуч — автор кореспонденції Андрій Бондаренко.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17.
Зам. 5255. Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 35 (407) | П'ятниця, 2 листопада 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

НА ВЕЛИКИЙ ВЧЕНИЙ РАДІ

СТАТУС НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Просимо уважно прочитати сьогоднішні титри нашої газети. Ви не знайдете двох звичних рядків під заголовком, які раніше свідчили, що це орган парткому, ректорату, профкомів та комітету комсомолу. Іншими словами — орган начальства всіх інститутських рангів.

Віднині «За інженерні кадри» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. Так вирішила велика вчена рада нашого вузу на засіданні 25 жовтня 1990 року.

Незалежність навіть маленької інститутської газети — подія, коштовність, якою треба дорожити, як набутком виняткової цінності.

Віднині в газеті матиме однаковий голос кожен член колективу — і професор, і доцент, і викладач, і науковий співробітник, і майстер, і робітник, і прибиральниця, і студент. Газетна шпальта дає вільне право на свою думку й позицію комуністу, комсомольцю, рухівцю, члену НСС і СНУМУ, активістові будь-якого нового громадського формування. Обмеження будуть тільки на пропаганду зла і насильства. Озброюємось віднині вселюдським критерієм обстоювання добра і справедливості.

Характерно, що за таку позицію газети розширена вчена рада проголосувала одностайно, хоча в її складі більшість — комуністи і комсомольці. Гадаємо, що ця означає не стільки те, що комуністи і комсомольці проти своїх штабів, як нашу спільну втому від пропаганди примарних ідеалів, фальші і брехні.

Над заголовком газети, як бачите, ніби сам собою стерся від надмірного вживання лозунг «Пролетарі всіх країн, єднайтесь!».

Кого і куди він кликав? Чи були в ньому правда й щирість?

Коли Угорщина в 56-му підняла народне повстання проти своїх національних гнобителів, радянський пролетар показав їй, де раки зимують.

Коли Чехословаччина в 68-му захотіла гуманного соціалізму, пролетарі, так званої, соціалістичної співдружності «виконали свій інтернаціональний обов'язок» і задушили празьку весну силою зброї.

Втім, чи варто говорити, що лозунг «Пролетарі всіх країн, єднайтесь!» скомпроментований остаточно? Пролетарів, власне, не залишилось уже ніде в світі. Це гордовита екзотика, тільки першої в світі країни соціалізму.

Тому й не дивно, що дальший заклик до єднання соромливо полишає сторінки наших часописів.

Вперше у ВПІ редактор газети був затверджений не парткомом, а розширеною вченою радою. Тільки вона може віднині зняти його з роботи або покарати за якийсь грубий промах. Звітуватиме редактор перед вченою радою раз на п'ять років.

БАКАЛАВРИ І МАГІСТРИ

Ці два не наших слова часто звучали на останньому засіданні вченої ради.

Бакалавр — це спеціаліст, який закінчив навчання у вузі за 4 роки, здобув знання з основних технічних дисциплін і склав державний екзамен.

Магістр — фахівець на порядок вищого гатунку. Відчуваючи запас здібностей для подальшого навчання у вузі, він продовжує здобувати знання, але вже під керівництвом професора, водночас працюючи в ролі його асистента. Магістр готує дисертацію з певною технічною ідеєю (щось середнє між дипломною нашого випускника і кандидатською роботою аспіранта).

Така система вищої освіти панує в усьому світі. Найбільше приваблює в ній метод практичної підготовки фахівця. В Канаді, скажімо, рік розбивається на три семестри по 4 місяці. На першому курсі — вісім місяців навчання, по тому — 4 місяці практики на заводі; після другого курсу — новий спосіб: 4 місяці навчання і 4 місяці практики почергово. Таким чином, за 4 роки бакалавр має рівно 25 відсотків практичної роботи і це вже спеціаліст, який щось уміє до пуття робити.

В Америці, та й і в Канаді, є ще й інший метод: після першого курсу — повен рік практичної роботи на підприємстві.

Ну, а в наших вузах з практичними заняттями так і нема системи, яка б цілком влаштовувала навчальний процес.

А, може, й не треба її шукати, може, просто позичити в капіталістів?

Всі ці міркування серйозно зважувались на засіданні вченої ради ВПІ. Вирішено уже з наступної осені переводити на бакалаврсько-магістерську систему навчання і наш вуз.

ЧИ БУДЕ ВПІ ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТОМ?

Поживемо - побачимо. В усякому разі вчена рада, зважившись можливості і стан розвитку вузу, надала ректору право клопотатись перед відповідними органами про надання нашому вузу статусу Державного технічного університету.

ЗА ОДНЕ СЛОВО — СТО КАРБОВАНЦІВ

В минулому номері ми вже повідомляли, що ректор інституту виділив сто карбованців тому, хто придумає нашій газеті кращу назву. «За інженерні кадри» не подобається навіть технократам, хоча їх багато хто вважає байдужими і глухими до милозвуччя рідного слова.

Перший тур конкурсу вже відбувся. Надійшло близько тридцяти пропозицій. 25 жовтня на засіданні вченої ради Б. І. Мокін зачитував їх. Найоригінальніші «Контакт», «Еврika», «Бісектриса», «Віннитех», «Політех», «Позиція» були визнані такими, за які не варто давати премію.

Деякі автори вирішили взяти не якістю, а кількістю — подали одразу кілька назв. Була спроба вийти прямо на «душу» ректораї і дати газеті ім'я «Мокінці».

Певна річ, такий товар не проходить.

Отже, вихід один — думати далі. Ректор продовжив термін конкурсу до 1 грудня.

З „ШАПКОЮ" ПО КОЛУ

СПІВРОБІТНИКИ КАФЕДРИ ТЕХНОЛОГІЇ Й АВТОМАТИЗАЦІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ ПРИДБАЛИ Й ПОДАРУВАЛИ 3360 ОДНОРАЗОВИХ ШПРИЦІВ ДЛЯ ОБЛАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ІНФЕКЦІЙНОЇ ЛІКАРНІ.

Спершу ми взагалі замахнулись на будівництво цілої лікарні. Думали власними силами виготовити проект. Але нам сказали, що проект уже є, але допомога за умов жахливої бідності медицини дитячій інфекційній лікарні потрібна завше.

Тоді ми пішли «з шапкою» по колу — зібрали 300 карбованців на своїй кафедрі, 130 — принесла кафедра опору матеріалів, 270 — кафедра АСУ.

З'ясувалось, що тільки одноразових шприців лікарні кожного дня потрібно щонайменше сто штук. Придбали і старший науковий співробітник В. Т. Дядькович вручив їх лікарському колективу на одній з п'ятихвилинок.

Акція милосердя триває. Збираємо гроші й далі.

О. МАЗУР,
науковий співробітник кафедри ТАМ.

„БІЛОГВАРДІЙЦІ" ...

ХАЙ НЕ ображаються на мене численні викладачі та науковці (істина все ж дорожча), але найбільшу популярність Вінницькому політехнічному принесла за останні роки команда Клубу Веселих і Кмітливих («Гуморини»). Якщо у межах республіки за популярністю з нею може посперечатись наш ректор Б. І. Мокін, то в межах Союзу конкурентів нема. Міркуйте самі — Луцьк і Ленінград, Миколаїв і Одеса, Москва і Київ, Вітебськ і Новосибірськ, Псков і Таллін, Рязань і Львів, Тюмень і Кишинів — ось далеко не повний перелік міст, де не тільки чули, не тільки бачили на власні очі, але сміялись і плескали їй, не шкодуючи долонь.

А в Дніпропетровську, який, до речі, не увійшов до мого переліку, саме візит команди КВК ВПІ став тим каталізатором, після якого у 85-му році поновилися ігри кращих команд вузів — вже наступного року переможець міських змагань, славнозвісна команда Дніпропетровського Держуніверситету, взяла участь у відродженому всесоюзному КВК.

«Чому ж тоді Вінниця до цієї пори не представлена у Москві?» — виникає природне питання.

Ну, по-перше, у грудні 88-го року команда «молодих вчителів» (читай — екс-команда педінституту) вже втратила свій шанс, програвши відбірковий турнір ЦТ у Ленінграді. А, по-друге — вже сьогодні отримано офіційне запрошення на участь вінницької команди у фестивалі «КВК-91» у Тюмені, який буде водночас і відбірковим на сезон. Не сумніваюсь, що Вінницька збірна має базуватись на команді політехнічного інституту (не повторювати ж помилки 88-го року).

Тут, правда, необхідно зробити невеличкий екскурс у минуле і пояснити деякі аспекти формування команд у нашому місті.

Сяде, наприкінці сімдесятих група сміливців вирішила поновити у Вінниці КВК. Навіть сама ця абревіатура з трьох слів у ті роки вже являла собою символ підриву авторитету нашої «великої держави». Тому, либонь, і була обрана менш дратлива для верхів назва «Гуморина». І пішло, поїхало. Правда, не так просто, як хотілось.

Наприклад, майбутні виступи команд прослуховували до останнього слова, на іграх завше були присутні «люди» в цивільному, які стежили за кожним порухом гравців і реакцією публіки на ту чи іншу репризу, сценку, натяк. У далекому 79-му команду політеху було оштрафовано за ...«білогвардійщину». Таким було офіційне формулювання. Команда відмовилась брати участь у турнірі і інтерес до «Гуморини-80» упав настільки, що на її фінал (до речі, безплатний) зійшлися тільки родичі тих, хто перебував на сцені.

Зате наступного року розлючені «білогвардійці» виграли усі сім конкурсів з таким відривом, що два інших учасники вкупі мали значно менше очок, ніж ми одні.

Кількість бажаючих потрапити до команди була такою великою, хоч формуй одразу три-чотири гумористичних колективи. Саме тоді і з'явилися в рядах суперників перші «легіонери» з політеху. Зараз, до речі, ледь не половина команд ВО «Жовтень» та рок-клубу є випускниками або студентами ВПІ.

Минулий сезон, а розпочався він у листопаді 89-го, для історії команди був найважливішим. Вже на початку грудня «бізнесмени з політеху» здійснили тріумфальну подорож до київських однокашників. Шалений успіх у столиці дав такий потужний заряд ентузіазму, що жоден член команди під час зимової сесії не отримав трійки. Це чи не найкраща відповідь тим песимістам і буркотунам, які вважають, що студентові треба одного — або вчитися, або сміятись.

Днями в Івано-Франківську відбудеться регіональний фестиваль КВК, який, напевне, принесе кілька цікавих знайомств з командами Західної України. В травні планується участь в такому ж фестивалі в Луганську.

Не можу не сказати доброго слова про нашого спонсора, директора центру НТТМ В. П. Костильова, який дуже сприяє популяризації гумористів з політеху.

Користуючись нагодою, хочу повідомити, що в середині листопада відбудеться своєрідний огляд найближчого резерву — зустріч команд, першокурсників нашого і педагогічного інститутів.

О. ДАКАЛЮК,
капітан команди.

На фото: капітан власною персоною (вгорі); «Золота» команда-84» (внизу).

Б.І.Мокін Девять днів у Канаді

(Продовження. Початок в номерах 33, 34).

ДЕНЬ ДРУГИЙ

ПО ЗАКІНЧЕННЮ розмови з Брісом Гачінсоном ми одержали від нього програми бакалаврату та магістерської підготовки на факультеті інженерії. Потім була розмова з деканом цього факультету Девідом Бірнсом. Доктор Бірнс (англієць за походженням) переїхав до Канади не так давно. Професор по курсу матеріалознавства (як наш А. О.) Жуков) — він є одним з експертів МАГАТЕ з ядерної енергетики. Високий на зріст, з суто англійською витримкою та чемністю — одне слово, джентльмен.

Виявилось, що він зацікавлений у студентах зі Східної Європи і вже створив групу сприяння цьому процесові не тільки на факультеті, а й міжуніверситетську (Ватерлоо, Гамільтон, Торонто). Професор Іван Вінницький є членом цієї групи і буде сприяти вирішенню питань навчання українців в канадських університетах.

Від Девіса Бірнса я узнав, що між провінцією Онтаріо та однією з китайських провінцій укладено угоду, згідно якої китайські студенти, направлені з цієї провінції до університетів у Ватерлоо, Гамільтона та Торонто платять за навчання щороку не 10 тисяч доларів, а майже, як канадці — по три тисячі. Різницю в сім тисяч доларів доплачує університетам уряд провінції Онтаріо з фонду допомоги іншим країнам. На факультеті інженерії університету Ватерлоо таких провінційних стипендій для китайців—близько восьми—десяти.

Доктор Девіс Бірнс поставив собі за мету разом з деканатами факультетів інженерії університетів у Торонто і Гамільтоні збільшити цю квоту прийому студентів зі Східної Європи. Як член парламенту України я пообіцям Девіду Бірнсу сприяти укладенню такої угоди між урядом провінції Онтаріо та урядом нашої республіки. Дуже мені поліпшило настрій в розмові з деканом те, що кожному студентові, котрий навчається за програмою магістра, а також докторантам, уряд провінції виплачує 12 тисяч доларів на рік у вигляді, так званих, «грантів», які видаються через професора, що погодився бути науковим керівником. Крім того, кожен магістрант та докторант зобов'язаний вести семінарські, лабораторні та практичні заняття за своїм професором у студентів, які навчаються по програмі бакалаврської підготовки. За це вони одержують ще 4 тисячі доларів на рік уже від університету.

Таким чином, у магістранта чи докторанта, котрий заплатив 10 тисяч доларів за навчання, залишається 6 тисяч доларів, яких у Ватерлоо чи Гамільтоні вистачає на життя. Тільки не в Торонто. Тут, в столиці провінції, життя вдвічі дорожче. Тому іноземні студенти можуть вчитися в Торонто тільки за умови що вони—стипендіати уряду і платять 3 тисячі доларів за навчання. У них тоді залишається 13 тисяч доларів на прожиття. Якщо ж ця сума залишається у студента у Ватерлоо, то за два роки він зможе купити собі «Тойоту» чи «Хонду».

Після розмови з деканом Девідом Бірнсом ми пішли обідати в їдальню, для професорського складу. Ця їдальня працює за принципом «шведського стола» — тобто, платиш 10 доларів, але набираєш всього стільки, скільки з'їсиш. Цікавості ради я підрахував скільки видів салатів там було — 18. Оскільки мені захотілося покуштувати кожного, то я взяв по ложці, і коли доїв, закушуючи бутербродами з чорною і червоною ікрою, червоною рибою, то на соки та різні там інші смачні речі мене вже не вистачило. Якщо ж додати, що там було і ще зо два десятки всіляких напоїв від мінеральної до «кока-коли», півтори десятка різних видів тістечок та тортів, цукерок, а кави чи чаю — наливай скільки хочеш, то зрозумієте, в якій складній ситуації я опинився — очі бачать, а їсти вже нема куди...

Після обіду ми зустрілись з деканом факультету підготовки магістрів та докторів наук Томасом Гарднером. В розмові з цим деканом я зрозумів, що магістранти та докторанти підпорядковані двом деканам (незалежно від спеціальності, тобто, всі, які є в університеті), вони підпорядковані Томасові Гарднеру, а відповідно до спеціальності — ще й деканові факультету, що готує спеціалістів цього профілю—і в нашому випадку Девіду Бірнсу. Але для Томаса Гарднера магістранти та докторанти є учнями, а для Девіда Бірнса — викладачами у студентів бакалаврату. Що стосується професорів, то вони підпорядковані тільки Девіду Бірнсу чи іншому деканові через відповідний департамент спеціальностей. А для факультету Томаса Гарднера вони є тільки корпусом наукових керівників та джерелом «грантів».

Декілька слів про магістерські та докторські дисертації. У магістерській дисертації, яка в Канаді називається магістерською тезою, повинен бути зроблений скрупульозний аналіз всіх наукових робіт, які виконані іншими авторами, що бралися вирішувати цю ж проблему. Мають бути і докази життєздатності висунутої ідеї.

Така дисертація є складніша від наших дипломних робіт науково-дослідного характеру, але простіша від наших кандидатських дисертацій.

У докторській тезі (дисертації) обов'язковим є скрупульозний доказ того, що авторська ідея за якимсь критерієм краща, ніж всі ті, які були раніше висунуті іншими науковцями. Обов'язковим є розроблення технології чи алгоритму. А необов'язковим є повне вирішення проблеми і впровадження у виробництво. Тобто, вона складніша нашої кандидатської, але значно простіша (за вимогами) нашої докторської.

Тому у нас докторів не так вже й багато, а в Канаді всі професори мають докторську ступінь.

Після розмови з Гарднером Іван Вінницький повіз мене до Торонто, що в 11 кілометрах від Ватерлоо. Поїздили по місту, походили по деяких вулицях, а потім піднялися до приватного ресторану, де була замовлена вечеря. Були з нами два канадці українського походження, представники великого бізнесу — віце-президент фірми «Інколімітед» доктор Кирилюк та радник фірми «Шерітт-Гордон» Мацьків.

Темою розмови стали канадські українці, котрі могли б допомогти українському народові у цей складний для республіки період.

Оскільки я ніким для ведення розмов на цю тему не був офіційно уповноважений, то врешті-решт бесіда перейшла на простий обмін думками. Але я зробив висновок, що канадські бізнесмени навіть українського походження не поспішатимуть вкладати свої капітали в розвиток України, доки вона буде в складі СРСР, оскільки вони не вірять в те, що їх кошти і зусилля зможуть суттєво змінити ситуацію в нашій державі. Знецінення карбованця, інфляція, економічна криза дуже швидко, на їх думку, з'їдять який завгодно капітал, що буде вкладено в економіку України, республіки, яка сполученими судинами з'єднана з економікою Союзу. Ми можемо розраховувати тільки на консультації, передачу досвіду, дружнє ставлення, зокрема, приватні пожертвування на медичні чи освітянські цілі.

Після вечері заїхали до матері Івана Вінницького, яка проживає в Торонто в квартирі висотного будинку. Там же мешкають інші люди похилого віку, які можуть самі себе обходити. Квартира, звичайно, з усіма комунальними послугами, з видом на озеро.

Мати Івана Вінницького, який, на мій погляд, більше сімдесяти років (адже Іванові теж незабаром шістдесят), дуже привітна і жвава жінка з ясним розумінням та доброю пам'яттю розповіла мені, як приїхала з Австрії до Канади з двома дітьми та двома доларами в кишені. Її чоловіка розстріляли в Західній Україні без суду і слідства. Спасибі, брат чоловіка допоміг їм перебратися з Львівщини до Австрії. Сам він потім теж пропав без вісти.

Жінка дуже уважно стежить за подіями на Україні, дуже хоче добра її народові.

Приїхавши в Канаду, почали з того, що старший син в 15 років пішов працювати до майстерні по ремонту велосипедів, а молодший Іван в 12 років став розносником газет та книг. Сьогодні старший має власне підприємство, а молодший — професор університету в Ватерлоо, відомий вчений в галузі хімії металів.

На думку матері Івана Вінницького: якщо народ України не поверне собі бажання «хотіти», не візьметься дружно за роботу, то нічого не зміниться. Перелякана командно - адміністративна система оговтається, і всі ми залишимося рівним в своїй бідності...

Повернулся ми з Торонто після опівночі. Заночував знову у Вінницьких.

Далі буде.

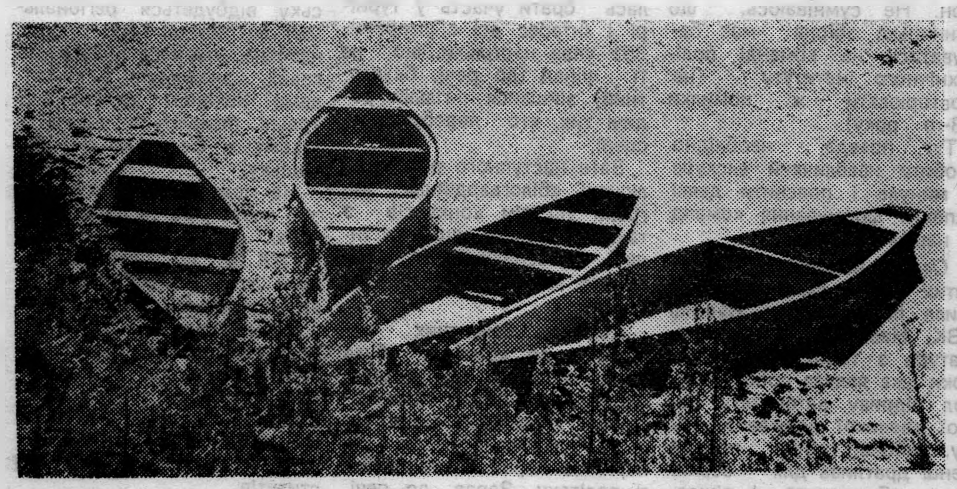

ОСІНЬ. СМУТОК. ЧОВНИ. Фото В. ОЧЕРЕТНОГО.

АНЕКДОТИ

Посеред ночі несподівано повернувся з командировки чоловік. Почувши стук у двері, дружина виштовхнула полюбовника в одній нижній білизні на балкон, одяг викинула надвір і пішла відчиняти двері. Коли подружжя зібралося лягти спати, той, що замерзав на балконі, не витримавши, постукав у двері і з благанням звернувся до чоловіка: «Виручайте! Був у знайомої (показав на стелю), — а тут приїхав її чоловік, мусив спуститись сюди, в чому був...

Господар пожалів небораку, щось дав одягнути і випустив, весело посміхаючись.

А вранці, прокинувшись, почав брутально лаяти дружину:

— Негідниця! — кричав він, — над нами ж нема більше поверхів!

ДОВІДНИЧОК ГЛАСНОСТІ

Бідному студенту на чай...

Рішенням Ради Міністрів СРСР з 1 січня 1991 року замість 1-го вересня 1991 року, як це було передбачено раніше, буде підвищено розміри стипендій в межах 33 — 45 процентів студентам вищих та учням середніх спеціальних учбових закладів.

Як повідомила редакцію начальник планово-фінансового відділу Інституту Р. В. Куколевська, в нас стипендія збільшиться на 33 проценти, тобто замість 40 становитиме 53 карбованці. Таке підвищення стипендії торкнеться 4563 студентів.

Одночасно вченою радою прийнято рішення про встановлення 36 персональних стипендій вузу в розмірі 110 карбованців — по 6 на кожний факультет. Раніше розмір таких стипендій становив 90 карбованців і їх було по одній на факультет.

Критерієм для призначення персональних стипендій залишаються успішність у вивченні окремих дисциплін і участь в науково-дослідній роботі.

Автобус з Австрії

Цей незвичайний автобус мало не цілий рік в щоденних подорожах. Але возить він не людей, а виставку вимірювальних приладів і систем, техніки телебачення й радіомовлення, радіопошуку й радіонавігації тощо. Якщо подобається — замовляй, а якщо в тобе є щось цікаве на цю тему — пропонуй сам. Фірма «Роде і Шварц» купить неодмінно.

22 і 23 жовтня на запрошення науково-дослідної частини австрійський автобус гостював у нашому інституті. За цей час з його «начинкою» познайомились понад 500 вчених, викладачів, студентів.

— Організацією екскурсій ми задоволені, — сказав працівник фірми Віктор Котлярські. — Вона була зразковою.

Що ж, гості завше говорять компліменти — це ознака вихованості. Однак, якщо їм щось не до смаку, вдруге не приїжджають.

Тим часом, пан Котлярські збирається до нас знову.

Щось продавати?

Ні. Фірму «Роде і Шварц» зацікавили деякі новинки лабораторії професора М. П. Байди.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Кажуть люди, кажуть“

Завідуючий відділом комітету народного контролю інституту В. Демешко, відгукнувшись на публікацію «Ліфти - інваліди», додав ще факти про погане освітлення території інституту. Про це йшлося в замітці під таким заголовком, опублікованій в номері багатотиражки за 12 жовтня 1990 року.

Тож головному електрику довелося і на цю критику дати відповідь.

Повідомляю, що кожного року службою головного електрика в період вересень — жовтень провадиться ремонт і заміна світильників. Це було зроблено і в жовтні 1989 року. Однак, протягом року, що минув, зловмисники розбили та вкрали багато світильників. Взагалі, більше трьох місяців вони не існують. Тому і буває неосвітленою частина території.

Нині знову проведено ремонт і заміну світильників, зокрема, в районі головного учбового корпусу, корпусів № 1, 2 і тут у вечірній час є освітлення.

До кінця жовтня буде відремонтоване освітлення в районі ялинкової алеї, біля кафедри технології металів, гаражів. Затримка з цією роботою пов'язана з труднощами в придбанні кабельної продукції для прокладання ліній.

Розробляється проект зовнішнього освітлення, встановленого на високих щоглах, щоб запобігти псуванню і викраданню світильників.

О. НІКІТІН,
головний енергетик.

Наступний номер вийде 16.XI.1990 р.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Зам. 5389. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 36 (408) | П'ятниця, 16 листопада 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

БЕРЕЖІТЬСЯ „ХВОСТІВ"

Мабуть, не треба пояснювати, як у студентів виростають «хвости» і чим це закінчується?

А щоб не було ніяких додаткових запитань, пропонуємо увазі встановлений в Інституті порядок допуску студентів до екзаменів і перездавання.

До екзаменаційної сесії не допускаються студенти, які одержали незадовільні оцінки з трьох і більше дисциплін, що не виносяться на цю сесію. У такому випадку вони відраховуються з інституту за невиконання учбового плану і за поточну неуспішність.

Якщо студент отримав дві незадовільні оцінки з двох залікових дисциплін, що не виносяться на екзамен, він допускається до цього екзамену за умови виконання по ньому учбового плану.

Ліквідація заборгованості з цих предметів провадиться тільки у період підготовки до згаданого екзамену.

Ліквідація заборгованості з дисциплін, які не передбачено виносити на екзамен, провадиться після здачі екзаменів, або в період, який передує цьому. Маються на увазі дисципліни, з яких оцінки студент отримав раніше за підсумками поточної успішності.

Перездавання екзамена під час здачі інших екзаменів не дозволяється.

Якщо студент у процесі сесії отримав три незадовільні оцінки (включаючи заліки з інших дисциплін, не винесених на екзамен), він відраховується з інституту.

Ліквідація академічної заборгованості провадиться після здачі останнього екзамена в строки, передбачені деканом факультету, але не пізніше першого місяця наступного за сесією семестру за підсумками зимової сесії і 30 серпня — за підсумками літньої екзаменаційної сесії.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком занять, ліквідовують академзаборгованість до початку наступної сесії.

Перездавання одержаних незадовільних оцінок дозволяється не більше двох разів з кожного предмету.

Перший раз — викладачеві, другий — комісії в складі викладача, зав. кафедрою і декана (заступника декана) факультету.

У виключних випадках дозволяється третє перездавання комісії, очолюваній проректором з учбової роботи.

ВЕЧІР... РОЗКУТОСТІ

Так можна назвати інтернаціональний вечір дружби для іноземних студентів І курсу, який відбувся в клубі-кафе гуртожитку № 4.

Що й казати, не просто молодій людині, яка вперше приїхала в чужу країну, призвичаїтись, знайти контакти з незнайомими людьми, тим більш, будучи обмеженою мовним бар'єром. Тому працівники кафедри російської мови — організатори цього вечора, прагнули насамперед створити атмосферу розкутості, взаєморозуміння. І це їм вдалося.

Словами «Скоро планетою дружби ми Землю назовемо» вечір відкрили ведучі — студент І курсу енергетичного факультету Ризан (Сірія) і студентка І курсу факультету ОТ Уянга (Монголія).

Гостям не довелося нудьгувати. До цікавої й веселої програми були залучені всі. Виступали студенти - представники найрізноманітніших країн світу: Ліберії, Сірії, Йємену, Монголії, Мавританії, Лівану, Ботсвани, Сьерра-Леоне і навіть Канарських островів.

Національні пісні і танці, театральні сценки на багатьох мовах лунали того вечора.

А скільки сміху і веселощів викликали конкурси «хто швидше з'їсть яблуко?», «кмітливий турист» та інші.

Проведення таких вечорів знайомств і дружби, що проходить під девізом «Всі прапори — в гості до нас», стало доброю традицією на кафедрі.

О. КРУКОВСЬКА,
викладач кафедри російської мови.

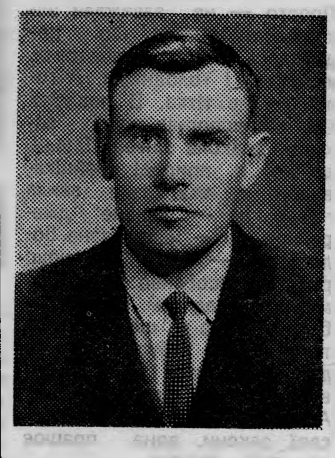

Дерева, які не гнуться

ВОЛОДИМИРУ Борисовичу Демешку — шістдесят. В тісному колі друзів з цієї нагоди був піднятий тост за дерева, котрі не гнуться. В образній фразі сконцентрувалась головна суть його характеру — незламність.

Доля ювіляра складалась трудно. Досить сказати, що під час війни вся сім'я жила й служила в партизанській бригаді, внаслідок чого, батько, мати і старший брат стали інвалідами.

Через роки, коли Володимир уже навчатиметься на стаціонарі Львівського політехнічного, йому доведеться взяти на свої плечі турботу про батьків-інвалідів. В результаті навчання розтягнеться на довгі роки. І все одно Демешко здолає вузівський курс, по тому — аспірантуру, стане кандидатом технічних наук.

Життя мовби спеціально обрало його для випробування на міцність. Тяжко хворіє дружина, на тридцять третьому році померла улюблена донька, залишивши двох малолітніх дітей. Інший запив би, або впав у повний розпач, а Демешко протиставив долі залізну силу білоруської натури. Ніколи ніхто не чув від нього нарікань. Більше того, весь цей час Володимир Борисович очолював бойовий загін народного контролю ВПІ, викладав, займався і займається плідною науковою роботою.

Схилімося перед людиною, у якої кожному з нас можна вчитися мужності. Хай же вам легко стелеться подальша дорога, шановний Володимире Борисовичу.

ВДЯЧНІСТЬ

У минулому номері багатотиражки «За інженерні кадри» вже повідомлялося про благородний вчинок працівників кафедри ТАМ і ЦТТМ, які передали дитячій інфекційній лікарні понад 3000 одноразових шприців і 800 карбованців грішми. Від імені колективу лікарні щиро дякую добрим людям за безкорисливу допомогу.

В. ЮЖАНІНА,
кандидат медичних наук.

Початок в номерах 33, 34, 35.

ДЕНЬ ТРЕТІЙ

ТРЕТІЙ день в Канаді (це був вівторок) я почав з вивчення досвіду впровадження комп'ютерів в навчальний процес університету Ватерлоо. Перекладачем у мене був професор Лев Рутенберг, колишній радянський громадянин, який, одружившись на студентці з Канади, одержав дозвіл на виїзд і вже більше десятка років працює в університеті. Він один з небагатьох викладачів університету, який володіє російською мовою.

Слід тут же зауважити, що українською мовою володіє (як в університеті так і в Канаді) набагато більше людей, ніж російською.

До цього дня я пишався тим, що наш ВПІ, особливо за останній рік, зробив значні кроки в комп'ютеризації, але тепер я зрозумів, що навіть наш вуз, який краще комп'ютеризований порівняно з іншими вузами України, виглядає жалюгідно в порівнянні з університетом Ватерлоо.

Характеристику ступеню комп'ютеризації університету я почну з того, що розповім про реакцію президента Дугласа Райта та декана факультету інженерії Девіда Бірнса на моє запитання про кількість комп'ютерів, що має університет та факультет. Відповідь президента була такою: «А звідки я знаю?». Декан, стенувши плечима, мовив: «Таких комп'ютерів, які підключені до єдиної системи Америки, є більше 600, а що стосується загальної кількості комп'ютерів, то цього не знає ніхто».

Напередодні я розцінив ці відповіді, як незнання стану справ, але сьогодні змінив свою точку зору. І ось чому. Дійсно, як може декан знати, скільки комп'ютерів у нього на факультеті, якщо кожен професор, маючи їх один-два, може купити собі за ті гроші, які йому виділяє провінційний уряд для фінансування науково-дослідних робіт, незалежно від керівництва університету, ще й третій, четвертий, або цілу лабораторію? Якщо цей професор, набираючи наукових співробітників та стенді, з видрукуваним звіту. Отже, дуже заощаджується час студента.

Крім того, кожна третя кімната із числа тих, що надані студентам під учбовий процес, є класом персональних комп'ютерів з вільним доступом до кожного з 15—30, відокремлених один від одного невеликими щитами (якщо стоїш, то можеш через щит бачити сусіда, а якщо сидиш, молодший обслуговуючий персонал, кожного з них також забезпечує одним чи двома комп'ютерами? Якщо ні в одній службі, ні в одній учбовій лабораторії немає жодної секретарки, жодного службовця та лаборанта, які б не користувалися одним чи двома службовими персональними комп'ютерами. Я не бачив ніде друкарських машинок — всі службові та приватні папери друкуються на комп'ютері, що дає змогу не тільки мати скільки завгодно копій, причому дуже якісних, але й всі ці документи зберігати в пам'яті комп'ютера, котрий в який завгодно термін дозволяє викликати на екран дисплея чи зняти копію тоді, коли це буде потрібно.

Але і це ще не все. Лабораторні установки, на яких навчаються студенти, теж пов'язані з комп'ютерами. Це д а є можливість або виконувати дослідження по програмі, яку студент задає через комп'ютер, або обробляти тут же в лабораторії на комп'ютері результати досліджень, що провадяться студентом безпосередньо на то навколо тебе — стінки). Всі ці комп'ютери мають вихід на великий комп'ютер. І якщо задача потребує більше пам'яті, ніж її має персональний комп'ютер, або потребує використання якихось складних програм, що містяться в пам'яті великих факультетських чи навіть найбільшого університетського комп'ютера, то є можливість вийти на них і провести необхідні розрахунки того, чи іншого фрагменту і знову повернутися уже з цими результатами — кінцевими — до роботи на персональному комп'ютері.

Коли ми разом з Львом Рутенбергом та заступником декана по комп'ютеризації оглядали ці нескінченні ряди комп'ютерів, до яких сідали, за якими працювали, чи від яких відходили студенти, я запитав: «Скільки ж чоловік обслуговують їх, прибиральники, наглядають за їх використанням та зберіганням?»

Це запитання довго не міг зрозуміти мій співрозмовник, а коли зрозумів і дав відповідь, то вже я дуже з великою натугою усвідомлював відповідь. Він сказав, що обслуговує всю цю безліч комп'ютерів сам один, нагляду за ними ніякого немає. Кожен має право ввійти в комп'ютерний клас і працювати за вільним комп'ютером стільки, скільки потрібно. Його ж місія полягає в тому, що до нього в офіс дзвонять із лабораторій та класів або з повідомленнями про збої в роботі якогось комп'ютера, або за консультаціями, як ввійти з того чи іншого комп'ютера в інформаційну систему, або як працювати з тією чи іншою програмою чи програмним комплексом.

Реагуючи на ці дзвінки, він або дає консультації, або викликає працівника фірми комп'ютерного обслуговування, який ремонтує на місці, або приймає рішення про ремонт в умовах стаціонару фірми.

Професори не вчать студентів працювати на комп'ютері. Це роблять студенти старших курсів магістерської підготовки, які навчають своїх колег з молодших курсів бакалаврської підготовки на практичних та лабораторних заняттях, одержуючи за це зарплату.

Не володіючи комп'ютером, в університеті Ватерлоо неможливо працювати на будь-якій посаді від лаборанта та секретарки до президента.

Після огляду комп'ютерних класів та комп'ютеризованих лабораторій я з допомогою Михайла, сина професора Вінницького, познайомився з католицьким коледжем, який входить до складу університету, та з студентським клубом.

Коледжі (їх декілька) одночасно є і самостійними установами і структурними підрозділами університету. Фінансово ці коледжі самостійні, але випуску спеціалістів не здійснюють — їх студенти, головною ознакою яких є те, що вони сповідують якусь конкретну віру (католицьку, протестанську чи іншу), є одночасно і студентами якогось факультету університету. Частину дисциплін вони вивчають в коледжі, а всі інші — в університеті. Коледж, який має багато спонсорських грошей, має можливість надавати всілякі пільги своїм вихованцям, що привертає канадців тієї чи іншої віри до вступу в університет через коледж. До речі, іноземні студенти університету не можуть бути студентами коледжу.

Студентський клуб на мене справив не менше враження, ніж комп'ютеризація. Все в цьому клубі зроблено руками студентів і обслуговується ними ж. Тут можна познайомитися із газетами факультетів, коледжів, університету, студентських груп, подивитись виступи самодіяльних артистів та рок-груп, випити прохолодного напою чи пива, щось поїсти, провести вечір відпочинку чи відзначити день народження.

Після обіду в родині Вінницьких я поселився в університетській кімнаті для приїжджих, одержавши перед цим по чеку, виписаному мені професором Вінницьким із коштів, які виділені йому урядом на фінансування наукових контактів, чеки на 200 доларів.

В цій кімнаті всіляких зручностей було більше, ніж є в люксових номерах наших готелів. До речі, в студентських гуртожитках таке ж побутове забезпечення, але це «красиве» життя і коштує «красиво» — 5—10 доларів на добу. Тому в гуртожитках університету Ватерлоо живуть тільки багаті студенти, які спроможні викласти 3000 доларів у рік за проживання.

(Далі буде).

З ЛІРИЧНОГО ЗОШИТА

ДІНА ПАРФЕНЮК

ПОДУМАЙ ЧЕЛОВЕК

Доверчиво-прекрасна и нежна,
Природа нам свои открыла двери,
Подумав, видно: «Люди ж, а не звери.
Они не могут причинить мне зла».
И вот, попав в лесные терема,
Припали мы к ее

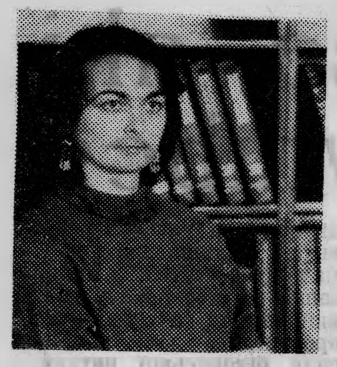

зеркальным водам.
Открыла нам природа закрома,
Пустила нас к своим целебным всходам.
И снизошла на землю благодать.
Стал человек природу воспевать.
Ну, а природа, сколько уж могла,
Его от верной смерти берегла.
Но пролетели с той поры века,
И человек вознесся над землею.
И на природу он уж свысока
Стал с тех времен поглядывать порою.
И вот ее шедевр, ее венец
Поработил природу наконец.
«Не станем больше милостей мы ждать!
Наш долг святой — их у природы взять!» —
Изрек достопочтеннейший мудрец.
И с той поры пришел ее конец.
Взметнулся в небо трубами прогресс.
Ведь дым Отечества так сладок и приятен,
Но вред его всем нам вдруг стал понятен,
Хотя и поздно, все же, наконец.
Природы дивной не видать окрест,
Отравлены поля, луга и реки.
Я призываю, слышите, навеки
На безобразии поставить этом крест!
Взывают к совести и недра, и ручьи.
Земля покрылась сплошь солончаками!
Подумай, человек, что будет с нами,
Коль не сумеем мы земли спасти!..
Доверчиво-прекрасна и нежна,
Природа нам свои открыла двери,
Подумав, видно: «Люди ж, а не звери!».
Как горько обманулась в нас она.

МОВА РІДНА, УКРАЇНСЬКА

ПЕРША ЛАСТІВКА

Щойно у видавництві Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР вийшов друком навчальний посібник для студентів інженерно - технічних спеціальностей під назвою «Лінійна алгебра і аналітична геометрія з елементами програмування мовою паскаль».

Його автори — доцент Ю. І. Волков і старший викладач нашого інституту Д. А. Найко.

Нічого особливого в цьому не було б, аби не те, що автори написали цей посібник українською мовою. Отже, є перша ластівка, яка знаменує перехід вузу на рідну мову.

Втім, як стверджує завідуючий методичним кабінетом ВПІ Зоря Якович Грозний, таких ластівок буде все більше і більше. У цьому ж таки році очікується вихід навчального посібника з спецдисциплін, написаного рідною мовою групою авторів, очолюваних професором В. П. Кожем'яко, посібника «Фізичні основи автомобільного транспорту» (автори— доценти В. В. Чижик, П. В. Гель). Всього у 1990—91 роках буде видано українською мовою 10 навчальних посібників, 31 методичний посібник та 5 конспектів-лекцій.

— А як бути тим, хто ще не володіє українською мовою, або слабко її знає? — запитали ми у Зорі Яковича.

— Згідно програми оргметодзаходів по виконанню Закону УРСР «Про мови в Українській РСР» в інституті створено курси по її вивченню для тих, хто не володіє нею. Її введено, як дисципліну для студентів. Кафедра російської мови реорганізована в кафедру української та російської мов. У складі методичної ради інституту створено методичну секцію з питань впровадження української мови.

А щодо забезпечення навчального процесу відповідною літературою, то на два роки повністю переведено підготовку і друкування навчальних посібників українською мовою.

ПРИСТРАСТЬ

— У вас рано проявилась пристрасть до фото?

— У мене до фото ніякої пристрасті не було, — відповів Степан Степанович без роздуму. — У нас в родині була тяга до прекрасного. Правда, ніхто так високо про це не говорив, але майже всі любили малювати. Якщо над хатою пливла красива хмара і тато покидав робити, надовго задираючи в небо голову, то це не дивувало. Всі могли покинути роботу, теж дивитися і обговорювати хмару, як картину чи кіно. В родині Лісових це було нормою.

— І ніякого спеціального виховання?

— Яке виховання в селі? Просто — не заважали захоплюватися тим, що подобалось. Росли вільними, як вітер. І голодними. А голод — не тітка. В пошуках їжі обнишпориш усі закутки довкола Янева. Знали, де що в природі найцікавішого, де яка качка звила гніздо, де — чарівне джерельце, де — непролазне болото, де — квіти і цілющі рослини, особливо не задумувались над тим, що сподобалось, а що ні, що запам'ятати, а що забути. Тут уже душа трудилася й потіла, відбирала й підсортовувала. А ти їй — не указ. В неї свої закони, вона працює на свій розсуд.

В дитинстві, приміром, я боявся сидіти у хаті без світла. Не пам'ятаю переживань з цього приводу, але пам'ятаю, що виходив надвір, сідав коло порога й дивився на зорі. Ті зоряні майдани неба і досі перед очима. Чомусь мені здається, що в дитинстві зорі над головою були значно густішими. Може це тому, що чим ближче старість, тим більше зір для тебе згасає?

...Степан Степанович умовк, задумавшись, а я, тим часом, гонив перо білою площиною паперу, силкуючись вдавати, що не його думки записую, а щось інше, і тоскне відчуття аж ячало в мені: ну, чого ми такі бідні, що не можемо забезпечити людину, якій за службою доводиться багато писати, диктофоном? Поставив би його десь на столі, увімкнув чи кнопку і не мучив би слабку пам'ять спробами закарбувати те, що їй природою не дано закарбувати.

* * *

Знімки Лісового привертають увагу неприйняттям фальші. Видно, що любить ловити людину в динаміці, коли зайнята ділом, і не думає про те, фотографувати, чи ні. Кращі знімки зроблені об'єктивом, якого фотографовані не бачили, чи, принаймні, не готувались бачити.

— Постановочний кадр — брехня, — переконаний Степан Степанович, — навіть у тому разі, коли чоловік уміє позувати. Все-таки нема головного — невимушеності, а є — поза. Це все одно, що поезію заганяти в рамки рифм. Навіщо рима, якщо це заважає вільному плинові почуття?

Темный глаз, на мне помедли,
Всю яви живую мощь,
Кроткий, вдумчивый, серьезный,
Нескончаемый, как ночь.

Вірш належить Ніколау Лінау, австрійському поету. До речі, коли в інституті стояв автобус з виставкою радіоприладів фірми «Роде і Шварц», Степан завів з австрійцями мову про їхнього великого поета. Гості лиш стенали плечима — не знають такого.

— Ви що, спеціаліст з поезії?

— Ні, — соромився Степан Степанович.

Який спеціаліст?! Сім класів середньої школи, по тому — шофер, машиніст електропоїзда, токар-карусельник, оператор газорозподільної станції. Чому люди думають, що поезія — прерогатива, так би мовити, вищої, до того ж гуманітарної, освіти?

Тут від освіти нічого не залежить. Це — від стану душі, від того, як дивишся на світ. Одні очі можуть бачити серед дороги тільки калюжу, інші — ще й зорі в цій калюжі.

Степан Степанович з тих, що бачать зорі. Душа в нього м'яка, поетична і добра. Мало де ви знайдете фотографів, котрі б не клопотались заробітком. Тільки Лісовий може клацати затвором заради втіхи, а потім приносити й безкоштовно роздавати знімки, заради цікавості робити фотогазету та ще й оздоблювати її власними віршами.

Донедавна працював в одному технікумі, де його за це гостро не злюбило начальство. Побачивши, скільки знімків робить чоловік за так собі, почало вимагати, щоб за «так» робив і для технікуму.

— Але ж у мене нема на на це коштів?

— Студентам же задарма робиш?

— Не можу я з них брати грошей.

— Як це не можеш? Ти що, тойго?.. — вертіли біля скроні пальцем.

Так і розпрощались, не дійшовши, як то кажуть, консенсусу. З точки зору черствості і прагматизму Степан Степанович — дивна людина, поводиться не так, як інші, в немолодому уже віці захоплюється Блоком, Полонським, Еменеску, пише вірші, «надурняк» роздає фотографії, не любить коли перед об'єктивом апарата люди стоять навитяжку і дивляться некліпно, тоді як серйозним це подобається... І невтямки ницому духом, що перед ним — художник не за професією, а за покликанням, звичайна людина з багатим світом душі.

В. ІВЧЕНКО.

На знімку вгорі — автопортрет С. С. ЛІСОВОГО.

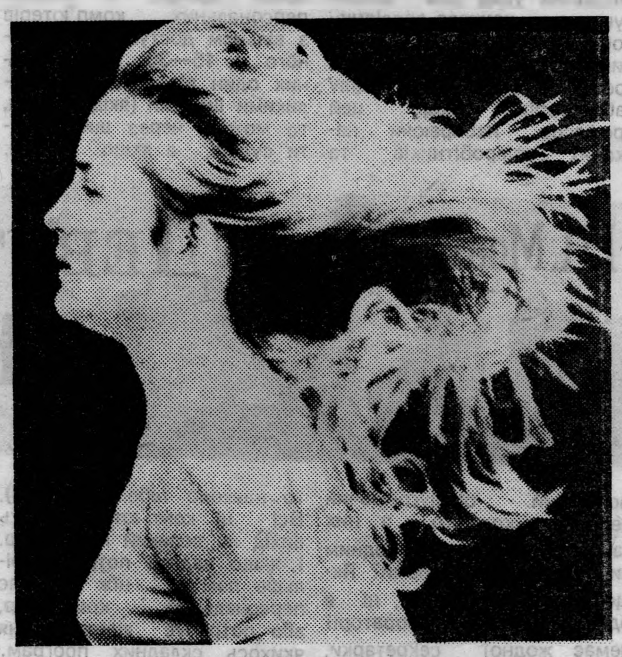

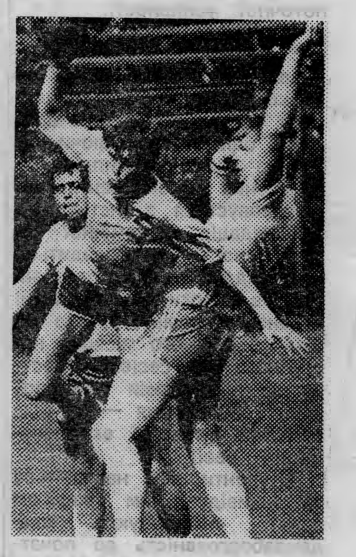

ДОВІДНИК ГЛАСНОСТІ

ДОЛЯ КОНСТРУКТОРА

КАЛАШНИКОВ став відомим усьому світові задовго до Горбачова і перебудови. Людина, чиє ім'я носить ціла серія зброї, живе далеко не по заслугах.

В 1948 році був випущений перший «калашников». Невдовзі ним озброїли всю Радянську армію, союзників, а по тому автомати просочились на всі континенти. Нині ними користуються принаймні 55 країн.

Конструктора одразу відправили далі від центру — в Іжевськ. Це провінційне містечко розташоване на схід від Москви. До нього летіти літаком дві години. 71-річний Калашников працює на тутешньому збройному заводі головним конструктором.

Автомат, безперечно, кращий у світі. Це визнав і автор американської гвинтівки «М-16». Він твердить, що «калашников» буде домінувати над всіма моделями зброї принаймні до 2025 року.

Секрет успіху радянського зброяра таїться, за його ж словами, в простоті. «Кожна деталь проситься на своє місце, її неможливо сплутати» — говорить він.

Простотою, очевидно, зумовлена й незвичайна надійність. Автомат стріляє, потрапивши під воду, побувавши в болоті, забитий піском. Випущений в 48-му році, він зазнав багатьох змін, зовні лишився тим же, але його бойові характеристики поліпшуються від моделі до моделі.

Тим часом, Михайло Калашников не вважає себе неперевершеним генієм: «Першим потисну руку тому, хто мене випередить».

«Я ніколи не користувався ніякими перевагами, — зізнався конструктор.— Нас виховали так, що не прийнято було вимагати чогось для себе — лиш би принести користь Батьківщині» — відзначає він зі смутком.

Якби така людина жила на Заході, то давно уже стала б мультимільйонером. У нас же від своїх винаходів вона не має практично нічого. Відкриття у військовій галузі не патентуються, гонорар від об'ємів виробництва в СРСР не виплачується. Калашников одержує незначні суми лиш за авторські свідоцтва.

Влада регулярно присуджує за нові «калашникови» грошові премії, але Калашникову припадає мало — їх ділить порівну колектив його конструкторського бюро.

Як і всі, він одержує тверду зарплату, обідає в їдальні, стоячи в черзі з підносом. Живе в звичайному багатоквартирному будинку. Живе один.

Його дружина померла 13 років тому. Троє дорослих дітей переїхали. Тепер у Калашникова п'ятеро внуків і одна правнучка. Тільки менша донька мешкала з батьком, але сім років тому вона загинула в автокатастрофі.

Володар всесвітньо відомого імені бродить самотою в просторій квартирі, сам саджає квіти біля орендованого літнього будиночку. Сам ходить за покупками, сам прибирає квартиру. Навіть своєї дачі він не має. Щитовий літній будиночок належить заводові. Головний конструктор хотів викупити його й перебудувати по-своєму, але керівництво заводу не дозволило.

В своєму житті він, по суті, не бачив нічого, крім роботи. Навіть з дружиною познайомився 1942-го року на полігоні. До останнього часу його адреса була засекреченою, газети рідко згадували прізвище Калашникова.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95. Зам. 5545. Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 37 (409) | П'ятниця, 23 листопада 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В ректораті

Широким був спектр питань, обговорених на ректораті 16 листопада. Одним з перших розглядалася справедлива заява групи працівників інститутського медпрофілакторія, які опинилися в скрутному матеріальному становищі. Їхня зарплата — найменша серед медиків міста і не відповідає тим зусиллям, які вони докладають в справі охорони здоров'я студентів і працівників вузу.

Тож на ректораті йшла мова про встановлення їм доплати, а також надання можливості використовувати медобладнання, яке простоює, для організації платних послуг населенню.

Далі директор художньо-культурного центру Т. Б. Буяльська доповіла про стан естетичного оформлення коридорів і вестибюлів інститутських корпусів. Картина виявилась не з привабливих. Усі стіни хаотично завішані застарілими стендами, монтажами, об'явами, газетними вирізками, частина з яких зроблена неохайно, кустарно. Досі висять лозунги і транспоранти, інша наочна агітація, яка вже не відповідає нинішній політичній ситуації. (Про це, до речі, писала наша багатотиражка у фейлетоні «...Плюс Чорнобиль» 7 вересня 1990 року).

Відзначено, що керівники окремих факультетів, кафедр, служб занедбали цю важливу справу. Вирішено звільнити коридори і вестибюлі від зайвих стендів, дощок, плакатів, виховувати студентів, колектив чистотою і порядком в корпусах, визнаними предметами естетики і творами мистецтва. А для конче потрібних інформаційних матеріалів деканатів, кафедр, політичних і громадських організацій визначити спеціальні місця, відповідно обладнавши і оформивши їх.

Знову були порушені питання, зв'язані зі створенням у Вінниці на базі ВПІ технічного університету, а також розширенням зарубіжних наукових і ділових зв'язків, про деякі господарські справи.

На закінчення ректор інституту Б. І. Мокін проінформував ректорат про свій намір припинити на період роботи ректором членство в КПРС. На його прохання публікуємо заяву з якою він звернувся до первинної партійної організації ВПІ.

У первинну партійну організацію Вінницького політехнічного інституту від члена КПРС з 1986 року

МОКІНА Бориса Івановича.

ЗАЯВА

У зв'язку з необхідністю об'єктивного, безстороннього керівництва вузом в умовах багатопартійної політичної системи, що складається, і неможливістю забезпечення цього в умовах дії принципу демократичного централізму в Статуті КПРС і Постанови Пленуму ЦК КПРС від 9. 10. 90 р.

прошу припинити моє членство у КПРС на період роботи ректором.

При цьому обіцяю, як ректор, не ущемляти прав працівників, які являються членами КПРС, а також не давати привілеїв та пільг, виходячи з партійної приналежності, працівникам, що належать до будь-яких інших партій.

Обіцяю також у цей період не вступати у жодну іншу партію.

Б. І. МОКІН.

14. XI. 1990 р.

Лист до редакції

Шановний тов. редакторе!

Дуже прошу через газету «За інженерні кадри» висловити сердечну подяку профкому машинобудівного факультету в особі О. В. Дерюо і Ф. А. Паламарчука за турботу про нас, ветеранів факультету.

До свята Великого Жовтня нам додому були доставлені по два ящики чудових яблук. Профком знайшов кошти і час для цієї милосердної акції. Я до сліз була схвильована таким безкорисливим кроком. У наш складний час, на щастя, ще є прекрасні люди з великою душею. Низький їм уклін за милосердя і турботу.

І друге. В липні цього року я вийшла на пенсію, відпрацювавши в інституті 30 років з початку його організації. Це — майже все свідоме життя. На моїх очах і при активній участі зростав і розвивався вуз, і я природно жила його радощами і турботами. Тепер він такий великий, що про його життя можна дізнатися тільки з вашої газети. Коли я працювала, то прагнула не пропускати жодного номера. На жаль, газета дуже рідко потрапляє на кафедри.

Тепер в інституті майже не буваю, але мені, як і раніше, хотілось би систематично читати інститутську газету і знати про всі події і справи. Тому виникло запитання: чи не могла б редакція організувати доставку газети додому поштою? Якщо для цього потрібно зробити передплату на рік, то я б охоче це зробила б.

М. Б. ГУЛЬКО,
ветеран інституту.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Враховуючи вашу, тов. Гулько, довголітню роботу в інституті, як його ветерану, ми вирішили надсилати газету на вашу домашню адресу безкоштовно.

У комітеті народного контролю

Відбулося чергове засідання комітету народного контролю інституту. Воно почалося з вшанування старійшого народного контролера Володимира Борисовича Демешко з нагоди його шестидесятиріччя. Ювіляра поздоровив з днем народження і вручив йому почесну грамоту заступник голови районного комітету народного контролю В. П. Бойко. Вручено також цінний подарунок.

На цьому ж засіданні керівник учбового відділу комітету Б. Г. Кудрін доповів про результати перевірки роботи підготовчого відділення інституту. Ухвалено відповідне рішення.

На закінчення з народними контролерами проведено заняття з організації перевірок, оформлення їх результатів.

Г. ГОРДЄЄВ,
керівник оргвідділу КНК ВПІ.

ВИБРИКИ ГОСПРОЗРАХУНКУ

В И В І С К А

Захотів чоловік виготовити табличку про те, що аудиторія 0210 — це зал засідань. Діло потрібне, нескладне та й недороге. Скільки там тієї таблички? — розмір 40х60 сантиметрів; скло слід покрити фарбою і написати два десятки букв. Роботи, навіть беручи до уваги інфляцію і непоступливу аморальність найскупішого здирця, все одно — максимум на червінець.

Поніс чоловік своє замовлення на «Модуль», там його зареєстрували за номером 2856 і сказали, що діло нескладне, отже, виконання замовлення не забариться.

Справді, через день-другий робота була зроблена, але коли замовникові подали «бомагу» на розрахунок, то в очах йому стало темно. Ця «бомага» настільки цікава, що її слід передрукувати.

Вартість основних матеріалів — 0.20 крб.

Допоміжні матеріали — 0.01.

Основна зарплата — 6.06.

Додаткова зарплата — — 0.61.

Нарахування на зарплату — 0.47.

Витрати по утриманню обладнання — 6.11.

Цехові витрати — 2.40.

Загальнозаводські витрати — 5.11.

Фабрично-заводська собівартість — 20.98.

Повна собівартість — 20.98.

Нагромадження — 6.29.

Відпускна ціна — 27.27.

Так і хочеться внести до цього цінника ще графу «Плата за совість». І виконавців з «Модуля» її явно бракує.

Брати гроші за невиконану роботу — відверте, нічим неприкрите здирство. Якщо керівництво «Модуля» іншої думки, редакція готова надати місце в газеті для постатейного спростування.

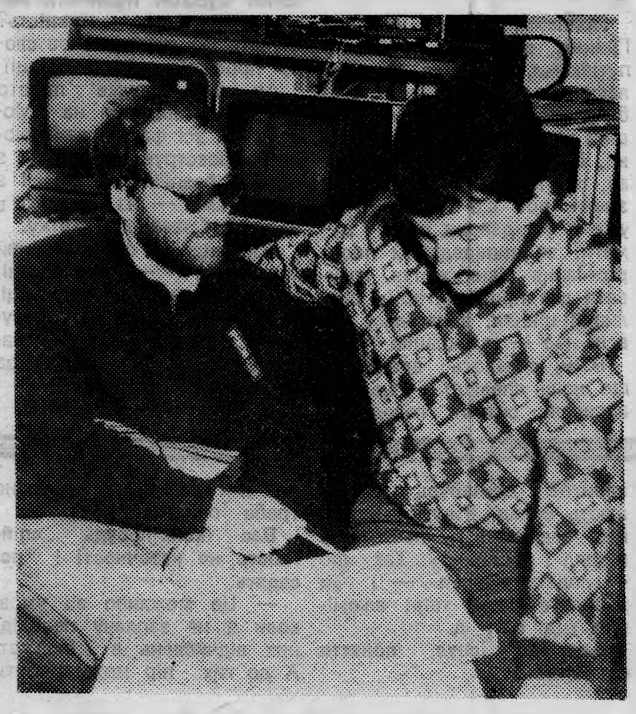

Колектив кафедри АСУ працює над цікавою темою — розробляє програмне забезпечення системи контролю якості гумових сумішей.

На знімку розробники **Олександр Юхимович Садовничий** (ліворуч) і **Олег Володимирович Прокопчук** за роботою.

Фото **Р. Кутькова.**

СЬОГОДНІ В КПРС

НА ОБОЧИНІ

НАПРИКІНЦІ інститутських звітно-виборних зборів «запахло ароматом» розвинутого соціалізму — два старих, заслужених комуністи виступили з наполегливою пропозицією записати в рішення статтю про боротьбу з деструктивними силами і обов'язково назвати тих, хто ці сили представляє.

Задля чого?

Певна річ, для того, щоб видати їм премію чи схилити до консолідації зусиль на благо правової держави. Полювати на відьом у наші часи стало немодно, а руки за звичкою, либонь, сверблять, душі і мізки, привчені до тотального однодумства, важко переносять «інакомисліє». Так і хочеться винайти якийсь троцькізм чи меншовизм, розписати його в пресі, притиснути до нігтя, наробити галасу — може буде хоч імітація того, що партійні м'язи знов набубнявіли і парторганізація, якщо й не стала енергійною, то робить хоч що-небудь, заявляє, на всяк випадок, про свою відданість.

Не пройшло! Комуністи сказали, що це суперечить лінії ЦК на плюралізм, багатопартійність і свободу.

В цьому епізоді, як у краплині води, бачиться туга за тими часами, коли партія могла безборонно втручатися в усі сфери життя, навіть у думки. Тепер, коли діапазон її діяльності звузився до традиційних параметрів конституційної громадської організації, декому з активних функціонерів це не до шмиги: треба генерувати, думки, ідеї, утверджуватись діяльною роботою в масах, пошуком нових підходів, більше працювати головою, а інерція збиває на легші, второвані путівці.

Такі ось невеселі думки обсідали голову, коли сидів на звітно-виборних партзборах нашого інституту. На початку року в організації нараховувалось 752 члени, тепер ось — 606. Вісімдеяст три останнім часом здали квитки.

Отже, найпомітніший «урожай» досягнень, найвагоміша цифра — в параграфі втрат. Правда, у звітній доповіді це було названо делікатним словосполученням «очищення партії», але скарай бог таким очищенням хіба-що нашого ворога. Від кращих не очищаються. А в списку вісімдесяти трьох є чимало тих, за ким одверто жаль.

Треба визнати відверто: в умовах перебудови парторганізація так і не змогла визначитись, що їй робити, як реалізовувати й далі дещо вицвілий лозунг про виховання людей нової формації.

Попередні багаторічні методи сформували покоління мовчазних, покірливих рабів. Далі продовжувати в тому досі не можна.

А як можна? Як треба?

Може, правильно було б вивести парторганізацію за межі інституту?

Партком на такий крок не зважився.

Правда, це не його вина. Якби в партії дійсно утвердився довгожданий плюралізм думок і рішень, то це, очевидно, був би найрозумніший вихід: якщо вже на обочині, то — сповна.

З іншого боку, це й логічно. Не завтра, то післязавтра в політеху можуть народитись комітети республіканської, демократичної, християнської, соціалістичної, монархічної, ще бозна яких партій і всі захочуть виховувати студента на свій лад. Яка розумна держава на таке погодиться?

Можна подумати, що й ректорат жде — не діждеться тієї благословенної пори, коли доведеться розводити партії, які чубитимуться між собою за сфери впливу.

А може справді парткому зважитись на рішучий крок? Тим паче, що в умовах перебудовного періоду виявилось цілковите невміння парторганізації працювати на випередження подій. Вона плентається в хвості, не знає, як впливати на суспільні явища без команди й силового тиску, потихеньку розпадається і користі від її перебування в інституті майже ніякої. Особливо це помітно на фоні мобільного, бойового ректорату, наполегливо націленого на перетворення інституту в університет, на перехід до двоступеневої бакалаврсько-магістерської структури.

Жаль, що такими думками на звітно-виборних зборах не виступив ніхто. Та, власне, конкретних пропозицій як піднести роль партійців, як авангарду, не було. Всі говорили глобальніше, у ширших масштабах, про вищі ешелони. Тим часом, доля партії вирішується саме в низових ланках, де зараз ніякої конкретики, а, отже, й віддачі.

Тому й виходить, що вся партійна будова тримається на фундаменті сумнівної якості.

Одна з цехових організацій виявила недовір'я партокомові інституту. Факт цей збори чомусь обійшли цнотливим мовчанням. Один з комуністів пропонував ввести до складу нового партому тільки тих, хто має охоту і смак до партійної роботи, але список кандидатур був підготовлений заздалегідь, слухати кожного на предмет «смаку й охоти» збори полінувались. Ніхто не вів на них навіть протокола.

...Завершити хочеться тією розмовою про деструктивність, з якої почались ці нотатки: сила, котра має засоби, кадри, досвід, може багато робити, але не робить, неодмінно деградує і перетворюється в силу деструктивну.

* * *

Партком наш після зборів поменшав. З 22-х у ньому стало 14 членів. Секретарем знову обрано В. М. Бабія.

І. ВОЛОШЕНЮК.

Чорна тінь ринку

НАД ЗДРАВНИЦЕЮ

За підсумками минулого року наш санаторій - профілакторій здобув диплом ВЦРПС і премію в сумі 925 карбованців. Іншими словами, це друге-третє місце серед установ подібного типу і, таким чином, Вінницький політехнічний інститут має здравницю, котра на рівних конкурує з кращими вузівськими здравницями Радянського Союзу.

Але чому ж така сумовита посмішка на вустах головного лікаря Павла Полікарповича Коби?

— На нас уже впала чорна тінь ринкової економіки, — говорить він. — Поміркуйте над фактами. Щодоби на харчування пацієнта в санаторії відводиться один карбованець 56,9 копійки. Зусиллями тямковитих, підприємливих людей сума ця дала досить пристойне, калорійне харчування.

Та ось наприкінці літа, коли ми займались ремонтом, стало ясно, що найближчим часом ціни без відповідного оголошення, цілком у дусі вибіркової гласності, до якої поступово звикаєш, неодмінно поповзуть догори. За такої ситуації треба негайно просити дотацій у профспілок, ані, — то серйозно постраждаєш.

В серпні Павло Полікарпович звернувся до рідної галузевої профспілки з проханням додати на кожного пацієнта бодай по 20 копійок щодня. І, як виявилось, правильно зробив. Ціни не просто поповзли вгору. Вони стрибнули, мов старші сестри Брумеля, одразу навіть на 300 з лишком процентів. Скажімо, минулої осені санаторій одержував овочі і картоплю за 9 копійок кілограм, а нинішньої вже за 30, хліб — за 20 копійок, нині за 28, яблука за 40 і відповідно — за 88, м'ясо — за 1 карбованець 90 коп., тепер — за два п'ятдесят. На 10—20 копійок подорожчали крупи, вермішель. Мимоволі схопишся і за голову і за серце, коли до тебе з неприхованою підозрою в очах з'являється доскіпливий пацієнт:

— А чого це, дорогий Павле Полікарповичу, торік давали яблука тричі на тиждень, а тепер тільки раз? А з чиєї це ласки, любий головлікарю, нема на столах винограду?

Пояснюєш, а тобі не дуже вірять. Мовляв, знаємо вас. Під шумок інфляції і базарної стихії набиваєте свої кишені...

Від банкрутства інститутський профілакторій врятовано поки-що власним коштом — 20 копійок, яких просили в облраді галузевої профспілки, одержані за розпорядженням ректора з вузівських фондів. Але вже видно, що копійками діру не залатаєш, тут, либонь, знадобиться цілий карбованець. Словом, та ситуація, коли без вищого профспілкового начальства не обійдеться.

А що ж воно? Яку відповідь дало на тривожний запит П. П. Коби?

Уявіть собі — і досі ніякої. Там зараз не до цього. Над обважнілими від зайвини чиновників профспілковими штабами витає тривога після робітничих страйків — як уберегтись від скорочення, як утримати неперетравні суперзарплати? Коли тут думати про якісь там санаторії - профілакторії?

Принаймні, Зоя Ісаківна Гринюк, яка відає в облраді путівками, говорила по телефону з лінивою, зверхньою байдужістю: «Ну, коли ті ціни ще підвищаться?...». Вона, бачте, ще й не знає того, що належало б давно знати, про що треба було уже в усі дзвони бити і думати, як випереджати подорожчання рівня життя, готувати для профілакторіїв рухливий цінник, а загалом для всіх нас — індексацію.

Втім, склалось враження, що наші апеляції — не за адресою: ситий голодному — не товариш.

* * *

Ну, а тепер — про чисто внутрішні клопоти «Супутника».

Він сьогодні переповнений. Весь колектив — на місці, вернулися з полів і сіли за парти студенти.

Санаторний службові важко. Замість ста чоловік, доводиться обслуговувати 120—130 —надолужуються планові показники.

Цей перетруд — наслідок нашої спільної неорганізованості. У вересні й жовтні, коли кілька сот студентів працювали в сільському господарстві, на профілактичне лікування могла б піти більша кількість професури, викладачів, співробітників. Тим часом, у цю пору санаторій був недозавантажений.

В цьому безперечна частка вини профгрупоргів низових ланок — вони не мають відправних даних для оздоровлення людей з кафедр, лабораторій, служб. Аби впродовж року вели реєстрацію захворювань за лікарняними листками, то можна було б створити зведену відомість і за нею скласти спеціальний графік оздоровлення. На жаль, ніяк цього діла не вдається зрушити з мертвої точки. Міг би видати спеціального наказа ректор, але чи логічно таким шляхом піднімати нашу громадську активність? Мусять тут сказати своє слово профспілкові організації.

До речі, дуже просто розв'язали питання на «Модулі» — всі фахові захворювання реєструє інженер з техніки безпеки. Легше і з студентами — на кожного в медпункті заведено картку.

Найменш організований контингент — викладачі, співробітники, науковці. Втрати від цього — безумовні. І вихід один — налагодити нарешті облік за лікарняними листками.

В. ІВЧЕНКО.

Хлоп'ята з нашої вулиці. Фото В. Очеретного.

ЛІРИКА

Дороги детства

Я брожу по дорогам
детства,
Где когда-то бежала
босая...
Провела где свое
малолетство,
Не зная забот и играя.
Все неведомо мне и
знакомо...
Я ступаю с тревогою в
сердце...
А душою стремлюсь я
снова
В ту страну под названием
«Детство».
Но былому уж нет
возврата...
В ту страну мне, увы, не
вернуться...
Хорошо то, что все
«когда-то...»
С нами в памяти остаются.

Діна ПАРФЕНЮК.

Хто крайній?..

ФЕЙЛЕТОН

Хорова капела гинула на очах, місяць, тому було десять співаків, потім — п'ять, а сьогодні прийшло тільки двоє: прибиральниця тьотя Фрося і бухгалтер Тетерук, котрий любив усяку самодіяльність — художню, доміношну, алкогольну і т. д.

Не з'явилися провідні солісти, акордеоніст, і репетиції довелося відмінити, а відтак — і наступний концерт.

Подібні зриви все частіше почали траплятися в гуртках художнього слова, бального танцю, секціях важкої атлетики, боксу, скелелазання, у колекціонерів та інших.

— Що сталося? — вимагав відповіді у худкерівників і тренерів голова профкому. — Де люди, де наші таланти?

Дуже бідкався хормейстр:

— Не збагну, чому перестав ходити на репетиції Соловейчик? Це ж майбутній Лемешев...

— А в мене зник провідний боксер Іван Громовий, — повідомив спортивний наставник.

— Так, так, — похмуро вів своє профспілковий бог, — не шанували таланти, занедбали роботу з людьми. Що тепер покажемо на фестивалі?

— А ось що! — ввалилася в кабінет друкарка Ліда, обвішана сумками і сітками з різним начинням. — Треба їх шукати не на роботі, а на вулиці в чергах. Там тепер уся культура і спорт...

— Правильно! — дружно загомоніли тренери і худкерівники, — підемо їх шукати.

Першим об'єктом, куди навідалася сформована пошукова група «Алло, шукаємо таланти!», був універмаг, де «давали» тульчинські черевики. Сказати, що стояла черга, було б, «м'яко кажучи ідеалізацією нашої дійсності. Вирував шторм «цунамі», який брав початок, мабуть, з самої Японії. В усякому разі, неозброєним оком побачити хвіст цієї черги було неможливо.

Стихія! Усі рвалися до бідної продавщиці, вилазили один на одного.

— О! — вигукнув тренер скелелазів, — дивіться, які тут є майстри долати перешкоди, по спинах, головах. Це ж — справжні чемпіони...

— А ось і наш Громовий, — зрадів наставник боксерів. — Дивіться, як він обмолочує якусь тітку. Вона вже лежить повержена ниць, Раз-два-три... нокаут!

Друга група шукачів талантів підоспіла до універсаму, де якраз «викинули» ліверну ковбасу. Маючи досвід торгівлі цим «делікатесом», продавщиця обгородилась барикадою з ящиків і затулила вуха навушниками, щоб не оглохнути від крику і прокльонів. Та не могла вона не почути чарівний голос тенора Соловейчикова, який пристрасно доводив комусь, що він стоїть попереду нього, а не позаду. Це було таке високе сольне виконання, з такими форто і фортісімо, що хормейстр застиг на місці від захоплення.

Були виявлені в різних чергах також майстри художнього слова, які, крім триповерхових матів, в своєму репертуарі нічого іншого не могли запропонувати слухачам.

Та особливо схвилював усіх виступ якоїсь старенької, підсліпуватої бабусі біля відділу універмагу «товари для жінок». Побачивши, що там «викинули» на прилавок колготки, вона зробила такий ривок вперед, що їй позаздрив би будь-який спринтер — стометрівка за 10 секунд!

Справжні рекордсмени і чемпіони з різних видів спорту, віртуози і маестро були зафіксовані в чергах за майонезом, унітазами, карбофосом, цвяхами, олівцями... О, боже, яка ти талановита, ненько-Вітчизно! Куди не кинь оком, не поведи вухом — усюди вундеркінди.

Л. ЛЕОНІДОВ.

У цієї скромно, але зі смаком одягнутої людини — сім мільйонів карбованців. Вона коректна й небагатослівна, комерційної таємниці з неї обценьками не виймеш. І все-таки на розмову з журналістом вона погодилась, мабуть, з внутрішньої потреби висповідатись перед ким-небудь, бо з друзями (чи є вони?) говорити про «діло» не прийнято, викладати банальні істини перед людьми свого кола — тим паче.

З цілком зрозумілих причин співбесідник зостався анонімом.

Перше запитання до нього:

Ви чесно заробили сім мільйонів?

— На мій погляд — погляд бізнесмена — так. У Радянському Союзі, по суті, є тільки сировина, але її, як відомо, розбазарюють на всі боки за безцінь. Я й торгую сировиною. Для держави такі операції збиткові, для мене — навпаки. Якщо мені вдалося обійти всі юридичні рогатки — гроші одержані чесно. Але звинувачують — в «розпродажу» Батьківщини.

Розкажіть, як ви заробляли свої мільйони.

— Потрібен хороший юрист, який знає входи й виходи в потрібних установах. Ну, і той «шматочок» Вітчизни, який можна продати. З юристом були труднощі — розумних законознавців мало. А товар... Господи! Та знаєте, скільки в ленінградській землі всього зарито? Де-небудь закривають склад. Риють котлован, звалюють в нього все підряд і засипають. Так що — лопату в руки — і ви знайдете сотні тонн алюмінію, міді і т. д.

Для вас існує поняття «хабар»?

С П Р У Т

ІНТЕРВ'Ю З РАДЯНСЬКИМ МІЛЬЙОНЕРОМ

— «Хабарем» радянський суд називає гроші, які платяться менеджеру, посереднику, консультанту. Правда, їх легко «відмити», провівши через рахунок. Я ці гроші називаю витратами на представництво.

А як ви називаєте гроші, які платите митнику, щоб він «не помітив» забороненого вантажу?

— Особисто я взагалі ніяких грошей нікому не плачу, це робота помічників. А митник — не рівень. Ми працюємо в значно вищих сферах. Це фарцівник возить по одній-дві ікони, а в нас торгівля йде великими партіями. Тому треба не хабарі давати, а добре платити за оформлення паперів — ліцензій, накладних, паспортів.

Наша ліцензійна система «передбачає» хабарі?

— У нас нічого не можна вивозити, але все вивозиться. Назвіть сайгачі роги «продуктом тібетської медицини» і везіть на здоров'я! Тільки це грамотно треба оформляти.

Вас коли-небудь спіймають на неточності і посадять.

— Це можливо за умов, коли я не заплачу необхідних відчислень в бюджет. А до тих пір можу робити що завгодно.

Рекетирів боїтесь?

— Я їм плачу і ні про що не турбуюсь. Є певний процент прибутку, який я буду відраховувати в будь-якому випадку — чи рекетирам, чи найманим охоронцям. Більше «такси» у мене ніхто не попросить. І менше — теж. Якщо рекетири мене влаштовують більше, то приватним детективам треба думати про рівень професіоналізму. Я міг би й послуги держави купити, але навряд чи ціни будуть нижчими, а охорона кращою.

Як ви домовлялись зі своїми «захисниками»?

— Це була пристойна зустріч. Ніяких рембоподібних амбалів в спортивних костюмах. До мене прийшла неозброєна респектабельна особа, пояснила, на які зони впливу поділений Пітер, з якого боку мені ждати небезпеки і за який процент прибуток її можна уникнути. У нас нема єдиної мафії, є три угрупування, що ведуть між собою суперечку і тримають місто під контролем. Для мене зручніше платити одній людині, ніж трьом зразу. І впродовж року від дня нашої усної домовленості я живу спокійно. Ніяких звернень до моєї контори чи моїх людей з приводу надприбутків не було. Навіть з моєї машини не вкрали лобового скла.

А хто була та особа?

— Вона була прекрасно поінформована про склад, можливості угрупувань, мала всі дані про їх лідерів: вік, ім'я, національність. Отже, вона з цієї системи. І я вірю їй більше, ніж міліції, котра нічого подібного не знає.

Ви не займаєтесь контрабандою?

— З Союзу — ні. Я все вирішую офіційно. А от контрабандою з Заходу займаюсь. Я провожу заборонені для ввезення комп'ютери останнього покоління. Тут у мене є виходи на десятки кооперативів, комп'ютери обробляються на рівні «відкруткової» технології і збуваються.

Як збираєтесь зберегти свої мільйони в умовах інфляції?

— Укладу в діло. Гроші — ніщо, товар — усе. Мені б полестило, якби ви назвали мене не мільйонером, а володарем 10000 машин. До речі, через три дні вкладаю всі свої гроші в закупівлю західних машин.

КОРОТКО

ЦІКАВА і актуальна розмова відбулася минулої суботи в дискусійно - політичному клубі «Час». Учасники засідання обговорили проблему «Марксизм: теоретичні проекти і історичні результати».

* * *

ШИРОКО відзначили День студента вінницькі політехніки. В інститутському клубі відбувся вечір дружби, в якому взяли участь також іноземні студенти. Працювала дискотека, а в клубі «Зодіак» проведено танцювальний вечір.

За редактора
Л. ШАМІС.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу управління в справах видавництв, поліграфії і політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17.

Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.

Зам. 5650.
Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 38 (410) | П'ятниця, 30 листопада 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

Черговий ректорат, що відбувся 23 листопада, почався з приємної події — відзначення 60-ти річчя з дня народження Юрія Климентійовича Пінчука — заступника декана енергетичного факультету. Ректор Б. І. Мокін від імені колективу інституту поздоровив його з ціею датою, вручив грамоту ректорату, партійної та профспілкової організацій.

Розглядалося питання, зв'язані з запровадженням купонів, оздоровлення. Головний бухгалтер вузу З. М. Знатнова повідомила про позитивне вирішення справи із забезпеченням купонами студентів з підприємств і тих, хто вчиться на платних умовах; голова студентського профкому В. С. Боднар просив ректорат виділити кошти для видачі малозабезпеченим студентам безкоштовних путівок в медпрофілакторій. Керівництво інституту знайшло таку можливість.

Значну увагу було приділено ходу будівництва житла, розподілу випускників.

Важливе повідомлення зробили проректор по науковій роботі С. Й. Ткаченко і його заступник С. М. Злепко. Науково-дослідна частина (НДЧ) перетворюється в блок госпрозрахункових підрозділів, які працюватимуть на орендному підряді. В його структурі передбачені відділи: маркетінгу, аудиторський, виробничий, редакційно-видавничий, інвестиційний банк, комісійно-прокатний магазин. Остаточний варіант розробляється.

У минулому номері в газеті була опублікована заява депутата Верховної Ради УРСР, ректора нашого інституту Б. І. Мокіна про намір припинити членство в КПРС і викладені мотиви цього кроку. В парткомі інституту відбулася розмова з тов. Мокіним, на якій була висловлена небаженість його виходу з партії. Запропоновано тов. Мокіну ще подумати перш, ніж прийняти остаточне рішення.

УНІВЕРСИТЕТ — НЕ ЗМІНА НАЗВИ, А ГЛИБОКІ ПЕРЕТВОРЕННЯ

ПЕРЕБУДОВА системи вищої освіти глибоко торкнулася і нашого інституту. Його перетворення в технічний університет перехід на двоступінчату підготовку спеціалістів (бакалавр-магістр), вихід на міжнародну арену — ці глобальні завдання вимагають перегляду всієї системи навчаня, де головною метою усієї нашої роботи має стати якісна підготовка випускників.

Професіоналізм, міцні знання по спеціальності, висока загальна культура повинні визначити тих, хто прийде на виробництво з дипломом Вінницького технічного університету. А перехід до ринкової економіки ставить це питання ще гостріше: або ми випускатимемо конкурентноспроможних спеціалістів, або усім нам слід шукати собі іншої роботи!

У цих умовах одним з найважливіших факторів успіху стане відбір найбільш підготовленої для навчання в такому вузі молоді. Як показала практика, старі методи профорієнтаційної роботи, коли викладачі, як діти капітана Шмідта, розбрелися по селах і райцентрах області хто куди і працюють, як кому на душу лягло, вже зжили себе. А нові форми ще знаходяться в стадії становлення.

Тож пропонуємо на сторінках нашої багатотиражки висловити свої думки, обговорити цю та інші проблеми.

ВІД БАКАЛАВРА ДО...

Нещодавно мені довелося взяти участь і виступити на республіканській науково-методичній конференції з питань активізації пізнавальної діяльності студентів під час вивчення суспільних наук.

Слід відразу звернути увагу на той факт, що цю конференцію разом з галузевим міністерством організував не університет чи гуманітарний вуз, а технічний учбовий заклад — Харківський автошляховий інститут. І це не випадково, бо ректорат цього інституту приділяє велику увагу суспільним і гуманітарним наукам.

Тож варто хоч побіжно познайомитись з досвідом харків'ян.

З 1-го вересня в ХАДІ почав формуватися гуманітарний центр, до якого крім суспільствознавчих кафедр входять кафедри російської, української та іноземних мов, а також фізичного виховання. З того ж таки часу почалася підготовка спеціалістів за багатоступінчатим методом.

Ось її схема:

протягом чотирьох років першого ступеню студенти вивчають загальноосвітні і загальнотехнічні науки, проходять певну спеціалізацію і отримують звання бакалавра. Друга ступінь триває рік-півтори і дає студенту права інженера - бакалавра. Після цього кращі студенти переходять в магістратуру, де навчаються за спеціальними програмами, узгодженими з підприємствами-замовниками і за їх кошти. Вони одержують дипломи магістра з спеціальностей: менеджер, технолог, конструктор, викладач, науковий працівник.

Така система, як мені здається, дозволяє не тільки диференціювати підготовку спеціалістів, але й зацікавити їх.

На конференції було порушено питання про своєрідну кризу, падіння інтересу до вивчення суспільних наук. Це пояснюється догматизмом і канонізацією висновків марксизму - ленінізму. На запитання: що ж робити? учасники конференції прийшли до думки, що відповідним кафедрам необхідно надавати право розробляти свої програми вивчення цих наук з врахуванням профілю і специфіки вузу.

Схвалення отримала доповідь «Про нові підходи до активізації пізнавальної діяльності студентів під час вивчення політичної економії, з якої кафедра доручила виступити мені. Були викладені результати експерименту, здійснюваного ось уже два роки на факультеті автоматики і мікроелектроніки нашого інституту по системі «Стимул».

Л. ІГНАТОВ,
доцент кафедри політекономії.

ВІДДІЛЕННЯ, ЯКЕ НЕ РАДУЄ

Чи потрібне нам підготовче відділення? Таке запитання ставиться нині частіше тими, хто в якійсь мірі відповідає за нашу освіту, кого турбує доля вищої школи.

Працюючи на підготовчому відділенні інституту понад десять років, я склав певне враження про цю форму навчання, утвердився певної думки, щодо її подальшого розвитку. Яку ціль ставив перед собою уряд, приймаючи в 1969 році постанову про відкриття при вищих навчальних закладах підготовчих відділень? Мабуть ціль була такою: допомогти молодим робітникам, колгоспникам, демобілізованим воїнам в підготовці до вступу у вуз.

Що ж, ідея непогана. На фоні соціальної нерівності, юнакам та дівчатам з сімей, в яких освіті не приділялось належної уваги, відкриття підготовчих відділень дало можливість з часом наздогнати прогаяне. Держава надала слухачам ПВ стипендії, забезпечила гуртожитком. Залишилось одне — — вчитися. Але де там! Гарна ідея про відкриття підготовчих відділень при вузах відразу ж була торпедована традиційною плановою системою набору слухачів. З року в рік йшли зверху розпорядження про набір відповідної кількості слухачів на ПВ, а звідти «вгору» — інформації про «успішне» виконання плану.

Практика показала, що значна кількість слухачів має досить слабкі знання. Нерідко викладачі змушені повертатися до елементарного матеріалу з курсу 7—8 класів. З часом інтерес до навчання в значної кількості слухачів падав. Це — результат відсутності стимулів: незалежно від якості знань всі отримували стипендію. З великими труднощами методична рада йшла на те, щоб виключити з ПВ невстигаючих. Викладачі постійно скаржилися, що слухачі не бажають вчитися, а відчислити їх не наважувалися, бо боялися негативного реагування з боку керівництва. Крім того, «перелітним птахом» з ПВ на факультет могла стати і благенька трієчка, яку завжди можна було заробити і вісім місяців вчитися без напруги.

Я не хочу стверджувати, що всі без винятку були ледарями, безграмотними, багато наших випускників ставали згодом відмінниками, успішно закінчували інститут, але це — не правило, а виключення.

Може виникнути питання: чи можливо за якісь 8—10 місяців підготувати юнака чи дівчину з низьким коефіцієнтом знань з програмних предметів? Гадаю, що можна. Віру в це вселяє певний досвід кращих вчителів країни.

Дається взнаки недостатній потяг до знань. Постійні вимоги, навіть прохання наполегливіше працювати над книгами, домашніми завданнями не дають бажаних результатів. Тут на перших порах необхідно узаконити підготовку слухачів до занять в аудиторних умовах під керівництвом викладачів-консультантів, і не шкодувати для цього годин.

Враховуючи особливості навчаня на ПВ було б доцільним зменшити групи з 25—30 до 10—15 слухачів. Питання індивідуалізації навчання для такої категорії слухачів особливо важливе. Вважаю також, що на ПВ можна зробити резерв з числа тих, хто не пройшов співбесіди, але виявив бажання вчитися. Доцільно дозволити їм відвідувати заняття, і якщо вони будуть встигати в навчанні, практикувати переведення їх в число слухачів на місце вибулих. Це в якійсь мірі буде стимулювати потяг до навчання інших. У вигляді експерименту можна набрати невелику платну групу і оцінити згодом якість її підготовки в порівнянні з групами, які були на державному утриманні.

Ще одне. Самоосвіта — найефективніша форма навчання. Ні в школі, ні у вузі не вчать як вчитися. Тому, на мою думку, слід запровадити на ПВ чи на першому курсі дисципліну «НОП студента».

І нарешті останнє. Кадри. На підготовче відділення деякі кафедри дивляться, як на другорядну справу в навчальному процесі. Вважаю, що на ПВ повинні працювати найбільш досвідчені викладачі вузу, здібні методисти, творчі люди зі званнями і вченими ступенями, як це робиться в ряді вузах країни. Підготовче відділення повинно стати експериментальною лабораторією, де б впроваджувалися нові розробки в методиці викладання, утверджувалися нові форми і методи педагогічної роботи. Тільки такому підготовчому відділенню буде належати майбутнє.

Д. МЕЛЬНИКОВ,
старший викладач, кандидат технічних наук.

П'ЯТНАДЦЯТЬ КРАЩЕ СОРОКА

На початку вересня цього року на факультеті обчислювальної техніки почало діяти підготовче відділення, на якому навчаються школярі 9—10, 11 класів загальноосвітніх шкіл, учні ПТУ і технікумів.

У групах, які нараховують по 15 учнів заняття провадяться з трьох дисциплін: програмування, математика і електроніка. Для випускних класів тепер включена і фізика. Плата за навчання, можна, сказати, символічна — всього 15 карбованців на місяць. Однак і ці кошти дозволяють залучити до цієї ажливої роботи провідних вчених факультету, грамотних програмістів, математиків високої кваліфікації.

Та головне не в цьому, а в організації справи. Профорієнтація молоді, що здійснюється в таких умовах, дозволяє школярам знайомитись з майбутньою професією, так би мовити, з перших рук, надійно перевірити свої здібності і сили.

На уроках з електроніки хлопці і дівчата знайомляться з «живими» мікросхемами, транзисторами, вчаться працювати з вимірювальними приладами, паяльником. Школяр, який пройшов підготовку у нашому відділенні, вже не зелений новачок, для якого все — новина, а компетентна людина, котра і з комп'ютером на «ти». У нього і основи математики закріплені і досвід роботи в лабораторії є.

Слід врахувати і психологічний фактор. Уявіть себе школяра, що прийшов з класу, в якому 40 учнів у добре обладнану лабораторію, де їх всього 15 і де заняття веде професор! Не просто викладач, а професор.

Форми нашої роботи, звісно, не догма і ми готові вислухати будь-які ділові пропозиції і водночас не відмовимо надати допомогу колегам в справі організації таких відділень на інших факультетах.

П. МОЛЧАНОВ,
заступник декана ФОТ.

У глибини поля електромагнітного

Мале науково - дослідне підприємство, очолюване кандидатом фізико-математичних наук, доцентом Л. Н. Гейвандовим, розв'язує надто складну і актуальну технічну проблему. Наприклад, радіолюбителі та й всі, хто користується радіотелевізійною апаратурою, часто стикаються з явищем, що називається електромагнітною несумісністю. Включив, приміром, електробритву, чи десь по-сусідству запрацювала циклювальна машина — і на телевізійному екрані закружляли «білі мухи», а в радіоприймачах починаються такі збої, що вони можуть вийти з ладу.

Тож спеціалісти підприємства по госпрозрахунковій угоді з Міністерством радіопромисловості створюють таку технічну систему, яка зможе визначити сприйнятливість радіоелектронних засобів до зовнішніх електромагнітних хвиль, інакше кажучи, аналізувати стан ефіру і наводити, так би мовити, порядок у взаємодії хвиль.

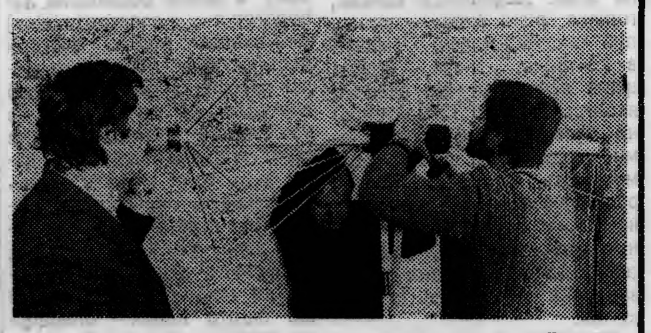

Роботи, на які асигновано понад 700 тисяч карбованців, наближається до завершення. Виготовляється комплект антен, одну з яких ви бачите на цьому знімку, потужні посилювачі, блоки, вимірювальні прилади тощо. До речі, підприємство в розробці такої системи має приоритет в Радянському Союзі.

Над темою активно працюють кандидати технічних наук А. Ф. Анжиловський, М. М. Биков, а також В. П. Гузов, О. І. Максименко, В. А. Музика та інші.

Фото **Р. Кутькова.**

Б.І.Мокін
Дев'ять днів у Канаді

Початок у номерах 33, 34, 35, 36.

Дешевше наймати квартиру з харчуванням. Така квартира коштує стільки ж, скільки гуртожиток без харчів. Забігаючи трохи вперед, скажу, що за добрий обід треба заплатити 10 доларів, а це 30 доларів на добу, або 900 на місяць.

Освоївшись з новим місцем проживання, я пішов на ще одну зустріч з деканом підготовки магістрів та докторів наук Томасом Гарднером, оскільки в понеділок у встановлений мені термін, ми не встигли з'ясувати всі цікаві для мене питання.

Вчора я зрозумів у що обходиться навчання в Канаді, та як воно організоване. Але мене цікавило, за яких умов на це навчання може бути зачислений студент із Вінниці.

Із другої розмови з Томасом Гарднером я зрозумів, що для цього недостатньо закінчити наш вуз з відзнакою, та знайти професора в канадському університеті, який згоден стати науковим керівником та надати «грант» треба, ще дуже добре знати англійську мову та здати не менше, ніж на 600 балів екзамен з цієї мови, який носить назву «Тофель» (в іншій інтерпретації «Тоифель»).

Складність виконання цієї умови полягає в тому, що є тільки одна організація в Москві, яка один раз на рік приймає цей екзамен. Під час складання «Тофеля» треба вирішити 9 різних завдань з мови, кожне з яких оцінюється по 100-бальній системі.

Декларація про суверенітет України дає нам можливість незалежно від Москви створити і свій центр по здачі «Тофеля», без якого потрапити на навчання до Канади чи США неможливо ні за допомогою зв'язків, ні за описаними науковими характеристиками.

Після зустрічі з Гарднером я знову повернувся до свого житла в будинку для приїжджих, і, маючи дві вільні години, вирішив трохи подивитись телевізор, щоб мати уяву про цю сторону життя канадців.

Відверто кажучи, канадські програми телебачення мені не сподобалися. Програм та каналів багато, але дуже подібні — кожної години йдуть новини хвилин на 5—10, приблизно кожних 10 хвилин — реклама. А між цим увечері по деяких програмам показуються телефільми, або політичні передачі, а по більшості цілий день на екрані з'ясовують відносини декілька сімей, моделюючи різні життєві ситуації.

Звичайно, коли б я знав англійську мову, то б можливо мені це все сподобалось, але сприйняття тільки очима здалось одноманітним. Але один канал, одна програма викликала досить приємне враження — по ній протягом всього дня йдуть мультфільми. Яскраві барви, захоплюючі сюжети — не дай бог у нас колись з'явиться такий канал, то ми дітей ні на вулицю не вижене, ні за уроки не посадимо, ні спати не вкладемо.

О шостій годині вечора за мною заїхав професор Іван Вінницький, і ми поїхали в торговий центр університетського району міста.

Звичайно, враження, від того, що я побачив в продовольчому відділі цього центру передати словами дуже важко, але спробую дещо розповісти. У фруктовому відділі я побачив стільки усякого дива, що ніколи не бачив у своєму житті, хоч об'їздив усі наші республіки та республіканські столиці за часів дії брежнєвських нафтодоларів. Багатьох видів фруктів навіть назв не знав. Набравши по декілька штук тих фруктів, яких ще ніколи не їв, я пішов оглядати далі магазин. Ось, наприклад, який вигляд має відділ помідорів: спочатку стоїть красива велика плоска посудина, наповнена помідорами розміром в голубине яйце — всі один в один, всі червоні, всі тверді, без жодної тріщини. Потім така ж посудина з помідорами розміром в грецький горіх — і знову всі один в один, потім в курячє яйце, потім ще більші, аж до розміру невеликої дині.

А ось враження від відділу птиці: загорнута герметично в целофан у вакуумі лежить одна куряча лапа, далі в такій же упаковці — дві лапи, потім крило, два крила, курча, курка, велика курка, потім ті ж самі комбінації, але підсмажені. Потім теж саме з качками, гусками, індиками і ще з якимись птахами, пізнати яких мені не вистачило шкільних знань із зоології.

Описувати м'ясний або ковбасний чи рибний відділи мені просто незручно перед вами, через те що я це бачив, а ви, дорогі читачі, ні.

В магазині чоловіків я майже не зустрічав. З високими багатоповерховими колясками розгіджали між цими казковими полицями з різноманітними продуктами жінки різного віку. Але, набравши всього кому скільки треба, вони не перекладали, потім все, як наші дружини, в авоськи, та сумки і несли це все за багато кварталів від домівки, надриваючи руки, а під'їжджали з цими колясками до власних автомобілів, припаркованих на стоянці біля торгового центру, перевантажували все в багажники автомобіля, сідали за кермо і їхали додому, а службовець з магазина ходив по стоянці, зібрав каляски і довгим поїздом відвозив їх назад до магазину. До речі, в усіх продовольчих магазинах, в аеропортах, на залізничних вокзалах — в усіх приміщеннях, де людина йде з якимось вантажем чи везе його на колясці, які там є скрізь і надаються на відміну від нашого аеропорту «Шереметьево-2» безкоштовно, двері відчиняються і зачиняються автоматично при підході до них та проходження через них.

Про ступінь комп'ютеризації ділової сфери в Канаді свідчить і те, що продавці в продовольчому магазині на касі використовують комп'ютер для підрахування вартості всього того, що ви купили. При цьому те, що в магазинній розфасовці показується фотороботові, зв'язаному з комп'ютером, який все підраховує, а те, що ви набрали внасип самі, використавши поліетиленову тару, кладеться на вагу, яка також зв'язана з комп'ютером. Таким чином, продавець-касир тільки дає вам здачу, дарує посмішку, а його асистент швидко вам все запаковує у фірмові кульки, пакети, коробки, в залежності від виду, та кількості купленого і все це знову укладає на вашу коляску. Якщо ви літня людина, то цей асистент допоможе довезти вашу коляску до автомобіля і завантажить все в багажник. Отакий сервіс.

Обмірковуючи потім перед сном все побачене, я прийшов до висновку, що якби наші жінки, які довгими годинами безнадійно товчуться в наших нескінчених чергах за продуктами, потрапили в канадські магазини просто не прийняли б до продажі із-за низької якості та нестандартних розмірів, якби вони в один день побачили все те, що я побачив в звичайному типовому канадському торговому центрі, то вони б без допомоги чоловіків, самі піднялись би на нову революцію, і ніякі б внутрішні війська з ними не справились.

Тільки тепер я зрозумів, чому і при Сталіні, і при Брежневі був у нас «залізний» кордон, і чому тим, хто побував за кордоном суворо заборонялося розповідати навіть близьким знайомим про те, що там на «загниваючому» заході людина побачила. Про безробіття, про проституток, про бездомних, а це здобільшого ледарі — будь-ласка! Розповідай. А нічого іншого ти там не бачив.

Після відвідин торгового центру (до речі, один із комплексних продовольчих віддлів в ньому працює і цілу ніч, тільки товари вночі трішки дорожчі) ми поїхали до домівки професора Вінницького, де в мою честь господарі робили звану вечерю, запросивши друзів українського походження, серед яких були і професори, і працівники фірм, журналісти, їх імен і прізвищ я не запам'ятав. Щодо суті розмов, які точилися за столом, то вона в основному зводилась до питання — чим канадські українці можуть допомогти відродженню суверенної України.

Декілька слів про те, як виглядає оця звана дружня вечеря. Господиня готує і подає на стіл багато типів бутербродів з різними делікатесами: чорною та червоною ікрою, червоною рибою різних сортів, устрицями, сирами, грибами. Крім того різні фрукти: ананаси, банани, цитруси, виноград, багато такого, назви якого я не знав. Подаються коньяк, горілка, різні вина — хочеш пий чистим, хочеш змішуй в коктейль. І так, цідячи цілий вечір одну-дві склянки якогось напою та закусюючи бутербродами і фруктами, люди цілий вечір розмовляють, слухають музику, розбиваються на групи по інтересам бесіди чи об'єднуються навколо спільної теми, до обговорення якої запросив всіх хтось із присутніх.

Розходяться, так і не почавши деяких пляшок, а з деяких наливши не більше однієї склянки.

Забігаючи вперед, скажу, що і в Гамільтоні у Бучеків, і в Торонто у Янішевських та Деревичів, у яких мені також довелося побувати на званих вечорах, я спостерігав теж саме — люди пили спиртні напої тільки для того, щоб підняти настрій і завжди вставали з-за столу, коли і пляшок ще було багато, і в пляшках ще вистачало. Це було для мене дуже дивним, ще дивнішим, ніж загальна комп'ютеризація! Адже я звик до того, що в наших званих вечерях гості не встають із-за столу, не розходяться до того часу, поки є на столі якісь пляшки і в них є якась рідина.

ДЕНЬ ЧЕТВЕРТИЙ.

На відміну від попередніх днів, події середи не буду описувати в хронологічному порядку, а зупинюсь тільки на трьох із них, на мій погляд найбільш цікавих.

Вранці в супроводі заступника декана факультету інженерії Біла Вільсона і перекладача професора Льва Рутенбурга я оглянув декілька учбових лабораторій цього факультету: електротехніки, електричних систем, техніки високих напруг та лабораторію роботів.

Про лабораторію електротехніки можу сказати, що це приміщення площею 600 квадратних метрів, висотою метрів 7—8, вкрите скляним дахом і заставлене рядами стендів із світлого пластика з різноманітними макетами, пристроями та установками від найпростіших електричних кіл постійного та змінного струмів до електричних машин, схованими під оргскло для зменшення шуму і додержання техніки безпеки. І звичайно з комп'ютерами для обробки результатів експериментів.

Лабораторія електричних систем розміщена в приміщенні, трохи меншім. Обладнана декількома установками: генератор - модель електричної мережі — комп'ютер для вивчення перехідних процесів та стійкості систем: модель електричної мережі — комп'ютерний оптимізатор та регулятор для вивчення процесів регулювання та оптимізації потужності та напруги в сталих режимах; модель електричної лінії постійного струму — комп'ютер, для вивчення процесів перетворення змінного струму в постійний та навпаки і комп'ютерного регулювання цих процесів.

Щодо лабораторії техніки високих напруг, то скажу тільки таке — оскільки в нашому вузі це одна з лабораторій моєї бувшої кафедри, то раніше я пишався тим, що вона виглядає краще, ніж в інших вузах України, що в ній є сучасне імпортне обладнання. Але коли я подивився лабораторію ТВН в університеті Ватерлоо, то від мого «пишання» не залишилося і сліду — у ній усього було на багато більше і все воно було більш високого готунку та можливостей.

Справила враження на мене лабораторія роботів. Їх у приміщенні, площею десь метрів 600 (воно симетричне тому, в якому розміщена лабораторія електротехніки) розміщено майже півтори десятка: деякі поодиноко, деякі парами, а деякі так, щоб пересувались по площині в усі сторони. Звичайно, всі з комп'ютерами, за командами яких вони можуть щось переміщати, перевертати, подавати, переносити, складати, закручувати, зварювати, шліфувати, різати з точністю до мікронів і виконувати ще багато інших операцій як одиноко, так і взаємодіючи.

(Далі буде).

НОВА ГАЗЕТА

«Вінницькі вісті»

10-ТИ ТИСЯЧНИМ тиражем вийшов перший випуск вінницької міської приватної газети «Вінницькі вісті». Її засновник і видавець Іван Михальчук, представляючи часопис, висловився так: «Хороша ідея — мати вільну міську газету для городян, без ідеологічних «вимог».

Пропонуємо кілька заміток, опублікованих в цьому номері під рубрикою «ВВ» повідомляє».

МАСОЛА — ГЕТЬ, СТУДЕНТІВ ПІД СУД?

В Києві порушено кримінальну справу по відношенню до учасників політичного голодування студентів на Хрещатику. Формальний привід-блокування вулиці, яке не дозволяло проїжджати машинам швидкої допомоги, та захоплення студентами центрального корпусу університету і 7-го корпусу політехнічного інституту.

ПЛЮС ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ ВСІЄЇ КРАЇНИ

За приблизними підрахунками у святкові дні лише по вулиці Леніна у Вінниці в гірляндах миготять близько семи тисяч лампочок.

Зробивши нескладні підрахунки — помноживши сім тисяч на сто (середня потужність лампочок у ватах і на сім (кількість годин на добу, коли гірлянди увімкнені) — отримаємо цифру у 1400 кіловатгодин. Цієї електроенергії вистачить, щоб протягом 24 годин освітлювати три-чотири багатоповерхові будинки.

На інших вулицях лампочки не підраховані.

ПЕРШЕ БОГОСЛУЖІННЯ

18 листопада відбулася перша служба вінницької громади УПЦ (українська православна церква) в приміщенні органного залу, що до 1962 року було Преображенським собором. Подальше використання цього будинку, як органного залу і культурного центру, унеможливлюється категоричною позицією громади КПЦ. Навпроти, культурна громадськість міста наполягає на представницькому обговоренні питання і проявляє справжню християнську, терпимість до опонетів з УПЦ. Богослужіння провадилось всупереч останньому рішенню облвиконкому, який фактично «заморозив» існуючий нині стан справ для прийняття врівноваженого виходу з складного становища.

ШПИГУНИ І ЕКСТРЕМІСТИ —ХОВАЙТЕСЯ!

Відновлено відділ КДБ Вінницького району. Презентація його керівника Вінницькому райкому КПУ — КПРС відбулася нещодавно. Відомо, що звуть його Василь, закінчив іномовний факультет, працював до цього в Немирові. Більш точних даних про його координати (прізвище, робочий телефон) дістати на час підготовки матеріалу не вдалося ні в райкомі, ні в УКДБ по Вінницькій області. Черговий по управлінню у вівторок 6 листопада, відповів, що в них немає відділу у Вінницькому районі.

Навождение:
листьев
падение,
листьев падение, —
смятение
души.
Подожди
молодость, —
не спеши...
—«Золотые
мои
дожди».

С. ЛІСОВИЙ,
працівник НДЧ.

Поради господині

◆ Запаху тютюнового диму в кімнаті легко позбутися, залишивши в ній на ніч змочений у воді махровий рушник або мокру губку.

◆ Вершкове масло під час змаження не темнітиме, якщо розігріту сковорідку змастити спочатку олією.

◆ Готуючи тісто для печива, олію вливайте по краплині.

За редактора
Л. ШАМІС.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Хмельницьке шосе, 95.
Зам. 5756.
Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 39 (411) | П'ятниця, 7 грудня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

НА ВЕЛИКІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ

ПРИЄДНУЄМОСЬ ДО ПОЗДОРОВЛЕНЬ

Учасники засідань ректорату, а також вченої Ради вже звикли до того, що Борис Іванович Мокін, попри всі проблеми і складності перехідного періоду вузу в університет, власних депутатських турбот, які часто не додають оптимістичного настрою ректору, завжди прагне починати з приємних повідомлень і сюрпризів. На минулій вченій раді, що відбулася 29-го листопада, «іменинниками» було більше десяти чоловік. Це, насамперед, завідуючий кафедрою хімії Георгій Антонович Корчинський, якому вручено атестат професора. Вчена рада підтвердила рішення про висунення декана енергетичного факультету Давида Бегляровича Налбандяна на присвоєння почесного звання Заслужений працівник народної освіти УРСР. Затверджено представлення на звання професор — М. П. Байду, М. А. Клименка, а товаришів І. А. Немировського, С. М. Москвіну, С. М. Арапова — до звання доцента.

А ось і студентам нагода радіти — п'ятеро з них, які показують високу успішність і активну участь в науково-дослідній та громадській роботі, в наступному році одержуватимуть спеціальну стипендію вузу в розмірі 110 карбованців на місяць. Це — студенти з РТФ В. В. Селецький, Ю. Е. Стрижко, М. Я. Федіс, В. М. Вовк та А. С. Носатий.

Поздоровляємо відзначених!

І У НАС КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ

Хто уважно читає у нашій газеті дорожні нотатки Б. І. Мокіна «Дев'ять днів у Канаді» звернув увагу на те, як детально він описує досвід використання комп'ютерів у технічному університеті міста Ватерлоо та й взагалі в житті канадців. Наведені приклади свідчать, що нині без цього неможливий науково - технічний прогрес. Комп'ютеризація — головна умова перетворення нашого інституту в технічний університет.

Ось чому одним з перших на цьому засіданні вченої ради було питання про стан матеріально - технічного забезпечення навчального процесу та інтенсифікації використання учбово - лабораторної бази кафедр. Проректор по учбовій роботі Анатолій Степанович Васюра, який доповідав, відзначивши позитивні моменти, зробив наголос саме на нестачу на кафедрах сучасної вимірювальної і обчислювальної техніки. Декана ФВТ доцента О. М. Мельникова, завідуючих кафедрами професорів О. П. Стахова, М. А. Філінюка, доцента О. Д. Азарова зобов'язано укомплектувати комп'ютерні класи факультету сучасними персональними комп'ютерами, програмно сумісними з ЕОМ.

ЗАМАХ НА ... ФІЛОСОФІЮ

Обговорюючи питання про роботу кафедр філософії та політичної економії в підготовці до проведення державних екзаменів із суспільних наук, учасники засідання зіткнулися з несподіваним прецедентом: студенти, що є членами вченої ради, висловили думку не включати філософію в державний екзамен, оскільки викладання цього предмета велося не у відповідності з сучасною ситуацією. До речі, цю думку підтримав і секретар комітету комсомолу інституту Геннадій Сівак. Однак, проглядалось в цьому і думка, що «технарям» не обов'язково вивчати філософію та політекономію.

Важко сказати, як такий «лозунг» міг бути сприйнятий лідерами студентства, яким не байдуже рівень кваліфікації, загальної культури випускника ВПІ, ясно одне, що дехто з числа студентів прагне якнайлегше «проскочити» інститут і, скориставшись нинішньою політичною нестабільністю, закреслити суспільні науки. Але відомо, що це веде до інтелектуальної збіднености, черствості, профанації в дискусіях і полеміці. І хіба не від усіченості загальної культури беруть початок екологічні нещастя, антигуманні і інші вчинки?

Спеціаліст не може плідно працювати, не володіючи законами філософії, економіки. Та й хто видасть диплом про вищу освіту випускнику, який не виконав навчального плану?

Відбулася схвильована розмова на цю тему, і, думається, що ректор переконав своїх молодих опонентів у помилковості їхньої пропозиції.

Затверджено для внесення в екзаменаційні білети 90 питань з філософії і 75 — з політичної економії.

ТУРБОТА ПРО СТУДЕНТІВ

Вчена рада затвердила проект рішення «Про умови праці, побуту і відпочинку студентів». Ось його основні пункти:

включити в план будівництва на 1991 рік студентський гуртожиток на 445 місць з поліклінікою;

безкоштовно надавати студентам путівки в спортивно - оздоровчий табір «Супутник»;

за період проходження виробничої практики зв'язаної з виїздом за межі розташування інституту, виплачувати студентам добові в розмірі 1 крб. 80 коп. за кожний день, включаючи час перебування в дорозі до місця практики і назад;

створити фонд соціальної допомоги тим студентам, які гостро потребують її, для організації пільгового харчування, поліпшення профілактичного і медичного обслуговування, а також для надання матеріальної допомоги студентським сім'ям, у яких є діти.

Ректорату запропоновано спільно з громадськими організаціями створити Раду ВПІ по студентському побуту, звільнити студентські гуртожитки від різних інститутських підрозділів, що там розміщені. Адміністративно - господарській частині доручено відшукати можливість протягом місяця доукомплектувати гуртожитки необхідними меблями. Інвентарем, розробити положення про залучення студентів до ремонту приміщень і розміри оплати праці.

Завідуючих кафедрами зобов'язано розробити навчальні плани для здібних студентів за індивідуальним принципом; керівникам лабораторій з проблем вищої школи разом з працівниками бібліотеки доручено розробити конкретну програму комп'ютерної системи пошуку необхідної літератури в інститутській бібліотеці

* * *

Затверджено також рішення про розподіл та працевлаштування випускників 1990 року та про хід укладання договорів на випускників 1991 року. Прийнято за основу положення про орендний підряд колективів, що виконують НДДКР на базі ВПІ та ряд інших документів.

ЗАТВЕРДЖЕНО МІНІСТЕРСТВОМ

Щойно у видавництві «Вища школа» у Києві вийшов, затверджений Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, учбовий посібник «Надлишкові системи зчислення, моделювання, обробка даних і системне проектування в техніці перетворення інформації», яку дуже чекають студенти з спеціальностей «Інформаційно-вимірювальна техніка і АСУ.

В складі авторської групи — працівники нашого інституту В. О. Поджаренко і О. Д. Азаров.

Книжка вийшла тисячним тиражем на 206 сторінках, її вартість 35 коп.

Співробітники кафедри ТАМ В. П. Пурдик і В. К. Дьяков, яких ви бачите на знімку, розробили запобіжно переливний клапан. Із задоволенням дізналися на кафедрі, що ця розробка нині впроваджується у виробництво на Сороківському заводі «Гідропровід».

Фото Р. Кутькова.

ЗРОСТАННЯ

ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ — 15 РОКІВ.

Цей новий факультет народився букваль но на пустому місці. Не було науково-педагогічних кадрів, матеріально-технічної бази. До дії спонукало лиш одне — готувати інженерів-будівельників для Подільського регіону.

Перші ентузіасти: проф. М. Ф. Друкований, Л. І. Цветкова, Ю. Е. Гавруцький, В. Д. Борисенко, Н. М. Сторожук, Ю. А. Плясовиця, В. В. Смоляк, В. М. Волощенко, І. І. Ваганов В. І. Ільїн, В. Д. Свердлов, І. М. Яцковський доклали чимало сил та енергії у становлення і розвиток факультету.

Ось головні етапи цього процесу: у 1976 році організована перша спеціальна кафедра «Промислове і цивільне будівництво», почали діяти перші лабораторії — інженерної геодезії і будівельних матеріалів. Через два роки відкривається кафедра технології будівництва, а в 1980 році — кафедра будівельних конструкцій.

Навчальний корпус кафедри АСУ, гуртожитки 3, 4 і 5, навчальний корпус нашого факультету, три житлових будинки для викладачів і співробітників — все це запроектовано і споруджено інженерно-будівельним факультетом.

П'ятнадцять років — строк невеликий, але вінницьких інженерів-випускників факультету можна зустріти тепер в різних кінцях країни. Підготовлено понад 1600 спеціалістів. Кращі випускники влилися в науково-педагогічний колектив факультету. Захистили дисертації випускники В. П. Загреба, В. П. Очеретний, А. В. Войцеховський, Е. А. Вишневський, С. М. Набойщиков, Л. А. Жарко. Успішно поєднують науку і педагогічну роботу випускники Б. С. Цецерошенко, А. В. Денисов, В. А. Літенко, Ю. А. Рягузов, С. В. Тацюк, Н. Н. Попович, Г. С. Попова.

Незабаром після відкриття факультету знайшли туди дорогу і студенти зарубіжних країн, а нині вже є перший іноземний випускник Фуад Ахмед Хамдан, котрий готовий до захисту кандидатської дисертації. Під керівництвом професора М. Ф. Друкованого успішно захистив дисертацію перший іноземний аспірант Аль Хассауні Аднан, ще вісім іноземних громадян-випускників факультету продовжують навчатися в аспірантурі.

Нині колектив факультету почав активну підготовку до переходу інституту в технічний університет.

Т. МОСЕЙЧУК,
методист інженерно-будівельного факультету.

Інститут — університет

Альфа і омега

Наш вуз зможе вижити при ринковій економіці лише при умові, що ми будемо випускати висококваліфіковані кадри спеціалістів. Ні зміна назви інституту, ні введення нових назв спеціалістів — бакалавра та магістра, нам не допоможуть, якщо ми не змінимо методику навчання. Причина низької якості підготовки спеціалістів криється в тому, що в радянських вузах організація навчання — антипедагогічна, навчальний процес йде з порушенням основного закону пізнавальної діяльності. Ще 400 років тому видатний педагог Ян Амос Коменський писав: «альфою і омегою навчання повинно бути відкриття педагогом засобів, при яких ті, хто вчаться — більше вчились, а ті, хто вчать — менше їх вчили».

Отже, основний закон навчання — самостійна пізнавальна діяльність студентів, бо пізнання може здійснити лише сам той, хто навчається. Цю роботу за нього не може виконати ніхто! Завдання викладача — організувати, згідно законів пізнавальної діяльності, самостійну роботу студентів.

Для того, щоб організувати самонавчання студентів в аудиторії, необхідно: 1) навчити студентів науковим методам пізнання: роботи з поняттям, судженням, як одержувати емпіричні та теоретичні закономірності та їх використовувати для розв'язання конкретних задач; 2) створити умови для морально - психологічного стимулювання потреби самонавчання.

Як же реально можна здійснити вимоги пізнавальної діяльності в нашому вузі?

Навчати кожного студента методам пізнавальної діяльності необхідно на перших курсах з кожної навчальної дисципліни та на заняттях «Введення в спеціальність» протягом дисципліни та на заняттях «Введення в спеціальність» протягом місяця навчати студентів методам наукового пізнання. Лише після того, як всі студенти оволодіють мінімальною кількістю методів пізнавальної діяльності, можна переходити до вивчення конкретного матеріалу.

Для того, щоб створити нормальні умови для самостійної роботи студентів в аудиторії необхідно, щоб кожний студент мав навчальний посібник в 150—180 сторінок, а не бібліоподібний підручник в 500—700 сторінок! Навчальний посібник повинен бути написаний за принципом мінімаксу: мінімум теоретичного матеріалу і максимум вправ для самостійної роботи (зразок такого посібника є на кафедрі фізики). Такий посібник дає можливість скласти пакет навчальних прикладних програм для комп'ютера і організувати самонавчання за допомогою комп'ютера. Отже, підготовка мінімаксних навчальних посібників для самостійної роботи з кожного навчального предмету — першочергове завдання вузу, якщо ми хочемо підвищити якість підготовки спеціалістів, організувати самонавчання. Справді, зараз з 600 викладачів вузу написали навчальні посібники — 34, хоч дисциплін, які вивчають студенти — 218! Ці цифри яскраво показують який багатющий резерв інтелектуальних сил в нашому вузі не використовується для підвищення якості підготовки спеціалістів! Наші викладачі більше «читають», а не «пишуть», а тому їх інтелектуальний скарб зразу ж гине, як тільки лектор вийшов за стіни аудиторії. Спитайте студентів: «Яку тему вам лектор викладав на лекції?». І більшість з них відповідь не дасть, бо по законах психології інформація, що сприймалась один раз забувається через 2—3 дні повністю!

Щоб викладачі писали мінімаксні посібники необхідно стимулювання їх: асистенту, який написав добрий посібник, присвоювати звання доцента, доценту — звання професора, професора — стимулювати іншими матеріальними і моральними засобами (надавати безкоштовні путівки, рекомендувати в членкори, підвищувати на посаді та ін.). Аналогічні стимули повинні бути і для викладачів, що готують пакети прикладних навчальних програм для комп'ютерів.

Цю роботу повинна очолити інститутська лабораторія проблем вищої школи. Вона має організувати: науково-дослідну роботу в цьому напрямку, організувати апробацію навчальних посібників і пакетів прикладних навчальних програм, конкурси посібників, психолого-педагогічну підготовку викладачів та авторів, які готують навчальні посібники.

Лише після здійснення цих основних робіт в нашому вузі, через 4—5 років, буде достатня кількість навчальних посібників, і ми зможемо організувати самоосвіту студентів та підготувати висококваліфіковані кадри бакалаврів та магістрів.

В. ЧИЖИК,
доцент.

Цілковитою перемогою першокурсників ВПІ закінчилася зустріч КВВ з командою педагогічного інституту. Переповнений зал гарнізонного Бу[illegible] офіцерів, де проходили змагання, високо відзначив кмітливість і гумор політехніків.

На знімку: група учасників КВВ інституту.

Фото **С. Лісового.**

Звернення

ДО ГРОМАДСЬКОСТІ МІСТА

Ми викладачі та співробітники кафедри історії та теорії культури, викладачі та студенти Вінницького політехнічного інституту вважаємо, злочином проти культури насильницький захват віруючими Будинку органної та камерної музики, внаслідок чого гине унікальний музичний інструмент.

Звертаємося до віруючих з настійним проханням звільнити концертний зал Будинку органної музики для того, що зберегти важливе для нашого міста вогнище культури і духовності, яке об'єднує всіх нас (віруючих і невіруючих).

Вважаємо необхідним скликати позачергову сесію обласної Ради народних депутатів з тим, аби було прийнято розумне компромісне рішення, яке б не руйнувало культурного надбання міста та області і задовольняло б права віруючих.

До початку сесії та на час її роботи пропонуємо закрити Будинок органної і камерної музики, забезпечити його охорону, і належний догляд за станом органу.

Тільки злагода через культуру може стати нашим спасінням від духовного саморуйнування і занепаду.

248 підписів.

Вопиющий глас души

Я не верю в то, что человек,
Обращенный к Богу всей душею,
Позабыл бы заповедь: вовек
Не кради, не отбирай чужое!
Может ли к духовной красоте
Все пути он заказать другому?
Объясните, растолкуйте мне,
Докажите: так угодно Богу?
«Не убий!» — так заповедь гласит.
И культуру убивать негоже.
Ведь ее так трудно воскресить.
Ну, а воскрешать придется все же!
Я не верю в то, что человек,
Обращенный к Богу всей душою,
Позабыл бы заповедь: вовек
Не кради, не отбирай чужое

Д. ПАРФЕНЮК,
працівник бібліотеки.

КУТОК КНИГОЛЮБА

ВИГНАТИ ХАМА З СЕБЕ...

ОСТАННІМИ роками на нас линув потік маловідомої для масового читача літератури (але відомої практично всьому іншому людству). Твори цілого ряду письменників і економістів, філософів та істориків стали виходити окремими виданнями, передруковуються газетами і журналами. Серед цього строкатого потоку мабуть не залишиться непоміченою книга Дейла Карнегі «Як придбати друзів і робити вплив на людей». (Київ, «Наукова думка», 1989).

Цією темою давно цікавиться і наша землячка, викладач Вінницького медінституту Валентина Василівна Жукова. Вона люб'язно погодилася висловити свої думки про книгу Дейла Корнегі на сторінках багатотиражки ВПІ.

Минуло півстоліття з дня написання книги. Вона перекладена на десятки мов. І інтерес до неї, судячи з усього, не слабішає. А в нас, після того, як вона була вийнята з спецсховищ, розкуповується майже миттєво, і поки-що важко передбачити, коли буде задоволено попит на цю працю американського автора.

То чим викликаний ажіотаж навколо цього твору? Слід думати, не стільки витонченою, дещо іронічною манерою викладу матеріалу, скільки тим, що в ній грунтовно, зі знанням справи, розглядається проблема, котра торкається кожного з нас, — проблема оптимізації міжлюдських взаємин.

Читаючи цей по-своєму унікальний твір, мимоволі думаєш. «Як часто у нас високопарні промови про честь і гідність людини, про гуманізм, що все для людини, все в ім'я людини», досить «органічно» уживаються з хамством, нетерпимістю, погано замаскованою заздрістю, затяжними чварами». Причин для цього, звісно, немало. Але одна з них — невміння перевести високі принципи в конкретні, повсякденні справи, незнання «технології» людських взаємин. Тому згадана робота Карнегі (як і інші), що викриває численні тонкі механізми людських взаємовідносин, для всіх час буде корисною.

Поради, які дає автор, декотрим можуть здатися елементарними, навіть банальними. Але не слід забувати, що, по-перше, все (або майже все) геніальне виглядає просто, а по-друге, і це головне, як часто саме елементарні «дрібниці» роблять наше життя або радісним, або нестерпним.

В книзі йде мова по суті про те, що в нас тривалий час називалось «людським фактором».

Вже в першому розділі (з оригінальною назвою «Якщо ви хочете дістати мед, не перекидайте вуликі» — і таких образних виразів в книзі багато) йде мова про психологічні тонкощі взаємин, про які слід було б мати уяву керівникам і всім тим, хто працює з людьми. Адже не секрет, що іноді деякі адміністратори прагнуть загнати свого підлеглого в кут, представити його вчинок майже як злочин з тяжкими наслідками. Одне слово, вони намагаються деморалізувати людину, послабити його здібність до самостійного мислення, гадаючи, що таким легше «керувати». Однак, справедливо відзначає Карнегі, подібний рознос приводить до того, що «звинувачуваний» починає викручуватися в пошуках виправдувальних аргументів, бо погодитися з такою «критикою», означає по суті перестати бути самим собою, перетворитися в безгласного робота. «Критика безплідна, бо вона ставить людину в позицію обложеного і штовхає шукати для себе виправдання. Критика небезпечна, бо вона ранить дороге для людини почуття власної гідності,завдає удару по уяві про особисту значимість, породжує в ній почуття образи і обурення». — пише Карнегі.

Нам, хто здавна вважає критику, самокритику чи не головним фактором розвитку особистості і суспільства, такі міркування можуть здатися дивними. Однак, автор не відмовляється від критики в принципі. Він радить таке: «Звертаючи увагу людей на їхні помилки, робіть це побічно», «Спочатку ведіть мову про свої власні помилки».

Отже мова йде не про відмову від критики взагалі, а про більш оптимальну, людяну форму її здійснення. Доречі, у нинішніх політичних баталіях, ми про цей бік загальнолюдської культури нерідко забуваємо.

Доречно сказати, думка про необхідність поважати гідність особи в різних варіантах зустрічається в багатьох інших розділах книги. Так, приміром, у розділі «Вірний спосіб наживати ворогів і як цьому запобігти» автор рекомендує утримуватися від безапеляційних, категоричних висновків навіть тоді, коли ви виявите очевидну помилку. Адже ви у цьому разі завдаєте удар по самолюбству людини, ставите під сумнів його здатність мислити логічно. В результаті, нерідко виникає образа, несвідоме бажання протистояти вашому зауваженню. «Насмішки і образи не сприяють згоді», — відзначає автор.

Важко запобігти спокусі і не згадати про шість способів привернути людей до себе: «Усміхайтесь»; «Пам'ятайте, що для людини звук її імені — найсолодший, найважливіший звук людської мови»; «Будьте уважним слухачем. Заохочуйте інших розповідати про себе»; «Ведіть розмову в колі інтересів вашого співрозмовника»; «Давайте людям відчути їх значимість і робіть це щиро».

Слід гадати, що не менш цікаві і 12(!) способів схилити людей до своєї точки зору. Ось, наприклад, один з них! починаючи дискусію з співрозмовником, не давайте йому можливості з самого початку сказати «ні». Адже йому тоді психологічно легше буде сказати «ні» ще декілька разів. Хай напочатку бесіди він змушений говорити «так».

Карнегі дає цікаві поради і для ділового листування, для оптимізації сімейних відносин.

У той же час не можна не сказати й про те, що в ході читання твору мимоволі з'являється почуття легкого скептицизму, настороженості. Поступово починаєш розуміти причину цього. По-перше, приклади, що у великій кількості наводяться в книзі, майже завжди з щасливим кінцем. Але ж усі ми чудово знаємо, що наше життя зіткане не з одних тільки радощів, в ньому є місце і для драм і трагедій. По-друге, книга все ж не вільна від елементів маніпулювання людиною, деяльцьким до неї підходом. Чого варті приміром, такого роду поради: «Якщо ви намірились переконати когось, не допускайте, щоб він здогадався про ваші наміри. Робіть це тонко і майстерно, щоб взагалі ніхто цього не відчув».

І ще одне. Рідко,але ж таки зустрічаються люди, які, мабуть, багато в чому живуть за порадами Корнегі. Вони зручні у спілкуванні, швидко роблять кар'єру. Але, як не парадоксально, ці люди не цікаві, прісні своєю обов'язковістю, «правильністю». Вони нецікаві, як це не дивно, навіть тоді, коли висловлюють цікаві речі.

Однак, цей матеріал хочеться закінчити на мажорній ноті. Книга Дейла Корнегі «Як придбати друзів і впливати на людей» принесе безумовну користь читачу.

В. ЖУКОВА,
викладач Вінницького медінституту.

Початок у номерах 33, 34, 35, 36, 38.

Після огляду лабораторій я зустрівся з професором Яворським, політологом за фахом, українцем, який народився уже в Канаді, але розмовляє українською мовою зовсім без акценту, точніше із львівським акцентом.

В бесіді з ним я вияснив особливості формування викладацького корпусу в університетах Канади.

Нагадую, що в наших вузах існує чотири викладацькі посади: асистент, старший викладач, доцент і професор. В університетах Канади є тільки одна викладацька посада — професор.

Від початку своєї викладацької діяльності до виходу на пенсію кожен професор проходить три фази: початкуючого професора, середнього і повного професора. Але про те, що він початкуючий, середній чи повний знають тільки у відділі кадрів, де лежить його контракт на роботу, та в бухгалтерії, де йому нараховують зарплату. Знають, звичайно, колеги по департаменту (нагадую, що в канадських університетах департамент приблизно те ж саме, що у нашім вузі кафедра), тому що кожному професорові щорічно треба звітувати на засіданні департаменту про свою роботу для вирішення питання підтвердження або підвищення зарплати. А для всіх студентів і колег кожен викладач є професором без всяких додатків.

Обов'язковою умовою, щоб стати професором в Канаді, є закінчення аспірантури та захист докторської дисертації. Типова кар'єра професора така: одержання ступеня бакалавра наук (4 роки), потім — ступеня магістра наук (2 роки), потім — праця у фірмі чи установі (3—4 роки), потім докторантура (3—4 роки) і робота в якійсь науковій установі чи групі (1—2 роки).

Таким чином, перший свій контракт професор укладає десь у віці 33 років. Контракт цей укладається на конкурсній основі під час прийому на роботу. Для участі в конкурсі треба мати обов'язково три рекомендації від професорів, яких знають члени конкурсної ради факультету, на який піде працювати претендент після обрання на професорську посаду. Перед цією ж конкурсною радою претендент обов'язково читає дві лекції. При позитивному рішенні конкурсної ради адміністрація університету укладає з претендентом річний контракт на посаду професора. Наприкінці року професор звітує і при позитивній оцінці радою факультету його звіту, адміністрація університету знову підписує з ним річний контракт. Якщо в кінці наступного року звіт оцінюється позитивно, то з професором адміністрація укладає контракт на три роки. Після закінчення цього контракту адміністрація або пропонує ще один трирічний контракт (це якщо ще є сумніви в професіоналізмі), або укладає постійний контракт, який до виходу на пенсію вона вже не може розірвати, навіть, якщо професор втратив високі професійні якості.

Але в руках адміністрації залишається такий важіль, як розмір окладу. Якщо професор підвищує свою кваліфікацію, то оклад росте від 32 тисяч доларів на рік за першим контрактом до 80 тисяч доларів через приблизно 20 років роботи професором. Слід зазначити, що особливо талановиті професори виходять на оклад в 80 тисяч доларів і через п'ятнадцять років, а дехто і на пенсію виходить, не переступивши за мені 65 тисяч доларів. Є поодинокі випадки, коли в 50 років одержував професор 80 тисяч доларів, а буває, що й при наближенні до 65 років (це — вік виходу чоловіків на пенсію в Канаді) оклад знижувався до 60 тисяч доларів на рік.

Щорічний звіт професора обов'язково віддзеркалює три аспекти його діяльності: викладання дисципліни студентам, наукова праця, адміністративна робота.

Основною оцінкою його викладацької діяльності є та, яку йому ставлять студенти. Наукова праця оцінюється кількістю та якістю публікацій, участю в міжнародних конференціях та симпозіумах, та побічно (оскільки це залежить від наукового авторитету) сумою грошей, які одержує професор від уряду провінції на фінансування наукових досліджень. (Нагадую, що ці гроші адміністрація університету не котролює, професор сам визначає на що їх витрачати, але особисто собі із них він має право оплачувати тільки поїздки за кордон на наукові конференції та симпозіуми). Адміністративною роботою в канадських університетах вважається не тільки робота, скажімо, деканом факультету чи заступником декана, але й керівництво магістрантами та докторантами, а також керівництво науковою договірною тематикою по заявках фірм.

Таким чином, щоб мати науковий авторитет канадський професор повинен щорічно мати публікації в солідних наукових виданнях, або виступати з грунтовними доповідями на міжнародних конференціях, в той час як радянський професор цінується як науковець не стільки за публікації, скільки за великі обсяги госптематики та велику кількість асистентів. Як бачите, різниця суттєва.

Слід зазначити, що робота по впровадженню в життя наукових розробок у канадського професора та в радянського теж суттєво відрізняється.

Радянський професор, щоб впровадити в життя свою наукову розробку, повинен укласти госпдоговір з підприємством чи установою, створити колектив, який виготує установку, пристрій, чи систему своїми силами, а потім сам же змонтує їх на підприємстві, відрегулює, включить в роботу. А на підприємстві під час цього впровадження більше заважають, ніж сприяють — всі, від бригадира до директора.

Впровадження в життя наукових розробок канадського професора йде дещо по іншій схемі: спочатку лунає дзвінок із фірми, яким вона сповіщає професора про зацікавленість його розробкою і пропонує укласти контракт на її впровадження на умовах, вигідних для автора. Умови ці такі: фірма сама виготовляє креслення та установку, сама її монтує і відрегульовує, а професор дає консультації і підказує, що робити, коли щось десь не стикується, або процес не виходить на задані параметри.

Більша частина цих консультацій провадиться в офісі професора в університеті— тобто представники фірми ідуть до нього, і лише деякі із консультацій уже в заключній стадії роботи провадяться професором безпосередньо на підприємстві. За це фірма платить професорові солідні гроші, інколи більші, ніж основна зарплата.

Слід зазначити, що цю інформацію, особливо по впровадженню, я одержав не тільки із розмови з професором Яворським, а також із розмов з професором Вінницьким та іншими професорами в Гамільтоні та Торонто.

(Далі буде).

За редактора
Л. ШАМІС.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня Зам. 5888.
управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.
політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17, Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 40 (412) | П'ятниця, 14 грудня 1990 року | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ МЕТРОНОМ

ПО ТРИВОЗІ

ЩЕ все було на місці. Четвертий блок АЕС, пожираючи ядерне паливо, давав великий струм, вулиці Чорнобиля гомоніли людом, готувався до свята Травня золотоглавий Київ. Нікому і на думку не спадало, що протягом лічених хвилин все перевернеться і почнеться новий лік історії — чорнобильської історії. Не міг думати-гадати про це і молодий боєць строкової служби Юрій Шабатура.

Закінчивши заняття в учбовому підрозділі, який дислакувався в одному з лісистих куточків Чернігівщини, він з радістю дізнався, що подальша його служба йтиме в інженерному полку в самому Києві.

А рівно через дві доби, в казармі, в якій юнак ще не встиг навіть освоїтись замигала сигналізація, почулась команда «Тривога!».

Цього разу все було не так, як на маневрах. Не з'явились перед строєм веселі збуджені ротні і батальйонні командири. Ніхто не жартував. Навпаки, солдати і офіцери вже щось чули про аварію на атомній станції біля Києва і були занепокоєні. Чи не туди рушить полк?..

Заступник командира взводу зв'язку Юрій Шабатура зайняв своє місце в спецмашині, швидко встановив зв'язок з командним пунктом. Колона рушила по дорозі на північ. Сумніву не залишилось — на Чорнобиль. Стало ясно, що там таки серйозне становище, якщо підняли цілу військову частину.

Про це ж свідчила поведінка радіоприладів. З кожним десятком кілометрів стрілки радіометра, інших апаратів відхилялась все більше в бік, а коли приїхали ще ближче, запрацювала система оповіщення, даючи знати про перевищення допустимого рівня радіації.

А ось вдалині і контури АЕС, дороги, забиті людьми і машинами. Ніколи не бачив Юрій Шабатура біженців, евакуації. Тільки в кіно спостерігав, як, рятуючись від біди, люди, прихопивши найдорожче, спішили швидше вибратись з небезпечної зони. Ось і тут таке діється. Надривно завиваючи, рухаються переповнені людьми автобуси, вантажки, льється потік підвід, велосипедів, хтось веде корову, козу. Шум, гам...

А ось заклопотаний чоловік евакуює цілий продовольчий магазин. Ковбаси, печиво, цукерки... Побачивши солдат, які підкріплялися не дуже їстивним сухим пайком, зрадів і запрошує взяти, що подобається.

Одні приголомшені невідомістю, тим, що звалилося на їх голови, інші гадають, що це тимчасово і все незабаром стане на місця. Але грізна радіація, як чорна тінь обступила світ, і люди, віддалено, розуміючи небезпеку, поспішають геть. Біля ріки Прип'ять їх уже тисячі і тисячі. Потрібні додаткові переправи. Інженерний полк швидко розгорнувся і сотні сіаперів взялися за діло. Заревіли двигуни потужної техніки, і майже на очах почав виростати понтонний міст.

Та коли він уже захитався на воді і маси людей вщерть забили його русло, сталась нова небезпечна подія — від одного з причалів в районі АЕС відірвалась баржа з щебенем і понеслась за течією прямісінько до щойно зведеного моста, загрожуючи зірвати його.

Багато зусиль коштувало бійцям полку, щоб зупинити людський вир, розібрати частину мосту і пропустити важку баржу.

А реактор четвертого блоку видає смертельні видохи. І ніхто не знає, скільки рентген вже прийняло його тіло. А тут ще спека, спрага висушує все нутро...

Можна тільки дивуватися, що інженерний полк, який вирушив на боротьбу з найстрахітливішою стихією — радіацією, не мав на своєму озброєнні ні дозиметрів, ні потрібних медикаментів, ставши на двобій з чорною бідою по-суті з відкритими грудьми.

Буквально на очах мінялось все: опустіли міста і села, інший вигляд приймала місцевість. Ще вчора зелений сосновий ліс став жовтим, наче його чимось облили. Кудись поділись домашні тварини, попадались тільки худі облізлі кішки, які ледве волочили ноги.

А якже люди? Невже вони живучіші?!

* * *

Нещодавно у наш інститут надійшла вказівка скласти список чорнобильців для надання їм пільг і видачі нагрудного знаку «Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС». Нарешті!

В інституті їх виявилось чимало. Крім Юрія Васильовича Шабатури — аспіранта кафедри АСУ у тому переліку побували начальник бюро обчислювального центру Віктор В'ячеславович Шолохов, начальник сектору обчислювального центру ФАМ Володимир Миколайович Сидоренко, студенти 5-го курсу енергетичного факультету Олександр Собчук та Віктор Марач.

Вклонімось їм за відвагу, виручку, за велику службу народу нашому!

Л. ЛЕОНІДОВ.

В РЕКТОРАТІ

Серед питань, розглянутих на засіданні ректорату 7 грудня, багато уваги було приділено охороні праці і техніці безпеки. Тов. В. Є. Компанець, який доповідав, навів факти недбайливого ставлення до цієї справи з боку окремих посадових осіб і студентів, внаслідок чого інститут зазнає значних збитків. Дехто включає персональні комп'ютери, забуваючи про їх заземлення. Порушуються правила техніки безпеки в окремих лабораторіях, порядок в гуртожитках.

Ухвалені заходи для усунення недоліків аж до закриття і опечатування лабораторій, де нехтують правилами охорони праці.

Проректор Ю. А. Буренніков розповів про підготовку до екзаменаційних сесій, директор культурно - художнього центру Т. Б. Буяльська поділилася думками про створення художнього музею.

Не простим виявилося знайти нову гарну назву для інститутської багатотиражки. Жодний із запропонованих варіантів «Імпульс», «Джерело», «Інженерна думка», «Технічний університет», «Співрозмовник» та інші не отримав повного схвалення ні на вченій раді, ні на цьому ректораті. Тому вирішено поки-що залишити стару назву «За інженерні кадри» і продовжити конкурс «100 карбованців за слово», підключивши до нього студентів.

Отже, чекаємо нових пропозицій. Листи приносьте в редакцію (кімн. 0220), можна опустити їх в скриньку, яка висить на дверях.

* * *

8 грудня в актовому залі відбулася зустріч ректора інституту, депутата Верховної Ради УРСР Б. І. Мокіна з студентами. Він розповів, що таке технічний університет, поділився враженнями про перебування в Канаді, про свою депутатську діяльність, відповів на численні запитання.

Початок в номерах 33, 34, 35. 36, 38, 39.

ЩОБ мати уявну про прибутки канадського професора приведу з дозволу професора Яворського його фінансовий баланс. В рік він одержує 39 тисяч доларів (четвертий рік роботи професором), 15 тисяч доларів йде на податки, таким чином, йому на місяць залишається 2 тисячі доларів. Він купив на виплату будинок, тому щомісяця вносить тисячу доларів на рахунок цієї виплати. 250 доларів у нього йде на їжу, яку готує собі сам, оскільки ще не одружений (має наречену у Києві). 250 доларів складають різні витрати на одяг, взуття, театр, тощо. 100 доларів він витрачає на купівлю книг. Таким чином, в банк йде приблизно 400 доларів на місяць — це заощадження. Має «Хонду» за 12 тисяч доларів — подарунок від батька.

Перший внесок за будинок теж вніс батько. Ці гроші він не повинен повертати батькові. За традицією він зробить такі ж подарунки у свій час своєму синові, і, так би мовити, через онуку поверне побічно борг батькові.

До речі, професор Яворський повесні в 1991 році приїде на місяць на стажування в Київський політехнічний інститут і на моє запрошення завітає до нас та прочитає декілька лекцій в нашому інституті. Він — фахівець з міжнаціональних питань в СРСР та країнах Східної Європи. Його основна ідея: «Міжнаціональне питання неможливо вирішити, їх можна тільки стабілізувати, не доводячи до великих конфліктів, але ці питання «вічнозелені» і від рівня життя можуть загострюватися, але поліпшенням життя не вирішуються».

Після розмови з професором Яворським в його офісі, в якому є два персональних комп'ютера, я разом з ним пішов до бібліотеки.

Університетська бібліотека має два дев'ятиповерхові будинки з двома читальними залами на кожному поверсі, розмірами, приблизно, 50х60 метрів кожний. В одному будинку природнича та технічна література, в другому — гуманітарна, суспільна та художня.

Читальні зали на кожному поверсі — це невеликі стадіони, обладнані рядами стелажів з книгами та журналами, між якими стоять вільні столи, столи з комп'ютерами та «ксерокси».

Комп'ютерна система допомагає читачам не тільки вибрати потрібну літературу, але й друкує аннотації окремих творів та огляди близьких по темі. Пошук необхідної літератури можна здійснити по авторові, по тематиці, по назві твору, та по ключових словах.

На моє прохання одна студентка продемонструвала, як робиться пошук по ключовим словам. Спочатку вона задала комп'ютерові слова «Електричні мережі», і комп'ютер почав друкувати назви книг та імена авторів по електричним мережам. Потім вона додала слова «Електричні мережі». дачі», і комп'ютер звузив вибірку, видрукувавши тільки ті книги, де є розділи, пов'язані з лініями електропередачі. Після цього студентка додала слова «Лінії постійного струму», і комп'ютер ще звузив вибірку.

Нарешті, він по команді видрукував аннотації всіх книг, які ввійшли в останню вибірку. Знову ж таки по команді комп'ютер видрукував розширену аннотацію однієї із вибраних книг та вказав її місце на стелажі. Взявши цю книгу, студентка підійшла до «ксерокса» і, вкинувши монету в 5 центів, зняла відбиток з потрібної сторінки. До речі, вона продемонструвала і іменну картку на 20 доларів, вставляючи яку в «ксерокс» також можна робити відбитки, аж поки не будуть вибрані всі ці 20 доларів.

Запис книжки «Павло Мовчан. Сіль», зайняв 10 секунд: працівник бібліотеки (вони є лише на записі та на виході) провів світловим пером по картці читача (професора Яворського), потім по назві книги — і все це потрапило в комп'ютер, який видрукував пам'ятку, коли здати книгу. Той же працівник бібліотеки вклав пам'ятку в книгу і вручив її Яворському.

Якщо читач не поверне взяту книжку вчасно, то комп'ютер почне нараховувати йому штраф — по 25 центів за кожний зайвий день. Цей читач не зможе взяти додому другу книгу аж поки не внесе штраф. Якщо хочеш продовжити термін використання взятої книги, то треба до його закінчення прийти до бібліотеки і, якщо ніхто більше не став на чергу на цю книгу, то термін її використання тоді продовжать, якщо ж вона потрібна ще комусь, то треба здати і стати на чергу після того хто її має взяти.

До речі, більшість студентів працює з літературою в читальних залах, тому що фонд видачі додому невеликий.

Це тільки деякі наші студенти віддають перевагу вивченню літератури, лежачи на ліжку в гуртожитку, що потребує сотень, а то й тисяч екземплярів підручників. Канадські студенти в основному працюють в читальних залах. І в зв'язку з тим, що ходять в бібліотеку в різні години дня, то необхідність великої кількості екземплярів в університетській бібліотеці на порядок менша, ніж в нашій при тій же кількості студентів, що одночасно вивчають цей підручник.

В університетській бібліотеці я не побачив багатьох із наших престижних науково-технічних журналів — цей престиж виявився «містечковим», із художніх журналів бачив «Новий мир», «Знамя». Є аналітичні щотижневі огляди ключових статей в головних радянських газетах.

Технічних книг радянських авторів дуже мало, художня література є, особливо українських авторів.

ДЕНЬ П'ЯТИЙ

З усіх подій, які мали місце в цей день, а це був четвер, я виділю три: розмову з головним адміністратором кооперативної системи оволодіння практичними навичками студентами університету та огляд його офісів, розмову з професором Влахом та огляд комп'ютерних систем, вечір в професорському клубі на честь виходу на пенсію бувшого декана факультету інженерії.

Вранці повів мене професор Вінницький в один з корпусів університету, в якому розмістилися офіси адміністрації кооперативної системи оволодіння практичними навичками студентами університету (в подальшому для стислості я її буду називати просто кооперативною системою). Зустрів нас головний адміністратор Джон Вестлейк, з яким відбулася більш як півторигодинна розмова з оглядом його володінь.

Суть кооперативної системи полягає в тому, що університет вступив в кооперацію з великою кількістю фірм та установ з метою створення добрих умов для оволодіння студентами практичних навичків з обраного фаху. Таких фірм та установ тільки по спеціальностям факультету інженерії є 200, які розміщені не тільки в Канаді, а і в США і навіть в Європі.

Що дає така кооперація університету? Що фірмам, що студентам і як вона здійснюється?

Почну з відповіді на останнє питання. Навчальний рік в університеті Ватерлоо (і ще в семи інших, які підхопили його приклад) розділено на три семестри по чотири місяці кожний. Якщо семестр навчальний, то три з половиною місяці триває навчання, близько тижня — екзаменаційна сесія і днів десять — канікули. Якщо семестр практичної роботи, то три з половиною місяці — праця у фірмі чи установі на робочому місці, 15 днів — канікули. По домовленністю з фірмою канікули можна збільшити, але працювати треба не менше трьох місяців. На 10—15 фірм в адміністрації кооперативної системи виділяється один адміністратор, який має офіс в університеті і в одній з фірм. Здебільшого цей адміністратор проживає в тому місті, в якому розміщується його головна фірма. Інші його фірми можуть бути розміщені в тому ж місті або в сусідніх.

(Далі буде).

З семінару на... вареники

Понад 60 технічних інспекторів праці, голів комісій по охороні праці обласних комітетів профспілок, інші профспілкові працівники республіки відвідали наш інститут. Вони прослухали доповідь проректора Ю. А. Буреннікова про роботу цієї служби в інституті, зайшли в медпрофілакторій, — побували на кафедрах, в лабораторіях. А потім їх запросили учасники художньої самодіяльності на українські вечорниці в клуб «Прометей».

МАЛЕНЬКИЙ клубний зал перетворився того дня в чепурну українську хату з писаною піччю, глиняними кухлями та іншими атрибутами давнього подільського побуту. Можна тільки позаздрити завзяттю і фантазії працівників клубу.

Із задушевними піснями, щирими усмішками гостей зустріли дівчата з вокального ансамблю інституту. Вони привітали їх веселими жартами і примовками, а також вгостили гарячими варениками та добрим узваром.

Хазяйка вечорниць Галина Михайлівна Севастьянова, яка доклала багато зусиль і професіональної майстерності в організації вечора, запропонувала учасникам конкурси, які нікого не залишили байдужими. Особливо цікаво пройшов конкурс «Хто знає більше українських пісень?» Тут вже показали свої здібності і господарі, і гості. Та в заліку всі стали переможцями. Ними оволоділо загальне почуття гордості за свій народ з його «чистою криницею» — українською піснею.

Т. ПРОКОПЧУК,
керівник вокального ансамблю.

На знімках — під час вечорниць.

ПОВІДОМЛЯЄМО ПОДРОБИЦІ

В КОГО МІТИВ ШМОНОВ

ЗА ОДИН день Олександр Шмонов став відомим у всьому світі. За час, що минув, про нього розповсюджено чимало байок, висновок один: замах на Президента — спектакль, розіграний перед Мавзолеєм силами КДБ. І серед людей багато тепер таких, котрі у всьому, що б не трапилось, звинувачують КПРС і КДБ...

Виявилось, що знайти людей, які досить добре знають О. Шмонова на «іжорському заводі» не так просто. На одному місці він довго не затримувався. Однак після довготривалих пошуків знайшли кілька чоловік з цеху, які знали Шмонова по спільній роботі. Один з них сказав:

— Просто не віриться, що Шмонов здатний на терористичний акт. Він же, як танк, спокійний, його не можна було вивести з себе.

— У пресі були спроби стверднти, що у нього з психікою не все нормально...

— Цього не може бути,— відказав інший робітник. — Просто у нього загальмована реакція.

Пізніше ми не один раз чули про честолюбство О. Шмонова. Дізнались і про те, що він винайшов коливальний насос і одержав на нього авторське свідоцтво.

Відомо також, що Шмонов був активістом демократичного руху, багато сил віддавав агітаційній роботі під час передвиборчої кампанії. Ми запитували робітників заводу вже після пострілу, що вони думають про постріл. Більшість відказала: от дурень!

Так, Шмонова швидше жаліють, ніж засуджують, виправдовуючи злочин його «несхожістю» на інших. Цьому сприяли «сенсаційні» повідомлення в пресі, що не зовсім відповідало дійсності. Справді переглянувши все написане по цій темі вдалось виявити одне: стріляти по трибуні з обріза дробом буде або ненормальний, або провокатор. А те, що поряд виявились працівники міліції і знімальна група, підсвідомо виникла думка, що все це інсценізовано по прикладу відомих «замахів» на Сталіна.

На попередньому слідстві О. Шмонов заявив, що підготовку до терористичного акту він почав готувати два роки тому. Для цього побував у бібліотеці, де цікавився літературою по мисливській зброї. Три роки тому він подав заяву до Товариства мисливців. Але активно почав працювати тільки у нинішньому році.

У березні 1990 року, перебуваючи в Москві, Шмонов направив президенту листа з погрозами розправи. Це вже доведено слідством.

Далі події розгортались так.

В лютому минулого року Олександр Шмонов мав на руках мисливський квиток, але зброї ще не мав. Добра рушниця коштує великих грошей. Ті ж робітники говорили, що він був невисокої кваліфікації і мав диплом техніка-сантехніка. Керівництво, згідно їх слів, не дуже прихильно ставилось до винахідника коливального насоса: то на сільськогосподарські роботи посилали, то на ремонт даху...

І все таки О. Шмонов знайшов спосіб, щоб заробити. Його часто бачили за розповсюдженням різних видань — від політичних анекдотів, до техніки сексу.

В кінці літа Олександр взяв відпустку за свій рахунок і пішов продавати каву ни. За цей місяць він заробив півтори тисячі карбованців. Потім почав розпитувати у раніше судимих про життя в зоні.

Гроші майбутній терорист заробив досить не малі. Залишилось придбати зброю.

Шістнадцятого жовтня він одержав дозвіл на купівлю мисливської рушниці. А двадцять третього придбав за 900 карбованців рушницю фірми «Зауер».

У перших повідомленнях говорилось, що стріляли з обріза. Це не так. Шмонов стріляв з рушниці з відпиленим прикладом, а не дулом. До того ж патрони були заряджені не дробом чи жаканом, а кулями.

Досвідчені мисливці стверджують, що куля, випущена з такого «Зауера», навіть з відпиленим прикладом, зберігає убивчу силу на віддалі 300 метрів. А Шмоном стріляв з 46 метрів від трибуни Мавзолея. До того ж кулю вибрав найефективнішу — називається «польова».

Пізніше, під час обшуку на дачі, де останній час жив Шмонов, було знайдено більше 120 куль фабричного і кустарного виробництва, три банки бездимного пороху, відпилений приклад. А ще півтори тисячі карбованців, про які нічого не знала дружина.

Ще 700 карбованців було знайдено у Шмонова при затриманні, коли він назвався Олександром Анатолієвичем Шмаковим.

Ось це, мабуть, і все. Залишається додати, що слідство не пов'язує членство О. Шмонова в ЛНФ і СвДПР з терористичним актом. Тепер залишається чекати закінчення слідства, а вирок винесе суд

І. ЛОСЕВ.
(«Ленинградская правда»).

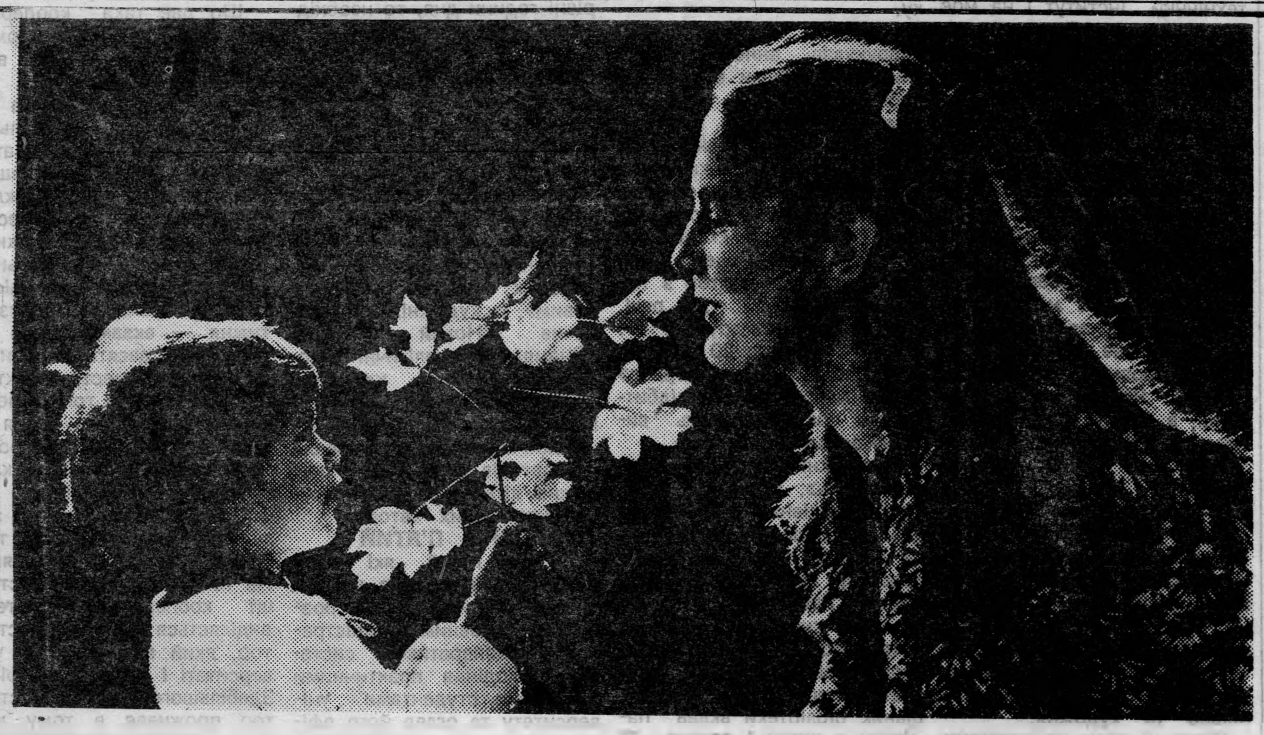

МАТЕРИНСТВО. Фото В. Очеретного.

СУДОВА ХРОНІКА

Спокуса

Студент на студента не схожий. У одного вільні години це — теж заглиблення в книги, журнали, пошуки, в читальнях, наукові, культурні, інтелектуальні контакти з друзями, у другого — тільки-но вийшов за стіни інституту— починається зовсім інше життя, дивізом якого є, на жаль, задоволення сумнівних, навіть негідних потреб і пристрастей.

Ніхто б не засудив бажання студента 3-го курсу РТФ Олександра Марущака за те, що він вирішив поїхати у Київ на рок-фестиваль. Юнака зацікавив цей вид мистецтва — ну й хай! Слід гадати, що й батьки не заперечували б і не відмовили б йому в грошах на дорогу. Але Олександру бачились у Києві не тільки ансамблі, а й красиві ресторани, можливість весело провести час. А для цього потрібні вже не мамині «дерев'яні рублі», а зелененькі асигнації, причому багато.

З такими думками, сидячи в одному з вінницьких кафе, Олександр Марущак дочекався, поки до нього не підсів якийсь відвідувач. З'явився він, як за велінням чарівної палочки, бо потім з розмов виявилось, що й він задумав їхати у Київ.

Познайомились досить швидко.

— Я — Олександр, а ти?

— Я — Борис...

— Вип'ємо?

— Вип'ємо.

Цього було досить, щоб довіритись незнайомцю. Марущака навіть не насторожило те, що Борис Сьомін, котрий майже на десять років старший за нього, ніде не працює і по суті ніде постійно не живе, а блукає по країні. Зате зрадів, що той теж виявив бажання повеселитися. Правда, Борис поскаржився на матеріальні труднощі і запропонував десь «розжитися», вірніше — вкрасти. Як це зробити добре знав досвідчений зайда, який уже встиг дещо «рознюхати» у Вінниці.

А нанюхано було по вулиці Свердлова міський Центр технічної творчості молоді, де була відеотехніка.

І ось о 2-й годині ночі друзі - застольники направилися на «промисел». Був, правда, момент, коли Олександр Марущак завагався, хотів відмовитись, але «брательник» Борис Сьомін [illegible] чав малювати такі карт[illegible] ни життя з великими грошима, такий розкішний розгул, що в студента дух захопило. І спокуса перемогла здоровий глузд.

А далі напарник забрався на дах, звідти на горищє, проламав стелю і проник в приміщення. Через кватирку почав передавати все, що знаходив: відеокасети, гроші, різні речі. Знайшов відеомагнітофон, імпортний комп'ютер вартістю п'ять тисяч карбованців — теж поцупив. Одним словом, награбували різного добра на суму більше як 35 тисяч карбованців. Де тільки набрали ящиків, сумок, щоб усе це сховати?

Через кілька годин поїзд відвозив їх у Київ з награбованим.

«От як вдало все зробили! — тішились обоє. — Тепер все продамо і загуляємо на славу»...

Та дарма раділи, міліція засікла надмірну метушню двох пасажирів біля вокзальних камер зберігання, які виносили якісь ящики, пакунки, і знову повертались до камер...

Одних тільки відеокасет по 120 карбованців кожна, було виявлено понад 180.

Цими днями обоє стали перед судом. Кара не забарилася — за крадіжку в крупних розмірах Б. В. Сьоміна засуджено до 8 років позбавлення волі у виправно - трудових таборах посиленого режиму з конфіскацією всього майна. Студент О. В. Марущак отримав 5 років позбавлення волі на тих же умовах.

Колектив радіотехнічного факультету звернувся до суду з проханням передати Олександра на перевиховання і виправлення, але провина його дуже велика, і суд відмовив.

І. СТАВЧУК.

За редактора
Л. ШАМІС.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17,

Зам. 5963. Хмельницьке шосе, 95. Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 41 (413) | П'ятниця, 21 грудня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ЕКОЛОГІЯ І ТРАНСПОРТ

Відбулась обласна науково-технічна конференція на тему «Шляхи вдосконалення екологічного забезпечення роботи автомобільного транспорту», організована кафедрою «Автомобілі й автомобільне господарство» і міським виробничим об'єднанням «Вінницяавтотранс». В роботі конференції взяли участь провідні спеціалісти вузів, науково-дослідних інститутів та автотранспортних підприємств Вінниці, Києва, Москви, Воронежа, Хабаровська та інших міст країни.

Доповіддю про соціально-економічні аспекти розвитку автомобільного транспорту конференцію відкрив завкафедрою ААГ доцент М. С. Сапон.

Було прочитано близько 60 доповідей. Найцікавішими виявились і викликали загальний інтерес дослідження асистента Ю. В. Кожем'яко про комплексне забезпечення зниження шкідливих викидів при роботі автобусів, доповіді — доцента В. С. Павленка про механізацію навантажувально-розвантажувальних робіт, а також, доцента О. В. Дупляка про вдосконалення дієвої сили правил дорожнього руху. Професор В. А. Огородников представив сучасні технологічні процеси в автомобілебудуванні, старший науковий співробітник інституту М. Н. Попович розповів про екологічні аспекти застосування повновакуумних технологій при підготовці автотранспорту до експлуатації.

Оргкомітет готує рекомендації за результатами роботи конференції до публікації і подальшого впровадження на машинобудівних автомобільних підприємствах.

І. САВЧИНСЬКИЙ,
доцент кафедри ААГ.

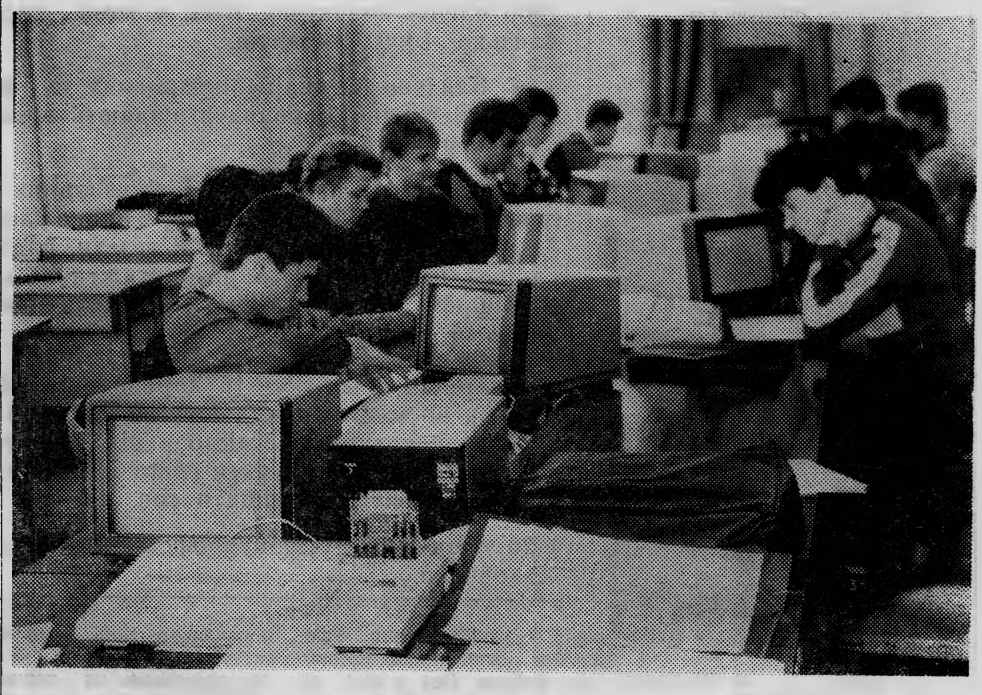

На інженерно-будівельному факультеті відкрився клас програмування.

СЬОГОДНІ — В КПРС

ПАРТКОМ ГНІВАЄТЬСЯ

23 листопада в нашій газеті було вміщено нотатки про звітно - виборні партійні збори інституту. Називались вони «На обочині» і ця назва говорить сама за себе. Наголошувалось на тому, що в умовах перебудови парторганізація так і не могла визначитись, виявила цілковите невміння працювати на випередження подій, а тому плентається в хвості, не знає, як впливати на суспільні явища без команди й силового тиску, помаленьку розпадається і останнім часом з її рядів вийшло понад 80 чоловік.

Певна річ, все це не віднесеш до списку перемог і досягнень, за що партком піддався критиці, і одна з цехових парторганізацій навіть виявила йому політичне недовір'я. На жаль, цей факт збори обійшли мовчанням. Полінувались вони також заслухати склад майбутнього парткому, оголошеного списком, на предмет «смаку й охоти» кожного саме до роботи партійної.

На звітно-виборних зборах не було навіть секретаря, який би нотував усе, що там діється, і коли один з виступаючих пред'явив претензію, чому його пропозиція не увійшла до проекту постанови, йому сказали, що в президії такої пропозиції нема.

Критика, безумовно, річ неприємна, особливо тоді, коли на ній зосереджено головну увагу (до речі, цілком у дусі часу і в унісон загальному настрою парторганізації). Але нашому парткому це, либонь, дуже не сподобалось. Ми навіть не знали, що він працює в поті чола, що тут панує напружена, енергійна діяльність, зрання до смеркання не зачиняються двері цього воістину бойового штабу, що не знає він спокою ні у вихідний, ні в будень, тут народжуються блискучі ідеї, котрі запалюють і кличуть нас до масового ентузіазму і бажання якщо не поповнювати ряди партії, то, принаймні, йти за її прикладом уперед, до нових осяйних висот.

Виходячи, мабуть, саме з таких уявлень про свою роботу і роль, партком інституту розгнівався, засудив статтю «На обочині» і вирішив написати у відповідь свою, яку ми, дорогі читачі, й пропонуємо вашій увазі, не редагуючи її на предмет стилістики і грамотності.

Кореспондент на узбіччі

МАБУТЬ невеселі думки не тільки обсідали голову тов. Волошенюка І. С., але й десь літали, бо інакше він не тільки би сидів на звітно-виборчих зборах партійної організації Інституту, а ще приймав би активну участь у їх проведені. Через це, напевно, і не дуже уважно слухав звітну доповідь парткому.

Бо інакше вельмишановний тов. Волошенюк І. С. міг би помітити, що у доповіді більше уваги було приділено не констатації того що зроблено, а проблемам які стоять перед парторганізацією на сучасному етапі. Тезисно було сказано про те, що за звітний період проведено загальні збори, конференцію партійної організації інституту, 32 засідання парткому. А чи дали позитивні наслідки для покращення роботи інституту розгляд питань пов'язаних з кадровою політикою в інституті; з роботою ректорату, деканатів, кафедр по професійній орієнтації молоді; з розвитком кооперативного руху в інституті, з роботою факультетів по підготовці фахівців для зарубіжних країн? Безумовно! Значну увагу партком, партійні організації факультетів приділили питанням проведення виборів ректора інституту, організації та проведенню виборів народних депутатів різних рівнів.

Достатньо сказати, що депутатами обрано 10 працівників інституту, з них 2 члени парткому.

Не відмітив тов. Волошенюк І. С. і того, що в склад мобільного, бойового ректорату входять бувші члени парткому Буренніков Ю. А., Васюра А. С., Іванов М. Є., — проректори інституту, Балицький В. Г., Карпенко В. Л., Петров В. Б. — декани факультетів.

Та все ж потрібно відмітити те, що в останній рік, і про це говорилось в звітній доповіді, в виступах — робота парткому, як органу колективного керівництва перетворилась в пасивний дрейф, не зміг партком працювати на випередження подій.

Які ж причини того, що партійна організація інституту, значна частина комуністів пасивна? На жаль, наш кореспондент не зміг об'єктивно проаналізувати чому це вийшло. А відповідь на це питання не може бути однозначною. Ми зустрічаємось з цілою низкою причин. Одна з самих важливих полягає в тому, що в партійних організаціях низький рівень активної участі в їх роботі всіх членів. Значна частина членів партії перекладає ведення справ на представників — секретарів, членів партбюро, партгрупоргів, забуваючи, що роль парторганізації у вирішенні складних питань сьогодення залежить від кожного члена партії.

Тому майже не працюють партійні організації, бюро СКТБ «Модуль», ФАМу, РТФ. І якраз тут, як правило, отримав розповсюдження вихід з партії. Боляче, що партію покидають чесні, добросовісні люди. Но це їх право. А можливо, так і повинно бути? Адже деякі бувші члени КПРС виходять з партії так же просто, як і прийшли в неї. І така самоочисна хвиля просто необхідна. Але ж де взяв це делікатне словосполучення «очищення партії» тов. Волошенюк І. С., адже в звітній доповіді такого терміну не було. Було сказано про те, що «силоміць у партії нікого тримати не потрібно, але партійні бюро повинні посилити індивідуальну роботу, підтримати тих, хто не зразу може розібратися в складностях сьогодняшнього життя».

Разом з тим радує те, що у партії є ще резерв, від якого залежить її майбутнє. За звітний період у партію прийнято 62 особи: викладачі, студенти, працівники НДЧ. Серед них зав. кафедрою теоретичної механіки Федотов В. О., студенти Богачук В., Коломієць В. В. (ЕФ), Попов В. А. (НДЧ), Крикливий П. Л. (МБФ), Кікабідзе Б. Н., (ІБФ), Кукузенко М. (РТФ) та багато інших.

Кажучи про роль партії та її авторитет в інституті неможливо відірвати діяльність комуністів від реального життя. Сьогодні в складі парторганізації 20 професорів, 126 доцентів, 172 викладачів та наукових працівників, 94 студенти.

Тобто, на найбільш важливих ділянках діяльності колективу знаходяться комуністи. Більшість з них активно, з ініціативою вирішує питання подальшого поліпшення підготовки спеціалістів. Можна нагадати ініціативу комуніста Данілюка Ю. С. про відкриття в СПТУ-4 та СПТУ-11 ліцейних груп, Молчанова П. А. про відкриття курсів по комп'ютерній підготовці абітурієнтів, Мельника І. Г. про зміну та подальше удосконалення професійної орієнтації випускників шкіл, Злепко С. М. про створення при інституті медичної асоціації, роботу комуніста Кузьміна І. В. по створенню двох рад по захисту докторських та кандидатських дисертацій, найактивнішу діяльність бувшого члену парткому Буяльської Т. Б. по створенню та будівництву культурного центру інституту, творчу роботу партійців Дусанюка В. А. Боднаря В. С. на посадах голів місцевкомів працівників та студентів. Цей список можна продовжувати. Більшість комуністів розуміють, що від того, як вони працюють, залежить якість підготовки інженерних кадрів.

А перехід на ринкові відносини ставить серйозні вимоги до випускників вузу. Прийняті на засіданні Ради інституту по ініціативі комуніста Мокіна Б. І. рішення про створення на базі інституту технічного університету, перехід на двоступеневу підготовку спеціалістів народного господарства вимагає від комуністів плідної, творчої роботи у розробці планів переходу до діяльності в нових умовах.

Тому думки тов. Волошенюка І. С. про вивід парторганізації за межі інституту навряд чи найдуть підтримку серед членів КПРС. Дуже добре про спроби деполітизації народної освіти сказано в тезах ЦК Компартії України «Про ставлення до деполітизації народної освіти та роботу партійних організацій навчальних закладів в умовах багатопартійності».

Всі проблеми життя партійної організації на зборах не були розглянуті. І це зрозуміло. Головне, що хотілось би підкреслити: що новий склад парткому, обраний в більшості з секретарів партійних бюро факультетів має твердий намір діяти творчо, по новому, у дусі часу, не піддаючись зневірі, не пасуючи перед труднощами.

До речі, кандидатури в склад парткому, були рекомендовані цеховими парторганізаціями, обговорювались на нарадах представників організацій, але на жаль тов. Волошенюк І. С. не поцікавився, як йшло їх обговорення, як не було у нього потреби взнати про те, що хід зборів записувався на магнітофонну плівку.

В. БАБІЙ,
секретар парткому.

Б.І.Мокін Дев'ять днів у Канаді

Початок в номерах 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41.

Декілька слів про пенсійне забезпечення професури. Чоловіки в Канаді виходять на пенсію в 65 років, жінки — в 60. Професор, як і кожний громадянин Канади, має право на державну пенсію, яку починає одержувати, як тільки йому виповнюється 65 років (чи 60 для жінок). Цю пенсію він одержує незалежно від того, працює далі чи ні. Якщо він перестає працювати, то, залежно від стажу роботи в університеті, одержує ще й другу пенсію — університетську. Якщо продовжує працювати і одержувати заробітну плату, то університетську пенсію отримує тільки в тому разі, коли сума державної пенсії та заробітної плати менша 65 тисяч доларів на рік. Це дає можливість повним професорам, працюючи на півокладу, одержувати ті ж 80 тисяч доларів, які вони одержували до виходу на пенсію.

Наприкінці дня разом з професором Вінницьким пішов я до професорського клубу на вечір, присвячений виходу на пенсію колишнього декана факультету інженерії.

Після досить значної кількості знайомств (звичайно, я нікого не запам'ятав), під смоктання через соломинку ким пива, ким вина чи коктейлю, який змішували офіціантки, (дехто цідив маленькими ковтками і коньяк) десь протягом години це тривало — всі розсілися за великими столами чоловік по 10—12. Відкрив вечір президент університету, який привітав ювіляра, згадав і про те, що на його вшануванні присутній і президент політехнічного інституту з українського міста Вінниця доктор Мокін — довелося мені встати і вклонитися, зірвавши оплески. За президентом виступив ювіляр, який подякував за поздоровлення колективу факультету за спільну працю і за те, що і після виходу на пенсію колектив його не відторгнув, а надав можливість працювати професором.

Потім виступив новий декан — це вже відомий вам за моїми попередніми розповідями доктор Девід Бірнс, який пообіцяв бути провідником традицій факультету, гідним свого попередника і запропонував піднять келехи за здоров'я ювіляра. Більше не було ні офіційних промов, ні офіційних тостів — кожний стіл зажив власним життям: неспішно смоктали вино, їли всілякі закуски — холодні та гарячі, розмовляли. Звичайно, мені було задано багато запитань, починаючи з того, де це є таке місто Вінниця — коло Києва, коло Львова чи десь коло Чорного моря — і, кінчаючи тим, чи дозволить Горбачов відділитись Україні від Радянського Союзу. Перекладачем мені був здебільшого професор Вінницький, але не раз допомогав і професор Влах, коли Вінницький розмовляв з кимось із колег.

Закінчився вечір десь після дванадцятої години ночі — всі сіли в свої автомобілі і роз'їхалися по домівках. Розходилися весело, галасливо (особливо жінки), але п'яним ніхто не був.

ДЕНЬ ШОСТИЙ.

У п'ятницю — це був уже шостий день мого перебування у Канаді — повіз мене Іван Вінницький до міста Гамільтона, яке розкинулося в 100 кілометрах від Торонто, але з іншого боку, ніж Ватерлоо. До речі, в одній з перших розповідей надруковано було, що Ватерлоо знаходиться в 10 км від Торонто. Це — друкарська помилка. Насправді ця відстань становить 110 км. Таким чином, покривши 200 км, та потративши на це трошки більше, ніж півтори години, ми близько 10 години ранку припаркувалися на автостоянці університету, який на відміну від багатьох інших має власну назву «Мак-Мастер».

Перший, з ким зустрілися в університеті, був професор департаменту електротехніки факультету інженерії доктор Олден. Саме з ним була за моїм проханням попередня домовленість про зустріч.

Чому мені хотілося зустрітись саме з ним? По-перше, він відомий фахівець з електроенергетики, з яким мені було цікаво познайомитись як з колегою по фаху. А, по-друге, професор Олден є віце-президентом всесвітньовідомого американського товариства інженерів - електриків, яке щорічно збирає міжнародні конгреси з різних областей електротехніки (а за кордоном ця наука включає і радіотехніку, і контроль, і управління в технічних системах, і електроенергетику), а також видає серію журналів, публікації в яких є дуже престижними. Але, щоб потрапити із статтею на сторінки цих журналів, або з доповіддю на конгрес, треба бути членом цього товариства. Мені дуже хотілось знайти якийсь підхід через Олдена до цього товариства, щоб його можливостями могли скористатись викладачі та науковці нашого інституту.

Професор Олден розповів мені про підготовку спеціалістів з електротехніки в «Мак-Мастері», показав всі лабораторії, науково-дослідні включно, свого департаменту, дав доклад-ну інформацію про роботу та умови прийому в члени товариства інженерів - електриків.

В лабораторіях «Мак-Мастера» — теж сучасне устаткування та обладнання, але комп'ютерів трохи менше, ніж в університеті Ватерлоо, хоча набагато більше, ніж, скажімо, в нашім вузі.

Декілька слів про товариство інженерів - електриків. Його членом може бути фахівець з вищою електротехнічною освітою, який подав заяву та сплатив внесок в 50 доларів. Дозволяється спонсорство, тобто, за членство свого інженера в товаристві може сплатити внесок організація, якщо вона має валюту. Може цей внесок внести і сторонні організація.

Членам товариства його секретаріат надсилає журнали відповідної серії, запрошення для участі в конгресах та інші матеріали. На території великих регіонів члени товариства об'єднуються в асоціації. Центр однієї із асоціацій є у Варшаві — вона об'єднує членів товариства із Східної Європи. Центр є також у Москві, — ця асоціація, в основному, москвичів і об'єднує.

Доктор Олден погодився об'єднати в окрему асоціацію членів товариства із України. І якщо Вінниця візьме на себе організацію асоціації, то він запевнив, що Вінниця і буде затверджена її центром, хоч попередньо велися переговори про те, щоб центром був Київ, або Львів.

До речі, через 10 днів після повернення із Канади, я одержав від професора Олдена копію листа, якого він надіслав в секретаріат товариства та секретаріат асоціації по Східній Європі, в якому він повідомляв, що провів переговори з президентом Вінницького політехнічного інституту доктором Мокіним Б. І. про створення Української асоціації членів товариства інженерів - електриків та надання доктору Мокіну Б. І. відповідних повноважень. Так що, шановні колеги, шукайте спонсорів, які мають долари!

Від професора Олдена ми пішли до декана факультету інженерії. Від нього я довідався про «Мак-Мастер» все, що мене цікавило, одержав комплект документів, в яких розкривається організація навчального процесу в цьому університеті, провів переговори про дальше співробітництво.

«Мак-Мастер» відрізняється по структурі від університету в Ватерлоо, насамперед тим, що в ньому є такі факультети, як медичний та педагогічний; по-друге, тим, що питома вага факультету інженерії менша; а по третє, тим, що вони кооперативну систему ще тільки збираються запроваджувати — тривалий час їм здавалося, що труднощі, пов'язані з організацією цієї системи, більші, ніж виграш для університету від її впровадження. Але, побачивши, що випускники університету в Ватерлоо почали на ринку праці мати перевагу, теж прийшли до висновку про доцільність впровадження кооперативної системи навчання. Нагадую, про цю систему я досить детально описав у «Дні п'ятому».

Від «Мак-Мастера» повіз мене професор Вінницький на металургійний завод фірми «Дофаско», який розміщений безпосередньо в місті Гамільтоні.

Оскільки я в молоді роки займався автоматизацією процесів металургії в Кривому Розі, а зараз займаюсь по госптематиці автоматизацією електропостачання на заводі «Криворіжсталь», то мені було дуже цікаво порівняти металургійні заводи Кривого Рогу та Гамільтона. Нагадую, що професор Вінницький теж металург, тому разом з представником фірми «Дофаско», у нас підібралась компанія не екскурсійних дилетантів, а прискіпливих професіоналів.

Я раніше думав, що в чорній металургії ми не відстаємо від світового рівня. Коли ж я подивився завод фірми «Дофаско», то дуже засмутився — виявилось, що ми відстаємо не тільки в електроніці та сільському господарстві, а й в такій області, як металургія, де, на мій погляд, мають місце такі технологічні процеси, в яких і «відставати» важко.

І хоч у нас в інституті немає металургійного факультету, а в місті — металургійного заводу, я все ж таки зупинюсь трохи на характеристиці заводу фірми «Дофаско» в порівнянні з найбільшим металургійним заводом Європи «Криворіжсталлю», тому, що із цього порівняння можна зробити деякі узагальнюючі висновки.

Хто з вас був у Кривому Розі, або кілометрів за 50 від нього, той бачив величезні стовпи диму і гарева, які піднімаються з труб заводу «Криворіжсталь», змикаючись у піднебессі в суцільне шатро.

Над трубами заводу фірми «Дофаско» диму немає — всі тверді частки виловлюються фільтрами, а в атмосферу із труб поступає тільки гаряче повітря і пара.

(Далі буде).

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ПОМПЕЗНИЙ ЮВІЛЕЙ

Рівно 14 років тому весь світ був задіяний у підготовку до відзначення 70-річчя радянського лідера, генсека Л. І. Брежнєва. Для нього відливалися нагороди, виготовлялися спеціальні подарунки.

Найбільшою втіхою, як відомо, були для «вірного ленінця» ордени і медалі. Знаючи це, добродії і підлабузники старалися з усіх сил, щоб навішати на його груди якнайбільше нагород з нагоди і без нагоди.

Автор цих рядків часто дописував до щотижневика «Огонек». А в номері 51-му за 1976 рік, опублікував замальовку про голову колгоспу «Комунар» села П'ятківки Бершадського району В. Я. Гонтарука.

Запам'яталось це тому, що згадана публікація була майже єдиною в номері, котра не стосувалась Брежнєва. Решта ж півсотні сторінок журналу, починаючи від обкладинки, рябіла портретами, величальними статтями, привітаннями, іншими публікаціями, присвяченими Генеральному секретарю в зв'язку з його семидесятиріччям.

Отже, «Огонек», який тоді редагував А. В. Софронов, вирішив зробити приємність своєму високопоставленому читачеві і... перестарався. Вийшов не журнал, а якась феєрія. До речі, подібний характер мали і номери 49-й, 50-й, 52-й. Майже на цілий місяць розтягнулися іменини генсека, даючи можливість «застойщикам» позмагатись у вірнопідданстві і красномовстві ще більш прославити благодійника. Хто ки не вправлявся в риториці!

Ось прямо-так ться від напли горезвісний С. Р з Краснодару.

«Мир і хліб! но виголошує за пціонер. — У думи і сподіван людей. Хлібороб пов'язують ці по нем Генерального ря ЦК КПРС Леоні Брежнєва,...».

Забувши про скро і нехтуючи правдою, вел речить письменник Анатолій Іванов: «Коли палали земля і небо, коли від ворожих снарядів, бомб і мін безперестанно кипіла морська вода, полковник Брежнєв з'явився у цьому пеклі. Він зійшов на легендарний берег «Малої землі», коли кожний метр води і суші безперервно пронизувався гарячим смертоносним металом. Він прийшов у це пекло, що свистіло і гриміло, за велінням священного обов'язку радянського солдата і природної потреби комуніста бути там, де найважче...».

Прямо-таки людина з легенди, бог, що зійшов не тільки на Малу землю, а взагалі на землю.

Гортаю сторінки — і усюди фотографії груп найближчих соратників з Брежнєвим посередині. З одного боку Суслов, Пельше, Капітонов, Гришин, з другого — Кириленко, Підгорний, Черненко, Кулаков, Щолоков та інші. Це — традиція: після кожного нагородження генсека — колективне фотографування.

А нагород у ті дні було куди більше, ніж добрих вістей з колгоспних полів, заводів, будов.

Ось тільки деякі, вручені Брежнєву з нагоди 70-річчя: Зірка Героя Німецької Демократичної Республіки і орден «Велика Зірка дружби народів», «Золота Зірка Героя Монгольської Народної Республіки» і орден Сухе-Батора, Золота медаль Миру Жоліо-Кюрі, кубинський орден Плайя-Хірон, польський— Відродження з великим Хрестом, угорський — Прапора, румунський — Зірки першого ступеня з стрічкою, фінський великий Хрест ордена «Білої троянди Фінляндії» з ланцюгом і нарешті орден Леніна з другою Золотою Зіркою Героя Радянського Союзу вкупі з Почесною зброєю при золотому зображенні Державного Герба СРСР.

І все за видатні, прямотаки всесвітньо-історичні заслуги в перемозі над фашизмом, в досягненні реального соціалізму, в битві за ...мир, хліб, метал, дружбу, ...ічний прогрес і т. д. ...то...

та виліпили для ... ні груди, височенний монумент, в тіні якого безборонно творили свої темні справи.

А щоб все виглядало пристойно, газети, журнали, радіо, телебачення заповнювалися галасливими звітами про нагородження, привітання, зустрічі і проводи. В згаданих номерах журналу понад 50 фотографій.

І всюди Брежнєв. Ось він на автозаводі імені Лихачова, а ось підписує партійний квиток № 1 на ім'я В. І. Леніна, Сміх, та й годі, майже через століття «вірний ленінець» Брежнєв прийняв Леніна в партію.

Л. ЛЕОНІДОВ.

НОВОРІЧНЕ!

▲ Студенти Олег Валендюк, Сергій Глинянин, Віктор Десятник, Олена Козловська, Вадим Пашинський і Павло Фуксман стали переможцями І туру конкурсу знавців англійської мови. Їм ще належить витримати іспит у Києві, після чого одержать право на дводижневу подорож у США.

▲ Наказом ректора надано матеріальну допомогу на оздоровлення в розмірі по 120 карбованців усім співробітникам інституту за винятком тих, хто протягом року вже одержав премії, надбавки, що перевищують суму в 1000 карбованців.

▲ Вечір, присвячений Палестинській державі і незалежному Ємену, відбувся у ВПІ. Його учасники познайомилися з виставками народної творчості, арабською кухнею, художньою самодіяльністю студентів тих країн, які навчаються в інституті.

АНОНС!

Багато цікавого підготували для колективу у дні святкування Нового року культпрацівники.

28 грудня. У клубі інституту відбудеться традиційний вечір колядок, щедрівок, поздоровлень, а також звітний концерт слухачів школи естетичного виховання.

29 грудня. Студенти і викладачі запрошуються взяти участь в запаленні новорічних ялинок в Ленінському районі міста.

30 грудня о 10-й годині — святковий ранок для дітей на англійській мові. Увечері — новорічний бал для студентів.

3 січня 1991 року —дитячий ранок для дітей співробітників та викладачів.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Культурно-художній центр буде радий бачити вас на відкритті художнього музею ВПІ, яке відбудеться сьогодні о 15-й годині (аудиторія 0351).

АНОНС!

ПОПРАВКА

У номері нашої газети за 7 грудня вкралася помилка. В звіті з ученої ради в замітці «Приєднуємося до поздоровлення» слід читати: «Затверджено представлення на звання професор М. П. Байду, М. А. Клименка, І. А. Немировського...» І далі за текстом.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17.

Зам. 6183 Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 42 (414) | П'ятниця, 28 грудня 1990 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ЗЛО ПРАВИТЬ БАЛ

Місяців за два до Нового року захотілось придбати нового костюма і мало не щодня я ходив до універмагу. Костюма так і немає: один з найпомітніших «здобутків» перебудови — порожні прилавки. Нинішнього року дійшло до того, що в деяких магазинах продавців більше, ніж найменувань товару.

Для хатньої потреби шукав я ще й оліфи. Однак її теж не було, пропонували, натомість, лак. Від лаків ломляться універмагівські рундуки. Цей продукт лежить і проситься, а ніхто не бере. Символічно чи що?

Навіть неозброєному оку видно, як зріділи нині ряди лакувальників дійсності. Кількома роками раніше лаковий лоск і полуда наносилась на кожну фарбу (навіть чорну). Тепер же у великій ціні густо-темні кольори. І чим темніші, тим краще. Різко зросли ряди героїв, котрі безбоязно закривають грудьми амбразури, з яких не стріляють.

Напровесні вразили мене вірші якогось невідомого поета в газеті з суперсучасною назвою «Авось» чи «Авоська» (щось, принаймні, в [illegible] му плані — нині, [illegible] елемент[illegible]рне б[illegible]

[illegible] ...ам, [illegible] ...айдані [illegible] ...ького Головпоштамту, було надруковано портрет Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука з піднятим кулаком. Ясна річ, тим кулаком Кравчук не збирався комусь погрожувати — це один з якихось випадкових жестів, схоплених об'єктивом фотоапарата, але замітка біля цього знімку була агресивно - злою: «Кулак бандократа».

Не можу себе запідозрити бодай у найменших симпатіях до Л. Кравчука, навіть присилувати до таких симпатій, але, слово честі, мені та замітка здалась ворожою перебудові. Жодного факту — суцільний набір лайливих епітетів, [illegible], звиняйте, на матюки.

Це, без сумніву, теж обличчя перебудови. Нела-ко-ва-не! Та зізнаймось, поклавши руку на серце, хіба ми хочемо в основній своїй масі — демократи ми чи консерватори — щоб воно було таким? Хіба після сімдесяти трьох років Радянської влади, за які вбито, розтерзано, затоптано в землю мільйони доль і життів, нам хочеться знову вийти на огидні орбіти зла і ненависті?

Гадаю, що ні. Але всі

Роздуми перед Новим роком

зараз розмовляють на високих інтонаціях, мало слухаючи один одного. Почути можна тільки того, хто кричить, або говорить дуже дошкульно, зло. А зло — це та рослинність, що множиться вегетативно — з пагона виростає цілий кущ. Спробуй лиш поступитись йому!

Гостро «ревізували», Івашка, обираючи Головою Верховної Ради [illegible]СР. Не мав права об[illegible]ись, бо — політик, [illegible]о ж — не святий. [illegible] гору взяло зло. У [illegible] хвилину покинув [illegible] народ і ніхто те[illegible] вірить, що з висо[illegible]ї високої партій[illegible]ади чоловік воює [illegible]цу долю народу, [illegible]й озлився, і який [illegible] його відступницт[illegible]

[illegible] править бал в [illegible]аменті. Тримає в [illegible]мі народного депута[illegible] Хмару; переростаючи в сліпу ненависть, кидає під ноги знавіснілої юрби народного депутата Гудиму; стріляє, волає люттю з репродукторів і телеекранів.

«Я — реакціонер; я — яструб, я — покидьок»! — кричить істерично на IV з'їзді народних депутатів Союзу РСР полковник Алксніс, обстоюючи свою істину. «Я іду у відставку, щоб зупинити диктатуру!» — гукає міністр закордонних справ Шеварднадзе. «Покидаємо зал тому, що нас ніхто не хоче почути!» — заявляють депутати Молдови. «Геть Горбачова!» — вимагає бригадирша з Чечено - Інгушетії.

Фрагмент на одній з московських вулиць. Німці самі везли через кордони продуктові гостинці вчорашнім переможцям. Акція милосердя! Хотіли власноруч доставити до найбідніших і найслабших. А біля машин хапали ящики й пакети не найбідніші і найголодніші, а пикаті здоровані, що відтіснили широкими дужими плечима слабеньких. Зло править бал!

— Шістсот убитих за час перебудови! — кидає гострі, мов камені, слова агресивний Алксніс.

В його устах ця страшна правда набуває динамічної сили, яка може повести за собою. Скажи-но тільки: «Беріть зброю!», знайдуться ті, що візьмуть, а в кого стріляти й не питатимуть. Кожен має якогось особистого ворога, а особистий ворог, це, безперечно, перший ворог перебудови.

600 тисяч заяв з Радянського Союзу одержала Америка — таку статистику оголошено перед Новим роком. Стільки нас, напівголодних, наляканих, бідних, хочуть стати ситими і врівноваженими американцями. Соціологи лякають світ, що уже в наступному році емігрантське цунамі кине з Радянського Союзу в Західну Європу понад 6 мільйонів біженців. Що це — вартість нашого патріотизму дешевіє разом з дерев'яними карбованцями і наростанням лавини зла?

Дешевіє, безумовно. І не завжди це можна судити. Народ стомився — мало не шість років порожньої балаканини. З самого початку Горбачов висловлював тривогу [illegible] того приводу, що перебудову «можно заболтать». Він, як бачимо, мав рацію, але думав, очевидно, що це застереження не стосується його самого.

Чимало хто схильний припустити, що виходу нема і 1991-й рік буде роком громадянської війни.

Поживемо — побачимо?

Не дай бог. Хочеться вірити, що добро демократії візьме гору над злими силами застою й консерватизму. Побажаємо ж наступному рокові не громадянської війни, а Терпіння, Розуму і Злагоди.

І. ВОЛОШЕНЮК.

Вновь зима. И вся природа
Отдыхает под пологом
Из снегов, хрустальных льдинок,
Сотканных с простых снежинок
Рукодельницей Зимою.
Все укрыто бахромою
Снежною и в свете звезд
Вспыхивает. Дед Мороз
Посреди лесной опушки
Быструю пленил речушку:
Заковал ее во льды.
Там сохатого следы
Видеть можно. Иногда
Он приходит, знать, сюда
И копытом осторожно
Бьет по хрупкому он льду
И трубит — зовет весну!..
Превратились ветки липок
Вдруг в смычки волшебных скрипок.
Кажется: лишь прикоснешься
К ним — и музыка польется,
Поражая наши уши
Красотой, чаруя души...

Дина ПАРФЕНЮК.

2 мільйони для дітей

З ініціативи міськкому партії, первинних парторганізацій обласний комітет Компартії України прийняв рішення про передачу будинку, де розташовувався Ленінський райком Компартії України, відділу охорони здоров'я міста під багатопрофільну дитячу лікарню.

Для переобладнання приміщення під лікарню потрібні кошти в розмірі приблизно до 2 млн. карбованців.

Висловлюючи побажання комуністів, намагаючись внести свій внесок у виконання міської комплексної програми «Здоров'я», бюро міськкому Компартії України оголошує проведення благодійної акції міської партійної організації — збирання коштів для обладнання цієї лікарні і бере шефство над нею.

Партком вважає громадським обов'язком кожного комуніста інституту пожертвувати частину своїх особистих коштів на цю благородну справу і звертається з закликом до членів партії підтримати це рішення.

Партком також закликає всіх працівників інституту, громадські організації взяти участь у збиранні коштів для обладнання дитячої багатопрофільної лікарні.

Партком інституту.

ЛІРИЧНИЙ ЕТЮД

Біла тиша зими

Прямо за шибкою — гілка берези, знайома з весни, літа, осені. Зараз вона — невпізнанна. Тільки зима здатна змінити все до такої міри, що здається, наче ти його ніколи не бачив. Білий саван поховав звичні деталі пейзажу, кольори. Однотонність і однобарвність мали б збіднити довколишній світ, а виходить навпаки — з'явилась у ньому своя чарівність, білина зробила його непорочночистим, світлим, зануреним у якусь глибоку, тиху таємницю, безперечно, добру і дуже людяну.

Це відчуття, либонь, від спокійного, неосяжного огрому снігів, що лягли на землю без заметілей і завірюх, а так, ніби цілі архіпелаги білих-пребілих хмар упали безгучно, осіли та й заснули надовго.

Біла тиша переходить-переливається в душу м'яким теплом. Холод у душу м'яким теплом... Чи не парадокс?

Мабуть, ні, бо, якби було інакше, то людські характери перебували б у прямій залежності від погоди і пір року. Добре, що люди зостаються самими собою, та все одно хочеться, щоб білі сніги зими не минались для них так собі, а очищали душі й помисли, щоб Святий вечір, Різдво, Новоріччя стали віднині для кожного з нас святом злагоди і покути, щоб елегійна їхня печаль відлунилася в серцях соромом за те, що багато-багато літ ми були не такими, як цивілізований світ, і ганьбили з принуки чи нерозуму те, що для голубої планети Земля було найсвятішим з усіх святинь.

...Падає сніг. На дерева, дахи, землю. Березова гілка за вікном — справжній художній шедевр філігранної роботи з пухкою, товстою облямівкою, плавними перепадами ліній, ледь примітним сієвом чорного пруття, що подекуди пробивається на білині.

Така виразна краса, що бракує їй тільки одного — звуку, мови. Втім, якщо подумати, то може саме тиша і є найкращою мовою білої величі, мовою Нового року. Слухає природа, як народжується в ній 1991-й молодик. А, може, проводжаючи свого попередника, обмірковує, яким він був і ніяк не може скласти певної думки та й мовчить?

Біла тиша зими. Краса і загадка, загадка і краса. Два боки однієї медалі. І дуже добре, що ця двоєдиність одвічна, що ніхто ніколи її так і не розшифрував і, дасть бог, ніколи й не розшифрує.

В. ІВАНЧУК.

НТБ ВІП
м. ВІННИЦЯ

Початок в номерах 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41.

Декілька слів про пенсійне забезпечення професури. Чоловіки в Канаді виходять на пенсію в 65 років, жінки — в 60. Професор, як і кожний громадянин Канади, має право на державну пенсію, яку починає одержувати, як тільки йому виповнюється 65 років (чи 60 для жінок). Цю пенсію він одержує незалежно від того, працює далі чи ні. Якщо він перестає працювати, то, залежно від стажу роботи в університеті, одержує ще й другу пенсію — університетську. Якщо продовжує працювати і одержувати заробітну плату, то університетську пенсію отримує тільки в тому разі, коли сума державної пенсії та заробітної плати менша 65 тисяч доларів на рік. Це дає можливість повним професорам, працюючи на півокладу, одержувати ті ж 80 тисяч доларів, які вони одержували до виходу на пенсію.

Наприкінці дня разом з професором Вінницьким пішов я до професорського клубу на вечір, присвячений виходу на пенсію колишнього декана факультету інженерії.

Після досить значної кількості знайомств (звичайно, я нікого не запам'ятав), під смоктання через соломинку ким пива, ким вина чи коктейлю, який змішували офіціантки, (дехто цідив маленькими ковтками і коньяк) десь протягом години це тривало — всі розсілися за великими столами чоловік по 10—12. Відкрив вечір президент університету, який привітав ювіляра, згадав і про те, що на його вшануванні присутній і президент політехнічного інституту з українського міста Вінниця доктор Мокін — довелося мені встати і вклонитися, зірвавши оплески. За президентом виступив ювіляр, який подякував за поздоровлення колективу факультету за спільну працю і за те, що і після виходу на пенсію колектив його не відторгнув, а надав можливість працювати професоом.

Потім виступив новий декан — це вже відомий вам за моїми попередніми розповідями доктор Девід Бірнс, який пообіцяв бути провідником традицій факультету, гідним свого попередника і запропонував підняти келехи за здоров'я ювіляра. Більше не було ні офіційних промов, ні офіційних тостів — кожний стіл зажив власним життям: неспішно смоктали вино, їли всілякі закуски — холодні та гарячі, розмовляли. Звичайно, мені було задано багато запитань, починаючи з того, де це є таке місто Вінниця — коло Києва, коло Львова чи десь коло Чорного моря — і, кінчаючи тим, чи дозволить Горбачов відділитись Україні від Радянського Союзу. Перекладачем мені був здебільшого професор Вінницький, але не раз допомогав і професор Влах, коли Вінницький розмовляв з кимось із колег.

Закінчився вечір десь після дванадцятої години ночі — всі сіли в свої автомобілі і роз'їхалися по домівках. Розходилися весело, галасливо (особливо жінки), але п'яним ніхто не був.

ДЕНЬ ШОСТИЙ.

У п'ятницю — це був уже шостий день мого перебування у Канаді — повіз мене Іван Вінницький до міста Гамільтона, яке розкинулося в 100 кілометрах від Торонто, але з іншого боку, ніж Ватерлоо. До речі, в одній з перших розповідей надруковано було, що Ватерлоо знаходиться в 10 км від Торонто. Це — друкарська помилка. Насправді ця відстань становить 110 км. Таким чином, покривши 200 км, та потративши на це трошки більше, ніж півтори години, ми близько 10 години ранку припаркувалися на автостоянці університету, який на відміну від багатьох інших має власну назву «Мак-Мастер».

Перший, з ким зустрілися в університеті, був професор департаменту електротехніки факультету інженерії доктор Олден. Саме з ним була за моїм проханням попередня домовленість про зустріч.

Чому мені хотілося зустрітись саме з ним? Поперше, він відомий фахівець з електроенергетики, з яким мені було цікаво познайомитись як з колегою по фаху. А, по-друге, професор Олден є віце-президентом всесвітньовідомого американського товариства інженерів - електриків, яке щорічно збирає міжнародні конгреси з різних областей електротехніки (а за кордоном ця наука включає і радіотехніку, і контроль, і управління в технічних системах, і електроенергетику), а також видає серію журналів, публікації в яких є дуже престижними. Але, щоб потрапити із статтею на сторінки цих журналів, або з доповіддю на конгрес, треба бути членом цього товариства. Мені дуже хотілось знайти якийсь підхід через Олдена до цього товариства, щоб його можливостями могли скористатись викладачі та науковці нашого інституту.

Професор Олден розповів мені про підготовку спеціалістів з електротехніки в «Мак-Мастері», показав всі лабораторії, науково-дослідні включно, свого департаменту, дав докладну інформацію про роботу та умови прийому в члени товариства інженерів - електриків.

В лабораторіях «Мак-Мастера» — теж сучасне устаткування та обладнання, але комп'ютерів трохи менше, ніж в університеті Ватерлоо, хоча набагато більше, ніж, скажімо, в нашім вузі.

Декілька слів про товариство інженерів - електриків. Його членом може бути фахівець з вищою електротехнічною освітою, який подав заяву та сплатив внесок в 50 доларів. Дозволяється спонсорство, тобто, за членство свого інженера в товаристві може сплатити внесок організація, якщо вона має валюту. Може цей внесок внести і стороння організація.

Членам товариства його секретаріат надсилає журнали відповідної серії, запрошення для участі в конгресах та інші матеріали. На території великих регіонів члени товариства об'єднуються в асоціації. Центр однієї із асоціацій є у Варшаві — вона об'єднує членів товариства із Східної Європи. Центр є також у Москві — ця асоціація, в основному, москвичів і об'єднує.

Доктор Олден погодився об'єднати в окрему асоціацію членів товариства із України. І якщо Вінниця візьме на себе організацію асоціації, то він запевнив, що Вінниця і буде затверджена її центром, хоч попередньо велися переговори про те, щоб центром був Київ, або Львів.

До речі, через 10 днів після повернення із Канади, я одержав від професора Олдена копію листа, якого він надіслав в секретаріат товариства та секретаріат асоціації по Східній Європі, в якому він повідомляв, що провів переговори з президентом Вінницького політехнічного інституту доктором Мокіним Б. І. про створення Української асоціації членів товариства інженерів - електриків та надання доктору Мокіну Б. І. відповідних повноважень. Так що, шановні колеги, шукайте спонсорів, які мають долари!

Від професора Олдена ми пішли до декана факультету інженерії. Від нього я довідався про «Мак-Мастер» все, що мене цікавило, одержав комплект документів, в яких розкривається організація навчального процесу в цьому університеті, провів переговори про дальше співробітництво.

«Мак-Мастер» відрізняється по структурі від університету в Ватерлоо, насамперед тим, що в ньому є такі факультети, як медичний та педагогічний; подруге, тим, що питома вага факультету інженерії менша; а по третє, тим, що вони кооперативну систему ще тільки збираються запроваджувати — тривалий час їм здавалося, що труднощі, пов'язані з організацією цієї системи, більші, ніж виграш для університету від її впровадження. Але, побачивши, що випускники університету в Ватерлоо почали на ринку праці мати перевагу, теж прийшли до висновку про доцільність впровадження кооперативної системи навчання. Нагадую, про цю систему я досить детально описав у «Дні п'ятому».

Від «Мак-Мастера» повіз мене професор Вінницький на металургійний завод фірми «Дофаско», який розміщений безпосередньо в місті Гамільтоні.

Оскільки я в молоді роки займався автоматизацією процесів металургії в Кривому Розі, а зараз займаюсь по госптематиці автоматизацією електропостачання на заводі «Криворіжсталь», то мені було дуже цікаво порівняти металургійні заводи Кривого Рогу та Гамільтона. Нагадую, що професор Вінницький теж металург, тому разом з представником фірми «Дофаско», у нас підібралась компанія не екскурсійних дилетантів, а прискіпливих професіоналів.

Я раніше думав, що в чорній металургії ми не відстаємо від світового рівня. Коли ж я подивився завод фірми «Дофаско», то дуже засмутився — виявилось, що ми відстаємо не тільки в електроніці та сільському господарстві, а й в такій області, як металургія, де, на мій погляд, мають місце такі технологічні процеси, в яких і «відставати» важко.

І хоч у нас в інституті немає металургійного факультету, а в місті — металургійного заводу, я все ж таки зупинюсь трохи на характеристиці заводу фірми «Дофаско» в порівнянні з найбільшим металургійним заводом Європи «Криворіжсталлю», тому, що із цього порівняння можна зробити деякі узагальнюючі висновки.

Хто з вас був у Кривому Розі, або кілометрів за 50 від нього, той бачив величезні стовпи диму і гарева, які піднімаються з труб заводу «Криворіжсталь», змикаючись у піднебессі в суцільне шатро.

Над трубами заводу фірми «Дофаско» диму немає — всі тверді частки виловлюються фільтрами, а в атмосферу із труб поступає тільки гаряче повітря і пара.

(Далі буде).

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ПОМПЕЗНИЙ ЮВІЛЕЙ

Рівно 14 років тому весь світ був задіяний у підготовку до відзначення 70-річчя радянського лідера, генсека Л. І. Брежнєва. Для нього відливалися нагороди, виготовлялися спеціальні подарунки.

Найбільшою втіхою, як відомо, були для «вірного ленінця» ордени і медалі. Знаючи це, добродії і підлабузники старалися з усіх сил, щоб навішати на його груди якнайбільше нагород з нагоди і без нагоди.

Автор цих рядків часто дописував до щотижневика «Огонек». А в номері 51-му за 1976 рік. опублікував замальовку про голову колгоспу «Комунар» села П'ятківки Бершадського району В. Я. Гонтарука.

Запам'яталось це тому, що згадана публікація була майже єдиною в номері, котра не стосувалась Брежнєва. Решта ж півсотні сторінок журналу, починаючи від обкладинки, рябіла портретами, величальними статтями, привітаннями, іншими публікаціями, присвяченими Генеральному секретарю в зв'язку з його семидесятиріччям.

Отже, «Огонек», який тоді редагував А. В. Софронов, вирішив зробити приємність своєму високопоставленому читачеві і... перестарався. Вийшов не журнал, а якась феєрія. До речі, подібний характер мали і номери 49-й, 50-й, 52-й. Майже на цілий місяць розтягнулися іменини генсека, даючи можливість «застойщикам» позмагатись у вірнопідданстві і красномовстві ще більш прославити [illegible] благодійника. Хто [illegible] ки не вправлявся в [illegible] і риториці!

Ось прямо-таки [illegible] ться від напли[illegible] горезвісний С. В[illegible] з Краснодару.

«Мир і хліб! [illegible] но виголошує за[illegible] пціонер. — У [illegible] думи і сподіванн[illegible] людей. Хлібороб[illegible] пов'язують ці пон[illegible] нем Генерального [illegible] ря ЦК КПРС Леоні[illegible] Брежнєва...».

Забувши про скро[illegible] і нехтуючи правдою, веле[illegible] речить письменник Анатолій Іванов: «Коли палали земля і небо, коли від ворожих снарядів, бомб і мін безперестанно кипіла морська вода, полковник Брежнєв з'явився у цьому пеклі. Він зійшов на легендарний берег «Малої землі», коли кожний метр води і суші безперервно пронизувався гарячим смертоносним металом. Він прийшов у це пекло, що свистіло і гриміло, за велінням священного обов'язку радянського солдата і природної потреби комуніста бути там, де найважче...».

Прямо-таки людина з легенди, бог, що зійшов не тільки на Малу землю, а взагалі на землю.

Гортаю сторінки — і усюди фотографії груп найближчих соратників з Брежнєвим посередині. З одного боку Суслов, Пельше, Капітонов, Гришин, з другого — Кириленко, Підгорний, Черненко, Кулаков, Щолоков та інші. Це — традиція: після кожного нагородження генсека — колективне фотографування.

А нагород у ті дні було куди більше, ніж добрих вістей з колгоспних полів, заводів, будов.

Ось тільки деякі, вручені Брежнєву з нагоди 70-річчя: Зірка Героя Німецької Демократичної Республіки і орден «Велика Зірка дружби народів», «Золота Зірка Героя Монгольської Народної Республіки» і орден Сухе-Батора, Золота медаль Миру Жоліо-Кюрі, кубинський орден Плайя-Хірон, польський— Відродження з великим Хрестом, угорський — Прапора, румунський — Зірки першого ступеня з стрічкою, фінський великий Хрест ордена «Білої троянди Фінляндії» з ланцюгом і нарешті орден Леніна з другою Золотою Зіркою Героя Радянського Союзу вкупі з Почесною зброєю при золотому зображенні Державного Герба СРСР.

І все за видатні, прямотаки всесвітньо-історичні заслуги в перемозі над фашизмом, в досягненні реального соціалізму, в битві за [illegible]ир, хліб, метал, дружбу, [illegible]ічний прогрес і т. д. [illegible]

[illegible] клату[illegible] та виліпили для [illegible] ні груди, височенний монумент, в тіні якого безборонно творили свої темні справи.

А щоб все виглядало пристойно, газети, журнали, радіо, телебачення заповнювалися галасливими звітами про нагородження, привітання, зустрічі і проводи. В згаданих номерах журналу понад 50 фотографій.

І всюди Брежнєв. Ось він на автозаводі імені Лихачова, а ось підписує партійний квиток № 1 на ім'я В. І. Леніна. Сміх, та й годі, майже через століття «вірний ленінець» Брежнєв прийняв Леніна в партію.

Л. ЛЕОНІДОВ.

НОВОРІЧНЕ!

▲ **Студенти Олег Валендюк, Сергій Глинянин, Віктор Десятник, Олена Козловська, Вадим Пашинськии і Павло Фуксман стали переможцями І туру конкурсу знавців англійської мови. Їм ще належить витримати іспит у Києві, після чого одержать право на двотижневу подорож у США.**

▲ **Наказом ректора надано матеріальну допомогу на оздоровлення в розмірі по 120 карбованців усім співробітникам інституту за винятком тих, хто протягом року вже одержав премії, надбавки, що перевищують суму в 1000 карбованців.**

▲ **Вечір, присвячений** Палестинській державі і незалежному Йємену, відбувся у ВПІ. Його учасники познайомилися з виставками народної творчості, арабською кухнею, художньою самодіяльністю студентів тих країн, які навчаються в інституті.

АНОНС!

Багато цікавого підготували для колективу у дні святкування Нового року культпрацівники.

28 грудня. У клубі інституту відбудеться традиційний вечір колядок, щедрівок, поздоровлень, а також звітний концерт слухачів школи естетичного виховання.

29 грудня. Студенти і викладачі запрошуються взяти участь в запаленні новорічних ялинок в Ленінському районі міста.

30 грудня о 10-й годині — святковий ранок для дітей на англійській мові. Увечері — новорічний бал для студентів.

3 січня 1991 року — дитячий ранок для дітей співробітників та викладачів.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Культурно-художній центр буде радий бачити вас на відкритті художнього музею ВПІ, яке відбудеться сьогодні о 15-й годині (аудиторія 0351).

АНОНС!

ПОПРАВКА

У номері нашої газети за 7 грудня вкралася помилка. В звіті з ученої ради в замітці «Приєднуємося до поздоровлення» слід читати: «Затверджено представлення на звання професор М. П. Байду, М. А Клименка, І. А. Немировського...» І далі за текстом.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17. Зам. 6183 Тираж 1500.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 43 (415) | П'ятниця, 4 січня 1991 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

РЕПОРТАЖ

Різдв'яний вечір

Кафедра російської і української мов спільно з інтернаціональним клубом «Голуба планета Земля» провели цей вечір напередодні Нового року. Взяли в ньому участь наші та іноземні студенти, викладачі інституту. Програма була підготовлена з допомогою та за участю Тамари Леонідівни Бєлої, яка часто виступає ініціатором, організатором, а то й ведучою цих зустрічей, що відзначаються сердечністю, духом добра і дружби.

Не став винятком і різдв'яний вечір. Тут було багато цікавого, веселого, приємного для душі і серця. Втім, це краще було б побачити, але для тих, хто не бачив, наш фотокореспондент пропонує знімки найістотніших, динамічних моментів свята. Щиро аплодували присутні, наприклад, виконавцям палестинського національного танцю **(знімок вгорі)**. Чудові артистичні здібності продемонстрував студент з республіки Малі Усман Кулібалі в інсценівці «Оголошення» **(знімок посередині)**. Був запрошений на вечір і майстер оригінального жанру, член Всесоюзного клубу фокусників Олександр Сугак **(знімок внизу)**.

Л. БАЧЕК, викладач кафедри російської та української мов.
Фото С. Лісового.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

На засіданні вченої ради Інституту, яке відбулося 27 грудня, розглянуто цілий ряд питань, які мають важливе значення в повсякденному житті вузу. Це — і затвердження рішення про стан матеріально - технічного забезпечення учбового процесу та інтенсифікації використання навчально - лабораторної бази кафедр, і рішення про навчально - методичну роботу кафедр суспільних наук у зв'язку з переходом до вивчення нових учбових дисциплін за новими навчальними програмами, і затвердження тематики наукових досліджень на 1991 р., що фінансуються за рахунок ФНТРС.

Була і, так би мовити, приємна частина затверджень і обрань: завідуючого лабораторії ЦНДІ «Інфракон» О. П. Ротштейна обрано за конкурсом на посаду професора кафедри АП, кандидата технічних наук В. В. Колодного представлено до звання доцента.

Затверджено план розподілу молодих спеціалістів випуску 1992 року.

РУХ НЕ ЗБИРАЄТЬСЯ В ОКОПИ

НА ТЕМИ ДНЯ

Цей старовинний будинок на Пушкінській жартома називають Смольним, цебто, штабом революції. Не цікавився, хто тут хазяйнував раніше, але спадщина рухівцям припала не найкраща. Сліди ветхості проступають на потрісканих стінах, вижолобленому, ямкуватому мармурі старезної долівки, тисячу раз фарбованих високих дверях. Навіть при великому бажанні міськраду не можна запідозрити в симпатіях до Руху — виділене службове приміщення, без сумніву, характеризує рівень авторитету, який має нове утворення в очах влади.

В холі другого поверху розставлені стільці, вийняті, либонь, з десятка різних гарнітурів — всі вони не схожі один на одного, бували в бувальцях, і, мабуть, принесені рухівцями та їхніми прихильниками з власних квартир і кухонь. Стільці чекають гостей — Крайова рада вирішила влаштувати прес - конференцію і поговорити про нинішній стан своїх справ.

На жаль, журналісти на це зібрання не з'явились — небезпечно, нецікаво, чи уже й нема потреби — Рух списано з рахунку бойовитих громадських формувань?

Однозначно не відповісти, хоча думаю, що тут є всього потроху. І не дивно. Читав на днях у якійсь газеті, що після показу з телеекранів подій на Хрещатику за участю народного депутата Хмари, Рух в очах народу втратив усяку привабливість і йому тепер кінець. Така оптимістична точка зору постійно на слуху, вона посилено пропагується в усіх офіціозах, але мені здається, що це не що інше, як спроба видати бажане за дійсне. І переконала мене в цьому, насамперед, сама прес - конференція.

Група молодих людей вийшла **туди прямо** з-під меблевого магазину, що по вулиці Київській. Вони там, виявилось, днюють і ночують, чекаючи своєї черги на стінки й гарнітури. Черга, власне, уже підійшла, але все, що не привозиться до магазину, адресоване інвалідам війни. Можна подумати, що вся Вінниця з одних інвалідів.

Насправді ж меблі пливуть направо і наліво різним підозрілим покупцям.

— Просимо вас — допоможіть навести порядок.

З цим проханням люди йшли мимо помпезного хмарочоса **міськради** до вбогого особняка на Пушкінській. Отже, шукають помочі не там, де — офіційна влада, а там — де народний Рух. Виявляється, що тут не тільки занотовують скарги, щоб потім занести їх до реєстру звинувачень на адресу партократії, а реально, по-діловому допомагають, одразу посилаючи на місце групи робітничого контролю. Те ж, по суті, могла б зробити й міськрада, але довір'я до неї нема.

Рух не можна списувати з рахунку, а тим паче труїти зневагою і тотальним переслідуванням. Слово честі, мені, комуністові, соромно було сидіти на тій прес-конференції і слухати молоду людину на прізвище Кармен, побиту до такої міри, що вона майже не бачила на праве око, і була синя всім обличчям. Побили в Піщанці на автовокзалі за те, що продавала рухівські видання.

Нині це — не кримінал. Одначе, коли викликали міліцію, хлопці в синіх кашкетах не стали шукати свідків, а забрали Кармана, завезли на станцію швидкої допомоги і заходились складати протокола про його дрібне хуліганство. Побоїв і не подумали знімати. На це потрібна віза прокурора, а візи, ймовірно, не буде до тих пір, поки не зійдуть синяки. Теж — потворна усмішка радянського правосуддя.

На прес - конференції я чув заяву директора середньої школи з села Дашковець Літинського району О. І. Колесника, який буквально стогнав від горя і розпуки — доведеться розлучатись з улюбленою роботою. Замучили, закатували комісіями, перевірками, наклепами. За що?

За те, що має власну думку, визнає Рух, співчуває йому, говорить правду.

— Нас три таких у районі — Гаврилов — з Осолинки, Ткачук — з Уладівки і я. Ми — не найгірші директори. Ткачук, приміром, створив у школі такий музей, що вся область їздить дивитися. Але все одно виженуть. Думає не так, як хочеться начальству.

— Нас обзивають антирадянщиками, націоналістами, сепаратистами, деструктивними силами, чорною зграєю бандерівців, — говорив на прес-конференції О. І. Нижник. — Одне слово, вішають усіх собак і поливають, якою хочете гидотою, з усіх ідеологічних помийниць. Але ми відкидаємо цю брехню червоного буржуйства, новітніх панів-експлуататорів, які воюють тільки і тільки за свої привілеї. Заради них вони готові і до крайніх заходів. Сьогодні ти — сепаратист і антирадянщик, а завтра — ворог народу. За таким сценарієм країна вже жила.

Не дають змоги захищатись, закрито дорогу в газети, на радіо, відмовляються виконувати умови протокольної угоди, підписаної ними ж самими наприкінці літа. Кажуть, що тепер це ні до чого. Часи помінялись. Тоді партія сиділа в окопах, а сьогодні вона з них вийшла і наступає по всьому фронту. А в наступі, виходить, усі методи дозволені? Переконувати можна не тільки словом, а й кулаками і чоботом?

Ми не святі і не герої, але в окопи нас не загнати. Мусить же хтось стати поперек дороги безчестю і злу.

* * *

...Я багато в чому не розділяю програмних положень Руху, не молюсь на його лідерів, але поважаю хоробрих і безкорисливих. Наш спільний дім не такий прекрасний, як ми думали. В ньому багато що треба переробити, або й збудувати заново. Це факт незаперечний.

Хіба ж розумний господар битиме домашніх за те, що вони зібрались помити вікна, аби в хаті стало світліше?

Втім, це, коли господар — розумний. А зараз нам усім треба цього розумного господаря ще знайти.

І. ВОЛОШЕНЮК.

ПОВТОРЮЄМО ПУБЛІКАЦІЮ

У номері газети за 21 грудня в матеріалі «За здоров'ям — у «Супутник» з вини верстальника друкарні і чергового редакції допущено перекручення в тексті (загон рядків). У зв'язку з цим частину публікації друкуємо повторно.

За здоров'ям — у „Супутник"

Мабуть, хтось недодумав, розмістивши цей оздоровчий заклад у дальньому від інституту гуртожитку № 3, ще й входом з подвір'я. Не відразу й відшукаєш. Зате, коли туди потрапиш — від душі дякуєш і керівництву інституту, і профспілці, і медичним працівникам за цей прекрасний «департамент» здоров'я.

З перших кроків бачиш, що це не просто рядовий здоровпункт чи медпрофілакторій, яких багато на підприємствах, в учбових закладах. Бо тут не тільки надають профілактичну допомогу, а прагнуть влити пацієнтам нові струмені сили, свіжості і гарного самопочуття, що в кінцевому результаті і є здоров'ям. І хоч у невеличкого колективу цього закладу нема визначних медичних світил, своїх федорових, чазових, він свою справу робить сумлінно і кваліфіковано. Усюди йде наполеглива, поглиблена робота. Ось в залі лікувальної фізкультури пацієнтка виконує комплекс вправ, який сприяє поліпшенню серцево - судинної діяльності, в іншому кабінеті хворий одержує парафінно - озокеритове лікування, ще в інших йдуть інгаляційні процедури, трудяться масажист, гінеколог, в спеціальній кімнаті відвідувачі через соломинку смокчуть коктейлі з цілющих трав.

За кількістю різної медичної техніки і послуг «Супутник» — лікувальний не поступиться міським поліклінікам. Електросон, лазерна установка, ванна для підводних процедур — це далеко не повний перелік всього того, чим оснащений санаторій - профілакторій політеху.

Треба віддати належне головлікарю, ветерану Великої Вітчизняної війни Павлу Полікарповичу Кобі, який день за днем, почавши з кількох приміщень на першому поверсі гуртожитку, відвойовував «життєвий простір», штатні одиниці, кошти, обладнання і на сьогодні разом з колегами господарює вже на трьох поверхах, ще й окрему їдальню обладнав неподалік.

А ось який «Супутник» для, так би мовити, душі. Милують око просторі, добре обладнані спальні кімнати на 2—3 місця. Килимові доріжки, картини, привабливий інтер'єр коридорів, холів, затишок і тиша, все це настроює на приємний відпочинок, на бесіду, спілкування.

Звісно, у працівників санаторію - профілакторію є й чимало проблем (наша газета вже писала про них), але у кого і коли їх не було? Важливо те, що медперсонал їх переборює, намагається високо тримати марку здравниці Вінницького політехнічного інституту.

І тримає. Про це свідчить призове місце, завойоване «Супутником» серед споріднених санаторіїв - профілакторіїв країни.

Отже, не гайтеся, друзі! Двері «Супутника» відчинені для всіх!

Л. НОВІНСЬКИЙ.

АРХІТЕКТУРНІ ПРЕМ'ЄРИ

ПРОЕКТОМ ПЕРЕДБАЧЕНО

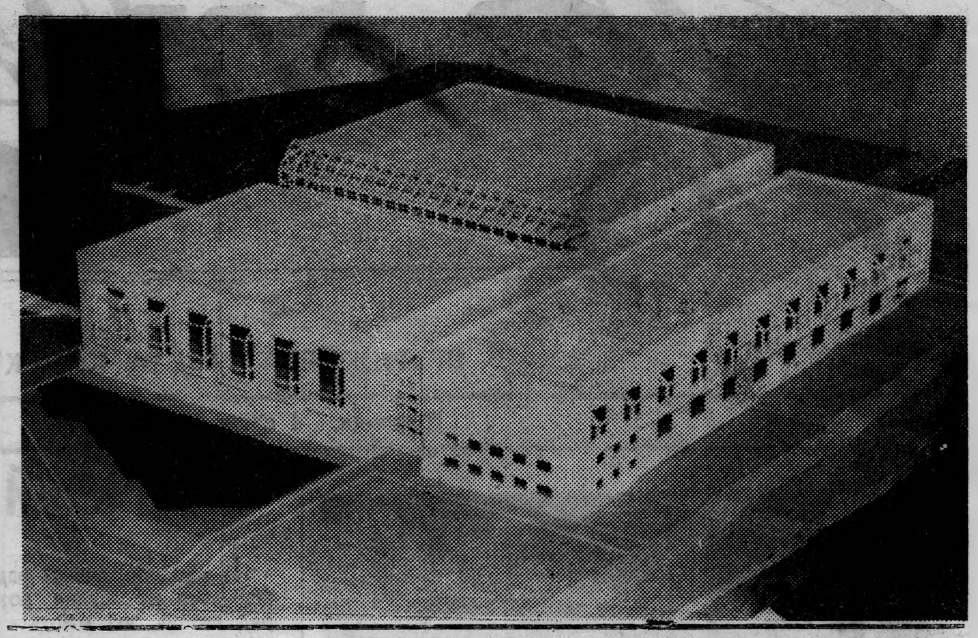

Біля нашого інституту, мабуть, один пустир і залишився незабудованим. Це в прямокутнику між їдальнею, вулицями Василя Порика, Артоболевського, стадіоном «Олімп». Правда, він ніколи по-справжньому пустим не буває. На кількох площадках зранку до вечора тут змагаються юні любителі футболу або хокею. Але що то за площадки, коли навіть після маленького дощу на них довго стоять баюри води. А вітер, завірюхи взимку! Не кожному до смаку займатися спортом в таких умовах.

Інша справа, коли тут виросте будова, зображена на макеті. Керівництво інституту, маючи на меті створити найкращі умови для фізичного розвитку студентів, дальшого удосконалення роботи кафедри фізвиховання, пішло на значні витрати (понад 3 мільйони карбованців) і вирішило розпочати спорудження великого спортивного корпусу.

Що ж собою являтиме ця будова, яку запроектували харківські митці з Українського філіалу «Діпровуз»?

Варто сказати, що одних тільки спортзалів буде до десятка, у тому числі, один розміром 42 на 24 метри. Це — маленький стадіон під дахом, де можна буде грати в міні-футбол, волейбол, баскетбол.

Ще п'ять не на багато менших універсальних залів призначено для змагань зі спортивної гімнастики (окремо для дівчат і юнаків), боротьби, боксу, важкої атлетики і тощо.

Не обійдені увагою прихильники водних видів спорту. Плавальний басейн розмірами 25 на 16 метрів з вісьмома доріжками дозволить провадити різні змагання і тренування.

Проектом також передбачені критий легкоатлетичний манеж з прямою стометровою біговою доріжкою, медико - відновлювальний центр з лікувально - профілактичним кабінетом, масажною та банею сухої пари. Тут же розміститься кафедра фізвиховання.

Протягом дня новий спорткомплекс, будівництво якого намічено завершити в 1993 році, зможе приймати по 1500—1600 студентів.

Л. НОВІНСЬКИЙ.

ВИРУЧИТЬ УКРІНФОРМ

Якщо у вас в умовах радикальної економічної реформи виникнуть складності в тлумаченні того чи іншого питання, якщо ви хочете дізнатись про окремі тонкощі ведення маркетингу, організації бартерної угоди, розповсюдження акцій чи володіння ними;

якщо ви захочете мати кваліфіковану юридичну консультацію з тем: право і економіка, право і праця, право і мораль, правовий статус того чи іншого документа, який виходить з вашого підприємства чи організації;

якщо ви відчуваєте складності при переведенні вашого діловодства на українську мову і хочете мати зразки ділових документів-протоколів, угод, листів до партнерів, перекладу паспортів нової продукції і т. ін., і знову ж таки відповідні не тільки мовні, а й юридичні коментарі до них,—

вам зможе стати у пригоді вісник **«Світ ділової людини»**, який видає Українське інформаційне агенство (Укрінформ).

До співробітництва у віснику залучено провідних вчених академічних і галузевих інститутів — економістів, юристів, мовознавців, відомих фахівців і організаторів виробництва, поради і рекомендації яких будуть авторитетними й корисними для вас. Передплатники вісника, до речі, будуть користуватись послугами рубрики «Відповідаємо на ваші запитання».

За окрему плату поширюватиметься реклама на нову продукцію, нову технологію, винаходи і раціоналізаторські пропозиції, про збут надлишкових запасів сировини і матеріалів.

Вісник **«Світ ділової людини»** виходитиме раз на місяць обсягом 1,5 друкованого аркуша українською і російською мовами. Передплатна ціна — 180 карбованців на рік. Ціна реклами — 200 карбованців за машинописну сторінку.

Укрінформ видає також **«Список керівників державних, партійних, громадських організацій і установ Української РСР»** українською та російською мовами. Передплатна ціна — 70 крб.

ЛЖЕ-ГАГАРІН

ЧУТКИ, що Юрій Гагарін не загинув під час аварії літака. За цією версією, на одному з прийомів між ним і Брежневим нібито виник якийсь конфлікт: от, мовляв, Гагарін і виплеснув «дорогому Леоніду Іллічу» в обличчя бокал шампанського, а той його за це запроторив до «психушки»...

Прихильники іншої версії доводять, що нашого першого космонавта забрали з собою «пришельці» на якусь планету. Та й у пресі неодноразово цитувалися висловлювання знаменитої болгарської провидиці Ванги про те, що вона «бачить» Гагаріна.

Коментуючи такі чутки, твердження, один з авторів «Висновку» про причини й обставини згаданої авіакатастрофи С. Білоцерківський пише в популярному виданні «Совершенно секретно» (№ 8, 1990 р.):

«Все це вигадка від початку до кінця: на жаль, Ю. О. Гагарін загинув 27 березня 1968 року, і це — встановлений факт. Але чутки не стихають... Річ у тім, що років десять тому в Москві справді з'явилась людина, яка видавала себе за Гагаріна. Я про неї дізнався від космонавта Бориса Валентиновича Волинова, якому цей чоловік якось зателефонував: «Привіт, Бобе!..». Голос і справді був дуже подібний до гагарінського. І не тільки голос, а й манера говорити.

Зовні цей чоловік був зовсім не схожий на Гагаріна, але не знічувався, не ховався, навпаки — прагнув зустрітися з космонавтами, бував там, де міг побачити їх, або щось дізнатись про космонавтику. Наприклад, він заходив до редакції космонавтики видавництва «Молодая гвардия», де тоді саме готувалась до друку моя книжка «Диплом Гагаріна». Версія в нього була така: він — Гагарін, який врятувався, катапультувавшись, лежав непритомний, його підібрали, навіщось зробили пластичну операцію обличчя.

Наскільки пам'ятаю, дехто з космонавтів і людей, котрі добре знали Юрія Олексійовича, зустрічалися з цим чоловіком, але Гагаріна в ньому не впізнали. Втім, для нас у цьому ніколи не було питання.

Потім він щез. Розповідали, що цей чоловік, лже-Гагарін, перебував на обліку в психлікарні. Можливо, видавати себе за Гагаріна було його нав'язливою ідеєю, решту ж — голос, міміку, досить широкі знання з космонавтики — він цілком міг набути посиленою підготовкою. В медицині такі випадки добре [illegible] домі.

«Літературна Україна» від 20 грудня 1990 року.

Б.І.Мокін

Дев'ять днів у Канаді

Початок в номерах 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42.

Забрудненість повітря викидами заводу «Криворіжсталь» в сотні разів перевищує допустимі норми. Коли одного дня викиди заводу фірми «Дофаско» трохи перевищили допустиму норму, його негайно рішенням муніципальної ради міста Гамільтона було закрито. Знову він запрацював тільки після встановлення причин збільшення викидів понад норму та їх усунення.

На завод «Криворіжсталь» в білій сорочці взагалі неможливо іти — поки дійдеш від прохідної до свого цеху, комірець стане таким, що за його вигляд буде незручно перед колегами. Чотири години я ходив по цехах заводу фірми «Дофаско» в білій сорочці, починаючи з конверторного, вздовж прокатного, потім цеху цинкування сталевої стрічки, потім науково - дослідних лабораторій по вивченню всіх процесів металургійного виробництва, потім кабінетів адміністрації, і яким же було моє здивування, коли ввечері, скинувши сорочку, я побачив майже свіжий комірець.

Взагалі чистота в цехах, відсутність пилу в повітрі мене здивували, але, між іншим, досягається це досить просто — всі доріжки вздовж технологічного устаткування підняті над підлогою, зроблені із решіток, все устаткування працює в атмосфері водяних бризок, а водяна пара, що утворюється, витягується потужними вентиляторами, розміщеними безпосередньо над обладнанням і конденсується у спеціальних басейнах.

І ще одна відміна: всі процеси на заводі фірми «Дофаско» управляються комп'ютерами, які одержують відповідні сигнали контролю від датчиків. Роль оператора, скажімо, прокатного стану, або конвертора зводиться до нагляду за роботою комп'ютерів системи керування, на дисплеях яких відображаються і в графічній формі, і в цифровій всі фази технологічного процесу. До речі, цих фаз стільки, що і сталь, і прокат, і стрічка виходять по всіх параметрах високої якості.

Я бачив, як автомат автогеном вирізає ділянку, де концентрація вуглецю на долю процента була більшою допустимої, і як другий автомат в іншому цеху шматував летючими ножицями ділянку смуги, на якій було відхилення на долю міліметра від норми по товщині, а потім зварював кінці і прокатував до необхідної товщини шов.

В науково - дослідних лабораторіях і конструкторських бюро заводу фірми «Дофаско» розробляються нові технологічні процеси, обладнання та комп'ютерні системи і алгоритми керування для них. Вчені з університетів запрошуються на основі контрактів тільки для консультацій. Навіть якщо автор технологічної ідеї — професор з університету, саму технологію, за його допомогою розробляє фірма. Обладнання та комп'ютерні системи науково - дослідних лабораторій фірми — це останнє слово науки та техніки.

Оклад кваліфікованого інженера заводу фірми «Дофаско» 40—45 тисяч доларів, робітника — 25—35 тисяч.

Дуже сподобалась мені система харчування в цехах заводу. Не побачив я характерних для заводу «Криворіжсталь» похмурих цехових їдалень з брудними стільцями та долівкою. Тут я побачив ряди автоматів під склом, до яких підведено конвейєри. На кожному конвейєрі різні страви — гарячі і холодні у великому асортименті — кидаєш у відповідний автомат певну кількість монет (розмін теж автоматний) і цей автомат видає тобі відповідну страву чи напій. Їдять усі, стоячи біля полірованих столиків. Навколо — чистота і ніяких черг.

Завод фірми «Дофаско» використовує тільки безперервну розливку сталі — спосіб, розроблений нашими вченими, але на наших заводах його не побачиш. І це дуже дивно, тому, що вигода від впровадження цього способу величезна. Адже сталь, зварена в конверторі, розливається одразу в профільну форму і, як тільки затвердіє, поступає в прокатний стан без додаткового транспортування злябів чи блюмсів на платформах, складування та підігрівання перед прокаткою, як це має місце, наприклад, на «Криворіжсталі». Ці зайві технологічні операції, характерні для наших заводів, призводять до збільшення майже на 40 процентів споживання електричної енергії і потребують в 5—10 разів більше площі. Тому, виходячи з масштабів розвитку на Україні металургії, можна стверджувати, що реконструкція металургійних заводів з використанням конверторів замість мартенів та безперервної розливки сталі дасть таку економію електроенергії, що Україні не потрібно буде будувати нових електростанцій, а електроенергії тих, що є, вистачить і для нас, і для продажу за кордони республіки на валюту.

Після оглядин металургійного заводу відвіз мене професор Вінницький до Михайла Бучека, який проживає у Гамільтоні і який погодився спочатку відвезти мене до знаменитого Ніагарського водоспаду, надати притулок на ніч, а вранці відвезти до Торонто.

Оскільки до Ніагарського водоспаду їхати з Гамільтону хвилин сорок, а вже вечоріло, то Михайло Бучек разом зі своїм приятелем, власником пекарні, вирішили везти мене до водоспаду, не гаючи часу.

Хвилин через п'ятдесят я вже стояв, як і багато інших спостерігачів, зачарований дивовижною красою. Я раніше бачив це на телеекрані в «Клубі кіномандрівників» і на особливе враження не розраховував. Але виявилось, що одна справа бачити на телеекрані, і зовсім інша, коли це диво перед тобою, і ти бачиш його своїми очима.

По дорозі до Гамільтону ми повечеряли в якомусь ресторані, де мене здивували величезні акваріуми з різнокаліберною рибою та раками. І лише, коли я побачив, як по замовленню відвідувача із цього акваріуму виловили рибу і понесли на кухню, то зрозумів, що роль акваріуму не тільки декоративна.

Ночував я у Михайла Бучека, у якого, до речі, в цей час гостювала також сестра із Харкова, але вистачило місця всім, тому що будинок у нього триповерховий, і я сам зайняв весь третій поверх.

ДЕНЬ СЬОМИЙ.

Вранці — це була субота — після сніданку повіз мене Михайло Бучек до Торонто, де за домовленістю чекав інженер Березовський, щоб везти на атомну електростанцію в Дарлінгтон, розташований теж приблизно за сто кілометрів від Торонто. Для орієнтації скажу, що Ватерлоо, Гамільтон і Дарлінгтон лежать в вершинах трикутника, центром якого є Торонто.

В Торонто Михайло Бучек трохи заблудився в розмаїтті вулиць з приватними будинками, тому ми спізнилися хвилин на тридцять. Інженер Березовський, трохи нервуючи, чекав нас уже за кермом свого автомобіля. Нервувати було чого, адже він домовився на атомній електростанції на десяту годину, а в Канаді запізнюватися не можна.

Не заходячи до будинку Березовського, я подякував Бучеку за гостинність, пересів у автомобіль до Березовського і ми відразу з місця набрали таку швидкість, що, як кажуть, «аж курява знялася».

(Далі буде).

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. обласна друкарня управління в справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон : 4-74-17,

Зам. 6183
Тираж 1500.